

K 17.004
4

ქ ა რ თ უ ღ
ხედნაწერთა აღწერილობა

სინჯის კოლექცია

I

АКАДЕМИЯ НАУК ГРУЗИНСКОЙ ССР

ИНСТИТУТ РУКОПИСЕЙ ИМ. К. С. КЕКЕЛИДZE

ОПИСАНИЕ ГРУЗИНСКИХ РУКОПИСЕЙ

СИНАЙСКАЯ КОЛЛЕКЦИЯ

ЧАСТЬ I

Составили и подготовили к печати:

Л. К. ДЖГАМАЯ, Е. П. МЕТРЕВЕЛИ, Ц. А. ЧАНКИЕВА, Л. М. ХЕВСУРИАНИ

ИЗДАТЕЛЬСТВО «МЕЦНИЕРЕБА»
ТБИЛИСИ

1978

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია

ბ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტი

ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა

სინური კოლექცია

ნაკვეთი I

შეადგინეს და დასაბუქდად მოამზადეს:

ელ. მებრძველა, ც. მანაიშვილი, ლ. ხევსურიაშვილი, ლ. ჯღაპიაშვილი

ქართული სემინარიები

41
091 (ქ. 922)
კ. 279

წინამდებარე ნაკვეთში შესულია აღწერილობა სინის მთის ეკატერინეს მონასტრის ქართული კოლექციის 12 იაღგარისა (№ № 1, 14, 18, 20, 26, 34, 40, 41, 49, 59, 64, 65), ჭილ-ეტრატის იაღგარისა, რომელიც პ. უსპენსკიმ წამოიღო საბაწმიდის მონასტრიდან, ამჟამად დაცულია კ. კეკელიძის სახ. ხელნაწერთა ინსტიტუტში (H-2123) და კ. ტიშენდორფის მიერ სინის მთიდან წამოღებული 50 ფურცლიანი ფრაგმენტისა (დაცულია ლენინგრადის სალტიკოვ-შჩედრინის სახ. საჯარო ბიბლიოთეკაში), რომელიც ხელნაწერ Siu. 34-ის კეთვნილება აღმოჩნდა. ამ სხვადასხვა სიძველისა და ტიპის 13 იაღგარის ქართულად თარგმნა VII—IX სს-ში ივარაუდება, მათი ბერძნული მოდელები დღეისათვის არ ჩანს. ეს ფაქტი კიდევ უფრო ზრდის თავისთავადაც ადრეული უნიკალური ლიტურგიკული ძეგლების მნიშვნელობას.

სინურ ხელნაწერთა აღწერილობის I ნაკვეთი მრავალ ახალსა და საინტერესო ცნობებს შეიცავს ქართული მწერლობის ისტორიის უძველესი პერიოდის (VII—X სს.) შესწავლისათვის.

რედაქტორი პ. მებრემელი

70202
ს 116—78
M 607 (06)—78

© გამომცემლობა „მცენიბეა“, 1978

დ. მარშენი ს. ხ. სპ. სსრ სსხმლწმწმწმ
რმსსუბლწმწმწმ
მმსლწმწმწმ

K17004
4

**ემდგენება დიდი ქართველი მეცნიერის
აკადემიკოს
კორნელი კეკელიძის
სხონის.**

ძველი ქართული მწერლობა და კულტურა ვითარდებოდა ბიზანტიისა და ქრისტიანული აღმოსავლეთის ხალხებთან მჭიდრო კულტურულ ურთიერთობაში, რომელიც ხორციელდებოდა, ძირითადად, საქართველოს გარეთ არსებულ სამწიგნობრო კერებში: პალესტინის დიდ მონასტრებში, სინის მთაზე, საკვირველ მთაზე (სირიაში), ათონზე, კონსტანტინოპოლში, პეტრიწონის მონასტრში და სხვ. ამ ცენტრებში ქართველები აქტიურ მთარგმნელობით და შემოქმედებით მუშაობას ეწეოდნენ. საზღვარგარეთის ქართული მწიგნობრული კერები საქართველოს ადგილობრივ მოთხოვნილებებს ემსახურებოდნენ, ამიტომ ქართული მწერლობისა და კულტურის ისტორია ვერ წარმოიდგინება გარეშე იმ დიდი ლიტერატურული პროდუქციისა, რომელიც იქმნებოდა საქართველოს გარეთ არსებულ სკრიპტორიუმებში. საზღვარგარეთის კერებში შექმნილი პროდუქცია იგზავნებოდა საქართველოში და აქ სწრაფად ვრცელდებოდა, და, პირიქით, საზღვარგარეთის ქართული კერები ყოველთვის იყვნენ კერძში იმისა, თუ რა კეთდებოდა საქართველოში და რა ესაჭიროებოდა მას.

ქრისტიანობა ქართლში პალესტინის გზით ვრცელდებოდა. ამიტომ, ბუნებრივია, რომ ყველაზე ადრე პალესტინაში შეიქმნა საზღვარგარეთის ქართული მწიგნობრული კერები და აქედანვე გავრცელდა საქართველოში იერუსალიმური ტიპის ლიტურგიული პრაქტიკა. ამიტომაც, რომ უძველესი ქართული ხელნაწერები პალესტინური წარმომავლობისაა, ამიტომაც, რომ ქართული მწერლობის ისტორიის ყველაზე ადრეული პერიოდის შესწავლისათვის მდიდარ მასალას გვაწვდის საბაწმიდასა და სინის მთაზე გადაწერილი ხელნაწერები, რომლებიც სინის მთის წმ. ეკატერინეს მონასტრის ქართულ ხელნაწერთა კოლექციამია თავმოყრილი. ამავე დროს ეს ხელნაწერები ფასდაუდებელი მასალაა V—X საუკუნეებში ახლოაღმოსავლეთსა და საკუთრივ პალესტინაში შექმნილი და გავრცელებული ლიტერატურული პროდუქციის შესასწავლად.

იმის გამო, რომ IX—X საუკუნეებიდან იერუსალიმური წესი ლიტურგიული პრაქტიკისა პალესტინაში განიდევნა ხმარებიდან, მათი ბერძნული ორიგინალები თითქმის მთლიანად დაიკარგა. ამ გარემოებამ დიდად გაზარდა მათი ქართული თარგმანების მეცნიერული ღირებულება.

ქართული ხელნაწერების სინური კოლექციის მნიშვნელობას ე. გარიტი შემდგენაირად აფასებს: „ქართული ხელნაწერების სინურმა კოლექციამ შეუძლებინა ქართული მწერლობის უძველესი ტრადიციები, რომლებსაც ქართული მწერლობის სათავეებთან მივყავართ. ხელნაწერებში წარმოდგენილი თითქმის ყველა ტექსტი უშუალოდ თუ შუამავალი თარგმანების საშუალებით ბერძნულიდან მომდინარეობს. მრავალი მათგანი მხოლოდ სინურმა კოლექ-

ციამ შემოგვინახა. ნაწილი კი მეტად მცირე რაოდენობითაა წარმოდგენილი ხელნაწერთა სხვა კოლექციებში. ეს თავისებურება განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ამ კოლექციას არა მარტო ქართული მწერლობის ისტორიის, არამედ საერთოდ ბიბლიის კრიტიკული ტექსტოლოგიის, ბერძნული პატრისტიკის და ბიზანტიური ფილოლოგიის თვალსაზრისითაც... ამ ტექსტების მნიშვნელობა შორს სცილდება ქართული ფილოლოგიის საზღვრებს¹.

V—X საუკუნეების ქართული მწერლობის შესწავლისათვის და მისი კულტურული ორიენტაციის წარმოსადგენად ქართული ხელნაწერების სინური კოლექცია მართლაც დიდებულ მასალას გვაწვდის. ქართლში ამ დროს ვითარდება მდიდარი და მეტად თავისთავადი ორიგინალური აგიოგრაფიული და ისტორიული მწერლობა. იწერება ისეთი შედეგები, როგორცაა: შუშანიკის, ევსტათი მცხეთელის, აბო თბილელის მარტვილობები, გრიგოლ ხანცთელის, სერაპიონ ზარზმელის, ნინო განმანათლებელის ცხოვრებები. თითოეული ეს თხზულება თავის დროის შესანიშნავი ისტორიული მატიაწეა, დაწერილი ქართული აგიოგრაფიისათვის დამახასიათებელი რეალისტური პრინციპით, ისტორიის მოთხოვნილებათა შესანიშნავი ცოდნითა და გათვალისწინებით. მაგრამ დროის მაჯისცემის, სარწმუნოებრივი ბრძოლებისა და პოლიტიკური და კულტურული ორიენტაციის სრული წარმოდგენისათვის არანაკლებ მნიშვნელოვანია ამ პერიოდის თარგმნითი ლიტერატურა, რომელიც ასე უხვად არის წარმოდგენილი როგორც სინურ, ასევე საქართველოსა და საზღვარგარეთის სხვა მწიგნობრული კერების ხელნაწერთა კოლექციებში.

ქართულ ხელნაწერთა სინური კოლექცია თავისი სიძველისა და მნიშვნელობის გამო ყოველთვის იმსახურებდა მეცნიერთა განსაკუთრებულ ყურადღებას². დაწყებული XIX საუკუნის შუა წლებიდან სულ ბოლო დრომდე მეცნიერი-მოგზაურები და სხვადასხვა ჯურის სიძველეთა მოყვარულნი არ თავისებულდნენ სინის მთის მონასტრიდან ხელნაწერთა ფრაგმენტებისა თუ მთლიანი ხელნაწერების წამოღებას. 1850 წელს პ. უსპენსკიმ სინის მთის კოზმა და დამიანეს მონასტრიდან სხვა ფრაგმენტებთან ერთად წამოიღო X საუკუნის ჭილის ფსალმუნის ორი ფურცელი, რომელიც ამჟამად ლენინგრადის სალტიკოვ-შჩედრინის საჯარო ბიბლიოთეკაშია დაცული. მანვე ჩამოიტანა საბას მონასტრიდან ცნობილი „ჰილ-ეტრატის იადგარი“, რომელიც ამჟამად კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტშია დაცული (H—2123). კ. ტიშენდორფმა 1853 წელს თავისი მეორე მოგზაურობის დროს სინის მთის ეკატერინეს მონასტრიდან წამოიღო ქართული ხელნაწერების პალიმფსესტური ფურცლები, რომლებიც ამჟამად დაცულია ლაიპციგის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში და აღწერილია ი. ასფალგის მიერ³. მოგზაურობის დროსვე კ. ტიშენდორფმა იმავე წმ. ეკატერინეს მონასტრიდან წამოიღო 179 პალიმფსესტუ-

¹ Catalogue des manuscrits géorgiens littéraires du mont Sinaï par Gérard Garitte. CSCO. v. 165. Subsidia t. 9. Louvain, 1965, p. 1.

² სინის მთის ქართული ხელნაწერების შესწავლისა და აღწერის ისტორიისათვის იხ. ვ. გარტის ზემოთ დასახელებული კატალოგის წინასიტყვაობა, გვ. 1—13.

³ Georgischen Handschriften, beschrieben von Julius Assfalg. Wiesbaden, 1963.

რი ფურცელი, რომელთაგან 50 ფურცელი Sin. 34-ის კუთვნილებაა⁴. ეს პალიმფესტები დაცულია ლენინგრადის სალტიკოვ-შჩედრინის საჯარო ბიბლიოთეკაში.

1895 წლის ახლო ხანებში ჰუგო შუხარდტმა ვენაში შეიძინა სინური ხელნაწერების შვიდი ფრაგმენტი და გადასცა გრაცის უნივერსიტეტს. ხელნაწერები შეისწავლა და მათი აღწერილობა გამოაქვეყნა ა. შანიძემ⁵. სინური ხელნაწერების ფრაგმენტები აღმოჩნდა მინგანის კოლექციაში (ბირმინგემში); ერთ-ერთი ფურცელი ამ კოლექციიდან ხანმეტი ლექციონარის ანდერძი გამოდგა⁶. 1972 წელს ხანმეტი ლექციონარის დაკარგულად მიჩნეულ კიდევ ერთ ფურცელს მიაკვლია ბ. უტიემ პარიზის ნაციონალური ბიბლიოთეკის ახალ შემოსულობათა შორის⁷.

სინური ხელნაწერი № 81 (ცაგარლის კატალოგით), რომელიც 1954 წლიდან მ. ფიშერის კერძო კოლექციის კუთვნილება იყო⁸ (დეტროიტი). ამ სამიოდე წლის წინ ნიუ-იორკის ანტიკვარულ მაღაზიაში იყიდებოდა. ხელნაწერის ისტორია შესწავლილი აქვს პროფ. ი. ასფალგს.

ბოლო წლებში გამოვლინდა აგრეთვე დაკარგულად მიჩნეული სინის მთის № 92—93 (ცაგარლის ნუმერაციით) ხელნაწერი, რომელიც დაცულია პრინსტონის უნივერსიტეტში რობერტ გარეტის კოლექციაში (№ 24). ამ ხელნაწერის საინტერესო თავგადასავალი და აღწერილობა გამოაქვეყნა ჟ. გარიტმა⁹.

პირველი მეცნიერი, რომელმაც შეისწავლა სინის მთის ეკატერინეს მონასტრის ქართულ ხელნაწერთა მთელი კოლექცია და გამოაქვეყნა ამ კოლექციის პირველი აღწერილობა, იყო ა. ცაგარელი¹⁰. ა. ცაგარლის შრომა, მიუხედავად მრავალი უზუსტობისა და შეცდომებისა, პირველი ცდა იყო ქართული ხელნაწერების ამ შესანიშნავი კოლექციის არამართო აღწერისა, არამედ მისი მეცნიერული შეფასებისა და ამავე დროს, ხელნაწერი მასალის უხვი გამოყენებით, სინის მთის ქართული სკრიპტორიუმების ისტორიის დაწერისა.

1902 წელს შედგა ნ. მარისა და ივ. ჯავახიშვილის ცნობილი ექსპედიცია სინის მთასა და იერუსალიმში. მიუხედავად რთული პირობებისა და დროის სიმცირობისა, ამ ორმა მეცნიერმა არა მარტო აღწერეს ხელნაწერები, არამედ გადმოიწერეს კიდევ უმნიშვნელოვანესი ტექსტები ქართულ, სირიულ, არაბულ და სომხურ ენებზე და გადაიღეს ფოტოები.

⁴ Хевсуриани Л., Ленинградские фрагменты грузинских сирийских рукописей, Конференция по истории средневековой письменности и книги. Тезисы докладов, 25—27 октября 1977 г. Ереван, стр. 105.

⁵ ა. შანიძე, ქართული ხელნაწერები გრაცში. ტფილისის უნივერსიტეტის მოამბე, ტ. 9, 1929, გვ. 310—353.

⁶ G. Garitte, Les feuillets géorgiens de la collection Mingana à Selly Oak: Le Muséon 73 (1960).

⁷ B. Outtier, Un feuillet de Lectionnaire géorgien Hanmeti à Paris. Le Muséon, LXXXV, 3—4, p. 393—402.

⁸ ჟ. გარიტის დასახელებული კატალოგი, გვ. 8.

⁹ G. Garitte, Aventure et mésaventures d'un manuscrit géorgien (le cod. Garett 24, Princeton): Bedi Kartlisa, v. XXIII—XXIV, 1967, p. 37.

¹⁰ А. Цагарели, Памятники грузинской старины в Святой земле и на Синае. II. П. С. IV, С. П-бург, 1888.

1903 წელს გამოქვეყნებულ ექსპედიციის „წინასწარ ანგარიშში“ ნ. მარმა შესანიშნავად წარმოაჩინა სინისა და იერუსალიმის ქართულ ხელნაწერთა მნიშვნელობა არა მარტო ქართველოლოგიის მრავალი დარგისათვის, არამედ ბიზანტიისა და ქრისტიანული აღმოსავლეთის ხალხების მწერლობის შესწავლისთვისაც¹¹.

1940 და 1947 წლებში გამოქვეყნდა ნ. მარისა და ივ. ჯავახიშვილის მიერ შედგენილი სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობები¹², რომლებშიც მკაფიოდ გამოჩნდა თითოეული მთავანის სამეცნიერო ინტერესები. ნ. მარისა და ივ. ჯავახიშვილის „აღწერილობათა“ გამოქვეყნებამ კიდევ უფრო მკვეთრად დასვა საკითხი ხელნაწერების ამ იშვიათი კოლექციის საგანგებო შესწავლისა და მთელი რიგი უნიკალური ხელნაწერების გამოცემისა.

1950 წელს ვაშინგტონის კონგრესის ბიბლიოთეკამ მოაწყო ექსპედიცია სინის მთაზე და იერუსალიმში მრავალენოვან ხელნაწერთა კოლექციების გადასაღებად. აღმოსავლური ფონდების შესწავლისა და გადასაღები მასალის შერჩევისათვის ექსპედიციაში მონაწილეობის მისაღებად მიწვეულ იქნა ცნობილი ორიენტალისტი პროფ. ე. გარიტი. მან ადგილზე შეისწავლა სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა კოლექცია, შეადგინა მათი აღწერილობა და მთლიანად გადააღებინა 84 ხელნაწერი, რომლებიც მას მონასტერში დახვდა¹³.

1956 წელს ე. გარიტმა გამოაქვეყნა სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, სადაც შევიდა ბიბლიური, პატრისტიკული, აგიოგრაფიული და ასკეტიკური ხასიათის ხელნაწერები, სულ 38 ერთეული, რომლებიც 34 ხელნაწერს შეადგენენ. ესენია № № 6, 8, 11, 15, 16, 19, 22, 25, 29, 30, 32 (57—33), 25, 36, 38, 39, 42, 43, 44, 46, 50, 51, 52, 58 (31—60), 62, 68, 71, 78, 79, 80, 81, 85, 86, 91, 97. ეს შესანიშნავი შრომა, ვრცელი სამეცნიერო აპარატი. მნიშვნელოვანი მეცნიერული დაკვირვებებითა და ლათინურად თარგმნილი ტექსტებით ხელნაწერთა მეცნიერული აღწერილობის მისაბამ ნიმუშად უნდა იქნეს მიჩნეული.

1956 წელს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფუნდამენტალურმა ბიბლიოთეკამ ვაშინგტონის კონგრესის ბიბლიოთეკიდან შეიძინა სინის მთისა და იერუსალიმის ბერძენთა საპატრიარქო ბიბლიოთეკის ქართულ ხელნაწერთა კოლექციების მიკროფირები. ამ დროიდან ქართველ მეცნიერებს მიეცათ საშუალება ამ მეტად მნიშვნელოვანი ხელნაწერების შესწავლისა. არაერთი მნიშვნელოვანი ტექსტი გამოსცეს ქართველმა მეცნიერებმა სინური და იერუსალიმური ხელნაწერების მიხედვით. კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტის სამეცნიერო თემატიკაში სინური ხელნაწერების შესწავლამ და აღწერამ საბატიო ადგილი დაიკავეს. მომზადდა აღწერილობა სინური კოლექციის 50 ლიტურგიკული ხელნაწერისა, ე. ი. იმ ნაწილისა, რომელიც

¹¹ Н. Марр, Предварительный отчет о работах на Синае, веденных в сотрудничестве с И. А. Джавахишвили и в Иерусалиме в поездке 1902 г. (апрель—ноябрь): Сообщение Императорского Православного Палестинского Общества. XIV, ч. II, стр. 1—51.

¹² Н. Я. Марр. Описание грузинских рукописей синайского монастыря. М.—Л. 1940; ივ. ჯავახიშვილი, სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, თბ., 1947.

¹³ G. Garitte, დასახვებელი კატალოგი, გვ. 6.

აღწერილი დარჩა უ. გარიტს. ამ ნაწილში თავი მოიყარეს უძველესმა ლექციონარებმა, იადგარებმა, თვენებმა, პარაკლიტონებმა, კურთხევანებმა და სხვა მრავალმა. ტექნიკური მიზეზების გამო ვერ მოხერხდა ამ ხელნაწერთა აღწერილობის ერთ წიგნად გამოქვეყნება. აღწერილობის პირველ ნაკვეთში შევიდა სინური კოლექციის მხოლოდ იადგარები (სულ 12 ერთეული). იადგარების ამ კოლექციამ შემოგვინახა ადრებიზანტიური ხანის (ე. წ. იერუსალიმური პერიოდის) V—X საუკუნეების მდიდარი ჰიმნოგრაფიული ლიტერატურა, რომელიც X საუკუნიდან პრაქტიკიდან უკვე ამოღებული იყო და ამიტომ უკვალოდ დაიკარგა ბიზანტიური მწერლობისა და კულტურისათვის. ეს გარემოება განსაკუთრებით ზრდის ბერძნულიდან ადრევე თარგმნილი ქართული იადგარების მნიშვნელობას ბიზანტიური მწერლობისა და სასულიერო პოეზიის ისტორიისათვის. ამავე დროს განვითარების ის გრძელი გზა, რომელიც გავლეს ქართულმა იადგარებმა V—X საუკუნეების მანძილზე, როგორც ორიგინალურ შემოქმედებაში, ასევე თარგმანებშიც, გვიჩვენებს ამ ძველთა შემქმნელების ძალიან მაღალ სამწერლობო და პოეტურ კულტურას და დიდ შემოქმედებით პოტენციალს. ერთად წარმოდგენილი სინური კოლექციის ყველა იადგარის აღწერილობა სპეციალისტებს გაუადვილებს ადრეული პოეზიის ამ ნაკლებად შესწავლილი კრებულების გაღრმავებულ კვლევას.

როგორც აღინიშნა, აღწერილობის პირველ ნაკვეთში შესულია სინის მთის ეკატერინეს მონასტრის ქართული კოლექციის 12 იადგარის აღწერილობა. ესენია: № № 1, 14, 18, 20, 26, 34, 40, 41, 49, 59, 64, 65. გარდა ამისა, მიზანშეწონილად მივიჩნით ამავე ნაკვეთში შეგვეტანა სამეცნიერო ლიტერატურაში კარგად ცნობილი X საუკუნის ჰილ-ეტრატის იადგარი, რომელიც პ. უსპენსკიმ წამოიღო საბაწმინდის მონასტრიდან და დღეს იგი კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტში ინახება (H 2123). ასევე მიზანშეწონილად ვცანით Sin. 34 ხელნაწერთან ერთად მოგვეტანა აღწერილობა კ. ტიშენდორფის მიერ სინის მთიდან წამოღებული 51 ფურცლიანი ფრაგმენტისა (დაცულია ლენინგრადის სალტიკოვ-შჩედრინის საჯარო ბიბლიოთეკაში: Сир. II. с. 16/1, 16/2, 16/3, Греч. VI, VII, XLI), რომელიც, როგორც ეს შესწავლამ გამოარკვია, Sin. 34-ის კუთვნილი ნაწილია¹⁴. ამავე აღწერილობას შეუერთდა Sin. 34-ის კიდევ 4 ფურცელი, რომელიც ლაიპციგის ქართულ ხელნაწერთა ტიშენდორფისეულ კოლექციაში აღმოჩნდა¹⁵.

ამრიგად, წინამდებარე ნაკვეთში წარმოდგენილია სხვადასხვა სიძველისა და ტიპის 13 იადგარის აღწერილობა, რომელთა ბერძნული მოდელები დღესდღეობით არ ჩანს. მასალის ხასიათისა და კალენდრების მიხედვით ეს იადგარები ასე ჭგუფდება:

1. უძველესი იადგარი, გავრცელებული პალესტინაში IX საუკუნის ბოლომდე, დაწერილი პროზით, კალენდრით ემთხვევა უძველეს ქართულ იერუსალიმურ ლექციონარს და წარმოადგენს მის ჰიმნოგრაფიულ დანამატს; თარ-

¹⁴ Л. Хевсуриани, *დასახ. თეზისები*, გვ. 5.

¹⁵ J. Assfalg-ის დასახელებული კატალოგი, გვ. 43, Cod. Ms. v, 1096, UB, Leipzig.

გმნილია ქართულად ამ იადგარის თავდაპირველი პლასტი არაუგვიანეს VI საუკუნის მეორე ნახევრისა. ამ ჯგუფის ხელნაწერებია: №№ 18, 40, 41 და ჭილვრატის იადგარი (H—2123). აქვე შევნიშნავთ, რომ უძველესი იადგარის ნუსხები, მათი გვიანდლობის გამო, რიგ შემთხვევაში შეიცავენ ახალი რედაქციის იადგარების მასალასაც (იხ. Sin. 18: I,34; I,37; I,44; I,45).

2. იოანე დამასკელის მიერ ჰიმნოგრაფიაში ჩატარებული რეფორმის შემდეგდროინდელი ახალი ტიპის იადგარი. განსხვავდება უძველესი იადგარისაგან კალენდრით; საგალობლები დაწერილია ახალი საზომით, ბიზანტიური ლექსით (რიტმული პროზით), ძლისპირთა საზომებზე. ტექსტებს ახლავთ რიტმული პუნქტუაცია. შეიქმნა ამ იადგარების ბერძნული მოდელი VII—VIII საუკუნეებში საბაწმიდის სახელოვან ჰიმნოდთა წრეში. ქართულად უნდა თარგმნილიყო IX საუკუნეში. იადგარის ამ რედაქციამ განვითარების რთული გზა განვლო. იადგარის ახალი ტიპის ყველაზე ადრეული ხელნაწერები, ახალი მასალის გვერდით, უძველესი იადგარის მასალასაც შეიცავენ საგანგებო მითითებებით „ძულნი“. ამ ტიპის იადგარებია: №№ 20, 26, 34; ძველი მასალისაგან უკვე თავისუფალია ახალი ტიპის იადგარის ხელნაწერები №№ 1 და 14, სადაც რიტმულ დაყოფასთან ერთად ტექსტებს ახლავთ უკვე ნევმებიც.

ახალი ტიპის იადგარის შემდგომმა განვითარებამ მოგვცა იადგარის ვრცელი ვარიანტი, რომელიც აღწერილობაში წარმოდგენილია შემდეგი ხელნაწერებით: №№ 49, 59, 64, 65.

ვინაიდან წინამდებარე I ნაკვეთში მხოლოდ იადგართა აღწერილობებია შესული, რომელთა ტიპოლოგიური დაჯგუფება შესაძლებელი აღმოჩნდა, ამიტომ ადგილის ეკონომიისა და გამეორებათა თავიდან აცილების მიზნით, აღწერილობებში ერთი ტიპის ხელნაწერების ერთნაირ მასალას არ ვიმეორებთ, მიუხედავად მხოლოდ რიგით უფრო ადრეული ხელნაწერის სრული აღწერილობის ანალოგიურ ადგილებზე.

აღწერის პროცესში სინური კოლექციის ქართული ხელნაწერების შესწავლამ შესაძლებლობა მოგვცა ერთმანეთისაგან გამიჯნულიყო საბაწმიდისა და სინის სკრიპტორიუმების გადამწერ-კალიგრაფები, პოეტები და მთარგმნელები და მათი პრობლემა. მიღებული დაკვირვებები და შედეგები ხელს შეუწყობენ ამ უძველესი ქართული სკრიპტორიუმების ისტორიის შესწავლას.

სინური ხელნაწერების აღმწერთა კოლექტივი ვარაუდობს, რომ სინურ ხელნაწერთა აღწერილობის წინამდებარე და მომდევნო ნაკვეთები გარკვეულ სამსახურს გაუწევენ ქართულსა და ბიზანტიურ ჰიმნოგრაფიაში მომუშავე მკვლევრებს. ამასთანავე, აღმწერლები წინასწარ იხდიან ბოდიშს შეცდომებისათვის, რომელთაგანაც ნაშრომი ვერ იქნება დაზღვეული თუნდაც იმიტომ, რომ აღმწერლებს მუშაობა უხდებოდათ არა დედნებზე, არამედ მათ როტოპირებზე, სადაც ზოგჯერ ტექსტები არ იკითხება, ან ძნელად იკითხება.

სინურ ხელნაწერთა აღწერილობის პირველ ნაკვეთზე მუშაობდნენ: ელ. მეტრეველი (აღწერა 1, 14 ნომრები), ც. ჭანკიევი (აღწერა 20, 26, 34, 41, 59, 64, 65), ლ. ხევსურიანი (აღწერა 18, 40, 34 (დამატება), H—2123), ლ. ჭამაია (აღწერა 49). საძიებლები შეადგინა ც. ჭანკიევიმ.

აღწერილობის ავტორები ამ წიგნს მაღლიერების დიდი გრძნობით უძღ-
 ვნიან დიდი ქართველი მეცნიერის კორნელი კეკელიძის
 ხსოვნას, რომელმაც საფუძველი ჩაუყარა უძველესი ქართული მწერლობის
 შესწავლას, ამასთანავე, პირველმა შეადგინა ქართული ლიტურგიული ხელ-
 ნაწერების აღწერილობა და მათ დიდ მეცნიერულ ღირებულებას საერთაშო-
 რისო აღიარება მოუპოვა.

ე მ ე ტ რ ე ვ ე ლ ი

შ ე მ ო კ ლ ე ჯ ა ნ ი

1. ა. ც ა გ ა რ ე ლ ი, კატალოგი — А. Цагарели, Сведения о памятниках грузинской письменности, II, СПб., 1889.
2. შ. თ ა რ ხ ნ ი შ ვ ი ლ ი, ლექციონარი — Le Grand Lectionnaire de l'église de Jérusalem (V^e—VIIIe siècle), édité par M. Tarchnischvili, I, II, Louvain, 1959—1960.
3. ნ. შ ა რ ი, აღწერილობა — Н. Я. Марр, Описание грузинских рукописей синайского монастыря, М.—Л., 1940.
4. ივ. ჯ ა ვ ხ ა ხ ი შ ვ ი ლ ი, აღწერილობა — ივ. ჯავახიშვილი, სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, თბილისი, 1947.
5. ე. შ ე ტ რ ე ვ ე ლ ი, ძლისპირნი — ორი ძველი რედაქცია X—XI სს. ხელნაწერების მიხედვით. გამოსცა და გამოკვლევა დაურთო ელენე შეტრეველმა, თბილისი, 1971.

იადგარი. X ს. I ნახევარი

384 ფ.; ეტრათი; 31×24; ნუსხური, დღესასწაულების სახელწოდებები და დასაწყისები მთავრულით, მთავრულითა და სინგურითა დაწერილი ძლისპირთა ბერძნული მოდელების დასაწყისები (ვადმოცემული ქართული ტრანსკრიპციით); ძლისპირები და გალობათა დიდი ნაწილი ნეემირებულა სინგურით. უადგილოდ არის ჩაქმული 4,9 და 10 ფფ. ხილო ფფ. 11—22 შეცდომით არის მოხედრილი ამ ხელნაწერში და წარმოადგენს Sin. 59-ის კუთვნილებას (იხ. აღწერილობა). ხელნაწერს აქვს რვეულებრივი აღრიცხვა: კა რვეულამდე ქართულ-ბერძნული, შემდეგ მხოლოდ ქართული. პირველ რვეულს აკლია 5 ფურცელი. მომდევნო ორი რვეული არეულია. თანმიმდევრული აღრიცხვა იწყება დ რვეულიდან და გრძელდება ზე რვეულამდე. აკლია მთლიანად კდ (167r-დან) რვეული; [X საუკუნის პირველი ნახევარი]; ხელნაწერის მომგებელი: ტიმოთე (123v, 291v); გადამწერი: იოვანი (123v, 291v).

I. [ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი. კა ა ...ადიდებდითსა... ღმრთისმშობლისა] „...შემდგომად შობისა ქალწულად დაადგერ და აღმოგუცენე რქამ ცხორებისა, ქრისტე. ღმრთისმშობელი მარიამ, გალობით გადიდებთ.

ნენიკინთე. — ძლეულ იქმნეს ბუნებანი, მეტყუელნი შენთჲს, ქალწულო უსძლოო...“ 1r.

შენიშვნა: „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის“ ტექსტი თავნაკულია. 1r-ზე ტექსტი იწყება I ხმის „ადიდებდითსას“ „ღმრთისმშობლისათი“. ამას მოსდევს ამავე გალობის სამი ძლისპირი და ღმრთისმშობლისა (იხ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 58, № № 55—57).

„ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი. უგლბდთსა კა ბ. ბითვია. — განაპო სიღრმე ზღლუსა ბრძანებითა...“ 1r—30v.

შენიშვნები: 1. რვა ხმაზე დაწერილი „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი“ ხელნაწერში ნაკულია. შეიცავს შემდეგ მასალას:

კა ა, ადიდებდითსა (1r).

კა ბ, უგალობდითსა — აკურთხევედითსა (ბოლო აკლია) (1r—3v, 5r).

ბ გ, უგალობდითსა — ადიდებდითსა (5r—7v).

„ დ, უგალობდითსა — განძლიერდასა (8r—v).

ა გი, აკლია მთლიანად.

ბ გი, აკლია მთლიანად.

გ გი, განძლიერდასა — ადიდებდითსა (23r—25r).

დ გი, უგალობდითსა — ადიდებდითსა (25r—30v).

2. Sin. 1-ის „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის“ ტექსტი ძველი რედაქციისა და გამოქვეყნებულია (ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის ზემოთ დასახელებულ გამოცემაში Sin. 1 H ლიტერით არის შესული).

3. ყოველ ძლისპირს უძღვის ბერძნული მოდელის დასაწყისი ქართული ტრანსკრიპციით.

4. „ძლისპირნის“ ტექსტებში უადგილოდ არის ჩაქმული ფფ. 4, 9, 10 (აქედან 9—10 ფფ. „ღმრთისმშობლის შესხმას“ წარმოადგენს; მე-4 ფ. — მაცხოვრის სახელზე დაწერილი გალობანის „ადიდებდითსას“ და „აქებდითსას“. ამ ფურცლის ადგილი ხელნაწერში ვერ დავადგინეთ. ფფ. 11—22 შეცდომით არის მოხედრილი Sin. 1-ში. ეს ფურცლები Sin. 59-ის კუთვნილებაა (იხ. Sin. 59-ის აღწერილობა: 101, შენ. 1).

II. „შესხმანი წმიდანი ღმრთისმშობელისანი, ფ არ ა ფ თ ო ნ ი, დაწესებულნი ოხთანნი და მოსართავნი, თქუმულნი წმიდისა კ ო ზ მ ა ნ ი ს ნ ი, და

სხუა ღმრთისმშობლისა, რომელ იადგარსა შინა სწერია, თავ-თავი გინა ერ-
 ცახე, ყოველივე შეკრებულად აქა დამიწერია, რომელ მკითხველსა ძებნად არა
 უნდეს, აქა ადვილად პიოს და ლოცვა-ყოს. **ჯა ა. პართენიკა პანიღურე.** —
 ქალწულთა კრებულისათჳს დღეს, ერნო...“ 9r—10v.

- შენიშვნები:** 1. „შესხმანის“ მხოლოდ ა, ბ, გ ხმების მასალაა წარმოდგენილი.
 2. „შესხმანის“ ზოგ ტროპართან ბერძნული ძლისპირის დასაწყისია მოტანი-
 ლი ქართული ტრანსკრიპციით.
 3. შესხმანის ზოგი ტროპარი ნევემირებულთა (იხ. 9v).

III.1. (Sin.59) [ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი, **ჯა დ გი**, ღამით-
 განსა... ღმრთისმშობლისა]. „...მეოხ გუეყავ ძისა შენისა, ღმრთისმშობელი,
 რაათა გარდამოვკვლინოს სიმრავლჳ მოწყალებათაჲ, ვითარცა გაქუს კადნიე-
 რებაჲ...“ 11r—12v.

შენიშვნა: Sin. 59-ის „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის“ ამ ფრაგმენტშიც
 ძლისპირებს რიგ შემთხვევაში უძღვით ბერძნული მოდელის დასაწყისები, გად-
 მოცემული ქართული ტრანსკრიპციით.

2. „ქრისტემობასა წინა კვრიაყესა, რომელსა წიგნი შობისაჲ იკითხვების.
 კსენებაჲ წმიდათა მამად-მთავართაჲ და დღესასწაულებაჲ მკსნელისა ჩუენისა
 შობისაჲ, დსდბლნი. ოო ღლტყესა **ჯა დ გი**. რომელმან ედემს. — პირველ-
 თა მამათა, მორწმუნენო, კსენებასა ერთობით აღვასრულებდეთ...“

ციცკრად იბაკონი **ბ**. დიდ არს სარწმუნოებისა საქმეთა წარმართებაჲ...

უგლბდთსა **ა**. მონებისა მისგან მწა. ფერთონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. —
 მამად-მთავარნი წადიერნი ხელვად დღესა ამას. — მამად-მთავართა დღეს ყო-
 ველნი...

აქბდთსა **დ გი**. იტონ ტუ ორღანონ. — საუცრად განცხრომაჲ დააცხ-
 რვეთ თქუენ...“ 13r—16r.

3. „დეკემბერსა **კ**, წინა დღესასწაულობაჲ უფლისა ჩუენისა შობისათჳს.
 ოო ღლტყესა **ჯა დ**. მოგიცემიეს. — ესე არს ღმერთი ჩუენი და არაფინ არს
 სხუა ღმერთი...“

უგლბდთსა. დაანთქენ ვნებანი სულისა ჩემი. ალალი ურანე, — იხარებ-
 დით ცანი, განსცხრებოდენ ქუეყანაჲ...“

აქბდთსა **დ გი**. უფალო, მოწყალებისა შენისა დღეს...“ 16r—18r.

4. „დეკემბერსა **კა**, დღესასწაულობაჲ მკსნელისა ჩუენისა განკაცებისა-
 თჳს. ოო ღლტყესა **ბ გი**. ანგელოზთა დღეს წინა. — მოვედით, ერნო, დღეს
 გალობითა ახლითა...“

უგლბდთსა **ბ გი**. უკულეველად ზღუაჲ წიაღ ვ. — სულმცირისა ღრუბ-
 ლისაგან...“

აქბდთსა. დაუვალი იგი მზმ...“ 18r—20v.

5. დეკემბერსა **კბ**. წინა დღესასწაულობაჲ შობისათჳს უფლისა ჩუენისა.
 ოო ღლტყესა **ჯა დ**. რაეჲს მოწ. — კმაჲ ესაჲამისი აღესრულების დღეს...“

უგლბდთსა, ალალის თო იკტისის. — იხარებდით, ერნო, რამეთუ დღეს
 უფალი...“ 20v.

- შენიშვნები:** 1. წყდება: „უგალობითსას“ მეორე ტროპარის დასაწყისზე.
 2. 20r-ზე რვეულებრივი სათვალავია ზ.

6. [ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი. აკურთხევდითსა კა დ გი]. „შუდ წილ აღაგზნა საკუმლი მძლავრმან ქალდეველმან ყრმათაჲს...“ 21r--22v.

შენიშვნები: 1. „ძლისპირნი“ ეს ფრაგმენტი მოიცავს აკურთხევდითსას“ და „აღიდებდითსას“ ძლისპირებს.

2. ძლისპირებს უძღვით ბერძნული მოდელის დასაწყისები ქართული ტრანსკრიპციით.

3. III, 1—6 ტექსტები Sin. 59 ხელნაწერის კუთვნილებაა და შეცდომით არის ჩაიქმძული Sin. 1-ში.

4. 22v-ს ქვემო კიდზე 9 სტრიქონიანი არაბული წარწერაა: „ვიყიდ ეს წიგნა საწყალობელმა კვირიაკოსმა قرقس... და დავდევი სინის მთის წიგნებთან... თუ ვინმე წაიკითხავს, კვლავ თავის ადგილას მოათავსოს... ვინც ასე არ მოიქცევა, წყეული იყოს...“ (თარგმანი რ. გვარამიასი).

IV. [ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი, გნძლრდასა კა გ გი]. „...მკსნე-ლო ჩუენო, ვედრებითა მშობლისა შენისაჲთა...“ 23r—30v.

შენიშვნები: 1. „ძლისპირნი“ ეს ბოლო ნაკვეთი მოიცავს გამოცემის № № 303—401 ძლისპირებს.

2. 23r-ს ზემო კიდზე მიწერილია რვეულებრივი სათვალავი დ.

3. ძლისპირებს უძღვით ბერძნული მოდელის დასაწყისები ქართული ტრანსკრიპციით.

4. 25r-ზე ასომთავრულით, სინგურით მიწერილია: „ქრისტე, შეიწყალე ი ვ ნ ე“. „ქრისტე, შეიწყალე ტ ი მ ო თ ე“ ტექსტის ბოლოს (30v-ზე) ასომთავრულით, სინგურით: „ქრისტე, შეიწყალე ტ ი მ ო თ ე მ დღელი, ამის იადგარისა მომგებელი“.

V. 1. „ქრისტეშობასა წინა კურაესა დსდზნი. ოო ღლყესა კა ა. უტუ პარადოქსო თავმატს. ეჰა, დიდებული საკურველი, რამეთუ მეუფმ ყოველთაჲს...“

უგალობდითსა. იამბიკონნი იოვანწს დამასკელისა თქუმულნი. ყოველსა მუტლსა დ შეტყუებაჲ არს, ვინ გაიგონოს. კა ა. ესოსენ ლო. — სასწაულთა იკსნა ერი...

აქბდთსა. ქალწულო, ყოვლად ქებულო...

აღვსნთსა კა ა გი. გიხაროდენ, ყოველთა წმიდაო...“ 31r—33v.

შენიშვნა: ოო ღლყესას“ და გალობათა პირველ ტროპარებს უძღვის ბერძნული მოდელის დასაწყისები ქართული ტრანსკრიპციით.

2. „წინა კურაით ქრისტეშობამდე ოო ღლყავსა და აქებდითსა ესე დასდებელნი სთქუნე კა ბ გი. იანგელიკე. — ანგელოზთა დღეს წინა უვიდოდღეს ძალნი...“

აღვსენითსა კა ა. მოვედით და მივიწინეთ დღეს ბეთლემს...“ 33v—34v.

3. „თა დეკემბერსა კე, შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, დასდებელნი. ოო ღლყესა კა გ. ტო კირიო ივს ჩენი ოენტოს. — უფლისა იესუს შობასა ჩუენუს...“

ოხთა კა ბ გი. დღეს ქრისტე იშვების ბეთლემს...“

ოგლბდსა კა ა. კოზმანიის თქუმულნი. ხრისტეს ჩენატე დოქსა. — ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ...“

აქბდთსა. დიდებამ მალალთა შინა გუესმა ჩუენ...
 აღვივწნითსა ჯა დ. რამე შეეწიროთ შენდა, ქრისტე...“ 34v—37v.

შენიშვნა: კანონი შეიცავს II ვალობასაც — „მოხილესა“.

4. „თა დეკემბერსა კვ, დავით-იაკობისი, დასდებელნი. ორ ღღყესა
 ჯა დ. კოზმან. ღმრთისშობილო ქალწულო, დედაო მაცხოვრისაო...
 ოგლბდთსა. კოზმანის და იოვანეს თქუმულნი. კოზმან. გიგა-
 ლობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო...
 აქებდთსა. ბეთლემს მოისწრაფეს მწყემსთა... 37v—39v.

შენიშვნა: ვალობათა ტროპარებთან მონაცვლეობით მითითებულია ორი ავ-
 ტორი: კოზმან და იოვანე დამასკელი.

5. „დეკემბერსა კვ, წმიდისა სტეფანე პირველმოწამისა. ორ ღღყესა
 ჯა დ. მსნეო შორის მოწამეთა, ღუაწლისა მძლეო გ. — სულისა მიერ წმი-
 დისა...
 ოგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლმ. — ქრისტეს მორწმუნენო, მოვედით...
 აქბდთსა. მოვედით, აღვიდეთ მთასა წმიდასა ზეთი. — რომელი იშვა
 ჩუენთვის...
 აღვესენითსა დ გი. სტეფანეს, ერნო, უგალობდით...“ 39v—42r.

6. „დეკემბერსა კვ, პეტრესი და პავლესი დსდბლნი. ორ ღღყესა ჯა
 დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, მოციქულთა უფლისათა სიხარულით ვაქებ-
 დეთ...
 ოგლობდითსა ჯა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...
 აქბდთსა. მოსკენ ცოდვილთა სახედ სათნოებისა...
 აღვიესენითსა იოვანისა ჰპოუნე კთ. ევა გვრგუნო ქებისანო“ 42r—44r.

7. „დეკემბერსა იოვანე მახარებლისა კთ ქართულად მისისა მ ჰპოუნე.
 დეკემბერსა კთ, ჩუილთა ყრმათა დასდებელნი. ორ ღღყესა ჯა დ გი.
 ედემთა ზედა. — მეუფემ დიდებისა უფალი ჩუენი...
 ოგლბდთსა. იწლი მონა-ქმული გამოიჯ. — რომელი იშვა პირველად
 მამისავან...
 აქბდთსა. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოვედით, ერნო, უგა. — ჯერ-არს შესხმად...
 აქბდთსა ჯა დ. ხისა მიერ ადამ შეც. — მამად-მთავარმან დავით სამითა
 ქეთა მოკლა გოლიათ...
 აღვიესენითსა დ გი. შენ ღმრთისმეტყუელებისა ნესტუად...“ 45v—47v.

9. „განცხადებასა წინასა კუირაესა, დსდბლნი ორ ღღყესა ჯა დ გი.
 რომელმან ედემს შ. — აწ იორდანე...
 უგლობდითსა იამბიკონნი ეგრევე შეწონილნი, ვითარცა
 ქრისტეშობისანი, იოვანე დამასკელისა თქუმულნი, ჯა დ. ზღუსა
 დეღვათა მძუნვარეთა...
 აქბდთსა. ოდეს მოხუედ წყალთა მათ ზედა...“

„დეკემბერსა კვ, წმიდისა სტეფანე პირველმოწამისა. ორ ღღყესა
 ჯა დ. მსნეო შორის მოწამეთა, ღუაწლისა მძლეო გ. — სულისა მიერ წმი-
 დისა...
 ოგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლმ. — ქრისტეს მორწმუნენო, მოვედით...
 აქბდთსა. მოვედით, აღვიდეთ მთასა წმიდასა ზეთი. — რომელი იშვა
 ჩუენთვის...
 აღვესენითსა დ გი. სტეფანეს, ერნო, უგალობდით...“ 39v—42r.

6. „დეკემბერსა კვ, პეტრესი და პავლესი დსდბლნი. ორ ღღყესა ჯა
 დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, მოციქულთა უფლისათა სიხარულით ვაქებ-
 დეთ...
 ოგლობდითსა ჯა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...
 აქბდთსა. მოსკენ ცოდვილთა სახედ სათნოებისა...
 აღვიესენითსა იოვანისა ჰპოუნე კთ. ევა გვრგუნო ქებისანო“ 42r—44r.

7. „დეკემბერსა იოვანე მახარებლისა კთ ქართულად მისისა მ ჰპოუნე.
 დეკემბერსა კთ, ჩუილთა ყრმათა დასდებელნი. ორ ღღყესა ჯა დ გი.
 ედემთა ზედა. — მეუფემ დიდებისა უფალი ჩუენი...
 ოგლბდთსა. იწლი მონა-ქმული გამოიჯ. — რომელი იშვა პირველად
 მამისავან...
 აქბდთსა. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

8. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასდებელნი. ორ
 ღღყესა ჯა დ გი. თეოლოჯიას ანოფ. — ნესტუსა დაპბერე საგალობელი
 კმითა...
 ოგლბდთსა ჯა დ. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი...“ 44r—45v.

ალვიგენითსა ჯა დ. ხისა მიერ ადამ შეტომა დაძულებული ადამ იორდანისა წყალთა განახლება...“ 47v—50v.

10. „იანვარსა ვ, განცხადებად, დასდებელნი. ოო ღლყესა ჯა ა. ფოსეს ფოტოს. — ნათელი ნათლისაგან გამოუჩნდი...

ოგლბდთსა ჯა ბ. კოზმანის თქუმულნი. განაპო სიღრმე ზღუსა. — ნათელს-ილებს ქრისტე...

აქბდთსა. ინებე გამოქსნა შეტომილისა კაცისა...

ალვიგენითსა ჯა დ. მოსცენ ცოდვილთა სახესა. — უფსკრულნი ბრძანებითა შენითა შეპქმენ...“ 50v—53r.

შენიშვნა: 50v-ს ქვემო კიდზე მსხვილი ასომთავრულით წერია: „ოხითა ბოლოსა ია[ღ]გრისასა ჰპოო“.

11. „განცხადებითგან მსგეფსამდე ესე დასდებელნი ოო ღლყესა და აქებდითსა სთქუნე, ჯა ბ გი. ანგელოზთა ღღესასწ. — ნათელი საღმრთოა, განმანათლებელი კაცთა...“ 53r—54r.

12. „იანვარსა ვ, ნათლისღებისანი და იოვანე სოხასტრელისა დსდბლნი. ოო ღლყესა ჯა ბ. პირველ საუკუნეთა მამისაგან შობილი...

ოგლბდთსა. მოვედით, ერნო, უგალობდეთ. — რომელი ჩუენთვს ქალწულისაგან ღმერთი განჭორციელდა...“ 54r—56r.

13. „იანვარსა ია, მამისა ჩუენისა თევდოსის დასდებელნი. ოო ღლტყესა ჯა ა გი. ღირსო მამო, ღმერთშემოსილო თევდოსი...

ოგლბდთსა ბ. ღელვითა დანთქა პირველად ფარაო ეტლებით. — ვითარცა ბრძენი. წესიერი მოძღუარი ჩუენი...

აქბდთსა. ღირსო მამო, ვითარცა მდინარეთა სღვაი ახარებს...

ალვიგენითსა ჯა ა გი. გიხაროდენ, სამკუდრებელო შეუენიერო. — გოლოლი მალალი სათნობათა აღაშენე...“ 56r—58v.

14. „იანვარსა იგ, მამათა სინელთა და განცხადებისა მსგეფსი, დასდებელნი. ოო ღლყესა ჯა დ გი. უფალო, დაღაცათუ ვითარცა კაცი წინაშე იოვანესსა სდებ...“

ოგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო, რომელმან და. — დასწუენ იორდანისა მდინარეთა ცოდვანი...

აქბდითსა. უფალო, ლაზარეს საფ. — უფალო, აღსრულებად ინებე...

ალვიგენითსა. იშვე შენ ქუეყანასა, იესუ...“ 58v—61r.

15. „იანვარსა ივ, ქოზიბას ღმრთისმშობელისა დასდებელნი. ოო ღლყესა ჯა დ გი. ჰ დიდებული საკვრველი, რამეთუ შეა ქალწულმან...

ოხთა ა გი. გიხაროდენ, ბჭეო ცათაო...

ოგლბდთსა ჯა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვ. — ღმრთისმშობელო ქალწულო, მტრთველო სიტყუსა...

აქბდთსა. ლაზარსა განმღებელსა. — შენ შეიწყნარე უხილავი სიტყუა...“ 61r—62r.

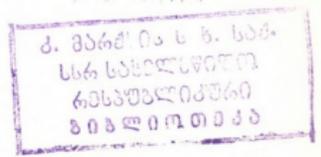
16. „იანვარსა იზ, მამისა ანტონისი დასდებელნი. ოო ღლტყესა ჯა ა გი. გიხაროდენ, თანაზიარო ანგელოზთაო...

ოგლბდთსა, იწლი მონა-ქმნული. — ღმრთივგანბრძნობილსა ანტონის...“

აქბდთსა. ნესტუსა დაპბე. — აჰმალღი ზეცად, სანატრელო ანტონი...“ 62r—64r.

2. სინური კოლექცია

117-004
4

17. „იანვარსა კ, მამისა ევთუმესი დასდებელნი. ოო ღლწყსა კა ა. მამაო ევთუმე, შობასა შენსა მოივილინა ანგელოზი...

ოგლბდთსა. არარაჲ არს სახედ. — განაქარვე მწუხარებაჲ მშობელთა შენთაჲ...

აქბდთსა დ გი. შ სასწაული საკრველი. — ღირსო მამაო ევთუმე, დაუტევე ქუეყანაჲ...“ 64r—65v.

18. „იანვარსა კდ, ყოველთა წმიდათა დასდებელნი. ოო ღლწყსა კა დ გი. ვითარმედ გხადოდით თქუენ, წმიდანო...

ოგლბდთსა. იწლი მონა-ქმნული გამოიქსენ, უფალო, მკლავითა შენითა მტკიცო. — კსენებასა წმიდათასა ჭეშმარიტად...

აქბდთსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა...“ 65v—67v.

19. „იანვარსა კე, გრიგოლ ღმრთისმეტყუელისა დასდებელნი. ოო ღლტყესა ა გი. გიხაროდენ, ღირსო წყარო ღმრთისმეტყუელებისაო...

ოგლბდთსა კა ა. მხილველი ღმრთისაჲ მოსე. — სისხლსა გამოქსნისასა... აქბდთსა. მამაო გრიგოლ, საფლავმან, რომელ არს მიზეზი დაეწყები-საჲ...“ 67v—68v.

20. „იანვარსა კზ. იოვანე ოქროპირისაჲ დასდებელნი, ოო ღლტყესა კა დ. შემსგავსებულად ქალაქსა სამეუფოსა...

ოგლბდთსა დ გი. გალობაჲ შევწიროთ, მორწმუნენო, ღმრთ. — სიბრძნე უზეშთაესი მოგცა ვითარცა სოლომონს...

აქბდთსა. ნესტუსა დაპბერე საგა. — ბაგეთა შენთა თაფლი გარდმომდინარე, ოქროპირო...“ 68v—71r.

21. „თა იანვარსა ლა, კკროს და იოვანესი დასდებელნი. ოო ღლტყესა კა ა. ზეცისა მკედრობათა თანა...

ოგლბდთსა დ. ზღუსა მის მეწამ.—საცთური მტერისაჲ დაპკსენ, ნეტარო...

აქბდთსა. მკნეო შორის მოწამეთა...“ 71r—72v.

22. „თა ფებერვალსა ა, მამისა ეფრემისი დასდებელნი. ოო ღლტყესა კა ა. ზეცისა განწესებულთა ძალთა სიქად. — სამოთხისა სიკეთესა განიცდიდი...

ოგლბდთსა კა ბ. ყოველი ერი უგალობდეთ უფალსა მძღესა. — მოვედით, მორწმუნენო, დღესასწაულსა წმიდისა ეფრემისა...

აქბდთსა. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ...“ 72v—74r.

23. „ფებერვალსა ბ. მიგებებაჲ, დასდებელნი. ოო ღლტყესა კა გ გი. კატა კოსმისონ ტონ. — მკდომარე ეტლთა ქერობინთა მეუფე...

ოგლბდთსა გ. უქმი ქუეყანაჲ სამკულდრებელი ზღუათაჲ. — ზეცით აცურის ღრუბელთა დღეს...

აქბდთსა კა გ გი. პირმშოჲ, შობილი მთავრისაჲ მის...

აღვივენითსა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, დღესასწაულის მოყუარენო...“ 74r—76v.

24. „ფებერვალსა ვ, ივლიანე მოწამისაჲ და მოყუასთა მისთაჲ დასდებელნი. ოო ღლტყესა კა დ გი. მომიქსენენ ჩუენ, ქრისტე, სოფლის მაცხოვარ...

ოგლბდთსა. იწლი მონა-ქმნუ. — კსენებასა ივლიანე, სილოანე, მოქი-მო ლუქაის თანა...

აქბდღთსა კა ა. მოვედით, მოყუარენო, დღესასწაულსა...“ 76v—78v.

25. „ფებერვალსა ი, წმიდისა თეოდონიასი. დასდებელნი, ოო ღლტყესა კა დ. ჟუართა იქმენ შეჭურვილ, მღდელთ-მოძღუარო უფლისაო...

ოგლბდღთსა კა ა გი. ეტლთა სიმრავლე. — სამებაო წმიდაო, ნათლისა მომცემელო...

აქბდღთსა. გიხაროდენ, სამკუდრებელო შუენ. — ღირსო მღდელთ-მოძღუარო თეოდონია...“ 78v—80r.

VI.1. „დასდებელნი წმიდათა მარხვათანი. დღესა კურიაესა კორცითა აღებასა, ელია პატრიარქისა თქუმულნი. ოგლბდღთსა კა ა. მარჯუენაი შენი უძლეველი. — ვინ შემძლებელ არს მიწდომად სახიერებისა შენისა, ქრისტე...“ 80v—82v.

2. „ყველიერისა პარასკევსა დასდებელნი მთავარანგელოზთანი, ოო ღლყესა კა დ. მხნეო შორის მოწამეთა, ლუაწლისა მძლეო. — რომელმან შეჭქმენ პირველად ანგელოზნი...

ოგლბდღთსა. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...

აქბდღთსა. მოგიცემიეს, ღმერთო, სასწ. — პირველ საუკუნეთა დამბადებელმან...“ 82v—84r.

3. „კორციელსა პარასკევსა ანუ ყველიერისა შაბათსა დასდებელნი წინეველთანი. ოგლბდღთსა კა დ გი. ისრაჴლი მონა-ქმნული გა. — მოგუანიჭა ღმერთმან ჩუენმან კაცთმოყუარებისათჳს მიზეზი სინანულისაი...

აქბდღთსა კა ბ. გამოუკულეველო ყოველთა უფალო...“ 84r—85v.

4. „წმიდასა კურიაესა ბ, ყველითა აღებასა დასდებელნი ელია პატრიარქისა თქუმულნი. ოგლბდღთსა კა ბ. ღღვჯათა დაან. — ამიღღდა ქრისტე ჟუარსა ზედა და წინაღმდგომი მტერი ბოროტი განაქარვა...“ 85v—87v.

5. „პირველსა შაფათსა წმიდათა მარხვათა წმიდისა თეოდორესი დასდებელნი. ოო ღლყესა კა ა. კეთილად მსახურებითა სიმდიდრჳ მოიგე...

ოგლბდღთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა ვითარცა ქ. — მეცნიერ ვართ შენდა, სანატრელო...

აქბდღთსა კა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ. — შენ ნიჴად განმამდიდრებელად...“ 87v—89r.

6. „წმიდასა კურიაესა გ, დასდებელნი ელია პატრიარქისა თქუმულნი. ოგლბდღთსა კა გ. რომელმან წამის-ყოფით შეკრიბნა. — უღმერთობაი აიღეს უარისყოფელთა ქრისტეს ღმრთისათა...“ 89r—91r.

7. „მარტსა თ, წმიდათა ორმოცთა დასდებელნი. ოო ღლტყესა კა ა გი. — გიხაროდენ, შეერთებულნი, ახოვანნი და ძრიელნი...

ოგლბდღთსა კა ბ. მოვედით, ერნი, უგალობდეთ გ. — უგალობდეს გალობითა საღმრთოთა...

აქბდღთსა კა დ გი. ედემთა ზედა. — ვითარცა ედემ შინა მყოფ იყვნეს...“ 91r—93v.

8. „მარტსა ით, მამათა დამწუართა. დასდებელნი. ოო ღლყესა კა დ. მგნეო შორის მოწამეთა. — რომელთა ცხოვრებაი ესე წარმავალი შეურაცხავთ...

ოგლბდღთსა დ გი. გალობაი შეგწიროთ მორწ. — ცნობაი განმინათლე მე, ქრისტე...

აქებდ'თსა. უფალო, დაღაცათუ მსახურთა შენთა..." 93v—95v.

9. „მარტა კე, ხარებოა, დასდებელნი. ო'ო ღ'ტყესა ჯ'ა ა. ეზა დიდებით საკურველი, რამეთუ მალისა საყდართაგან..."

ოგ'ლბდთსა. რომელმან გამოიქსნა ჩუენ ჯ. — რომელმან მოგვივლინა დღეს მთავარანგელოზი...

აქ'ბდთსა. რაქამს მოწყალე ექმნა დამბადებელი წყალობით დაბადებულთა...

ალეიხენითსა ჯ'ა დ გ'ი. მთავარი ზეცისა..." 95v—97v.

შენიშვნა: „აქურთხედითსა — ანბანსა ზედა ბერძულსა“ (96v); „აიდიბდითსა — ოქასა ზედა ბერძულსა“ (97r).

10. „წმიდასა კურიაკესა დ. დასდებელნი ელია პატრიარქისა თქუ-მულნი. ოგ'ლობდითსა ჯ'ა დ. ზღუსა მის მეწამულისა დღევათა. — კრებოა უარის-მყოფელთა უმჯულოთა შეკრბა ამოდ..." 98v—99v.

11. „წმიდასა კურიაკესა ე, დასდებელნი. ოგ'ლბდთსა ჯ'ა ა გ'ი. ეტლთა სიმრავლმ მკედ. — ძრიელმან ძალითა ბრძოლასა..." 99v—101r.

12. „წმიდასა კურიაკესა ვ, დასდებელნი, ოგ'ლბდთსა ჯ'ა ბ გ'ი. უკუღუ-ველად ზღუაა წ. — შენ, რომელმან თავს-იდეე ვენებოა კორციითა..." 101r—103r.

13. „წმიდასა კურიაკესა ზ, დასდებელნი ოგ'ლბდთსა ჯ'ა გ გ'ი. წამის-ყოფითა, ღმერთო, შუ. — სიბრძნეთა შენთა, ქრისტე, მიუწოდომელთა სიღრ-მითა..." 103r—104r.

14. „წმიდასა დღესა ბზობისა პარასკევსა ცისკრად ლაზარეს მოსწავეზოა და წმიდათა მღვდელთ-მოდღუართა დასდებელნი. ოგ'ლბდთსა დ გ'ი. ეტლთა მფლობელი. — უგალობდეთ ქრისტესა მეუფესა სიხარულით, მორწმუნენო..." 104r—106v.

15. „ბზობისა პარასკევსავე დასდებელნი მღვდელთ-მოდღუართანი. ო'ო ღ'ტყესა ჯ'ა დ. მკნეო შორის მოწყამეთა, ლუაწლისა მძლეო. — მკნედ დაუთ-მეთ სატანჯველსა, სანატრელნო...

ოგ'ლბდთსა. უგალობდით უფალსა, რომელმან განიყვანა ერი თვისი... — დაარღუეთ წყალებოა წინააღმდეგობთა...

აქ'ბდთსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმიდა. — მოეცა, ქრის-ტე ღმერთო, მონათა შენთა სიტყუა სიბრძნისა..." 106v—108r.

16. „ლაზარეს ადგომასა დასდებელნი. ო'ო ღ'ტყესა ჯ'ა დ გ'ი. უფა-ლო, ლაზარეს საფლავისა ვენებოა ხილვოა...

ოგ'ლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გამოიყვანა ერი. — უგა-ლობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა ლაზარე ოთხისა დღისა საფლავით...

აქ'ბდთსა. ეტყოდე შენ, უფალო, წინააღმდეგ მართლსა..." 108r—109v.

17. „ბზობისანი დასდებელნი. ო'ო ღ'ტყესა ჯ'ა გ გ'ი. იხარებდ, ქალ-წულო, ღირსო სიონ...

ოგ'ლბდთსა. იხილვა ქველად სიერმმ... აქ'ბდთსა დ გ'ი. მოვიდა მკსნელი წმიდად ქალაქად...

აღმკსენითსა. ედემთა შენდა. — რაღას რწლადებ შენ, ზაქარიო, სიონისა-თვის..." 110r—112r.

შენიშვნები: 1. „ო რ ღაღადყავას“ ბოლოს წერია: „ესე მოსართავად სთქუა დასდებელსა ზედა შსანასა მადალთა შინა: კურთხეულ ხარ შენ, რომელი მიხუდ იქლთა. ოსანა მალათა შინა...“ (110r).

2. „აეურთხევდითსას“ ახლავს ბერძნული მოდელის დასაწყისი ქართული ტრანსკრიპციით: „ეფერანტიე იქლმ“.

3. „აქებდითსას“ ბოლოს მიწერილია სინგურით: „ოსანაა შუა სთქუა, ვითა ო რ ღ ტყვსა, მუნ სწერია“ (111v).

18. „ბზობისა მწუხრსა ო რ ღ ტყვსა ჯა დ გი. ცხოველს-ყოფელი ვენბაჲ ქრისტესი...“ 112r—v.

VII.1. „დიდსა ორშაბათსა, დასდებელნი, ოგ ლბდთსა ჯა ბ. რომელმან განაკმო ზღუაჲ. — ეჰა სიმდბლჴ ღმრთისაჲ მიუწლომელი...“ 112v—113v.

შენიშვნები: 1. შეიცავს ცისკრის სამფსალმუნს, „აქებდითსას“ და მწუხრის „ო რ ღაღატყავას“ (113v).

2. „აქბღთსას“ უკანასკნელი ტროპარის, ღმრთისმშობლისა, მხოლოდ დასაწყისია მოტანილი, რომელსაც სინგურით, მთავრულით მიწერილი აქვს: „ნ ი ნ ე ვ ე ლ თ ა ს ა ჰ ჰ ო ო“ (113v).

2. „სამშაბათსა, მოიხილესა. მივსცეთ ჩუენ დიდებაჲ დღეს უფალსა ღმერთსა ჩუენსა...“ 114r—115r.

შენიშვნები: 1. შეიცავს ცისკრის სამფსალმუნს, „აქებდითსას“ და მწუხრის „ო რ ღ ღყვსას“.

2. „მოიხილესა“ ლექსის ფორმით არის დაწერილი, ყოველი ტაევი ახალი სტრიქონით იწყება (114r).

3. [ოთხშაბათსა] „განძლიერდასა. კლდესა ზედა სარწმუნოებისასა. — კრებული ურჩულოთაჲ შეკრბა ამაოდ...“ 115r—116v.

შენიშვნები: 1. ოთხშაბათის ცისკრის მასალა სამშაბათის მწუხრის მასალაგან გამოყოფილი არ არის. გამოჩენილია დღის (ოთხშაბათის) აღნიშვნა. შეიცავს ცისკრის სამფსალმუნს, „აქებდითსას“ და მწუხრის „ო რ ღაღატყავას“.

2. ცისკრის სამფსალმუნის „ადიდებდითსას“ და აქებდითსას“ პირველ ტროპარებთან მოტანილია მათი ბერძნული მოდელეების დასაწყისები ქართული ტრანსკრიპციით.

4. „ხუთშაბათსა, უგ ლბდთსა ჯა ბ გი. ზღუაჲ მეწამული კუერთ. — ღმრთისა სიბრძნემან სოფლისა ამის ცხოვრებისა...“

აქბღთსა. იუდა მზაკუვარმან და მიმცემელმან ამბორის-ყოფითა სიცრუისაჲთა...“ 117r—119r.

შენიშვნები: 1. ხუთშაბათზე მოტანილია სრული ვალობანი და მწუხრის „ო რ ღაღატყავსა“.

2. ვალობანის დასაწყისთან მიწერილია — კ ო ზ მ ა ნ.

5. „პარასკევსა, ოგ ლბდთსა ბ. ნეტარისა ი ო ვ ა ნ ე ს თქუმულნი. უკუღველაღ ზ. — შენ, რომელი მოსლვად ხარ განშჯად სოფლისა...“ 118v—120r.

6. „მასვე დიდსა პარასკევსა დასდებელნი. ღმითგანსა ნეტარისა კ ო ზ მ ა ნ ის თქუმულნი ჯა ბ გი. შენდა აღვიმსთობთ, რომელმან წყალობით მიეც სუელი შენი დაცემულთათჳს...“ 120r—123v.

შენიშვნა: შეიცავს სამფსალმუნს, „აქებდითსას“ და „აღვიცენითსას“ (121r—v). მოსდევს: „მწუხრი, ო რ ღ ტყვსა ჯა დ გი. სამიწელი იგი ხილვაჲ...“ (121v). პარასკევის მწუხრი გამოყოფილი არ არის შაბათის ცისკრისაგან.

7. [შაბათი] „ოგლბდთსა კა ბ გ ი. რომელმან დაფარა სიღრმესა მღევარი ესე დღეს...“

აქბდთსა. ოტე ეკ ტუ ქსეოლო. — რაჟამს გარდამოჰქსნა ძელისაგან არი-მათიელმან მაცხოვარი...

მწუხრი, დასდებელნი ოო ღლ ტყესა კა ა. უტო პადოქსო თავმატოს. — ნათელი სამწუხროა გამოუჩნდა...“ 123v—124r.

შენიშვნა: აქ მთავრდება საზამთრო იადგარი: „დიდებამ შენდა, ღმერთო ძრიელო და ცხოველო, დაესრულა იადგარი საზამთროა. ქმ, შეიწყალე ტი მოთე მოძღუარი, ამისი მომგებელი, და ივანე უცხად მჩხრეკალი“ (123v).

VIII.1. „აღვსებას ცისკრად ოგლბდთსა ა. დღესა მას ადგომისასა ვიხარებდეთ, ერნო...“

აქბდთსა. აქებდით ცანი ძალთა თანა...

აღვსებასა მწუხრი. ოო ღლ ტყესა კა გ გ ი. რაჟამს ასდგე საფლავით, დამბადებელო...“ 124v—126v.

შენიშვნა: 124v—125v-ს კიდევზე, იოვანე-უოსიმეს ხელით, მიწერილია ცისკრის კანონის ვალობათა ღმრთისმშობლისანი.

2. „ახალ-ქურიაკესა დასდებელნი. ოო ღლ ტყესა კა ა. რომელი ბქეთა ქმულთა...“

ოგლბდთსა აღვსებისათა ზედა. დღესა მას ადგომისასა ვიხარობდეთ...

აქბდთსა. შემდგომად რვა დღისა ადგომისა...“ 126v—128r.

3. „მწუხრი ოო ღლ ტყესა კა ა. ზეცისა განწესებულთა ძა. — ყოველთა დღესასწაულთა უდიდებულსი...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან მწარი. — დღეს არესა სულთასა...

აქბდთსა ქართულნი. ესე არს დღე, რომელ ქმნა უფალმან აღსასრ...“ 128r—130r.

შენიშვნა: „უგალობდითსას“ გასწვრივ კიდევ მიწერილია „ქზნ“ (კოზმან).

4. „მე-ბ-სა სამშაბათსა, დედათა მენელსაცხებელთა: მარიამ ღმრთისმშობელისა, მარიამ მაგდანელისაჲ, მარიამ კლეოპასისი, მარიამ იაკობისი, მარიამ იოჰანეშისი და ლაზარეს დათაჲ, რომელნი ნელსაცხებლითა გლოით საფლავად მივიდეს, დასდებელნი. ოო ღლ ტყესა კა ა. ზეცისა ძალნი შეძრწუნდეს, რაჟამს გიხილეს...“

ოგლბდთსა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო...

აქბდთსა რომელი ხარ დიდებულ ქსენებასა წმიდათასა, ქრისტე ღმერთო...“ 130r—131r.

5. „მეორესა ხუთშაფათსა, ელია წწ ტყლისა დასდებელნი, ოო ღლ ტყესა კა ა. — ეჰა, ვითარ ბაგეთა ჯორციელთა გამოთქჷან ქებაჲ შენი...“

ოგლბდთსა. მარჯუნეაჲ შენი უძღე. — უგალობდეთ ელია წინაწარმეტყუელსა...

აქბდთსა, ზეცისა განწესებულთა ძალთა. — შენ, რომელმან ელია თეზბიტელი ქუეყანით...“ 131r—133r.

6. „მეორესა შაფათსა, განრღუეულისა დასდებელნი. ო^ო ღ^ღ ტყესა ა. ზეცისა განწესებულთა. — რაჟამს ახუდ, ქრისტე, ქალაქად ი^იწმოდ...“

ოგ^ო ზღბდთსა დ. გიგალობთ შენ, ღმერთო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...

აქ^ა ზდთსა. რომელი მოხუედ ზეცით ძიებად წარწყმედულთათჳს...“ 133v—134r.

7. შემდგომად ახალკუიარისა, რომელ კურაე იყოს, იოსებ არიმათიელისა დასდებელნი. ო^ო ღ^ღ ყესა დ გ^გ ი. — ზ, დიდებულო ბრძენო, დაღათუ დაგფარა შენ...

ოგ^ო ზღბდთსა. ი^იწლი მონა-ქ. — კსენებასა დიდებულსა იოსებ მართლისასა...“ 134v—136r.

შენიშვნა: „ადიდებდითას“ შემდეგ წერია: „აქ^ა ზთსა ო^ო ღ^ღ დაღატყავისანა სუქუნე, გინა დიღისა შაფათსანი, რაჟამს გარდამოქსნა ძელისაგან არიმათიელმან მაეხოვარი ყოველთა“ (136r).

8. „განზოგებასა ზატიკთასა დღესა ოთხშაფათსა მე-დ, კსენებად ადამისა და წმიდათად, რომელნი აღდგეს მკდრეთით და შევიდეს წმიდასა ქალაქსა ი^იწმოსა და გამოეცხადნეს მრავალთა, დასდებელნი, ოგ^ო ზღბდთსა კ^კ ა. მხილველი ღმრთისად მოსე. — გალობითა ახლითა უგალობდეთ...“ 136r—137v.

9. „მე-ე ზეთშაბათსა, ამაღლებად უფლისა ჩუენისა, დასდებელნი. ო^ო ღ^ღ ტყავსა ა. იშვე ქალწულისაგან, ქრისტე, ღმერთო ჩუენო...“

ოგ^ო ზღბდთსა კ^კ ა ა გ^გ ი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა, რომელმან. — უგალობდეთ, ერნო, ქრისტესა...

აქ^ა ზდთსა. მოვედით, აღვიდეთ მთასა ღმრთისასა...“ 137v—139r.

10. „მარტულიასა დასდებელნი. ო^ო ღ^ღ ტყესა კ^კ ა დ გ^გ ი. — მოვედით, მორწმუნენო, განწმედილითა გულითა...“

ოგ^ო ზღბდთსა კ^კ ა გ გ^გ ი. უფსკრულთა ზ. — ვითარ-იგი აღუთქუ პირველად...“

აქ^ა ზდ^დ თსა. ამაღლდა ზეცად მხოლოდ-შობილი იგი...“ 139r—140v.

„მარტულიასა მწუხრი, დასდებელნი. ო^ო ღ^ღ ყესა კ^კ ა ბ. უფალო, მოსლვამან სულისამან აღავსნა დღეს მოციქულნი მადლითა...“ 140v—141r.

11. „დღესა ორშაბათსა, ოგ^ო ზღბდთსა სულისა წმიდისანივე, იამბიკონნი, იოვანე და მასკელისა თქუმულნი, ა შეტყუებად ე-ჯერ იბ. თიო კალუფთი სიშრო. — საღმრთომან ნისლმან დაფარა ენა მძიმე...“

აქ^ა ზდთსა. მოვიციემეს, ღმერთო. ა. — დღეს დაწერგვად სულისა ყოლად წმიდისა...“ 141r—142v.

12. „ორშაფათსა მწუხრი. ო^ო ღ^ღ ტყესა კ^კ ა გ... და მსგეფსამდე ამათი ტყუიან სიონს — დღესასწაულად ყოველთა იხილვენს ენანი...“

ოგ^ო ზღბდ^დ თსა კ^კ ა გ გ^გ ი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა მეწამულსა. — მეერგასესა დღესა ვდღესასწაულობთ...“

აქ^ა ზდთსა. ნუგეშინის-მცემელი გუაქუს...“ 142v—144r.

IX.1. „შემდგომად მარტულიასა ოთხშაფათსა ქართლს ჯუარისად მასა ზ ჰპოვნე. მარტულიასა მსგეფსა წმიდისა მოწამისა ქრისტინაჲსი დასდებელნი. ო^ო ღ^ღ ტყესა კ^კ ა დ გ^გ ი. უფალო, დაღაცათუ ქალწულისაგან, ამას ზედა. — უფალო, მოწამემან შენმან ქრისტინა...“

ოგ^ო ზღბდთსა. ი^იწლი მონა-ქმნუ. — დღესასწაულსა წმიდისა ქრისტინასა...“

აქბდთსა. ზ სიბრმე იგი ჰერ. — ვინ არაა განემზადოს ქებად...“ 144r—145r.

2. „თა აპრილსა კვ, წამებაა წმიდისა გიორგისი, დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა დ. მკნეო შორის მოწამეთა... — სარწმუნოებისა ქური და მახული იგი მადლისაა...“

ოგლბდთსა. მწყობრი იწლისაა რაი განვიდა. — მორბედება ღუაწლთაა რაი მოიგე...

აქბდთსა ჯა ა. გეორგი მკედარი...“ 145v—147r.

3. „აპრილსა კდ, გიორგისივე დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა ა. გიხაროდენ, წმიდაო გიორგი, ახოვანო...“

ოგლბდთსა დ გ. ი. უვალობდით უფალსა. — რომელმან აღმოუბრწყინვა სოფელსა...“

აქბდთსა. მოვედით, მორწმუნენო, მოღუაწისა კსენებასა...“ 147r—149r.

4. „აპრილსა კე, მარკოზ მახარებლისაა დსდბლნი. ოო ღღტყვსა ჯა ა. ეპა, მარკოზ წმიდაო, სადა-იგი პირველ განმრავლდა უღმრთეებაა...“

ოგლბდთსა ჯა დ. ზღუისა მის მეწამულ. — სიმკნით ქუეყანასა ზედა...“

აქბდთსა. სასწაული საკვრველთაა. — მარკოზ მახარებლო, სანატრელო...“ 149r—150v.

5. „თა მაისსა ა, იერემია წინაწარმეტყუელისაა დსდბლნი, ოო ღღტყვსა ჯა დ გ. ი. — უფალო, უპირადეს დაბადებისა უწყოდე შენ, იერემია...“

ოგლბდთსა დ გ. ი. ქუეყანასა მწყურნებსა ვითარცა. — პირველ დაბადებისა...“ 150v—152r.

შენიშვნები: 1. „ადიდებდითას“ ბოლოს წერია: „აქბდთსა ოო ღღტყვსა სოქუნე“.

2. სათაურთან მიწერილია მთავრულით, სინგურით: „ქრისტე, შეიწყალე ტი-მ ოთე“.

6. „მაისსა ბ, ათანასი აღექსანდრიელი მამად-მთავრისაა. ოო ღღტყვსა ჯა დ. სწავლათა მათ შენთა...“

უგლბდთსა. ეტლთა მფლობელი ფარ. — ქებასა შევასხმიდეთ ჩუენ...“

აქბდთსა. უფალო, აღსრულებად ინებე. — საყური საღმრთოა კმა შეენიერად მგალობელთანი...“ 152r—154r.

7. „თა მაისსა ვ, იობ მართლისაა დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა დ. ხისა მიერ აღამ შ. — ღუაწლსა განსაცდელთასა, სანატრელო...“

უგლბდთსა. მწყობრი იწლთაა რაი განვიდა ფერკითა დაუ. — მოთმინეშ განსაცდელთა მრავალთაა...“ 154r—155v.

შენიშვნა: „ადიდებდითას“ ბოლოს წერია: „აქებდითსა ოო ღღტყვისანი სოქუნე“ (155v).

8. „მაისსა ზ, ჭუარისა გამოჩინებაა, დსდბლნი. ოო ღღტყვსა ჯა დ. მოგიცემის, ღმერთო, სასწაულად მოშიშთა...“

ოგლბდთსა. სიღრმე მეწამულისაა პირველვე განულო იწლთა ერსა ქრისტემან და მაშინა განიყვანა ზ. — საბაძსთა ჰპოო.

აქბდთსა. ლახუარსა, განმღებელსა გუერდისა შენისასა...

აღვიესენითსა. ჰ სასწაული საკრველთაჲ, რამეთუ ძელი იგი ცხორების მომცემელი...“ 155v—158v.

9. „მაისსა **ფ**, იოვანე მახარებელისა და არსენი მონაზონისაჲ დასდებელნი. ო^ო ღ^ღტყვისა **კ**ა **დ** გ^ი. ჰ სანატრელო იოვანე, მოიგე შენ მჭურვალე ქრისტეს მიმართ სიყუარული...

ოგ^ღბდთსა. ეტლთა მფლობელი ფარა. — იყავ შენ წმიდა და საყუარელ ნათლისა...

აქბდთსა. უფალო დაღაცათუ მოწაფე შენი..“ 158v—161r.

10. „მაისსა **თ**, ესაჲა წინაწარმეტყუელისაჲ დასდებელნი. ო^ო ღ^ღყვისა **კ**ა **ა**, წინაწარმეტყუელნო ყოვლად ქებულნო...

ოგ^ღბდთსა. გიგალობთ შენ, უფალო, ღმერთო ჩუენო. — განმანათლე უფალო, ღმერთო ჩემო...

აქბდთსა **კ**ა **ა** გ^ი შეკრებულსა წინაწარმეტყუელთასა ჰპოვნე — მოვედით, მორწმუნენო, საყსნ“ 161r—162v.

11. „მაისსა **იბ**, ეტუფანე კუპრელ მთავარებისკობოსისაჲ დასდებელნი. ო^ო ღ^ღყვისა **კ**ა **ა**. ჭუარი აემართა თხემისა ადგილსა...

ოგ^ღბდთსა. მარჯუენაჲ შენი უ. — რაჟამს იყავ სარწმუნოებით მორბედ...

აქბდთსა. ხისა მიერ ადამ შეცთომი. — სუეტად ნათლისად...“ 162r—163v.

12. „მაისსა **კ**, იერუსალმისა წარტყუენეჲ, დასდებელნი. ოგ^ღბდითსა **დ** გ^ი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გ. — წარტყუენვასა წმიდისა ქალაქისა...

აქბდთსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმიდა — იანვარსა **კ**დ“ 164r—165v.

13. „მაისსა **კდ**, სუმეონ ანტიოქელისაჲ დასდებელნი. ო^ო ღ^ღტყვისა **კ**ა **ა** გ^ი. ღირსო მამაო, ჰპოე კეთილი სუეტი...

ოგ^ღბდთსა. ეტლთა მფლობელი ფ. — აღსაარებაჲ უფლისაჲ ჭეშმარიტად არს საცხენებელი შენი...

აქბდთსა. ხატად დაწერილად გაქუნდა სათნოებაჲ...“ 166r—168r.

14. „მაისსა **ლ**, წმიდისა მამადმთავრისა კუპრეანესი დასდებელნი. ო^ო ღ^ღტყვისას **კ**ა **ა**. დიდი მღვდელთ-მოდღუარი, დიდებით დიდებასა აღწეენული...

ოგ^ღბდთსა. ზღვსა მის მეწამელისა. — საცხენებელი წმიდისა კუპრიანესიო დიდების...

აქბდთსა. მღვდელთ-მოდღურებისა მადლითა...“ 168r—170r.

15. „მაისსა **ლა**, კატიანოზ და ნისტერეონისი. ოგ^ღბდთსა **კ**ა **დ**. არარაჲა სახედ შენდ. — აღაღე დღეს პირი ჩემი...

აქბდთსა კოზმან-დამეანეთასა ჰპოო — რომელი ხარ დიდებულ კსენებასა...“ 170v—171v.

16. „თ^ა იენისსა **ა**, წმიდისა ქრისტეფორესი დასდებელნი. ო^ო ღ^ღყვისა **კ**ა **დ** გ^ი. უფალო, დაღაცათუ მოწამე შენი...

ოგ^ღბდთსა. უგალობდით უფალსა, რომელმან განიყ. — უგალობდით უფალსა, რომელმან ყო მოწამე ქრისტეფორე...

აქბდთსა. მომიკსენენ ჩუენ, ქრისტე, სოფლის მაცხოვარ...“ 171v—172v.

17. „იენის[ს]ა **იფ**, ლეონტისი მოწამისაჲ დასდებელნი. ოგ^ღბდთსა **კ**ა **დ**.

გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო. — სათნოებამ უზეშთაეს არს შჯულსა ქებისასა...

აქბდტსა დ გ.ი. რამე სახელ-გდვთ შენ, დიდებულო...“ 172r—174r.

18. „იენისსა კვ და კვ, წმიდისა ფებრონიასი დასდებელნი. ორ ღლტყვ-სა კვ ბ. რაემს დაამტყვე სოფელი...“

ოგლბდტსა. მოვედით, ერნო, უგ. — მოვედით დღეს, მორწმუნენო...“ 174r—175r.

შენიშვნა: 174—175 ფფ. შორის აკლია ერთი (კვ) რვეული.

19. „თა იელისსა ბ, წმიდათა მოწამეთა პავლე, ბილონ, თეონ, ირონ დასდებელნი. ოგლბდტსა კვ დ. არარად არს სახედ შენ. — ღუაწლთა თქუენთაგან, ნეტარნო მოწამენო ქრისტესნო...“ 175r—176r.

20. „იელისსა მ, წმიდისა ბროკოპისი. ორ ღლტყვსა ა. გამორჩეულ იქმენ შენ მუცლითგან დედისაით ღმრთისა მიერ, ნეტარო...“

ოგლბდტსა. უგალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო...“

აქბდტსა კვ გ გ.ი. ოთე თისა თეო თიქის. — რაემს-იგი აღემატა უღმრთოა ბრძანებამ უშჯულოთა...» 176v—178v.

21. „იელისსა იე, წმიდისა კვრიკესი დასდებელნი. ორ ღლტყვსა კვ ბ. რომელი დაიცავ...“

ოგლბდტსა ბ გ.ი. რომელმან ზღუასა მეწამულსა. — დედასა თანა მორწმუნესა ძმ უბიწოა...“

აქბდტსა. უტყუებამ მამისა წინამორბედისა...“

ადგივესენითსა კვ ა გ.ი. ძმ ღმრთისა მხოლოასა...“ 178v—181r.

22. „იელისსა იმ, ათანასი კულუმელისა დასდებელნი. ოგლბდტსა კვ დ გ.ი. უგალობდით უფალსა, რომელმან განიყვანა. — სურვიელთა დიდებად დღესასწაულსა...“

აქბდტსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმიდა-ჰყ (მოტანილია მხოლოდ დასაწყისი)“ 181r—182v.

23. „იელისსა ით, კოზმან-დამიანეთა დასდებელნი. ორ ღლტყვსა კვ ბ. მოვედით, მოვიდით, მორწმუნენო...“

ოგლბდტსა კვ დ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა ახლითა...“

აქბდტსა. რომელი ხარ დიდებულ ქსენებასა...“ 182v—184r.

24. „იელისსა კდ, წმიდისა ქრისტინასი, ორ ღლტყვსა კვ ა. ზეცისა სიძისა სძალო...“

ოგლბდტსა. ეტლთა სიმრავლე მკედ. — აღახუენ, უფალო, თუალნი საცნობელთა ჩემთანი...“

აქბდტსა. მოგკუეთენს ძუძუნი, სძალო ქრისტესნო...“ 184r—186r.

25. „იელისსა კბ, წინაწარმეტყუელისა დანიელისი დასდებელნი, უგლბდტსა კვ დ გ.ი. ქუეყანასა მწყურნებსა ვითარცა. — მოვედით, უგალობდეთ უფალსა...“

აქბდტსა, ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმიდა ჰყო. — გაქებდეთ ყოველნი მორწმუნენი...“ 186r—187v.

შენიშვნები: 1. კანონის შემდეგ: „იესე დანიელისნი ორ ღლტყვსა სთქუენ კვ დ გ.ი. უფალო, დადაცათუ ქალღველთაგან წარიტყუენა...“.

2. დასდების ბოლოს ასომთავრულით მიწერილია: „ოკდომბეტსაც დ და-
 ნიელისი“.

26. „ივლისსა კვ, თეკლა პირველმოწამისა დასდებელნი. ოო ღღტყვსა
 კა დ გი. ჰ სიბრმე იგი ჰე. — თეკლას ერთობით, მორწმუნენო...
 ოგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა ერი თჳსი ზღუ-
 ასა. — ენაჲ ვერ შემძლებელ არს მითხრობად...“

აქბდთსა. უფალო, დაღაცათუ სიყუარულითა...“ 187v—189v.

27. „ივლისსა კზ, სუმეონ მესუეტისა ჰალაფელისაჲ დასდებელნი. ოო
 ღღტყვსა კა დ გი. ღირსო მამაო სჳმეონ, რაჲამს იყავ სამწყსოსა...“

ოგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა მორ. — უძრულსა ამას ენასა ჩემსა...“

აქბდთსა. ხატად დაწერიოთა — სჳმეონ ანტიოქელისა თანა ჰპოვენ“ 189v—
 191r.

28. „ივლისსა კწ, პანტელეიმონ მოწამისაჲ დასდებელნი. ოო ღღტყვსა
 კა ა. ზეცისა საზრდელითა იზარდე. — მოღუაწეთა გამოუჩნდი მკურნალი...“

ოგლბდთსა კა დ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა ახლითა, რამეთუ
 დიდე. — გალობითა წმიდითა ქრისტე ღმერთი...“

აქბდთსა. რომელი ხარ დიდებუ. — რომელმან დიდებულ ჰყავ...“ 191r—
 192v.

29. „თა აგუსტოსა ა, წმიდათა მაკაბელთა დასდებელნი. ოო ღღტყვსა
 კა ა. შჯულისა იგი კარავი შუდთა სუეტთა ზედა...“

ოგლბდთსა დ გი. ქუეყანასა მწყურ. — ასწავა ელიაზარ მართალმან...“

აქბდთსა. ჰ სიბრმე იგი ჰეროდესი. — ვინ არაჲ მოისწრაფოს ქებად...“
 193r—195r.

30. „აგუსტოსა გ, ელისე წინაწარმეტყუელისაჲ დასდებელნი. ოო ღღტყვსა
 კა დ გი. უფალო, დაღაცათუ წინაწარმეტყუელი შენი...“

ოგლბდთსა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა ერი. —
 გიხაროდენ, ელისე, რომელი სცხონდებოდე...“

აქბდთსა კა დ. ხისა მიერ ადამ შეცთომილ განვარდა. — ელისე მიზეზი
 არს დღისა ამის დღესასწაულისა...“ 195r—197r.

31. „აგუსტოსა დ, ელია წინაწარმეტყუელისაჲ დასდებელნი. ოო ღღტყვსა
 კა ბ. რაჲამს შენ, წინაწარმეტყუელი საკრველო ელია, უბიწოდ...“

ოგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარუმართა გზაჲ პირვე-
 ლად ზღუასა შინა. — მოვედით, უგალობდეთ სასწაულთა...“

აქბდთსა კა ბ გი. პროდრომე კირ. — თქუენ, წინაწარმეტყუელნი და
 ქრისტესა მომასწავებელნი...“ 197r—199r.

32. „აგუსტოსა ე, მოსე წინაწარმეტყუელისაჲ დასდებელნი, ოო ღღტყვსა
 კა დ გი. უფალო, ოდეს მოსეს გამოუცხადე...“

ოგლბდთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა. — მოსე წინაწარმეტყუელმან ზღუ-
 ასა შინა პირველად...“

აქბდთსა. სეტინ ბასილე. — იხილეს მეუფებაჲ შენი...“ 197r—201v.

33. „აგუსტოსა ვ, ფერისცვალებაჲ, დასდებელნი. ოო ღღტყვსა კა ა.
 ოპალე ტო მოსი ტრი მატისას. — რომელი ეჩუენა მოსეს პირველად მთასა
 სინასა...“

ოგ'ლბდთსა ჯა დ. მწყობრი იწლთაჲ რაჲ განვიდა ფერ. — ჰრქუა ქრისტემან საყუარელთა თვსთა...

აქ'ბდთსა. მოვედით, მორწმუნენო გულსმოდგინენო...“ 201v—203r.

34. „აგუსტოსა ია, ელიანოზ მოწამისაჲ დასდებელნი. უგ'ლბდთსა. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩ. — დაიქსნა დღეს წყევალა...“

აქ'ბდთსა. რომელ ხარ დიდებულ ქსე. — კოზმან-დამიანისი“ 203r—204r.

35. „აგუსტოსსა იდ, წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ დასდებელნი. ო'ო ღლ'ტყვსა ჯა დ. დიდებულსა და ქებულსა დაძინებასა შენსა...“

ოგ'ლბდთსა. ზღუაჲ უვალი, რომელი მ. — ალაღე პირი ჩემი და ალაღე იგი სულითა...

აქ'ბდთსა. შენ, უზეშთაესო სერაზინთა და ქერობინთაო...“ 204r—206v.

36. „აგუსტოსა იე, მარიამობაჲ, დასდებელნი. ო'ო ღლ'ტყვსა ჯა დ გ'ი.— მოვედით, მორწმუნენო, ღმრთისმშობლისა უბიწოსა...“

ოგ'ლბდთსა ჯა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ წარუძეღუ ერსა შენსა ზღ. — გიგალობთ შენ, რომელმან მიჩუენე ჩუენ დღესასწაული...

აქ'ბდთსა. რომელმან ცხობრებაჲ ყოვლისა სოფლისაჲ მუცლად-იღე...

ოხითაჲ ჯა დ, რაჲჲამს მიიცვალე, ღმრთისმშობელიო ქალწულო...“ 206v—209r.

37. „აგუსტოსსა ივ, ღმრთისმშობლისა დასდებელნი. ო'ო ღლ'ტყვსა ჯა დ ა. ეჰა საკვრველი საკვრველებათაჲ...“

ოგ'ლბდთსა. ბუნებაჲ იგი მდინარე. — პირად-პირადად შემკობილმან მან საღმრთოათა მით დიდებითა...

აქ'ბდთსა. უღირდა მხედველთა სიტყვსათა და მსახურთა...

აღვიცენითსა ჯა დ გ'ი. რომელმან სამოთხით საშუებლისათ...“ 209r—211v.

38. „ღმრთისმშობლისანივე, სადა გინდეს, ო'ო ღლ'ტყვსა. ზეცისა განწესებულთა ძალთა სიქადულო...“

ოგ'ლბდთსა. მარჯუენაჲ შენი უძლე. — რომელი გალობაჲ ჯერ-არს დიდებად შენდა...

აქ'ბდთსა. ქალწულო ყოვლად ქებულო...“ 211v—213r.

39. „აგუსტოსსა კ, სამოელ წინაწარმეტყუელისა დასდებელნი, ო'ო ღლ'ტყვსა ჯა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ, ქ. — მოვედით, ერნო, პატივ-სცემდეთ ბერწისა ნაყოფსა...“

ოგ'ლბდთსა. რომელმან განაკმო ზღუაჲ მ. — რომელმან არა უგულებელს-ყო ვედრებაჲ...

აქ'ბდთსა ჯა ბ გ'ი. თქუენ, წინაწარმეტყუელნო და ქრისტესა მ. — ჰპოენე აგუსტოსსა დ ელიაჲსთა“ 213r—214v.

40. „აგუსტოსსა კბ, ლუკიოზ მოწამისაჲ დასდებელნი. ოგ'ლბდთსა ბ. განაპო სიღრმე ზღუსაჲ. — ლუკიოზ, მთიები მოწამეთაჲ...“

აქ'ბდთსა ჯა დ გ'ა. ვის არაჲ უკურდეს სასწაული...“ 214v—216v.

41. „აგუსტოსსა კდ, სამთა ყრმათაჲ დასდებელნი. ო'ო ღლ'ტყვსა ჯა დ გ'ი. რომელმან წმიდანი ყრმანი შენნი ცეცხლისა მისგან იქსნენ...“

ოგ'ლბდთსა. ეტლთა მფლობელი. — ყრმანი, კეთილად მსახურნი...

აქბდისა. უფალო, დაღაცათუ სამთა მათ ყრმათა...“ 216v—218v.

42. „აგუსტოსსა კვ, საბა ასურისაჲ დასდებელნი. ოგლბდისა კა დ გი. უფალსა ღმერთსა უგალობდეთ, ერნო, მოქ. — დასდეგ გზასა, ამყვანებელსა...“

აქბდისა საბაჲსნი სოქუნე. — აჰკედ ზედა სიმაღლესა“ 218v—219v.

43. „აგუსტოსსა კთ, იოვანესს თავისა მოკუეთთა, დასდებელნი. ოო ღლტყვსა კა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, სულიერსა ამას კრებასა...“

ოგლბდისა. იწლი მონაქმნული გამოიკსენ, უფალო, მკლავითა. — იოვანეს... ღმრთისა კაცსა...“

აქბდისა. ჰ სიბრმე იგი ეროდესი, რომელმან შეურაცხ-ყო მცნებაჲ ღმრთისაჲ ჭეშმარიტი...“ 219v—221v.

44. „თა სეკდემბერსა ბ, მამა მოწამისაჲ და იენისაცა კა დასდებელნი. ოგლბდისა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გ. — გალობით უგალობდეთ მამა მკნედ-შემოსილსა...“

აქბდისა კა დ. რომელი ხარ დიდებულ კსე. — ბრწყინვალეთა მშობელთა, მამა-დედათა...“ 221v—223r.

45. „სეკდემბერსა დ, მოსე წინაწარმეტყუელისა დასდებელნი. ოგლობდისა კა დ. ზღუსა მის მეწამულისა. — მოსეს, მხილველსა ღმრთისასა...“

აქბდისა კა დ გი. უფალო, ოდეს მოსეს გამოუცხადე — ჰპოვენ აგუსტოსსა ე, გინა წინაწარმეტყუელთანი სოქუნე“ 223r—224r.

46. „სეკდემბერსა მ, შობაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ, დასდებელნი. ოო ღლტყვსა კა ბ გი. სიმერონ ოტუს სუეროს. — დღეს მკდომარემან საყდართა ზედა...“

ოგლბდისა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარუმ. — მოვედით, მორწმუნენო, განმხიარულებულნი...“

აქბდისა. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ, ქალაქო...“ 224r—226r.

47. „სეკდემბერსა თ, იოვაკიმესი და ანაჲსი და ღმრთისმშობლისა შობაჲ, დასდებელნი. ოო ღლტყვსა კა დ გი. მოვედით. მორწმუნენო...“

ოგლბდისა. ქუეყანასა მწყურნებ. — რომელი საუკუნითგან განსაზღვრებულ იყო...“

აქბდისა. სარწმუნოებით ყოველნი ვდღესასწაულობდეთ...“

აღვიგნისთა კა ა. ევა დიდებული საკვრველი წყაროჲ...“ 226r—228v.

48. „სეკდემბერსა იგ, ენკენიაჲ, დასდებელნი. ოო ღლტყვსა კა ა. ზეცისა განწყობილებაჲ დღესასწაულობს დღეს ქუეყანისათა თანა...“

ოგლბდისა. მარჯუნაჲ შენი უძ. — უგალობდეთ, ერნო, კმითა ქებისაჲთა დღესა სატფურებისასა...“

აქბდისა კა დ. სატფურებისა დღესა სულიერად ვიხ. — ბეთლემისა საქტფურებისათა ჰპოვენ (იხ. აქვე, 51). შჯულმან მან წინადაწარმან — ბოლოსა ხოლო ჰპოვენ, სატფურისანი ბ გი“ 228v—230r.

49. „სეკდემბერსა იდ, ჯუართა აპყრობაჲ, დასდებელნი. ოო ღლტყვსა კა დ გი. რომელმან ედემს შინა ოდესმე ხმე იგი საცნაური აღმოაცენე...“

ოგლბდისა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ წარუ. — გიგალობთ შენ, რომელმან მიჩუენე ჩუენ...“

აქბდისა... ხისა მიერ ადამ შეცთომით განვარდა სამართნით...“

აღვივსნთსა ჯა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, ცხორების მომცემელსა ძელსა ჯუარისასა თაყუანის-ვსცეთ...“ 230r—232v.

50. „სეკდემბერსა იე, სატფური სიონისაჲ, დასდებელნი. ოგლბდთსა ჯა ბ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა საკურველთ. — უგალობდეთ უფალსა გალობითა ახლითა...“

აქბდთსა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, განათლებულნი სულითა...“ 232v—234r.

51. „სატფურებასა ბეთლემისსა დასდებელნი. უგლბდთსა ჯა დ. ზღუსა მის მეწამული. — სუეტითა მით ღრუბლისაჲთა...“

აქბდთსა. ენკენია სიმერონ პნეგმატი. — სატფურებისა დღესა სულიერად...“ 234r—235v.

52. „დასდებელნი სატფურებისანი მსგევსისანი და სადაცა გინდეს, იანბიკონი ქართულსა ანბანსა ზედა ძუ ე ლ ნ ი. ოგლბდთსა დ გი. ანგელოზთა თანა და ძალთა ზეცისათა მოვედით, ერნო...“

აქბდთსა. წმიდა არს ტაძარი შენი, საკურველ არს სიმართლითა...“ 235v—237v.

შენიშვნა: ანბანურ აკროსტიქში შესულია „მოიხილესა“ და „აქებდითსა“-ს ტროპარებიც.

53. „სეკდემბერსა კ, ლუკა მახარებლისაჲ დასდებელნი. ოო ღლტყესა ჯა დ გი. რამე სახელ-გდვთ შენ, მოციქულო...“

ოგლბდთსა ჯა გ. უგალობდეთ უფალსა მორწმუნე. — მოვედით, პატივსცემდით, მორწმუნენო, სიბრძნით...“

აქბდთსა ჯა დ გი. ვითარმე გაქებდეთ, ღმრთისმეტყუელო...“ 237v—239r.

54. „სეკდემბერსა კე, ესტადი მოწამისაჲ დასდებელნი. ოო ღლტყესა ჯა ა. ყოველივე ქუეყანისაჲ დიდებაჲ განიძქარცე, მოწამეო ევსტათი...“

ოგლბდთსა ჯა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — მოვედით, დღეს გალობით ვადიდებდეთ...“

აქბდთსა. მოგიცემიეს, ღმერთო, სას. — რაჟამს წოდებულ იქმენ ზეგარდმო...“ 239r—241r.

55. „სეკდემბერსა კზ, ზაქარიაჲ დადუმებაჲ, დასდებელნი. ოო ღლტყესა ჯა დ გი. ჰ სასწაული საკურველთაჲ, რომელი-იგი...“

ოგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო. — მოვედით, მორწმუნენო, უგალობდეთ...“

აქბდთსა. რამეთუ უცხო არს მართალთა ურწმუნოებაჲ 241r—v.

56. „სეკდემბერსა კწ, მამისა ჩუენისა ხარიტონისი დასდებელნი, ოო ღლტყესა ჯა დ. თეოფორე. — ღმერთშემოსილო ხარიტონ...“

ოგლბდთსა. ზღუსა მის მეწამულისა. — სიღრმეთა მათ ღუაწლისათა შთა-რაჲ-ჰკედ, მამაო ხარიტონ...“

აქბდთსა. ტონ ბიონენ მინისონ. ცხორებაჲ შენი, ღირსო...“ 241v—243v.

57. „თა ოკდომბერსა ა, არეთაჲსი მოწამისაჲ დასდებელნი. ოო ღლტყესა ჯა ა. ჰურიითა მათ უგბილთა...“

ოგლბდთსა ჯა ა. მოვედით, ერნო, უგა. — ტევანი იგი ტკბილი წამები-
თა...

აქბდთსა ოო ღღ ტყვისინი“ 243v—245r.

58. „ოკდომბერსა გ, წმიდათა მოწამეთაჲ ბიკტორისა და სტეფანიდისი.
ოგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, მორწ. — ალაღე პირი ჩემი, ქრისტე...“
245r—246r.

59. „ოკდომბერსა დ, დანიელ წინაწარმეტყუელისაჲ დასდებელნი. ოო
ღღ ტყვისა ჯა დ გი. უფალო, დაღაცათუ ქალდეველთაგან...
ოგლბდთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა. — მოვედით, უგალობდეთ უფალსა...
აქბდთსა. ვაქებდით ყოველნი მორწმუნენი...“ 246r—247v.

60. „ოკდომბერსა ზ, სერგის-ბაქოზთაჲ დასდებელნი. ოო ღღ ტყვისა ჯა
დ გი. დღეს, მორწმუნენო, გამობრწყინდეს მნათობად ცის კიდეთა...
ოგლბდთსა ჯა ა. უგალობდეთ ყოველნი, რომელმან მწარისაგ. — ორთა
მათ მოწამეთა...
აქბდთსა. წმიდანო მარტუზნო, მძღავრთაჲ იგი მძუნვარც გულისწყრო-
მაჲ...“ 247v—249r.

61. „ოკდომბერსა იზ, კოზმან-დამეათაჲ დასდებელნი. ოო ღღ ტყვისა ჯა
ბ გი. ყოველი სასობეჲ მათი დადვეს ცათა შინა...
ოგლბდთსა. გალობეჲ შეეწირ. — მოვედით დღესასწაულსა ამას...
აქბდთსა. უფალო, დაღაცათუ სიყუარულითა შენმიერითა...
აღღევსენითსა ჯა ა გი. ძმ ღმრთისაჲ მხოლოდსაჲ კაც იქმნა...“ 249r—
251r.

62. „ოკდომბერსა კა, მამისა ილარიონისი დასდებელნი. ოო ღღ ტყვისა
ჯა ბ გი. შეევედრე უფალსა, სანატრელო ილარიონ...
ოგლბდთსა ჯა ა გი. ეტლთა სიმრავლმ მკე. — სული წმიდაჲ, რომე-
ლი დაემკვდრა შენ თანა...
აქბდთსა მამათანი სთქუნე“ 251r—252v.

63. „ოკდომბერსა კგ, ანატასი მოწამისაჲ დასდებელნი. ოგლბდთსა ჯა
გ. ქრისტე რაჟამს დაემშუა. — მკნედ გამოჩნდა ღუაწლსა შინა...
აქბდთსა წმიდათანი“ 252v—253v.

64. „ოკდომბერსა კვ, იოვანშს თავისა პოვნაჲ, დასდებელნი. ოო ღღ ტყ-
ვისა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, განბრძნობილნი გონებითა...
ოგლბდთსა ჯა ბ გი. უკუღველად ზ. — მოვედით დღეს, მორწმუნე-
ნო...
აქბდთსა ჯა დ გი. დღეს თავი ნათლისმცემლისაჲ...“ 253v—255v.

65. „თა ნოემბერსა გ, სატფური ლუდიას წმიდისა გიორგის ეკლესიასა,
დასდებელნი. ოო ღღ ტყვისა ჯა ბ. მოვედით, ერნო, დიდებულსა საკსენებელ-
სა...
ოგლბდთსა. სუნე ბაჟი პრორე ავტი. — ბუნებაჲ წყლისა მდინარისაჲ...
აქბდთსა. რომელმან სასწაულითა...“ 255v—258r.

66. „ნოემბერსა მ, მთავარანგელოზთაჲ დასდებელნი. ოო ღღ ტყვისა ჯა
ა გი. გიხაროდენ, რომელნი მსთავრობთ ბევრის ბევრეულთა ზეცისა უკორო-
ცოთა...“

ოგზღბდთსა. ეტლთა სიმრავლე მ. — მომეც მე, ქრისტე...

აქზღბდთსა ჯა ა. მიქაელ და გაბრიელ, დიდნო მთავარნო...“ 258r—260r.

67. „ნოემბერსავე თ, მთავარანგელოზთა დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, დიდთა მთავარანგელოზთა...“

ოგზღბდთსა. გალობა შევიწიროთ, მო. — უგალობდეთ ღირსად, მორწმუნენო...

აქზღბდთსა. მიქაელ, მთავარანგელოზო ცეცხლის ფერთა გუნდთაო...“ 260r—261v.

68. „ნოემბერსა ი, წმიდისა გიორგისი დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა ა გი. სუფევს ღმერთი წარმართა ზედა, გიხაროდენ ყოველსა ერსა... — რაჟამს იგი დაეპყრა ბნელსა...“

ოგზღბდთსა. ეტლთა სიმრავლე მ. — მაღლი მე აწ მომანიჭე...

აქზღბდთსა გუემათა შენთა შემდგომად...“ 261v—264r.

69. „ნოემბერსა ია, წმიდისა მენაძის დასდებელნი. ოგზღბდთსა ჯა დ. მწყობრი იტლთა რაჟ. — ერი მორწმუნეთაჟ მოსეს თანა...“

აქზღბდთსა ჯა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ...“ 264r—265r.

70. „ნოემბერსა იბ, იაკობ დაჭრილისაჟ დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა დ გი. დიდებულ ხარ მაღალთა...“

ოგზღბდთსა. ქყნასა მწყურნებსა ეა. — სიღრმე საღმრთოთაჟ სიბრძნისაჟ...“ 265r—266v.

71. „ნოემბერსა იდ, მთავარანგელოზთაჟ ამასვე თუესა თ ჰპოო, გინა ყველიერსა პარასკევსა, იგი სთქუნე“ 266v.

72. „ნოემბერსა იე, აბიზოს, გურია, სამონა მოწამეთაჟ დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა ა. ზეცისა განწესებულთა. — მოწამებისა ლუაწლითა ღმრთივ განბრძნობილნო...“

ოგზღბდთსა ჯა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გა. — თქუნენ, ლუაწლით შემოსილნო...“

აქზღბდთსა ჯა ბ. მოვედით, მარტულთ მოყუარეო...“ 266v—268r.

73. „ნოემბერსა იზ, ბასილ-გრიგოლთაჟ დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა დ გი. მოვედით. ერნო მორწმუნენო...“

ოგზღბდთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა ვითარცა კმელ. — მღღელთ-მოძღუართა შორის მოწამეო...“

აქზღბდთსა. რაჟმე სახელ-გდვათ, ბრძენო...“ 268r—270r.

74. „ნოემბერსა კა, მათე მახარებლისაჟ დასდებელნი. ოო ღღტყვსა ჯა დ. რომელი განიკითხავს გულსა კაცთასა...“

ოგზღბდთსა. ზღუესა მის მეწამ. — შენ, ქრისტე, რომელი...“

აქზღბდთსა. ხისა მიერ ადამ შეცთომილ. — უფლისა მოწაფესა საღდუმლოთაჟ...“ 270r—272r.

75. „ნოემბერსა კბ, მერკური მოწამისაჟ დასდებელნი. ოგზღბდთსა ჯა გ გი. წამის-ყოფითა, ღმერთო, გუ. — მერკურიოს... უხუებით მაღლ ზეცისაჟ...“

აქზღბდთსა. საშვათონი. — მოლუაწენო წმიდანო ცხოვარნო...“ 272r—273r.

76. „ნოემბერსა კე, პეტრე ალექსანდრიელისა დასდებელნი. ო'ო ღ'ღ'ტყ-
გსა ჯ'ა ა. ზეცისა განწესებულსა ძა. — მწყემსობითა გამოზარდე...

ოგ'ღბდთსა დ გ'ი. გალობაჲ შეეწიროთ, მორ. — მოვედით სარწმუნოე-
ბითა და მადლითა სულიერითა...

აქ'ბდთსა. უფალო, აღსრულებად ინებე. — პეტრე, დიდებული მღვდელ-
ბოწამს...“ 273r—275r.

77. „ნოემბერსა ლ, იოვანე მოწყალისა დასდებელნი. ო'ო ღ'ღ'ტყგსა ჯ'ა
დ გ'ი. ჰ დიდებული საკრველი საფასის მომცემელმან ღმერთმან მდიდრად
წყალობითა...

ოგ'ღბდთსა ჯ'ა დ. მწყობრი იმ'ლთაჲ რაჲ განვიდა ფერ. — შემწე მეყავ
ჩუენ სიწმიდმ შენი...

აქ'ბდთსა. საჯსენებელი მართლისაჲ ქებით აღესრულების...“ 275r—
277r.

78. „თ'ა დეკემბერსა ა, იაკობ, ძმისა უფლისაჲ დასდებელნი. ო'ო ღ'ღ'ტყ-
გსა ჯ'ა დ. მოგიცემის, ღმერთო, სასწაულად მოშ. — მოვედით კსენებასა
იაკობ, ძმისა უფლისასა...

ოგ'ღბდთსა ჯ'ა დ გ'ი. გალობაჲ შეეწიროთ, მო. — საშოთ დედისაჲთ
ჭეშმარიტად...

აქ'ბდთსა. უფალო, დაღაცათუ ფრთესა მას ზედა ტაძრისასა...“ 277r—
278r.

79. „დეკემბერსა დ, ბარბარსი და იოვანე დამასკელისა დასდებელნი.
ო'ო ღ'ღ'ტყგსა ჯ'ა დ. სძლად სიძისა უკუდავისა სარწმუნოებით მამამან...

ოგ'ღბდთსა ჯ'ა ბ. ლელვათა დაანთქა პირველად ფარ. — შენ, სამებაო ერთ
ღმრთებო...

აქ'ბდთსა. რაჲამს იხილა სამშჯავროსა მას საშინელსა...“ 278r—281v.

80. „დეკემბერსა ვ, ნეტარისა მამისა ჩუენისა საბაჲსი დასდებელნი. ო'ო
ღ'ღ'ტყგსა ჯ'ა ა გ'ი. საბა ნეტარო, ანგელოზთა თანა-ზიარო...

ოგ'ღბდთსა. სიღრმმ მეწამულ. — ღმრთისა მიერ მკვდრ იქმენ...

აქ'ბდთსა. ურანო ღრონო. — აჰკედ ზედა სიმაღლესა...

აღვ'ესენთსა ჯ'ა ა გ'ი. გიხაროდენ, სამკუდრებელო შუენიერო...“ 281v—
284v.

81. „დეკემბერსა ვ, ნიკოლოზ მღვდელთ-მოძღურისა დასდებელნი. ო'ო
ღ'ღ'ტყგსა ჯ'ა ა. ზეცისა განწესებულთა. — ეკლესიისა შვილნი სწავლითა...

ოგ'ღბდთსა. მზილველი ღმრთისაჲ მოსე იმ'ლთაჲ. — გალობითა ახლითა
უგალობდეთ ყოველნი ღირსსა ნიკოლოზს...

აქ'ბდთსა ჯ'ა ბ. მავრონ ქალაქსა დაემკუდრე...“ 284v—287r.

82. „დეკემბერსა ივ, ევსტრატისი და მოყუსთა მისთა დასდებელნი. ო'ო
ღ'ღ'ტყგსა ჯ'ა დ. მგნეო შორის მოწამეთა ლუ. — კეთილად მკედარ იქმენ შენ
მეუფისა...

ოგ'ღბდთსა. ზლუსა მის მეწამულისა ლელვა ვიდოდა პირ. — მკდომარმ
მაღალთა შინა...

აქ'ბდთსა. მოგიცემის, ღმერთო, სასწაულად მოშიშთა შენთა...“ 287r—
289r.

83. „დეკემბერსა კ, წმიდისა იგნანტისი დასდებელნი. ოო ღღ ტყვისა კა დ. მენეო შორის მოწამეთა ლუაწლისა მ. — ღმრთისმეტყუელებისა თავად... ოგლბდთსა კა გ. რომელმან წამის-ყოფით შ. — მოვედით, მორწმუნე-ნო, და განვიწმიდნეთ... აქბდთსა. ეპა მენესა და მოთმინესა სულსა შენსა...“ 289რ—291ვ.

შენიშვნა: ვალობანის ბოლოს გადამწერის ანდერძია: „დიდება შენდა, ღმერთო ძრიელო და ცხოელო, რომელმან სრულ ჰყავ საქმეს ესე. დაესრულა იადგარი საწელიწდოა. ქრისტე, შეიწყალე ტიმოთე მომგებელი და იგანე მწარედ ცოდვილი მწერალი და თეჲ ჰმაი ჩემი და გიორგი, ამენ“. ანდერძის შემდეგ გეომეტრიული ორნამენტია.

X.1. „დასდებელნი წმიდის ღმრთისმშობლისანი, ოდესცა გინდენ, იანვარსა ივ ჰპოენე“ 291ვ.

2. „დასდებელნი წმიდათა წინაწარმეტყუელთანი, ვისთესცა გინდენ. ოგლბდთსა კა ა გი. მესნელსა ჩუენსა ღმერთსა. — გევედრები სულსა წმიდასა, სახიერსა... აქბდთსა. მოვედით, მორწმუნენო, საცხენებელსა მას წმიდათა წინაწარმეტყუელთასა...“ 291ვ—293რ.

3. „დასდებელნი მოციქულთა და მახარებელთანი, ვისთესცა გინდენ. ოგლბდთსა კა ა გი. ეტლთა სიმრავლეს. — ქეზამ შესხმისამ მეთევზურთამ და მეზუერეთამ... აქბდთსა. მოვედით, აღვიდეთ მთა. — ცასა და ქუეყანასა დაუკურდა...“ 293რ—294ვ.

4. „იენისა ლ და ოდესცა გინდეს დასდებელნი. ოო ღღ ტყვისა კა დ. მენეო შორის მოწამეთა ლუაწლისა მძლ. — ვითარცა თუალით მხილველთა... ოგლბდთსა. ზღუსა მის მეწამულისა ლელვათა. — კრებულსა მოციქულთასა გალობად... აქბდთსა კა ა გი. ცასა და ქუეყანასა დაუკურდა სიბრ. — მესამესა ფურცელსა ჰპოენე, თავით კერძო, გინა ოო ღღ ტყვისნი სთქუნე: ვითარცა თუალით მხილველთა“ 294ვ—296რ.

5. „მისა ე, სტრატეჯისი და ვისთესცა გინდენ დასდებელნი მამათანი. ოგლბდთსა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. — გსუროდა შენ უფლისა... აქბდთსა. მამანო წმიდანო, სოფელი ესე არად შეჰრაცხეთ...“ 296რ—297ვ.

6. „დასდებელნი წმიდათანი, ვისთესცა გინ[დენ], კა დ გი იანვარსა კდ ჰპოენე“ 297ვ.

7. „დასდებელნი მღდელთ-მოძღუართანი, ვისთესცა გინდეს, ბზობისა პარასკევსა ჰპოენე“ 297ვ.

8. „დასდებელნი სულისანი. ოგლბდთსა კა დ გი. იწლი მონა-ქმნუ. — ევედრენით, მორწმუნენო, ქრისტესა, ღმერთსა ჩუენსა... სულისანივე ოგლბდთსა კა ბ გი. მესნელი იწლისა სა. — შენ, რომელმან ყოველნი მიწისაგან დაჰბადენ...“

აქბდთსა. პნევატოს კუ აღლ. — თქუენ, სულიერო ძმანო...“ 297v—299v.

XI.1. „დასდებელნი ადგომისანი. ოო ღლტყესა კა ა. ტო სენ პერისას იმონ ევხას. — სამწუხროსა ლოცვისა შეესწირავთ...“

ოგლბდთსა. იამბიკონი. ძლისპირნი ქრისტეშობასა წინა კარავსა სწერანი. სასწაულითა ივსნა ე. — რომელმან დაჰქუსი სიმრგულმ ცისა... 300r—301r.

შენიშვნა: ვალობის ყოველ ტოპარს უძღვის ბერძნული ძლისპირის დასაწყისი, ქართული ტრანსკრიპციით ვაღმოცემული.

„ადგომისანივე. ოგლბდთსა კა ა. მონებისა მისგან მწა. — ქრისტემან ღმერთ-მყო კორცთ-შესხმითა. ქრისტემან ამაველა... 301r—302v.

„ოგლბდთსა ადგომისანივე კა ა. ბუნება იგი მდინარეთა მათ. — ვანვიდევენით დიდებულისა სამკურდრებელისა მისგან...“ 302v—304r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კა ა. მარჯუნა შენი უძ. — რომელმან კელითა საღმრთოთა...“ 304r—305v.

„დასდებელნი ადგომისანივე, ოგლბდთსა. მხილველი ღმრთისა მო. — სახიერ, შესწირე შენ სისხლი შენი...“ 305v—306v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კა ა. უგალობდეთ ყოველნი, რომელმან მწ. — უგალობდეთ ქრისტესა, რომელი ნეფსით...“ 307r—v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კა ა. ზღვსა ღელვანი განვ. — წარმოსტყუენე ძალი სიკუდილისა...“

აქბდთსა. ოტე პროსილო თის ტოქსო. — რაქამს დემშუჟალე ჟუარსა ძელისასა...“ 307v—309r.

შენიშვნა: „აქებდითსას“ ყოველ ტოპარს უძღვის ბერძნული ძლისპირის დასაწყისი, ქართული ტრანსკრიპციით ვაღმოცემული.

2. „დასდებელნი ადგომისანი. ოო ღლტყესა კა ბ. ტონ პროეონონ ეკ ბატროს. — რომელი იშვა მამისაგან.

ოგლბდთსა კა ბ. სხიბი თალასი კვმატიმენონ პალე. ზღვსა ღელვათა მძუნ. — ძელსა ზედა რაე ნეფსით დამოეკიდე...“ 309r—311v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კა ბ. განაპო სიღრმმ. — ჟუარსეცუ, ქრისტე, უმჯულოთა მიერ...“ 311r—312v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კა ბ. ღელვათა დანთქა. — მთავარი იგი ამის სოფლისა, რომელმან...“ 312v—313v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კა ბ. მოვედით, ერნო. — ჟუარსა ზედა რაე აჰმალდი ნეფსით...“ 313v—315r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კა ბ. უგალობდეთ უფალსა ვალობითა საკ. — ვნებითა მით შენითა, ქრისტე...“ 315r—316r.

სხუანი ოგლბდთსა კა ბ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარუშართა გზაი ბი. — უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განზარახვით ჟუარსა ზედა...“ 316r.

„სხუანი ოგლბდთსა. ყოველი ერი უგალობდით უფალსა. — ერმან უღმრთომან ჟუარსა შემშუჟალეს...“

აქბდისა. ოსორა თის ზრისტე ენ ტო სტავრო. — გიხილეს რამ, ქრისტე, დიდებთა ჯუარსა ზედა...“ 316r—v.

3. „დასდებელნი ადგომისანი. ო^ო ღ^{ტყ}ყესა ჯ^ა გ. ტოსო სტავრო ზრის-ტო სოტირ. — ჯუართა შენითა, ქრისტე, დაჰჰსენ ძალი სიკუდილისა...“ 316v—318r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა ჯ^ა გ. უქმი ქუეყანა სამკვრე-ბელი. — განიპყრენ შენ ნეფსით...“ 318r—319r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა ჯ^ა გ. ღმერთმან, რომელმან იქ-სნა პირველ ერი ზღუსაგან...“ 319r—320v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა ჯ^ა გ. უგალობდეთ უფალსა, მორ. — კელმან საღმრთომან მიქსნა ბოროტთაგან...“

აქბდისა. დეცტეპანტან ტა ეთნილონო. — მოვედით თქუენ, წარმართ-ნო...“ 320v—321v.

4. „დასდებელნი ადგომისანი. ო^ო ღ^{ტყ}ყესა ჯ^ა დ. სამწუხროსა ამას გა-ლობასა და მსხუერპლსა შენდა, ქრისტე... — ჯუარსა დამშუალვითა მოსპენ წყეია...“

ოგ^ლბდისა. იხილვა კმელად სიღრმე ღელავათა...“ 321v—323v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა ჯ^ა დ. ზღუსა მის მეწამულისა. — აჰმალლი შენ ჯუარსა ზედა...“ 323v—324v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა დ. ზღუაჲ უვალი. — განჰჰურენ წყულუბანი კაცთანი...“ 324v—326r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა დ. დანთქენ ვნებ. — დაიყო დღეს პირი უშულოთა მგმობართა...“ 326r—327r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა. მწყობრი ი^მთაჲ რ. — ჯუარსა ზედა რამ კელნი განიპყრენ...“ 327r—328r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა. უგალობდეთ უფალსა გალობი-თა. — უგალობდეთ უფალსა ნეფსით ჯუარ-ცუმულსა...“ 328v—329r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგ^ლბდისა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერ-თო ჩუენო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...“

აქბდისა. კლდენი განსქდეს, ქრისტე, რაჟამს...“ 329v—330v.

შენიშვნა: „აქებდისას“ მოსდევს: „ო^ო მ^სმასა ჯ^ა დ. მესამე სენა შენი დიდებული. — რაჟამს აჰმალლი შენ...“ (330v).

5. „დასდებელნი ადგომისანი. ო^ო ღ^{ტყ}ყესა ჯ^ა ა გ^ი. დია ტო ტიმი-უსუს. — სუფევს ღმერთი წარმართა ზედა...“

შენიშვნა: გალობის უკანასკნელ ტომარასკე უძღვის ბერძნული ძღისპირის დასაწყისი, ქართული ტრანსკრიპციით გადმოცემული.

„ოგ^ლბდისა ჯ^ა ა გ^ი. ეტლთა სიმრავლე მკედრებით ზღუა. — ერმან პურითამან, ეკლის გამომღებელმან...“ 330v—332r.

„დასდებელნი ადგომისანი ოგ^ლბდისა ა გ^ი. ზღუაჲ წიაღ ვლო. — ვიყ-ვენით ჩუენ დამონებულ ცოდვასა...“ 332r—333r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა ა გ^ი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა. — ნეფსით ჭუარსა ზედა ამიღლებულსა...“ 333r—334r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა. გამოჩნდა ღმერთი კორცი. — ქრისტე ჭუარსა დაემშჳულა და დაპკსნა პატიჳნი ადამისნი...“

აქბდთსა. ო ტინ ანასტასინ. — შენ, რომელი ასდევ მკვდრეთით...“ 334r—335r.

6. „დასდებელნი ადგომისანი. ო^ო ღლტყესა კ^ა ზ გ^ი. ენ ტო სტავროსუ ხრისტე კავ ხუ. — ჭუართა შენითა, ქრისტე, ვიქადით...“

შენიშვნა: „ო^ო ღლტყესას“ უკანასკნელ ტროპარს უძღვის ტროპარის დასაწყისის ბერძნული მოდელი: „პანაგია თეოდოკე“ (უბიწო ღმრთისმშობელი).

„ოგლბდთსა. უკუღვევლად ზღუამ წიად. — გან-რამ-იპყრენ კელნი თჳსნი...“ 335v—336v.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კ^ა ზ გ^ი. ზღუამ მეწამულთ კ. — ძეჳ ღმრთისაჲ მხოლოჲ, ორი ბუნებით, ერთი ღმერთი არს...“ 336v—338r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა. მკსნელი იჳ^{ლი}საჲ. — რომელმან მოწყალეებით ადამ თანა-აღადგინა...“ 338r—339r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კ^ა ზ გ^ი (ათენავგესა თითოჲ დასდებელი მოციქულთაჲ და მღვდელთ-მოძღუართაჲ). რომელმან ზღუასა მეწამულსა ვ. — რომელმან სახიერებით ივნო კორციითა...“

აქბდთსა. ნიკი ნეტონ ხრისტი. — მძლე ექმენ შენ, ქრისტე...“ 239r—341r.

7. „დასდებელნი ადგომისანი. ო^ო ღლტყესა კ^ა გ გ^ი. ღლჳ ვენებისაჲ შესცვალე ღამედ, ქრისტე...“ 341r—342v.

შენიშვნა: „ო^ო ღლტყესას“ უკანასკნელ ტროპარს უძღვის ბერძნული ძლისპირის დასაწყისი, ქართული ტრანსკრიპციით გადმოცემული.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კ^ა გ გ^ი. რამთა უგალობდე დიდებასა. — მოვედით, ვადიდებდეთ ვნებათა მათ ქრისტესთა...“ 342v—344r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კ^ა გ გ^ი. წამის-ყოფითა, ღმერთო, გუ. — დაისაჯა სიკუდილი, რაჟამს დაისაჯე, ქრისტე...“ 344r—345r.

„დასდებელნი ადგომისანი. კ^ა გ გ^ი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა მეწა. — რომელი ჭუარს-ეცუა ნეფსით ძელსა ზედა...“

აქბდთსა. ანეს ტი ხრისტე. — ღლეს აღდგა ქრისტე საფლავით...“ 345r—346r.

8. „დასდებელნი ადგომისანი. ო^ო ღლტყესა კ^ა დ გ^ი. უვალო, დაღაცათუ სამშჯავროსა მას...“

ოგლბდთსა. ეტლთა მფლობელი. — ვის არა უკურდეს ღმრთიებაჲ ქრისტისი...“ 346r—348r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა კ^ა დ გ^ი. ქუეყანასა მწყურნებასა ვა. — მწუხარებისა კარნი განეხუნეს...“ 348r—349r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა ჯა დ გი. ვალობაა შევეწიროთ. — იქსენ სოფელი ენებათაგან ენებითა შენითა...“ 349r—350r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა ჯა დ გი. სიღრმე მეწამულისა—საბაჟსთა ჰპოო დეკემბერსა ე. — აჰმალდი ჭუარსა ზედა და მოიწყალ გუერდით ლახურითა...“ 350r—352r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა ჯა დ გი. იშლი მონა-ქმ. — იენე კორცითა, მაცხოვარ...“ 352r—353r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა ჯა დ გი. უფალსა უვალობდეთ, ერნო. — ჭუარსა ზედა კორცითა აჰკედ...“ 353v—354r.

„დასდებელნი ადგომისანი. ოგლბდთსა ჯა დ გი. უვალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა. — უვალობდეთ უფალსა, რომელმან ცოდვანი ჩუენნი ატოცნა...“

აქბდთსა. ტოზო ტოხონ სვმნიმა. — ცხორების მომცემელსა მას საფლავსა...“

სხნი. ჯენი თენ ტოს. — იშვე შენ ქუეყანასა...“ 354v—355v.

შენიშვნები: 1. ადგომის დასდებელთა დასასრულს ანდერძი მთავრულით: „ქმ, შე იწენ ვლახაკი და ცოდვილი ამისი მწერალი“.

2. ამ რედაქციის ადგომის საგალობლებს შეიცავს Sin. 65-იც (მდრ. აღწერილობა, Sin. 65:v).

XII. „იბაკონი ბერძულნი ჯა გ გი. ტონ ოლოს ტე მბბტონ. — რაემს მიხედენ, მაცხოვარ, მშობელისა შენისა ტირილსა...“ 356r.

XIII.1. „დასდებელნი საშაფათონი წმიდათანი. ორ დღ ტყვესა ჯა ა. ზეცისა განწესებუ. — მოვედით, მოყუარენო დღესასწაულისანო...“

ოგლბდთსა. მხილველი ღმრთისაჲ მოსე. — რომელმან ქმნა ნიშები...“

აქბდთსა. წმიდანო მარტვლნო, საფლავმან ქუეყანასა შინა არაჲ დაფარნა...“ 356r—358v.

2. „საშაბათონივე ოგლბდთსა ჯა ბ. უვალობდეთ უფალსა, რომელმან წა. — შენ გივალობთ, უფალო, და გევედრებით...“ 358r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერის პაგინაცია არ არის ზუსტი. 287 ფურცელს პაგინაციით მოსდევს 278 ფურცელი, დაკლებულია 10 ფურცელი.

2. რიგ შემთხვევაში ვალობასთან ძლისპირის სრული ტექსტია მოტანილი, უმრავლეს შემთხვევაში კი — მხოლოდ დასაწყისი.

3. ვალობათა ტექსტებს ახლავთ რიტმული პუნქტუაცია და ნევშები.

4. პ. ინგოროყვა ხელნაწერს ათარიღებს 930-იანი წლებით (იხ. პ. ინგოროყვა, თხზულებათა კრებული III, გვ. 540—541). ამ ხელნაწერთან დაკავშირებით იხ. იქვე, გვ. 219, 237, 239, 242—246, 320, 363, 365, 390, 546, 547.

5. ხელნაწერის აღწერილობისათვის იხ. ა. ცაგარელი, კატალოგი, გვ. 82, № 63; ივ. ჯავახიშვილი, აღწერილობა, გვ. 1—10.

ანდერძები: 1. „ქმ, შე იწენ, მწარედ ცოდვილი და უბადრუკი“ (252v).

2. „ქმ, შეიწყალე ან“ (309r).

იადგარი. X

276 ფ.; 20,5X16; ეტრავტი; მსხვილი, დაბრილი ნუსხურით, დასაწყისებზე მთავრულით, სინგურით (მრავალ ადგილას გადასული); 241—242 ფფ. დაწერილია სხვა ხელით, აქვს რვეულბრივი აღრიცხვა (ლე რვეული); ყოველი ნაწილის ბოლოს მარტივი გეომეტრიული ბოლოსართი. აქა-იქ ასოები, მელნითვე შესრულებული უმარტივესი გრაფიკული ორნამენტებით. გადამწერი შეიძლება იყოს ტექსტში ორჯერ მოხსენიებული კრავაჲ (30r, 50r); [X ს.] საგალობელთა ერთი ნაწილი ნეგმირებულია.

I. „კრებათა რიცხუი სრული, ბერძელი, დღესასწაულნი თუეთანი სწერიან, იანვარი ლა, დღისა საძიებელი არაჲ.

ა. ბასილისი — ჯა ბ, მოედით, ერნო.

ბ. სილიბისტროასი — ჯა ა, რომელი შეეწია.

გ. მალაქია წინასწარმეტყუელისაჲ — ჯა დ გ, განუტუეთელსა.

დ. გორდი მოწამისაჲ — ჯა დ გ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა.

ე. ნათლის-ღებისანი — ჯა ბ, მოედით, ერნო...

ფეებერვალსა კვ, დღისა საძიებელი გ.

ა. მამისა ეფრემისი — ჯა ბ, ყოველი ერი უგლბდ. სხნი დ [გ] ქუეყანასა მწ.

ბ. მიგებებაჲ — ჯა გ. უქმი ქყნა სამკუიღრე.

გ. სუიმეონ და ანაისი...“ 1r—6v.

შენიშვნები: 1. „კრებათა რიცხუი“ შეიცავს 12 თვის ყოველი დღის მასალას. თვის დასახელებასთან მითითებულია „დღის საძიებელი“. თითოეულ დღესთან მოტანილია ამ დღეს აღსანიშნავი წმინდანის თუ დღესასწაულის სახელწოდება, შესასრულებელი საგალობლის ხმა და ძლისპირის დასაწყისი.

2. ზოგიერთ დღესასწაულთან მითითებულია საგალობლის ხმა, ძლისპირი კი მოტანილი არ არის.

3. „კრებათა რიცხუსა“ და „დღის საძიებლის“ შესახებ იხ. „Le calendrier palestino-géorgien du Sinaiticus 34 (Xe siècle) édité, traduit et commenté par Gérard Garitte, Bruxelles, 1958, p. 121.

4. „კრებათა რიცხუს“ კალენდარი ხვდება იოვანე-ზოსიმეს კალენდრის (Sin. 34) ერთ ნაწილს. იოვანე-ზოსიმეს კალენდარში თითოეულ დღეზე მოტანილია რამდენიმე მოწამისა თუ დღესასწაულის ხსენება. ერთ-ერთი, ჩვეულებრივ, ხვდება „კრებათა რიცხუს“ მასალას.

5. ტექსტის დასასრულს მთავრულით მიწერილია: „ქრისტე ღმერთი ძალ ჩემდა და ყოველნი წ[მინანი] შ[ემწე] ჩემდა“.

II. „...ძლისპირი და ღმრთისმშობლისაჲ... ორჯერ-სამჯერ ათქუმის აქა... ზრისტონ. მონებისა მისგან მწარისა ვსნილმან იწლმან...“ 6v—50r.

შენიშვნები: 1. „ძლისპირის“ სრული ტექსტი შეიცავს კანონის გალობათა ძლისპირებს (გარდა მეორე გალობისა) 8 ხმაზე. „ძლისპირის“ ეს ძველი რედაქცია გამოქვეყნებულია, Sin. 14 გამოცემაში L ლიტერთ არის შესული (იხ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი).

2. „ძლისპირნის“ სრული სათაური, დაწერილი მთავრულით, სინგურით, არ იკითხება.

III.1. „ქრისტეშობასა, რომელ წინაკურთხევამ იყოს, დასადებელნი. ორო ღლტყესა ჯამ ა. უტობპარად. — ეპა, დიდებული საკრველი...“ 50r—54r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (იხ. აღწერილობა, V, 1).

2. „წინაკურთხად ვიდრე ქრისტეშობამდე ორო ღლტყესა და აქბდთსა სამსამამა მთქუმის, ჯამ ბ გწი. იანჯელიკე სამერონ. — ანგელოზთა დღეს წინა უვილოდეს...“

აღვიცენითსა ჯამ ა. მოვედით და მივიწინეთ ყოველნი დღეს ბეთლემს...“ 54r—55v.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin. 1-ს (იხ. აღწერილობა, V: 2).

2. აქაც და ქვემოთაც ხშირად ტროპარებს უძღვით ბერძნული ძლისპირნის დასაწყისი, ქართული ტრანსკრიპციით გადმოცემული.

3. „თუესა დეკემბერსა კე, ქრისტეშობამ, დასადებელნი, ორო ღლტყესა ჯამ ბ. ტუ... უფლისა მშშს შობასა ჩუენთუის...“

ოხთა. სიმერონ. ჯამ ბ გწი. — დღეს ქრისტე მშვეების...“

ოგლბდთსა ჯამ ა. ხრისტო ჯენატე დოქსი. — ქრისტეშობასა ვადიდებდეთ...“

აქბდთსა. დოქსა ენუ ფსიტოს. — დიდებამ მაღალთა შინა...“

აქბდთსა ჯამ ბ. ტისი პიროსენენ. — რამე შეეწირით...“

აღვიცენითსა ჯამ დ გამ. მოვედით, მორწმუნენო, ბრწყინვალეთა გონებითა...“ 55v—60r.

შენიშვნა: კანონი შეიცავს II ვალობასაც — „მოიხილესა“.

4. „თა დეკემბერსა კვ, დავით-მაცობისი დასადებელნი. ორო ღლტყესა ჯამ დ. ევფრენეს ტე დიკუ. კოზმანისი. — ღმრთისმშობელო ქალწულო, დედაო მაცხოვრისაო...“

ოგლბდთსა ჯამ დ. კოზმან. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო...“

აქბდთსა ა. ენ ბეთლემ სუინე დრამონ. — ბეთლემდ მოისწრაფეს მწყემსთა...“ 60r—63r.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin. 1-ს (V, 5).

2. მონაცვლეობენ კოზმანისა და იოანეს ტროპარები.

5. „თა დეკემბერსა კვ, სტეფანეისი დასადებელნი. ორო ღლტყესა ჯამ დ. სულისა მიერ წამსა აღვსებულ მქმენ...“

ოხთა ა გამ. გიხაროდენ, თაო ყოველთა მოწამეთაო...“

ოგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლიე... — ქრისტეს მორწმუნენო, მოვედით...“

აქბდთსა სტეფანეის სახელსა ზედა თქუმულნი. სუფევს ღმერთი წარმართთა ზედა, გიხაროდენ ყოველსა. — ტალავარნი ზესკნელისანი...“

სწნი. მოვედით, აღვიდეთ მთასა ღმრთისასა ზეთი. — რომელი მშვა ჩუენთუის ბეთლემს...“

აღვიცენითსა ჯ^ა დ გ^ა. სტეფანეს, ერნო, უგალობდეთ...“ 63r—67r.

6. „დეკემბერსა კ^მ, პეტრე-პავლეთა დასადებელნი, ო^ო ღ^ღდყვსა ჯ^ა დ გ^ა. მოვედით, მორწმუნენო, მოციქულთა უფლისათა...“ 67r—70r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 6).

7. „დეკემბერსა კ^თ, ჩჩუილითა ყრმათა დასადებელნი. ო^ო ღ^ღდყვსა ჯ^ა დ გ^ა. მეუფეა დიდებისა უფალი ჩუენი...“ 70r—72r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 7).

8. „თ^ა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობოსისა დასადებელნი. ო^ო ღ^ღდყვსა ჯ^ა დ გ^ა. თეოლოჯიასანუფ. — ნესტუსა დაპბერე...“ 72r—75r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 8).

9. „განცხადებასა, რომელ წინა კუირიაკეა იყოს, დასადებელნი. ო^ო ღ^ღდყვსა ჯ^ა დ გ^ა. აწ, იორდანე მდინარეო, ახარებდ...“ 75r—79r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 9).

10. „განცხადებასა. ო^ო ღ^ღდყვსა ჯ^ა ა. ფოსეს ფოტოს. — ნათელი ნათლისაგან გამოუჩნდი სოფელსა...“ 79r—83r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 10). „აქ^ბდთსას“ და „აღვიცენითსას“ უძლიეს პერძნული ძლისპირების დასაწყისები, ქართული ტრანსკრიპციით გადმოცემული.

11. „განცხადებითგან მსგებსამდე ესე დასადებელნი მოქუმიან. ო^ო ღ^ღდყვსა და აქ^ბდთსა გ გ. ჯ^ა ბ გ^ა, იანგელიკეს იმერონ. — ნათელი საღმრთოა, განმანათლებელი კაცთა...“ 83r—84r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 11).

12. „იანვარსა მ, მოვანე, რომელი იყო სოხასტერსა საბაძს ლავრისასა, დასადებელნი, ო^ო ღ^ღდყვსა ჯ^ა ბ. პირველ საუკუნეთა მამისაგან შობილი...“ 84r—86r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 12).

13. „იანვარსა ია, მამისა თევდოსისი დასადებელნი. ო^ო ღ^ღდყვსა ჯ^ა ა გ^ა. ღირსო მამაო, ღმერთშემოსილო თევდოსი...“ 86v—90v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 13).

14. „იანვარსა იგ, მამათა სინელთა და მსგებსი განცხადებისა, დასადე-

ბელნი. ო'ო ღ'დყესა კ'ა დ გ'ა. უფალო, დალატათუ ვითარცა კაცი..." 90v—93r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 14).

15. „იანვარსა ივ, ქოზიბას ღმრთისმშობელისათუის ზარებაჲ, დასადებელნი. ო'ო ღ'დყესა კ'ა დ გ'ა. ზ, დიდებული საკუირველი, რამეთუ შვა ქალწულმან ძეჲ უთესლოდ..."

ობ'თჲ ა გ'ა. გიხაროდენ, ბჰეო ცათაო..." 93v—95r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 15).

16. „იანვარსა იზ, მამისა ანტონისი დასადებელნი. ო'ო ღ'დყესა კ'ა ა გ'ა. გიხაროდენ, თანაზიარო ანგელოზთაო..." 95r—97v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 16).

17. „იანვარსა კ, მამისა ეფთუმეისი დასადებელნი. ო'ო ღ'დყესა კ'ა ა. მამაო ეფთუმი, შობასა შენსა მოივლინა ანგელოზი..." 97v—99v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 17).

18. „იანვარსა კდ, ყოველთა წმიდათაჲ, ო'ო ღ'დყესა კ'ა დ გ'ი. ვითარმედ გხადოდით თქუენ, წმიდანო..." 99v—101v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 18). „აქ'ბდთსას“ უძღვის ბერძნული ძლისპირის დასაწყისი.

19. „იანვარსა კე, გრიგოლი ღმრთისმეტყუელისაჲ დასადებელნი. ო'ო ღ'დყესა კ'ა ა გ'ა. გიხაროდენ, ღირსო წყარო ღმრთისმეტყუელებისაო..." 101v—104r.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin 1-ს (V, 19). „აქ'ბდთსას“ უძღვის ბერძნული ძლისპირის დასაწყისი ქართული ტრანსკრიპციით.

2. ერთვის: „აღვიცენითსა კ'ა ბ. გიხილეს რაჲ, ქრისტე. — სამებასა ჳორცნი და საცნობელი განუწმიდენ..." (103v—104r).

20. „იანვარსა კზ, აოვანე ოქროპირისაჲ დასადებელნი. ო'ო ღ'დყესა კ'ა დ. შემსგავსებულად ქალაქსა სამეფოსა..." 104r—107r.

შენიშვნა: მისდევს Sin 1-ს (V, 20). Sin. 1-საგან განსხვავებით „აქ'ბდთსას-თან“ ბერძნული ძლისპირია მოტანილი.

21. „იანვარსა ლა, კუროზ-იოვანეისი, ო'ო ღ'დყესა კ'ა ა. ზეცისა მკედრობათა თანა..." 107r—109r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 21), განსხვავებულია: „აქ'ბდთსა. ორთა ამაო მოწამეთა სამებისა მოღუაწეთა..."

22. „თა ფებერვალსა ა, მამისა ეფრემისი დასადებელნი. ოო ღღდყესა კა ა. სამოთხისა სიკეთესა განიციდილი...“ 109r—111r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 22), განსხვავდება: „აქბდთსა. რაემს, მამაო, ნისლი იგი საცთურისა...“.

23. „ფებერვალსა ბ, მიგებებაჲ, დასადებელნი. ოო ღღდყესა კა გ გა. კატა კოსმისონ ტონ. — მჯღომარეჲ ეტლთა ქერობინთა მეუფეჲ...“ 111r—114v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (V, 23). ერთვის: „ადვიესენითსა კა დ გა. მოვედით, მორწმუნენო, დღესასწაულის მოყუარენო...“

24. „ფებერვალსა ვ, ავლიანე მოწამისაჲ დასადებელნი. ოო ღღდყესა კა დ გა. მოვედით, სიმრავლეო მორწმუნეთაო, გულსმოღვინედ ვქადაგებდეთ...“ 114v—116v.

შენიშვნები: 1. ძლისპირის დაწერა გადამწერს დავიწყებია, ამიტომ გადაუტანია ტროპარების ბოლოს: მომავსენენ ჩუენ, ქრისტე...“ ტექსტის ბოლოს მთავრულით მიწერილია: „ესე ძლისპირი არს ამათი“.

2. მისდევს Sin. 1-ს (V, 24).

3. კანონს არ ერთვის „აქბდთსა“.

25. „ფებერვალსა ი, თეოდონიასი ოო ღღდყესა დ. ჯუართა აქმენ შე-ჭურვილ, მღდელთ-მოძღუარო...“

უგლბდთსა კა ა გა. ეტლთა სიმრავ. — სამებაო წმიდაო, ნათლისა მომცემელო...

აქბსა, ოო ღღდყესნი, ოხითაჲ კა ა გა. ღირსო მღდელთ-მოძღუარო თეოდონია...“ 117r—119r.

26. „ქორცითა აღებისა პარასკევსა ნინელეთაჲ (!) და ოდესცა ლიტანიჲ იყოს, ესე დასადებელნი ათქუმიან. ოგლბდთსა კა დ გა. აშლი მონაქმნული გამოაქსენ, უფალო, მკლაკითა. — მოგუანიჲ ღმერთმან ჩუენ კაცთ-მოყუარებისათვის...“ 119r—120v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VI, 3).

27. „აღებისა ყველიერისა პარასკევსა მთავარ-ანგელოზთაჲ დასადებელნი ოო ღღდყესა დ. რომელმან შექმნენ პირველად ანგელოზნი შენნი...“

ოგლბდთსა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო, ღმერთო ჩუენო, რამეთუ წარუძმელუ. — გიგალობთ შენ, უფალო, ღმერთო ჩუენო, რომელმან დაჰბადენ...“

აქბდთსა. პირველ საუკუნეთა დამბადებელმან...“ 120v—123r.

28. „მარხვათა პირველსა შაბათსა თეოდორე მოწამისაჲ დასადებელნი. ოო ღღდყესა კა ა. კეთილად მსახურებისა სიმდიდრეჲ მოაგე...“

ოგლბდთსა კა დ გა. ქუეყანასა მწყურნებსა ვ. — მეცნიერ ვართ შენდა, სანატრელო წმიდაო თეოდორე...“

აქბდღსა. შენ ნიჰად განმამდიდრებელად...“ 123v—125v.

29. „მარტა თ, ორმეოცთაჲ დასადებელნი. ო რ ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა გ მ. გი-
ხაროდენ, შეერთებულნი ახოვანო...“ 126r—128v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VI, 7).

30. „მარტა ით, მამათა დამწუართაჲ დასადებელნი. ო რ ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა
დ. რომელთა ცხორებაჲ ესე წარმავალი შეურაცხ-ჰყავით...“ 128v—131v.

31. „თა მარტა კე, ხარებაჲ, დასადებელნი. ო რ ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა. ო ტ ო
პარადოქსა თავმატოს. ეჰა, დიდებული საკუირველი, რამეთუ მადლისა საყ-
დართაგან გაბრიელ უტორცოჲ გარდამოკდა...“ 131v—134v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VI, 9).

32. „ბზობი[სა] პარასკევსა, მღდელთ-მოძღუართაჲ დასადებელნი. ო რ
ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა დ. მენეო შორის. — მკნედ დაუთმეთ სატანჯველთა, სანატრელ-
ნი მღდელთ-მოძღუართანო...“ 134v—135r.

შენიშვნა: „ო რ ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა“ დასასრულს მთავრულით შენიშნულია: „გა-
ლობათა მღდელთ-მოძღუართანი კ ა დ გ მ ო გ ლ ბ დ ს ა. რომელმან განიყვა —
ჰპოენე დღესასწაულთა უკუანა“.

33. „ლაზარეს ადგომისა დასადებელნი, ო რ ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა დ გ მ. უფა-
ლო, ლაზარეს საფლავისაჲ გენება ხილვად...“ 134v—137r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VI, 16).

34. „ბზობასა, დასადებელნი. ო რ ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა დ გ მ. მხარებდ, ქალაქო
ღირსო სიონ...“

უგ ლ ბ დ ს ა. უთისანაპიკიტის, კ ა დ. კ ო ზ მ ა ნ ი ს ი. იხილვა კმელად
სიღრმეჲ. — პირითა ყრმათა უბიწოთათა შემჰზადე (!) მოსლვისა შენისა ქე-
ბად...

აქბდღსა კ ა დ გ მ. ილთენო თუ ტირ... — მოვიდა მკსნელი წმიდად ქა-
ლაქად...

აღვიცხენითსა. რასა ღალადებ შენ, ზაქარია, სიონისათუის...

ლიტანიადღა განვიდენ, ესე წარდგომად თქუან კ ა დ გ მ. ევლოჯიე. —
კურთხეულ არს, რომელი მოვიდა დიდებითა და ანგელოზთა თანა ძლიერებითა
და მაცხოვრებითა კსნად ყოვლისა სოფლისა. ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, დიდე-
ბად შენდა. დასადებელად „აუარებდითი“ ეითა „ღმერთი უფალსა“, ეგდენ-
ჯერვე.

მწუხრი ო რ ღ ღ დ ყ ვ ს ა კ ა დ გ მ. ცხოელსმყოფელი ვნე-
ბად ქ მ ს ი...“ 137r—140v.

35. „დიდსა ორშაბათსა, ოგ ლ ბ დ ს ა კ ა ბ. რომელმან განაქმო ზღუად
მღელვარეჲ უვალი წა. — ეჰა სიმდაბლეჲ ღმრთისაჲ...“ 140v—142v.

შენიშვნა: სამფსალმუნი, აქბდთსა“ და მწუხრის „ოო ღღტყესა“ მისდევს Sin. 1-ს (VII, 1): „აქებდთსას“ შემდეგ მთავრული წერია: „აღვიესენითსა გ ჟურცესა ჰპონე“ (142r) (იხ. აქვე, 37, შწშ. 2).

36. „დიდსა სამშაბათსა, მწლსა დასადებელნი კა ბ. დო ტე მეღალოს. მივსკეთ ჩუენ დიდებამ დღეს უფალსა, ღმერთსა ჩუენსა. — ლამპრითა ბრწყინვალითა მიგეგებვოდით...“ 142v—144v.

შენიშვნები: 1. შეიცავს სამფსალმუნს, აქბდთსას, მწუხრის „ოო ღღტყესას“ და „აღვიესენითსას“, მისდევს Sin. 1-ს.

2. სამშაბათის მასალას მოსდევს ორშაბათის გამორჩენილი მასალა: „დიდსა ორშაბათსა აღვიესენითსა მუნ დამირჩეს. კა დ. საღმრთოა უენებელი — ამას ზედა. — ვლადებდეთ ცეცხლისფერად განმტკიცებულნი...; მწუხრი ოო ღღტყესა დასადებელნი კა ბ. ოდეს მოხუდუე დიდებით...“ (143v—144v).

37. „დიდსა ოთხშაბათსა, გნძლრდსა კა ბ. კლდესა ზედა სარწმუნოები-სასა დამამტკიცე... — კრებული უშჯულოთაა შეკრბა ამოად...“ 144v—146v.

შენიშვნა: შეიცავს: სამფსალმუნს, „აქებდითსას“, „აღვიესენითსას“ და მწუხრის „ოო ღღტყესას“.

38. „დიდსა ხუთშაბათსა, დასადებელნი. ოგლბდთსა კა ბ გკ. ზღუამ მეწამული კუ. — ღმერთისა სიბრძნემან, სოფლისა ამის...“ 146v—150r.

შენიშვნა: შეიცავს სრულ კანონს, „აქებდითსას“, „აღვიესენითსას“ და მწუხრის „ოო ღღტყესას“, მისდევს Sin. 1-ს (VII, 4).

39. „დიდსა პარასკევსა, დასადებელნი. ოგლბდთსა კა ბ გკ. უკუღვე-ლად ზღუამ წიაღ. — შენ, რომელი მოსლვად ხარ განშჯად სოფლისა...“ 150v—152v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VII, 5), სადაც კანონის ავტორად იოვანე დამასკელია დასახელებული.

40. „დიდსა პარასკევსავე დასადებელნი. ღმთენსა კა ბ გკ. კოზმანის-ნი. პრო სე ორთრიზონ. — შენდა აღვიმსთობთ, რომელმან წყალობით მიეცსული შენი დაცემულთათუის...“ 152v—154v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VII, 6).

41. „ოგლბდსა დიდსა შაბათსა, დასადებელნი კა ბ გკ. კუმატი თალა-სის. — რომელმან დაფარა სიღრმესა მდევარი...“

აქბდთსა კა ბ. ოტე ეტუჟუ სულო. — რაჟამს გარდამოჰქნა ძელისა-გან არიმათიელმან...

მწუხრი ოო ღღტყესა დასადებელნი კა ა. უტუ პარადოქსო თავმა-ტოს. — ნათელი სამწუხროა გამოუჩნდა...“ 154v—158r.

42. „დიდსა დღესა ნათლითა შემოსილსა აღესებასა ცისკრად დასადებელ-ნი ოგლბდთსა კა ა. ანატასიო სიმერა. [იოვანეა ს] თქუმულნი. — დღე-სა მას ადგომისასა ვიხარებდეთ, ერნო...“

აქბდთსა ქართულნი. აქებდით ცანი ძალთა თანა...

სხნი. უტე პროსილოთის ტო... ადგომისათა ჰპოვნე. — რაჟამს დაემშუ-
 ალე ძელსა ჭუარისასა...

აღვსებასა მწუხრი ოო ღღდყვსა დასადებელნი ჳა დ გა... რაჟამს ას-
 დევ საფლავით, დამბადებლო...“ 158r—161r.

შენიშვნა: შდრ. Sin. 1-ს (VIII, 1).

43. „ახალკურიაკესა დასადებელნი. ოო ღღდყვსა ჳა ა. ზეცისა განწე-
 სებულთა ძა. — ყოველთა დღესასწაულთა უდიდებულესი...“

ოგლბდთსა პასექთა ზედა დოვანეს დამასკელისნი. დღესა ად-
 გომისასა ვიხარებდეთ, ერნო, პასექსა უფლისასა. — დასაბამი დასაბამისა და
 პირმშოა...

აქბდთსა. შემდგომად რვა დღისა ადგომისა შენისა...

მწუხრი ოო ღღდყვსა დასადებელნი ჳა ა. რომელი ბჭეთა ჳმულთა მო-
 წაფეთა კრებულთათა...“ 161v—164r.

44. „ოგლბდთსა ახალკურიაკისავე კოზმანისნი ჳა ა. უგალობდეთ
 ყოველნი, რომელმან მწარისაგან ფარაოს მონებისა. — დღეს არესა სულთა-
 სა, ოღეს ქრისტე საფლავით...“

აქბდთისა ქართულნი. ესე არს დღეა, რწ (!) ქმნა უფალმან აღსასრ“
 164r—166r.

შენიშვნა: მისღევს Sin. 1-ს (VIII, 3).

45. „მეორესა სამშაბათსა, დედათა მენელსაცხებლეთაჲ: მარიამ ღმრთის-
 მშობელისაჲ, მარიამ მაგდანელისაჲ, მარიამ კლეოპაძისი, მარიამ მაკობისი და
 მარიამ დოპანელისი და ლაზარეს დათაჲ, რომელნი გლოვით ნელსაცხებლთა
 საფლავად მივიდეს. ოო ღღდყვსა დასადებელნი ჳა ა. ზეცისა განწესე-
 ბულთა. — ზეცისა ძალნი შემრწუნდეს, რაჟამს გიხილეს შენ...“ 166r—168r.

შენიშვნა: მისღევს Sin. 1-ს (VIII, 4).

46. „მეორესა ხუთშაბათსა, ელია წინაწარმეტყუელისაჲ დასადებელნი.
 ოო ღღდყვსა ჳა ა. პალემენენ კენიზონონა. — ეჰა ვითარ ბაგეთა კორციელ-
 თა...“ 168r—170v.

შენიშვნა: მისღევს Sin. 1-ს (VIII, 5).

47. „მეორესა შაბათსა განრღუეულისაჲ დასადებელნი ოო ღღდყვსა
 ჳა ა. ზეცისა გან. — რაჟამს ახუედ, ქრისტე, ქალაქად იწმდ...“ 170v—172v.

შენიშვნა: მისღევს Sin. 1-ს (VIII, 6).

48. „შემდგომად ახალკურიაკისა, რომელ კურიაკეჲ აყოს მოსებისი არი-
 მათიელისაჲ დასადებელნი. ოო ღღდყვსა ჳა დ გა. არისტეპანეჲ შიმონ. იგ-
 ნისსაცა იბ ათქუმიან ესე მოსებისნი. — ჳ, დიდებულო ბრძენო, დაღაათუ
 დაგფარა შენ სოფელმან...“

ოგლბდთსა. ა^შ მონა. — ქსენებასა დიდებულისა მოსებ მართლისასა...
აქბდთსა ო^ო ღ^ღდყვსნი სთქუენე, გინათუ დიდისა შაბათისანი. რაჟამს
გარდამოჰკ^კ 172v—174r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VIII, 7).

49. „მეოთხესა ზატიკსა, დღესა ოთხშაბათსა, კმასა მესამესა, განზოგებამ,
დასადებელნი. ოგლბდთსა კ^კ ა. მხილველი ღმრთისაჲ მოსე. — გალობითა
ახლითა უგალობდეთ მომცემელსა ცხორებისასა...
აქბდთსა ადგომისანი“ 174v—176v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VII, 8).

50. „ამაღლებასა დასადებელნი. ო^ო ღ^ღდყვსა კ^კ ა. იშვე ქალწულისა-
გან, ქრისტე ღმერთო...
ოგლბდთსა კ^კ ა გ^გ. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა, რომელმან. — უგა-
ლობდეთ, ერნო, ქრისტესა, რომელიცა...
აქბდთსა. მოვედით, აღვიდეთ მთასა ღმრთისასა...“ 176v—178v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VIII, 9).

51. „მარტულიასა დასადებელნი. ო^ო ღ^ღდყვსა კ^კ ა გ^გ. ამაღლდა
ზეცად მხოლოდ-შობილი იგი, რომელიცა...
ოგლბდთსა. უფსკრულთა ზღუისა. — ვითარ-იგი აღუთქუ პირველად...
აქბდთსა. ნუგეშინის-მცემელი გუაქს...
მწუხრი ო^ო ღ^ღდყვსა დასადებელნი კ^კ ა ბ^ბ. კუირიე ტუ აგია პნეგმა-
ტი. — უფალო, მოსულამან სულისამან აღავსა დღეს...“ 178v—180v.

52. „დღესა ორშაბათსა დასადებელნი. ოგლბდთსა სულისა წ^წმასანი, ამა-
ბიკონი ა ო ვ ა ნ ე დ ა მ ა ს კ ე ლ ი ს ა თქუმულნი. თიოკალუფთისურო. ა შე-
ტყუებამ ე-ჭვირ იბ. საღმრთომან ნისლმან დაფარა ენა მძიმედ...
აქბდთსა. დღეს დანერგვამ სულისა ყოვლად წმიდისაჲ...
აღვიცხენითსა კ^კ ა დ გ^გ. მოვედით, მორწმუნენო, განწმედითა გული-
თა...“ 180v—183v.

შენიშვნები: 1. კანონის გალობებს სათაურები არა აქვთ. ყოველი ახალი გა-
ლობა იწყება ბერძნული ძლისპირით და ამითვე გამოიყოფა. სახელწოდება აქვს
მხოლოდ „აღდბდთსას“.

2. კანონში 8 გალობაა, არ არის მეორე გალობა („მოიხილესა“).

3. მისდევს Sin. 1-ს (VIII, 12).

53. „სამშაბათსა დასადებელნი. ო^ო ღ^ღდყვსა სულისა წ^წმასანი კ^კ ა გ.
დღეს სასწაული ყოველთა ახილვენს ენანი...
ოგლბდთსა კ^კ ა გ^გ. ღმერთსა, რომელმან დაათქა მოწამ. — მიერგა-
სისესა დღესა ვდღესასწაულობთ...
აქბდთსა. ნუგეშინის-მცემელი გუაქს მამისა მიმართ ქრისტე ღმერთი
კუა — მარტულიასა ჰპოვენე ესენი, აქბდთსა“ 183v—185v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (VIII, 13).

54. „დღესა ოთხშაბათსა, შედგად მარტულიასა, ჯუარასა მცხეთისაჲ დასადებელნი. ოგლბდთსა ჳა დ გჲ მამსა % ჰჰოენე.

მარტულიასა მსგებსა ქრისტინა მოწამისაჲ დასადებელნი ოო ღლდყვსა ჳა დ გჲ. უფალო, მოწამემან შენმან ქრისტინა შედგომამი შენი შედჟუარა... ოგლბდთსა. მწლი მონა-ქმნული გამოიკსენ, ო. — დღესასწაულსა წჲსა ქრისტინასსა ვაქებდეთ...

აქბდთსა. ჰოა სიბ. — ვინ არაჲ განემზადოს ქებად...“ 185v—187v.

55. „თა აპრილსა კგ, წამებაჲ წმიდისა გიორგისი, დასადებელნი. ოო ღლდყვსა ჳა დ. მკნეო შორის მოწამეთა. .

ოგლბდთსა ჳა დ გჲ. უგალობდეთ უფალსა მორწმ. — რომელმან აღ-მოუბრწყინა სოფელსა დღესასწაული...

აქბდსა. მოვედით, მორწმუნენო, მოლუაწისა კსენებასა ერთობით...“ 187v—190r.

56. „აპრილსა კე, მარკოზ მახარებელისაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყვსა ჳა დ ა. — ეჰა, მარკოზ წმიდაო, სადა-იგი პირველ განმრავლდა უღმრთობაჲ...“ 190r—192r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 4).

57. „თა მამსა ა, აერემია წინაწარმეტყუელისაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყვსა ჳა დ გჲ. უფალო, უპირადემს დაბადებისა უწყოდე შენ...“ 192r—194r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 5).

58. „მამსა ბ, ათანასი ალექსანდრელისა პატრიარქისაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყვსა ჳა დ. სწავლთა მათ შენთა ველმან...

ოგლბდთსა ჳა დ გჲ. ეტლთა მფლობელი. — ქებასა შევასხმიდეთ...

აქბდთსა. კუირიე პლიროსი ბულო მინოს. — საყუირი საღმრთოჲ, კმა-შუენიერად მგალობელი...“ 194r—197r.

59. „მამსა ვ, აობ მართლისაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყვსა ჳა დ. ხი-სა მიერ ადამ შეცთომი. — ღუაწლსა განსაცდელთასა, სანატრელო...“ 197r—199r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 7).

60. „მამს[ს]ა ზ, ჯუარასაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყვსა ჳა დ. მოვიცე-მიეს, ღმერთო, სასწაული მოშიშთა შენთა...

ოგლბდთსა ჳა დ გჲ. სტავრონ ხარაკსის მოსის. — ჯუარი ქადაგა მოსე კუერთხისა ცემითა...

აქბდთსა. ტინ ლონშითინ. — ლახუარსა, განმღებელსა გუერდისა შენი-სასა...

აღვიცხენითსა. უტუ პარადოქსო თავდა. — ჰ, სასწაული საკუირველთაჲ რამეთუ...“ 199r—202r.

61. „მაის[ს]ა **მ**, მოვანე მახარებელისაჲ და არსენი მონაზონისაჲ დასადებელნი. ო^რ ღ^ლ-დ^ყვსა **კ** **ა** **დ** **გ** **ა**. — **მ**, სანატრელო მოვანე, მოიგე შენ მკურ-ვალეჲ ქრისტეს მიმართ სიყუარული...“ 202r—206r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 9).

62. „მაისსა **თ**, ესაჲა წინაწარმეტყუელისაჲ დასადებელნი. ო^რ ღ^ლ-დ^ყვსა **კ** **ა**. — წინაწარმეტყუელნი ყოვლად ქებულნი...“

ოგ^ლ-ბ^დთსა **კ** **ა**. გიგალობტ შენ, უფალო, ღმერთო ჩუენო. — განმანათლე, უფალო, ღმერთო ჩემო...“

აქ^ბ-ბ^დთსა **კ** **ა** **გ** **ა**. მოვედით, მორწმუნენო, საცხენებელს — ყოველთა წინაწარმეტყუელთასა ჰპოვნე დასასრულსა“ (მდრ. Sin. 1-ს, IX, 10).

63. „მაისსა **ი**, ეპიფანე კუპრელ მღვდელთ-მოძღურისაჲ დასადებელნი. ო^რ ღ^ლ-დ^ყვსა **კ** **ა**. ჯუარაჲ აემართა თხემისა ადგილსა...“ 208r—210v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 11).

64. „მაისსა **კ**, მერუსალემისა დაწუჲა, დასადებელნი. ოგ^ლ-ბ^დთსა **კ** **ა** **დ** **გ** **ა**. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გა. — წარტყუენვასა წ^ა-სა ქალაქისა მ^ც-ლმისსა ლმობიერითა ვმითა ჭეშმარიტად ქრისტესა უგალობდეთ...“

აქ^ბ-ბ^დთსა. მანუარსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმი“ 210v—212r.

65. „მაისსა **კ**, სუმეონ ანტიოქელისაჲ დასადებელნი. ო^რ ღ^ლ-დ^ყვსა **კ** **ა** **გ** **ა**. უსია პატერ. — ღირსო მამო, ჰპოე კეთილი სუეტი...“ 212r—215v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 13).

66. „მაისსა **ლ**, წმიდისა კუიპრიანესი დასადებელნი. ო^რ ღ^ლ-დ^ყვსა **კ** **ა**. დიდი მღვდელთ-მოძღუარი, დიდებით დიდებასა აღწევენული...“ 215v—218r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 14).

67. „მაისსა **ლა**, კატანოზ-ნისთერონისი დასადებელნი. ოგ^ლ-ბ^დთსა **კ** **ა** **დ**. არარაჲ არს. — აღაღე დღეს პირი ჩემი...“

აქ^ბ-ბ^დთსა. რომელი ხარ დიდებულ **კ**“ 218r—220r.

68. „თ^ა იენისსა **ა**, ქრისტეფოროესი დასადებელნი. ო^რ ღ^ლ-დ^ყვსა **კ** **ა** **დ** **გ** **ა**. — უფალო, დაღაცათუ მოწამეჲ შენი ქრისტეფოროე...“ 220r—221v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 16).

69. „იენისსა **ე**, კონონისი-წმიდათანი ამსახურენ, **ა** **გ** **ა**“ 221v.

70. „იენისსა **ვ**, მთავარანგელოზთაჲ — ნოემბერსა იდ ჰპოვნე“ 221v.

71. „იენისსა **ი**, ლონტისი დასადებელნი. ოგ^ლ-ბ^დთსა **კ** **ა** **დ**. გიგალობტ შენ, უფალო, ღმერთო ჩუენო...“

4. სინური კოლექცია

აქბდთსა ორო ღღყესანი“ 221v—223r.

შენიშვნა: 221v-ს გვერდით კიდეზე მთავრულით მიწერილია: „ორო ღღაღყესანი ფერისცვალებასა... 33ოვ“.

72. „იენისსა კდ, შობამ ნათლისმცემელისაჲ, დასადებელნი. ორო ღღყესა კა დ გწი. მოვედით, მორწმუნენო, და თუისნი გონებანი უმეტემასად განვიწმიდნეთ...“

ოგღბდთსა კა დ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა. — შობითა შენითა დღეს მომეცა ჩუენ სისხარული...“

აქბდთსა კა დ გა. ზ სასწაული საკუთრველთაჲ...“ 224r—225v.

73. „იენისსა კე, ზაქარიაჲსი და ელისაბედისი დასადებელნი. ოგღბდთსა კა დ. ეპინიკონ. — დანთქენ ვნებანი სულისა ჩემისანი...“ 226r—228r.

74. „იენის[ს]ა კვ, ფებრონიასი დასადებელნი, ორო ღღყესა კა ბ. რაჲჲჲს დაამტკიცე სოფელი ვნებითა შენითა, ქრისტე...“

ოგღბდთსა. მოვედით, ერნო, უგალობდეთ. — მოვედით დღეს, მორწმუნენო, ძღვევისა გალობითა...“

აქბდთსა. მოვედით ყოველნი მორწმუნენი, მოყუარენი მოწამეთანი...“ 228v—231r.

75. „იელის[ს]ა (!) კთ, პავლე მოციქულისაჲ დასადებელნი. ორო ღღყესა კა ბ ... ეპა გუირგუნინო ქებისანო...“

ოგღბდთსა კა დ გა. განუკუთელი გან. — ქრისტემან ღმერთმან, რომელმან გიწოდა შენ...“

აქბდთსა. აქსუფსისტის. — რომელი გიწოდა ზეგარდამო მადლით...“ 231r—234r.

76. „კმ პავლესი, კთ პეტრე და პავლე... ორთავე დასადებელნი ოგღბდთსა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო, ღმერთო ჩუენო — 33ოვენე დეკემბერსა კმ“ 234r.

77. „იენის[ს]ა იზ, ათორმეტთა მოციქულთაჲ დასადებელნი. ორო ღღყესა კა დ. მენეო შორის მოწამეთა. — ვითარცა თუალით მხილველთა და მოწაფეთა სიტყუისა განჯორციელებულისათა განატრით თქუენ...“

ოგღბდთსა. ზღუისა მის. — ...ულსა მოციქულთასა გალობად...“

აქბდთსა ორო ღღყესანი გინა მოციქულთანი. მოვედით, აღვიდეთ...“ 234v—236v.

78. „თა იელის[ს]ა ბ, პავლე, ბელონ, თეონ, მრონ მოწამეთაჲ დასადებელნი. ორო ღღყესა კა ა. მოვედით, მოყუარენო დღესასწაულისანო...“

ოგღბდთსა კა დ. არარაჲ არს სახედ. — ღუაწლთა თქუენთავან, ნეტარნო...“

აქბდთსა, რომელი ხარ დიდებულ ქსენებასა წმიდათასა, ქრისტე, ღმერთო ჩუენო. — რომელმან ჰყავ ეკლესიაჲ — კოზმან-ღამიანეთასა 33ოო“ 236v—238r (იხ. აქვე, № 83).

79. „იელის[ს]ა მ, წმიდისა პროკოპისი დასადებელნი. ორო ღღყესა კა ა. გამორჩეულ აქმენ შენ მუცლითგან...“ 238v—240v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 19).

80. „თა იელისსა ო, ორმოცდახუთთაჲ. ოგლბდთსა დ გ. ი. გალობაჲ შეე. — კრებულსა მას მოლუაწეთასა... აქბდთსა. ზ, ქრისტეს მოწამენო ნეტარნო...“ 241r—242v.

შენიშვნა: 241—242 ფფ. დაწერილია სხვა, უფრო წერილი ხელით. 242v-ს ზემო კიდზე წერია: „ქრისტე, შეიწყალე მოსე“. მოსე ამ ფურცლების გადამწერი ჩანს. ეს ორი ფურცელი შემდეგ არის ჩაყრებული, 240-სა და 243 ფურცლებს შორის. 240v-ს ტექსტი გრძელდება 243r-ზე.

81. „იელისსა იე, წმიდასა კვიციქსი დასადებელნი, ოო ღლდყესა კა ბ. ონიბია ფილასონ. — რომელი დააცე ჩხულთა...“ 243r—246r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 21).

82. „იელისსა იმ, ათანასი კულუმელისაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყესა — წმიდათანი. ოგლბდთსა კა დ გ. ი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა ნა. — სურვიელთა დიდებად...“ 246r—247v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 22).

83. „იელის[ს]ა ით, კოზმან-დამიანთაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყესა კა ბ. — მოვედით, მივიღოთ, მორწმუნენო...“ 247v—249v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 23).

84. „იელის[ს]ა იკ[დ], წაჲსა მოწამისა ქრისტინაჲსი დასადებელნი. ოო ღლდყესა კა ა. ზეცისა სიძისა სძალო, წმიდაო ქრისტინა...“ 250r—252r.

შენიშვნა: Sin. 14-ში წერია „იელისსა კ“, უნდა იყოს „კდ“. მისდევს Sin. 1-ს (IX, 24).

85. „იელის[ს]ა ივ, წმიდისა თეკლა პირველმოწამისაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყესა კა ა გ. ი. თეკლას ერთობით, მორწმუნენო...“ 252v—254v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 26).

86. „იელის[ს]ა იზ, სუმეონ ჰალაფელისაჲ დასადებელნი. ოო ღლდყესა კა დ გ. ი. ღირსო მამაო სუმეონ, რაჲჲს იყავ სამწყსოსა...“ 254v—256v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 27).

87. „იელის[ს]ა იც, პანტელემონისნი დასადებელნი. ოო ღლდყესა კა ა. მოლუაწეთა გამოუჩნდი მკურნალი...“ 256v—258v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 28).

88. „თა აგუსტოასა ა, მაკაბელთაჲ დასადებელნი. ორო ღლდყესა კაჲ ა. პატერონ. — შჯულისა კარავი შუიღთა სუეტთა ზედა...“ 258v—261r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 29).

89. „აგუსტოასა გ, ელისე წინაწარმეტყუელისაჲ დასადებელნი. ორო ღლდყესა კაჲ დ გჲ. უფალო, დაღაცათუ წინაწარმეტყუელი შენი...“ 261r—263v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 30).

90. „აგუსტოასა დ, ელია წინაწარმეტყუელისაჲ დასადებელნი. ორო ღლდყესა კაჲ ზ. რაჟამს შენ, წინაწარმეტყუელო საკუირველო ელია...“ 263v—266r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 31).

91. „აგუსტოასა ე, ტალავრობაჲ და მოსე წინაწარმეტყუელისაჲ დასადებელნი. ორო ღლდყესა კაჲ დ გჲ. უფალო, დაღა. — უფალო, ოდეს მოსეს გამოუცხადე...“ 266r—268v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 1-ს (IX, 32).

92. „აგუსტოასა ვ, ფერისცვალებისაჲ დასადებელნი. ორო ღლდყესა კაჲ ა. პალეტო მოსი ტრიმატისაჲ. — რომელი ეჩუენა მოსეს პირველად...
 ოგლბდთსა კაჲ დ. ხორო მსრაელ. მწყობრნი მწლოთაჲ რაჲ განვიდა, ფერკითა დაულტო. — პრქუა ქრისტემან საყუარელთა თუისთა...
 აქბდთსა. დეეტეკერმის. მოვედით, მორწმუნენო, გულს-მოღვინენო...“ 268v—271v.

93. „ორო ღლდყესა დასადებელნი ლეონტი მოწამისნი, კაჲ დ გჲ. ტი-სეონ... უმენენ დოქსა. აქბდთსაცა ესე. რაჲმე სახელ-გღვთა შენ, დიდებულო, ბერძენთა სეფისკუერო...“ 271v—272r.

94. „თა აგუსტოსა ი, ფოკა მოწამისაჲ. ოგლბდთსა. ზღუისა მის მეწამულის. — განანათლე ნათლითა მით შენითა მიუწოდომელითა...“

აქბდთსა. რომელი ხარ დიდებულ კსენე — ჰპოო შბთთა“ 272r—273v.

95. „აგუსტოასა ია, ელიანოზ წმიდისაჲ დასადებელნი. ოგლბდთსა კაჲ დ. გიგალობთ შენ. — დიქსნა დღეს წყევამ...“ 273v—274v.

96. „აგუსტოასა იდ, წასა ღმრთისმშობელისაჲ დასადებელნი. ორო ღლდყესა კაჲ დ. დიდებულსა და ქებულსა დაძინებასა შენსა დღეს...“ 274v.

წყდებთა: „ადბდთსა. ყოველნი ტომნი ქუეყანისანი მხარებენ დღეს სულითა და დღესასწაულობენ გუნდნი ზეცისა უსხეულოთანი დიდებით მიცვალებასა ყოვლად უბოროტისა და მტყვან: გიხაროდენ, მარადის ქალწულო მარიამ, სასუფეველსა...“ 276v.

- შენიშვნები:** 1. Sin. 14 ძირითადად მისდევს Sin. 1-ს.
 2. Sin. 14-ში ძლისპირთა და ტროპართა ბერძნული დასაწყისები უფრო მეტია მოტანილი, ვიდრე Sin. 1-ში.
 3. მრავალ ადგილას სინგურით და მთავრულით ნაწერი დასაწყისები ცუდად იკითხება.
 4. ტექსტებს აქვთ რიტმული პუნქტუაცია და ნეემები.
 5. ტექსტში გრაფიკულად მონაცვლეობს ი და ა.
 6. Sin. 14 ხელნაწერთან დაკავშირებით იხ. პ. ინგროოყვა, თხზულებათა კრებული, III, 1965, გვ. გვ. 219, 239, 242—257, 363, 540, 546.
 7. ხელნაწერის აღწერილობისათვის იხ. ა. ცაგარელი, კატალოგი, გვ. 72, № 41; ივ. ჯავახიშვილი, აღწერილობა, გვ. 33—34.
მინაწერები: 1. „ქრისტე, კ რ ა ვ ა ა [შეიწყალე]“ (30r).
 2. „ქ რ ა ვ ა ა“ (50r).
 3. მთავრულით, სხვა ხელით: „მადნანტი ქვააა, ჩინისია მომკრებელი“ (195r). ამ მინაწერთან დაკავშირებით იხ. ივ. ჯავახიშვილი, აღწერილობა, გვ. 34.

18

იადგარი. X ს. I ნახევარი

300 ფ.; 20,5×14,8; უყდო; ეტრავტი; მთავრული და ნუსხური, დღესასწაულთა და სავალობელთა სახელწოდებები და ტროპართა დასაწყისები მეტწილად მთავრულით, სინგურით; ხელნაწერში გამოიყვანა 10 ხელი: I—1r (ნაწილობრივ), 2v—10v, 15r, 16v, 17v—22r, 22v, 24v (ნაწილობრივ), 25r (ნაწილობრივ), 25v, 26r—v (ნაწილობრივ), 27r—31r, 32v—37r; II—1r, 24v, 25r, 26r—v, 39v, 42r, 43r—v (ყველა ნაწილობრივ), 45v—77v, 78v—142v, 176v, 177r; III—1v, 2r, 15v, 16r, 17r, 23v, 24r, 31v, 32r; IV—11r—14v; V—37v, 38r, 38v (ნაწილობრივ); VI—38v—39v; VII—40r—41v, 42r (ნაწილობრივ), 42v, 43r—v (ნაწილობრივ), 44r—45r, 78r, 177v—230v; VIII—45v; IX—143r; X—143v—176r; თავ-ბოლონაკლები, აქვს რვეულებრივი აღრიცხვა, შეიცავს 29 რვეულს. პირველი რვეულიდან მოღწეულია მხოლოდ ბოლო ფურცელი, წყდება 29-ე რვეულის მეშვიდე ფურცელზე. რვეულების უმეტესობა რვაფურცლიანია, გარდა II (14 ფურცლიანი), V (6 ფურცლიანი), VI (10 ფურცლიანი), XIX (9 ფურცლიანი) და XXII (9 ფურცლიანი) რვეულებისა. ხელნაწერში უადგილოდ არის ჩაყენებული 72-ე ფურცელი: [X ს. I ნახევარი].

I.1. [თა დეკენბერსა კე, შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი... წინადლით... შულამითგან იწყონ საკითხავთა კითხვად და ამით დასადებელთა იტყოდიან... მეცხრე დასადებელი]. „შობილსა ქალწულისაგან მოგუნი თაყუანისსცემდეს...“

ფსნი. პრქუა უფალმან...

ოვლბდოსა. ისრაელი მონებისაგან ივსენ, უფალო, მკლავითა შენითა...

აქთსა. ვაქებდეთ ქრისტესა, მეუფესა, რომელი კაცთმოყარებისთვის ქუეყანად გარდამოვდა...

ოხთჲ კჲ ა. ყოველთა დაბადებულთა შემოქმედი ღმერთი...

ფსნი. უფალმან მრქუა მე...

ალთ ფსნი ა გი. პრქუა უფალმან უფალსა...

კელთბნსა. უფალი იშვა ბეთლემს ურისტანისასა...

სწლსა შმმყსა. რამე შეეწიროთ შენდა, ქრისტე, რამეთუ გამოშინდი
 ჯორციოთა...“ 1r—7v.

შენიშვნები: 1. თავდაკული Sin. 18 ქრისტეს შობის შუაღამის მეცხრე დას-
 დებლით იწყება. დღესასწაულის და საგალობლის სახელწოდება აღდგენილია Sin.
 40-ის მიხედვით (იხ. Sin. 40, 166v. 169r).

2. შეიცავს კიდევ შუაღამის X და XI დასდებულებს შესაბამისი ფსალმუნე-
 ბით, ფსალმუნ-დასდებულს და შენიშვნას: „იკითხოთ სახარება“.

3. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

4. შუაღამის დასდებულები, ფსალმუნ-დასდებელი და ჟამისწირვის საგალობ-
 ლები — „ოხოთა“, ფსალმუნ-დასდებელი (დასდებელი აკლია), „აოლუთა“,
 „მელთაბანისა“ და „სიშმილისა“ თანმიმდევრობითა და ტექსტობრივად დგება
 ლექციონარის გვერდით (შდრ. მ. თარხნიშვილი, ლექციონარი, I, № № 20, 22—
 24, 26, 29, 10, 11; II, Appendix I, № № 15, 17—19). აქვს და შემდგომაც ჟამის-
 წირვის საგალობლებს ეს თანმიმდევრობა აქვთ.

2. „თა დეკენბერსა კვ, დავით-იაკობისი. დზლნი ოო ღყესა ჳა მ. წი-
 ნაწარმეტყუელთა ქრისტემსთა, მოციქულთა და მოწამეთა, გუასწავებს გალო-
 ბა...“

აკწსთა. ცათა ნათელნი ანგელოზთა ერნი გაქებენ შენ, უფალო...

აქთსა. დავითის თესლისაგან ჳორციელად გამოშინდი, ქრისტე...“ 7v—9r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის გალობანი ორფსალმუნია — შედგება „აჟურთხე-
 დოსა“ და „ადიდებდითსაგან“.

2. „აქებდითსა“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები, რომლებიც ტექსტობ-
 რივად ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I,
 № № 33, 38, 40, 41).

3. „კზ-სა, სტეფანე წმიდისა. დზლნი ოო ღყესა ჳა მ. ვადიდებდეთ
 მამასა და ძესა და წმიდასა სულსა...“

ოხთა ჳა დ გი. მხედარო ჳეცისა მეუფისაო, წმიდაო სტეფანე...

აკწსთა. რომელმან სიბრძნით ყოველივე დაამტკიცა და ნათესავისაგან
 წარმართთაჲსა მიჳსნა...“

აქთსა ჳა მ. გაქებთ შენ, ქრისტე, რომელი ასდებ და ახარე მოციქულ-
 თა...“ 9r—10v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის გალობანი ორფსალმუნია — შედგება „აჟურთხე-
 დოსა“ და „ადიდებდითსაგან“.

2. „აქებდითსა“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები, რომლებიც („სიწმი-
 დისაჲს“ ვარდა) ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა,
 I, № № 42, 44, 46).

4. „წმიდათა მოციქულთა ჳსენებასა და ათენაგენასა, დზლნი ოო ღყესა
 მ. წმიდათა მოციქულთა მეოხებითა ჩუენთჳს ქრისტჳს გალობითა ყოველი სც-
 თური კერპთაჲ დაჳსნდების...“

ოგლბსა. შემწე და მფარველ მეყავ მონათა შენთა...“

აქბსა მ გი. მოციქულნო უფლისანო, რომელნი საყდართა დიდებისათა
 წინაშე სდგათ...“ 11r—12v.

შენიშვნები: 1. 11r—14v სხვა ხელნაწერებიდან ჩანს ნუსხის შეესების მიზნით გადმოტანილი. 11r-ს დასაწყისში, მოციქულთა ხსენების წინ, მოთავსებულია სამტროპარიანი ნაწყვეტი, რომელიც აქ უადგილოდ გამოიყურება.

2. კალენდარზე მითითება აკლია, მასალის აქ ჩართვა გამართლებულია (იხ. 28 და 29 დეკემბრის მოციქულთა ხსენებანი. ლექციონარი, გამოც. მ. თარხნიშვილის მიერ, I, № № 47, 53).

3. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

4. „აქებდითასა“ მოსდევს ქამისწირვის საგალობლები — აკლია „ოხითაი“, „აილელუაი“ და „ქელთაბანისაი“ დგება ლექციონარის გვერდით (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 49, 57).

5. 11r-ს ზემო აშიაზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „ბ რ ი ე ე (რვეუ-ლიეე). ლოცვა-ყავთ“. შენიშვნა ეხება 11r—14v ჩამატებულ ფურცლებს.

5. „თა იანვარსა ა, წმიდისა ბასილისი. დზლნი ორო ლაღტყსა. ღირსნო მღღელთ-მოძღუარნო, წმიდასა საქსენებელსა თქუენსა გალობით და მადლობით აღვასრულებთ...“

[ოგზღდთსა] კა ა. მღღელთ-მოძღუართა საქსენებელსა მოვედით, ერო...“ 12v—14v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. „აქებდითასა“ მოსდევს ქამისწირვის საგალობლები. „ოხითაი“, ფსალმუნ-დასდებელი და „აილელუაი“ ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 66, 67, 70).

6. „თა იანვარსა [ვ], განცხადებაჲ. წინაღლით შევიდენ მწუხრისა ქამსა, ყონ კუერეჟსი და თქუან იბაკოჲ კა დ გი. შენ შეჰქმენ თაბორი და ერმონი... დსდბლი. გამოსლასა ისრაელისასა ეგვიპტით...“

დიდებასა ესე იბაკოჲ. უფალო, ახსრულებად ინებე, რომელი საუკუნითგანვე განგეწესა...“

შენიშვნა: პირველი იბაკო და დასდებელი ლექციონარის გვერდით დგება (მღრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № 83; II, Appendix 1, № 22).

„ორო ღლყსა კა ა. ნათელი ნათლისაგან გამოუჩნდი სოფელსა, ქრისტე...“

შენიშვნა: მოსდევს ქამისწირვის საგალობლები, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 108, 86, 88, 90, 91; II, App. I, № 24—26).

„წყლის კურთხევაღლა გავიდოდიან. ესე იბაკოჲ თქუან კა დ გი. ანგელოზთა მკედრობანი შეძრწუნდეს, გიხილეს რაჲ შენ...“

წყლის კურთხევითლა შევიდოდიან, ამას იბაკოსა იტყოდიან კა ბ. შენ იორდანესა ნათელი მოიღე, მაცხოვარ...“

შენიშვნა: შეიცავს სამ იბაკოს, რომლებიც ლექციონართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 92, 95; II, App. I, № № 27, 30, 31). იადგარში იბაკოთა განსხვავებული თანმიმდევრობაა.

„შუალამითგან იწყონ საკითხავთა კითხვად და ამით იპაკოთა იტყოდინა
 ჯა ბ. ოდეს მოივლინა იოვანე ქადაგებად იორდანედ...
 ფნი. შესწირევდით უფლისა შვილნი...“

შენიშვნა: წარმოდგენილია 11 პოეტური დასდებელი და შესაბამისი 11 ფსალ-
 მუნი. ტექსტობრივად, გარდა მე-11 დასდებლისა, ემთხვევა ლექციონარს. თანმიმ-
 დევრობა ოდნავ სხვაა (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 97—106; II, App.
 I, № № 34—43).

„ოგთსა ჯა ა. უგალობდეთ გალობითა ახლითა მაცხოარსა და ღმერ-
 თსა...“

შენიშვნა: შედგება 9 გალობისაგან.

„აქთსა. რაჟამს განჰშიშლდი ჯორცითა. მაცხოარ...“

შენიშვნა: მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები. „ოხითაჲ“, ფსალმუნ-დასდე-
 ბელი და „სიწმიდისაჲ“ დგება ლექციონარის გვერდით (იხ. მ. თარხნიშვილის გა-
 მოცემა, I, № № 86, 108, 116; II, App. I, № 24).

„ეცე დსდბლნი ორ ღტყსა უქციენ. დღეს განშუენებითა წინაწარმეტ-
 ყულთა ჴმანი გურგუნოსან იქმნებიან...“ 15r—27v.

7. ზატიკისა დსდბლნი, ოგთსა ჯა დ გი. დიდების მეტყუელებასა და
 ქებასა შევსწირვიდეთ, მორწმუნენო, დღესასწაულსა სიხარულისასა...
 აქბდთსა ჯა ბ. ვაქებდეთ ღმერთსა, მამასა მოწყაალესა, რომელმან კათ-
 ნოყუარებისათუს მოავლინა ძმ...“ 27v—34r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. საგალობლები ვანკუთენილია განცხადების მომდევნო ერთი კვირის მან-
 ძილზე შესასრულებლად.

8. „თა იანვარსა იჲ, ანტონისი. დსდბლნი ორ ღყესა ჯა ა გი. ღირსნო
 მამანო, გამობრწყინდეს საქმენი თქუენნი...“

ოგლსა. ჯორციენი განჰკავფენ[ით] მარხვითა, ღირსნო, და გონებანი განსწმი-
 დენით...“

აქთსა. ღირსო მამაო, წმიდასა საკსენებელსა შენსა ქებით და მადლობით
 აღვასრულებთ...“

დსდბლნი ანტონისინი. კსენებასა შენსა, მამაო ანტონი, მორწმუნენი აღ-
 ვასრულებთ...“

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. „აქებდითსას“ მომდევნოდ წარმოდგენილი „დსდბლნი ანტონისინი“ „უფა-
 ლო ღაღადყავსაჲ“, რომელსაც მოსდევს „ოხითაჲ“ და ფსალმუნ-დასდებელი.
 „ოხითაჲ“ და ფსალმუნ-დასდებელი ლექციონარში ამავე დღესასწაულის ჟამის-
 წირვის საგალობლებია (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № 145).

„ოგლბდთსა ჯა დ. განმტკიცებულთა მარხვითა ღირსთა მამათა მარადის
 მოთმინებითა სძლეს ვნებათა...“

აქედთსა. საჯსენებელი შენი... მამო ანტონი. და სიმშუიღმ გულისა შე-
 ნისაჲ...“ 34v—39v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გლობისაგან შედგება.

2. „აქედთისას“ მოსდევს ეამისწირვის „ველთაბანისაჲ“ და „სიწმიდისაჲ“, რომლებიც ღვება ლექციონარის გვერდით (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 151—152).

3. ანტონის ხსენება 28 იანვრის მამათა ხსენების მასალასაც შეიცავს, თუმც იგი კალენდარული მითითებით გამოყოფილი არ არის.

9. „თუესა იანვარსა კთ, ჟუარისა გამოჩინებამ, რომელი კოსტანტინეს მე-
 ღესა გამოუჩნდა და მტერნი მოუძღურდეს. დსზბლნი ჟუარისანი ჰპოვნე მა-
 ისსა ზ-სა“. 40r.

შენიშვნა: ამ მითითების შესაბამისი დასტვბლები იხ. აქვე, № 48.

10. „თუესა თებერვალსა ზ, მიგებებამ. დსზბლნი ორ ღესსა ჯა დ. რო-
 მელი ნეფსით ჩულ-იქმენ ქალწულისაგან და დაჰჯედ მკლავთა ზედა...“

ოგლბთსა ჯა დ. უგალობლით უფალსა, რომელი ქალწულისაგან უბი-
 წომსა უქცეველად ჩულ-იქმნა...“

ლიტანიადლა გავიდოდიან, ამათ იბაკოთა იტყოდიან ჯა ა გი. ნათლითა
 შემოსილრო ერნო ქრისტესნო, მოვედით...“

აქედთსა ჯა დ გი. ყოლად წმიდაო ქალწულო, უსძლოო, დედაო ღმრთის-
 მშობელო...“ 40r—47r.

შენიშვნები: 1. „უფალო ღაღადყავსას“ მოსდევს მწუხრის „ოხითაჲ“.

2. ცისკრის კანონი 9 გლობისაგან შედგება.

3. ლიტანია წარმოდგენილია ორი იბაკოთი.

4. „აქედთისას“ მოსდევს ეამისწირვის საგალობლები, რომლებიც (გარდა
 „ველთაბანისაჲს“) ლექციონართან ღვება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I,
 № № 199, 203, 206).

11. „ღღესა კორცითა აღებასა. სამხრად ფნი ა გი. აღავსე ჰირი ჩუენი...
 დსზბლი. ხოლო მე მარადის გესვიდე შენ.“

აღა. ღაღადებლით ღმრთისა ყოგელი ქუეყანაჲ...“

ველთაბანისაჲ ჯა ა. წინაისწარ განვიწმიდნეთ თაენი ჩუენნი, ძმანო...“

სწმდსჲ. კრებული მთავარანგელოზთა და ანგელოზთაჲ დაუცხრომელი-
 თა კმითა გაქებენ...“

მწუხხრი. ფნი ა. აუვარებლით უფალსა წყალობათა მისთა...“

ღბი. აუვარებლით უფალსა, რამეთუ კეთილ...“ 47r—v.

შენიშვნა: საგალობელთა თანმიმდევრობითა და ტექსტებით ღვება ლექციო-
 ნარის გვერდით (შღრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 283, 285, 287, 288).

12. „ყველთა აღებასა კვრიაკესა ღღესა. ფნი. ილოცეთ და მი.
 დსზბლი. განცხადე...“

აღწა ჯა ბ. ეკრძაღეთ ერი ჩემი...

ველთაბუნსა ჯა ბ. ვიწყით, ერნო, უბიწოსა მარხვასა, რომელ არს სულთა ცხოვრება...

სიწმიდისა ჯა ბ გა — ესე ყოველთა კურიაკეთა მარხვათა. რომელი ქერაბი[ნ]თ[ა] საიდუმლოსა ვემსგავსებით...

მწუხრი. ორ ღღტყესა ჯა დ. შენ მხოლოო, შეუცოდებელო, მოგუმაღლე ჩუენ ცოდვილთა ამათ შენი მოწყალებამ...

ოხთა დ გი. ვისწრაფოთ, ერნო, წინა-განსაზღვრებამ მომავალისა უბიწოისა... — ესე ამის ადგილსა ბზობამდის თქუა.

ფნი ჯა გ. ჟამს[ა] შეწყყნარებისასა, ღმერთო...

ღსბლი. ისმინე ჩემი, უფალო...“ 47V—48V.

შენიშვნები: 1. სავალობელთა ასეთივე თანმიმდევრობაა ნიშანდობლივი დიდ-მარხვის კვირა დღეებისათვის ბზობამდე.

2. სავალობელთა თანმიმდევრობა და ტექსტები (გარდა „უფალო ღაღაღყა-ვისა“) დგება ლექციონარის გვერდით (შღრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 321, 325, 327, 328).

13. „მარხვათა პირველსა ბ-შაბათსა. აქბთსა ჯა დ. ქებაჲ ცისკრისაჲ შევწიროთ ქრისტემს, მეუფისა ცათამსა...

ორ ღღტყესა ჯა ა გი. მოგუხებდენ ლოცვასა ჩუენსა, წარგუმართე თხოვამ...

ოხთა. სულიერებრი, ძმანო, ადვილთ მარხეამ...

ფნი ჯა ა. მსხუერბლ ღმრთისა არს სული...“ 48V—51r.

შენიშვნები: 1. „ფსალმუნის“ მომდევნოდ ხელნაწერს აკლია „დასდებელი“.

2. სავალობელთა ასეთივე თანმიმდევრობაა ნიშანდობლივი დიდმარხვის პირველი კვირის დანარჩენი სადა დღეებისათვის (სამშაბათი—პარასკევი). სხოლოდ პარასკევს არ არას „უფალო ღაღაღყაჲსა“.

3. ამ დღეების „ოხითაები“ და ფსალმუნ-დასდებლები ლექციონართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 336, 341, 344, 345, 349).

4. პირველი ოთხშაბათის „ოხითას“ ახლავს შენიშვნა: „ოთხშაბათსა და პარასკევსა ესე ოხითაჲ სთქუა ჯა ბ გი: შენ გშუენის გალობამ“. ეს ტექსტი საერთოა დიდმარხვის ყველა ოთხშაბათ-პარასკევისათვის ბზობამდე.

14. [პირველსა შაბათსა]. „ღსბლნი წმიდათანი და წმიდისა თეოდორცსნი, ორ ღღყესა ჯა ბ. ვღაღად-ყავ შენ.

ოგღბთსა ბ. მარჯუენამ შენი, უფალო, დიდებულ არს ძალითა...

აქბთსა ჯა ბ გი. გაქებენ შენ, ქრისტე, მთავარანგელოზნი...“ 51V—55V.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობას შეიცავს.

2. „აქებდითას“ მოსდევს სამხრად ფსალმუნ-დასდებელი და „აღელუამ“.

15. „ბ კურიაკესა. სამხრად ფნი ა გი. შევცეთი მე, ვითარცა ცხოვარი... დბი. ნაწილი ჩემი ხარი შენ, უფალო...

აღწა ა გი. მიგეახლენ ლოცვაჲ ჩემი...

კლთაბნისაჲ. ცოდვანი ჩემნი უკუღებელ-ყვენ, უფალო...
 მწუხრი. ოო ღ ღტყესა ჯაჲ ბ. ღმრთისმშობელისა [მიერ] ცოდვათა ჩუ-
 ნთათუჲს წყალობა-ყავ, ღმერთო...
 ფნი ჯა გ. მოხედა ლოცვასა მდაბალ...
 ღბი. უფალო, ისმინე ლოცვისა ჩუ“. 55v—56r.

შენიშვნა: „უფალო ღაღადყავსას“ გარდა ყველა სავალობელი ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 357, 360, 365).

16. ბ-შაბათსა. აქბთსა ა გი. ვედრებასა ჩუენ ცოდვილთასა ნუ უკუღე-
 ბელს-ჰყოფ...
 ოო ღ ღყსა ჯაჲ ა გი. ღაღად-ღყავ და ვთქუ, უფალო, შენ ხარ სასოჲ ჩე-
 მი, კაცთმოყუარე...
 ოხთაჲ ბ გი. ცოდვილსა ამას მიღხინე, მაცხოვარ...
 ფნი. იყენედ ყურნი შენ...
 ღსბლი. ღრმითამო ვლა...“ 56r—58v.

შენიშვნები: სავალობელთა ასეთივე თანმიმდევრობა აქვს ღიღამარხვის მეო-
 რე კვირის დანარჩენ სადა დღეებსაც (სამშაბათი-პარასკევი).

2. ამ დღეების „ოხითაები“ და ფსალმუნ-დასდებულები ლექციონარის გვერ-
 დით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 366, 371, 376, 382, 385,
 390).

17. „შაბათსა. აქბთსა ჯაჲ გ გი. დამბადებელსა ღმერთსა და შემოქმედ-
 სა ყოველთასა, რომელსა გიგალობენ დასნი...“ 58v—59r.

შენიშვნა: მოსდევს სამხრად ფსალმუნ-დასდებელი და „აღელუაჲ“, რომლე-
 ბიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № 391,
 294).

18. „გ კვრიაკესა. სამხრად ფნი. ყურად-იღე, ღმერთო, ლო...
 ღბი. მე ღმერთსა ვხადე, უფალსა ესმა...
 აღაჲ ა გი. გამზადებულ არს გული ჩემი...
 კლთაბნისაჲ ჯაჲ ბ. შევინანე მედგრობაჲ ჩემი, უფალო, ვითარცა უძღებ-
 მან...
 მწუხრი. ოო ღ ყსა ჯაჲ ბ. მწუხრისა ლოცვასა და ვედრებასა ნუ უკუღე-
 ბელს-ჰყოფ...
 ფნი გ გი. დავიმდაბლე მარხვითა...
 ღბი. საჯენ, უფალო, მავნებელნი ჩემნი“ 59r—v.

შენიშვნა: „უფალო ღაღადყავსას“ და „აღელუაჲ“ გარდა ყველა სავალო-
 ბელი ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 395,
 400, 403).

19. „გ ბ-შაბათსა. აქბთსა ჯაჲ გ. ზეცისა ძალთა თანა გაქებთ შენ, მამო,
 და ვიტყუთ...“

ო რ ღ ღ ყ ს ა ა გ რ. მჭონან მე, ვითარცა უძღვებსა, ცოდვანი ჩემნი მრავალნი...

ოზთა ა. ფრიად მრავალ არიან წყალობანი შენნი...

ფწნი. სახელისა შენისათვის, უფალო, მიღბინე მე...

ღბი. შენდამი, უფალო, აღვიღე სული ჩემი...“ 59v—62v.

შენიშვნები: 1. საგალობელთა მსგავსი თანმიმდევრობით ხასიათდება დიდ-მარხვის შესამე კვირის დანარჩენი სადა დღეებიც (სამშაბათი-პარასკევი).

2. ამ დღეების „ოხითაები“ და ფსალმუნ-დასდებლები ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 404, 408, 409, 412, 416, 417, 421, 426).

20. „შაბათსა. აქბთსა ქა ა გ რ. ძალნი ცათანი და ერნი ანგელოზთანი გაქებენ და იტყუან...“ 62v.

შენიშვნა: მოსდევს სამხრად ფსალმუნ-დასდებელი და „აღლუა“. რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება“ (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 427, 429).

21. „დ კრიაკესა. სამხრად ფწნი ა გ რ. ისმინე ჩემი, უფალო, რამეთუ ტკბილ...“

ღბი. რამეთუ მჭირს მე მსთუად...

აღა ქა ბ. შენ გესავ...

ქლთაბნსა დ გ რ. ყოელისა მპყრობელო, მაღალო, უწყი, რავდენ შემძლებელ არიან ცრემლნი...

მწუხრი. თ რ ღ ყ ს ა ქა ა. სიტყუათა ჩემთაჲ ისმინე, უფალო...

ფწნი. რამეთუ ტკბილ არიან...

ღბი. სანთელ არს...“ 62v—63r.

შენიშვნა: „უფალო დადაყავსას“ გარდა ყველა საგალობელი ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილი, I, № № 431, 434, 436, 438).

22. „დ ბ-შაბათსა. აქბთსა ქა ბ. ანგელოზთა ქებაჲან აღმადგინა მე...“

ო რ ღ ყ ს ა ქა ა გ რ. ვლადატ-ყავ შენდამი, ისმინე ჩემი, მომხედენ და შემეწყალე...

ოზთა ქა ბ გ რ. ვინ შეცოდებული და შენანებული არაჲ შეწყნარებულ იქმნა...

ფწნი ქა გ. ლოცვანი ჩემნი უფალსა მისცნე...

ღბი. მრწმენა მე...“ 63v—66r.

შენიშვნები: 1. საგალობელთა მსგავსი თანმიმდევრობით ხასიათდება დიდ-მარხვის მეოთხე კვირის დანარჩენი სადა დღეებიც (სამშაბათი-პარასკევი).

2. ამ დღეების „ოხითაები“ და ფსალმუნ-დასდებლები ლექციონართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 439, 442, 443, 447, 451, 453, 456, 461).

23. „დსბლნი წმიდათა ორმეოცთანი. ორო ღყსა ჯა გ. საცსენებელსა წმიდათა ორმეოცთასა, უფალო, ანგელოზთა განწყობილებაჲ დღეს იხარებს... ოგლბსა. უგალობდეთ უფალსა მალასა, რომელი იდიდების წმიდათა მიერ...“

აქბთსა ჯა ბ გ. ი. მკნედ მოითმენდეს სატანჯველთა მათ, იხარებდეს...“ 66r—70r.

შენიშვნები: „უფალო ღაღადყასას“ მოსდევს ფსალმუნ-დასდებელი.

2. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

3. „აქებდითსას“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები, რომლებიც ლექციონართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 463, 467, 468, 469).

4. სათაურთან აშოაზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „ღ შაბათსა“.

5. მოსდევს „აქებდითსას“ ტექსტი: „გაქებენ ანგელოზნი გალობით ცათაგან მალათა შინა...“ აქვეა იოვანე-ზოსიმეს მინაწერი: „მე-ვ ბ-შაბათსა, აქბსა“.

24. „ე კურიაკესა. სამხრად ფნი ჯა ბ. სღვანი ჩემნი წარმიმართე მე... დბი. გამოაჩინე ბირი შენი...“

აღჯა გ. ი. წყალობანი შენნი მრავალ არიან...

ქლბნსა გ გ. ი. ვითარცა რომელი-იგი შევარდა კელთა ავაზაკთასა...

ორო ღყსა გ გ. ი. ვლალად-ვყავ შენდამი ჯმისა ჩემისაჲ...

ფნი გ გ. ი. მოიხილე, შეგესემინ ჩემი, უფალო ღმერთო...

ღსბლი. უგალობდე უფალსა კე...“ 70r—v.

შენიშვნა: „უფალო ღაღადყასას“ გარდა ყველა საგალობელი ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 470, 473, 475, 477).

25. „ე ბ-შაბათსა. აქბთსა ბ გ. ი. ანგელოზთა ერნი, ძალნი და სიწმიდენი დიდებასა შესწირვენ შენდა მიმართ, უფალო...“

ორო ღყსა ჯა ბ. შევიმოსოთ სინანულისა სამოსელი...

ოხთჲ. კელთა ავაზაკთა შევრდომილსა მას ვემსგავსე მე...

ფნი. შეგესემინ, ღმერთო, ლოცვისა ჩემისაჲ...“ 70v—72v.

შენიშვნები: 1. „ფსალმუნის“ მომდევნოდ აკლია „დასადებელი“. საგალობელთა ასეთივე თანმიმდევრობით ხასიათდება დიდმარხვის მეხუთე კვირის დანარჩენი საღაღდეებიც (სამშაბათი-პარასკევი).

2. ამ დღეების „ოხითაჲნი“ და ფსალმუნ-დასდებლები ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 481, 484, 488, 491, 499, 503, 506, 514).

26. „შაბათსა. აქბთსა დ გ. ი. შემოქმედსა ცათასა ერნი ანგელოზთანი გაქებენ და იტყუნან...“ 73v—74r.

შენიშვნები: 1. მოსდევს სამხრად ფსალმუნ-დასდებელი.

2. აკლია „აღლელუა“.

27. „გ კურიაკესა. სამხრად ფნი ბ გ. ი. ვლალატ-ყავ ყოვლითა...“

დბი. ვმა-ყყავ შენდამი, მიტსენ მე.

აღმ. ღმერთო, შეწყვენასა ჩემსა მო...

კელთაბუნსა. რომელმან შეიკრიბა სიმდიდრე ამაო და...

ორ ღვსა კა ბ. წარმართენ, ქრისტე ღმერთო, ლოცვა მსახურთა შენ-
თაი...

ფნი ა გი. კეთილი უყავ, უფალო...

ღსბი. მიწყალე მე, ღმერთო, დიდითა წყ[ალობითა]“ 74r—v.

შენიშვნა: „უფალო ღალადაყვას“ გარდა ყველა საგალობელი ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 520, 523, 525, 528).

28. „ვ ბ-შაბათსა. აქბთსა გ გი. გაქებთ შენ, დაუსაბამოსა ღმერთსა...
ორ ღვსა ა გი. მოწყალეო, მხოლოო, სახიერო, ნუ უგულუბელს-ყოფ
ვედრებასა ჩემსა...“

ოსთა კა ბ. რომელნი ბნელსა შინა ცოდვითა ვიდოდეს...

ფნი. უფალო ღმერთო ძალთაო, ისმინე ლოცვისა...

ღსბი. რამეთუ საყუარელ არიან საყო“ 74v—77v.

შენიშვნები: 1. საგალობელთა ასეთივე თანმიმდევრობა აქვს დიდმარხვის მეექვსე კვირის დანარჩენ სადა დღეებსაც (სამშაბათი-ხუთშაბათი).

2. მეექვსე პარასკევი წარმოდგენილია მხოლოდ „აქებდითსათი“: „საშინელსა წარდგომასა სულისა მის განახლებასა ღირს-ყყავ მე, უფალო...“

3. მთელი კვირის „ოხითაბი“ და უსაღმუნ-დასდებლები ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 532, 535, 539, 542, 549, 553, 556).

4. ორშაბათის „აქებდითსას“ გასწვრივ ამაზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „ვ ბ-შაბათსა აქებდითსა კა გ. გაქებენ ანგელოზ — ზემოთ, მე-ღ შაბათსა ჰპოო და ესე სხუანი გ გი. ლოცვა-ყყავთ“. „აქებდითსა“ იძებნება მითითებულ ადგილას (იხ. აქვე, 24, შნშ. 1).

29. „ბზობისა შაბათსა, კსენებად ლაზარეასი. ღსბლნი ორ ღვსა კა
ა გი. ეტყოდა უფალი იერიქოს მოწაფეთა...“

ღვსა კა ა გი. ეტყოდა უფალი მოწაფეთა თვსთა...

აქბთსა გ გი. დღეს აღადგინე, მაცხოვარ, ოთხისა დღისა მ საფლავით
ლაზარე...“ 77v, 79r—81r.

შენიშვნები: 1. ციკრის გალობანი წარმოადგენს ოთხსაღმუნს — შედგება „ღალადაყვას“, „კურთხეულარსა“, „აკურთხევდითსა“, „აღიდებდითსაგან“.

2. „აქებდითსას“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები. ეს საგალობლები (გარდა „სიწმიდისა“) ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 571, 573, 575).

30. „ბზობისა ღსბლნი, ორ ღვსა კა ა. მწუხრისა მსხუერპლსა შეე-
სწირავთ შენდა, ქრისტე ღმერთო...“

ოგბთსა. ფარაო ეტლებითურთ ქრისტემან ღმერთმან.

ფნი სახარებასა წინა კა დ. არავინ არს მსგავს შენდა ღმერთთა შორის,
უფალო...

დსბლი. მაშინ იხარებდენ ყოველნი ზენი მალნარისანი...

აქბთსა. უფალო, რომელი მალალთა შინა ანგელოზთა მიერ იქები...

ლიტანიადლა გავიდოდინან, ამათ იბაკოთა იტყოდინან, ჳა ბ. მონისა ხატი-
თა ღმერთი განკაცებული სიმდაბლით მოვიდა...

მწუხრი. დსბლნი ოო ღლყესა ჳა ა გი. მოსლასა შენსა დიდებით რა-
ჟამს დაიდგენ საყდარნი...“ 81r—87v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. ლიტანია წარმოდგენილია ორი იბაკოთი, რომელთაც მოსდევს ჟამისწირ-
ვის საგალობლები. ეს მასალა მთლიანად ლექციონარის გვერდით დგება (იხ.
მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 576, 586, 593, 595, 596).

3. „უფალო დადაყავასა“ მოსდევს მწუხრის ფსალმუნ-დასდებელი (იხ.
მ. თარხნიშვილის მიერ გამოცემული ლექციონარი, I, № 597).

31. „ზ-შაბათსა. ვნებისა დსბლნი ოგლბთსა ა გი. ღმერთი გამოჩნდა
კორცითა სიმდაბლით თანა-გამგებელი მამისაი:..

აქბთსა ჳა გ გი. ქებაჲ ცისკრისაი შენდა შეუენის, უფალო...

ოო ღლყესა ჳა ა. ვაჲ-მე რაჲსა ვემსგავსე მე უნაყოფოსა მას ლელსა...“
87v—90r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის გალობანი წარმოადგენს სამფსალმუნს — შედგება
„უფალობდითსა“, „აკურთხედითსა“ და „ადიდებდითსაგან“.

2. „უფალო დადაყავასა“ მოსდევს მწუხრის „ოხითაჲ“ და ფსალმუნ-დას-
დებელი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება. (იხ. მ. თარხნიშვილის გა-
მაცემა, I, № 606, II, App. I, № 47).

32. „გ-შაბათსა. მზლსა ბ გი. მიეცით დიდებაჲ უფალსა, ღმერთსა ჩუენ-
სა, რაჟამს გეს[მას] კმაჲ იგი სანატრელი...

აქბთსა ჳა გ გი. საყდართა შენთა საშჩელისათა რაჟამს დასჯდე გან-
კითხვად...

ოო ღლყესა გ გი. საყდართა შენთა შამჭელისათა განწმედილი ღირს-
მყავ...“ 90r—91v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის გალობანი წარმოადგენს სამფსალმუნს — შედგება
„მოხილესა“, „აკურთხედითსა“ და „ადიდებდითსაგან“.

2. „უფალო დადაყავასა“ მოსდევს მწუხრის „ოხითაჲ“ და ფსალმუნ-დასდ-
ებელი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცე-
მა, I, № 614; II, App. I, № 48).

33. „ღ-შაბათსა. გძლსა ჳა ა. რომელმან განგებულებაჲ ცხორებისა ჩუ-
ენისაჲ ჳუართა ჳერ-იჩინე...

აქბთსა. დღეს შეკრფეს ურჩულონი ჳურიანი სიტყუად ამაოსა შენთუს...

ოო ღლყესა ჳა ბ. ჳუარისა მიერ ჩუენის ჳსნისათუს განზრახვაჲ დღეს
დაამტყიცეს ურჩულოთა...“ 91v—93v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის გალობანი წარმოადგენს სამფსალმუნს — შედგება
„განძლიერდასა“, „აკურთხედითსა“ და „ადიდებდითსაგან“.

2. „უფალო ღადადყავას“ მოსდევს მწუხრის „ოხითა“ და ფსალმუნ-დას-დებელი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება. (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № 618, 622; II, App. I, № 49).

34. „ე-შაბათსა. ოგლბთსა ჯა ბ გი. კუერთხითა განაპო ზღუაჲ მეწა-მული და განკმეს სიღრმენი უფსკრულთანი...“

აქბთსა. იუდა მზაკვარმან და მიმცემელმან ამბაურ-ყოფითა (!) სიცრუ-გისაათა მისცა მაცხოვარსა...“

შენიშვნა: ცისკრის კანონი მ გალობისაგან შედგება. ავტორი — კოზმა მ გალობელი (იხ. Christ, W.—Paranikas, M. Anthologia graeca carminum christianorum, Lpzg, 1871, გვ. 190—193).

„ე-შაბათსა. ორ მესმსა ჯა გ გი. მესმა კმისა შენისაჲ და შემეშინა, რამეთუ სულგრძელ იქმენ...“

შენიშვნა: ცისკრის კანონი სამფსალმუნია — შედგება „უფალო მესმასა“, „აკურთხევდითსა“ და „აღიღებდითსაგან“.

„აქბთსა გ გი. დღეს ილუქებდა იუდა მიცემად უფლისა, პირველ საუ-კუნეთა მაცხოვარსა სოფლისა...“

„ორ ღჷსა ჯა ბ. კრებულნი იგი მოწაფეთანი, რჩულის-მდებელნი ყო-ლისა სოფლისანი...“

შემდგომად „ნათელი მხიარულისა“ ჟამისწირვად შევიდენ...“

შენიშვნა: „ნათელი მხიარულს“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები და განიცადენი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, №№ 635, 636, 639, II, App. I, №№ 50—52), „აღლუჲას“ შესახებ შენიშნულია: „აღლუჲა არა თქუან“.

„შემდგომად ზიარებისა თქუან ფსალმუნი იგივე და იკითხონ სახარებაჲ. ფერკთა ბანასა. ფნი. გამზადეს წინაშე ჩემსა...“

ღბლი. უფალმან მწყსოს მე — იკითხონ სახარებაჲ.

იბაკოჲ ფერკთა ბანისაჲ. ვაკურთხევდეთ მამასა, ვაკურთხევდეთ ძესა...“

შენიშვნა: ფცხთა ბანის იბაკოები ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № 641; II, App. I, № 54, 55).

„მოვალამითგან იწყონ პირველი ღბი ა გი. მთავარი შეკრბეს უფლი-სათეს...“

ფსალმუნი. რად აიძრნეს.

იბაკოჲ ა გი. სხუათა მათ თანა მოწაფეთა მიმცემელსა მასცა შენსა, უფა-ლო, დაჰბანენ ფერკნი...“

ბ, ჯა გ გი. რომელი სახითა შენ, იუდა“ 93v—104v.

შენიშვნა: შუალამის საგალობლები წარმოდგენილია პოეტური დასდებლით, ფსალმუნით და ორი იბაკით. ეს თანმიმდევრობა შეიღწერა მეორედება, ტექსტო მთლიანად დგება ლექციონარის გვირდით. (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 643, 646, 649, 652, 655, 658, 661: II, App. I, № № 61—63, 65, 66, 69—72, 74, 76, 77, 79—82, 84—87, 90—92).

35. „პარასკევსა. ღმთგსა ა. ღამისა წარსლვითა მოგუეახლა დღეა და ნათელი სოფელსა გამოუბრწყინდა...“

შენიშვნა: ცისკრის კანონი ოთხფსალმუნია — შეიცავს „ღამითგანსა“, „ღაღაღყავას“, „აკურთხევდითსა“ და „ადიდებდითსა“ ვალობებს.

„გამოავლინეა. განგუანათლნა ჩუენ ჭუარად აღსლვამან შენმან, უფალო... ფწნი. მონადირეს სული მართლისა...“

აქბთსა. ვითარ კეთილ არს ვალობა და დიდება უფლისა...“

შემდგომად უამისა კართა თქუან წარმდგომად კჳა ა გრი. შეიპყრეს უფალი შორის მოწაფეთა... და იკითხონ სახარება...“

შენიშვნა: „წარდგომას“ მოსდევს ფსალმუნური დასდებელი და „იბაკო“.

„პარასკევსა ვ უამითგან შევიდენ ეკლესიად და ყონ კუერექსი და ლოცვა და იტყოდიან ამით ღსბლთა. პირველი ღსბლი კჳა ბ გრი. დღეს დამოეკიდების ძელსა, რომელმან ქუეყანაა წყალთა ზედა დაჰკიდა...“

ფწნი. ნეტარ არს კაცი, რომელი...“

შენიშვნა: მეექვსე უამის საგალობლები წარმოდგენილია 12 პოეტური დასდებლითა და შესაბამისი 12 ფსალმუნით. მე-5 — მე-12 დასდებლებთან მოტანილია კიდევ ფსალმუნ-დასდებლებიც. ყველა საგალობელი ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა I, № № 666—669, 671, 674, 675, 679, 682, 689, 693, 697; II, App. I, № № 117, 118, 120, 121, 123, 124, 126, 127, 129—134, 136—144, 146—148, 150—152, 154—156). მეოთხე დასდებლის შემდეგ არის შენიშვნა: „აწ იწყონ საკითხავთა კითხვად“. მეცხრე დასდებლის შემდეგ — „და იკითხონ სახარება...“.

„მწუხრი. თო ღყვსა კჳა ა. ღაღაღებასა შენდა შევსწირავთ, უფალო, რომელი განზრახვით ჭუარსა...“

შენიშვნა: „უფალო ღაღაღყავას“ მოსდევს მწუხრის „ოხითა“ და ფსალმუნ-დასდებელი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. იქვე, I, № № 699, 701; II, App. I, № № 158, 160).

„იბკნი ჭუარის ბანისანი კჳა ბ გრი. მოითხოვა იოსებ გუამი შენი, მაცნოარ, და დადვა იგი ახალსა მისა სამარესა...“ 104v—110v.

შენიშვნა: ჯერის ბანის „იბაკობი“ ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. იქვე, I, № № 703; II, App. I, № № 163, 164).

36. „შაბათსა ცისკრად, ნეტარარიანთა ღსბლნი კჳა ა გრი. კმასა შევსწირავთ შენდა, ქრისტე, ვითარცა ავაზაკი წინაშე ჭუარსა...“

5. სინური კოლექცია

კხლსა ჯა ა. რომელი მაყლოვანსა შინა“.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი წარმოადგენს სამფსალმუნს — შეიცავს „კურთხე-
ულარსა“, „აკურთხედიტსა“ და „ადიდებდიტსა“ გალობებს.

აქბთსა. კაღნიერ იქმნა იოსებ არიმათიელი..

შენიშვნა: „აქებდიტსს“ მოსდევს „იბაკო“ და ფსალმუნ-დასდებელი, რომ-
ლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № №
704, 706; 11, App. I, № № 169, 172).

და იკითხონ საკითხავნი და თქუან ფნი ზ გრი. რამეთუ არამ დაუტეო სუ-
ლი ჩემი... და იკითხონ სახარებამა.

დიდსა შაბათსა მწუხრი. შეკრფენ ყოველნი მსახურნი და მოწესენი და
აკურთხონ ეკლესიამ, ვითარცა კანონსა წერილ არს.

ფნი გ. აწ ავღგე, იტყუს უფალი, აწ...

ღზი. უგალობდეთ უფალსა გალობითა ახლითა...

ღსბლი ოო ღლყვსა ჯა დ გრი. ნათელ-იღე, ნათელ-იღე, იერუსალემ,
რამეთუ მოწვენუ“ 110V—116r.

შენიშვნა: „უფალო ღადადყავსას“ მოსდევს მწუხრის „ოხითამ“, ფსალმუნ-
დასდებელი და შემდეგ ქამისწირვის საგალობლები. ეს საგალობლები მთლიანად
ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 710, 712,
716, 718, 719, 737—739).

37. „აღვსებასა ცისკრად, ღსბლნი ოგლბთსა. დღესა ადგომისასა ვიხა-
რებდეთ, ერნო, ბასექსა უფლისასა...“

აქბთსა. აქებდეთ ცანი ძალთა თანა, ქუეყანამა, ზღუამ და ყოველი, რამ
არს მას შინა...“

შენიშვნა: ცისკრის კანონი მ გალობისაგან შედგება. ავტორი — იოვანე და-
მასკელი (იხ. Christ, W.—Paranikas, M. Anthologia graeca carminum christia-
norum, Lpzg, 1871, გვ. 218—221).

„გნცღნი. ქრისტე ადგა მკვდრეთით, მას თაყუანი-სც.“

შენიშვნა: მოსდევს სამხრად ქამისწირვის საგალობლები და „განიცადე“; ქ-
ამისწირვის საგალობლები ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის
გამოცემა, I, № № 745, 750, 751).

„მეცხრესა ქამსა აღვიდენ წმიდასა აღსამალეებელსა და „აუფარებდი“
იტყოდიან ჯა დ გრი და იტყოდიან მიმოგდებით ღსბლი: ადგომითა უფლი-
სამთა ჯოჯოხეთი შეიმუსრა...“

სიონადლა მივიდოდიან, ფნი. შენ გშუენის გალობამ, ღმერთო, სიონს...
და იტყოდით მითვე ვმითა მიმოგდებით ღზი. მოციქულთა კრებულმან გალი-
ლესა გიხილეს შენ, მაცხოვარ...“

და მოვიდენ სიონად და თქუან ოო ღ ღყვი ჯა... რაჟამს მოხუედ სამოთხედ, მაიხოვარ...“ 116r—121v.

შენიშვნა: „უფალო დადაყვისას“ მოსდევს მწუხრის „ოხითაი“, ფსალმუნ-დასდებელი და შენიშვნა: „და იყითონ სახარებაი“. მეცხრე ეპის ფსალმუნები და მწუხრის „ოხითაი“ და ფსალმუნ-დასდებელი ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 752—755).

38. [ზატიკნი. პირველსა ორშაბათსა]. „ფნი. შენ გმუენის გალობად... ღბი. შეგესე... 121v—144v.

შენიშვნები: 1. მოიცავს 7 კვირის სადა დღეებისა (121v—122r, 126r—v, 127r—128v, 131v, 132r—v) და დღესასწაულთა მასალას, სადა დღეები წარმოდგენილია ფსალმუნ-დასდებლებითა და ალელუა-ფსალმუნებით, რომლებიც, მკორე გამონაყლისის გარდა, ლექციონარის გვერდით დგება. ზოგჯერ იადვარს ავლია „ალელუაი“ (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 757—760, 762, 765, 774, 779, 784, 801, 804, 808, 819, 822, 824, 827, 834, 837, 839, 843, 845, 847, 852, 853, 855, 856, 860, 870, 872, 876).

2. ზატიკის დღესასწაულები იხ. აქვე, № № 39—43, 47.

39. „ახალკურიაკესა, დსბლნი ოო ღ ღყვა ჯა ა. განვებრწყინეთ, ერნო, ლამბარნი გალობითა...“

ოგბთსა. ახალკურიაკესა და პირველსა დღესა, დასაბამსა უკრწნელებისა მართალთადასა...

აქბთსა. ცათავან ანგელოზთა წესნი და ქუეყანასა ნათესავნი კაცთანი და ყოველნი დაბადებულნი გაქებენ შენ, უფალო...

მწუხრი. ოო ღ ღყვა დსბლნი ჯა ა გი. უფალო, ვითარცა გამოხუედ დაბეჭდულთ საფლავით...“ 122r—126r.

შენიშვნა: „აქებდითას“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები (ავლია „ოხითაი“), რომელთაგან „ალელუაი“ ლექციონარის გვერდით დგება; „უფალო დადაყვისას“ მოსდევს მწუხრის „ოხითაი“ და ფსალმუნ-დასდებელი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 763, 764).

40. [მეორე] „შაბათსა, განრღუეულსიამ, დსბლნი ოო ღ ღყვა ჯა გ გი. ადგომა ქრისტესი ვიხილეთ, თაყუანის-გსცეთ წმიდასა უფალსა...“ 126r—v.

შენიშვნა: მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები (ავლია „ოხითაი“), რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 790, 794, 796).

41. [მესამე] ე-შაბათსა, ჩხულთა ყრმათად. დსბლნი ოო ღ ღყვა ჯა ა. მწუხრისა ლოცვაი ჩუენი შეიწირე, წმიდაო უფალო...“ 126v—127r.

შენიშვნა: მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები (ავლია „ოხითაი“), რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 810, 816, 818).

42. „ვ ზეთშაბათსა, ამაღლებამ. დ^სბლნი თ^ო ღ^ლყსა კ^ა დ. მწუხრისა მსხერბლსა შეესწირავთ შენდა, ქრისტე ღმერთო, რომელი ამაღლდი...

ოხ^თამ ბ. მათათა შინა წმიდათასა ხედვიდეს მოციქულნი შენსა ამაღლებულსა, ქრისტე, ბრწყინვალესა ხატსა...

ოგ^ზბდთსა კ^ა დ. რომელმან აღმომიყვანა ჩუენ ბჰეთავან სიკუდილისათა...

აქ^ბბთსა. მათსა ზეთისხილთასა აღმაღლებულსა დღესა ქრისტესა მეუფესა ეკე^ბბდეთ...“ 128r—131v.

შენიშვნა: მოსდევს ეპისწირვის საგალობლები. „ოხითამ“ და ფსალმუნ-დას-ღებელი ლექციონართან დგება. დანარჩენი საგალობლები ლექციონარს აკლია ნუხსათა დეჟექტურობის გამო (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № 856).

43. „ვ-შაბათსა, კურნებამ სილოამს ბრმისამ. ფ^წნი კ^ა დ. რამეთუ შენგან არს წყარო ცხორ...“

ღ^სბი. მოჰფინე წყალობამ შენი...“ 131v—132r.

შენიშვნა: წარმოდგენილია ეპისწირვის საგალობლებით, აკლია „ოხითამ“. მ. თარხნიშვილის მიერ გამოცემულ ლექციონარში ეს დღესასწაული არ არის ხუსხათა დეჟექტურობის გამო.

44. დ^სბლნი მარიაშობისანი, თ^ო ღ^ლყსა კ^ა ა. ეჰა საკრველი საკრველებათამ, რამეთუ თუალი ცხორებისამ საფლავსა დაიდების...

ოგ^ზბდთსა კ^ა ა. პირად-პირადად შემკობილმან დიდებითა სამღროთათა...

აქ^ბბთსა. უღირდა მხედველთა სიტყუისათა და მსახურთა, რათა იხილნა ღმრთეებამ...

ოხ^თამ დ. რაჟამს მიიცვალე, ღმრთისმშობელო ქალწულო, მისსა, რომელი-იგი იშვა შენგან... 132v—137v.

შენიშვნები: 1. სათურს უძღვის გადამწერის ხელით დაწერილი შენიშვნა: „მარტულიანი შედეგად კ[პოთ]“. ექვე აშიაზე არის მინაწერი, შესრულებული იოვანე-ზოსიმეს ხელით: „მარტულობამ წინამ კპოთ“.

2. ცისკრის კანონი მ გალობისაგან შედგება, არ შეიცავს „მოიხილესას“. ავტორია კოზმა მ გალობელი (იხ. Christ, W.—Paranikas, M. Anthologia graeca carminum christianorum, Lpzg, 1871, გვ. 180—182).

45. „თ^ა დეკენბერსა ე, დ^სბლნი წმიდისა საბაისნი. [უგალობდითსა] დ გ^წ. სიღრმე ზღუისამ მეწამულისამ პირველვე ვანაპო ქრისტემან...

აქ^ბბსა. აღვედ ზედა სიმაღლესა, მიწყვენებელსა ზეცად, ნეტრეულო...“ 137v—141v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი მ გალობისაგან შედგება — არ შეიცავს „მოიხილესას“.

46. [მთავარანგელოზთანი] „უგ^ლბთსა დ. რომელი უფალ ხარ ცათამ და ქუეყანისამ...“ 141v—142v.

- შენიშვნები:** 1. უძღვის გადაშეკრის შენიშვნა: „ესე მთავარანგელოზთანი არა ეწერნეს და აქა დავწერე, ლოცვა-ყავთ“.
2. ცისკრის კანონი წარმოდგენილია პატრული ექვსი გალობით („უგალობ-დითსა“ — „ლაღადყავსა“).
3. ბოლოში (142v) იოვანე-ზოსიმეს ხელით წერია: „ქზრსა წინაით ჰპოო და ლოცვა-ყავთ, ამენ“ (შენიშვნის შესატყვისი საგალობლები იხ. აქვე, № 57).

47. „ღსბლნი მარტვლისანი. ორ ღყესა კა ა. მამასა და ძესა უგალობ-დეთ, სულსა წმიდასა ვაკურთხევდეთ...
 ოგბთსა. ფარაო ეტლებითურთ.
 აქბსა. მოწყალესა მამასა და კაცთმოყუარესა ძესა...
 სამხრად. ოხითაა ბ გი. იშვე, ვითარცა ჯერ-გიჩნდა...
 მეცხრესა ჟამსა, რომელი კანონსა ეწეროს, ყოველივე აღასრულონ, ღსბლნი ორ ღყესა კა ბ. ვაკურთხევდეთ მამასა, რომელმან მომიკსენა ჩუენ და მოავლინა ძმ თვისი...“ 143r—144v.

- შენიშვნები:** 1. „უფალო ღაღადყავსას“ მოსდევს მწუხრის „ოხითაა“ და ფსალმუნ-დასდებელი.
2. ცისკრის კანონი 9 გალობას შეიცავს.
3. სამხრად წარმოდგენილია ჟამისწირვის საგალობლები, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 881, 887, 888).
4. მეცხრე ჟამის „უფალო ღაღადყავსას“ მოსდევს „ოხითაა“ და ფსალმუნ-დასდებელი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № 889, 895).

48. თა მჲსა (მაისსა) ზ, ჯუარის გამოჩინებაა. ღბლნი ორ ღყსა. მოვე-დით, ერნო — ჰპოვენ იანვარსა კთ.
 ოხთა დ გი. [ღმრთის] მსახურსა, მირულებულსა, თუალთა წინაშე მარ-ტოდ ეჩუენა სახტ...
 გალობათა ჯუარის აპყრობისანი.
 აქბსა ბ გი. გაქებთ შენ, ქრისტე, რომელი იშვე ქალწულისაგან...“
 144v—145v.

- შენიშვნები:** 1. „უფალო ღაღადყავსას“ შენიშვნის შესატყვისი საგალობლე-ბი 29 იანვარს არ იძებნება.
2. მითითებული გალობანი იხ. აქვე, № 55.
3. „აქებდითსან“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები—„ოხითაა“ და ფსალ-მუნ-დასდებელი, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვი-ლის გამოცემა, II, № 958).
4. 144v-ს ქვემო აშიაზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „შე-ე თუე მაისი — ესე არს თუე ვარდობისა, მაისი, და მაისსა კე წმიდისა გიორგისა (კსენებაა). ლოცვა-ყავთ, ამენ“. უკანასკნელი ორი სიტყვა 145r-ზეა გადასული.

49. თა იენისსა კდ, შობაა ნათლისმცემლისაა დბლნი ორ ღყსა კა დ გი. შობასა წინამორბედისსაა ქრისტტს მიმართ ვღაღადებდეთ...
 ოხთა დ. ღირსებით და სიწმიდით ჩინებულო ნათლისმცემლო, წმიდაო იოვანე, რამეთუ სულსა წმიდისა მიერ გიწოდეს...

ოგზისა. უგალობდეთ გალობითა ახლითა მაცხოვარსა და ღმერთსა, რო-
 ნელმან ბერწისაგან გჯუენა წინამორბედი თვისი...

აქზსა. შობასა წინამორბედისასა ვაქებდეთ, ყოველი ვილაღებდეთ და
 ვიტყოლით...“ 145v—147r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. „აქებდითასა“ მოსდევს ეპისწირვის საგალობლები, რომლებიც ლექციო-
 ნართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1055, 1059, 1061). „სიწ-
 მიდისა“ ლექციონარში არ არის.

50. „თა აგუსტოსსა ვ, ფერისცვალებაჲ. დზლნი ოო ღყსა ჳა ა. იხა-
 რებელი ცანი და გალობლით საფუძველი ქუეყანისანი...

ოხთა. მითათა შინა წმიდათასა — ჰპოვო ამაღლებასა.

ოგზსა. [რომელმან მთა]სა დღეს ფერისცვალებითა ნათელი გამოაბრ-
 წინა...

აქზსა. შენ, რომელი მამისა მიერ უჟამოდ და დედისაგან მოუთქუმე-
 ლად(!) ჟამიერად შობილი... 147r—150v.

შენიშვნები: 1. მწუხრის „ოხითას“ მოსდევს ფსალმუნ-დასდებელი.

2. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

3. „აქებდითას“ მოსდევს ეპისწირვის საგალობლები, რომლებიც (გარდა
 „სიწმიდისა“) ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა,
 II, № № 1127, 1131, 1133).

51. „თა აგუსტოსსა იე, მარიამობაჲ. დზლნი ოო ღყსა ჳა გ. გარდაი-
 ვაღე სოფლით, ღმრთისმშობელიო ქალწულო...

ოგზსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გარდაცვალა თვისი ყოლაღ
 უტრწნელი დედაჲ...

აქზსა. გაქებთ შენ, კურთხეულო, დიდებულო ღმრთისმშობელიო...“
 150v—153v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. „აქებდითას“ მოსდევს ეპისწირვის საგალობლები, რომლებიც ლექციო-
 ნართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1148, 1152, 1154).

3. მარიამობის საგალობლებს ეხება იოვან ე-უ ოსი მეს მინაწერი 150v-ს
 ქვედა აშიაზე: „სხუანი გალობანი ახალნი, ოო ღღყსა ჳა ა — ეჰა საკრეული
 საკრეულებათა, რამეთუ თჳალი ჰა; ოგზსა ა — პირად-პირადად შეჰკო —
 ესენი ზემოთ ჰპოენ და ლოცვა-ყავით“. მითითებული საგალობლები იხ. აქვე,
 № 44.

52. „თა აგუსტოსსა კთ, თავის კუეთაჲ. დზლნი ოო ღყსა ჳა დ გი.
 საკენებელი წმიდისა წინამორბედისაჲ სიხარულით აღვასრულოთ...

ოხთა დ გი. წინამორბედო ქადაგო ქრისტესო, შენ მეფესა ამხილებდ...
 ოგზსა. მარჯუენშ შენი, უფალო, დიდებულ არს...

აქზსა. გაქებენ შენ, ქრისტე, ერნი ანგელოზთანი, რომელმან განანათლე
 სოფელი...“ 153v—158r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. „აქებდითასა“ მოსდევს ეამისწირვის საგალობლები, რომლებიც მწუხრის „ოხითაისთან“ ერთად ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1186, 1191, 1193).

53. თა სეკდენბერსა **მ**, ღმრთისმშობლის შობაჲ. დსბლნი ოო ღყესა კა **ა**. იხარებ[ს] ნათესავი კაცთაჲ შობასა შენსა, ქალწულო...

ოგლსა. უგალობდეთ ღმერთსა, მაცხოვარსა ჩუენსა, რომელი კორციელ იქმნა ქალწულისაგან...

აქბთსა. ეაქებთ ქრისტესა შეუფესა, რომელმან განადიდა დღეს წმიდაჲ ქალწული...“ 158r—159v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

2. „აქებდითასა“ მოსდევს ეამისწირვის საგალობლები, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1221, 1225, 1226).

54. „თა სეკდენბერსა **იგ**, ენკენიაჲ. დსბლნი ოო ღყესა. კლდესა ზედა სახარებისასა დამტკიცე ეკლესიაჲ შენი, ქრისტე...

ოგლბსა კა **ა**. დღესა სატფურებისასა დღესასწაულსა მორწმუნენი ვადიდებთ მაცხოვარსა...

აქბსა **ა**. ქებითა და დიდებითა შემკობილ არს ეკლესიაჲ შენი, ქრისტე ღმერთო...“ 159v—165r.

შენიშვნები: 1. „უფალო ღაღადყავსას“ მოსდევს ფსალმუნ-დასდებელი.

2. ცისკრის კანონი 9 გალობისაგან შედგება.

3. „აქებდითასა“ მოსდევს ეამისწირვის საგალობლები, რომლებიც მწუხრის ფსალმუნ-დასდებულთან ერთად ლექციონართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1235, 1236, 1239, 1240).

55. თ[ა] სეკდენბერსა **იდ**, ჟუართა აპყრო[ბაჲ]. დსბლნი ოო ღყესა დ. სასწაულ არს ჩუენ ზედა ნათელი პირისა შენისაჲ, უფალო...

ოხთა **ა**. განწყობილი სიმრავლჲ — ჰპოო მათსა **ზ**.

ოგლბსა. რომელმან აღმოიყვანა ჩუენ ბჭეთაგან სიკუდილისათა...

აქბსა. ეაქებდეთ ქრისტესა, მეუფესა ღმერთსა, რომელი ამალდა ზედა ჟუარსა... 165r—171v.

შენიშვნები: 1. მითითებული მწუხრის „ოხითაჲ“ 7 მაისის „ველთაბანისას“ ემთხვევა (აქვე № 48).

2. „ოხითაის“ მოსდევს ფსალმუნ-დასდებელი.

3. „აქებდითასა“ მოსდევს ეამისწირვის საგალობლები — აკლია „სიწმიდისაჲ“. ეს საგალობლები ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1244, 1244, 1245).

56. „თა სეკდენბერსა **კვ**, ხილვაჲ ზაქარიასი და დადუმებაჲ. დსბლნი ოო ღყესა კა **გ** გ. საკრველსა უზეშთაეს საკრველებათასა ვხდავთ ბერწისა მისგან...

აქბსა დ გ.ი. რამეთუ უცხო არს მართალთა ურწმუნოებად...
 სიწმიდისაჲ. კორცი უფლისაჲ, სისხლი“ 171v—172r.

57. „თა ნოენბერსა იდ, მთავარანგელოზთაჲ. დსბლნი ორ ღყესა ჯა
 ბ გ.ი. მთავარანგელოზო ქრისტეს მოწყალისა ღმრთისანო...“

ქხლსა. რომელი ბაბილონს საყუმილსა შინა შორის ყრმათა გამოშხნდი და
 ალი იგი ცუართა დაშრიტე...“

აქბსა. არსებასა ყოლად წმიდისა სამებისასა გაქებენ მთავარანგელოზ-
 ნი...“ 172r—174v.

შენიშვნები: 1. „აქებდითსას“ მოსდევს ჟამისწირვის საგალობლები — აკლია
 „სიწმიდისაჲ“. ეს საგალობლები ლექციონართან დგება ოდნავი განსხვავებით (იხ.
 მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1359, 1361, 1363).

2. „კურთხეულარსას“ წინ, ატრიქონებს შორას, იოვანე-ოსიმეს ხე-
 ლით წერია: „გალობანი ზემოთ ჰპოვნე სრულიად და ლოცვა-ყავით“. მითითებუ-
 ლი საგალობლები იხ. აქვე, № 46.

3. 174r-ს ქვედა ამაზე იოვანე-ოსიმეს ხელით მიწერილია: „თა დე-
 კენბერსა იე, წმიდისა საბაისი დსბლნი, უგალობდითსა ჯა დ გ.ი. სიღრმე ზღუ-
 ისა მიწამულისა — ესენი ზემოთ ჰპოვნე და ლოცვა-ყავით“. მითითებული სა-
 გალობლები, იხ. აქვე, № 45.

58. დსბლნი შესუენებულთანი. ორ ღყესა ჯა ა. რომელნი გარდასცვა-
 ლენ, უფალო, სამოთხესა ფუფუნებისასა დააწესენ...“

ორგლბსა. ფარაო. — ჯუართა ქრისტემან სიკუდილი წარმოტყუენ...“

აქბსა. რომელთა მოუწოდე, უფალო, განსუენებად წმიდათა თან...“

კლთბსა. მცნებისა გარდასლვითა სიკუდილი ეუფლა ადამს...“ 174v—177r.

II. „დასადებლნი ადგომისანი, ორ ღღყესა ჯა ა. მწუხრისა ლოც-
 ვაჲ ჩუენი შეიწირე, წმიდაო უფალო...“

აჲ აკურთხევდითსა. ადგომასა მაცხოვრისასა უგალობდეთ, ალელუია.

უგლბდითსა. ფარაო ეტლებითურთ ქრისტემან ჩუენმან ზღუასა დაანთქა...“

წარდგომანი ცისკრისანი. განიღუიქე და მომხედენ.

დსბლი. საჯენ, უფალო, მავნებლნი ჩემნი.

გარდამოთქმანი. მიუთხრეს ყოველი საკუირველებაჲ მცველთა შენთა,
 უფალო...“

აქებდთსა. ვაქებდეთ ღმერთსა, მამასა მოწყალესა, რომელმან მოავლინა
 ძემ თვისი...“

სამხრად ფნი. ჰქვენ ცხოვრებაჲ შორის ქუეყანასა...“

ღბლი. მთაჲ სიონი, რომელ.

აღმთ ფნი. შეგიყუარო შენ, უფალო.

კელზნისა. მოვედით უფლისა, მიიღეთ ნათელი და პირსა თქუენსა არა
 რცხუენეს...“

სიწმიდისაჲ. კრებული მთავარანგელოზთაჲ და ანგელოზთაჲ დაუტბრო-
 მელითა კმითა გაქებენ...“ 177v—230v, 78r—v.

შენიშვნები: 1. მოიცავს I—VI ხმების დასდებლებს სრულად და ნაკლებ
 VII ხმას, წყდება VII ხმის „უგალობდითსას“ ტექსტზე: „...ღმრთისმშობელო, გე-
 ტუკთა შენ ძმ წინა საუკუნეთა მამისა...“ (იხ. 78-ე ფურცელი, რომელიც უადგი-

ლოდ არის ხელნაწერში ჩართული და ტექსტის მიხედვით მისდევს 230-ე ფურცელს).

2. საგალობელთა თანმიმდევრობა ყველა ხმაში ძირითადად ერთნაირია (იხ. I ხმა), ზოგიერთ ხმას ესა თუ ის საგალობელი აკლია: I ხმაში არ არის „ოხითაჲ“, II—VI ხმებში — ეპისწირვის ფსალმუნ-დასდებელი და „აღლელთაჲ“, III და V ხმებში — „სიწმიდისაჲ“. „ჭურარისანი“ შეტანილია მხოლოდ V—VI ხმებში „აქა აკურთხევედითას“ შექმდეგ.

3. 212r-ზე „აქა აკურთხევედითას“ ტექსტი იოვანე-ზოსიმეს ხელითაა ჩამატებული. ქვემოთ, აშიაზე წერია: „ლოცვა-ყავთ“.

4. ცისკრის კანონები 9 გალობისაგან შედგება.

5. ცისკრის ფსალმუნ-დასდებლები ტექსტობრივად დგება ლეციონარის საკვირაო ფსალმუნების გვერდით (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № 1679—1692).

6. რედაქციულად დგება Sin. 34, Sin. 40 და Sin. 41 ხელნაწერების ძველი რედაქციის აღდგომის საგალობლებთან (იხ. Sin. 34: XI, Sin. 40: I, Sin. 41: I). საგალობელთა ტექსტები და თანმიმდევრობა ძირითადად თანხვედრილია.

7. Sin. 18-ის სადღესასწაულო და აღდგომის სტიქარონები და ცისკრის გალობანი ძირითადად ტექსტის გარდა, უმეტეს შემთხვევაში, შეიცავენ მეორეულ ფენებს — „სხუანებს“, რომლებიც აღწერილობაში ასახულ არ არის.

8. იადგარის მცირე ფორმის პოეტური და ფსალმუნური საგალობლები და ლიტურგიული შენიშვნები ზედმიწევნით მისდევს „იერუსალიმურ ლეციონარს“ (მღრ. მ. თარხნიშვილის დასახ. გამოცემა).

9. Sin. 18 გადაწერილია არა უგვიანეს X საუკუნისა, რასაც ადასტურებს იოვანე-ზოსიმეს რედაქციული ხასიათის მინაწერები (იხ. 11r, 51v, 55v, 66r, 70r, 74v, 132v, 150r, 172r, 174r, 212r. ეს მინაწერები აღწერილობაში ყველა აღწერსხულია თავ-თავის ადგილას). იოვანე-ზოსიმეს ხელითვე ჩანს დაწერილი დღმარბხვისა და ზატიკის კვირათა რიგის აღმნიშვნელი რიცხვები ამიბზე (47r, 48v, 49r, 50r—v, 51r—v, 55v, 56r—61v, 62v, 63r, 64r—65v, 70r—74r, 75r, 76v, 77r—v, 121v, 126r—128r, 131v—132v) და რვეულებრივი აღრიცხვა.

10. პ. ინგოროყვა Sin. 18-ს, Sin. 40-თან ერთად, ძველი რედაქციის იადგარად მიიჩნევს (იხ. მისი თხზულებათა კრებული, III, თბ., 1965, გვ. 561—566). ამ ხელნაწერებთან დაკავშირებით იხ. იქვე, გვ. 217—218.

11. Sin. 18, Sin. 34-ის ძველი იადგარული ნაწილი, Sin. 40, Sin. 41 და H 2123 ხელნაწერები ერთი და იგივე რედაქციის იადგარებს წარმოადგენენ. შესაბამის ნაწილებში ამ ხელნაწერთა ტექსტების დიდი ნაწილი თანხვედრილია (იხ. ლ. ხეცსურთან, Sin. 34-ის შედგენილობისათვის, მრავალთავი, VI, გვ. 88).

12. Sin. 18-თან Sin. 40 და Sin. 41 ხელნაწერების მიმართება იხ. აქვე, შესაბამის აღწერილობებში.

13. ხელნაწერი აღწერილია (იხ. ი. ჯავახიშვილის აღწერილობა, გვ. 40).

14. Sin. 18-ის მიკროფიჩის ბოლო კადრებზე აღბეჭდილია Sin. 66-ის 2r—7v.

იადგარი 987

132 ფ.; 15,6×11,9; ეტრატე; დაზიანებული ხის ყდა; ნუსხური, სათაურები და სახედო ასოები სინგურით, მთავრულით; გადამწერი: იოვანე (130v); მომგებელი: კვიციე (130v); 987 წ. (130v); თავნაკული; დაუწერელია: 50r, 94v, 131r, 132r; 132v-ზე ჩაბატულია წნული ორნამენტი. ხელნაწერს ათი რვეულის ფარგლებში აქვს რვეულებრივი აღრიცხვა: ა რვეულის ბოლო ფურცელი 24v-ზე მოდის, ბ რვეული ექვსფურცლიანია, ხოლო 87r ი რვეულის პირველი ფურცელია.

I. [ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი]. „...სიყუარული წყალობისაჲ ძეთა კაცთაჲსა ჯუარსა ზედა აჰმადლი და დადნეს ჰურიანი, რამეთუ შენ ხარ, ქრისტე, სასოა და ძალი ჩემი...“ 1რ—9რ.

შენიშვნა: ტექსტი თანაკლულოა, იწყება IV ხმის „უფალო მესმასა“ ძლისპირით, შეიცავს ამ ხმის მასალას ბოლომდე, აგრეთვე V და VIII ხმების ყველა გალობათა ძლისპირებსა და ღმრთისმშობლისებს. I—III და VI—VII ხმების მასალა ხელნაწერში თვითდაწვე არ ყოფილა შეტანილი (იხ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 017). თავისი დანიშნულებით ეს ძლისპირნი KaO წყობისაა (იხ. დასახ. გამოცემა, გვ. 018). ხელნაწერ Sin. 20-ის მკირე მოცულობის ე. წ. კერძო დანიშნულების „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი“ დამატებად ერთვის „ძლისპირნის“ გამოცემას (იხ. დასახ. გამოცემა, გვ. 209—214).

II. [სამარადისო დ'სდბლნი] 1. „დ'სდბლნი წმიდათა მოციქულთათჳს, ვისთჳს გინდენ. უგ'ლობთსა კ'ა და გ'ი. ზღუსა მ. — კრებულსა მოციქულთასა გალობად წადიერთა, ქრისტე, მეოხებითა მათითა მომეც, ვითარცა ღმერთ ხარ, ზრწყინვალეობაჲ სულისა ყოლად წმიდისა, სავეც სიბრძნითა შენმიერთია...“ 9რ—12ვ.

2. „დ'სდბლნი წმიდათანი, ვისთჳს გინდენ. უგ'ლობთსა კ'ა და გ'ი. ისრაელი მონა. — კსენებასა წმიდისა ჭეშმარიტად, უფალო, ცანი და ქუეყანაჲ იხარებენ უსხეულ[ო]თა თანა...“

აქბდთსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმიდა-ჰყოფენ...“ 12ვ—17ვ.

3. „დ'სდბლნი წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ. ო'ო ღ'ლდყესა კ'ა და გ'ი. ჰდიდებული საკრველი, რამეთუ შეგა ქალწულმან ძმ უთესლოდ მუცლად-ღებული...“

ოხ'ა და გ'ი. გიხაროდენ, ბჰეო ცათაო, წინაწარმეტყუელთა მიერ ქადაგებული...“

უგ'ლობთსა კ'ა და გ'ი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გა. — ღმრთისმშობელი ქალწული, მტურთველო სიტყუსა მის საღმრთოჲსაო...“

აქბდსა. რომელმან შეიწყნარე უხილავი სიტყუაჲ მამისაჲ საშოსა შენსა, ქალწული უბიწოო...“ 18რ—22რ.

4. „დ'სდბლნი ჯუარისანი. უგ'ლობთსა კ'ა და გ'ი. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — გიგალობთ შენ, რომელმან მიჩუენე ჩუენ საჭურველი უძლეველი, ჯუარი შენი, ქრისტე...“

აქბსა. ხისა მიერ ადამ შეცთომილი განვარდა სამოთხით...“ 22რ—26რ.

5. „დ'სდბლნი წინაწარმეტყუელთანი, ვისთჳსცა გინდენ. ო'ო ღ'ლდყესა კ'ა და გ'ა. თქუენ, წინაწარმეტყუელნო, ქრისტესა მომასწავებელნო და უმჭულოთა მამხილებელ[ნ]ო...“

უგ'ლობდთსა ა გ'ი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა. — გევედრებით სულსა წმიდასა, სახიერსა, რათა მომადლო სიბრძნე უსწავლელსა...“

აქბთსა. მოვედით, მორწმუნენო, საკსენებელსა ამას წმიდათა წინაწარმეტყუელთასა...“ 26რ—29ვ.

6. „დ'სდბლნი წმიდათა მოციქულთანი და ვისთჳსცა გინდენ. ო'ო ღ'ლდ-

ყესა დ. ვითარცა თუალის მხილველთა და მოწაფეთა სიტყუსა განკორციელებულსათა განტრით თქუენ, ყოლად ქებულნო მოციქულნო...“ 30r—v.

შენიშვნა: შეიცავს მხოლოდ „უფალო ღალადყასა“ სტიქარონს.

„ღასდბლნი მოციქულთანი და ვისთუსცა გინდენ. უგლბდთსა კა ა გი. ეტლთა სიმ. — ქებამ შესხმისამ მეთევზურთამ და მეზუერეთამ მასწავლე მე...“

აქბსა. ცასა და ქუეყანასა დაუკვრდა სიბრძნე უსწავლელოთა მოციქულთა წმიდათამ...“ 31r—34r.

7. „ღასდბლნი წმიდათა მღვდელთ-მოძღუართანი, ვისთუსცა გინდენ. ორო ღლყსა კა დ. მკნედ დაუთმეთ სატანჯველთა, სანატრელნო მღვდელთ-მოძღუარნო, და მძღაერთა ამპარტავანებამ დასთარგუნეთ...“

უგლბდთსა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა. რომელმან განიყვანა ერი. — დაარღვეთ წვალებამ წინააღმდეგომთამ, ღირსნო მღვდელთ-მოძღუარნო...“

აქბთსა. მოეც, ქრისტე ღმერთო, მონათა შენთა სიტყუამ სიბრძნისამ...“ 34r—37v.

8. „ღასდბლნი წმიდათა მამათანი, ვისთუსცა გინდენ. ორო ღლყსა კა დ გი. გვედრებთ, ქრისტე, მონანი შენი, მომეც მშუდობამ შენი ყოველსა ჟამსა მეოხებთთა მკნედ მოღუაწეთა ღირსთა მამათამთა...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა ერი. — დაუტყვევებ გემონი ჯორცთანი და მსდევდი ქრისტესამ...“

აქბდთსა. მამანო წმიდანო, სოფელი ესე არად შეპრაცხეთ...“ 37v—41r.

9. „ღასდბლნი წმიდათა მთავარანგელოზთანი. ორო ღლყსა კა დ. რომელმან შექმნენ პირველად ანგელოზნი შენი სულად და მსახურნი შენი, ღმერთო, ალად ცეცხლისად...“

უგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლე მე. — მომეც მე, ქრისტე, სიტყუათა ღმრთისათა, მადლი შენი, რამთა უგალობდე დღეს ღირსად მთავარანგელოზთამ...“

აქბთსა კა ა. ზეცისა განწყობილთა უკორცოთა ძალთა, ანგელოზთა მთავარნო მიქაელ და ბაბრიელ (!), მითხოეთ ღმრთისაგან...“ 41r—45v.

10. „ღასდბლნი სატფურებისანი, ოდესცა გინდენ. ორო ღლყსა კა ა. ზეცისა განწყობილებამ დღესასწაულობს დღეს...“

უგლბდთსა კა დ. ზღვსა მის. — სუეტითა მით ღრუბლისამთა კნათობდ ერსა ისრაელისამ...“ 46r—49v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი წყდება „აღიდებდითსაზე“. ტექსტის ჩასაწერად დატოვებულია 49v-ს ნაწილი, 50r და 50v-ს დასაწყისი.

2. „უფალო ღალადყასა“ არ ახლავს მოციქულთა, წმიდათა და ჭუარის დასდებლებს, ხოლო „აქებდითსა“ არ ერთვის მოციქულთა და სატფურების დასდებლებს, ამ უკანასკნელში ტექსტი წყდება „აღიდებდითსაზე“.

3. სამარადისო დასდებულთა გალობანი IV, V და VIII ხმებისა, ამ ხმების ძლისპირებს შეიცავს ხელნაწერი Sin. 20 (იხ. „ძლისპირის“ შემოთ დასახელებული გამოცემა, გვ. 017. ხელნაწერ Sin. 20-ის სამარადისო დასდებულთა შესახებ იხ. აგრეთვე პავლე ინგოროყვა, თხზულებათა კრებული, III, თბ., 1960, გვ. 558—560).

III. „დსდბლნი ადგომისანი. ორო ღლდყსა ჯა ა. სამწუხროსა ლოცვა-სა შევსწირავთ შენდა მიმართ, უფალო...“

უგლბთსა. მონებისა მისგან მწარისა კსნილმან ისრაელმან განვლო ქუეყანა დაუთრგუნველად... — ქრისტემან ღმერთ-მყო კორცთმეს[ხ]მითა, ქრისტემან აღმამალა დამდაბლებითა...

აქბთსა. რაჟამს დაემშუქალე ჯუარსა ძელისასა, მაშინ მოაკუდინე ძალი სიკუდილისა...“ 50v—89v.

შენიშვნები: 1. შეიცავს რვა ხმის მასალას. თითოეულ ხმაზეა „უფალო და-ლაღყავსა“, კანონი და „აქებდითსა“.

2. აღდგომის დასდებულთა ძლისპირებთან დაკავშირებით შენიშნულია, რომ აღდგომის დასდებულების იმ ხმებისათვის, რომლის ძლისპირებიც ასახულია ხელნაწერ Sin. 20-ის „ძლისპირნი“ (IV, V და VIII ხმები), ძლისპირები მხოლოდ დასაწყისებითაა მინიშნებული. სხვა ხმებზე ძლისპირები მოტანილია სრული ტექსტებით (იხ. „ძლისპირნი“ დასახ. ვაკოცემა, გვ. 617).

3. აღდგომის დასდებულთა ტექსტი ახალი რედაქციისაა (მდრ. Sin. 26: VII; Sin. 34:IV).

IV. „დსდბლნი სულისანი. უგლბდსა ჯა დ გი. იერუსალემ. — ევედრენით, მორწმუნენო, ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა, ცხოვრებისა ნავთსაყუდელსა...“

აქბთსა. ცხოველთა და მკუდართაი ხარ ღმერთი მრავალ-მოწყალე...“ 89v—94r.

V. „დსდბლნი ადგომისანი. ორო ღლყსა ჯა ა. ღმრთივ შუენ[ი]ერებისა სიმდაბლესა შენსა მადიდებელნი შენნი გიგალობთ. ქრისტე...“

სხუანი. მწუხროსა მსხუერბლსა შევსწირავთ შენდა, ქრისტე ღმერთო, რომელი გარდამოკედ ზეცით ქუეყანად და იშვე ქალწულისაგან ქრისტე ღმერთი...

სხუანი. მწუხროსა მსხუერბლსა შევსწირავთ შენდა, ქრისტე ღმერთო, რომელმან ჯერ-იჩინე კორცთა ვნება ჯუარსა ზედა...

ოზა. ბრწყინვალისა და დიდებულისა დღესასწაულისა ადგომისა სასწაულ[ი] მიიღეს უფლისა ღირსთა დედათა...

აქა აკნისა. მოვედით, ერნო, უგალობდეთ უფალსა, აღა...

აქბთსა. ვაქებდეთ ღმერთსა, მამასა მოწყალესა, რომელმან მოაველინა ძმ თვისი მკსნელად სოფლისა...

სხუანი. ოდეს საფლავსა დაგდვეს შენ, მაცხოვარ...“ 95r—130v.

შენიშვნები: 1. შეიცავს რვა ხმის მასალას. დასდებულბში ასახულია „უფალო ღლაღყავსა“, „ოხთაი“, „აქა აკურთხევდითსა“ და „აქებდითსა“, მხოლოდ VIII-ე ხმის დასდებულში „აქებდითსას“ წინ ჩართულია „უგალობდითსაც“.

131v-ზე მოცემულია 140-ე ფსალმუნი — „წარემართენი კერაკეთანი“ რვა ხმაზე:

ბ. წარემა. დბლი. შეითხინე.

გ. წარემა. დბლი. ნუცა ზია.

დ. წარემა. დბლი. დაითხინე.

ა გი. წარემა. დბლი. მსწავლოს.

ბ გ'ი. წარემა. დ'ბლი. რამეთუ შენდამი.
 ბ გ'ი. წარემა. დ'ბლი. დასდევ ო.
 დ გ'ი. წარემა. დ'ბლი. „უფალო დადატყ“. დასასრულ მიწერილია: „მე-
 მინდვით და ლოცვა-ყავით“.

2. აღდგომის დასდებულები ძველი რედაქციისაა.

3. ხელნაწერ Sin. 20-თან დაკავშირებით იხ. პ. ინგოროყვას თხზულებანი, გვ. 542, 559—561.

4. პ. ინგოროყვა ხელნაწერს იოვანე-ზოსიმეს ავტოგრაფად თვლის (იხ. და-
 სახ. წიგნი, გვ. 558). Sin. 20-ის გადამწერი იოვანე არ არის იოვანე-ზოსიმე, ამ
 იოვანეს ხელით ჩანს გადაწერილი სინური კოლექციის სხვა ნუსხებიც, მათ
 შორის Sin. 64 და 65 (იხ. ც. ჭანკიევი, პალესტინელ გადამწერ „იოვანეთა“ შე-
 სახებე, მრავალთაეი, III, თბ., 1973, გვ. 46—48).

5. ამ ხელნაწერის აღწერილობასთან დაკავშირებით იხ. ა. ცაგარელი, კატა-
 ლოგი, გვ. 72, № 64; ივ. ჭავჭავიძე, აღწერილობა, გვ. 43; ე. მეტრეველი,
 ძლისპირნი, გვ. 0109.

ანდერიძე (გადამწერისა): „ლაიწერა წმიდამ ესე წიგნი ჯელითა იოვანე-
 სითა, ბრძანებითა კეროიკე, მთასა ხუცისათა. ვინ იმსახურებდეთ, ლოცვა-
 ყავით ჩუენ ცოდვლათჳს და თქუენცა უფალმან შეგიწყალებს, ამენ. კრონიკო-
 ნი იყო სზ“ (130v).

26

იადგარი. X ს. შუა წლები

305 ფ.; 14,2×11,4; ეტრატე; ხის დაზიანებული ყდა; ნუსხური, სახედაო
 ასოები მთავრულით; ხუთი ხელი: I ხელი (1r—35v) წვრილი, კალიგრაფიული
 ნუსხური, ზოგი სახედაო ასო შემკულია; II ხელი იოვანე-ზოსიმესი (36r—115v,
 185v, 187v—195r, 224r—225r); III ხელი (116r, 148r, 186r—187r, 195v—198v,
 200r—305v) მომსხო ნუსხური; IV ხელი (148v—185r), კალიგრაფიული ნუსხუ-
 რი, გადამწერი ივანე, ხელნაწერ Sin. 1-ის გადამწერი; V ხელი ფ. 198, ამ ხე-
 ლითაა ნაწერი ხელნაწერ Sin. 34-ის დასაწყისი ფურცლები; [X ს-ის შუა წლები],
 იოვანეს გადაწერილი ტექსტის ბოლოს თარიღია: 954 წ. (184v); გადამწერება:
 ივანე (იოვანე) (164v, 184v), იოვანე-ზოსიმე; სხვა გადამწერთა სახელები უც-
 ნობია; ხელნაწერს აქვს რვეულებრივი სათვალავი, შეიცავს ღო რვეულს, რო-
 მელთაჳან კდ რვეული ექვსფურცლიანია; ნაკლული: ა რვეულიდან შემორჩენი-
 ლია 3 ფურცელი, წყდება ღო რვეულზე; 40—51 ფფ. პალიმფესტურია (იხ. ივ.
 ჭავჭავიძის აღწერილობა, გვ. 48); I ფურცელი ჩამოხუებულია.

I.1. „დასადებლნი პეტრე-პავლეითანი. აქ'ბთსა ჳა დ. მოსცენ ცოდვილ-
 თა სახედ სათნოებისა მოწაფენი შენნი, ქრისტე...“ 2v—3r.

შენიშვნა: 1r იწყება თავნაკლული ტროპარით: „ძეო საყუარელო, დიდ არს
 საიდუმლოა ესე...“ მოსდევს: ა. „სხუანი ჳა ა გ'ი, თუ ვინდეს, აქ'ბთსა. გიხა-
 როდენ, ყოლად წმიდაო ღმრთისმშობელო ქალწულო...“ 1r—v.

ბ. „აქ'ბთსა. ჳ სიბრმე იგი, ამას ზედა. — სტეფანეს, ერნო, უგალობდეთ...“
 (2r). „აქებდითსას“ ტექსტიდან ჩანს, რომ საგალობელი მიძღვნილია სტეფან-
 ესისადმი (იხსენიება 27 დეკემბერს).

2. „ჩიხლთა ყრმათანი. ო'ო ლ'ყვსა ჳა დ გ'ი. მეუფმ დიდებისაჲ, უფა-
 ლი ჩუენი იესუ ქრისტე...“

აქ'ბთსა. ჳ სიბრმე, ამას ზედა. — მოგუნი, ბაბილონით მოსრულნი, ბეთ-
 ლემდ მოვიდეს...“ 3r—4v.

3. „იანვარსა ა, ბასილისნი. ოო ღლყსა დ კა. მამად-მთავარმან დავით სამითა ქეთათა მოკლა გოლიადი...“

აქბთსა დ გი. ზ სიბრმესა, მას ზედა. — შენ ღმრთისმეტყუელებისა ნესტუად ღმრთისა ეკლესიასა გამოუჩნდი, ღირსო ბასილი...“ 4v—5v.

4. „გ, განცხადებად, დასადებელნი. ოო ღლყსა კა გ. გიხაროდენ და მხიარულ იყ. — ოდეს მოხუედ წყალთა მათ ზედა იორდანისათა...“

სხუანი კა დ. ხისა მიერ ადამ. — დაბუელებული ადამ იორდანისა წყალთა განაახლე...“

ოხთა ა გი. რაჟამს ქრისტე ნათელს-იღებდა, შეძრწუნდა სულითა იოვანე...“

აქბთსა კა გ. ინებე გამოქსნად შეცთომილისა კაცისა...“

სხუანი დ. მივიცემისთა ზედა. — უფსკრულნი ბრძანებითა შენითა შეპქმენ, კატ-მოყუარე...“ 5v—7v.

5. „ია, თევდოსისი დასადებელნი. ოო ღლყსა კა ა გი. ღირსო მამო, ღმერთშემოსილო თევდოსი...“

აქბთსა ბ. ღირსო მამო, ვითარცა მდინარეთა სლვამ ახარებს ქალაქსა ღმრთისასა...“

სხუანი ა გი. გიხაროდენ, სამკვდ. — გოდოლი მაღალი სათნოებათა აღამწენე...“ 7v—9v.

6. „მსგეფსსა დასადებელნი. ოო ღლყსა კა დ გი. უფალო, დაღაცათუ ვითარცა კაცი წინაშე იოვანსსა სდეგ...“

აქბთსა. უფალო, აღსრულებად ინებე საიდუმლოა განგებულად...“ 9v—10v.

7. „იგ, ღმრთისმშობლისა დასადებელნი. ოო ღლყსა ა გი. დიდებული, საკურველი, რამეთუ შვა ქალწულმან ძმ უთესლოდ...“

ოხთა ა გი. გიხაროდენ, ბქეო ცათაო...“

აქბთსა. ლახუარსა განმლე. დ გი. — რომელმან შეიწყნარე უხილავი სიტყუად მამისა...“ 10v—11v.

8. „იანვარსა იზ, ანტონისი დასადებელნი. ოო ღლყსა ა გი. გიხაროდენ, თანაზიარო ანგელოზთაო...“

აქბთსა დ გი. ნესუტ (!). — აჰმალღდი ზეცად, ნეტარო ანტონი...“ 11v—13r.

9. „იძ, ევთუმის დასადებელნი. ოო ღლყსა კა ა. მამად ვრიგოლი. — მამო ევთუმე, შობასა შენსა მოივლინა ანგელოზი...“

აქბთსა დ გი. ღირსო მამო ევთუმი, დაუტევე ქუეყანად...“ 13r—v.

10. „კდ-სა, ყოველთა წმიდათა დასადებელნი. ოო ღლყსა დ გი. ვითარმე გხადოდი თქუენ, წმიდანო, ქერობინად...“ 14r—v.

11. „კე, ვრიგოლისი დასადებელნი. ოო ღლყსა ა გი. გიხაროდენ, წყაროო, ღირსო ღმრთისმეტყუელებისაო...“

აქბთსა კა ა. მამო ვრიგოლი, საფლავმან, რომელ არს მიზეზი დავიწყებისა...“ 14v—16r.

12. „კზ, ოქრობირისა დასადებელნი დ. შემსგავსებულად ქალაქსა სამეუფოსა იოვანე ღირს იყო მამად-მთავარად...“

აქბთსა დ გ.ი. ნესტუსა დაპბერე. — ბაგეთაგან შენთა თაფლი გარდმო-
დინარმ...“ 14r—17r.

13. „ლა, კროს და იოვანჭსი დასადებელნი. ორ ღლყვსა კა ა. ზეცი-
სა მკედრობათა თანა ვლდესასწაულობდეთ საკსენებელსა თქუენსა, კროს და
იოვანე...“

აქბთსა დ. მკნეთა ზედა. — ორთა მათ მოწამეთა, სამებისა მოლუაწე-
თა, ვალობითა ღმრთივ ბრწყინვალითა ვაქებდეთ...“ 16r—18r.

14. „ფებერვალსა ა, ევრემისი დასადებელნი. ორ ღლყვსა კა ა. ს-
მოთხისა სიკეთესა განციდიდ, ღირსო...“

აქბთსა, გიხაროდენ და მხიარუ, ბ. — რაჟამს, მამო, ნისლი იგი საცთუ-
რისაჲ განაქარვე...“ 18r—19v.

15. „ბ, მიგებებაჲ, დასადებელნი. ორ ღლყვსა გ გ.ი. მკდომარჲ ეტლთა
ქერობინთა მეუფმ...“ 19v—20r.

შენიშვნა: 20r-ს კიდევ იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია ვალო-
ბის ტექსტი: „ხატი და ... ქუეყანა...“

16. „მარხვათა პირველსა შაბათსა თეოდორე მოწამისაჲ დასადებელნი.
ორ ღლყვსა. კერპად მსახურებისა სიმდიდრჲ მოიგე...“

აქბთსა კა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ. — შენ ნიჰად განმამდიდრებე-
ლად ქრისტემან ღმერთმან მოგცა სოფელსა...“ 20r—21v.

17. „მარტსა ა, ორმეოცთაჲ დასადებელნი. ორ ღლყვსა ა გ.ი. გიხარო-
დენ, შეერთებულნი ახანანო...“

აქბთსა დ გ.ი. ვითარცა ედემს შინა მყოფ იყვენეს მოწამენი ქრისტეს-
ნი...“ 21v—23r.

18. „მარტსა ით, მამათა დამწუართაჲ. ორ ღლყვსა კა დ. მკნეთა ზე-
და. — რომელთა ცხორებაჲ ესე წარმავალი შეურაცხ-ჰყავთ...“

აქბთსა დ გ.ი. უფალო, დაღაცათუ მსახურთა შენთა დაუტევეს სოფელი
ესე...“ 23r—v.

19. „კე, ხარებაჲ, დასადებელნი. ორ ღლყვსა კა ა. ეჰა, დიდებული
საკვრველი...“

აქბთსა კა დ. რაჟამს მოწყალე ექმნა დამბადებელი წყალობით დაბადე-
ბულთა...“

სხუანი დ გ.ი. ზ სიბრმესა მა. — მთავარი ზეცისაჲ გაბრიელ ნაზარეთა მო-
ვიდა...“ 23v—25r.

20. „ბზობისა პარასკევსა, მღვდელთ-მოძღუართა დასადებელნი დ. მკნეთ-
თა ზედა. — მკნედ დაუთმეთ სატანჯველთა, სანატრელნი მღვდელთ-მოძღუარ-
ნი...“

აქბთსა დ გ.ი. მოეც, ქრისტე ღმერთო, მონათა შენთა სიტყუაჲ სიბრძ-
ნისაჲ...“ 25v—26r.

21. „ალესებასა. მწუხრი, დასადებელნი, ორ ღლყვსა გ გ.ი კა ა. რაჟამს
ასდგე საფლავით, დამბადებელი...“ 26r—27r.

22. „ახალკურიაკესა დასადებელნი. ორ ღლყვსა კა ა. ზეცისა განწე-
სებ. — ყოველთა დღესასწაულთა უდიდებულმსი...“

სხუანი. შემდგომად რვა დღისა ადგომისა შენისა, ქრისტე, ეჩუენე მოწა-
ფეთა ადგილსა მას...“ 27r—28v.

23. „მე-ბ სამშაბათსა, მენელსაცხებელთანი დასადებელნი კჳა ა. ზეცისა
ძალნი შეძრწუნდეს...“

აქბთსა დ. რომელ ხარ დიდებულ ქსე, ამათ ზედა. — რომელი დაემშუ-
ალე ჟუარსა ზედა ნუფსით თვისით, ქრისტე ღმერთო ჩუენო...“ 28v—29r.

24. „მე-გ ზეთშაბათსა, ელიაჲსი დასადებელნი კჳა ა. ეჰა ვითარ ზაგეთა
კორციელთა გამოთქუან ქებაჲ შენი...“

აქბთსა. შენ, რომელმან ელია თეზბიტელი ქუეყანით ცეცხლისა ეტლი-
თა, მოწყალო...“ 29r—30r.

25. „იოსებისნი დასადებელნი. ოო ღლყჳსა დ გი. ჰ დიდებულო ბრძე-
ნო, დაღაცათუ დავფარა შენ საფლავმან...“ 30r—v.

26. „ამალღებასა დასადებელნი. ოო ღლყჳსა ა. იშვე ქალწულისაგან,
ქრისტე ღმერთო ჩუენო...“

აქბთსა ა. გი. მოვედით, აღვიდეთ მთასა ღმრთისასა ზეთის-ხილთასა...“
30v—31r.

27. „მარტულიასა დასადებელნი. ოო ღლყჳსა გ გი. ნუგეშინსმცემელი
გუაქუს მამისა მიმართ ქრისტე ღმერთო...“

აქბთსა. მიგიცემისთა. — დღეს დანერგვაჲ სულისა...“ 31v—32r.

28. „აპრილსა კვ, გიორგისი დასადებელნი. ოო ღლყჳსა კჳა დ. მკნეო
შორის მოწამეთა, ლუაწლისა მძლეო გიორგი...“

აქბთსა. გიორგი, მკედარი მეუფისა დიდისაჲ...“ 32r—33r.

29. „ქე, მარკოზ მახარებელისაჲ დასადებელნი. ოო ღლყჳსა დ გი. ჰ
სასწ. — მარკოზ მახარებელო, სანატრელო, რომელმან გუახარენ ჩუენ მაღლნი
ღმრთისანი...“

აქბთსა კჳა ა. ეჰა, მარკოზ წმიდაო, სადა-იგი პირველ განმრავლდა ულ-
მრთოებაჲ...“ 33r—34r.

30. „მისისა ბ, ათანასისი დასადებელნი. ოო ღლყჳსა კჳა დ. სწავლათა
შენთა ველმან უტუდავებისა ყუაიელნი...“

აქბთსა დ გი. საყვრი საღმრთოჲ, კმაშუენიერად მგალობელი...“ 34r—
35r.

31. „ვ, იობ მართლისაჲ დასადებელნი. ოო ღლყჳსა კჳა დ. ხისა მიერ. --
ლუაწლსა განსაცდელთასა, სანატრელო, დაუთმე ძლიერად... 35r—v.“

შენიშვნა: ძლისპირი ჩაწერილია სხვა ხელით.

32. „ზ, ჟუარისაჲ დასადებელნი. ოო ღლყჳსა კჳა დ. მოგიცემის,
ღმერთო, სასწაულად მომიშთა შენთა ჟუარი შენი უძლეველი...“ 35v.

შენიშვნები: 1. შემორჩენილია მხოლოდ პირველი ტროპარი.

2. დღესასწაულები წარმოდგენილია „ოო ღაღაღყაესა“ და „აქებდითსა“
სტიქარონებით, ზოგან „ოო ღაღაღყაესა“ მოსდევს „ოხითაჲ“ (იხ. აქვე,
1:4,7).

11. [საგალობელნი დღესასწაულთანი] 1. „ქრისტეს შობასა წინა კრიაკესა დასადებელნი. ოგ^ღლბდთსა ჯ^ა ა. სასწაულითა იესნა ერი უფალმან... — საშოთ ვშიდისათ ძმ ლმრთისაჲ გამოჩნდა...“ 36r—41v.

2. „წინა კრიათ ქრისტეს შობადმდე ო^რო ღ^ღდყავსა და აქ^ბთსა ესე დასადებელნი სთქუნე ჯ^ა ბ გ^ი. ანგელოზთა დღეს წინა უვიდოდეს ძალნი ბეთლემისათა...“ 41v—44v.

3. „ქრისტეს შობასა დასადებელნი. ოგ^ღლბდთსა ჯ^ა ა. მონებისა მისგან მწარისა... — ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ...“ 44v—52v.

შენიშვნა: კანონი შეიცავს მეორე გალობასაც — „მოიხილესა“.

4. „განცხადებასა წინა კრიაკესა დასადებელნი. ო^რო ღ^ღტყვისა ჯ^ა დ გ^ი. რომელმან ედემს. — აწ იორდანე მდინარეო, იხარებდ...“

ოგ^ღლბდთსა ჯ^ა ბ. ზღუსა ლელვათა მძუნეარეთა... — შენ, მეუფეო, რაჟამს გამოაბრწყინე ცისკარი დღისაჲ...“ 52v—59v.

5. „განცხადებასა დასადებელნი. ო^რო ღ^ღტყ^სა ჯ^ა ა. ნათელი ნათლისაგან გამოუჩნდი სოფელსა... . — ნათელი ნათლისაგან მოვიღინა სოფლად...“

ოგ^ღლბთსა ჯ^ა ბ. ვანაპო სიღრმე ზღუსაჲ ბრძანებით... . — ნათელს-იღებს ქრისტე, ნათელ-ვილოთ...“ 60r—67v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი შეიცავს მეორე გალობასაც — „მოიხილესა“.

6. „განცხადებითგან მსგეფსამდე ესე დასადებელნი. ო^რო ღ^ღდყვისა და აქ^ბდთსა სთქუნე ჯ^ა ბ გ^ი. ანგელოზთა დღეს, ამას ზედა. — ნათელი საღმრთოთა, განმანათლებელი კაცთაჲ...“ 67v—69v.

7. „დასადებელნი მიგებებისანი. ოგ^ღლბდთსა ჯ^ა გ. უქმი ქუეყანაჲ, სამკვდრებელი ცათაჲ... — ზეცით აცურებს ღრუბელთა დღეს წყალობაჲ...“ 69v—75r.

8. „დასადებელნი ხარებისანი. ო^რო ღ^ღდყვისა ჯ^ა ა. ეჰა დიდებული, საკურველი...“

ოგ^ღლბდთსა ჯ^ა დ. რომელმან გამომიჯნა ჩუენ ბჭეთაგან სიკუდილისათა... . — რომელმან მოგივიღინა დღეს მთავარანგელოზი ხარებად...“ 75v—80v.

შენიშვნა: 79v-ს კიდევ, „აქურთხვედითსა“ დასასრულის გასწვრივ, ი ო ვ ა ნ ე-ზ ო ს ი მ ე ს ხ ე ლ ი თ მიწერილია ღვთისმშობლის ტროპარის დასაწყისი: „კმასა შეესწირავთ შენდა, ქალწულო... გიხაროდენ“.

9. „შობასა დასადებელნი. ო^რო ღ^ღდყვისა ჯ^ა დ გ^ი. იხარებდ, ქალწულო ღირსო, სიონ...“

ოგ^ღლბდთსა ჯ^ა დ. იხილვა კმელად სიღრმე ლელვათაჲ... . — პირითა ყრმათა უბიწოთათა შემზადე მოსლვისა შენისა ქებაჲ...“

აქ^ბდთსა დ გ^ი. მოვიდა მკნელი წმიდად ქალაქად...“ 80v—88r.

10. „დიდსა ხუთშაბათსა, ო^რო ღ^ღტყ^სა ჯ^ა ბ გ^ი. კრებული უმჯულოთაჲ ჰურიათაჲ ეზოსა მას კაიაფაჲსა შეკრბა დღეს...“

6. სინური კოდექსი

ოგლბთსა ჯა ბ გ. ზღუდა მეწამული კუერ[თ]ხმან განაბო... — სა სიბრძნემან, სოფლისა ამის ცხორებისა მიზეზმან...

აქბთსა. აჟდა მზაკუევარმან და მიმცემელმან ამბორის-ყოფითა სიცრუ-ვისაათა...“ 88r—96r.

11. „დასადებელნი აღვსებისანი. ოო ღლტყსა ჯა ა. ნათელი სამწუხროა გამოუჩნდა მყოფთა ბნელისათა...“

შენიშვნა: 96r-ს ქვედა კიდზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „სხუანი ქუემოთ, დასასრულსა ჰპოვნე იგ დასადებელი“.

აღვსებასა ცისკრად, ოგლბთსა ჯა ა. დღესა მას ადგომისასა ვიხარებ-დეთ, ერნო...

აქბთსა. აქებდით ცანი ძალთა თანა...“ 96r—101v.

შენიშვნა: იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები: ა. 96r-ს ქვედა კიდზე — „ამათნი სამებისანი და ღმრთისმშობლისანი ქუემოთ, კო მ-ულთა შინა ჰპოვნე და ლოცვა-ყავთ“. ამგვარივე მინაწერია მოპლევნო დასადებელთანაც (მღრ. აქვე, № 12, შენიშვნა). მითითებული მასალა მართლაც იძებნება 29-ე რეულში, „სამებისანი და ღმრთისმშობლისანი პასექთა ზედა“ (ტექსტი გამოცემულია, იხ. ე. მეტრეველი, ძღისპირნი, გვ. 205—207).

ბ. 101v-ს ქვედა კიდზე, „აქებდითასა“ დასასრულს: „ყოფლისა სოფლისა დიდებასა — ესე ღმრთისმშობლისაი ქუემოთ, დასასრულსა ხოლო ჰპოო და ოო ღლტყსა და ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

12. „დასადებელნი ახალკვრიაკესა. ოგლბთსა ჯა ა. დღესა მას ადგომი-სასა ვიხარებ. — დასაბამი დასაბამისაი და პირმშოი დღეთაი...“ 102r—105v.

შენიშვნა: 102r-ს კიდზე იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია: „ამათნი სამე-ბისანი და ღმრთისმშობლისანი წინაით, კო მ-თა შინა ჰპოო“ (იხ. აქვე, № 11, შენიშვნა).

13. „ამალღებასა დასადებელნი. ოგლბთსა ა გ. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა. — უგალობდეთ, ერნო, ქრისტესა...“ 106r—110r.

14. „მარტულიასა დასადებელნი. ოო ღლტყსა ჯა დ გ. მოვედით, მორ-წმუნენო, განწმედილითა გულითა...“

ოგლბთსა ჯა გ გ. უფსკრულთა ზღვსათა... — ვითარ-იგი აღუთქუ ჰირველად მოწაფეთა...“ 110v—116v.

„მარტულიასა მწუხრი, დასადებელნი. ოო ღლტყსა ჯა ბ გ. უფალო, მოსლვამან სულისამან აღავსნა დღეს მოციქულნი მადლითა...“ 116v—117v.

15. „თა იენისსა კე, შობაი იოვანე ნათლისმცემლისაი, დასადებელნი. ოო ღლტყსა ჯა დ გ. მოვედით, მორწმუნენო, თუისნი გონებანი უმეტესად განვწმიდნეთ...“

ოგლბთსა ჯა დ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა ახლითა, რამეთუ დიდებულ არს. — შობითა შენითა დღეს მომეც ჩუენ სიხარული, წინაწარმეტ-სუელი...“

აქბსა ჯა დ გ. ჰ სასწაული საკვრველთაი...“ 117v—121r.

16. „თა აგუსტოსა ვ, ფერისცვალებაჲ, დასადებელნი. ოო ღლყსა ჯა ა. რომელი ეჩუენა მოსეს მთასა სინასა...“

უგლბსა ჯა დ. მწყობრი ისრაელთაჲ რაჲ განვიდა. — ჰრქუა ქრისტემან საყ[უ]არელთა თვისთა...“

აქბსა. მოვედით, მორწმუნენო გულსმოდგინენო, ზეცისათა...“ 121v—126v.

17. „ავუსტოსა იე, მარიამობაჲ, დასადებელნი. ოო ღლყსა ჯა ა. ეპა საკრველი საკრველებათაჲ...“

ოგლბთსა ჯა დ. გიგალობთ შენ, უფალო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...“

აქბსა. რომელმან ცხორებაჲ ყოვლისა სოფლისაჲ მუცლად-იდე...“

ოხთჲ. რაჲმს მიიცვალე, ღმრთისმშობელთ ქალწულო...“ 126v—132r.

შენიშვნა: 128r-ზე „განძლიერდასა“ და „ოო მესმისა“ დასაწყისები ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

18. „ავუსტოსა კთ, იოვანეს თავისა კუეთაჲ, დასადებელნი. ოო ღლყსა ჯა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, სულიერსა მას კრებასა...“

უგლბსა დ გი. ისრაელი მონა ქმნო. — იოვანეს, ღმრთისა კაცსა, წამებულსა ქრისტესგან...“

აქბსა. ზ სიბრმე იგი ჰმროდესი...“ 132r—137r.

შენიშვნა: 133r-ზე, „ოო დაღატყვისა“ ბოლოს, გალობის რამდენიმე სიტყვა ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

19. „თა სეკდენბერსა მ, ღმრთისმშობლისა შობაჲ, დასადებელნი. ოო ღლყსა ჯა ბ გი. დღეს მჯდომარემან საყდართა ზედა...“

უგლბსა ჯა ბ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარუმართა. — მოვედით, მორწმუნენო, განზხიარულებულნი სულითა...“

აქბსა. გიხაროდენ და მზიარულ იყავ, ქალაქო ღმრთისათ სიონ...“ 137r—142v.

20. „ენკენიაჲ და ჭუართა აპყრობაჲ წინა ჰპოენე, შეკრებულთა თანა“ 142v (იხ. აქვე, III:7,მ).

21. „თა ნოემბერსა მ და იდ და ყველიერისა პარასკევსა, დასადებელნი წმიდათა მთავარანგელოზთანი. ოო ღლყსა ჯა დ. მკნეო შორის მოწამეთა, ამას ზედა. — რომელმან შეჰქმენ პირველად ანგელოზნი შენნი...“

ოგლბსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან დაჰბადენ პირველად ანგელოზნი...“

აქბსა. მოგიცემიეს, ღმერთო. — პირველ საუკუნეთა დამბადებელმან გონებათამან ნათლად გამოგაჩინა შენ...“ 142v—146v.

შენიშვნა: „აქედითასა“ ბოლოს იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „სხუანი სავედრებელნი წმიდათა მთავარანგელოზთანი დ-ვე წინაით, კვ მ-ულთა შინა ჰპოენე“ (146v), (მდრ. აქვე, IV:3). იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია 143r-ზეც.

22. „სხუანი დასადებელნი მთავარანგელოზთანივე ოო ღღყვსა კა დ გი. მოვედით, მორწმონენო, დიდთა მთავარანგელოზთა, ზეცისა ერისთავთა... რომელმან ედემს შინა, ამთ ზედა. — რომელნი სამოთხით. რომელმან გვშეე მშც სიმართლისაჲ, ქალწულო. რომელმან გვშეე დამბადებელი ცათაჲ...“ 147r—148v.

შენიშვნები: 1. სათაურში „სხუანი“ ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

2. ეს საგალობლები მცირეოდენი სხვაობით მისდევს Sin. 34-ის შესაბამის ტექსტს (მდრ. აღწ. Sin. 34:VI). მხოლოდ Sin. 34-ში ჩართულია საბასა დ მც მიძღვნილი საგალობლებიც.

III. „შეკრებულნი ძუელნი დასადებელნი“. 1. „იანვარსა ივ, ქოზიბას ღმრთისმშობლისაჲ დასადებელნი. ოო ღღტყვსა კა დ გი. ჰ დიდებული, საკვრველი...“

ოხთა კა ა გი. გიხაროდენ, ბჰეო ცათაო...

ფნი კა ა. წმიდა ყო საყოფელი თვისი მაღალ. დბლი. უფალი ძალთა ჩუენ თანა...

ოგლბდთსა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა ერი თვისი ზღუესა მას მეწამულსა... — მეოზ გუეყავ ქრისტესა, შენგან შობილსა... აქბთსა. ლახუარსა განმღებელსა ზედა. — რომელმან შეიწყნარე უხილავი სიტყუაჲ მამისაჲ...“ 148v—153r.

შენიშვნები: 1. დასადებელთა საერთო სათაური: „შეკრებულნი ძუელნი დასადებელნი“ იოვანე-ზოსიმეს ხელითაა მიწერილი. მისივე ჩაწერილია „აქბდთსა“ 149r-ს კიდევზე.

2. „ოხთაჲ“ და ფსალმუნური საგალობლებით დგება ლექციონართან (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, № 153, 155, 1437).

2. „დასადებელნი მოციქულთანი, ვისთვისცა გინდენ. ოო ღღტყვსა კა დ. მკნეთთა ზედა. — ვითარცა თუალით მხილველთა...“

ოგლბდთსა მახარებელთა და მოციქულთანი, კა ა გი. ეტლთა სიმრავლმ მკედრებითურთ... — ქებაჲ შესხმისაჲ მეთევზურთაჲ...“ 153r—158r.

3. „დასადებელნი წინაწარმეტყუელთანი, ვისთვისცა გინდენ. ოო ღღტყვსა კა ბ გი. თქუენ, წინაწარმეტყუელნი და ქრისტესა მომასწავებელნი...“

ოგლბდთსა კა ა გი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა... — ეკალთაგან ვარდალ გამოჩნდით...

აქბდთსა. მოვედით, აღვიდეთ. ამას ზედა. — მოვედით, მორწმუნენო, საკსენებელსა მას წმიდათა წინაწარმეტყუელთასა...“ 158v—161v.

4. „დასადებელნი მღდელთ-მოძღუართანი, ვისთვისცა გინდენ. ოო ღღტყვსა კა დ. მკნეთ შორის მოწამეთა. — მკნედ დაუთმეთ სატანჯველსა, სანატრელნი მღდელთ-მოძღუარნი...“

ოხთაჲ კა ა გი. აჰა, წმიდანო მღდელთ-მოძღუარნი...

ფნი კა ბ. მღდელნი შენნი შეიმოსნენ სი. დბლი. მოიკსენე, უფალო, დავით და.

ოგლბდისა ჯა დ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. ღმრთისმშობლისათა ჰპოო. — დაარღუე წვალებამ წინააღმდეგობთაა...

აქბდისა ჯა დ. სწავლათა მათ შენთა...“ 161v—164v.

შენიშვნები: 1. „უგალობდისას“ ძლისპირი სრულად მითითებულ ადგილზეა (იხ. აქვე, III:1).

2. „ოხითაით“ და ფსალმუნური საგალობლებით დგება ლექციონართან (შდრ. № 1493).

5. „დასადებელნი წმიდათანი, ვისთსცა გინდენ. ოო ღლტყესა ჯა დ გი. ვითარმედ გხადოდით თქუენ, წმიდანო, ქერაბინად...
ფნი ჯა ა. პატიოსან არს წინაშე. დბლი. მრწმენა მე რომლისათუს.

ოხთა. ლუაწლისა მძღენო წმიდანო...

ოგლბდისა. ისრაელი მონა-ქმნული... — კსენებასა წმიდათასა ქეშმარიტად, უფალო, ცაჲ და ქუეყანაჲ იხარებენ...

აქბდისა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმიდა-პყოფენ...“ 165r—168v.

შენიშვნა: „ოხითაით“ და ფსალმუნური საგალობლებით დგება ლექციონართან (№ 1475).

6. „დასადებელნი მამათანი, ვისთსცა გინდენ. ოო ღლტყესა ჯა ა გი. ოირსნო მამანო, წმიდასა საქსენებელსა თქუენსა გალობით და მადლობით აღვასრულებ...
ოხთა ჯა ა გ. ბრწყინვალეა სახელი თქუენი, წმიდანო მამანო...

ფნი. რამეთუ უფალსა უყუარს სამართა... დბლი. ხოლო მშუდთა დაიძკუდრონ ქუეყანაჲ...

ოგლბდისა ჯა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა — ღმრთისმშობლისათა ჰპოო. — გსუროდა შენ უფლისა და დაუტევენ გემონი ჳორცთანი...

აქბდისა. მამანო წმიდანო, სოფელი ესე არად შეპრაცხეთ...“ 168v—171v.

შენიშვნა: „უგალობდისას“ ძლისპირი სრულად მითითებულ ადგილზეა (იხ. აქვე, III:1).

7. „დასადებელნი სატფორებისანი, ოდესცა გინდეს. ოო ღლტყესა ჯა ა. ზეცისა განწესებულთა, ამას ზედა, ქუმოთ. — ზეცისა განწყობილებამ დღესასწაულობს...
ოგლბდისა ჯა დ. ზღსა მის მეწამულისა... . — სუეტითა მით ღრუბლი-

საჲთა ჰნათობდ ერსა...

აქბსა. არსებით მიუწდომელისა. — სატფურებისა დღესა სულიერად ვდღესასწაულობდეთ...

ოხთა ჯა ა. ოფროს მზის-თუალისა შემკობილი... (შდრ. ლექც. № 1549).

ფნი ჯა ბ გი. ყოველი თესლები... დბლი. რამეთუ შენი, (!) უფალი, ტკბილ და მართალ ხარ...“ 171v—176r.

8. „დასადებელნი ჭუარისანი, ოდესცა გინდენ, ორ ღღტყვსა ჯა დ. ხისა მიერ აღამ... — კელითწერილი იგი პირველისა ცოდვისა ჩუენისა...“

ოხთა ჯა ა. განწყობილნი სიმრავლეს ანგელოზთა...“

ფნი ჯა გ. ყვე ჩუენ თანა სასწაუ. ღბლი. რამეთუ შენ, უფალი, შემეწე (შდრ. ლექც. № 1446).

ოგლბდთსა. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო... — გიგალობთ შენ, რომელმან მიჩუენე ჩუენ საჭურველი უძლეველი...“

აქბდთსა. მოგიცემის, ღმერთო, სასწაულად მოშიშთა შენთა ჭუარი...“ 176r—181v.

9. „დასადებელნი სულისანი. ორ ღღტყვსა ჯა ბ გი. თქუენ, სულიერნი ძმანი, ნუსადა დამივიწყებთ ლოცვასა თქუენსა...“

ოგლბდთსა ჯა დ გი. ისრაელი მონა-ქმნული გამოიქ, წმიდათსა ჰპოო.— ევედრენით, მორწმუნენო, ქრისტესა, ღმერთსა ჩუენსა...“

აქბდთსა. ცხოველთა და მკუდართა ხარ ღმერთი მრავალმოწყალს...“ 181v—184v.

შენიშვნა: „უგალობდითსას“ ძლისპირი სრულად მითითებულ ადგილზეა (იხ. აქვე, 111:5).

10. „ღმრთისმშობლისა დ გი. ანგელოზთა მკედრობასა გარე მოეცევე შენ, ქალწულო დედაო...“

დ გი ღმრთისმშობლისა. ღმრთისმშობელსა მარიამს გალობით პატივსცემდეთ...“

ღმრთისმშობლისა ჯა გ გი. აღიდენ, ქრისტე, ანგელოზნი და კაცნი ყოველნი...“ 181v—185v.

შენიშვნები: 1. VIII ხმის ღმრთისმშობლისა ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

2. 185r-ზე კრიპტოგრაფებია: „ქრისტე, შეიწყალე რბფ, მჭ, უჭ, იხფ“ (ამასთან დაკავშირებით იხ. ივ. ჯავახიშვილის აღწერილობა, გვ. 50; ა. შანიძე, კრიპტოგრაფიული მასალები, მიმოხილველი, I, 1926, გვ. 237—243; ლ. ათანეღლიშვილი, ქართულ ხელნაწერთა რამდენიმე კრიპტოგრაფის შესახებ, მრავალთავი, 111, თბ., 1973, გვ. 61—63).

IV.1. „შეკრებულნი ახალნი სავედრებელნი. დასადებელნი სამარადისოთა დღეთანი ახალნი, კპრულნი, თქუმულნი წმიდისა და ნეტარისა“. „აღღესა ორშაბთსა ცისკრად კანონი, დასადებელნი სინანული[სა]ნი, ოგლბსა ჯა დ. დაანთქენ ვნებანი სულისა. — მოწყალეობითა, ღმერთო, ღმრთისა წყაროთა...“

აქბსა ჯა ბ გი, ნინეველთანი. გამოუქულეველო ყოველთაო უფალო...“ 186r—192r.

შენიშვნა: სათაური — „შეკრებულნი ახალნი სავედრებელნი“ ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

2. „სავედრებელნი წმიდისა და დიდებულისა ღმრთისმშობლისა მიმართ ყოველისავე ჭირვეულისათჳს საღმრთებლად. უგლბსა ჯა დ. ზღუსა მის მეწა-“

ნელისა დელ. — შენ მხოლოდ დაბადებულთათჳს ნუგეშინის-მცემელად გამოშჩნდი...“ 192r—195v.

3. „სავედრებელნი წმიდათა უტორცოთანი. ოგლბსა ჯა დ. დანთქენ ვნებანი სულისა ჩემისანი. — გონება ბრწყინვალენო დიდებისაგან ღმრთისა...“

აქბსა წინაით ჰპოო. რომელი მკდომარე ხარ — ესენი წინაით ჰპოენე“ 196r—198v.

შენიშვნა: „ო მესმასას“ ძლისპირი და „აქებდითსას“ დასაწყისი კიდებზე მიწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

4. „სავედრებელნი წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისანი. ოგლბსა ჯა დ. ზლუსა მი. — ვითარცა რაე სასანთლესა, შენ, წინამორბედო მზისა სიმართლისასა...“ 198v—202v.

5. „ოთხშაბათსა, დასადებელნი წმიდისა ჯუარისანი და წთნა (!). უგალობდითსა ჯა დ. ზლუსა მის მეწამუ. — რომელმან განპრობენ ცანი და განირთხენ კელნი ჯუარსა ზედა...“

აქბსა წინაით ჰპოო“ 202v—205r.

შენიშვნა: 202v-ს გვერდით კიდებზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „იბაკონი დ-შაბათ-პარასკევისანი წინაით ჰპოენე“. „აქებდითსას“ შენიშვნაც: „აქბსა წინაით ჰპოო“ იოვანე-ზოსიმეს ხელითაა მიწერილი 205r-ს კიდებზე.

6. „სავედრებელნი წმიდათა მოციქულთანი. ოგლბსა ჯა დ. ზლუსა მის მეწა. — საღმრთოთა ნუგეშინის-ცემითა განათლებულნო მოციქულნო...“ 205r—208v.

7. „პარასკევსა, ჯუარისაჲ და წმიდათანი. ოგლბსა ჯა დ. ზლუსა მის მეწამულისა. — ჯუარსა ზედა განჰვიწინენ საღმრთონი ნებნი, სულგრძელო...“

აქბსა. რომელი ხარ დიდებულ ქსენებასა წმიდასა. — საქურველად უძღვეველად მოგიცემის ჩუენდა ჯუარი შენი, ქრისტე...“ 208v—213r.

შენიშვნა: 213r-ს გვერდით კიდებზე, „აქებდითსას“ გასწვრივ, იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია ტროპართა დასაწყისები: „რომელმან მეთევ-ზურნი. რომელთა შენთს იენეს. რომელმან მიეც კაცთა. რომელმან შეე უთეს- [ლოდ]—ესენი წინაით ჰპოენე“. ეს ტროპარები სრულად შესულია პარასკევს, ჯუარის დასდებლებში, რომელიც მხოლოდ „აქებდითსა“ სტიქარონითაა წარმოღვენილი (იხ. აქვე, № 11).

8. „სავედრებელნი წმიდათა წინაწარმეტყუელთანი და მოწამეთანი. ოგლბსთსა ჯა დ. დანთქენ ვნებანი. — მდგომარენო საყდარსა ღმრთისასა კადნიერად წინაწარმეტყუელნო...“

აქბსა. რომელი ხარ დიდებულ ქსენებასა — წთნი“ 213r—217r,

შენიშვნა: „აქებდითსას“ დასაწყისი ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით და მიითებულია „წმიდათანი“. მართლაც, ეს „აქებდითსა“ გამოიყენება პარასკევს — „ჯუარისაჲ და წმიდათანი“ (იხ. აქვე, № 7).

9. „ოთხშაბათსა, აქზსა დასადებელნი ჯა დ ჟუარისანი და წმიდათანი. რომელი ხარ დიდებულ, ამათ ზედა. — რომელმან დაითმინე ვნებაჲ ჩუენთვის ჟუარსა ზედა, ქრისტე ღმერთო ჩუენო...“ 217r—v.

10. „დასადებელნი წმიდათა მთავარანგელოზთანი. აქზსა ჯა დ. რომელი ხარ დიდებულ. — რომელი მჯდომარე ხარ ცეცხლის ფერთა ეტლთა ზედა...“ 217v—218r.

11. „პარასკევსა, დასადებელნი ჟუარისანი. აქებდითსა ჯა დ. რომელი ხარ დიდებულ. — რომელმან მეთევზურნი კაცთა მონადირე ჰყვენ“ 218r.

შენიშვნა: „პარასკევსა“ ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

12. „დასადებელნი წმიდათანი, ვისთვისცა გინდეს, და საშაბათონი, ორო ლღყავსა ჯა დ გი. ვითარმედ გხადოდი თქუენ. ძლიერად. მკედარნო, ვითარმედ გაქებდეთ.

სხუანი. ედემთა ზედა. — რომელთა მოიგეთ ზეცით გარდამო გვრგვნი იგაღბმსა...

ოგლბსა. ისრაელი მონა-ქმ. კსენებასა წმიდათასა. ახოვანთა. სათნოება.

სხუანი. იწ მონა-ქმნ. — უგალობდეთ, მორწმუნენო, ქრისტესა, ღმერთსა ჩუენსა...

აქზსა. ქრისტეს მოწამესა ყოველთა ადგილთა. ქრისტეს მოწამეო, მოსავ. მოწამეთა შენთა, ქრისტე...

სხუანი. ქრისტეს მოწამეთა ყოველნი ქებით უღაღადებდეთ...“ 218v—222r.

შენიშვნები: 1. საგალობლის დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „რომლისა თაე-თაეები მიჩენია, იგი ყოველი ზემოით, ძუელთა შეკრებულთა შინა ჰპოო“ (შდრ. აქვე, 111:5). შენიშვნის მომდევნოდ, იოვანე-ზოსიმეს ხელით: „ჯა დ გი. ნესტუსა დაპბერესა ზედა. — გიხაროდენ შენ, ყოველთა უმეტესო...“ (222r).

2. „ახალნი სავედრებელნი კპრულნი“ რედაქციულად მისდევს Sin. 34-ის შესაბამის მასალას (შდრ. Sin. 34:111).

V. „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი ყოველთა კმათა ზედა ესრჭთ ჰპოვენ, თუ გინდენ. უგლბსა ჯა ა. სასწაულობითა იჯსნა ერი უფალმან — ესენი ჰპოვენ ქრისტეს შობასა წინა კურიაკესა...“ 222v—225r.

შენიშვნები: 1. შეიცავს რვა ხმის ძლისპირებს. თითოეული ხმის კანონის (აკოლუთის) ვალობისათვის მოტანილია 1 ან 2 ძლისპირი მხოლოდ დასაწყისებით (იხ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 014—016).

2. „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი“ ნაწერია იოვანე-ზოსიმეს ხელით. ტექსტის დასასრულს მიწერილია: „ესე ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი ამისთვის ვაჩინენო, რადენ სხუანი არლარა სწერიან ამას შინა, რათა, რომელიცა დღესასწაული იყოს, რომელსაცა ვმასა ზედა, ესენი მის ჯმისანივე ჰირისა მაგიერ ითქუნან, თუ გინდენ, და ლოცვასა წმიდასა თქუენსა გვედიეთ“ (225r).

3. ტექსტი გამოცემულია (იხ. „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის“ დასახ. გამოცემა, დამატება, 1, გვ. 205—208).

VI. „იბაკონი ჟუარისანი ახალნი, ახალთა შეკრებულთა სავედრებელთანი“

ოთხშაბათ-პარასკევთა, **ჯ** დ. რომელი აჰმალდი ჯუარსა ზედა ნეფსით თესით...

ოგ^ლბსა **დ.** ზღუსა მის მეწამული.

პარასკევსა, **ოგ^ზ**ბსა **დ.** ზღუსა მის მეწამუ — ზემოთ ჰჰოვნე და ლოცვა-ყავთ“ 225v (იხ. აქვე, III:7).

შენიშვნა: „იბაკონი“ ნაწერია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

VII.1. „დასადებელნი წმიდისა ადგომისა. ო^რ ო ლ^ყსა **ჯ** ა. სამწობროსა ლოცვასა შეესწირავთ შენდა მიძართ, უფალო... — სიტყუაჲ ღმრთისაჲ უხილავი, უხრწელი...

ოგ^ლბსა. მონებისა მისგან მწ. — ქრისტემან ღმერთ-მყო კორცთ-შესხმითა...“ 226r—230r.

შენიშვნა: კიდეებზე მინაწერებია იოვანე-ზოსიმეს ხელით: 226v-ზე, „განძლიერდასას“ წინ — „ამისნი სძლისპირნი ქრისტეს შობასა ჰჰოვნე“. „განძლიერდასასთან“ ძლისპირი მხოლოდ დასაწყისითაჲ მინიშნებული, სრულად იოვანე-ზოსიმეს მითითებულ დღეზეა გატანილი (იხ. 47v). 230r-ზე: „აქ^ბბსა წინაჲთ ჰჰოო“.

2. „დასადებელნი ადგომისანი. ო^რ ო ლ^ყსა **ჯ** ბ. რომელი იშვა მამისა[გან] წინა საუკუნეთა სიტყუაჲ საღმრთოჲ... — ქრისტემან ღმერთმან კელით წერილი ჩუენთჳს ნეფსით თესით ჯუარსა შემშჳჲლა...

ოგ^ლბსა. განაჲო სიღრმე ზღუ. — ჯუარს ეცუ, ქრისტე, ურშჳჲლოთა მიერ...“ 230v—234v.

შენიშვნები: 1. „განძლიერდასასთან“ იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „ამისი სძლისპირნი განცხადებასა ჰჰოვნე“ (231r), ძლისპირი სრულად იტებნება მითითებულ დღეზე (იხ. 62r).

2. „ადიდებდითსას“ დასაბრულს იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია: „აქ^ბბლთა წინაჲთ ჰჰო[ო]“ (234v).

3. „დასადებელნი ადგომისანი. ო^რ ო ლ^ყსა **ჯ** გ. ჯუარითა შენითა, ქრისტე, დაჰკენ ძალი სიკუდილისაჲ... — დიდ არს ძალი ჯუარისაჲ მის...

ოგ^ლბსა. უქმი ქუეყანაჲ სამკვდ. — განიპყრენ შენ ნეფსით კელინი...“ 235r—238v.

შენიშვნები: 1. „უფალობდითსას“ გასწერივ იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია შენიშვნა, რომლის ამოკითხვაჲ ჭირს, იკითხება „ჰჰო“ (235r).

2. „აქ^ბბდითსას“ ადვილას იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია: „აქ^ბბლ^ა წინაჲთ ჰჰოო“ (238r).

4. „დასადებელნი ადგომისანი. ო^რ ო ლ^ყსა **ჯ** დ. სამწუხროსა ამას გალობასა და მსხუერპლსა შენდა, ქრისტე, შეესწირავთ... — ჯუარსა დამშჳჲლავითა მოსპო წყევება პირველი...

ოგ^ლბსა. ზღუსა მის მეწამულისა ღელვათა, ენკენიასა ჰჰოვნე. — აჰმალდი შენ ჯუარსა ზედა...“ 238v—241v.

შენიშვნები: 1. „უგალობდითსას“ ძლისპირის დასაწყისის გასწვრივ ენკენინას პპოენე“ ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

2. 241v-ს გვერდით კიდევ იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია: „აქბდტსა წინაჲ პპო[ო]“.

5. „დასადებელნი ადგომისანი. ოო ღლყსა კჲ ა გი. სუფევს ღმერთი წარმართთა ზედა... — ჯუართთა შენითა წმიდითა ეშმაკი მოაკდინე...“

ოგლბსა. ეტლთა სიმ. — ერმან ჰურიათამან, ეკლის გამომღებელმან...“
242r—245r.

შენიშვნები: 1. „უგალობდითსას“ ძლისპირის დასაწყისის გასწვრივ იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია შენიშვნა, რომლის ამოკითხვა ჭირს, იკითხება: „მცქ“ (242r).

2. 245r-ს კიდევ იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია: „აქბდტსა წინაჲთ პპოო“.

6. „დასადებელნი ადგომისანი. ოო ღლყსა კჲ ბ გი. ჯუართთა შენითა, ქრისტე, ვიქდით...“

ოგლბსა. უკუღვევლად. — გან-რაჲ-იპყრენ ჯელნი თჳსნი ჯუარსა ზედა...“
245r—248v.

შენიშვნა: 248v-ს კიდევ იოვანე-ზოსიმეს შენიშვნაა: „აქბდტსა წინაჲთ პპოო“.

7. „დასადებელნი ადგომისანი. ოო ღლყსა კჲ გ გი. დღე ვნებისაჲ შესცვალე ღამედ, ქრისტე... — ჯოჯოხეთით ჯმა-ყო ადამ შენდამი, სახიერო...“
ოგლბსა. უფსკრულთა ზღუსათა, მარტვილისა პპოო. — ჯელნი თჳსნი ჯუარსა შემსჭუალნა მაცხოვარმან...“

აქბსა. დღეს აღდგა ქრისტე საფლავით... — ნელსაცხებლითა მოვიდეს ღედანი საფლავსა მას...“ 248v—253r.

შენიშვნა: „უგალობდითსას“ დასაწყისის გასწვრივ იოვანე-ზოსიმეს ხელითა ჩაწერილი „მარტვილისა პპოო“, ეს ძლისპირი სრულად მინიშნებულად აღვიღებ (იხ. 111v).

8. „დასადებელნი ადგომისანი. ოო ღლყსა კჲ დ გი. უფალო, დაღაცათუ სამშჯავროსა მას წინაშე პილატესა წარსდევი... — უფალო, დაღაცათუ ჰურიათა მათ სახედ მკდრისა საფლავსა დადგეს...“

ოგლბსა. ეტლთა მფლობე. — [ვის არა უკვრდეს] ღმრთეებჲა ქრისტესი და ძლიერებჲა მისი...“

აქბსა. ცხორების მომცემლსა მას საფლავსა... — მენელსაცხებლენა იგი ღედანი მიიწინეს შემურვად...“

სხუანი. იშვე შენ ქუეყანასა, იესუ...“ 253r—257v.

შენიშვნა: ოო დაღაცესას“ გასწვრივ, კიდევ, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, მიწერილია: „უფალო, დაღაცათუ ქალწულისაგან. უფალო პირველ საჯუხო... ესენი წინაჲთ...“ (253v).

9. „აქბსა ჯა ა. რაჟამს დავმშუალე ჟუარსა ძელისასა...
 აქბსა ჯა ბ. გიხილეს რამ ქრისტე დაბადებულთა ჟუარსა ზედა...
 აქბსა ჯა გ. მოვედით თქუენ, წარმართო...
 აქბსა ჯა დ. კლდენი განსთქდეს, ქრისტე...
 აქბსა ჯა ე გ. შენ, რომელი ასდევ მკდრეთით...
 აქბსა ჯა ბ გ. მძლე ექმენ შენ, ქრისტე, ქუესკენელსა ჯოჯოხეთსა...
 გ გ. და დ გ. ადგილსავე ზედა ჰპოვნე“ 258r—261r.

შენიშვნები: 1. „აქბდითსა“ სტიქარონები მოსდევს აღდგომის დასდებულს. ამ მასალაზე უთითებს იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები (იხ. შენიშვნები I—VI ხმების აღდგომის დასდებულთან).

2. რედაქციულად მოსდევს ზელნაწერ Sin. 34-ის შესაბამის მასალას (მღრ. Sin. 34: IV). აღდგომის დასდებულთა ტექსტი ახალი რედაქციისაა.

VIII.1. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი. ორ ღლყვსა ჯა ა. შენ ღრუბლად ნათლად, ამას ზედა. — გიხაროდენ, მოწამენო უფლისა მიერ, რამეთუ ღუაწლი კეთილი მოიღუაწეთ თქუენ...“

სხუანი ა. ზეცისა განწესებულთა, ამას ზედა. — მოვედით, მოყუარენო დღესასწაულისანო...

შენიშვნა: „სხუანი ა. ზეცისა განწესებულთა, ამას ზედა“ იოვანე-ზოსიმეს ხელითა ჩაწერილი.

ოგლბდთსა. მხილველი ღმრთისაჲ მოსე. — რომელმან ქმნა ნიშები სასწაულები...

აქბთსა. წმიდანო მარტულნო, საფლავმან ქუეყანასა შინა არაჲ დაფარნა სიმკნენი თქუენნი...

სხუანი. წმიდანო მარტულნო, მძლავრთაჲ იგი მძუნვარე გულის-წყრომაჲ...“ 261v—266v.

შენიშვნა: „სხუანი“ ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

2. „დასადებელნი საშაბათონი. ოგლბდთსა ჯა ბ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარუშართა გზად. — შენ გიგალობთ, უფალო, და გევედრებით სასკენებელსა მოწამეთასა...“

აქბსა. გუნდი მარტულთაჲ წინა აღუდგა მძლავრთა...“ 266v—270r.

3. „დასადებელნი საშაბათონი. ოგლბდთსა ჯა გ. ღმერთსა, რომელმან იქნა პირველ ერი ზღუსაგან... — რომელმან განადიდა დღეს სოფელსა შინა ღუაწლით შემოსილთა მათ სასკენებელი...“

აქბსა. ნაყოფთა თქუენთა სურნაღბაჲ წმიდაჲ შესწირეთ ღმრთისა, წმიდანო მარტულნო...“ 270r—273r.

შენიშვნა: „ადიდებდითსა“ მომღვენოდ, 272r-ს ქედა კიდზე, იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია: „სამკვდრებელსა წმიდათა შენთასა, ქრისტე, სულნი მიცალბულნი დაამკვდრენ... გუ[ნ]დნი ანგელოზთა. ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

4. „დასადებელნი საშაბათონი. ოგლბდთსა ჯა დ. [გი]გალობთ შენ, უფა-

ლო ღმერთო ჩუენო... — მიჰბაძევედით ენებათა მკსნელისათა თქუენ, ყოლად საგალობელნო...

აქბთსა. რომელი ხარ დიდებულ კსენებასა წმიდათასა, ქრისტე ღმერთო...“ 273r—277r.

5. „დასადებელნი საშაბათონი. ოგლბთსა კა ა გი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა, რომელმან განიყვა. — უგალობდეთ ღმერთსა, რომელმან განადიდა საკსენებელი ღუაწლო-შემოსილთა უძლეველთა მოწამეთა...“

აქბთსა. რაჟამს შევიდეს მეუფე დბმსაჲ საქორწინესა ბრძენთა მათ თანა...“ 277r—280r.

4. „დასადებელნი საშაბათონი. ოგლბთსა კა ბ გი. რომელმან ზღუესა მეწამულსა, ვითა კმელსა. — რომელმან მძლედ გამოაჩინნა წმიდანი მოწამენი...“

აქბთსა. უფალო, საკსენებელსა მოწამეთასა ყოველივე დაბადებული დღესასწაულობს...“ 280r—283r.

7. „დასადებელნი საშაბათონი. ოგლბთსა კა გ გი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა მეწამულსა ზღუესა მტერი ფარაო, ძლევისა გალობათა. — ღმერთსა, რომელმან ადიდნა უძლეველნი და ღუაწლით-შემოსილნი წმიდანი მოწამენი...“

აქბთსა. მოღუაწენო წმიდანო, ცხოვარო მეტყუელნო...“ 283r—287r.

8. ა. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი. ოო ღლყსა კა დ გი. ვითარმედ გხადოდით თქუენ, წმიდანო.“

სხუანი. რომელთა მოიგეთ ზეციით გარდამო.

უგლბსა. ისრაელი მონა-ქმნული — ესენი ორკეცად ორნი გალობანი ზემოთ, შეკრებულთა შინა ჰპოვნენ და რომელი რაჲ დამიკლია, შემინდევთ და ლოცვა-ყავთ ჩემთვის“ 287r.

შენიშვნა: ნაწერია იოვანე-ზოსიმეს ხელით, უთითებს 218v-ზე მოცემულ მასალაზე „დასადებელნი წმიდათანი, ვისთვისა გინდეს, და საშაბათონი“ (იხ. აქვე, IV: 12).

ბ. კა დ გი. გახარა დღე. უფალო, დაღაცათუ ქალწულისაგან, უფალო. პირველ საუკუნეთა სიტყუაჲ, ძმ შენი, სოფლად მოავლინე...“ 287r.

შენიშვნები: 1. გალობა ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს ხელით.

2. რედაქციულად მისდევს ხელნაწერ Sin. 34-ში დაცულ შესაბამის მასალას (შდრ. Sin. 34: XXXVI).

3. საშაბათო დასდებლებთან დაკავშირებით იხ. ლ. ხეესურიანი, 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, მრავალთავი, VI, გვ. 97—107, 118, 120.

IX. „ძუენი დასადებელნი ადგომისანი. ოო ღლყავსა კა ა. რომელმან ქალწული საყდრად ქერაბინად გამოაჩინე.“

სხუანი. მწუხრისა მსხუერპლსა შევსწირავთ შენდა, ქრისტე ღმერთო...“

ონთა. ბრწყინეალისა და დიდებულისა დღესასწაულისა ადგომისა სასწაული მიიღეს უფლისა ღირსთა დედათა...“

აქა აკწთდსა. ადგომასა მაცხოვრისასა უგალობდეთა (!), ალელოაჲ.

წარდგომანი ცისკრისანი. განიღძე და მომხედენ განციოხ (ფს. 34, 23).
 დ'ბლი. საჯენ, უფალო, მაცენებქელ (ფს. 34,1).

აღდგ, ღმერთო, განსაჯე ქუეყანა (ფს. 81,8). დ'ბლი. ღმერთი დგა შე-
 საკრებელსა (ფს. 81,1).

ყოველი სული აქებდით უფალსა (ფს. 150,6). დ'ბლი. აქებდით ღმერთსა
 სიწმიდესა (ფს. 150,1).

გარდამოთქამა. მიუთხრეს ყოველი საკვრველებამ მცველთა შენთა, უფა-
 ლო...

აქ'ბთსა. ვაქებდეთ ღმერთსა, მამასა მოწყალესა...

ღ'თისმშობლისანი. ტაძარი ხარ მაცხოვრისა...

სამხრად ფ'ნი. ჰქმენ ცხოვრებამ შორის ქუეყანასა (ფს. 73,12). დ'ბლი.
 შენი არს ღლე და შნ (ფს. 73,16).

აღ'ა ფ'ნი. უფლისა არს ქე'ნი და საე (ფს. 23,1).

წ'ლთაბ'ნისა. მოვედით უფლისა, მიიღეთ ნათელი...

სწმ'დისა. კრებული მთავარანგელოზთა და ანგელოზთა დაუცხრომე-
 ლითა კმითა გაქებენ შენ... 287v—290v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი წყდება VIII ხმის „გარდამოთქმანზე“ (შემორ-
 ჩენილია მხოლოდ სათაური).

2. სათაური: „ძუღლნი დასადებელნი... ქ'ა ა“ ჩაწერილია იოვანე-ზოსიმეს
 ხელით, მისივე მიწერილია ტროპაეები 299v-ს კიდევზე, „აქა აქურთხედით-
 სასა“ და „ჭუარისანის“ გასწვრივ.

3. აღდგომის საგალობლები ძველი რედაქციისა, სამხრის ფსალმუნური სა-
 გალობლებით დგება ლექციონართან (შღრ. მ. თარხნიშვილის გამოც., II,
 № № 1679—1692). საგალობელთა ტექსტი მისდევს Sin. 34-ის შესაბამის მასალას
 იმ განსხვავებით, რომ Sin. 26-ში არ არის შეტანილი ცისკრის კანონი (შღრ. Sin.
 34:IX).

4. ხელნაწერი Sin. 26 საბაწმიდური ნუსხაა, რომლის ერთ-ერთი ვადამწერი
 და რედაქტორია იოვანე-ზოსიმე. ტექსტთან დაკავშირებული იოვანე-ზოსიმეს
 მინაწერები აღწერილობაში ყველგან აღნუსხულია თავთავის ადგილას. ხელნა-
 წერი Sin. 26, მასში შესულ ძველთა მიხედვით, რედაქციულად დგება ხელნაწერ
 Sin. 34-ის გვერდით (იხ. შენიშვნები Sin. 26-ის აღწერილობისა II, IV, VII, VIII
 და IX-სთან). Sin. 34-ში იოვანე-ზოსიმეს ხელით კიდევზე მიწერილი ზოგი ვა-
 ლობა Sin. 26-ში სათანადო ადგილას უკვე ძირითად ტექსტშია შესული (იხ. აღწ.
 Sin. 34:III, 1—4, 7 შენიშვნები).

5. ხელნაწერ Sin. 26-თან დაკავშირებით იხ. ივ. ჯავახიშვილი, აღწერილობა,
 გვ. 48—50; პ. ინგოროყვა, თხზულებათა კრებული, III, თბ., 1965, გვ. 218, 221,
 362, 481, 542, 558, 560; ე. მეტრეველი, ძღისპირნი, გვ. 014—016, 021, 025,
 057—058, 0108—0109.

ანდერძი (ვადამწერისა): „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე ცოდვილი, ამისი მწე-
 რალი. რომელი დამეკლოს. შემინდევ და ლოცვასა მომგესენე. ქრონიკონი როდ“
 (184v).

მინაწერები: 1. (ვადამწერისა, ნუსხურით, I ხელით ნაწერი ტექსტის ბოლოს)
 „ლოცვა-ყავთ ცოდვილისა მხხრეკალისათს“ (35v).

2. (ვადამწერისა, მთავრულით) „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ (164v).

3. (იოვანე-ზოსიმეს ხელით) „ქრისტე, შეიწყალე გიორგი და კვრიკე
 და იოვანე ცოდვილი, ლოცვა-ყავთ, ამენ“ (185v).

ლიტურგიკული კრებული X ს. შუა წლები

210 ფ. ეტრატი და ქალაღი; დაზიანებული ყდა, ზედა ყდის საცეც ფურც-
 ლად გამოყენებულია X ს-ის მთავრულით ნაწერი ქართული ხელნაწერის ფრაგ-
 მენტი, შეიცავს ნაწევრებს დაბადებიდან (ტექსტი გამოქვეყნებულია ი. ჯავახიშვი-
 ლის აღწერილობაში, გვ. 57—58); საშუალო ზომა 18×14,5; მთავრული და ნუს-
 ხური; სათაურები და ტექსტის დასაწყისები სინგურით, ზოგან მწვანე მელნით;
 სხვადასხვა ხელი: I ხელი (იოვანესი, კალიგრაფიული ნუსხური) 1r—24v, ამ
 ხელითაა ნაწერი ხელნაწერ Sin. 26-ში 298v-ს ბოლო სტრიქონები, 299r და v-ს
 დასაწყისი; II ხელი (იოვანე-ზოსიმესი) 25r—147v, 169r—170v, ფ. 185,
 195r—196r, 204r—210r. 25r—33v ორ სვეტადაა ნაწერი, მომდევნო ფურც-
 ლები — გაბმული ნუსხურით. გაკრული, მომსხო ნუსხურითაა შესრულებული
 მინაწერები, რომლებიც უხვადაა ხელნაწერის კიდებზე. იოვანე-ზოსიმესი გადა-
 წერილი ტექსტი სხვადასხვა დროს ნაწერის შთაბეჭდილებას ტოვებს; III ხელი
 (ნუსხური) 148r—168v, 171r—172r, 173r—182r, 183r, 184r, 186r—193v. ზოგ
 გვერდზე ამ ხელთან ერთად სხვა ხელიც ჩანს: 173r, 174r, ფ. 175, 180v, 181v,
 184v. ეს ხელი მეტად თავისებურია, მომსხო ნუსხური, მთავრულის მსგავსად, ნა-
 წერია ორ ხაზს შორის, მომრგვალებული კუთხეებითაც მთავრულს წაავსებს. წი-
 ნადადებების დასაწყისებში ნუსხურს ხშირად ენაცვლება მთავრულიც. ტექსტი
 ნაწერია განკვეთილობის ნიშნების გარეშე, შემოკლებულ სიტყვებს არ უზის ქა-
 რავა; IV ხელი (მხედრულსავეს გარდამავალი ნუსხური) 172v, 180v, 181v, 182v,
 183v, 184v; V ხელი (ნუსხური) 173r, 174r, ფ. 175; VI ხელი (არაკალიგრაფიული
 მთავრული) ფ. 194. VII ხელი (თომასი, მთავრული) 196v—203v; ნაკლები;
 აკლია ა, ბ, ვ, კვ—კვ რვეულები მთლიანად, ბოლო და ცალკეული ფურცლები
 კრებულის შიგნით. გ—ე, ზ, ივ, კბ, და კწ რვეულები რვა— რვა ფურცლიანებია, მ
 რვეული 6 ფურცელს შეიცავს, თ — 14 ფ., ი — 10 ფ., ია — 18 ფ., იბ — 16 ფ.,
 იგ — 14 ფ., იდ — 12 ფ., იე — 16 ფ. იზ რვეულის პირველი ფურცელია 147-ე,
 ით რვეულისა — 170-ე, სხვა სიგანატურები არ ჩანს. აზ—კა რვეულების ფურ-
 ცელთა რაოდენობის გარკვევა არ ხერხდება; ე. გარბიტი ხელნაწერში გამო-
 ყფს ხუთ დამოუკიდებელ ნაწილს: 1—24 ფფ., 24—146 ფფ., 147—195 ფფ.,
 196—203 ფფ., 204—210 ფფ., (იხ. მისი გამოცემული კალენდარი, გვ. 19); 169r,
 170v, 185v, 194r და 195v-ზე ჩანს ქვედა გადარეცხილი ტექსტის ნაკვალავი, რომ-
 ლელიც ქართული ადრეული საბუთების ხელთან ღვება; [X ს. შუა წლები]: გა-
 დამწერები: იოვანე, იოვანე-ზოსიმე, თომას. სხვა გადამწერები უცნო-
 ბია. კრებულის შემდგენელ-რედაქტორია იოვანე-ზოსიმე.

I. [ქამნი] „ქამი ია მწუხრისაჲ, სეჲროჲ, ფსალმუნი რგ, აკწესი, კანონი
 იმ ჳირისაჲ...“ 1r—24v.

შენიშვნები: 1. „ქამნის“ ტექსტი თავნაკლულია, იწყება დღის X ეამის გან-
 გების დასასრულით — ლოცვებით, მოსდევს XI ეამის დაწერლებითი განგება,
 ხოლო XII ეამთან დაკავშირებით იოვანე-ზოსიმეს კომენტარია: „ქამი იმ
 ჳემოთ, მეორესა ფურცელსა დამიწერია, აქა ვმდა დაწერად...“ მითითებული
 ფურცელი ხელნაწერს აკლია. 6r-დან 24v-მდეა „ქამნი ღამისანი“, მოიცავს თორ-
 მეტივე ეამის განგებას, აღსანიშნავია, რომ ყველა ერთნაირი მოცულობის არ არის.
 მოვიტანთ მხოლოდ მწუხრის ია ეამის განგებას: „ფსალმუნი რგ; აკწესი; კანონი
 იმ ჳირისაჲ; ლოცვაჲ; დსდბლი ეჲ ა. სიტყუათა ჩემთა ისმინე, უფალო...;
 იმთაჲ. მამასა და ძესა, უფალობდეთ სულსა წმიდასა...; კრსნი; ფსალმუნი. მო-
 ვისენენ მე წყალობანი შენნი... დსბლი. წყალობათა შენთა მომივსენ...; სხუა-
 ნუ მოვივსენებ ურჩეულებათა ჩემთა...; დსბლი. შეწვენ ჩუენ, ღმერთო. ღირს
 ყუა, უფალო...; კურთქისი; კრსნი კე; კათოლიკე ლოცვაჲ: რამეთუ ყოველსა ეამ-
 სა და ყოველსა მწუხრსა...; დბა: მეიხ გუყვენი ჩუენთვის, წმიდანო მოწამე-
 ნო...; კრსნი ე; სტიქნი: აჲ განუტევე მენი შენი, უფალო...; კრსნი; მამო ჩუენოჲ;

ლიტანიისა. მრავალსა შენსა მოწყალებასა...; შეგვწყალენ ჩუენ, ღმერთო, დიდთა წყალობითა შენითა...; კრსნი; ლოცვაჲ, სახელითა და მამისათა და ძი — წინანი; სხუად ლოცვები, თუ გინდენ; ღმერთო, მოწყალებითა...; დამე დაღისი...; შენ ვმადლობთ, უფალო... — ზემოთ ჰპოო“. ორი უკანასკნელი ლოცვა იძებნება X ეპის განკების ბოლოს.

2. 2v—4r-ზე ზიარების ლოცვებია: ლოცვაჲ ა ზიარებისათჳს, თქმული წმიდისა ბასილი მთავარეპისკოპოსისა კესარიელი სიაჲ: ვმადლობთ შენ, უფალო, მამო მოწყალეობისა...“ მომდევნო ლოცვები მხოლოდ დასაწყისებითაა მოტანილი: „ლოცვაჲ ბ მარკოზ მონაზონისაჲ“ „ლოცვაჲ გ წმიდისა ეფრემისი“, „ლოცვაჲ დ წმიდისა მაკარისი“, და „ლოცვაჲ ე წმიდისა ბასილისივი“. დასასრულ შენიშვნა: „ესე დ-ვე ლოცვანი წინაით, მე-გ-სა რვეულსა შინა ჰპოო“ (4r). VI რვეული ხელნაწერს აკლია. 4r-ზე, ზიარების ლოცვების მომდევნოდ, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, ჩაწერილია დამატებითი მასალა. ზიარების ლოცვების დაწყებამდე, მთავრულით, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, მითითებულია: „ოდეს ეამსა ეზიარებოდი წმიდასა საიდუმლოსა ჯორცსა და სისხლსა ქრისტესსა, უკუეთუ წინა-უკანათა დღეთა ეზიარებოდი, ყოველნი ეამნი თჳსა აღსარულნი და სთქუა კსნი, დბა, მამო ჩუენოა...“ (2v). დასასრულ, იოვანე-ზოსიმეს კომენტარია: „და ესე ლოცვანი შეუდგინენ და ლოცვა-ყავთ ჩემთჳს“. I ლოცვის ტექსტის დაწყებამდე ჩაწერილია: „სულა იოვანესი ლოცვასა წმიდასა“.

3. 4v—5v-ზე ლოცვებია: ა. „ლოცვაჲ ერის განტევებისა ყოლადვე: აღვიცსენით ჩუენ კეთილითა სახელისა შენისათა...“

ბ. „ლოცვაჲ, ოდეს სახლად შეხვდოდით: ღმერთო დიდებისაო, რომელი მადლათა შინა დამკვდრებულ ხარ...“

გ. „რაკამს აპკრებდეს ტაბლასა ლოცვაჲ: აღვიცსენით ჩუენ კეთილითა შენითა, უფალო...“

დ. „ლოცვაჲ ტაბლასა ზედა მწუხრსა ეამსა... ვმადლობთ შენ, უფალო იესუ ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, გამომზრდელო სულთა და ჯორცთა ჩუენთაო...“ დამატებითი მასალა მოცემული 5r-სა და v-ს ქვედა კიდეებზეც, მათ შორისა ტაბლის აკრების ლოცვის დასაწყისი და მითითებაც: „ესე წინაით, მე-ე-სა შინა ჰპოო] და ლოცვა-ყავთ“. ეს მასალაც სრულად მეექვსე რვეულში ყოფილა ფიქსირებული.

4. ეამნი დამისანს“ უძღვის: „წესიერებისათჳს და ღმრთის-მსახურებისა ერთად შეკრებულთა მოწესეთა, რომელთა ათორმეტნი ეამნი დღისა და დამისანი ეპყრენ ფსალმუნნი და ლოცვანი ეამად-ეამადისანი, ჰპოვენ ადგილსა ყოველთა ეამთა ზედა ვანწესებულნი დღისითა და დამისათა, ლოცვა-ყავთ“ (5v).

5. ღამის XII ეპის განკებაში, ცისკრის წირვის თანამომდევრობაში, ჩართულია ცხრაოდიანი კანონი, ე. წ. „დასადებელნი გამორჩეულნი“ ა ხმისა (20v—23v). კანონში მონაწილეობს აღდგომის, ჟვრის, მოწამეთა, მღვდელთ-მოდკართა, შესვენებულთა და დღთისმშობლის ტროპარები, რომლებიც მომდინარეობენ არქაული იადგარის შესაბამისი კანონებიდან და შედგენილია ნიმუშად, რომელიც კონკრეტულ დღესასწაულზე კონკრეტული დანიშნულების კანონმა უნდა შეცვალოს (იხ. ლ. ხეცსურიანი, ხელნაწერ Sin. 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, მრავალთავი, VI, გვ. 94—96).

6. ღამის ბ—ბ ეამთა პირველი სტრიქონები ამოშლილია და იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია განკების დასაწყისები. „ეამნის“ ტექსტშიც; სტრიქონებს შორის, აგრეთვე კიდეებზე, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, ჩართულია დამატებითი მასალა — ლოცვათა დასათურებანი, მათ შორის 12 ლოცვა კალისტოსისი, მანასესი, ტექსტები, მითითებანი და სხვ. (2r—4r, 5r, 7r, 8r—v, 9r—v, 10r, 11r, 12v, 13r—v, 14r—v, 15v, 18r, 23r).

7. ეამნის“ ტექსტს ახლავს ნიშნები, იოვანე-ზოსიმეს ტერმინოლო-

გით „მასკულავი“, ისარაი“, „ზღუა ვრცელი“ და „ეკრძოა ზღუა ვრცელისა“, რომელთა მოხმობითაც გამოცხდულია ეამის შატბერდული (ქართული) და საბა-წმიდური რედაქციები (იხ. პ. ინგოროყვა, თხულებანი, III, 1965, გვ. 367—368).

8. კიდეებზე, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, დართულია კომენტარები, კომენტარები ჩაწერილი ჩანს იოვანე-ზოსიმეს სინაზე ყოფნის დროს, ხელიც განსხვავებულია. 2V-ს ზედა კიდეზე: „საბაწმიდას მესმა მოძღუარათავან, ვითარმედ სამი მუტლისა მოდრეკაი არს მადლისა მისაცემელად ღმრთისა — პირველ ჭამისა და სამი შემემდგომად(!) მისა. დასინაწმიდას მესმა, ვითარმედ იბგინა კდ გინა ა, რამეთუ მუტლთა მოდრეკაი არს პურის ჭამისა ფასად, რომელ ჭამის კაცმან, და აკრებაიცა. და რამეთუ ზედგომით ჟერ-არს ტაბლისა კუთხევაი რავდენნიცა იყვენენ. და ყოველთა კურიაყეთა და დღესასწაულთაცა ეამთა ილოცვენ ბერძენნი სუბუქადრე. ხოლო თქუენ, ვითა გინენ, ყავთ, მე შემინდვით და ლოცვასა წმიდასა გვედიეთ, მე, ფრიად ცოდვილი ესე და წინაშე მისნი ყოველნი და თქუენცა, ლოცვა-ყავთ“. ამ შინაარსის შენიშვნა მეორდება 6R-ს ქვედა კიდეზეც. 11R-ს ქვედა კიდეზე: „ჟამი ვ. დაყუდებულმან შინ მყოფმან, თუ უნდეს: დიდება; მამა[ო] ჩუენო; მოვედიეთ, თაყუანი-ვეცი; დიდება მთალთა შინა ღმერთსა; უფალო, ბაგენი ჩემნი; უფალო, რად განმრა; უფალო, ნუ გიყუ. შემინდეთ და ლოცვა-ყავთ, ამენ“. 11V-ს გვერდით კიდეზე: „სინაწმიდას აქა დაწესებულთა შოა დიდება და... და ილოცონ და აიღონ კულად ფსალმუნი ესე პ: უფალო, უფალო, ღმერთო ცხორებისა ჩემისაო, ლოცვა-ყავთ, ამენ“. 11V-ს ქვედა კიდეზე: „სამებისანი წმიდისანი საცისკროთა აღელუთა, ხოლო შემდგომად რომელ ითქვიან საბერძნეთს ყოვლითა ვმითა და თითოფერად... მე-იზთა რვეულთა შინა ჰპოო და ლოცვა-ყავთ. ფსალმუნად კულა ერთივე და ყოვლადვე ღამითგანი არს“. ამ ფურცელზეა მიექმე ეამის განგება. 18R-ს გვერდით კიდეზე, აწარდგომასა“ გასწერვი: „ღ-შაბათსა და პარასკევსა წარდგომას... ჟუარი-სა... და სხუად ყოველი. ე-შაბათსა ღმრთისშობილ[სა]... რომელიცა კვამა იყოს“. ამავე გვერდზე კიდევ არის მიწაწერი, რომლის ამოცთხვა ჭირს.

ანდერძები: 1. (გადამწერისა. ანდერძის პირველი სტრიქონი ამოშლილია)

„...და ლოცვა-ყავ ჩემთვის მწარედ ცოდვილისა, სახელად ოდენ ზოცისა და საქმედ უღებისა იოვანესა. ღმერთმან დაგაჯეროს ხარკებით დაწუე“ (5V).

2. (იოვანე-ზოსიმესი). „ჭრისტე, შეიწყალე იოვანე, მომგებელი და მხრეკალი ამით, და ყოველნი მკითხველნი. და რომელთა საქმით აღასრულონ შრომა ეამთა ამით, მეოხმცა არიან ჩუენდა წინაშე უფლისა, ამენ.

ხოლო ესე ეამანი მათთვის განეწესნეს, რომელნი სენაკთა არიან — მათდა ჟერ-არს ლოცვა, რამეთუ სენაკი ამისთვის განეწესა მონაზონისათვის, რაჟთა ლოცვად მოიცალოს ყოვლითურთ და დღესა შინა ერთი პური ჭამოს... და ესე ეამნი დაწყნარებულად და წესიერად ილოცნეს. ხოლო სასყიდლისა მომცემელი რომელ არს, იგი მხედვარ არს ყოველსა ეამსა“ (17V).

მიწაწერი: (იოვანე-ზოსიმესი) „ჭრისტე, შეიწყალე სული იოვანესი, ამენ. ლოცვა-ყავთ ჩუენთვის“ (4R-ს ქვედა კიდეზე). ამ შინაარსის მიწაწერი მეორდება 4V-ს გვერდით კიდეზეც.

II. „კრებაი თთუეთაი წელიწადისათაი. თა იანვარსა აქუს დღე ღა, დღის საძიებელი არარაი, დღეთა აქუს ი ეამი და ღამეთა — იდ ეამი. ა. წინადაცუეთაი უფლისაი და ჭსენებაი ბასილი ეპისკოპოსისაი კესარიელისაი და მსგებსი ჭრისტეს შობისაი...“ 15R—33V.

შენიშვნები: 1. ნაწერია ორ სვეტად იოვანე-ზოსიმეს ხელით. ტექსტს ახლავს მისი ხელითვე მიწერილი ტექსტთან დაკავშირებული შენიშვნები, რომლებიც აღწერილობაში აღარ გამოგვაქვს. ეს მასალა სრულადაა ასახული კალენდრის გამოცემებში.

2. კალენდარში ასახული ქართველ წმინდანთა ხსენებანი და ქართული დღესასწაულები: აბო თბილელი (7 იანვარს), წმ. ნინო (14 იანვარს), არჩილ მეფე (15 იანვარს), კათალიკოსი მამია (3 მაისს), მანგლისის ჯვარი (20 მაისს), მცხეთის ჯვარი (ხატის მესამე კვირაიკის და მარტილის შემდეგ ოთხშაბათს), შუშანიკ დედოფალი (17 ოქტომბერს), „ყოველი წმიდანი მოწამენი ქართლს შინა“ (11 დეკემბერს).

3. ტექსტი გამოცემულია სამჯერ: ი. ჯავახიშვილი, სინის შიის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, გვ. 200—226; ე. კეკელიძე, იოანე ქართველის კალენდარი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შრომები, XXIX, 1950, გვ. 23—76; Le calendrier palestinien-georgien du Sinaiticus 34, édité, traduit et commenté par Gérard, Garitte Bruxelles, Société de Bollandistes, 1958.

4. ე. გარბის დაკვირვებით, 33-ე და 34-ე ფურცლებს შორის ჩანს სამი დაკარგული ფურცლის კვალი (იხ. იქვე, გვ. 15).

ანდერტები: (იოანე-ნოსიმუსი) 1. „ესე კრებანი დღეითა დამიწიარანი: თავად კანონისათა და საბერძნეთისათა და იერუსალემისათა და საბაწმიდისათა. რომელი მეტი იყოს გინა დაკლებული, შემინდეთ, ღმრთისათეს. ხოლო არს დღესასწაული, რომელსა ბ-სა და გ დღესა ზედამხედდა პატრისციმენ იერუსალემს და საბაწმიდას და მსჯედისითაცა. ხოლო თქვენ, ვითა გინებ, ყავთ. ლოცვა-ყავთ ჩუენთვის, ამენ. ამით მხრეკალი იოვანე ლოცვასა წმიდასა მომიხსენეთ და ქრისტემან თქვენცა მოგიკენენ, ამჟნ“ (33v).

2. „ყოველი ესე კრებანი რიცხსა მას თთუეთსა წესისაებრ მართლსა განეწესნეს. ხოლო შენ, ბრძენო და ღმრთის-მოყუარეო მღვდლო, რომელსა-ეგვე რწმუნებულ არს სულიერი საღმრთო მსახურება, იხილე და გულისხმა-ყავ, თუ რომელსა თთუესა ამის წელიწდისასა მარხვა დადგებოდის და ამათვანი კრებანი, რომელი მარხვათა შეკუდიან, ვიდრე მარხვათა შემოსლამად აღსარებულენ, რაითა კეთილად მსახურებას წესი არა უდებ იქმნეს. და საღმრთოთა კანონი არა უგულუბელს იყოს და წმიდათა ცხენება არა დააკლდეს და გულს-მოდგინება ჩუენი შეიწიროს უფლისა და სწრაფად შრომისა ჩუენისა სათნი იყოს ღმრთისა, და ლოცვითა და ოხითა მათითა მოვილოთ წყალობად და ვპოოთ მადლი ვამსა შეწვენისასა ქრისტე იესუს მიერ უფლისა ჩუენისა, რომლისა არს დიდება თანა მამით და სულით წმიდითურთ აწ და“ (33v).

III.1. „დასადებელნი სამარადისოთა დღეთანი ახალნი კვარულნი, თქუმულნი წმიდისა და ნეტარისა“ 1. „დღესა ორშაბათსა ცისკრად კანონი, დასადებელნი სინანულისანი... ოგლბსა ჯა დ. დაანთქენ ენებანი. — მოწყალებითა. ღმერთო, ლხინებისა წყაროთა...“ 34r—35r.

შენიშვნები: 1. „სამარადისო დასადებულთა“ ეს რედაქცია შესულია ხელნაწერ Sin. 26-ში: IV (186r—222r).

2. „სამარადისო დასადებულთა“ ტექსტი ნაწერია იოვანე-ნოსიმუსის ხელით. მიიყენ მინაწერებია: 34v-ს ზედა კიდზე — „მსგებსი და შეკრებულნი. სხუანი შეკრებულნი ვალობები ორ დღატყავებითურთ დღესასწაულთა შემდგომად ჰპოენ და [ლოცვა-ყავ]“; 34v-ზე ჩაწერილია „ორ მესამას“ ბოლო, ღვთისმშობლის ტროპარის დასაწყისი — „უქორწინებ“; 35r-ს გვერდით კიდზე გატანილია ტროპართა დასაწყისები, რომლებიც ძირითად ტექსტში სრულად არის წარმოდგენილი; 35r-ს ქვედა კიდზე მიწერილია „აქებდითსა“ სტიქარონის დასაწყისი: „აქბსა. ნინეულთანი... წინათ... იგ მ-სა შინა ჰპოო, გამოუკულებელი ყოველთა...“. ეს „აქებდითსა“ მართლაც იქებება ამავე ხელნაწერის მე-13 რეკუულში, 101r-ზე. „აქებდითსა“ Sin. 26-ში უკვე ძირითად ტექსტშია შესული (Sin. 26, 191r).

7. სინური კოლექცია

2. „სავედრებელნი ღმრთისმშობლისა მიმართ, უგლბსა ჯა დ. ზღუსა მისი...“ 35v—36r.

შენიშვნა: იოვანე-ზოსიმეს მინაწერება 35v-ს ზედა კიდეზე: „ყოველსავე პირვეულისა სალხინებელად. კანონი გალობისა ა, კა დ“; 36v-ს გვერდით კიდეზე გატანილია ტროპარტა დასაწყისები, რომლებიც ძირითად ტექსტში სრულად არის შეტანილი; 36v-ს ქვედა კიდეზე მიწერილია ღმრთისმშობლისადმი მიძღვნილი ტროპარტი: „გვედრებით, ყოლად წმიდაო დედაო სიტყუსა ღმრთისაო, წინამძღუარ ექმენ ლოცვათა ჩუენთა და შეიწირე მარხვამ ჩუენი წინაშე ღმრთისა და გაუხარე შენდობამ პირად-პირადთა ცოდვათა ჩუენთაჲ. არსებით მიუწოდომელ“ — ეს ტროპარტი Sin. 26-ში უკვე ძირითად ტექსტშია შესული (Sin. 26, 195v).

3. „სავედრებელნი წმიდათა უკორცოთანი, ოგლბსა ჯა დ. დაანთქმ ვენი-ბანი. — გონება ბრწყინვალენო დიდებისაგან ღმრთისა...“ 36v—37r.

შენიშვნა: იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები: 36v-ს ქვედა კიდეზე — „იესუ მკდო“ (ეს ძლისპირი Sin. 26-შიც იოვანე-ზოსიმეს ხელით კიდევ ზეა მიწერილი), „ღმრთისმშობელო სანატრ“ (ეს ფრაზა ჩაწერილია „რო მესამასას“ ღმრთისმშობლის ტროპარტის სტრიქონებს შორის), „სიტყუამ ღო დაუსაბამოამ“ (ეს ტროპარტი Sin. 26-ში უკვე ძირითად ტექსტშია შესული). 37r-ს გვერდით კიდეზე და თავისუფალ ადვილზე თითო სიტყვით მინიშნებულია ტროპარტები, რომლებიც Sin. 26-ში უკვე ძირითად ტექსტშია შესული (Sin. 26, 197v, 198r); 37r-ზე „აქებდითსა“ ჩაწერილია სტრიქონებს შორის: „აქსა, რომელი ცეცხლის ფერითა ეტლითა — ესე ზემოთ ჰპოთ“.

4. „სავედრებელნი წმიდისა იოვანე ნათლისმცემლისა მიმართ, ოგლბსა ჯა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — ვითარცა რამ სასანთლესა შენ, წინამორბედო მზი-სა სიმართლისასა...“ 37r—38v.

შენიშვნა: იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები: 37v-სა და 38r-ს თავისუფალ ადვილებში ჩაწერილია გალობათა ბოლო, ღმრთისმშობლის ტროპარტა დასაწყისები, რომლებიც Sin. 26-ში ძირითად ტექსტშია შესული (Sin. 26, 199v—201r). 37v-ს ქვედა კიდეზე: „ღოგსა. შენ, უფალო, ნათელი ხარ მ“ — ეს ტროპარტი Sin. 26-ში შეტანილია „ღამითგანსას“ ძლისპირად (Sin. 26, 199v). 38v-ზე სტრიქონებს შორის ჩაწერილია „აქებდითსას“ დასაწყისი — „მოვიცემის“.

5. „იბაკონი ჭუარისანი კა დ, ოთხშაბათსა. რომელი აჰმალღდი ჭუარსა ზედა ნეფსით თუსით...“ 38v.

შენიშვნა: სათაურის გასწვრივ იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ნუსხურით მიწერილია: „ახალი“.

6. „ოთხშაბათსა დასადებელნი წმიდათა ჭუარისანი და წმიდათანი დასადებელნი. [უვა]ლობდითსა კა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — რომელმან განპრთხენი ცანი და განირთხენი კელნი ჭუარსა ზედა, იესუ...“ 38v—40r.

შენიშვნა: 39r—v-ს კიდეებზე და თავისუფალ ადვილებში იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია გალობათა ღმრთისმშობლის ტროპარტების დასაწყისები,

ხოლო 40r-ზე, ახალი დასდებლის დაწყებამდე, — „აქებდითსა“ სტიქარონის საწყისი.

7. „სავედრებელნი წმიდათა მოციქულთანი. ოგლბსა კა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — საღმრთოთა ნუგეშინის-ცემითა, განათლებულნი მოციქულნი...“ 40r—41r.

შენიშვნა: გალობათა გასწვრივ, კიდებზე, იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია ლუთისმობლის ტროპართა დასაწყისები, რომლებიც Sin. 26-ში უკვე ძირითად ტექსტშია შესული (მდრ. Sin. 26, 205r—208v),

8. „პარასკევსა ჭუარისა და წმიდათანი. ოგლბსა კა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — ჭუარსა ზედა განჰფინენ საღმრთონი ნებნი, სულგრძელო...“

აქბსა დ. რომელი ხარ დიდებულ კსენებასა წმიდათა. — საჭურველად უძღვევლად მოგიცემის ჩუენდა ჭუარი შენი, ქრისტე...“ 41v—43r.

შენიშვნა: „აქებდითსას“ გასწვრივ იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით ჩაწერილია ტროპართა დასაწყისები. ასეთივე სურათია Sin. 26-შიც (იხ. აღწერილობა Sin. 26, IV: 7, შნშ).

9. „სავედრებელნი წმიდათა წინაწარმეტყუელთა მიმართ და მოწამეთანი. ოგლბსა კა დ. დაანთქენ ვნებანი. — მდგომარენო საყდარსა ღმრთისასა კადნიერად წინაწარმეტყუელნი...“ 43r—44r.

შენიშვნა: „აქებდითსასთან“ დაკავშირებით იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით შენიშნულია: „აქბსა წმიდათანი დ“ (მდრ. აღწერილობა Sin. 26, IV: 8).

10. „დასადებელნი წმიდათანი, ვისთსცა გინდეს, და საშაბათონიცა, ოდესცა გინდეს. ოო ღლტყესა. ცანი...“

უგლბსა კა დ გი. ისრაელი მონა-ქმნული გამოიგნენ, უფალო. — კსენებასა წმიდათასა ჭეშმარიტად, უფალო, ცა და ქუეყანაი იხარებენ უსხეულოთა თანა...“

აქბსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა ადგილთა წმიდა-პოეტენ...“ 44r—45r.

შენიშვნა: „ოო ღლტყესა“ ჩაწერილია სტიქონებს შორის მეტად წვრილი ნუსხურით, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, მისი ამოკითხვა კირს.

11. „დასადებელნი მღვდელთ-მოძღუართანი, ვისთსცა გინდეს. უგლბსა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა. — დაარღვე წვალებაი წინა-აღმდგომთაი, ღირსო მღვდელთ-მოძღუარო...“

აქბსა. ქრისტეს... — მოეც, ქრისტე ღმერთო, მონათა შენთა სიტყუაი სიბრძნისაი...“ 45v—46v.

შენიშვნები: 1. 45v-ს ქვედა კიდზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია „ოო ღლტყესა“ სტიქარონი: „მღვდელთ-მძღნი, ოო ღლტყესა. უფრო მზისთუ... სხუანი დ. მვენდ დაუთმეთ სატ — წინაი პპო[ო]“.

2. საგალობლის დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია ტროპარის დასაწყისი: „ყოველი ბუნებაჲ კაცთაჲ...“

12. „დასადებელნი მამათანი, ვისთვისცა გინდეს. უგლბსა ჳა დ გი. უგალობდეთ უფალსა. — გსუროდა შენ უფლისა და დაუტევენ გემონი კორცთანი...“

აქბსა. მამანო წმიდანო, სოფელი ესე არად შეპრაცხეთ...“ 46v—47r.

შენიშვნა: საგალობლის დასაწყისში იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია: „ოო ღლყესა წინაჲთ ჰპო[ო]“ (იხ. აქვე, VII:12). საგალობლის დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს წერილი ნუსხურით ჩაწერილია: „სხუანი მამათანი წინაჲთ, იანვარსა კჲ ჰპონენ“.

13. „დასადებელნი სულისანი. ოგლბსა ჳა დ გი. ისრაელი მონა-ქმნული გა. — ევედრენით, მორწმუნენო, ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა...“

აქბსა. ცხოველთა და მკუდართაჲ ხარ ღმერთი მრავალ-მოწყალემ...

სხუანი ზ გი. თქუენ, სულიერნო ძმანო, ნუსადა დამივიწყებთ ლოცვასა თქუენსა ღმრთისა მიმართ...“ 47r—48r.

შენიშვნა: საგალობლის დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია: „დასადებელნი სულისანი ოგლბსა ჳა ზ გი. მესნელი ისრაელისაჲ — ესენი წინაჲთ შეკრებილთა ჰპოგო და ლოცვა-ყავ ჩემოვს“. მითითებული მასალა ამ ხელნაწერის 99v-ზეა (იხ. აქვე, VII:15).

IV. „დასადებელნი წმიდისა ადგომისანი. ოო ღლყსა ჳა ა. სამწუხროსა ლოცვასა შევსწირავთ შენდა მიმართ, უფალო...“

ოგლბსა. მონებისა მისგან მწ. — ქრისტემან ღმერთ-მყო კორცთ-შესხმითა...“

აქბსა. რაჲამს დემშჰუალე ჟუარსა ძელისასა...“ 48v—49r.

შენიშვნა: 48r-ს ქვედა კიდებზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „სხუანი ადგომისანი კმანი და ძლისპირნი დიად მრავალნი წინაჲთ ჰპონენ, და სხუანი ადგომისანი წმიდათა მარხვათა კვრიაკეთა ჰპონენ...“

„დასადებელნი ადგომისანი. ოო ღლყესა ჳა ბ. რომელი იშვა მამისაგან წინა საუკუნეთა სიტყუაჲ საღმრთოჲ...“

უგლბსა. განაპო სიღრმჲ ზღუსაჲ ბრძა. — ჟუარს-ეცუ, ქრისტე, ურმ-ჯულოთა მიერ...“

აქბსა. იხილეს რაჲ ქრისტე დბადებულთა ჟუარსა ზედა...“ 49r—50v.

შენიშვნა: საგალობლის დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია ლეთისმშობლის ტროპარი: „შენ, ქალწულო, განატრიან ყოველნი“.

„დასადებელნი ადგომისანი. ოო ღლყსა ჳა გ. ჟუარითა შენითა, ქრისტე, დაჰკენ ძალი სიკუდილისაჲ...“

ოგლბსა. უქმი ქუეყანაჲ სამკვდ. — განიპყრენ შენ ნეფსით კელნი თვსნი ჟუარსა ზედა...“

აქბსა. მოვედით თქუენ, წარმართო, და იხილეთ ძალი უფლისა იესუამ-სი...“ 50v—51v.

დასადებელნი ადგომისანი. ორ ღლყსა კა დ. სამწუხროსა ამას გალო-ბასა და მსხუერპლსა შენდა, ქრისტე, შეესწირავთ...

ოგლსა. ზღუსა მის მეწამულისა. — აჰმალდი შენ ჭუარსა ზედა, მა-ღალო...

აქბსა. კლდენი განსქდეს, ქრისტე, რაჟამს დაენერგა გოლგოთას ჭუარი შენი ცხოველი...“ 51v—52v.

შენიშვნა: 51v-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ნუსხურით ჩაწერილია: „ორ ღლყ. ვიხაროდენ, გამოჩეულს სამოთხი...“

„დასადებელნი ადგომისანი. ორ ღლყსა კა ა გ. სუფევს ღმერთი წარმართთა ზედა...“

ოგლსა. ეტლთა სიმრავლმ მკედრ. — ერმან ჰურიათამან, ეკლის გამომ-ღებელმან...

აქბსა. შენ, რომელი ასდევ მკუდრეთით, ნათელო ბრწყინილეო...“ 52v—53v.

„დასადებელნი ადგომისანი. ორ ღლყსა კა ბ გ. ჭუარითა შენითა, ქრისტე, ვიქადით...“

ოგალბსა. უკულებელად ზღუად. — გან-რა-ბ-იპყრენ კელნი თუსნი ჭუარ-სა ზედა...

აქბსა. მილე ექმენ შენ, ქრისტე, ქუესკენელს ჯოჯოხეთსა...“ 53v—54v.

„დასადებელნი ადგომისანი. ორ ღლყსა კა გ გ. დღე ვნებისა შეს-ცვალე ღამედ, ქრისტე...“

ოგლბსა. უფსკრულთა ზღუსა. — კელნი თუსნი ჭუარსა შემშუქალნა მაც-ხოვარმან...

აქბსა. დღეს აღდგა ქრისტე საფლავით...“ 54v—55v.

შენიშვნა: საგალობლის დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით ჩაწერილია „აქებდითსას“ ბოლო, ღვთისმშობლის ტროპარი: „...განწყობილი და სიმრა“.

„დასადებელნი ადგომისანი. ორ ღლყსა კა დ გ. უფალო, დაღაცათუ სამშჯავროსა მას წინაშე პილატესსა წარსდევ...“

უგლბსა. ეტლთა მფლობელი ფარაო. — ვის არა უკვრდეს ღმრთეებად ქრისტესი...

აქბსა. ცხორების მომცემელსა მას საფლავსა უშჯულონი ჰურიანი სცვი-დეს...“ 55v—56v.

შენიშვნები: 1. ადგომის დასდებელთა ტექსტი ახალი რედაქციისაა, მის-ღვეს ხელნაწერ Sin. 26-ის შესაბამის მასალას (შდრ. Sin. 26:VI1).

2. 56v-ზე იოვანე-ზოსიმეს მინაწერებია: (მთავრულით) ა. „მხსრეკალი ამისი იოვანე ლოცვასა წმიდასა თქუენსა გვედია. საშაბათონი ახალი უოველთა კვა-თა ზედა ზემოთ ჰპოვენ“.

(ნუსხურით) **ბ.** „სხუანი ადგომისა კმანი მარხვათა კვირავთა ჰპონე ყოველთა კმათა ზედა“.

გ. 56V-ს თავისუფალ ადგილზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით, ნუსხურით, ჩაწერილია ღვთისმშობლის ტროპარები: „ქა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, დედასა მაცხოვრისასა ერთობით უგალობდეთ, რამეთუ ესე არს ზღუდმ მტკიცემ—ესე წინაა, შეე-ფურცელსა ჰპოო“ — მითითებული მასალა იძებნება ამავე ხელნაწერის 61R-ზე.

„მოვედით, მორწმუნენო, დედასა მაცხოვრისასა ერთობით ვადიდებდეთ...“

„ქა დ. საღმრთოთა წერილთა მიერ. — დედასა შენსა ქრისტე, რომელმან ჯორცილთა უთესლოდ გშეა...“

„ქა დ გი. გიხაროდენ შენ, უმეტესო...“

V. „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი ყოველთა კმათა ზედა მიწყებით თითოა თავად-თავადნი ხოლო. ოგლბსა ქა ა. მონებისა მისგან მწარისა კსნილმან ისრაელმან განვლო ქუეყანაჲ დაუთრგუნველი“... 57R—61R.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი Sin. 34 შეიცავს მცირე მოცულობის Kao ტიპის კერძო დანიშნულების ძლისპირს რვა ხმაზე (თითო ხმაზე მხოლოდ თითო კანონი — სულ 64 ძლისპირი), განკუთვნილს ადღგომის დასდებულებისათვის (იხ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 014—021). ხელნაწერ Sin. 34-ის ტექსტი გამოცემულია (იხ. იქვე, გვ. 3—33), ეს ხელნაწერი გამოცემაში აღნიშნულია M ლიტერით.

2. იოვანე-ზოსიმეს შინაწერები: (მთავრულით) **ა.** „ქრისტე ღმერთი ჩემი ძალ ჩემდა და ყოველნი წმიდანი მისნი შემწედ ჩემდა უკუნითი უკუნისამდე, ამენ“ (57R).

(ნუსხურით) **ბ.** „სხუანი ძლისპირნი დიად მრავალნი ყოველთა კმათა ზედა წინათ ჰპონე და ადგომისა კმანი ახალნი და ძუელნი სრულიად...“ (57R).

გ. „სხუანი ძლისპირნი დიად მრავალნი ყოველთა კმათა ზედა და ადგომისა კმანი, ახალნი და ძუელნი სრულიად, წინათ ჰპონე და შემინდევ დაკლებად ყოველი და ლოცვა-ყავთ“ (61R).

3. 61R-ზე ჩაწერილია ღვთისმშობლის ორი სრული ტროპარი და ორი მხოლოდ დააწყისებით შინაშნებული, რომელთაც ახლავს მითითება: „ჩუართა აპყრობასა ჰპონე“. დასასრულ შენიშვნა: „სხუანი ღმრთისმშობლისანი დარაფთონი ყოველთა კმათა ზედა ქუემოთ, ბოლოსა ჰპონე“ (იხ. იქვე, XXVII).

VI. [საგალობლნი დღესასწაულთან] 1. „თა დეკემბერსა კე, ქრისტეს შობაჲ, დასადებლნი ოო ღლყსა გ. უფლისა იესუს შობასა ჩუენთეს ბეთლემს ჰურიასტანისასა აღმოსავალით მოვიდეს მოგუნი...“

უგლბსა **ა.** მონებისა მისგან მწა. — ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ, ქრისტესა ზეცისასა მივეგებოდით...“

აქბსა. დიდებად მალალთა შინა ღმერთსა...“ 61V—62V.

შენიშვნა: კანონი შეიცავს „მოიხილესასაც“.

2. „თა იანვარსა ვ, განცხადებად, დასადებლნი ოო ღლყსა ქა ა. რაჟამს იორდანეს ნათელს-იღებდ შენ, მაცხოვარო ჩუენო...“

ოგლბსა ქა **ბ.** განაპო სიღრმე ზღუსაჲ ბრძა. — ნათელს-იღებდ ქრისტე, ნათელ-ვიღოთ...“

აქბსა. ინებე გამოკსნად შეცთომილისა კაცისაჲ, ღმერთო...“ 63R—64R.

შენიშვნები: 1. კანონი შეიცავს „მოიხილესაც“.

2. „ო“ მესმასას“ გასწვრივ კიდევ მიწერილია ტროპარი იოვანე-ზოსიმეს გაცრული ნუსხებით.

3. საგალობლის დასასრულს, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, მიწერილია: „იანვარსა ივ ღმრთისშობლისანი და ივ ანტონისნი და კვ მამათანი და სქემის მიცემისანი წინაით, დღესასწაულთა შედეგად ხოლო ჰპოო...“ (იხ, აქვე, VI: 17, 18).

3. „თა ფებერვალსა ბ, მიგებებაჲ, დასადებელნი ორ ღლყსა კა გ გრ. მჯდომარე ეტლთა ქერაბინთა მეუფე...“

ოგლბსა კა გ. უქმი ქუეყანაჲ. — ზეციით აცურის ღრუბელთა დღეს წყალობაჲ...

აქბსა კა გ გრ. პირშომო, შობილი მთავრისაჲ მის...“ 64v—65v.

შენიშვნა: 65v-ზე, „აქებდისას“ მომდევნოდ, იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია „აღვიცენითსა“, რომლის ამოკითხვა კირს.

4. „თა მარტსა კე, ხარებაჲ, დასადებელნი ორ ღლყსა კა ა. ეპა დიდებული, საკრეველი...“

უგლბსა კა დ. რომელმან გამომივსნა ჩუენ ბჳეთაგან სიკუდი. — რომელმან მოგივლინა დღეს მთავარანგელოზი ხარებად, ქალწულო წმიდაო...

აქბსა. რაჲამს მოწყალე ექმნა დამბადებელი წყალობით დაბადებულსა...

აღვიცენითსა კა დ გრ. ჳ სასწაულთა ზედა. — მთავარი ზეცისაჲ ვაბრიელ...“ 66r—67r.

შენიშვნა: 67r-ზე, საგალობლის დასასრულს, იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები: ა. „მარხეთა კრიკენი და ერცახედ მარხვანი სრულიად ყოვლითავე წინაით, მე-იგ მ-ულთა და მე-ივ მ-ულთა შინა ჰპოენე“ — „მარხვანს“ უკავია ხელნაწერის 106r—123r.

ბ. „ლაზარტსნი წინა ჰპოენე, დიდსა იადგარსა შინა“ — მითითებული მასალა ხელნაწერის 117v—119v-ზე: „წმიდათა მარხეთა მე-ზ ბზობისა პარასკესა ლაზარტს მოსწაეებაჲ და წმიდათა მღვდელთ-მოძღუართა კს[ენებაჲ]“.

5. „ბზობასა დასადებელნი. ორ ღლყსა კა დ გრ. იხარებდ, ქალაქო ღირსო სიონ...“

ოხა. ოსანა მალალთა შინა. კურთხეულ ხარ შენ, რომელი მოხუედ მეუფედ...

უგლბსა კა დ. იხილვა კმელად სიღრმე. — პირითა ყრმათა უბიწოთაათა შეჰმზადე მოსლვისა შენისა ქებაჲ...

აქბსა კა დ გრ. მოვიდა მცნელი წმიდად ქალაქად...

აღვიცენითსა კა დ გრ. რომელმან ედემს შინა; სხუაჲ. მას ზედა. — რაჲასა ღლაღებდ შენ, ზაქარია; იხარებდ და იშუებდ...

ლიტანიადღა გავიდენ, ესე დსდებელი არს. ვითა უფალი უფალსა, ეგრე იტყვან, კა დ გრ. კურთხეულ არს, რომელი მოვიდა დიდებითა...“ 67v—68v.

შენიშვნა: „ოხითაჲ“ მერმე ჩანს ჩაწერილი. იქვე მთავრულით იოვანე-ზოსიმეს კომენტარია: „ესე შოა სთქუა ოსანაჲ, დბასა შედეგად“. „აქებდისას“ მომდევნოდად შენიშვნა: „ოსანა შუა სთქუა, ვითა ორ ღლყსა, მუნ სწერია“.

6. „ღიდსა ზეთშაბათსა დასადებელნი. ორ ღღყსა ჯა ბ გი. კრებული უშჯულოთა პურიათაჲ ეზოსა მას კაიფაჲსსა შეკრბა დღეს...“

ოგღბსა ჯა ბ გი. ზღუჲა მღწამული კუერთხმან. — ღმრთისა სიბრძნე-
მან, სოფლისა ამის ცხორებისა მიზეზმან...“

აქბსა. იღდა მზაკვარმან და მიმცემელმან ამბორის-ყოფითა სიცრუვისა-
ჲთა...“ 68V—69V.

შენიშვნა: იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები: ა. „ორ ღღატყავას“ მომღვენოდ
„ყოველნი ტომნი ერთად სამართლად გნატრიან — ესე ზემოთ, საშაბათთა
ჰჰო[ო]“ (68V).

ბ. 69V-ს ქვედა კიდეზე: „მწუხრი დასადებელნი ორ ღღყსა ჯა ბ გი.
უფსკრულმან...; ყოველნი ტომნი ერთად სამართლად გნატრიან; ყოველნი ნათე-
სავნი გადიდებენ, ღმრთისმშობ — ესენი ზემოთ, საშაბათთა შემდგომად ჰჰოვ-
ნე და ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

7. „წმიდასა აღესებასა დასადებელნი. ორ ღღყსა ჯა ა. ნათელი სამ-
წუხროჲ გამოგუჩნდა...“

უგღბთსა ჯა ა. დღესა ადგომისასა ვიხარებდეთ, ერო...“

აქბსა. აქებდით ცანი ძალთა თანა, ქუეყანაჲ და სიღრმე ქუესკენლთა...“
70R—71r.

შენიშვნები: იოვანე-ზოსიმეს მინაწერებია: 1, 70r-ს გვერდით კიდე-
ზე, „ორ ღღატყავას გასწერივ: „სხუანი ძუელნი: ნათელ-იღე, ნათელ-იღე წი-
ნაჲთ, მე-იღე ღ-უ[ლსა] შინა ჰჰო[ო], იღ ღბი“.

2. 70r-ს გვერდით კიდეზე ღვთისმშობლის ტროპარებია.

3. 70r-ს ქვედა კიდეზე: „...პასექთა ზედა სამებისანი და ღმრთისმშობლისანი
ძღისპირთა შინა ჰჰოო და ლოცვა-ყავთ“.

4. 70v-ს ქვედა კიდეზე: „...ამით ღმრთისმშობლისაჲ: ყოველისა სოფლისაჲ
დიდებასა კაცთა — ახალკურიაკეთა ჰჰო[ო]“.

5. 71r-ს გვერდით კიდეზე: „ყოველისა სოფლისა დიდებასა კაცთა — წინაჲ
...ჰჰო[ო]“.

8. „ახალკურიაკესა დასადებელნი. ორ ღღყსა ჯა ა. ზეცისა განწესება-
თა. — ყოველთა დღესასწაულთა უდიდებულმსი, ბრწყინვალე, შეუნიერი და
გვრგუნ-შემოსილი ახალკურიაკე...“

სხუანი. რაჲამს ბჭეთა კშულთა მოწაფეთა კრებულთა თანა შეხუედ...“

ოგღბსა. აღესებისათა ზედა. დღესა ადგომისასა ვიხა. — დასაბამი დასა-
ბამისაჲ და პირმშოჲ დღეთა...“

აქბსა. დღესა მერვესა ადგომასა შენსა, უფალო, ეჩუენე მოწაფეთა...“

სხუანი. შემდგომად რვა დღისა ადგომისა შენისა, ქრისტე, ეჩუენე მოწა-
ფეთა...“ 71r—72r.

შენიშვნა: 72r-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია:
„აღესებასა აქბსა. — აქებდით ცანი...“ მინაწერია 72r-ს გვერდით კიდეზეც.

9. „ზატიკთა ვ ზეთშაბათსა, ამაღლებამ ზეცად უფლისა ჩუენისა იესუ
ქრისტმსი, დასადებელნი ორ ღღყსა ჯა ა. იმეც ქალწულისაგან, ქრისტე,
ღმერთო ჩუენო...“

უგლბსა კა ა გი. მკნელსა ჩუენსა ღმერთსა, რომელმან. — უგალობ-
დეთ, ერნო, ქრისტესა...

აქბსა. მოვედით, აღვიდეთ მთასა ღმრთისასა ზეთისხილთასა...“ 72v—
73r.

10. „მარტულიასა დასადებელნი ოო ღლესა კა დ გი. მოვედით, მორწ-
მუნენო, განწმედილითა გულითა...“

ოგლბსა კა გ გი. უფსკრულთა ზღუსა. -- ვითარ-იგი აღუთქუ პირვე-
ლად მოწაფეთა...

აქბსა. ამაღლდა ზეცად მხოლოდ-შობილი ავი...

მარტულიასა მწუხრი, დასადებელნი ოო ღლესა კა ბ გი. უფალო,
მოსლვამან სულისამან აღავსნა დღეს მოციქულნი მადლითა...“ 73r—74r.

შენიშვნა: 73v-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია: „ზატიკთა
რომელიცა დღესასწაული იყოს და მარტულიობასაცა, უწინა წმიდისა ადვოკატისა
დასადებელნი სთქუნე კმასა ზედა, თუ გინდეს; და მერმე სულისა წმიდისანი... და
ლოცვა-ყავთ“.

11. „თა იენისსა კე, შობამ იოვანე ნათლისმცემლისადა, დასადებელნი
ოო ღლესა კა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, და თუსნი გონებანი უმეტე-
სად განვიწმიდნეთ...“

ოგლბსა კა დ. უგალობდეთ უფალსა გალობი. — შობითა შენითა დღეს
მომეც ჩუენ სიხარული, წინაწარმეტყუელი...

აქბსა კა დ გი. ჰ სასწაული საკრველთადა...“ 74r—75r.

შენიშვნა: 75r-ზე იოვანე-ზოსიმეს ვაკრული ხელით ჩაწერილია „ადი-
დებლისას“ და „აქებდისას“ ბოლო, ღეთისმშობლის ტროპართა დასაწყისები.

12. „თა აგვისტოსა ვ, ფერისცვალებადა, დასადებელნი ოო ღლესა კა
ა. რომელი ეჩუენა მოსეს პირველად მთასა სინასა...“

უგლბსა კა დ. მწყობრი ისრაელთადა რაა განვი. — ჰრქუთა ქრისტემან
საყუარელთა თუსთა სიტყუადა ცხოვრებისადა...“

აქბსა. მოვედით, მორწმუნენო გულსმოდგინენო...“ 75r—76v.

13. „თა აგვისტოსა იე, მარიაობადა, დასადებელნი ოო ღლესა კა ა.
ეპა საკრველი საკრველებათადა...“

სხუანი დ გი. მოვედითნი — ჰპოო წინაით.

ოგლბსა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ წა-
რუ. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან მიჩუენე ჩუენ
დღესასწაული უბიწოა მშობლისა შენისადა...“

აქბსა. რომელმან ცხოვრებადა ყოვლისა სოფლისადა მუცლად-იღე, ღმრთის-
მშობელო...“

ობითადა კა დ. რაჟამს მიიცვალე, ღმრთისმშობელო ქალწულო...“ 76v—
77v.

შენიშვნები: იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები: 1. 76v-ს ქვედა კიდეზე
ღეთისმშობლისადმი მიძღვნილი ტროპარი: „ეპა დიდებულო, საკრველი, რამეთუ
ქალწული, ქერაბინთა საყდართა მიმსგავსებულო...“

2. 77r-ს ქვედა კიდზე: „ო ღლესა დ. დიდებულსა და ქებულსა, კიდეთა-
გან სოფლ. განწყობილნი ზეცისანი. საღმრთოთა წერილთა. უკეთუთ ძემან მან,
რომელმან ვერ-იჩინა“.

3. 77v-ს ქვედა კიდზე: „ავესტოსა იდ, აღბსა დ. ყოველნი ტომნი...“ ბოლო
სტრიქონები მეტად წვრილი. გაურკვეველი ხელითა მიწერილი და ამოკითხვა
ჭირს, ბოლოს მიწერილი შენიშვნა იკითხება: „წინაით, გ-თა(?) გ-ულთა შინა
ჰპო“.

14. „თა სეკდენბერსა **მ**, ღმრთისმშობლისა შობამ, დასადებელნი ოო ღლესა **კა ბ გ**.ი. დღესა მკდომარემან საყდართა ზედა სუფევისათა ქრისტე-
მან...“

უგლბსა **კა ბ**. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარუშობათა. — მოვე-
დით, მორწმუნენო, განზიარებულბულნი სულითა...“

აქბსა. გიხაროდენ და მზიარულ იყავ, ქალაქო ღმრთისათ სიონ...“ 78r—
79r.

შენიშვნა: ი ო ვ ა ნ ე-ზ ო ს ი მ ე ს მ ი ნ ა წ რ ე ბ ი: 1. 78v-ს ზედა კიდზე: „იოვა-
ნეს თავის კუთთაა წინაით ჰპო“ — მითითებული მასალა ხელნაწერის 105r-ზე: „ავესტოსა კთ, იოვანეს თავის კუთთა“ (იხ. აქვე, VII:19).

2. 78v-ს ქვედა კიდზე: „სხუანი ოო ღლესი დ. რომელმანცა... სასა. მოგი-
ცემის. ოგლბსა ა. მონებისა მისგან მწარ. ა გი. ბერწობისა — წინაით ჰპო[ო]“.

3. სავალობის დასასრულს „ოხა ა გი. დღეს იხარებენ აღამ და ევა ქუე-
ყანასა — დასასრულსა, საშაბათოსათა თანა ჰპო[ო]“.

15. ა. „სეკდენბერსა **იგ**, ენკენიათ, დასადებელნი ოო ღლესა **კა ა**. ზე-
ცისა განწყობილებამა დღესასწაულობს დღეს...“

უგლბსა **ა**. მარჯუენამა შენი უძლეველი. -- უგალობდეთ, ერნო, კმითა
ქებისათა დღესა სატფურებისასა...“

აქბსა **კა ბ**. შჯულმან წინამწარმან სამართლად პატივ-სცა ახალსა
შჯულსა...“

ბ. დასადებელნი სატფურებისანივე, ოგლბსა **კა ბ**. უგალობდეთ უფალსა
გალობითა საკრველთ-მოქმედსა -- ესენი ჰპოვენ წინაით“ 79r—80r.

შენიშვნა: მითითებული მასალა იძებნება 86r-ზე (იხ. აქვე, № 22).

16. „სეკდენბერსა **იდ**, ჭუართა აპყრობამ, დასადებელნი ოო ღლესა
კა დ გ.ი. რომელმან ედემს შინა ოდესმე ზმ იგი საცნაური აღმოაცენე შო-
რის ნერგთა მისთა...“

სხუანი **დ**. მოგიცემის, ღმერთო, სასწაუ. — დღეს ცხადად...“

უგლბსა **კა დ**. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ წა. —
გიგალობთ შენ, რომელმან მიჩუენე ჩუენ საჭურველი უძლეველი, ჭუარი შე-
ნი, ქრისტე...“ 80r—81v.

17. „თა ნოემბერსა **მ** და **იდ**-სა და ყველიერისა პარასკევსა და ოდესცა
გინდეს დასადებელნი წმიდათა მთავარანგელოზთანი, ოო ღლესა **კა დ**.
მკნეო შორის მოწამეთა, ამას ზედა. — რომელმან შეჰქმნენ პირველად ანგე-
ლოზნი შენნი სულად...“

ოგლბსა **დ**. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — გიგალობთ შენ,

უღლო ღმერთო ჩუენო, რომელმან დაჰბადენ პირველად ანგელოზნი სულად...

აქბსა. მოგიცემიეს, ამას ზედა. — პირველ საუკუნეთა დამბადებელმან გონებათამან ნათლად გამოგაჩინა შენ, გაბრიელ, ყოლად ქებულო...“ 81v—82v.

18. „თა დეკენბერსა ე, მაჰისა ჩუენისა წმიდისა საბაჲსი დასადებელნი. ორ ღლყსა ჳა ა გი. საბა ნეტარო, ანგელოზთა თანაზიარო...“

სხუანი სტიქარნი და ოხთაჲ და აღვესთსა ჳა ა გივე. გიხაროდენ, სამკვდრებელო შეუენიერო კეშმარიტისა ღუაწლისაო...

სხუანი ორ ღლყსა ძუენნი ჳა დ გი. ბუნებათა შეცვალებითა და ბოროტისა განდევნითა უზეშთაეს იქმენ ყოველთა საცთურთა ამის სოფლისათა, წმიდაო საბა...

სხუანი. დიდმან მადლმან...

ოხა. გიხაროდენ, სამკვდრებელო.

სხუაჲ გ. უდაბნოჲსა ანთრაკად — ესე ყოველნი ჰპოვენე წინა, შემინდევ და ლოცვა-ყავ.

უგლბსა ჳა დ გი. სიღრმე მეწამულისა პირველ. — ღმრთისა მიერ მკვდრ იქმენ უდაბნოს, ნეტარო საბა...

აქბსა. ნესტუსა დაჰბ. — აჰკედ ზედა სიმალღესა, მიმყვანებელსა ზეცად, ნეტრეულო...“ 82v—84v.

შენიშვნები: 1. „აქედითსას“ ძლისპირი 84v-ს კიდევჲა მიწერილი იოვანე-ზოსიმეს ხელით. საჯლობლის დასასრულს, 84v-ს ქვედა კიდევ, იოვანე-ზოსიმეს წვრილი ნუსხით მიწერილია ტროპართა დასაწყისები.

2. „ოხითაჲსთან“ მიწერილი მითითება: „ესე ყოველნი ჰპოვენე წინა...“ გულისხმობს ამის მომდევნო მასალას (იხ. აქვე, № 19).

19. „წმიდათა კურიაკეთა ღამისთევასა ღიტანიასა საბაჲს საფლავსა ზედა — ესე ვითარცა ოხითანი.

ა კურიაკესა ოხითად ჳა ა. სიყუარულით, ჳა ა. შეუენიერად აჰკედ სათნოებისა კიბეთა, ღირსო საბა...

მე-ბ კურიაკესა ჳა ბ. უდაბნოჲსა ბერწობისა იქმენ დამკსნელ, ყოლად სანატრელო საბა...

მე-გ კურიაკესა ჳა გ. უდაბნოჲსა ანთრაკად გამოწმინდი, ყოლად ქებულო საბა...

მე-დ კურიაკესა ჳა დ. სათნოებისა ღარნაკი ტყიელითა შრომათაჲთა შე-აჰკევ...

შენიშვნა: დასასრულს, იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „სხუაჲ: ნათელ ... წინაჲთ ჰპოო“.

კურიაკესა მე-ე ჳა ა გი. გიხაროდენ, სამკვდრებელო შეუენიერო — ესე ზემოთ...

შენიშვნა: ეს მითითება წინა მასალას უნდა გულისხმობდეს (იხ. აქვე, № 18).

კურიაკესა მე-ვ ჳა ბ გი. ...რაჲ სიზმარი უნდოჲ...

კურიაკესა მე-ზ კა გ გ. ღმრთივ შუენიერებითა კორცითა ცეცხლებრ
აღეგზენ...

კურიაკესა მე-მ კა დ გ. მადლითა სულისა წმიდისადათა მხიარულ იქ-
ნენ და იხილე — ესე ზემოთ, აქ'ბსა ჰპოო“.

შენიშვნა: მიითვებული მასალა საბასად მი მიძღვნილი „აქებდითსას“
მეორე ტროპარია (№ 18 დასდებლის „აქებდითსა“ 84ვ-ზე).

ოხა იოვანე ეპისკოპოსისა და საბაწმიდისა ა გ. კურო
სიწმიდისაო, ღირსო, ღმრთისა მიერ ქმნულო...

იბაკონი წმიდისა საბაისნი კა დ. საყოფელი შენი ღმრთისა მიერ გოდო-
ლი შენი მაგარი...

კა დ გ. ოთხნი კრებანი, რომელნი შეკრბნეს...

დ გ. სოფლისა საცთური დაუტევე...

დ გ. ზეცისა მოქალაქობაი განამრავლე...

დ გ. ყოველი ცხორებაი ქუეყანისაი...

ა გ. უდაბნოა უქმი, უნაყოფოა...

ფნი. რამეთუ აღსლვად გულსა თუსა დაიდვა...

ღმრთისმშობლისაი. მწვალებელთა შეჩუენებაი კა ა. იხარებდინ ეკლე-
სიაი მართლმადიდებელთა — ესე ჰპოო ოქროპირისასა, და საბაწმიდას წმიდა-
თა მამათა და მწირთათს იბაკონი ჰპოენე წინაით“ 85ვ—86ვ.

20. „დეკენბერსა თ, წმიდისა მამისა ჩუენისა საბასივე დასადებელნი.
ოგლბსა კა დ გ. ეტლთა მგლო. — ნათლითა სულისა წმიდისა საბა გა-
მოჰპრწყინდი — ესენი სრულიად გალობანი ჰპოენე წინაით“ 86ვ.

21. „დეკენბერსა გ და დ და ია, წმიდისა ბარბარასი დასადებელნი. ოგლ-
სა კა ბ. ლელვათა დაანთქა — ესენი ოო ღლყვითურთ წინა ჰპოენე“ 86ვ.

22. „დეკენბერსა იბ, საბაწმიდას ღლესასწაული დიდი არს. საჭფურებაი
არს გ-თავე ეკლესიათაი და სამთავე ეკლესიათა ჟამის-წირვად არს და მსგებსი
არს საბაწმიდისაი.

დასადებელნი ენკენისანი კა ბ და ესე თითო დასადებელი საბასი.
ოგლბსა კა ბ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა საკურ. — ყოვლითურთ შე-
ურაცხ-ჰყავ, საბა, ღმერთშემოსილო...

აქ'ბსა. შჯ'ლმ'რმან.

ოხა დ. ნათლითა ბრწყინვალითა გულისხმის-ყოფისადათა...“ 86ვ.

შენიშვნა: „ოხითაისთნ“ იოვანე-ზ ოსიმეს ხელით ჩაწერილია „სხუა
ოხთ დ“ და ტექსტის დასაწყისი, რომლის ამოკითხვა კირს.

23. „ყველიერისა შაბათსა მამათანი, აქ'ბსა დ გ. ვითარმედ... მამო.
განეშორნა. ვინ გ'მბრ. ვითარ-მე შევაძკ. ვინ კაცთაგანი შემძლებელ იქმნას...
ქებად შენდა, ღმერთშემოსილო...“

შენიშვნები: 1. 86ვ-ს ქვედა კიდზე იოვანე-ზ ოსიმეს მინაწერია, რო-
მელიც ფრაგმენტულად იკითხება: „...სრულიად... იდ მ-ულთა შინა ჰპოო“.

2. ენკენის დასდებლის „ოხითაი“ და ყველიერის შაბათის საგალობელი
გვიან ჩანს ჩაწერილი იოვანე-ზ ოსიმეს ხელითვე.

3. ეს საგალობლები მცირეოდენი სხვაობით მასდევს Sin. 26-ის შესაბამის

ტექსტს (მდრ. აღწერილობა Sin. 26:11). Sin. 26-ში, Sin. 34-ისაგან განსხვავებით არ არის შეტანილი სახასიათო მიძღვნილი სავალობლები.

VII. [სამარადისო დასადებელნი] 1. „დასადებელნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი, სადაცა გინდენ. ოო ღლყსა კა ა. ზეცისა განწესებულთა ძალთა სიქადულო...“

უგლბსა კა ა. მარჯუენაჲ შენი უძლეველი. — რომელი გალობაჲ ჯერ-არს დიდებად შენდა ჩემ მიერ, ღმრთისმშობილო...“

აქბსა. ქალწულო ყოლად ქებულო, მოსე საიდუმლოჲ შენი პი[რ]ველ იხილა მთასა სინასა...“ 86v—87r.

2. „დასადებელნი პარაკლიტიონნი, რომელნი მოვლენა ტაძარსა წმიდისა დედოფლისა ჩუენისა ღმრთისმშობლისასა და ითხოვენ შეწევნასა სნეულთათჳს და ყოველთა ჳირვეულთათჳს. ფერონ აკროსტიზონ ტოი ანდე: რომელნი მოივლტიან შენდა, იკსნენენ(!), ქალწულო.“

უგლბსა კა ბ. მოვედით, ერნო, უგალობდეთ გალობითა ქრისტესა. — რომელნი ღირსად ღმრთისმშობლად აღგიარებენ, წმიდაო...“ 87v—88v.

შენიშვნები: 1. 87v-ს ზედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით მიწერილია: „რომელნი მოივლტიან შენდა, იკსნენ, ქალწულო — ესრე გარდავალს, იკითხვენ პირველნი ასონი“ — მინაწერი აკროსტიქს შეეხება, ცისკრის კანონი გაწყობილია აკროსტიქზე.

2. „აქებდიოსა“ მიწერილია იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ნუსხურით 88v-ს გვერდით კიდეზე: „აქბსა. გიხაროდენ, ვილაღადებთ შენ — ესენი წინაჲ, მე-ივ მ-ულთა შინა ჰპოო“ — ეს „აქებდიოსა“ ხელნაწერის 144v-ზე იძებნება.

3. 87v-სა და 88r-ს კიდეებზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია ვალობათა ტექსტები.

4. სავალობლის დასარულს იოვანე-ზოსიმეს შენიშვნა: „სხუანი დასადებელნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი: ოგლბსა კა დ. ზღუსა მის მეწამულისა ღელვათა — ესენი ჰპოვენ ზემოთ, მსკებს წსა“ — იძებნება „კპარულნი“ (იხ. აქვე, III:2).

3. „გალობანი წმიდისა და დიდებულისა ღმრთისმშობლისა შესხმისათჳს და მონანულთა და სნეულთა ნუგეშინის-ცემისათჳს. ოგლბსა კა ა გ. ი. ეტლთა სიმრავლჳ მქედრებითურთ ზღუსა მეწა. — სიტყუანი შესხმისანი, ვედრებაჲ და ლოცვაჲ...“ 88v—90r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი შეიცავს „მოიხილესაც“.

2. 89v-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით მიწერილია „ღმრთისმშობლისანი უგლბსა კა გ გ. ი. ღმრთისა, რომელმან ღბა... წინაით, მე-ივ-თა მ-სა შინა ჰპოო... სრულიად და შემინდეთ და ლოცვა-ყავთ“ — ეს მასალა 144v-ზეა.

3. 90r-ზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით ჩაწერილია: „აქბსა. შენ, კურთხეულო შორის დედათა — წინაით, მე-ივ მ-უ შინა ჰპოო და ოო ღლყსა...“ (იხ. აქვე, XIX:1).

4. „დასადებელნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანივე იანგარსა ივ და ოდესცა გინდეს. ოო ღლყსა კა დ გ. ი. ჰ დიდებული, საკრველი, რამეთუ შვა ქალწულმან ძმ უთესლოად...“

ოწთაჲ ჳა ა გი. გიხაროდენ, ბჳეო ცათაო...

ოგზსა ჳა დ გი. უფალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვა. — ღმრთის-
წმობელო ქალწულო, მტვრთველო სიტყუსა მის საღმრთოთასაო...

აქზსა. ლახუარსა განმდე. — რომელმან შეიწყნარე უხილავი სიტყუაჲ
მამისაჲ საშოსა შენსა, ქალწულო უბიწოო...“ 90r—91r.

შენიშვნა: საგალობლის დასასრულს მიწერილია „აქებდითსას“ ტროპარის
დასაწყისი: „გიხაროდენ, კარავო სიწმიდისაო...“

5. „დასადებელნი წმიდათა მთავარანგელოზთანი, ოდესცა გინდეს. ოწ
ლადადყავსა ჳა ა. ზეცისა განწყობილთა უჯორცოთა ძალთა...“

სტიქრონი და აქზსაცა. ანგელოზთა კრებული ყოველი დღეს იხარებს...

ოგზსა ჳა ა. ზღუსა ღელვანი. — გიხაროდენ, ანგელოზთა მთავარო...

აქზსა. მიქაელ და გაბრიელ; დიდნო მთავარო ღმრთის მეცნიერებისა-
ნო...

სხუანი ჳა ბ გი. უფალო, ცანი და ქუეყანაჲ კაცთა თანა დღესასწაუ-
ლობს ქსენებასა წმიდათა მთავარანგელოზთა შენთასა...“ 91r—92r.

შენიშვნები: 1. 92r-ზე იოვანე-ზოსიმეს წვრილი ნუსხურით მიწერია-
ლი: „სხუანი გალობანი მთავარანგელოზთათჳს ჳა დ. გიგალობთ შენ, უფალო
ღმერთო ჩუენო, რამეთუ წა — ესენი ნომებერსა იდ ჰპოვნე (იხ. აქვე, VI:17),
და სხუანი გალობანი მთავარანგელოზთანივე ჳა დ. დანთქენ ვნებანი — ესენი
ზემოთ, მსგებსსა ჰპოვნე (იძებნება „კვბრულწმი“, იხ. აქვე, III:3), და სხუანი
მთავარანგელოზთანივე ყოველთა კმათა ზედა გალობები სრულიად ოწ დღევები-
თურთ ქუელოთ, ბოლოსა ჰპოვნე და რომელი რაჲ დამიკლია, შემინდვეთ ღმრთი-
სათჳს და მოცვა-ყავთ ჩემთჳს, ფრიად ჭირვეულსა და უძლურსა დამიხრეკია“.

2. 92r-ს გვერდით კიდეზე, „აქებდითსას“ გასწვრივ, იოვანე-ზოსიმეს
მინაწერია.

6. „დასადებელნი წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისათჳს, ოდესცა გინ-
დეს, ჳა დ. ზღუსა მის მეწა—ზემოთ, მსგებსსა ჰპოვნე, და სხუანი ჳუარისანივე
ბ-ნი გალობანი ზემოთ, მსგებს[ს]ა ოთხშაბათსა და პარასკევსა ჰპოვნე“ 92v.

შენიშვნა: მითითებული მასალა იძებნება „კვბრულწმი“ (იხ. აქვე, იოვანე
ნათლისმცემლისა — III:4, ჳუარისანი — III:6, მ).

7. „დასადებელნი წმიდათა წინაწარმეტყუელთანი, ვისთჳსა გინდენ. ოწ
ღღდყავსა ჳა ბ გი. თქუენ, წინაწარმეტყუელნო, ქრისტესა მომასწავებელნო
და უშჯულოთა მამხილებელნო...“

ოგზსა ჳა ა გი. ჳ მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა. — გვედრებე სულსა
წმიდასა, სახიერსა...

აქზსა. მოვედით, მორწმუნენო, სახსენებლსა ამას წმიდათა წინაწარმეტ-
ყუელთასა...“ 92v—93r.

შენიშვნა: 93r-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია: „სხუანი
გალობანი წინაწარმეტყუელთათჳს ზემოთ, მსგებსსა ჰპოო ჳა დ“ (იძებნება
„კვბრულწმი“, იხ. აქვე, III:9).

8. „დასადებელნი წმიდათა მოციქულთანი, ვისთვისცა გინდენ. ოო ღ ღლსა კა... ჰპოო.

ოგ ღლსა კა დ. ზღვსა მის მეწამუ. — კრებულსა მოციქულთასა გალობად წადიერთა...

აქბსა. მკნეო შორის მწ. — ვითარცა თუალით მხილველთა და მოწაფეთა სიტყვსა განკორციელებულისათა...“ 93v—94r.

შენიშვნა: 94r-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია: „სხუანი გალობანი მოციქულთავსვე კა დ-ვე: ზღვსა მის მეწამუ — ესენი ზემოთ, მსგებსსა ჰპოენე...“ (იქებნება „ეკპრულნში“, იხ. აქვე, III:7).

9. „დასადებელნი მახარებელთანი, ვისთვისცა გინდენ. ოო ღ ღლსა კა... ოგ ღლსა კა ა გი. ეტლთა სიმრავლმ მკედ. — ქებაა შესხმისა მეთევ-სურთა...“

აქბსა. მოვედით... — ცასა და ქუეყანასა დაუკვრდა სიბრძნმ უსწავლელთა მოციქულთა წმიდათა...“ 94v—95r.

10. „დასადებელნი წმიდათანი, ვისთვისცა გინდენ, და საშაბათოღცა. ოო ღ ღლსა კა დ გი. ვითარმედ გხადოღით თქუენ, წმიდანო, ქერაბინად...“

სხუანი წმიდათანი და საშაბათოღცა. რომელმან ედემს შინა. — მთავარანგელოზისა კმასა ვლადებთ...

სხუანი კა დ გი წმიდაი და ვისთვისცა გინდეს. მკნეო შორის მოწამეთა...

სხუანი, ვისთვისცა გინდენ, აქბდ-თ-ოო ღ ღლსა კა დ. რომელი ხარ დიდებულ კსენებასა წმიდათასა, ქრისტე ღმერთო ჩუენო...

ოზა, ვისთვისცა გინდეს კა ა გი. გამოშჩნდი შენ ვენაჯად კეთილად...

ოგ ღლსა კა დ გი. ისრაელი მონა-ქმნული — ესენი ჰპოენე ზემოთ, მსგებსსა; და სხუანი წმიდათანი... კა დ. დაანთქენ ვნებანი — მუნეე ჰპოენე; და სხუანი წმიდათანი და საშაბათონი კა ა. მხილველი ღმრთისაი მოსე — ესენი წინათ ჰპოენე“ 95v—96r.

შენიშვნები: 1. იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია 95v-ს ქვედა კიდეზე.

2. საგალობლის ბოლოში დართული „უგალობდითსა“ კა დ გი და კა დ იქებნება „ეკპრულნში“ (იხ. აქვე, III:3, 9, 10); ხოლო საშაბათონი კა ა — 89v-ზე (იხ. აქვე, VII:14).

11. „დასადებელნი წმიდათა მღღელთ-მოძღუართანი, ვისთვისცა გინდენ. ოო ღ ღლსა კა დ, კმაი მეთხმ. მკნეო შორის მოწამეთა, ამას ზედა. — მკნედ დაუთმეთ სატანჯველთა, სანატრელნო მღღელთ-მოძღუართა...“

ოგ ღლსა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა — ზემოთ, მსგებსსა ჰპოენე სრულიად, სხუანი მღღელ-მოძღუართანი ჰპოენე ბზობისა პარასკევსა სრულიად“ 96r.

შენიშვნა: მითითებული მასალა იქებნება „ეკპრულნში“ (იხ. აქვე, III:14) და 117v-ზე (იხ. აქვე, VIII:8).

12. ა. „დასადებელნი წმიდათა მამათანი, ვისთვისცა გინდენ. ოო ღ ღლსა

ჯა და გი. მომიკსენენ ჩუენ, ქრისტე, სულის — ამას ზედა. — გვედღებინებ
 შენ, ქრისტე, მონანი შენნი...

ოგლბსა ჯა და გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა — ესე-
 ნი ზემოთ, მსგებსსა ჰპოვენ“ 96r—v.

შენიშვნა: მითითებული მასალა იძებნება „ეკპრულში“ (იხ. აქვე, III:12).

ბ. „სხუანი დასადებელნი წმიდათა მამათანი პარაკლიტიონნი იანვარსა
 კმ და ოდესცა გინდენ. ორ ღლყსა ჯა და გი. მამანო წმიდანო, სოფე; მამა-
 ნო წმიდანო, ჭუარი აილეთ ქრისტეს მკს; მამანო წმიდანო, ქრისტეს ძალითა;
 ყოველი ბუნებაჲ კაცთ მეტყ — ესე ზემო, მამათა... აქბსა ჰპოო...“ 96v.

შენიშვნა: მითითებული მასალა იძებნება „ეკპრულში“ (იხ. აქვე, III:12).

13. „დასადებელნი პარაკლიტიონნი. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე:
 ღმერთშემოსილთა მამათა გალობით შევესხამთ. ოგლბსა ჯა და გი. გალობაჲ
 შეეწიროთ, მოსე. — ღირსად მეტყუელი ენაჲ მომეც...“

აქბსა. ლახუარსა. — ხუდოდეთ თქუენ გზათა მათ ელიაჲსთა და იოვანეს-
 თა...“ 96v—98r.

შენიშვნები: 1. კანონი აკროსტიქზე გაწყობილი.

2. 98r-ზე იოვანეს-ზოსიმეს ხელით მიწერილია „აქებლითსას“ ღმრთის-
 შობლისადმი მიძღვნილი ტროპარი. მინაწერია 96v-ს ქვედა კიდებზე.

14. ა. „დასადებელნი საშაბათონი ორ ღლყსა ჯა ა. შენ ღრუბლად. —
 გიხაროდენ, მოწამენო, უფლისა მიერ...“

სხუანი. ზეცისა განწესებულთა. — განუშორებელ იყვენით ბჭეთა სიონი-
 სათა...“

ოგლბსა. მხილველი ღმრთისაჲ მოსე. — რომელმან ქნა ნიშები და სას-
 წაულები მოსეს მიერ ეგვიპტეს...“

აქბსა. წმიდანო მარტულნო, საფლავმან ქუეყანასა შინა არაჲ დაფარნა
 სიმკენნი თქუენნი...“ 98r—99v.

შენიშვნა: საგალობლის ბოლოს შენიშვნა: „დავითის ძირთავან მორჩი კეთი-
 ლი — ზემოთ, ღმრთისშობლისასა ჰპოო“.

ბ. „დასადებელნი საშაბათონი ჯა და გი. ოგლბსა ჯა და გი. ისრაელი
 მონა-ქმნული — ესენი ჰპოვენ მუნეჲ, ზემოთ, მსგებსსაჲ“ 99v.

შენიშვნა: მასალა იძებნება „ეკპრულში“ (იხ. აქვე, III:10).

15. „დასადებელნი სულისანი. ოგლბსა ჯა ბ გი. მკსნელი ისრაელისაჲ
 საყვრე. — შენ, რომელმან ყოველნი მიწისაგან დაჰბადენ...“

აქბსა. თქუენ, სულიერნო იმანო, ნუსადა დამივიწყებთ — ესენი ზემოთ,
 მსგებსსა ჰპოვენ“ 99v—100r.

შენიშვნა: „აქებლითსა“ იძებნება „ეკპრულში“ (იხ. აქვე, III:13, სხუანი).

„სსუანი დასადებელნი სულსანივე. ოგლბსა კა დ გი. ისრაელი მონა-
ქმნული — ესენი ჰპოვნე მუნვე, ზემოთ, მსგებსსავე“ 100r.

შენიშვნა: მასალა იქებნება „კვბრულნი“ (იხ. აქვე, III:13).

16. „ესე ნინველთა პარაკლიტონნი ანუ ჯორციელისა პარასკევსა ანუ
პირმარხვად და ოდესცა ლიტანიამ იყოს, ითქუნენ. ოგლბსა კა დ გი. ისრა-
ელი მონა-ქმნული გამოიქსენ, უფალო. — მოგუანიჭა ღმერთმან ჩუენმან კაცთ-
მოუყუარებისათუს მიზეზი სინანულისა...“

აქბსა კა ბ გი. გამოუკულეველო ყოველთაო, რომელი იმეც ჩუენთუს
ჯორცილთა...“ 100v—101r.

შენიშვნა: 100r-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ნუსხურით
მიწერილია: „თა იელისა იდ და იე კსენება წმიდისა იოანე წინაწარმეტყუელი-
სა და სინანული ნინველთაჲ, მარხვაჲ გ დღჲ და გ ღამჲ აქა ამას თესა შინა
იელისა იე ყოფილ არს, ლოცვა-ყავთ. დასადებელნი ოო ღღუსა აქბსა აქბ-
სა (!) ჰპოვნე. ოგლბსა კა დ გი. ისრაელი მონებისაგან იქს“. 100v-ს ზედა კი-
დეზე იმავე ხელით: „თა იელისა იდ, იე ნინველთა მარხვაჲ სამ დღე და გ ღა-
მე“.

17. „თა იანვარსა იზ, წმიდისა მამისა ანტონისი დასადებელნი. ოო
ღღუსა კა ა გი. გიხაროდენ, სამკვდრებელო შუენიერო, ამას ზედა. — გი-
ხაროდენ, თანაზიარო ანგელოზთაო მაღალთა შინა ანტონი...“

ოგლბსა კა დ გი. ისრაელი მონა-ქ. — ღმრთივე განბრძნობილსა ანტონ-
ნის, მოვედით, უგალობდეთ...“

აქბსა. ნესტუსა დაჰბერე საგალობელი, ამას ზედა. — აჰმალღი ზეცად,
სანატრელო ანტონი...“ 101v—102v.

შენიშვნა: იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ნუსხურითაა მიწერილი „აქებდით-
სას“ ბოლო, ღვთისმშობლის ტროპარის დასაწყისი.

18. „რაქამს ძმანი მიიღებდინ ნიჭსა სქემისასა დასადებელნი. ოო ღღუსა
კა დ გი. რომელმან ედემს შინა ოდეს... — რომელთა ესე შეურაცხ-ყვეს
დიდებაჲ ქუეყანისა...“ 103r.

„სსუანი დასადებელნი სქემის მიცემისანივე, ოო ღღუსა კა დ. ხისა
მიერ ადამ... — რომელთა ქრისტეს ჯუარი გონებად სარწმუნოებით მივი-
ღეთ...“

ოგლბსა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ წა-
რო. — ვითარცა ყოლად საჭურველი მტკიცე, შეიწყნარეთ წმიდაჲ ესე სქემაჲ...“

აქბსა. მკნეთთა ზედა. — მოვედით ჩემდა ყოველნი მაშურალნი და
ტვრთ-მძიმენი...“ 103r—104v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონის მეორე გალობა „მოიხილესა“.

„რაქამს აღჰპარსეიდენ კა ა. წმიდანო მარტულნო, ამათ ზედა. — თეკლა
ეტყოდა პავლეს: ესერა აღვიპარსო მე თმამ თავისა ჩემისა...“

8. სინური კოლექცია

სხუაი დ. ხისა მიერ ადამ, ამას ზედა. — დალაცათუ გარემშ ესე კაცებამ ჩუენი განიხრწნების, ძმანო...

სხუანი თ'ო ღ'ყსა ჳ'ა ბ გ'ი. აღზუმასა თამათა თავისა ჩემისა... ოდეს შეპმოსდენ, ჳ'ა დ. ხისა მიერ ადამ, ამას ზედა. — რომელთა სარწმუნოებით ჟუარი ქრისტესი...“ 104v.

შენიშვნა: ტროპარები მხოლოდ დასაწყისებითაა მოტანილი, ბოლოს შენიშვნულია: „ესენი ზემოთ, თ'ო ღ'ყსა ჰოენე და ლოცვა-ყავ ჩემუს, ამენ“ (104v). მითითებული მასალა იძებნება 103r-ზე „სხუანი დასადებლნი სქემის მიცემისანივეში“.

19. „ავსტოსსა კო, იოვანეს თავისა კუეთამ. დასადებლნი თ'ო ღ'ყსა ჳ'ა დ გ'ი. მოვედით, მორწმუნენო, სულიერსა ამას კრებასა და ვდღესასწაულობდეთ...“

უგ'ლბსა დ გ'ი. ისრაელი მონა-ქმ. — იოვანეს, ღმრთისა კაცსა, წამებულსა...

აქ'ბსა. # სიბრმე იგი პეროდსი...“ 105r—106r.

შენიშვნა: 105v-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაერული ნუსხურით მიწერილია „შენ, ქრისტე, მოეძლევა მეფეთა მორწმუნეთა და ზრახვა კეთლისა...“

VIII.1. „დასადებლნი წმიდათა მარხვათანი, თქუმულნი წმიდისა ელია პატრიარქისანი იერუსალიმელისანი. ჳორცითა აღებასა თ'ო ღ'ყსა ჳ'ა ა. რაჟამს დაემშუალეთა ზედა. — განვიწმიდნეთ თავნი ჩუენნი, ძმანო...“

სტიქერონი ჳ'ა ა. სამწუხროსა ლოცვასა ზედა. — მარხვითა მივისწრაფდეთ განწმედად მწიკულისაგან შეცოდებათათა...“

უგ'ლბსა ჳ'ა ა. მარჯუნამ შენი უძლეველი. — ვინმე შემძლებელ არს მიწოდომად სახიერებისა შენისა, ქრისტე...“

აქ'ბსა ჳ'ა ბ. შჯულმან მან წინამსწარმანსა ზედა. — გამობრწყინდა მარხვისა შუენიერება...“ 106r—108r.

შენიშვნა: დასაწყისში იოვანე-ზოსიმეს მთავრულით ჩაწერილია: „ჳორცითა აღებასა პარასკევსა ნინეველთამ ოგ'ლბსა ჳ'ა დ გ'ი. ისრაელი მონა-ქმ — ეს ზემოთ, მე-ვს ფურცელსა ჰოენე“ — მითითებული მასალა იძებნება 100v-ზე.

ანდერძი (გადამწერისა): „მჩხრეკალი ამისი იოვანე, ფრიად ცოდვილი, ლოცვასა წმიდასა თქუნესა გვედა, ამენ“ 108r.

2. წმიდათა მარხვათა ბ კურიაკესა, ყველითა აღებასა დასადებლნი თ'ო ღ'ყსა ჳ'ა ა. რაჟამს დაემშუალეთა ზედა. — მოწვენასა მარხვისასა მივეგებოდით, ძმანო...

სტიქერონი ჳ'ა დ. გამობრწყინდა განმანათლებელი სულთა...“

უგ'ლბსა ჳ'ა ბ. ღელვათა დანთქა. — ამალდა ქრისტე ჟუარსა ზედა...“

აქ'ბსა ჳ'ა ა გ'ი. დედანი იგი მირბი. — მოვედით, მორწმუნენო, და შევიცვალნეთ ნათლად საქმენი ბნელისანი...“ 108r—110v.

შენიშვნები: 1. 108r-ზე სათაურის გასწვრივ, იოვანე-ზოსიმეს ხელით, ჩაწერილია: „ყოველიერისა შაბათსა ქსენებაჲ ყოველთა წმიდათა მამათაჲ, ოგლბსა კჲ დ გი გალობაჲ მე-ვ მ-ულთა, წინაჲთ, იგ-სა ფურცელსა ჰპოო და ლოცვა-ყავთ“ — მითითებული მასალა იძებნება 120v-ზე.

2. 109v—110r-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით ჩაწერილია ერთი ტროპარი: „სამებაჲ წმიდაჲ, მხოლოჲ, ყოველთა უფალი...“

3. გალობის დასასრულს, 110r-ზე, იოვანე-ზოსიმეს მთავრულით შენიშნულია: „წმიდისა თეოდორენი ზემოთ ჰპოენე და შემი[ნ]დვე და ლოცვასა წმიდასა გვედიეთ, ამენ“.

3. „წმიდათა მარხვათა გ კურიაკესა დასადებელნი ოო ღლყსა კჲ ა გი. გიხაროდენტა ზედა. — ასპარეზი სათნობათაჲ განლებულ არს...“

აქბსა კჲ ბ გი. კრებული უშჯუ. — ვითარცა ჰრქუა ქრისტემან მოწა-ფეთა...“ 110r—111v.

ანდერძი (გადამწერისა): „მჩხრეკალი ამისი იოვანე ლოცვასა წმიდასა გველია“ (111v).

4. „წმიდათა მარხვათა მე-დ კურიაკესა დასადებელნი. ოო ღლყსა კჲ გ გი. უფსკრულმან სიბრძნისამან. — მამაო სახიერო, შემოქმედო ყოველთაო... სტიქრონნი ყოველნივე წინა ჰპოენე.“

ოგლბსა კჲ დ. ზღუსა მის მეწ. — კრებაჲ უვარის-მყოფელთა უშჯუ-ლოთაჲ...“

აქბსა კჲ ბ. რომელი იშვა მამისაგან წინაჲსწარ. — უგუნურებითა სასი-ძობელი იგი სამკაული განვიძარცუე...“ 112r—113r.

შენიშვნა: 112r-ს გვერდით კიდეზე შემოხაზული მინაწერია, რომელიც არ იკითხება.

ანდერძი (გადამწერისა): „მჩხრეკალი ამისი იოვანე, ფრიად ცოდვილი, ლოცვასა წმიდასა თქვენსა გველია, ამენ“ (113r).

5. „წმიდათა მარხვათა მე-ე კურიაკესა დასადებელნი. ოო ღლყსა კჲ დ. ზისა მიერ ადამ. — მივჰბაძვიდეთ, მორწმუნენო, მეზუერისა მის სულთქუმით ლოცვასა...“

სტიქრონი წინა ჰპოო.

ოგლბსა კჲ ა გი. ეტლთა სიმრავლჲ. — ძლიერმან ბრძოლასა უფალ-მან...“

აქბსა კჲ დ. კლდენი განსთქდეს, ქრისტე. — მივჰბაძვიდეთ, მორწმუნენო, მეზუერისა მის სინანულსა...“ 113v—114v.

შენიშვნები: 1. სათაურში, „დასადებელნი“ გასწვრივ, ზედა კიდეზე, იოვანე-ზოსიმეს მიწერილია „მეზუერისანი“.

2. საეკლესიო დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით შენიშნულია: „წმიდათა მარხვათა მე-ე დ-შაბათსა, შოა მარხვისასა დასადებელნი ჟუარისანი კჲ ა... სღლისპირთა შემდგომად ხოლო ჰპოო“ (114v).

6. „წმიდათა მარხვათა მე-ვ კურიაკესა დასადებელნი ოო ოო(!) ღლყსა კჲ ა გი. მოვედიეთ, აღვიდეთ მთასა ღმრთისასა. — წყლულსა სულსა ჩემსა...“

ოგლბსა კა ბ გი. უკუღველად. — შენ, რომელმან თავს-იღვე ვნება... აქბსა კა ა გი. უფალო, და ვითარ გამოხუდ და შეგ... — წყლულები-თა შეცოდებათათა იგუემნეს ბეჰედნი ჩემნი...“ 114v—116r.

შენიშვნები: 1. 114v-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით მინაწერია: „სტიქერონი წინაჲთ, მე-ივ მ-უ შინა ჰპოო“.

2. 115r-ს გვერდით კიდეზე მიწერილია ღვთისმშობლის ტროპარის დასაწყისი: „ვიხაროდენ, ღმრთისმშობელო, მორწმუნენი გილაჲ“.

ანდერძი (ვადამწერისა): „იოვანე მხრეკალი ლოცვასა წმიდასა თქუნესა გველია“ (116r).

7. „წმიდათა მარხვათა მე-ზ კურიაგესა დასადებელნი. ოო ღლყსა კა დ გი. სარწმუნოებით ყოველნი ვდღესასწა. — სულთა ვნებისა საცთურთაგან გახმათავისუფლენ ჩუნ...“

ოგლბსა კა გ გი. წამის-ყოფითა, ღმერთო. — სიბრძნეთა შენთა, ქრისტე, მიუწოდელთა სიღრმეთა ვერ შემძლებელ არს ბუნება დაბადებულთა ცნობად...“

აქბსა კა დ გი. რომელმან ედემს შინა ოდესმე ხმ იგი. — ბისონითა და ზეზითა იხარებდა ბრწყინვალედ მდიდარი იგი...“ 116r—117v.

8. „წმიდათა მარხვათა მე-ზ ბზობისა პარასკევსა ლაზარტს მოსწავებამ და წმიდათა მღვდელთ-მოდღუართა კს[ენება], დასადებელნი ოო ღლყსა კა ბ გი. სასოწარკვეთილმან ამათებრ. — მოგუეცა წამალი საღბინებელი, მკურნალი სულთა...“

ოგლბსა კა დ გი. ეტლთა მფლობელი ფარაო. — უგალობდეთ ქრისტესა მეუფესა სიხარულით, მორწმუნენო...“ 117v—119v.

შენიშვნები: იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელით მინაწერები: 1. „სტიქერონი და აქბდი წინაჲთ, მე-ივ მ-უ შინა ჰპოო: უფროჲს მზის-თვალთა ბრწყინვალს...“ (117v-ს ქვედა კიდეზე), (იხ. აქვე, XX:1).

2. „ოო ლაღაღყასას“ მომდევნოდ: „სტქნი ა. წმიდანი მარტლნი ივ მ-უ შინა ჰპოო“ (118r), (იხ. აქვე, XX:1).

3. სავალობის დასასრულს: „აქბსა. იშვე შენ ქუეყანასა, იესუ. აღასრულე ყოველივე სიმაბლე კაცთათს — წინაჲთ, მე-ივ მ-უ შინა ჰპოო და ლოცვა-ყავ“ (იხ. აქვე, XX:1).

9. „ყველიერისა შაბათსა კსენება ყოველთა წმიდათა მამათაჲ, თეოდორე ასტოდელისა თქუმულნი. დასადებელნი ოო ღლყსა კა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, ყოლად ღირსთა მამათა გალობით შევასხმიდეთ...“

ოგლბსა დ გი. გალობამ შევწიროთ, მორწმუნენო. — გალობითა სულიერითა ყოველნი შევასხმიდეთ ერთობით ბრწყინვალეთა მამათა...“

აქბსა. ვითარმედ გხადოდით თქუნ. — ვითარმე გაქებდეთ თქუნ, მამა-ნო...“ 120r—123r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონის მეორე გალობა „მოიხილესა“.

2. 120r-ს ზედა კიდეზე, სათაურამდე, იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია: „ქორციელისა შაბათსა გინა ყველიერისა შაბათსა კსენება ყოველთა წმიდათა მამათაჲ“.

3. ღვთისმშობლის ტროპარების დასაწყისებია ჩაწერილი: „ოო ლაღაღყასასთან“ 120v-ზე, „ლაღაღყასასთან“ 122r-ზე, „ადიდებდითსასთან“ 122v-ზე და 123r-ს ქვედა კიდეზე — ზ ხმისა, ეს უკანასკნელი ავრთვე იოვანე-ზოსიმეს

ხელითა შესრულებული, მაგრამ გაკრული და მოგვიანებითაც ჩანს ჩაწერილი.

4. ტროპარის დასაწყისია მიწერილი 122v-ს ქვედა კიდეზე: „რომელნიცა თქვენ გალობით ვადიდებთ“ და 123r-ს გვერდით კიდეზე: „სწბსო გ... — ესენი ზემოთ, მე-იბ მ-უთა შინა ჰპოო...“

5. 123r-ზე, ტექსტის დასასრულს, მთავრულით ჩაწერილია: „სხუანი მამათა-ნი ზემოთ ჰპოენ“ (მღრ. აღწერილობა Sin. 34:VI,23).

ანდრძი (გადამწერისა) 1. „მარბანი სრულიად და დღესასწაულნი ყოველნი სრულიად და იპაკონი მარბეთანი და ყოველთა დღესასწაულნი და ადგომისა კმანი სრულიად და სამარადისონი სრულიად-ყოველნი ძუელნი წინათ ჰპოენ და ახალნი ყოველნი ზემოთ ჰპოენ და ლოცვა-ყავთ“ (Sin. 34-ის ძველი და ახალი რედაქციის საგალობლებთან დაკავშირებით იხ. პ. ინგოროყვა, თხზულება-ნი, III, გვ. 360—361; ე. მეტრეველი, ძლისპირანი, გვ. 019—020; ც. ჭანკივი, ბალესტინელ ვადაწყურ იოვანეთა შესახებ, გვ. 49—50; ლ. ხევსურიათი, Sin. 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, მრავალთავე VI, გვ. 90—91).

2. „ფრად ხაშმსა და თუალმორიდებითა დამიწრევიან საუდაბნოდ მეკნივ-რასა კაცისათს, რომელი რამ დამეკოს, შემინდევთ ღმრთისათს და ლოცვასა წმიდასა თქვენსა გვედია სული ჩემი, ფრად ცოდვილი, და თქვენცა ქრისტეჲმან შეგიწყალენ, ამენ“ (123r).

IX. დასადებელნი წმიდისა ადგომისანი ორ ღღყსა ჯა ბ. მიუხრისა ლო-
ცვა ჩუენი შეიწი...

ობა. მოვედით, შორწმუნენო, სიხარულით უგალობდეთ უფალსა...

აქა აქსა. ვიხარებდეთ უფლისა მიმართ და ვიშუებდეთ, ერნო...

ჯსნი. რომელთა მოვიდეთ ნიში ჯუარისა...

უგლბსა. უგალობდეთ უფალსა გალობასა ახალსა...

ფნი ცისკრისანი ბ. განიღვძე წინაშე ჩემსა (ფს. 58,5). დი. მიკსენ მე მტერ
(ფს. 58,2).

სხუა. აღდგე უფალო, ღმერთო ჩემო... (ფს. 9,33). დი. ავიარო შენ ყო-
ვლითა გულითა... (ფს. 9,2).

სხუა. ყოველი სული აქ (ფს. 150,6). დი. აქებდით ღმერთსა სიწ (ფს.
150,1).

სხუა. სუფევს უფალი უკუნისამდე, ღმერთო შენი, სიონ (ფს. 145,10).

გარდამთქმა. გიხაროდენ, ერნო, და მხიარულ იყვენით...

აქბსა. ქებით ვაქებდეთ, გალობით ვადიდებდეთ ქრისტესა ღმერთსა...

შესხმანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი. ქსენებასა წმიდისა ღმრთისმშო-
ბლი...

სამხრად ფნი. აღადგინე ძალი შენი... (ფს. 79,3). დი. რომელი ჰმწყსა
ისრაელსა (ფს. 79,1).

სხუა. აღდგინ ღმერთი და განიბ (ფს. 67,2). უფალო ღმერთო ცხორ...
(ფს. 87,1).

ველთაბნსა. დასაბამსავე მამისაგან იშვა.

სიწდსა. ვინ არს ვითარ უფალი, ღმერთი ჩუენი...“ 123v—131v.

შენიშვნები: 1. კანონის მეორე გალობა „მოიხილესა“.

2. 123v-ს ქვედა კიდეზე იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელი მიწერილია ღმრთისმშობლისადმი მიძღვნილი ტროპარი: „საუფლოთა სამოსლითა შემოსილო, თუალითა მით ანთრაკითა შემკობილო, ასული სიონისაო...“ ტექსტი გრძელდება 124r-ს ზედა კიდეზე. 126v-ს გვერდით კიდეზეც იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელი მიწერილია ტროპარი.

3. აღდგომის დასდებლები ძველი რედაქციისაა, წარმოდგენილია II—VIII ხმებით. I ხმასთან დაკავშირებით 123v-ს ზედა კიდზე კომენტარია: „დასადებელი წმიდისა აღდგომისანი კჳა ა ძელინი, ო რ ლყსა კჳა ა და ვალობანი სრულიად ზემოთ ჰპოვნე და ლოცვა-ყაენ“. ძველი რედაქციის აღდგომის I ხმის დასდებლების ადგილისათვის ხელნაწერ Sin. 34-ში იხ. ლ. ხეცსურთან, ხელნაწერ Sin. 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, მრავალთავე, VI, გვ. 91—97, 118—120).

4. ძველი რედაქციის აღდგომის დასდებლები დადასტურებულია აგრეთვე ქილ-ეტრატის იადგარში (H 2123), Sin. 18-ში, Sin. 40-ში, Sin. 41-ში, Sin. 26-სა და Sin. 20-ში, Sin. 26-ში კანონი არ არის ასახული, ხოლო Sin. 20-ში გამარტივებული განგებაა. აღდგომის დასდებელთა ტექსტში ჩართული სამხრის ფსალმუნური სავალბლები დგება ლექციონართან (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოც., II, № № 1679—1692).

5. 131v-ზე იოვანე-ზოსიმეს კომენტარია: „სხუანი აღდგომისა კჳანი ახალნი და საშაბათონი ახალნი და სძლისიპირნი და დღესასწაულნი სრულიად, და მსგებსი და შეკრებულნი ყოველნი ახალნი დიად მ...დ და სხუა... ზემოთ ჰპოო და ლოცვა-ყაენ ჩემოვს“.

X. „დასადებელი წინა-უკანათა დღეთანი, სამარადისონი, სინანულისანი, მარხვათანი და ოდესცა გინდეს. ო რ ლყსა კჳა ბ. ღმრთისმშობლისა მიერ ცოდვათა ჩუენათაჲს წყალობა ყაე, ღმერთო...“

ფნი. გული წმიდაა... დბი. მომეც მე სიხა.

სტიქნი. წმიდაო დედაო...

აქსა. ანგელოზთა ქებაჲმან აღმადგინა მე...

ადგნსთა. ცისკარსა ამას, უფალო, წყალობასა ვთხოვთ შენ...“ 132r—133v.

შენიშვნები: 1. კვირის სადა დღეების სინანულის დასდებლები წარმოდგენილია II—VIII ხმებით. I ხმასთან დაკავშირებით სათაურის მომდევნოდ შენიშნულია: „ო რ ლყსა ა და აქბთი ზემოთ, ეამთა შინა ჰპოო ყოველი და ლოცვა-ყაენ“ — მითითებული მასალა იძებნება 1v—2r, 23r—24r-ზე (იხ. ლ. ხეცსურთან, Sin. 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, მრავალთავე, VI, გვ. 88—122).

2. II ხმის განგებაში იოვანე-ზოსიმეს წერილი ნუსხურით ჩაწერილია „აქებლისას“ დამატებითი ტროპარების დასაწყისები: „რომელმან შექმნა ყოველი დაბადებული. რომელმან უშჯულოებანი...“ განგების დასასრულს ჩაწერილია: „სხუაჲ ყოველი იგივე ზემოთ, მწუხრისაჲ“. ამგვარი მითითებანი მეორდება მომდევნო ხმების განგებათა დასასრულსაც.

3. დასდებელთა დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს ხელით, მთავრულით, შენიშნულია: „სხუანი სამარადისოთა მსგებსისა დღეთა ვალობები, სრულიად ახალნი, ყოლადვე ყოველთა დღეთა მიწყებით სათქმელნი ზემოთ ჰპოვნე. და სხუანი სამარადისონი საბაწმინდრად ვალობათა ხუედრნი და მარხვა[თანი] ზემოთ, ეამთა შედგეად ჰპოვნე, ლოცვა-ყაენ ჩემოვს. და რომელი რამე დაყოვება მიყოფთა, შემინდვეთ ღმრთისათჲს და ლოცვა-ყაენ ჩემოვს და თქვენცა ქრისტემან [შეგიწყალენინ]“ (133v).

XI. „იბაკონი წმიდისა აღდგომისანი კჳა ა. ღმერთი უფალი და გამოგჩნდა ჩუენ კურთხე. ერი შენი გივალობს, უფალო...“

ა გნი. ჭუარი გამოჩნდა, სულო ცხო...

ყრმთა. ღმერთო მამათა ჩუენთაო, შენ, კურთხეულსა ყ...

სშბთა. შენსა ვარე მოსდგა...“ 133v.

„კჳა ბ. ღმერთი, უფალი და გმჩ. რომელი სუფვეც უქუნისამდე...“

ყრმთჲ. კურთხეულ ხარ შენ, უფალო, რომელმან აგზებით...

სშზთჲ. ერთითა პირითა ანგზხ...“ 133v.

„კჲ ბ. ღმერთი, უფალი და გამო. ჭუარსა შენსა, ქრისტე, თაყუანის-
 ესცემთ და გო...

ყრმთჲ. ღმერთო მამათა ჩუენთაო, კურთხეულ ხარ, კურთხეულ ხარ და
 დიდებულ...

სშზთჲ. შენ, ღმერთსა ჩუენსა, გიგაღბთ სკნე...“ 133v.

„კჲ დ. ღმერთი, უფალი და გა. რომელი ხარ დასაბამ...“ 134r.

„მე-დ გნისა. მალლით გარდმოკედ, მაცხ...

ყრმთჲ. გაქებენ შენ ანგელოზნი, გიგა...

სშზთჲ. ცანი უთხრობენ დიდებასა შენსა...“ 134r.

შენიშვნა: იბაკოთა ტროპარები დასაწყისებითაა მინიშნებული. ყველა ძი-
 რითადი ხმა ერთი და იგივე ტროპარით იწყება.

XII. „იბაკო-წარდგომანი სინანულისანი მარხვათანი სამარადისონი და
 ლიტნსნი და წმიდათანიცა და ოდესცა გინდეს, კჲ ა. რომელი მოხუედ გა-
 ნათლ...

ა გი. შემიწყალე მე, უფალო, შმწ.

ლტსნი. სა... და შესავ...

სშზთჲ. შენსა გარ მოსდგა...

ლიტრ. წინა საუკუნეთა ღმერთსა...

კჲ ბ. უფალო, ზღუდე მქ მე წყალობ.

ლტსნი. ყოვლისა ჭირისაგან...

სშზთჲ. ერთითა პირითა ანგე...

კჲ გ. კაცთ-მოყუარე მაცხო...

სშზთჲ. შენ, ღმერთსა ჩუენსა, გიგა...

კჲ დ და დ გი. უფალო, მე მონაჲ შეც...

ლიტნსნი. შენ მიერ და შენდა მივივლტით, იესუ მაცხო...

წთნი. განადიდა უფალმან სახე...

სშზთოჲ. ცანი უთხრობენ სამართ...“ 134r—v.

XIII. „დღესასწაულნი ძუელნი მიწყებით“. 1. „ქწშობასა წინა დღით დასა-
 დებელნი ორო ღღყვ-აქზსა ახალნი. ანგელოზთა დღეს წინა...“ 134v.

შენიშვნა: იო ვანენ-ზოსიმეს მეტად წერილი ხელით სტრიქონებს შო-
 რის ჩაწერილია: „ქრისტეს შობასა სამ დღე ცისკრად აისად და საზხრად წმიდაო
 ღმერთოთჲ ესე თქუით ა გი: ქრისტე იშვა ქუეყანასა...“

2. „თა დეკენბერსა კე, შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი. წინა
 დღით მწუხრი: შევიდენ ეკლესიად და ყონ კუერეკსი და აღჲ და თქუან იბა-
 კოჲ კჲ დ გი. მალალთა ზე დიდებაჲ...“ 134v.

შენიშვნა: პოეტური სავალობლებით: „ხოთიათ“, „კელთაბანისაით“ და „სი-
 წმიდისაით“, აგრეთვე ფსალმუნური სავალობლებითა და ლიტურგიული შენიშ-
 ნებით მისდევს ლექციონარს (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 3—31).
 დასასრულს დართულია „აქზსა დ გი. ეაქებდეთ ქრისტესა მეუფესა...“

3. „განცხადებასა წინა დღით დასადებელნი ორ ღღყ-ვაქ-ბსა კა ბ გი ახალნი. ნათელი საღმრთოა განმანათ...“ 135r.

შენიშვნა: სტრიქონებს შორის იო ვ ა ნ ე-ზ ო ს ი მ ე ს მეტად წერილი ხელით ჩაწერილია: „[განცხადებ]ასა გ ღღე ცისკრად, აღად და სამხრად წმიდაო ღმერთოდ ესე თქუთ ა გი: ქრისტეს ნათლის-ღებასა წინაწარმეტყუელნი...“

4. „იანუარსა ვ, განცხადებაჲ. წინა დღით მწუხრისა ქამსა კართა ყონ კუერეჟსი და აღა და თქუან იპაკოა კა ღ გი: შენ შეჰქმენ თაბორი...“ 135r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 83—138) იმ განსხვავებით, რომ ხელნაწერ Sin. 34-ში არ არის შეტანილი „ქელთაბანისაჲ“ და „სიწმიდისაჲ“. განგებაში ჩაწერილია შენიშვნა: „გალობანი ახალნი ზემოთ ჰვინენ“.

5. „იანუარსა იზ, ანტონისი დასადებელნი, ორ ღღყსა კა ბ გი. ქსენე-ბასა შენსა, მამაო ანტ...“

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 145—152) იმ განსხვავებით, რომ ხელნაწერ Sin. 34-ში ტექსტი იწყება „ორ დადაღყსა“ სტიქარონით, ხოლო დასასრულს შენიშვნა: „სხუანი ღღყსასწაულნი, რომელნი აჲ არა სწერიან, წინათ, შეკრებულთა შინა ჰპოო“.

6. „ფებერვალსა ბ, მიგებებაჲ, დასადებელნი ორ ღღყსა კა დ. ...ნებსით ჩჩ...“ 135r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 199—206) იმ განსხვავებით, რომ ხელნაწერ Sin. 34-ში ტექსტი „ორ დადაღყსა“ სტიქარონით იწყება.

7. „თა მარტსა კე, ხარებაჲ, დასადებელნი ორ ღღყსა კა ბ. მახარებელი გაბრიელ მოივ...“ 135v.

შენიშვნა: ფსალმუნური სავალობებით, „ქელთაბანისაჲ“ და „სიწმიდისაჲ“ მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 199—206), Sin. 34-ში ტექსტი იწყება „ორ დადაღყსა“ და „აქებდითსა“ სტიქარონებით, განსხვავებულია „ოხითას“ ტექსტიც.

8. „ჯორცითა აღებასა. სამხრად ფნი გ. ჭამონ დაერდომი. დი. თაყუანი-სცენ მას ყოველთა ტომ...“ 135v.

შენიშვნა: ზოგი ფსალმუნური სავალობის, აგრეთვე „ქელთაბანისაჲ“ და „სიწმიდისაჲ“ მიხედვით მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 283—289).

9. „ყველითა აღებასა. სამხრად ფნი ღ გი. ილოცეთ და მიეცით დიდებაჲ უფალსა ღმერთსა ჩუენსა. დი. განცხადებულ...“ 135v.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 320—330).

10. „მე-ბ კურიაკესა. სამხრად ფნი ა გი. შევსცეთი მე ვითარცა ცხო. დი. ნაწილი ჩემი ხარი შენ, უფალო...“ 135v.

შენიშვნები: 1. უძღვის შენიშვნა: „მარხვანი ერცახედ სრულიად წინაით ჰოვენე“. შენიშვნას მოსდევს ფსალმუნური საგალობლები.

2. ზოგი ფსალმუნური საგალობლით და „ქელთაბანისაჲთ“ მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № №357—362).

„მე-გ კურიაკესა. სამხრად ფი დ. ყურად იღე, ღმერთო, ლოც. დი. მე ღმერთსა ვხადე...“ 135v.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 395—403).

„მე-დ კურიაკესა. ფნი ა გი. ისმინე, წმიდაო, რამეთუ ტუბ. დი. რამეთუ მჭირს მე მსო...“ 135r.

შენიშვნა: ზოგი ფსალმუნური საგალობლისა და „ქელთაბანისაჲს“ მიხედვით მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 431—438).

„მე-ე კურიაკესა. ფნი გ გი. სღუანი ჩემნი წარ. დი. გამოაჩინე პირი შენი...“ 135r.

შენიშვნა: ზოგი ფსალმუნური საგალობლისა და „ქელთაბანისაჲს“ მიხედვით მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 470—477).

„მე-ვ კურიაკესა, ფნი გ გი. ღაღად-ვყავ ყოვლითა გულითა ჩ. დი. კმა ყყავ შენდამი და მიჯ...“ 135r.

შენიშვნა: ზოგი ფსალმუნური საგალობლისა და „ქელთაბანისაჲს“ მიხედვით მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 520—528).

11. „დასადებელნი ღაზარეს ადგომისანი, ორო ღღყსა კა დ გი. ეტყოდა უფალი იერიქოს მოწაფეთა...“ 135r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 571—575).

12. „დასადებელნი ბზობისანი. ორო ღღყსა კა ა. მწუხრისა მსხუერბლსა შევ...“ 136r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 576—596) იმ განსხვავებით, რომ ზოგ ფსალმუნურ საგალობელს არ ეძებება პარალელი ლექციონარში.

13. [ვენების კვირა] „დიდსა ბ-შაბათსა. აქბსა კა გ გი. ქებაჲ ცისკრისაჲ შემღგომად აქა: ვაქებთ, ქრისტე, შენსა სულგრძე[ლებასა]“ 136r—v.

შენიშვნები: 1. ვენების კვირის მასალა დიდი ორშაბათიდან ადვსების ჩათვლით მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 598—

756) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღაღაღყავსა“ და „აქებდითსა“ სტიქარონები.

2. 136v-ს ვერძლით კიდევ მიწერილია: „ნათელ-იღე, ნათელ-იღე, ესე იგ დასადებელი წინაით, მე-ი ფურცელსა შინა ჰპოო“ — ეს მასალა 10 ფურცლის მოზღვენოდ, 146v-ზე იქებება (მდრ. აქვე, XX:4).

14. [ზატიენი] „ახალკურიაკესა დასადებელნი, ოო ღლყსა კჳ ა. განვაბრ-წყინეთ ლამპა...“ 137r.

შენიშვნა: ზატიეი წარმოდგენილია ახალკურიაკით, ამაღლებით და მარტვილით, მისდევს ლექციონარს (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 763—764, გვ. 165—166, სქოლიო; № № 881—890) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღაღაღყავსა“ და „აქებდითსა“ სტიქარონები.

15. „თა იენისა კე, შობაჲ იოვანესი, დასადებელნი ოო ღლყსა კჳ დ გ. შობასა წმიდისა წინამორბ...“ 137r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1055—1061) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღაღაღყავსა“, „აქებდითსა“ და „სიწმიდასა“.

16. „თა აგუსტოსა ვ, ფერისცვალებაჲ, დასადებელნი ოო ღლყსა კჳ ა. ისარებდენ ცანი და გალ...“ 137r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1126—1133) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღაღაღყავსა“ და „აქებდითსა“ სტიქარონები.

17. „აგუსტოსა იე, მარიამობაჲ, დასადებელნი ოო ღლყსა კჳ გ. გარდა-იცვალე სოფ...“ 137r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1148—1154) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღაღაღყავსა“ და „აქებდითსა“ სტიქარონები, განსხვავებულია „ოხითას“ ტექსტით.

18. „აგუსტოსა კთ, იოვანეს თავისა კუეთაჲ, დასადებელნი ოო ღლყსა კჳ დ გ. ენებაჲ წმიდისა წინამორბ...“ 137r.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1186—1193) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღაღაღყავსა“ და „აქებდითსა“ სტიქარონები.

19. „სკედენბერსა მ, ღმრთისმშობლისა შობაჲ, დასადებელნი ოო ღლყსა კჳ ა. ...ღმრთისაჲ შობაჲ... იშევ დიდებით...“ 137r—v.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (მდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1221—1226) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში ემატება „ოო ღაღაღყავსა“ და „აქებდითსა“ სტიქარონები.

20. „სეკდენბერსა იგ, ენკენიაჲ, დასადებელნი ოო ღ ღყსა ჳა ა. ჳ ღღსა ზედა სასზ...“ 137v.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1234—1240) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღ ღღსა ჳა ა“, „ჰებდღისა“ სტიქარონები და „გამოაჲლინენი“, იქვე სინგურით მიწერილია „გალობანი ახალი“.

21. „სეკდენბერსა იდ, ჳუართა აპყრობაჲ, დასადებელნი ოო ღ ღყსა ჳა დ. სასწაულ არს ჩუენ ზედა ნათე...“ 137v.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1240, სქ. — 1245) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღ ღღსა ჳა დ“ და „ჰებდღისა“ სტიქარონები და ზოგი ფსალმუნური სავალობელი.

22. „სეკდენბერსა კზ, ზაქარიას დადუმებაჲ, დასადებელნი ოო ღ ღყსა ჳა გ გი. საკრველსა... შესწირვიდა შენდა ზაქარია...“ 137v.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1257, სქ. — 1258) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღ ღღსა ჳა გ გი“ და „ჰებდღისა“ სტიქარონები და „სიწმიდისაჲ“, რომელიც ლექციონარში არ ჩანს.

23. „თა ნოემბერსა იდ, მთავარანგელოზთათჳს დასადებელნი. ოო ღ ღყსა ჳა ბ გი. მთავარანგელოზნო მოწყალისა...“ 137v.

შენიშვნა: მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 1356—1363) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღ ღღსა ჳა ბ გი“ და „ჰებდღისა“ სტიქარონები, განსხვავებულია „სიწმიდისაჲს“ ტექსტი.

XIV. „შეკრებულად მსგებსისა დღესასწაულნი. ღმრთისმშობლისათჳს დასადებელნი ოო ღ ღყსა ჳა ა. რომელმან ქალწული საყდრად ქერაბ...“ 138r—v.

შენიშვნა: შედგენილობა: ღმრთისმშობლისათჳს, ჳუარისათჳს, მოციქულთათჳს, წინაწარმეტყუელთათჳს და მეფეთათჳს, მოწამეთათჳს, მღვდელთ-მოძღუართათჳს, მამათათჳს, მთავარანგელოზთათჳს (ამ უკანასკნელთან შენიშნულია: „ზემოთ ჳჳოო ყოელი“, შდრ. XIII: № 23), სულსათჳს. მასალის მიხედვით ძირითადად დგება ლექციონართან (შდრ. № № 1437—1527 სქ.). ლექციონარისაგან განსხვავებით, Sin. 31-ში დამატებულია „ოო ღ ღღსა ჳა ა“, „ჰებდღისა“ სტიქარონები, ზოგჯერ არ ემთხვევა ფსალმუნური სავალობლისა თუ „ოხითას“, „ველთაბანისას“ ან „სიწმიდისაჲს“ ტექსტი.

XV. „წმიდათა მარხვათა კვრიაკენი“ 138v—140v.

შენიშვნები: 1. შეიცავს: ა. ხორკიელისა და ყველიერის კვირა დღეების მწუხრის განგებას, მისდევს ლექციონარს (შდრ. № 289 და № 330), მხოლოდ Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღ ღღსა ჳა ა“ სტიქარონები.

ბ. მარხვის ექვსევე კვირის კვირა დღეებს მხოლოდ მწუხრის და სადა დღეების სრულ განგებას, დგება ლექციონართან (შდრ. № № 331—575). Sin. 34-ში დამატებულია „ოო ღ ღღსა ჳა ა“ სტიქარონები.

2. უძღვის შენიშვნა: „წმიდათა მარხვათა კვრიაკენი ყოველნი ზემოთ ჰპოვნე და სხუა ესე... ლოცვა-ყავთ“.

3. დასასრულს შენიშვნა: „ლაზარობად და ბზობად და ვნებისა კვრიაკე სრულად და აღესება და აღესებესა პარველი ზატიკი სრულად და ახალკვრიაკე — ესე ყოველი ზემოთ ჰპოო“ (140v)

XVI. [ზატიკთა ფსალმუნნი] „ზატიკთა ბ ბ-შაბათსა ფსალმუნნი, ყოველსა ქუეყანასა განკლეს კმანი, დ-ი. ცანი უთხრობენ დ-ბა, აღ-ა ბ. ყოველთა წარმართთა ჰყ...“ 140v—141r.

შენიშვნა: მოციქვს ზატიკის II—VII კვირათა ფსალმუნთა სავალობლეს, მისდევს ლექციონარს (შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № № 765—879). I კვირასთან დაკავშირებით შენიშნულია: „ზატიკთა ფსალმუნნი და აღ-ათ ფსალმუნნი ა კვრიაკე ზემოთ ჰპოო“.

XVII. „იბაკონი ყოველთა დღესასწაულთანი მიწყებით“ 141r—142v.

შენიშვნა: შეიცავს: ხარებისანი, ქრისტეს შობასა, [წინადაცუე]თისანი, განცხადებისანი, ჭუარისანი, მიგებებისანი, წმიდათა მარხვათა შაბათ-კვრიაკეთანი (აქვე შენიშნულია: „სხუანი იბაკონი მარხვათანი და სინანულისანი ზემოთ ჰპოვნე“), წმიდათა ორმოცთანი, ლაზარესნი, ბზობისანი, იბაკონი ვნებისანი (შეიცავს ვნების კვირის ყველა დღის იბაკონს. იქვე შენიშნულია: „დიდი ზეთშაბათი ზემოთ ჰპოო და სხუანი იბაკონი ვნების კვრიაკისანი წინაით [ჰპოვნე]“), ახალკვრიაკისანი, განრღუეულისანი, ბრმისანი, ჭუარის გამოინებისა (აქვე შენიშნულია: „სხუანი ზემოთ ჰპოვნე და ათენაგენისანი წინაით, მოციქულთა ჰპოო“), იოვანეს შობისანი, ფერისცვალებისანი, მარიაშობისანი, იოვანეს თავის კუეთისანი, ღმრთისმშობლისა შობისანი, ენკეიისანი, ჭუართა აპყრობისანი, ზაქარიას დადუმებისანი, მთავარანგელოზთანი, იბაკონი მოკლედ, მხოლოდ ტროპართა დასაწყისებითა მოტანილი. 141r-ს ქვედა კიდზე მიწერილია შენიშვნა: „[დღესასწაულ]ლთა იბაკონი, რომელნი აქა არა ეწერნენ, წინაით. შეკრებულთა ჰპოო“.

XVIII. „შეკრებულად დღესასწაულთათჳს იბაკონი“ 142v—143r.

შენიშვნა: შეიცავს: ღმრთისმშობლისათჳს (აქვე შენიშვნა: „ჭუარისათჳს იბაკონი ჭუართა აპყრობასჳს ჰპოვნე“), მოციქულთათჳს (აქვე შენიშვნა: „წინაწარმეტყუელთანი ყოველი ზემოთ ჰპოო და მოწამეთანი ზემოთ, სინანულისათა შედგად ჰპოო ყოველთა ეშათა ზედა... და ლიტანიისანიცა“), მღვდელთ-მოძღუართანი, მამათათჳს (აქვე შენიშნულია: „მთავარანგელოზთანი და ლიტანიისანი და სხუა ყოველი ზემოთ ჰპოო“), შესუენებულთათჳს, მთავარებისკაობასათჳს, მთავარმღვდელთათჳს, მგზავრ ერისა კაცთათჳს, მგზავრ დიაკონთათჳს, მგზავრ ყრბათათჳს, სულისანი, იბაკონთა ტროპარები მხოლოდ დასაწყისებითა მინიშნებული.

ანდერძი: „კერტლისონ. სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა და მეოხებითა წმიდისა ღმრთისმშობლისათა და მადლითა წმიდისა [დ]გომისათა და ყოველთა წმიდათა ადგილთათა და მეოხებითა წმიდისა იოვანე ნათლისმცემლისათა და მეოხებითა წმიდათა მოციქულთა, წინაწარმეტყუელთა, მოწამეთა, მღვდელთ-მოძღუართა, მამათათა და ყოველთა წმიდათათა ესე საგალობელნი იადგარნი, რომელსა შინა არიან დღესასწაულნი ყოველნი ახალნი და ძუელნი სრულად და ეამნი ა-ბ-ნი სრულად ქართულად და ს[ა]ბა[ფ]მიდურად და ქრონიკონი სრულად ყოველითე და სხუა მრავა[ლი] განგება.“

მომადლნა უფალმან დაწერად ლავრასა და უდაბნოსა წმიდისა მამისა... სა-
ლოკველად და მოსაკნენებელად სულისა ჩემისა ცოდვილისა და მშობელთა და
ძმთა ჩემთა და ყოველთა მოკეთეთა და მ...წეთა ჩემთათჳს.

აწ გვედრებე მე, გლახაკი და ფრიად ცოდვილი მომგებელი და
მჩხრეკალი ამისი იოვანე თქუენ, ყოველთა ღმრთის-მოყუარეთა და ძმა-
თა ჩემთა: რომელი იმსახურებთ ამათ იადგართა, მოგვსკენით ჩუენ ცოდ-
ვილნი, რომელნი ესე ესწერეთ, წმიდასა ლოკვასა თქუენსა, ცოცხალნი და მიც-
ვალბულნი, რათა წყალობითა ღმრთისათა და შეოხებითა წმიდათა მისთათა
და ლოკეთა წმიდითა თქუენითა ღირს მყ... მარჯ[უე]ნით მისა ყოველნი, და
გუესმისმა ყოველთა კმა ივა ტყბილი მ... ღირსმა ვართ ყოველნი სმენად
კმასა მას და შესლვად და დამკვრებად [სასუფე]ველსა ცათასა შეოხებითა ყო-
ველთა წმიდათათა უკუნითი უკუნისამდე, ამენ.

და ნუშცა ვისთჳს დაეყენების, ვისცა ვის უშმდენ და რომელი რამე დამე-
ლოს, შემინდვეთ ღმრთისათჳს და ლოცვა-ყავთ ჩემთჳს, რამეთუ მრწამს თქუენი
ლოცვაჲ, და თქუენცა ქრისტემან შეგიწყალენინ ყოველნი, [ამენ]" (143v).

XIX. 1. „დასადებელნი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი. აქ^აბსა კ^ა გ^ი. რა-
ჟამს შევიდეს მეუფჳ. — შენ, კურთხეულო შორის დედათა, ქალწულო გამო-
შცდელი...“

ო^რ ღ^ლყსა ა გ^ი. სუფევს ღმერთი წარ; მარიამ, მკევალი და დედაჲ...“
144r.

შენიშვნა: „ო^რ ღ^ლადყავსა“ სტიქარონები დასაწყისებითაა მოტანილი და
შენიშნულია: „ესენი მთავარანგელოზთასა გაბრიელისათა, წინათ ჰჳოო“.

2. „სხუანი ღმრთისმშობლისანი, აქ^აბსა კ^ა ბ. გიხაროდენ, ქალწულო მა-
რიამ. — ...გილადადებთ შენ, გიხაროდენ, წმიდაო ქალწულო, უბიწოო მარიამ...“
144r.

შენიშვნა: დასასრულს შენიშვნა: „გალობანი ზემოთ ჰჳოო“.

3. „დასადებელნი ღმრთისმშობლისანი კ^ა გ გ^ი. უგ^აბსა. ღმერთსა, რო-
მელმან... — ღმერთსა, რომელმან ივასხნა გორცნი შენგან, უბიწოო ქალწუ-
ლო...“ 144v—145r.

შენიშვნა: მოტანილია ცისკრის კანონი სრულად.

XX. 1. „ბზობისა პარასკევსა სტიქერონი ო^რ ღ^ლყსა კ^ა ა. წმიდანო მარ-
ტკლნი. — უფროას მზის-თუალისა ბრწყინვალედ გამოშჩნდით, ღმერთშემო-
სილნო წმიდანო მღდელთ-მოძღუარნო...“

აქ^აბსა დ გ^ი. იშვე შენ ქუეყანასა, იესუ. — აღასრულე ყოველივე სიმ-
დაბლჳ კაცთათჳს...“ 145v—146r.

შენიშვნები: 1. დასაწყისში, 145v-ს ზედა კიდევ, ტექსტისვე ხელით მინა-
წერია, რომელიც არ იკითხება, ჩანს მხოლოდ: „...ოდესცა გინ[დეს]“.

2. დასასრულს შენიშვნა: „ოგ^აბსა დ გ^ი. ეტლთა მფლ — ზემოთ ჰჳოენ
გალობანი სრულიად“.

2. „წმიდათა მარხვათა მე-დ კრიაკესა სტ^ქრონი და ო^რ ღ^ლყსცა კ^ა ა. პირისაგან შენისა განძებულ ვიქმენ, უფალო...“ 146r.

შენიშვნა: დასასრულს შენიშვნა: „ოგ^ასა დ. ზღვა მის მეწამო — ზემოთ ჰპოვნე“ (იხ. აქვე, VIII:4).

3. „მარხვათა მე-გ კვრიაკესა სტქ^არნი დ. რაჟამს მოწყალე ექმნ. ...ყოველთა კაცთა გინებს ცხორებათა დიდისაგან სიმღიდრისა...“ 146r—v.

შენიშვნა: დასასრულს შენიშვნა: „ოგ^აზა გ გ^აი. უკუღევალად ზღვაჲ წი-
და ვლ — ზემოთ ჰპოვნე“ (იხ. აქვე, VIII:6).

4. „დიდსა შაბათსა, მწყობრი ო^აო ღ^ალყსა ჯ^ად გ^აი. გამობრწყ. — ნათელ-
ილე, ნათელ-ილე, იერუსალემ...“ 146v.

შენიშვნა: დასასრულს შენიშვნა: „სხუანი ა. ნათელი სამწყობრ და გალობა-
თა ზედა... ზემოთ ჰპოვნე“.

XXI. „ლოცვაჲ წმიდისა ეფრემისი. უფალო და მაცხოვარო ჩემო, რად და-
მაგდებ მე...“ 147r.

შენიშვნა: 147r-ს ზედა კიდეზე მინაწერია: „ბარსანოფი გამოკრებული სრუ-
ლიად“. ამავე გვერდზე უხვადაა არაბული მინაწერები.

XXII. „ესე სამებისანი საცისკროთა აღელ^ათა შემდგომად ითქუმიან ყო-
ველთა ჳმათა ზედა თითო ფერად, ჳ^ად ა. ყოველთა თანა ზეცისა ძალთა...“
147v.

შენიშვნა: დასასრულს შენიშვნა: „ჯ^ად დ და სხუანი ყოველნი ჳმანი წინაით,
ბარსანოფისა დასასრულსა ჰპოვნე და ლოცვა-ყავით“ (იხ. აქვე, XXIV). 147r-ს ზე-
და კიდეზე მეორდება მინაწერი: „ბარსანოფი გამოკრებული სრულიად“ და იქვე:
„ლოცვასა წმიდასა გველია“.

XXIII. [სწავლანი ნეტარისა ბარსანოფისნი და იოვანესისნი]. „...დღე და
ღამე და ყოველსა ჟამსა მიეყსეულად...“ 148r—195r.

შენიშვნები: 1. ტექსტი ნაკლებია, აკლია თავშიც და შუაშიც. ზოგი ფურ-
ცელი კიდეებზე შემოცვეთილია და ტექსტი ამის გამოც დეფექტურია. სათაურა
აღდგენილია ხელნაწერ Sin. 35-ის მიხედვით.

2. ტექსტი ნაწერია სხვადასხვა ხელით: უმეტესი ნაწილი ნაწერია მეტად
თავისებური მთავრულით, ყველა ასო თითქმის თანაბარი ზომისაა და ორ ხაზს
შორის თავსდება: 148r—168v, 171r—172r, 173r—182r, 183r, 184r, 186r—193v.
ზოგ გვერდზე ამ ხელს სხვა ხელიც ენაცვლება: 173r, 174r, 175r—v, 180v, 181v,
184v. იოვანე-ზოსიმეს მთავრულით და ნუსხურით ნაწერია 169r—170v, 185r—v,
195r—v, მეტად თავისებური, მხედრულსაყენ გარდამავალი ნუსხურით ნაწერია:
172v, 180v, 181v. განსხვავებული ნუსხურით ნაწერია 173r, 174r, 175r—v.

3. 169r, 170v, 185v, 194r და 195v-ზე ჩანს ქვედა, გადარეცხილი ტექსტის
ნაკვალევი, რომელიც ქართული ადრეული საბუთების ხელთან დგება.

ანდერძი (იოვანე-ზოსიმესი): „ქ^არისტე, შეიწყალე იოვანე და გაბრიელ
და გიორგი და ბასილი, ამენ. ლოცვა-ყავით ჩუენთვის, წმიდანო ღმრთისანო,
ლოცვა-ყავით, ამენ“ (194v-ს ქვედა კიდეზე).

XXIV. [სამებისანი] „დაუსაბამოსა შენსა მამასა და შენ, ქრისტე ღმერთსა, და ყოლად წმიდასა შენსა სულსა ქერაბინთაებრ დიდების-მეტყუელებთ და ვადიდებთ: წმიდა ხარ, უფალო...“ 195v.

შენიშვნები: 1. უძლიესი შენიშვნა: „სამებისანი ცისკრად აღელუთა ზედა და აქებლთი ზემოთ ჰჳოო“ (შდრ. აქვე, Sin. 34:XXII).

2. 196r-ზე იოვანე-ზოსიმეს ხელით ჩაწერილია შენიშვნები: „თთემ ვარდობისა თთუე მისი არს და მისისა კე-სა ყოფილ არს წამებამ წმიდისა ვაორგისი და დღესასწაულები არს დიდი საბერძნეთს, ლოცვა-ყავთ.

და თთუესა ივლისსა კ — ქსენებამ წმიდისა ისუ, ძისა ნავესი, რომელმან დაქსნა მჳმ ცათა შინა, ვიდრემდის მოსრნა მტერნი მისნი. ესე ღღმ უგრძეს არს ყოველთა დღეთამცა, ლოცვა-ყავთ.

და თთუესა ივლისსა იდ, იე — ქსენებამ წმიდისა იონა წინაწარმეტყუელისა და სინანული წინეველთამ, მარხვამ სამ ღღმ და სამ ღამმ. აქა ამას თთუესა შინა ივლისსა იდ, იე ყოფილ არს და დაკლებულებამ ჩემი ყოველი შემინდვეთ, ღმრთისათვის, და ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

XXV. „თთუენი წელიწადისანი იბ, კვრიაკენი ნბ, დღენი ტაგ...“ 198v—204r.

შენიშვნები: 1. ტექსტი ნაწერია მთავრულით, თომას ხელით, შეიცავს ბასქალურ ცნობებს ასტრონომიიდან: „თუ გინდეს ცნობამ ეამთამ მჳსი ქცევათამ“, „თუ გინდეს დღესასწაულთამ“, „თუ გინდეს ცნობამ მთუარისამ საეკლესიოა“, „დადგინებამ აღვებისამ“, „ცნობამ ზედნადებისამ“ და მისთ. დახასიათებულია ზოლიაქოები.

2. 202v—203v-ზე ტექსტი კვლავ თომას ხელით გრძელდება, ჩამოთვლილია „მოციქულნი“, „მცნებანი“, „თუალეხი პატროსნები, რომელი იყო კუართსა მას ზედა აპრონისსა“, „წიგნ[ნი] ბეჭდულნი ძუელისა მჭელისანი და მუქლნი“, „ახლისა აღთქუმისანი“, დიდ დღესასწაულთა სამიებელი თვეების მიხედვით.

3. 198v-ს ქვედა კიდეზე გადამწერის ხელით მიწერილია თარიღი: „ქრონიკონი რნბ და ნყ“, ხოლო 200v-ზე თარიღი ტექსტშია ჩაწერილი: „ერთ რიცხუად ყოველნი წელი ვიდრე დენდელად (!) დღემდე ხჳა, ქრონიკონი იყო რა“. ამ ორივეგან ამოუხევილ ადგილზე ჩანს ჩაწერილი.

4. 203r-ს ქვედა კიდეზე მსხვილი ნუსხურით მიწერილია: „ნოენბერსა კბ იშვა გეზელ“ მინაწერია 202v-ზეც, მაგრამ გადალუღულია და ამოციხვება ქირს. ანდერძი (გადამწერისა): „უფალო, შეიწყალე თომამ, ამათი მწერალი, და მისნი დედა-მამანი... ვინ იყოთხვიდეთ, ლოცვასა მოგვკსენენ, ამენ“ (202va).

XXVI. 1. „დასადებლნი მ-ვე საშაბათონი წმიდათანი, ორო ღრესა კვამა. შენ, ღრუბელი ნათლისაო. ოგზსა. მხილველი ღმრთისამ მოსე — ზემოთ, მე-იე მ-ულთა შინა ჰჳოო“ 204r.

შენიშვნა: მითითებაში შეცდომაა დამებელი, საშაბათო დასადებლების I ხმა მე-13 რვეულშია, „შეკრებულთა დასადებელთა შორის“, 98r—99r-ზე (იხ. ლ. ხეესურიანი, Sin. 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, გვ. 98).

2. „დასადებლნი საშაბათონი, ორო ღრესა კვამა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ იყ. — ჯუარი ქრისტესი აილეს წმიდათა საპურველად...“ 204r.

შენიშვნა: მოცემულია მხოლოდ II ხმის „ო“ ლადაყავსა“ სტიქარონი, ბოლოს შენიშვნა: „სხუანი ო“ ლ“ყვი წინაით ჰპოვენ და შემინდვეთ, ღმერთისათვის, და ლოცვა-ყავთ“.

3. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი. ოგ“ლბსა კ“ა ა. მხილველი ღმერთისაჲ — ზემოთ ჰპოო“ 204r.

შენიშვნა: ამგვარი მინაწერია ზემოთაც, საშაბათო დასადებლების I ხმასთან, 204r-ზე.

4. „დასადებელნი საშაბათონი, ოგ“ლბსა კ“ა ბ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარიყ. — შენ გიგალობთ, უფალო, და გევედრებით...“ 204v—205r.

შენიშვნა: კანონი მოცემულია „ღამითგანსას“ ჩათვლით და მითითებულია: „ლადაყავი და სხუა ყოველი ზემოთ ჰპოო და შემინდვეთ და ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

5. „დასადებელნი საშაბათონი, ოგ“ლბსა კ“ა გ. ...რომელმან იკსნა. — რომელმან განადიდა დღეს სოფელსა შინა ლუაწლით შემოსილთაჲ მათ საკსენებელი...“ 205r.

შენიშვნა: აქაც კანონი „ღამითგანსაზე“ წყდება და შენიშვნა: „ლადაყავითგან ყოველივე ზემოთ, თავით ჰპოო და შემინდვეთ და ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

6. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ოგ“ლბსა კ“ა დ. გიგალობთ, უფალო, ღმერთო ჩუენო. — მიჰბაძეველით ვნებათა მკსნელისათა...“ 205v—206r.

შენიშვნა: „ღამითგანსას“ ამ ხმაზეც მოსდევს შენიშვნა: „ლ“ყვი და სხუა ყოველი ზემოთ ჰპოო და ესე თითოჲ დასადებელი სულსაჲ მათე ზედა შეუდგინე“ — მოსდევს „ლადაყავსა“, „ადიდებლითსა“ და „აქებლითსა“ გალობანი. 206r-ს ქვედა კიდებზე ი ო ვ ა ნ ე-ზ ო ს ი მ ე ს მ ინაწერია, რომლის ამოკითხვა ჭირს.

7. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ოგ“ლბსა კ“ა ა გ“ი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა. — უგალობდეთ ღმერთსა, რომელმან განადიდა საკსენებელი ლუაწლით შემოსილთა უძლეველთა მოწამეთაჲ...“ 206v.

შენიშვნა: „ღამითგანსას“ ამ ხმაზეც მოსდევს შენიშვნა: „ლ“ყვი და სხუა ყოველი ზემოთ ჰპოო და ლოცვა-ყავთ“. ამგვარი მინაწერებია მომდევნო ხმებზეც.

8. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ოგ“ლბსა კ“ა ბ გ“ი. რომელმან ზღუასა მეწამ. — რომელმან მძლედ გამოაჩინა წმიდანი მოწამენი...“ 207r.

9. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ოგ“ლბსა კ“ა გ გ“ი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქ. — ღმერთსა, რომელმან ადიდნა უძლეველნი და ლუაწლით-შემოსილნი წმიდანი მოწამენი...“ 207v.

10. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი და სულსანი, ოგ“ლბსა კ“ა დ გ“ი. ისრაელი მონა-ქმნული, ამას ზედა“ 208r.

შენიშვნა: მოსდევს მითითება: „ორნი გალობანი სრულიად ყოვლითავე ზემოთ ჰჰოო და სხუად ყოველივე ამათ შეუდგინე და რომელი რამ დამიკლია, შემინდვით, ღმრთისათვის, და ლოცვაჲსა წმიდასა თქუენსა გვედია შე, ფრიად ცოდვილი და საწყალობელი ესე, და მშობელნი და ძმანი ჩემნი, ამენ, და თქუენსა ქრისტემან დევიწყალებინან“. მითითებული მასალა იძებნება „ეკპრულში“ (იხ. აქვე, III:10). შენიშვნის შობდენად აკროსტიქია: გუნდნი იგი ზეცისანი...“ აკროსტიქიში იკითხება გ ე ო რ გ ი (ამასთან დაკავშირებით იხ. პ. ინგრორუყვა, თხზულებანი, III, გვ. 361—363, 534—539; ე. მეტრეველი, ძღისპირნი, გვ. 049).

ანდერძი: „უფალო ღმერთო, წყალობით მოიხსენე სული გიორგისი და სული იოვანესი და სული ყოველთა მიცვალებულთა მათთაჲ, ამენ. ლოცვაყავთ ჩუენთვის, წმიდანო, მოვედით, ლოცვაყავთ, ამენ“ (208r).

11. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ორ ღლყსა კჲ გ. მოვედით, წმიდანო მო. — საჯსენებელსა მკნეთა წმიდათა შენთასა ანგელოზნი იხარებენ...“ 208r—v.

12. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ორ ღლყსა კჲ დ. მკნეო შორის მოწა. — მოვედით, ერნო, მოსწრაფედ პატივ-სცემდეთ მოწამეთა...“ 208v.

შენიშვნა: „უფალო ღადაყვაჲსა“ სტიქარონს მოსდევს მხოლოდ „უგალობდითსას“ დასაწყისი მითითებითურთ: „ოგზსა. გიგალობთ შენ, უფალო — ზემოთ ჰჰოო“ (იხ. აქვე, XXVI:6).

13. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ორ ღლყსა კჲ ა გ. ი. მოვედით, აღვიდეთ. — წმიდათა მოწამეთა ქუეყანასა ზედა ილუაწეს...“ 208v—209r.

შენიშვნა: მოსდევს „უგალობდითსას“ დასაწყისი მითითებით: „უგზსა. მკნელსა ჩუენსა ღმერთსა — ზემოთ ჰჰოო“ (იხ. აქვე, XXVI:7).

14. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ორ ღლყსა კჲ ბ გ. ი. ძღევისა საჭურველ. — ჯუარი შენი, უფალო, ექმნა წმიდათა შენთა მოწამეთა საჭურველ ძღევის...“ 209r.

შენიშვნა: მოსდევს: „ოგზსა. რომელმან ზღუასა მეწამულსა — ზემოთ ჰჰოო“ (იხ. აქვე, XXVI:8).

15. „დასადებელნი წმიდათანი, ორ ღლყსა კჲ გ გ. ი. მჯღომარე ეტლთა. — წარმავალი სოფლისა ამის დიდებამ განაგდეთ, წმიდანო მოწამენო ქრისტესნო...“ 209v.

შენიშვნა: მოსდევს „უგალობდითსას“ მხოლოდ დასაწყისი. „ოგზსა. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა“ (იხ. აქვე, XXVI:9).

16. „დასადებელნი წმიდათანი, ორ ღლყსა კჲ დ გ. ი. ვითარმედ გხალოდით თქუენ, წმიდანო — ესენი და სხუანიცა ედემთა [ზედა] ზემოთ, მე-იბ ც-ულთა შინა ჰჰოო. სხუანი ედემთავე ზედა იგინივე უგრძელესად თქუან: რომელმან ედემს შინა, და მას ზედა: რომელმან მოიგეთ სიმკნით გვრ—ესენი მთა-გარანგელოზთასა გაბრიელისათა, წინაჲთ ჰჰოო“ 209v—210r.

შენიშვნა: მითითებულ იბ რვეულში „სამარადისო დასადებლებია“ შესული

9. სინური კოლექცია

(იხ. აქვე, VII:101, ხოლო „მთავარანგელოზთანი“ კრებულის ბოლოს უნდა ყოფილიყო. ეს ნაწილი ხელნაწერს აკლია (იხ. ლ. ხევისურისი, Sin. 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, გვ. 107—119).

17. „სხუანი დ გ.ი. მოვედით, მორწმუნენო, ცხორებისა ჩუენისა ძელსა ყოველთა თაყუანი-ვსკეთ...“ 210r—v.

შენიშვნა: მოსდევს მითითება: „უვლბა. ისრაელი მონა-ქმნული გამოჲ — ესენი ორკეცად ზემოთ ჰჳოვნ და შემინდვეთ ყოველი დაკლებულგბა და ლოცვისა წმიდასა თქუენსა გვედით, ამენ“. „ორკეცად“ გულისხმობს ერთ ძლისპირზე გაწყობილ ძირითად და „სხუანის“ ტექსტს (ამ მინაწერთან დაკავშირებით, აგრეთვე „საშაბათო დასდებლებზე Sin. 34 და Sin. 26 ხელნაწერებში იხ. ლ. ხევისურისი, Sin. 34-ის შედგენილობის საკითხისათვის, გვ. 97—107, 118—122).

XXVII. „შესხმანი და შემკობანი ყოლად წმიდისა და დიდებულისა ღმრთის-მშობლისა მარადის ქალწულისა მარიამისნი ფარაფთონნი, დაწესებულნი და მოსართავნი ყოველთა კმათა ზედა, და ორ ღლყვთა და აქბდთ[თა] სძლისპირნიცა.

ქა ა. ეჰა დიდებული, საყრველი, რამეთუ ქალწული ქერაბინთა საყდარსა მიმსგავსებულ იბოა ქუეყანასა ზედა...“ 210v—211r.

შენიშვნები: 1. შეიცავს პარველი ორი ხმის ღვთისმშობლის სპეციალურ შესხმებს ფრაგმენტულად. 210v-ს ბოლოს ღვთისმშობლის ტროპარტა მხოლოდ დასაწყისებია მოტანილი მითითებებითურთ სრულ ტროპარტზე: „ქალწულსა უბოწოა — ესე ამაღლებასა ჰჳოთ; მშობელი დიდებული... — ესენი ადგომისა კმასა; ზეცისა განწესებათა... — ესენი ღმრთისმშობლისასა ჰჳოვნე...“

2. 211r-ზე ღვთისმშობლის შესხმის ტექსტი იოვანე-ზოსიმეს წინა გვერდისაგან განსხვავებული ხელით, მსხვილი ნუსხურითაა ნაწერი.

3. სათაურის მომდევნოდ ანდერძია: „როჰელა ამს ჩემსა იადგარასა შინა სწერი[ა] თავი-თავი ვინა ერცახედ. ყოველივე შეკრებულად აჰა დამიხზეკია და მიჩენია და შენ ადგილ[ად] ჰჳოთ, თუ ღმერთსა უნდეს, და შემინდევ და ლოცვა-ყავ[ად]“.

4. ამ შესხმებთან დაკავშირებით იხ. ელ. მეტრეველი, ჰიმნოგრაფიული ტერმინების „ფარაფთონისა“ და „მოსართავის“ გაგებისათვის, იბერ.-კავკ. ენათმეცნიერება, XVIII, 1973, გვ. 146—147.

5. ხელნაწერი Sin. 34 საბაწმიდური ნუსხაა, შედგენილი და რედაქტირებულ იოვანე-ზოსიმეს მიერ. ხელნაწერის კიდევებზე, სტრიქონებს შორის თუ თავისუფლად ადგილებში იოვანე-ზოსიმეს ხელით უხვადაა ჩაწერილი დამატებითი ტროპარები, კომენტარები თუ კრებულის სხვადასხვა ნაწილის ურთიერთდამაკავშირებელი მითითებანი. იოვანე-ზოსიმეს მინაწერები მეტნაკლება სისრულათ დიქსირებულია აღწერილობაში თავ-თავის ადგილას.

6. ხელნაწერი Sin. 34-ის ძველი იადგარული ნაწილი პოეტური და ფსალმუნური საგალობლებით, აგრეთვე ლიტურგიული შენიშვნებით ღვება იერუსალიმურ ლექციონართან. განსაკუთრებით ხელნაწერის ამ ნაწილში ტროპარები ხშირად მხოლოდ დასაწყისებითაა მინიშნებულ.

7. რედაქციულად ერთად დგას ხელნაწერები Sin. 34 და Sin. 26. თანხედროლი საგალობლები ორივე აღწერილობაში მითითებულია. ამ ნუსხათა მიმართებისათვის აღსანიშნავია, რომ Sin. 34-ში იოვანე-ზოსიმეს ხელით კიდევ მიწერილი ზოგი ტროპარი Sin. 26-ში უკვე ძირითად ტექსტშია შესული (იხ. აქვე, III:1—4, 7 შენიშვნები).

8. ხელნაწერ Sin. 34-ის რედაქციული მიმართებისათვის ძველ იადვარებთან
ობ. ხელნაწერ Sin. 18-ის აღწერილობა, №58. 11.

9. ხელნაწერ Sin. 34-თან დაკავშირებით იხ. ა. ცაგარელი, კატალოგი, გვ.
64—65, № 19; ი. ჭავჭავაძე, აღწერილობა, გვ. 54—59; ე. გარიბტი, კალენდარი,
გვ. 15—19; პ. ინგვროსკი, თხზულებანი, III, გვ. 218, 221, 361—363, 367—
368, 533—539; ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 0107—0108.

დ ა მ ა ტ ე ბ ა

ფრაგმენტები Sin. 34-დან

55 ფ.; ფრაგმენტები; ეტრატი; საშუალო ზომა 18X14,5; მთავრული და ნუს-
ხური; სათაურები და ტექსტის დასაწყისები სინგურით; 51 ფურცელი დაცულია
ლენინგრადის სალტიკოვ-შჩედრინის სახელობის საჯარო ბიბლიოთეკის ხელნა-
წერთა განყოფილების ბერძნულ და სირიულ ფონდებში (Греч. VI, 1—3; VII,
1—8, XLI, 1,3; Сир. H. C. 16/1, 4—29, 56, 57, 16/3, 1—6), 4 ფურცელი —
ლაიპციგის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში, (Cod. Ms. V 1096 UB Lpzg, 4—7).
ყველა ფურცელი პალიმფსესტია (ბერძნულ-ქართული ან სირიულ-ქართული).
გამოიყვანა სამი ხელი: I (იოვანე-ზოსიმესი, ნუსხური) — Греч. VII, 1,3, XLI,
3; Сир. H. C. 16/1, 11—21, 24—29, 56, 57; Cod. Ms. V 1096, 4—7; II (მთავ-
რული) — Греч. VII, 4; Сир. H. C. 16/1, 22, 23; III (მთავრული) — Греч. VI,
1—3, VII, 1, 2, 5, 7, 8, XLI,1; Сир. H. C. 16/1, 4—10, 16/3, 1—4; უცნობ პირ-
თა მიერ გადაწერილი ტექსტები ჩასწორებულ-შეესებულა იოვანე-ზოსიმესს მი-
ერ. იოვანე-ზოსიმესს გადაწერილი ტექსტები ხელის მიხედვით სხვადასხვა დროს
დაწერილის შთაბეჭდილებას ტოვებს; ტექსტი ზოგჯერ ორ ან სამ სვეტადაა წა-
წერილი; რამდენიმე ფურცელზე დასმულია რეველებრივი სათვალავის აღნიშვნე-
ლი რიცხვები: ვ (Сир. H. C. 16/1, 23r), კ (Греч. XLI, 3r), კა (Сир. H. C. 16/1,
29v), კდ (Греч. VII, 5r, 6r), კე (Сир. H. C. 16/1, 5v, 6v), კვ (Сир. H. C. 16/1,
16/3, 4v). ამ პაგინაციის მქონე ფურცლები Sin. 34-ს აკლია; ფურცელთა შორის
რამდენიმე წყვილბადაა წარმოდგენილი; ორგან წნული ორნამენტებით შესრუ-
ლებული ჭვარია გამოსახული (Сир. H. C. 16/1, 19r, 29v); Сир. H. C. 16/1,
18r—v-ზე არის გაბრიელ მთავარანგელოზისა და საბა განწმედლის გამოსახუ-
ლებები; ზოგიერთ ფურცელს შემოცვეთილი აქვს კადები, რის შედეგად ზოგ-
ჯერ ტექსტი დაზიანებულია; არის გადასული ადგილები; 949 (Сир. H. C. 16/1,
9r; Греч. VI, 3r); 962 (Сир. H. C. 16/1, 18v; Греч. VI, 3v); 965 (ანდერძი, Сир.
H. C. 16/1, 17v). ადგილი: საბაწმიდა (ანდერძი, Сир. H. C. 16/1, 17v).

I. 1. „ყოველთა ეამთა დღისათა და ღამისათა დაწყებაჲ და დასასრული
ესრტთ არს, ვითა აქა დავსწერ, წმიდაო მამაო, გაიგონე და გულისხმა-ყავ აქა
და სხუაგან არღარა დავსწერ. შემინდვე და ლოცვა-ყავ ჩემთვის. პირველად ჭუა-
რი დაიწეროს ყოვლით კერძოვე...“ Сир. H. C. 16/1,20r.

შენიშვნები: 1. შეიცავს ეამთა შესრულების ზოგად წესს.

2. Sin. 34-ში თავსდება „ეამნის“ დასაწყისში, 1r-ს წინ (ამის შესახებ იხ. აქ-
ვე, III, №58. 2).

3. ტექსტის ბოლოს იოვანე-ზოსიმესს მინაწერი, რომელიც გვიანდელი
ჩანს: „ყოველთა კერძოეთა და დღესასწაულოთა ეამთა ილოცვენ თაყუანის-
ცემით ბერძენნი სუბუქადრე, ზოლო თქუნენ, ვითა გინე(!), ყავთ. მე შემინდვეთ
ღმრთისათვის და ლოცვათა წმიდასა თქუნენსა გვედიეთ...“

2. „ქამნი დღისანი იბ საუფლონი, რომელ არიან საერონი. ა. დიდებამ, მამათ ჩუენო, მოვედით, ფსალმუნი ე...“ *სურ. II. C. 16/1, 20v.*

შენიშვნები: 1. წარმოდგენილია მხოლოდ დღის პირველი ხუთი ქამი. პირველ და მესამე ქამთა მასალა ვერცხლად მითითებული, მეორე, მეოთხე და მეხუთე ქამებისათვის მოტანილია მხოლოდ ფსალმუნები და შენიშვნა: „სხუა ყოველი წინათ ჰჳოო“.

2. იოვან ე-ზო სიმეს მინაწერები: ა. ზემო აშიაზე: „იყვენ სახელი ღმრთისა კუთხეულ ამიერიტგან უკუნისამდე — გ-ქერ, ესე თუ გინდეს, ყოველთა ლოცვათა ზედა თქ, თუ არა...“ ბ. ტექსტის მომდევნოდ: „რომლისა აქა თავ-თავები მიჩენია, ქუემით და დაყუდებულთა ქამთა შინა ჰჳოო ყოველი...“ გ. ქვემო აშიაზე, განსხვავებული ხელით, რაც გვიანდელი ჩანს: „სინაწმიდას დღისა ქამთა საერთა ყოლადევე კერეჳსი... ილოცვენ, ხოლო თქუენ, ვითა გინდ(ი), ყავთ და ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

3. ტექსტის უშუალო გაგრძელება მიკვლეული არ არის.

3. „ღამისა ქამთა სხუანი ფსალმუნ-სტიქარონნი. ქამი გ...“ *სურ. II. C. 16/1, 19r.*

შენიშვნები: 1. შეიცავს „ქამის“ დამატებით მასალას, სხვადასხვა დანიშნულების ფსალმუნებს.

2. ამავე ფურცლის V-ზე მოთავსებულია იოვანე-ზოსიმეს ანდრძი, რომელიც *Sin. 34*-ის „ქამის“ შატბერდული ტექსტის (იხ. აღწერლობა, *Sin. 34:1*) განმარტებას წარმოადგენს:

„კრიელსონ. ქრისტეს მოყუარენო და სანატრელნო და წმიდანო მამანო და ძმანო ჩემნო! პირველად შევიგრძები ყოველთა ედრებით, შემინდეთ ღმრთისათეს. ესე ქამნი დიდ უცბობისა და უგუნურებისა ჩემისა ქამსა დამიხრებთან, დიად მოშლილად არიან, დედად ნუენ იმსახურებთ, ნუცა მას და ნუ, რომელიცა ჩემი დამხრეილი მოგუხუდეს, ამისთვის, წმიდანო ღმრთისანო, რამეთუ მიწყებთ რეგუენი ვიყუე და სადაცა რამე მეტი ვპოე, ჩაურთი ჩემით გულით და არცა მიხარინ და უფროსგან დავაყო, და ზოგი გრძელი ლოცვა, გინა სხუა რამე ორად გავწყვიდი, გინა სიტყუები მრავალთაგან ქუე დაუტევი, გინა შეუმატი უცბობითა და დიად უგუნურებითა ჩემითა და უმოძღურობითა. ნათელნო და წმიდანო მამანო! დიად თავგედი და თავმოთნე და ამპარტავანი და ყოვლითა ბოროტითა საესქ ვიყუე სიყრბით ჩემითგან და ვერვის თავე-უყუე მორჩილებით ერთსა მოძღუარსა და არცა იყო ჩემ თანა ყოლადევი სიმდაბლქ და მორჩილებამ, არამედ ყოლადევი ნებასა ჩემსა ბოროტსა შედგომილ ვიყუე და დაილინეს დღენი ჩემნი ამას უეთურსა განგებასა ჩემსა შინა და ცოდვითა და ბრალითა და ყოვლითა სიბრძნითა საესქ წაყუყუმი საუკუნოდ სრულიად. შემინდეთ და ლოცვა-ყავთ ჩემთვის ღმრთისა სიყუარულისათეს, რამეთუ მე ფრად მრწამს თქუენა ლოცვა და ყოს ღმერთმან წყალობამ ჩემ ზედა, არა-ღირსისა ამის, და შემინდუნეს შეცოდებანი ჩემნი ურიცხუნი თქუენითა წმიდითა ლოცვითა, ამენ.“

ესე ნიშანი შესწავლენ, ბერძულთა ძუელთა წიგნთა შინა არიან დასხმულ: ამას ✕ მსკულავი ჰქუენ ✕, და ამას > — ისარი ჰქუენ > —, და ამას ႁ, ზღუა ვრცელი ႁ, და ამას ႁ, კერძო ზღუა ვრცელისა ჰქუენ ႁ, და რად, გინა თუ რაასათეს, განძი წარიკითხე და მუნ შანა ჰსცენა ამათი ძალი და მე შემინდეთ, რომელ აქა დამისხმან.

აწ ესე ნიშნები ზედა დამიე სასწაველად და შენ გულისხმა-ყუე, წმიდანო მამო, რომელ მიწყებთ განწყისებულთა ქამთანი არიან ფსალმუნნი და კანონი და ზედა ლოცვანი, რომელსა შატბერდელნი დაყუდებულნი ცხადდ ილოცვენ, მათ ზედა დამიე ნიშნად შავითა წამლითა ისარი, — < გინა შავითავე წამლითა

მასკულაი ✕, აწ სადაცა ჰპოო შავი ისარი, გინა შავი მსკულაი, იგი არიან მიწყებით განწყებულთა ეამთანი და ამით ნიშნითა უწყოდდ საერონი და შინამყოფთანი. ხოლო რომელი უფროსს განწყებულისაჲ მის ეამისა მეტად შეპირთვან ფსალმუნნი, გინა ლოცვანი, გინა სიტყუაჲ მეტი, მას ზედა დამიდ ნიშნად წითლითა ვრცელი ჯ, გინა მასკულაი წითლითა ✕ და ამით ნიშნითა უწყოდდ მეტობაჲ.

და რომელი ლოცვაჲ ორად გამოყოფიდა, გინა თუ სიტყუაჲ დამიგდებია, მას ზედა დამისუამს ნიშნად კერძოჲ ზღუსაჲ წითლითა ჯ. აწ სადაცა ჰპოო ზღუაჲ ვრცელი, გინა კერძოჲ ზღუსა ვრცე[ლისაჲ], გინა მასკულაი, გინა ისარი, წითლითა დასმულნი, იცოდდ ვითარმედ იგინი არიან მეტად, უფროსს განწყებულისაჲ მის.

ხოლო შენ უკუეთუ სწერდე, ესე მეტნი ლოცვანი ეამთავან კიდე ერთვან დაწერენ და ესე კალისტოსისა ლოცვანი იბ-ნი ეგრევე კიდე მიწყებით ერთვან დაწერე და მეტნი ფსალმუნნი ეგრე კიდე მისწავებით საცნაურად ჰყვენ და წერენ. და მეტმე, ვითა რად უნდეს ეის, ეგრეთ იტყოდის. სხუაჲ ნუ ვინ სცთების ჩემებრ უვიცად, რამეთუ არა შეჰგავს და არცა სადა კეთილ არს შემატებაჲ, გინა დაკლებია რამსაჲმე უფროსს განსაზღვრებულისაჲ მის წმიდათა მამათა და მოძღუართაჲსა. (სურ. H. C. 16/1, 19v).

3. ანდერძი გამოქვეყნებულია მცირე შემოკლებით (იხ. პ. ინგოროყვა, თხზულებანი, ტ. 3, 1965, გვ. 367—368).

II. 1. [ლოცვა] „...შინა იყვენენ, განანათლენ და ნათლად აღმოიყვანენ, და რომელნი კრწ[ნი]ილებასა შინა არიან, უკ[რ]წნელებად...“ სურ. H. C. 16/1, 21r.

შენიშვნა: ტექსტი თავნაკლულია, დასაწყისის შემცველი ფურცელი მიკვლეული არ არის.

2. „თქუა მამამან [...] იმაჲს ვითარმედ: ვერ შემძლებელ არს კაცი განვლად დღესა თუსსა, ვითარ-იგი ჯერ-არს, უკუეთუ არა შეპრაცხოს დღე იგი დღეთა შორის...“ სურ. H. C. 16/1, 21r.

3. „სუიმეონ ანტიოქელისაჲ. სიქადულ მონაზონისაჲ არს უბოვარებაჲ და რამთა არაჲ აქუნდეს და რომელი-იგი აქუნდეს, არსმცა ყოველთათუს უშურველ...“ სურ. H. C. 16/1, 21r.

შენიშვნა: წარმოადგენს ნაწყვეტს „სვიმეონ მესვეტის ცხოვრებიდან“ (მღრ. პ. კეკელიძე, Monumenta Hagiographica Georgica, I, გვ. 223—230)

4. [ლოცვანი] ლიტანიისანი, თქუმული სვმეონ ანტიოქელისაჲ. ნინეველთა მათ განწირულთა ცოდვანი მათნი ძრვისა მისგან გულისხმა-ყვენეს...

საკვრველ არიან საქმენი შენნი და სულმანცა ჩემმან უწყნის ფრიად: ზ, ჰელმწიფედ ძლიერო, ქრისტე მღებრო...

რამეთუ მოსეს მიერ ვედრებითა შეიწყალე, უფალო, ერი შენი...“ სურ. H. C. 16/1, 21r.

შენიშვნა: შეიცავს სამ ნაწყვეტს „სვიმეონ მესვეტის ცხოვრებიდან“ (მღრ. პ. კეკელიძის დასახ. წიგნი, გვ. გვ. 262, 263, 264)

5. „ლოცვაჲ წმიდისა სვმეონ ანტიოქელისაჲ. რომელმან დამბადე მე სა-

შოსა შინა დედისა ჩემისასა და ნებთა შენითა გამოიძევან ნათელსა
 Сир. H. C. 16/1,21v.

III. „დაყუდებული შინაყოფი საბაწმიდას შუღთა ქამთა ესრეთ ილოც-
 ვის: გ—გ—თა კანონითა, გინა ე—ე—თა. გამოკრებულნი ფსალმუნნი საერონი
 წააქუნეს მზისასა და კანონი ხოლო შეუდგინოს...“ Сир. H. C. 16/1,21v.

შენიშვნები: 1. შეიცავს შვიდი ძირითადი ქამის, აგრეთვე საკვირაო დამის-
 თეულის შესრულების სამონასტრო წესს, დამკვიდრებულს საბაწმიდაში.

2. ტექსტში შენიშნულია: „ხოლო ვითარ არს დაწყება და დასასრული და
 მუხლთმოდრეკად და სხუად ყოველი განგება და წესიერობად, ვითარცა ზემოთ
 ქართულსა კდ ქამთა თავსა ხოლო დამიწერია წურილად, იგივე ეგრევე არს აქა“.
 ამ შენიშვნის საფუძველზე Сир. H. C. 16/1, 20r—v. თავსდება Sin. 34-ის ეპი-
 ნის დასაწყისში, 1r-ს წინ (იხ. აქვე, 1,1).

IV. „წესი საბაწმიდისად, სამარადისოთა გალობათა ვითარ იტყუან დღითი-
 ლღედი. ბ—შაბათსა ყოლადვე უგალობდითი ესრე არს ყოველთა ქამთა ზედა:
 უგალობდეთ უფალსა დიდებით დიდებულსა...“ Греч. VII,3r—v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი გამოქვეყნებულია (იხ. ლ. ხეესურიანი, Sin. 34-ის
 შედგენილობის საკითხისათვის, მრავალთავი, VI, გვ. 112—115).

2. ეს მასალა შეესაბამება Sin. 34-ის ძველ რედაქციის სამარადისო დასდებ-
 ლების შენიშვნებში მითითებულ „სამარადისონს საბაწმიდურად“ (იხ. აღწერი-
 ლობა Sin. 34:X, შწმ. 3). ამ საკითხზე დაწერილებით იხ. ლ. ხეესურიანის დასაბ.
 ნაშრომში, გვ. 107—119.

V. „სხუად ტაბლის აკრებისად კა დ. გადიდებთ შენ, ყოლად წმიდაო
 ღმრთისმშობელო მარიამ, რომელმან გვშეე [იესუ], გამოიშდელი ჩუენი და
 ცხოვრების მომცემელი...“ Греч. VII, 3v.

შენიშვნები: 1. ერთის ღმრთისმშობლის ტროპარების დასაწყისები და შე-
 ნიშვნა: „ესე სიტყუათა წართქუას: მოანიჭებელი ყოლისა ეთილისაო — ზე-
 მოთ ჰპოო და შემინდეთ და ლოცვა-ყავთ ჩემთვის. და ესე დ მუჯლი ტაბლასა ზე-
 და შეენის, თუ გინდეს: ესე არს დღმ.“

2. ტაბლის აკრების ლოცვა შეესაბამება Sin. 34-ის 5r-ზე მოტანილ ამავე
 დასაწყისის მქონე ტექსტს და შენიშვნას: „ესე წინაით, მე-ვ-სა შინა ჰპო[ო]“
 (იხ. აღწერილობა Sin. 34:1, 3 დ).

VI. „დასადებლნი წმიდისა ადგომისანი ძუენი, უფალო დაღატყავსა კა
 ა. მწუხრისა მსხუერპლსა შეესწირავთ შენდა, ქრისტე, რომელი გარდამოჰვედ
 ზეცით ქუეყანად...“ Corl. Ms. V 1096 UB Lpzg, 4r-5v.

შენიშვნები: 1. წარმოადგენს Sin 34-ის ძველი რედაქციის ადგომის დას-
 დებლების ნაწილს (იხ. აღწერილობა Sin. 34:IX, შწმ. 3).

2. გალობას უძღვის შენიშვნა: „რომლისა დასადებლისა თავი აქა ვაჩინო,
 ზემოთ მუხუთესა რვეულსა შინა ჰპოო და ლოცვა-ყავთ“. შენიშვნის შესაბამისა
 დასდებლები იძებნება Sin. 34-ის „ეპიმნი“ ჩართულ ცისკრის კანონში, რომე-
 ლიც კრებულის მუხუთე რვეულშია (20v—23v).

3. ადგომის დასდებლების ამ დრავენტის შესახებ დაწერილებით იხ. ლ.
 ხეესურიანის დასაბ. ნაშრომი, გვ. 91—97, 112—120.

4. დრავენტტი აღწერილია (იხ. J. Assfalg, გვ. 43 — 45).

VII. „დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, მარხვათანი ახალნი, კა მ უფალო ღალატყავითა და გალობანი სრულიად წინაით მე-იგ-თა მ-ულთა შინა ჰპოო, უგალობდითსა კა ა, მხილველი ღმრთისაჲ მოსე. და ამათ სხუთთა საშაბათოთა ყოველთა კმათა ზედა გალობანი სრულიად ღალატყავამდე ქუე-მოით ბოლოსა ხოლო ჰპოენე, ესენი მათ ზედა შეუღდენენ.“

დასადებელნი საშაბათონი წმიდათანი, ღალატყავსა კა ბ. სიღრმითგან აღმომიყ. — მსგავს შენდა ივენეს მოწამეთა და სასუფეველსა ღირს-იქმნეს...“
 Сир. Н. С. 16/3, 5r—6r, Cod. Ms. V 1096 UB Lpzg, 6r—7r.

შენიშვნები: 1. მოიცავს II—VII ხმების ტექსტებს და მრავალრიცხოვან შენიშვნებს.

2. წარმოადგენს Sin. 34-ის საშაბათო დასდებლების ნაწილს (იხ. აღწერილობა Sin. 34:XYVI, 1—17).

3. საშაბათო დასდებლების ფრაგმენტი დაწერილებით აღწერილია და Sin. 34-თან მიმართებაში განხილული ლ. ხევსურთაის დასახ. ნაშრომში, გვ. 97—107, 118—122.

4. ფრაგმენტის ლაიციკის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში დაცული ნაწილი აღწერილია ი. ასფალგის მიერ (იხ. J. Assfalg, გვ. 43—45).

VIII. დიდსა ე-შაბათსა, ფერკთა ბანასა, დასადებელნი უფალო ღალატყავსა კა ბ გი, ახალნი. უფსკრულმან სიბრძნისამან, მოტევებისა წყარომან ხატითა მონისადა...“ Cod. Ms. V, 1096 UB Lpzg, 7r.

შენიშვნები: 1. შესახაშეება Sin. 34-ის დიდი ხეთშაბათის განგებაში „უფალო ღალატყავსას“ დასაწყისებით მითითებულ ტროპარებს (იხ. აღწერილობა, Sin. 34:VI, 6, შწმ. ა, ბ).

2. აღწერილია (იხ. J. Assfalg, გვ. 45).

IX. [ზიარების ლოცვები]. 1. მეორე ლოცვაჲ წმიდისა მარკოზისი ჟამის ზიარებისათსვე. გმადლობ შენ, უფალო ჩემო და ღმერთო ჩემო, ყოვლითა გულითა ჩემითა...“

2. „ლოცვაჲ მე-გ, თქუმული წმიდისა ეფრემისი ჟამის ზიარებისათს. მოცედით მოკუდაენი ეგე განზადებულსა მას ტაბლასა ღმრთისასა და ჰამდით მისგან...“

3. „ლოცვაჲ მე-დ, თქუმული წმიდისა მაკარისი ჟამის ზიარებისათსვე. ნეტარ არს, რომელი დაადგრეს სინანულსა ვიდრე მოსლვადმდე ღმრთისა მარხვად...“

4. „მისივე სიტყუაჲ, ზემოთ ვითარ არს. ისწრაფდინ კაცად-კაცი დო თქუენი, მო-რამ-ვიდოდის წმიდასა შესაწირავსა...“

5. „ლოცვაჲ მე-ე, თქუმული წმიდისა ბასილისი ჟამის ზიარებისათსვე და სალხინებელი ცოდვილთათს. გმადლობთ შენ, უფალო, იესუ ქრისტე, ღმერთო ჩუენო, რამეთუ არარაჲსაგან მომიყვანენ ჩუენ...“ Греч. VII, 4r—v; Сир. Н. С. 16/1, 22r—23v.

შენიშვნები: 1. ლოცვებს უძღვის შენიშვნა: „ზიარებისათს განგებაჲ და ლოცვაჲ წმიდისა ბასილისი ზემოთ ჰპოენე“. მითითებული ლოცვა იძებნება Sin. 34-ის „უბანში“ (2v—4r. შდრ. აღწერილობა Sin. 34:I, შწმ. 2).

2. მაკარის ლოცვის წინ იოვანე-ზოსიმეს ხელით სტრიქონგმა ჩაწერილია: „ისწრაფდინ კაცად-კაცი — წინაით ჰპოო და ნეტარ არს, რომელი“. დასაწყისები ემთხვევა აქვე მოტანილ მაკარის ლოცვებს. მეორე ლოცვასთან აშიაზე მიწერილია: „ესე სიტყუაი თავად ყავ, ისწრაფდინ [კა]ცად-კაცი“.
3. ლოცვათა ბოლოს სხვა ხელით წერია: „რაქამს წაიკითხო, საყუარელო სულსა ჩემისო, მოიქსნენ, რომელმან დაწერა და იშრომა და ითხოვე მოტევათა ცოდვათა იესუ ქრისტესგან. და შენცა მოიქსნენს ღმერთმან წყალობითა მისითა და მონაიქოს ყოველმან, რომელმან წაიკითხოს, ყოფად საქმით, რომელი იკითხა, და დაეცად მისა. ამენ“.
4. II—IX პარაგრაფების მასალა აქ წარმოდგენილი თანმიმდევრობით Sin. 34-ის მე-6 რეგულის მე-2 — მე-12 ფურცლებს აღადგენს და კრებულის 14V—15r-ს შორის თავსდება.

X. 1. „რომელი ბუნებით მხოლოა უხილავი ღმერთი ხარ, ქერაბინნი წი-ნაშე დგანან...“ Γρεχ. XLI, 3r.

შენიშვნები: 1. შეიცავს მეშვიდე-მერვე ხმების სამების ტროპარებს. პირველი-მეექვსე ხმების ტროპარები მოთავსებულია Sin. 34-ის 147r-სა და 195v-ზე (მღრ. აღწერილობა Sin. 34: X XII, X XIV). ფრაგმენტი უშუალოდ აგრძელებს 195v-ს.

2. ტექსტის ბოლოს იოვანე-ზოსიმეს მინაწერია: „რომელი რა დამეკ-ლია (!), შემიწვევთ ღმრთისათვის და ლოცვასა წმიდასა გვედიეთ“.

2. „[ა]მათ სამებისა წმიდისათა საცისკროთა ალელუათა შემდგომად ეს-რეთ იტყვან საბერძნეთს...“ Γρεχ. XLI, 3r—v.

შენიშვნა: წარმოდგენილია სამების ტროპარების შესრულების წესი.

3. „და ესე სხუად განგებად საბერძნეთისაჲვე. დღჳ კვრიაკჳ დღესასწაულ არს საუფლოა წმიდისა ადგომისა...“ Γρεχ. XLI, 3v.

შენიშვნა: განმარტებულია შეიდეულის ყოველი დღის მნიშვნელობა ბერძ-ნული ტრადიციის მიხედვით.

XI. „წმიდათა ორმეოცთა სახელები ესე არს: თეოფილე, თეოდოლე, გო-რეონ...“ Сир. H. C. 16/1, 29r.

შენიშვნები: 1. ახლავს რჩევა-დარიგებანი სხვადასხვა შემთხვევაში წმინდა სახელების აკაოროზად გამოყენებისათვის. ტექსტის ბოლოს მიწერილია: „...და იოვანე ფრად [ცოდვილი] ლოცვასა თქუნესა გვედია, ამენ. ესე ყოველი ბერძ-ნულისაგან დაწვერე“.

2. ეს ფურცელი რეგულბრივი სათვალავის აღმნიშვნელი რიცხვის მიხედ-ვით Sin. 34-ის 21-ე რეგულის პირველი ფურცელია.

XII. 1. „თაენი. სახარებანი მათსნი...“ Сир. H. C. 16/1, 13r—v, 11r.

შენიშვნა: წარმოდგენილია სახარების ოთხზე თავის საკითხავებდ დაყოფა. ყოველი თავის ფარგლებში საკითხავები მოტანილია ტექსტის თავ-ბოლოთი და აღნიშნულია რიგითი ნომრით.

2. „სასწაულები იოვანეს თავისაჲ...“ Сир. H. C. 16/1, 11r—v.

შენიშვნები: 1. სახარების სასწაულები მოტანილია ჯერ იოვანეს, შემდეგ მა-

თეს, მარკოზისა და ლუკას თავების მიხედვით. ბოლოში შენიშნულია: „იოვანეს თავისა ზემოთ დამიწერია, შემინდვით და ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

2. აქვე, ბოლოში არის იოვანეს მიწერილი მინაწერი, რომელიც სახარების საკითხავებად დაყოფას შეეხება: „კერძოებსონ. ამით კრებითა, რომელიცა საკითხავი გინდეს, მარჯუელ მოიძიო, ამით რიცხვთა, რომლისაცა დღისა გინდეს, კპოთ ესა, რომელ წილოწიდასა დღეთა იმსახურების, თავნი ამიწერინ, და რიცხვ დამიწერია, რომელიცა გინდეს, რიცხვთა მოიძიე და ლოცვასა მომიკსენე“.

3. ამავე ფურცლის V-ზე: „სახელები წმიდათა მთავარანგელოზთა ესე არს: მიქაელ, გაბრიელ, თორიელ...“ დასასრულს იოვანე-ზოსიმეს მინაწერი: „ესე წმიდათა სახარებათა სასაულებრი და მთავარანგელოზთა სახელები და ზემოთ წმიდათა ორმოცთა სახელები ამისთვის დაწერიე, რათა უკუეთუ ვისმე რაცა რა გინებამ შეგიტრდეს მაცოფრისმიერა, ესე ყოველი დაიწეროს და ყელსა შეიბას სარწმუნოებთ და... ნისეე განიეტრნოს ძალითა ქრისტესითა და მეოხებითა სულისა წმიდისაათა. და იოვანე ცოდვილი ლოცვასა წმიდასა თქუენსა გვერცა, ამენ“. ამ მინაწერის მიხედვით სახარების საკითხავები და სასაულებრი, აგრეთვე მთავარანგელოზთა სახელები თავსდება 21-ე რეგულის პირველი ფურცლის შემდეგ (მდრ. აქვე, XI, შმშ. 2).

3. „პავლს ჰრომაელთაი ლმ...“ Сир. Н. С. 16/1, 56r—v, 15r.

შენიშვნები: 1. წარმოდგენილია სამოციქულოს წიგნთა საკითხავებად დაყოფა შემდეგი თანმიმდევრობით: პავლეს ეპისტოლენი, საქმე მოციქულთა, კათოლიკე ეპისტოლენი. ყოველი თავის ფარგლებში საკითხავები მოტანილია ტექსტის თავ-ბოლოთი და აღნიშნულია რეკითი ნომრით. კათოლიკე ეპისტოლეთა საკითხავებს ერთიანი ნუმერაცია აქვთ.

2. 56v-ზე არის იოვანე-ზოსიმეს ანდერძი. ტექსტი ფურცლის დაზიანების გამო სრულად არ იკითხება: „სახელოთა წმიდასა სამებისათა — მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა. მეოხებითა წმიდისა ღმრთისმშობლისათა. წმიდათა მთავარანგელოზთათა, წმიდათა მოციქულთათა და ყოველთა მისთათა მე, იოვანე ცოდვილი, ღირს ექიმენ... და (!) დაწერად წმიდა ესე პ[ავლს] ყოველითვე [სარულებითა] სალ[ინ]ებულად სულისა ჩემისა. აწ ეიცა რომელ იქმნეთ მსახურებად წმიდასა ამას პავლ[ესა]... მომიკსენეთ, ამენ“.

3. იმავე გვერდზე არის იოვანე-ზოსიმეს მეორე მინაწერი, რომლის ამოკითხვა ნაწილობრივ მოხერხდა: „მე, უდებმან და ფრიად ცოდვილმან იოვანე, და[ეწერე] ესე... ამას პავლესა შინა თავად-თავად ყოველთა საკითხავთა... წესსა წელიწადისა დღეთათვის კანონისაგან და საბაწმიდისა... მომიკსენებულად (!) და სალოცველად სულისა ჩემისა ცოდვილისათვის. რათა ვინ დედად იმსახურებდეს, გულისხმა-ყოს, რომლისა თვად დიდად მძვინ დასუმა და ბოლომასა საცანურ-ყოფად, და რათა ფრიად დიდ სალოცავს იყოს მწერლისათვის და მომგებლისათვის. ხოლო შენ, უკუეთუ გინდეს ამისისა ძალისა ცნობა, კრებანი დაწერენ კანონისაგან და საბაწმიდისა კრებათაგან და დღითი-დღისა საკითხავი რიცხვად-რიცხულად მისწავე, გინა რიცხვთა შინა წინარძ... ებოდის საკითხავისა თავისა სიტყუად და ბოლომასა სიტყუად... ბითა, ვითარცა კანონი და კრებანი გაუწყებდენ. მე შემინდვე და ლოცვასა წმიდასა გვედია სული ჩემი ცოდვილი“.

4. „არს წიგნისა თავად-თავად შედგინებამ ესრტთ: აქუს წიგნსა დაბადებისასა მუკლი...“ Сир. Н. С. 16/1 15v—16v, 57r—v.

შენიშვნები: 1. წარმოდგენილია ძველი აღთქმის წიგნების საკითხავებად დაყოფა. ყოველი თავის ფარგლებში საკითხავები მოტანილია ტექსტის თავ-ბოლოთი და აღნიშნულია რეკითი ნომრით.

2. ტექსტის ბოლოს არის მინაწერი, რომელიც ნაწილობრივ ამოკითხულია

სახით გამოქვეყნებულია პ. ინგროყვას მიერ (იხ. მისი თხზულებანი, ტ. 2, გვ. 209).

3. ბიბლიური საკითხაგების ამ ფრაგმენტებს ეხება დ. ბაქრაძე (იხ. მისი „ისტორია საქართველოს უძველესი დროიდან მე-10 საუკ. დასასრულამდე“, ტფ. 1889, გვ. 235).

XIII. „წმიდისა თევდოსისი სწავლაჲ. მოთმინე იქმნენით, შვილნო ჩემნო...“ Сир. Н. С. 16/1 57v.

XIV. „...ფსალმუნთა და ვითარ არს განგებამ და განკარგვამ და განწესებამ მათი. ებრაელებრსა წიგნსა ფსალმუნთასა თვნიერ რიცხუსა დართვისა აღიწერნეს ფსალმუნნი მრავალ სახედ...“ Сир. Н. С. 16/1, 12r—v 14r—v.

შენიშვნები: 1. ფერცლის დაზიანების გამო სათაური ნაწილობრივ იკითხება.

2. შეიცავს ებრაული ფსალმუნთა წიგნის დაყოფის წესს, ღიაფსალმის წინაშე ნაწილობრივ განმარტებასა და ფსალმუნთა წიგნის კანონებად, ფსალმუნებად და მუსხლებად დაყოფის ბერძნულ წესს.

3. კანონებად დაყოფას უძღვის იოვანე-ზოსიმეს შენიშვნა: „ესე რომელ ზემოთ დიაფსალმად დამიწერია, რომელ არს განსუენება, ესერ გულისხმა-ყავ დავითსა შინა. აჰა ესერა მუტლებისა რიცხუსა ვაჩინებ ფსალმუნად ფსალმუნადისასა, მერავდენისაჲ მუტლისა ფსალმუნსა შინა რიცხუდა იყოს, ვაჩინო. და მისსა ხოლო ბოლოსა ზედა განსუენება სწერია წითლითა ასოთა და რომელსა მუტლსა შინა ნახევარსა განსუენება სწერია, მის მუტლსა რიცხუ დავსუა შავითა და განსუენება წითლითა დავწერო და წინაით რამ სიტყუაჲ იყოს, ვაჩინო შავითა. ამას სახესა ზედა გულისხმა-ყავ ყოველი ვიდრე დავითსა დასასრულამდე. ხოლო წითლითა განგებამ დიად მებრ იყო, რომელი სხუასა დავითსა შინა იშვათად იხოების ეგევითარი განგებაჲ, მე ვერ შემძლებელ ყყავ დაწერად აჰა, შემინდეთ. მრავალ გამოსრულ არს] ამით დედიოთა დაწერილი. ვის უძმდეს, ძებნოს, ხოლო მე ესე მცირედაჲ განგებამ დამიხსრეკია, რომლითა ევების გულისხმის-ყოფაჲ, ვითარ არს ამით ყოველთა ქუეყანათა და ვითარ იტყუან დავითსა. ამით ქუეყანათა იერუსალემს და საბაწმიდას და ყოველსა პალესტინესა და ყოველსა საბერძნეთს და... დავითი ესერ არს... და ესრეთ იტყუან, ვითა აწ აჰა ვაჩინო კანონება და ფსალმუნები და მუტლები. და ესე ესერ უწყოდეთ, ვითარმედ ესე არს მართალი, უტომრელი და ქემარიტი და ლოცვა-ყავთ ჩემოჲს, ამენ. კანონი კა, ფსალმუნები დიდები ზ, ხოლო წურბლები ფსალმუნები რნ, ჭუმლად მუტლნი მჟ“.

4. მე-17 კანონს ახლავს იოვანე-ზოსიმეს ვრცელი განმარტება.

5. XI—XIV პარაგრაფებში წარმოდგენილი ფერცლები Sin. 34-ის 21-ე რეველიდანა და თავსდება კრებულის 195v—196r-ს შორის.

XV. 1. „ძრვისა და ქუხილის გამოცხადებამ. იანვარი. დღე მისი ლა, თუ იქუხნეს, ყოვლისა კეთილისა ნიშანი იყოს, თუ იძრას, ქუეყანასა ზედა სიკუდილი იყოს...“ Сир. Н. С. 16/1, 24r.

შენიშვნა: უძღვის წარწერა, რომელიც შემდეგ დაწერილის შთაბეჭდილებას ტოვებს: „მე-ბ კალანდა“. იქვე რალავ სათვალავის აღმნიშვნელი „კბ“.

2. „კალანდა, თქუმული ეზრა წინაწარმეტყუელისაჲვე, რომელმან დაბეტულნი წიგნნი გამოაცხადნა. დაფარულნი მთოვარისა ბედნიერობაჲ და უკუმართობაჲ. ა მთოვარისა კეთილ არს ყოველთათჲს...“ Сир. Н. С. 16/1, 24r—25v.

შენიშვნები: 1. უძველეს წარწერა, რომელიც შემდეგ დაწერილის შთაბეჭდილებას ტოვებს: „მე-გ კალანდა“. იქვე რაღაც სათვალავის აღმნიშვნელი „ჰჰ“.

2. ამ ტექსტის შესახებ იხ. კ. კეკელიძის „ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია“, ტ. 1, 1960, გვ. 456.

XVI. წილის გდებაა წმიდათა იბ მოციქულთაჲ. სახარებაჲ წილის გდებაჲ შეკრძალული იქმნა ბრძნობითა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესითა უწინარეს ერთისა დლისა ვნებისა მისისა. ჰრქუა ათორმეტთა მოწაფეთა თესთა: ერთი ვინმე თქუენთაგანი მიმცემს მე ჰურიათა. მაშინ წილი იგდეს პეტრე, იოვანე, ანდრეა. მათე, მარკოზ, ლუკა, ფილიპე, ბართლომე, თომა, იუდა, და იუდა სკარიოტელმან. და აღმოუტდა წილი იგი იუდას, მიმცემელსა მისსა. მაშინ აღიწერა სახარებაჲ იესუ ქრისტესითა...“ Сир. Н. С. 16/1, 27r—v, 26r—v, 28r—v.

შენიშვნები: 1. ტექსტის ბოლოს მოცემულია წილის გდების სქემა. მიწერა: „წილის გდება წმიდათა მოციქულთაჲ ე-ჯერ ე-ულთაჲ ესე არს კე. ლოცვა-ყავთ“.

2. სქემას ახლავს წილის გდების წესის განმარტება სათაურით: „უცუეთუ გინდა, თუ ვითარ არს წილის გდება“.

3. ერთვის იოვანე-ზოსიმეს ანდერძი: „ესე ყოველი გორმართებით(!) დამიხბრეკია, დედაჲ არ მ... ვითა გინა, შეიწყნარეთ და რომელი რამე დამაკლია, შემინდვეთ ღმრთოსათეს და ლოცუასა წმიდასა თქუენსა გვედია სული ჩემი ფრიად ცოდვილი, რამეთუ მე ფრიად მრწამს თქუენი ლოცუაჲ და თქუენცა ქრისტემან შეგიწყალენ, ამენ“.

XVII. „ქებაჲ ქართულისა ენისაჲ. დამარხულ არს ენაჲ ქართული დღემდე მეორედ მოსლვისა მისისა...“ Греч. VII, 6r.

შენიშვნები: 1. სათაურთან და ტექსტის ბოლოს იოვანე-ზოსიმეს მინაწერი: „ლოცვა-ყავთ, ამენ“.

2. ტექსტი ამ ფრაგმენტის მიხედვით გამოსცა პ. ინგოროყვამ (იხ. მისი გიორგი მეტრეულე, 1954, გვ. 749—751; თხზულებათა კრებული, ტ. 3, 1965, გვ. 211—213).

3. თარგმნილია ფრანგულად (იხ. M. Brosset, Notice sur un manuscrit géorgien de la Bibliothèque Impériale publique provenant de M. Tischendorf. *Mémoires asiatique*, III, 279).

4. ამ ძეგლის შესახებ იხ. პ. ინგოროყვას დასახელებულ შრომებში, გვ. 746—753 და გვ. 208—215; კ. კეკელიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. 1, 1960, გვ. 157, 167.

XVIII. „სხუადეა მე-ბ ცნობაჲ თთუეთაჲ და დღეთაჲ, თუ გინდეს და ეძიებდე. იანვარი და ოკტობერი ერთვე ერთსა ზედა ვლენ ყოლადვე...“ Греч., VII, 6v.

შენიშვნა: შეიცავს ასტრონომიული ხასიათის ცნობებს, ტექსტი მთავრდება: „და ლოცუასა წმიდასა გვედია მე, ფრიად ცოდვილი ესე, და ჩემეულინი ყოველნი, ცოცხალი და მიცვალებული...“

XIX. „ცნობისათეს და უწყებისა, ჰეშმარიტად რომელი მოგუეთხრა ჩუენ

მოდღუართა მიერ განსაზღვრული გამოძიებისათეს ყამთა და წელთა, თათრთა და დღეთა, მცხრალისათეს და დღის საძიებელისა, შუდეულისათეს და ნიკისა და მთოვარისა ზედა-ნადებისა და ხუთეულისათეს და ექუსეულისათეს.

დასაბამითგანნი წელნი, რომელ გარდასრულ არიან, ესრე იცნობების...“

სირ. H. C. 16/1,9r—v; გრეც. VI, 6r—v, 8v—r, 7v—r, 3r—v; გრეც. XLI, 1r—v, გრეც. VII, 5v—r; სირ. H. C. 16/1,6v—r, 7r—v; სირ. H. C. 16/3, 1r—v; გრეც. VI, 13v—r, 2v—r, სირ. H. C. 16/3, 2r—v; სირ. H. C. 16/1, 8r—v, 5r—v, სირ. H. C. 16/3,3r—v, სირ. H. C. 16/1, 4v—r; გრეც. VI, 14r—v; გრეც. VII, 1v—r, 2v—r, გრეც. VI, 1r—v, სირ. H. C. 16/1, 10r—v, სირ. H. C. 16/3, 4r—v.

შენიშვნები: 1. წარმოადგენს პასკალისტური ხასიათის ნაშრომს, რომელშიც განმარტებულია სხვადასხვა კალენდარული გამოთვლები. შედგება ზოგადი ნაწილისაგან და მე-13 მოქცევის ტაბულისაგან, რომელშიც 532-წლიანი ციკლისათვის (781—1312) გამოთვლილია დასაბამითგანნი წელნი ქართულად და ბერძნულად, ქრონიკონი ქართულად და ბერძნულად, შვიდეულები, მარგვა, მცხრალი, აღვება, ზედნადები და სხვა.

2. ტექსტი შესწორებული და შევსებულია იოვანე-ზოსიმეს მიერ.

3. ტექსტი შეიცავს ცნობებს ზელნაწერის დათარიღებისათვის: ა. „ჭუარცუ-მამდე უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესა იერუსალემურად წელნი **ჭვლდ**, შემდგომად ჭუარცუმისა ვიდრე აქამომდე **შხ**, და ქრონიკონი იყო წმიდისა ადგომისა **ნხ**, ხოლო ქართულად ჭუარცუმამდე **ჭვლდ**, შემდგომად ჭუარცუმისა [ვიდრე დღენ]დღლად დღემდე **[ჩით]** და ქრონიკონი იყო **რ[ათ]**“ (სირ. H. C. 16/1, 9r).

ბ. „და არიან კულად წელნი ადამისითგან ვიდრე ამდღებამდე უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესა **ჭვლდ** და შემდგომად მისა ვიდრე დღენდღლად დღემდე, ვითარ-იგი იერუსალემელნი ითულავენ სათულაგითა მისისათა, **შხ** და ვითარ ქართველნი ითულავენ **ჩით**, და შეკრებილი ვითარ ქართველნი ითულავენ **ხგნა**, ხოლო იერუსალემელნი ესრე ითულავენ შეკრებით წელთა ვიდრე აქამდე **ხგმა**. ოდეს ესე დაიწერა, ქრონიკონი იყო წმიდისა ადგომისა **ნხ** და ქართული ქრონიკონი იყო **რათ**. ას და იბ-თა წლითა წინაით ითულავენ ქართველნი ქრონიკონისა თაისა დაწყებასა ვისისაგანე მოცთუნებითა“ (გრეც. VI, 3r).

გ. მინაწერი, რომელიც იოვანე-ზოსიმეს ეკუთვნის: „ოდეს ესე დაიწერა, ქრონიკონი ქართულად **რათ**“ (გრეც. VI, 3v). იქვე, ქვემო აწიაზე მეორე მინაწერი იოვანე-ზოსიმეს განსხვავებული ხელით: „ოდეს ესე დავჩხრიკე, დასაბამითგანნი წელნი იყენეს იერუსალემურად **ხგნდ**...“ ფერტლის ქვემო აწია მოხეულია, ამიტომ მინაწერი ბოლომდე არ იკითხება.

4. ტაბულის დასასრულს ანდერძი: „დაყსრულა ქრონიკონი სრული ქართულისა სათულაგითა. ქართულსა ქრონიკონსა ზედა **ფლბ** წელიწადი არს. ხოლო ესე ქრონიკონი დაიწერა სახითა იერუსალემისათა კელითა იოვანე ფრიად ცოდვილისათა, რომელ თავით სათულაგინი არიან, ქართულად არიან, და რომელნი ბოლოთ — იერუსალემურად. ხოლო შენ გულისხმა-ყავ და რააცა ვინდეს, მიუდგე და ლოცვა-ყავ“ (გრეც. VI, 1v).

5. ტექსტში ჩართულია „კალანდა, თქუმული ეზრა წინაწარმეტყუელისა. უკუთუ დიდგეს იანვარი დღესა კრიაკმსა, ზამთარი იყოს ნოტიო, ზაფხული კმელ, ნაყოფი ფრიად, სთუელი მკირედ...“ (გრეც. VI, 3r—v). ტექსტის ბოლოს იოვანე-ზოსიმეს ხელით მიწერილია: „მე-ბ კალანდა და ძრვისა და ქუხილისა ზემოთ კპოა“. (ამ შენიშვნას შესაბამისი მასალა იხ. აქვე, XV, 1—2).

6. ტექსტი გამოქვეყნებულია (იხ. M. Brosset, Etudes de chronologie technique, I. Mem. de l'Académie Imp. des Sciences de St. Petersburg, VII série, XI, № 13, 1868, 1—9).

ამ ძეგლის შესახებ იხ. M. Brosset, Notice sur un manuscrit géorgien..., გვ. 269—277; მისივე Etudes de chronologie technique... გვ. 1—20; კ. ძველიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. 1, 1960, გვ. 168—169; მისივე, როდისაა გადამწერილი ჰაიდის სახარება? თბილ. უნ-ტის მოამბე, II, გვ. 394—395.

7. გამოკვეთებულია ცალკე „სალანდა, თქმული ეზრა წინაწარმეტყულისა“ (იხ. ლ. ბაქრაძის დასახ. წიგნი, გვ. 236).

8. XV—XIX პარაგრაფებში წარმოდგენილი მასალა Sin. 34-ის 23—26 რეკულების კუთვნილებაა და თავსდება კრებულის 195v—196r-ს შორის.

9. სამი ფურცლის (Сир. H. C. 16/1, 17r—18av) ადგილის განსაზღვრა Sin. 34-ში ზუსტად არ ხერხდება. სავარაუდებელია, რომ ისინი მოთავსებული იყვნენ კრებულის თავში. ამ ფურცლებზე ვკავქვს:

ა. ანდერძი იოვან ეზოსი მესი (Сир. H. C. 16/1, 17r—v):

„...სამებოა წმიდაო, რომელმან მომხადლე მონასა შენსა არა ღირსსა აღსრულებად საწადელი ჩემი ამის წმიდისა...

...მოხადლებითა და ყოველთა წმიდათა მისთა მეოხებითა და წმიდისა მამისა ჩუენისა საბაჲს შეწენითა [მე], გლახკამან იოვანე, უცოდელსმან ყოველთა კაცთამან და უნარჩევსმან ყოველთა მონაზონთამან, უუღებსმან ყოველთა პირტყუთამან და უუცხსმან ყოველთა პირმეტყუელთამან, სახელად მოწაფეთან სანატრელისა და პატრონისა მამისა გაბრიელისამან, ხოლო ვერ ღირსად შეწყენარებელმან სულიერთა მათ სწავლათა მისთა, მსგავსად უგულოსმოვებისა და უცბობისა ჩემისა წარმდებებით ქელ-ყავე შესაქმედ წმიდისა ამის... (ადგილია დატოვებული კრებულის სახელწოდებისათვის), რამეთუ მოსწარაფებამან ჩემმან საზომსა შეძლებისა ჩემისასა ვარე-წარმჯადა და შეტრავალედ გულს-მოღვივნამან ჩემმან ნაკულევეანებაჲ ცნობისა ჩემისა დაძაფიყა და მსგავსად ჭინჭველისა უდიდესისა ჩემსა შებმა უყავ, ხოლო ძალისა მომცემელმან ღმრთომან განაძლიერა უძლურებამ ჩემი და მომცა მე გულისკმის-ყოფად და... ასრულედა... ემითა ჩემ ცოდვილისათა და ვერეჩენ და აქა საბჭოთად ღმრთოველებულსა ამა წმიდასა ეკლესიასა ჩუენ ქართველთასა დაესხენ საცნენებელად სული[სა] ჩემისა საწყალიბელისა და ცოდვასა შინა ვანფრდილისა, და სულისა სულიერად მოძღვრისა ჩემის გაბრიელისა და [ს]ულისა მშობელთა ჩემთასა... და [ძმთა ჩემთა]... და ყოველთა ქრისტიანეთათს. აწ გვედრებთ ყოველთა ღმრთის მოყუარეთა მამათა და ძმათა, რომელნი ჩუენსა შემდგომად იმსახურებდეთ წმიდათა ამათ... (ადგილია დატოვებული კრებულის სახელწოდებისათვის), მოიკნენეთ ღმრთის შეწყყარებულთა შინა ლოცვათა თქვენთა სული ჩემი, იოვანსი, შეგინებით და არა ღირსად ცხორებით და სული ზემოწერილთანი, [რათა] თქუენ მიერ გვსნეს უფალმან საუკუნეთა მათგან სატანჯველთა, ცოდვილთათს განზადებულთა... [და] თქუენ და ჩუენ ერთობით ღირს გუყუენნი ქრისტემან დადვიებად მარჯუენით თა... თანა ღღესა მას განკითხვისასა და ღიღებად სახელისა სამებისა წმიდისა (ს) უქუენითი უქუენისაჲ, ამერ.

ბ. სამიწელი ესე და ზარის აღსაქდელი საქმე მოწენადი ჩუენ ზედა, ძმანო ჩემო, რომელსა ყოლადე უგლომელ არიან გონებანი ჩუენნი და შესულებულ ცნობანი ჩუენნი, რამეთუ ღღეს ავა ესერა თუაღნი ჩემნი წერენ ამთ სიტყუათა და იყოს ეამი, ოღეს-იგი თქუენ აუმოიკითხვიდეთ, მიწა და ნაცარ-ქმნულ იყენენ ამის მწერელნი, და ესე ჰეშმარითად უწყი და ვეროდეს მოვაგონი დაღონებულსა სულსა ჩემსა მოქცევაჲ და სინანული, არამედ შე-ხოლო-უშოსისი ხატო იტუ ღმრთის მსახურებისა და ძალსა მისსა უვარ-ჰყოფს, ვითარცა მოციქული იტუქს, უპრობს იყო მათა... ავე, თუმცა არა გზად იგი ჰეშმარებებისა, მ, უფლო სახიერო, მოწყალეობათა შენთა ვაფუცებ, ნუ დამშვი მე ღირსად საქმეთა ჩემთა საქაველთა, არამედ ყვე ჩემ თანა მსგავსად (არამედ... მსგავსად — ეს ფრაზა მკორდებამ) სახიერებისა შენისა და განატყე განსაგრილებელი ე[ს] გ[ული] მკურავლებითა მავით მადლსა შენისათა და მომეც მე სათნო სინანული პირველ მოვლინებისა ჩემდა მწოდებელისა შენისა, რათა არა ვიპოო ვითარცა ორგული

იგი მონაბ, რომელმან მოსლვა უფლისა თვისია უღებ-ყო და მყის მოავლინენ ჩემ ზედა პატყნი იგი უღებთათჳს განზადებულნი ბნელსა მას ვარსყენელსა, არამედ ღირს-ვიქმენ მათ თანა, რომელთა მიეტყვენეს ურჩულობებანი და რომელთა დუფთარენს ცოდვანი და ვაღიდებდე სახელსა შენ მოწყალისა ღმრთისა ჩემისასა ვიდრე უყუენისამდე და უყუენითი უყუენისამდე, ამენ.

დაიწერა და განსრულდა და შეიძოსა წმიდა ესე იადგარი იერუსალემისა უღაბნოთა ლავრასა (იერუსალემისა უღაბნოთა ლავრ — მეორღება) შინა დიდსა წმიდისა საბაჲსა კელითა იოვანე შეცთომილისათა დღეთა იოვანე კურთხეულისა პატყრიარქისათა დასაბამითგანათა წელთა (ეს სიტყვა ორჯერ წერია) ქართულად **ხვად**, ქრონიკონი იყო რბე, რომელი რამედ დამეკლოს, შემინდეთ ღმრთისათჳს და ლოცვა-ყავთ ჩემთვის, რამეთუ მე ფრად მრწამსა თქუენი ლოცვაჲ და თქუენ-ცა ქრისტემან შეგიწყუენინენ ყოველნი, ამენ. იყავნ სახელი უფლისაჲ კურთხეულ ამიერთგან უყუენისამდე, ამენ.

რამეთუ რომელთა პნებაჲს წიგნსა მას ცხოველთსა ცათა შინა დაწერად სა-ხელები მათი, ისწრაფდენ კეთილად სრბად გზასა შინა მშვედობისასა.

ესე წიგნი დაიწერა უწყებისა ჩუენისათა და სწავლად ჩუენდა, რაჲჲს გამო-ვიძიოთ და გამოვიწულოთ, რომელი წერილ არს მას შინა მეცნიერთაგან, რა-ათა ეპოთოთ წინამძღუდარი გულისხმის-[სა]ყოფელად ჩუენდა თქუენელთა ამათთვის, რომელ არიან მას შინა, და ყოველთა ქეთაგან მპარკოლებელთა დავიციენ მშე-დობით უენებელად და მოვსენებდ კიბესაცა მას, რომელი ქუეყანით ზეცად მიწ-დომილ იყო და გამოცაბდებამ ღმრთისაჲ ჩუენდა მას ზედა, რომელი-იგი იხილა იაკობ ძილსა შინა, რაჲჲს მიყრდნობილ იყო განსუენებდა ლოლსა მას ზედა. მე გვედრებით თქუენ, ძმანო, რაათა ისწრაფდეთ აღ[ს]ლვად გზასა მას სულოერთა და სიწმიდისასა გულს-მოღვივებით და მოსწრაფებით, რაათა პპოთო წინამძღუ-არი იგი ზეცისაჲ, სარწმუნოა ღირსებით.

ვიწყით შეწყენითა ღმრთისათა და ძალითა უფლისა და მაცხოვრისა ჩუენ-ისა რესუ ქრისტესითა და მეოხებითა წმიდისა ღმრთისმშობლისათა და შოვა-მდგომლობითა სულისა წმიდისათა, რამეთუ იგი არს დასაბამ-დასრულება სიტ-ყვსა ამის ჩუენის უძღურის“.

ანდერაის ტექსტის გასწერივ ამოაზე მინაწერი: „დღდად გამოვიღე სხესა და-წერილი“.

ბ. „სიტყუაჲ მარკოზ მონაზონისა. ეკრძალე და დაიკვე თავი და გონებაჲ შენი...“ Сир. II. С. 16/1, 17v.

გ. „სიტყუაჲ ისოსაკისი. ვითარმედ საფუძველი ყოვლისა კეთილისაჲ და მოქ-ცევაჲ სულისაჲ ტყუეობისაგან...“ Сир. II. С. 16/1, 17v.

დ. მინაწერი გაბრიელ მთავარანგელოზისა გამოსახულებასთან: „მოსე და ელია და იოვანე, რაჲჲს იხილეს ანგელოზო იგი უღაბნოსა მას ზედა, რომელსა ესხენ სამკარნი ოქროლუდნი სახედ სქემისა, რომელი ესრეთ დაღადებდა: აჲ ესე არს საძამი ძლევისაჲ, ესე მიიღეთ და შეიძოეთ, რაათა თქუენ მიერ განმ-რაგლდეს კრებული ანგელოზთაჲ და მაშინ ქრისტემან სიხარულით დაღად-ყოს: აჲ ესერა მე და ყრმანი ჩემნი, რომელნი მომცნა მე დმეტმან.“

თქუეს წმიდათა მამათა: უწყელი-სახშ არს უბიწოებისაჲ, სამკარნი არიან სახენი ჭუარისანი, სარტყელი არს სახშ ძლიერებისაჲ. ვილწუილეთ უყუე მსგავ-სად სქემისა ამის ჩუენისა ყოველნი მოსწრაფებით და არასადა სულმოკლე ვიქ-მნენთ, ლოცვა-ყავთ“. Сир. II. С. 16/1, 18r.

ე. მინაწერი საბა განწმედილის გამოსახულებასთან: „წმიდისა საბაჲს გარ-დაცვალეპამდე დასაბამითგანი იყენეს იერუსალემურად **ხედ**, **რობ** (ეს თარიღი შემდეგ ჩანს მიწერილი) და შემდგომად მისა ვიდრე დღენდელად დღემდე **კლ**, და ქრონიკონი იყო წმიდისა ადგომისაჲ **ო**. ხოლო ქართულად წელნი დასაბამით-გან ვიდრე დღემდე **ხვად** და ქრონიკონი იყო **რბე**. ლოცვა-ყავთ.

და ქრისტეს მოსვლითგან ვიდრე დღენდელად დღემდე იერუსალემურად **შ** (თარიღი გადასწორებულა), **ო** და ქართულად **რბე**, **რბე**.

და ჯუმალად იერუსალემურად ხვდ და ქართულად ხფავ“. *სიპ. H. C. 16/1, 18v.*

კ. „თქუმული იოვანე ოქროპირისაჲ წიგნთა კითხვისათჳს“. *სიპ. H. C. 16/1, 18ar—v.*

დაწერილია ნახევარფურცელზე. რომელიც *სიპ. H. C. 16/1, 18 ფურცელზეა მიმაგრებული.*

10. ფრაგმენტები აღწერილია: 1. M. Brosset, Notice sur un manuscrit géorgien... გვ. 264—280. 2. J. Assfalg, Georgische Handschriften (Verzeichniss der orientalischen Handschriften in Deutschland, Bd III), Wiesbaden, 1962, გვ. XIII—XIV, 43—45. 3. Н. В. Пигулевская, Каталог сирийских рукописей Ленинграда. Палестинский сборник, вып. 6(69), 1960, с. 9, 55.

11. გარდა მ. ბროსეს, კ. კეკელიძის და პ. ინგოროვას დასახელებული შრომებისა, ფრაგმენტების შესახებ იხ.: 1. A. F. C. Tischendorf, Anecdota sacra et profana ex Oriente et Occidente allata sive Notitia codicum graecorum, arabicorum, syriacorum, copticorum, hebraicorum, aethiopicorum, latinorum, Leipzig, 1855, 1—16. 2. A. F. C. Tischendorf, Notitia editionis codicis Bibliorum Sinaitici.. Accedit catalogus codicum nuper ex Oriente Petropolin perlatorum, Leipzig, 1869, გვ. 49. 3. G. Garitte, Catalogue des manuscrits géorgiens littéraires du Mont Sinaï, Louvain, 1956, გვ. 2.

40

იადგარი. X ს.

254 ფ.; 15,5×12; დაზიანებული ყდიო: ეტრატო; შთავრელით. 26v ნაწილობრივ ნუსხურით. სათაურები და დასაწყისები სინგურით; თავნაკული. აკლია პირველი რვეული მთლიანად. მეორე რვეულიდან ჩემორჩენილია 6 ფურცელი. რვეულებრივი აღრიცხვა გასდევს 22 რვეულის ფარგლებში, ბოლო 10 ფურცელზე პაენაიცია არ იქმნება, რვეულების უმეტესობა რვაფურცლიანია. გარდა V (9 ფურცლიანი), XIX (7 ფურცლიანი) და XXII (6 ფურცლიანი) რვეულებისა. გადაწერის ადგილი: საბაწმიდა. გადაწერი: სემეონ შვალაბელი (153r). მომკვებელი: თედორე პალავერი (153r); [X ს.].

I. [დასადებელნი ადგომისანი. ორღრტყესა კაბე] „...თაყუანის-გცემთ შენ, ქრისტე, რომელი ჯღარს-ეცუ ზედა გოლოგოთასა...“

ოხითაჲ. მოვედით, მორწმუნენო, სიხარულით უფალობდეთ უფალსა, რომელი დამკვდრებულ არს სიონს...

აქა აკნდისა. ვიხარებდეთ უფლისა მიმართ და ვიშუებდეთ...

უგლბდითსა. უფალობდეთ უფალსა გალობასა ახალსა, უცხოჲ საკრეველებჲა ვიხილეთ...

გარდამოქმად. ვიხაროდენ, ერნო, და მხიარულ იყვენით, ანგელოზი ჯდალოდსა ზედა საფლავისასა...

აქებლიჲსა. ქებით ვაქებდეთ, გალობით ვადიდებდეთ ქრისტესა ღმერთსა...

სამხრად ფნი. აღდგინე ძალი შენი...

ღბლი. რომელი ჰმწყის ისრაელსა.

აღა. აღდგინე უფალი და განიბნინედ...

ჯლთაბნისაჲ. დასაბასავე მამისაგან იშვა, სიტყუჲმან ღმრთისამან კორცნი შეისხნა...

სიწმიდისაჲ. ვინ არს ვითარ უფალი, ღმერთი ჩუენი...“ 1r—47v.

შენიშვნები: 1. მოიცავს მეორე ხმის დასდებლებს თეანკულად (აქლია „უფალო ღაღადყავსას“ დასაწყისი) და მესამე-მეორე ხმების დასდებლებს სრულად. საგალობელთა ეს თანმიმდევრობა მეორდება ყველა ხმაში, გარდა მეორე ხმისა, რომელსაც ცისკრის კანონის მომდევნოდ აქლია საციკრო ფსალმუნ-დასდებელი.

2. ცისკრის კანონები 9 გალობისაგან შედგება.

3. ცისკრის ფსალმუნ-დასდებლები ტექსტობრივად დგება ლექციონარის საკვირაო ფსალმუნურ საგალობლებთან (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, II, № 1679—1692).

4. რედაქციულად დგება Sin. 18-ის, Sin. 34-ის და Sin. 41-ის აღდგომის დასდებლების ძველი რედაქციის გვერდით (იხ. აღწერილობა Sin. 18:11, Sin. 41:1, Sin. 34:X1). საგალობელთა ტექსტები ძირითადად თანხვედრილია.

II. „დასადებელი სინანულისანი ჯა ა. ღმერთო, მიღბინე ცოდვილსა ამას, რომელსა არაა მაქუს, გარნა კმობაი ესე...“

ოხითაჲ. მამასა და ძესა უგალობდეთ, სულსა წმიდასა ვაკურთხევდეთ...“

ფნი. მოვიკსენენ მე წყალობანი შენნი, რამეთუ.

ღბლი. წყალობითა შენითა მომიკსენე.

აქებდითსა. ცისკრისა ქებაჲ ჩუენი შეიწირე, ქრისტე, რომელი ანგელოზთა მიერ იქები...“ 47v—63v.

შენიშვნები: 1. მოიცავს რვა ხმის დასდებლებს.

2. ყველა ხმაზე საგალობელთა ერთი და იგივე თანმიმდევრობაა: „უფალო ღაღადყავსა“, „ოხითაჲ“, ფსალმუნ-დასდებელი, „აქებდითსა“.

3. რედაქციულად დგება Sin. 34-ის ძველ სამარადისო დასდებლებთან (იხ. Sin. 34:X) და Sin. 53 ხელნაწერის შემდეგ ნაწილთან: „დასადებელი ყოველთა დღეთანი, დღეულისა და მწუხრისანი“ (იხ. Sin. 53, 80v—86v).

III. 1. „იბაკონი ლიტანიასანი ჯა ა. წმიდაო ღმერთო, სოფელი შეიწყალე, წმიდაო ძლიერო, ცოდვანი მოგუტევენ...“ 63v—64v.

შენიშვნა: წარმოდგენილია რვავე ხმა თითო იბაკოთი.

2. „წარდგომანი აღგომისანი ჯა ა, ერი შენი შენ გიგალობს, უფალო, რომელი იქსენ...“

იბაკონი [ჯა ა]. ისაკ თხემისა ადგილსა მსხუერპლად შეიწირვოდა...“ 64v—69v.

შენიშვნა: შეიცავს პირველ-მეოთხე ხმათა თანმიმდევრობაზე დალაგებულ 33 „წარდგომასა“ და „იბაკოს“.

3. „[ყრმათა]ნი ჯა ა. ღმერთო მამათა ჩუენთაო, შენ კურთხეულ ხარ საყდართა ზედა სუფევისა შენისათა...“ 69v—71r.

შენიშვნა: წარმოდგენილია რვავე ხმა თითო იბაკოთი.

4. „წარდგომანი სინანულისანი ჯა ა. რომელი მოხუედ განათლებად სოფლისა...“

იბაკონი [ჯა ა]. ა-თუმცა-ვიმსთუე უყამოსა და კმა-ვყავ...“ 71r—77v.

შენიშვნა: შეიცავს პირველ-მეოთხე ხმათა თანმიმდევრობაზე დალაგებულ 40 „წარდგომას“ და „იბაჟოს“.

5. „წარდგომანი სამაბათონი კა ა. შესნა გარემოჲს დგანან ანგელოზნი 78r—v.

შენიშვნა: შეიცავს 5 „წარდგომას“ ოთხ ხმაზე.

IV. 1. „დღესა კურიაკესა ყველითა აღებასა“ 78v—80r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,12).

2. [პირველსა] „ორშაბათსა“ 80r—84r.

შენიშვნა: დიდმარხვის პირველი კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები თანხედება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,13) იმ განსხვავებით, რომ ოთხშაბათს Sin. 40-ში დამატებით შეტანილია მწუხრის ფსალმუნ-დასდებელი და „სიწმიდისა“.

3. „თედორე წმიდისანი“ 84r—89v.

შენიშვნა: „უფალო ღადაყვასა“, ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,14) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 18-ის ცალკეულ გალობებში ტროპართა მეტი რაოდენობაა; Sin. 40-ში „უფალო ღადაყვასა“ მომდევნოდ შეტანილია ფსალმუნ-დასდებელი, ხოლო ეპისწორება-ში წარმოდგენილია მხოლოდ „კვლთაბანისა“ და „სიწმიდისა“, რომლებიც ლექციონართან დგება (იხ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 356, 168, 169).

4. „დღესა კურიაკესა ბ“ 89v—90r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,15). განსხვავებულია მხოლოდ ფსალმუნური საგალობლები.

5. „ორშაბათსა ბ“ 90r—94r.

შენიშვნა: დიდმარხვის მეორე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები თანხედება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,16), განსხვავებულია მხოლოდ ოთხშაბათის ფსალმუნ-დასდებელი.

6. „შაბათსა ბ“ 94r—v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,17), აქლია ფსალმუნური საგალობლები.

7. „დღესა კურიაკესა გ“ 94v—95v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,18), განსხვავებულია მხოლოდ „აღელუა“ და მწუხრის ფსალმუნ-დასდებელი.

8. „ორშაბათსა გ“ 95v—99v.

10. სინური კოლექცია

შენიშვნა: დიდმარხვის მესამე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები მთლიანად თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,19). ოთხშაბათისა და ხუთშაბათის მწუხრის ფსალმუნ-დასდებლები გადაადგილებულია.

9. „შაბათსა გ. აქებთსა ჳა ბ. ცისკრისა ქებასა შესწირვენ შენდა, ქრისტე, მთავარანგელოზნი...“ 99v—100r.

10. „დღესა კურიაკესა ღ“ 100r—v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,21), განსხვავებულია მხოლოდ მწუხრის ფსალმუნ-დასდებელი.

11. „ორშაბათსა ღ“ 100v—104v, 106r.

შენიშვნა დიდმარხვის მეოთხე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები მთლიანად თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,22).

12. „წმიდა ორმეოცთანი. [ორო ღაღადყავსა] ჳა ბ გრი. მკნედ მოითმენდეს სატანჯველთა მათ, იხარებდეს სასოებით ურთიერთას...“

უგლბთსა ჳა გ. უგალობლით უფალსა მალაღსა, რომელი იდიდების წმიდა შორის...“

აქებდთსა მარხვითანი. გაქებენ ანგელოზნი გალობით ცათაგან...“

სხუანი წმიდათა ორმეოცთანი. ქებით აღიდიდდეს წმიდანი ორმეოცნი ჳრისტესა და იტყოდეს...“ 104v—110v.

შენიშვნები: 1. „უფალო ღაღადყავსა“ უშუალოდ მისდევს მარხვის მეოთხე პარასკევის „უფალო ღაღადყავსას“ სათურით: „სხუანი წმიდათა ორმეოცთანი“. ტექსტი ემთხვევა Sin. 18-ის ამავე ხსენების „აქებლითსას“ (იხ. Sin. 18:1,23).

2. ცისკრის კანონი მისდევს Sin. 18-ის იმ განსხვავებით, რომ Sin. 18-ის ცალკეულ გალობებში ტროპართა მეტი რაოდენობაა (იხ. იქვე).

3. „აქებლითსას“ მომდევნოდ მოთავსებულია ეამისწირვის საგალობლები, რომლებიც, ფსალმუნ-დასდების გარდა, Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს თანხვდება (იხ. იქვე).

13. „დღესა კურიაკესა ე“ 110r—v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,24), განსხვავებულია მხოლოდ „ააღელუა“.

14. „ორშაბათსა ე“ 110v—115r.

შენიშვნა: დიდმარხვის მეხუთე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები მთლიანად თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,25).

15. „შაბათსა ე, აქბდთსა ჳა ბ. გაქებენ შენ, იესუ, ანგელოზნი ცათა შინა...“ 115r—116r.

16. „დღესა კურიაკესა ვ“ 115r—116r.

შენიშვნა: მთლიანად თანხვდება Sin 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,27).

17. „ორშაბათსა ვ“ 116r—119r, 120r.

შენიშვნები: 1. დიდმარხვის მეექვსე კვირის ორშაბათ-ხუთშაბათის საგალობლები მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,2), განსხვავებულია მხოლოდ ორშაბათის „დასადებელი“ და ხუთშაბათის „უფალო ღაღადყავსა“.

2. ხუთშაბათის მწუხრის განგებაში ჩართულია მღვდელთმოდვართა დასდებლები, 119r—120r (იხ. აქვე, № 18).

18. „მღელეთ-მოძღუართანი“ 119r—124r.

შენიშვნა: შეიცავს „უფალო ღაღადყავსას“, ცისკრის კანონსა და „აქებდითოსას“, რომლებიც მისდევს Sin. 18-ის 1 იანვრის ბასილის ხსენების შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,5) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 18-ის კანონის ცალკეული გალობები ტროპარტა მეტ რაოდენობას გვიჩვენებს და „აქებდითოსას“ „სხუანიო“ აღნიშნული ფენება Sin. 40-ში არ არის.

19. „დასადზღლნი ლაზარტსნი“ 124r—127v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,29) შემდეგი განსხვავებით: Sin. 40 შეიცავს „უფალო ღაღადყავსას“ „სხუანის“ ფენს; ცისკრის კანონი სამფსალმუნია; „აქებდითოსას“ პირველი ფენა ემთხვევა Sin. 18-ის „ღაღადყავსას“; ეამისწირვაში წარმოდგენილია მხოლოდ „ოხითაა“ და „ქელთაბანისაა“, რომლებიც Sin. 18-ს თანხვდება.

20. „დასადებლნი ბზობისანი“ 127v—132v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,30) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 40-ში არ არის ცისკრის გალობათა და „აქებდითოსას“ „სხუანიო“ აღნიშნული ფენები, ცისკრის ფსალმუნ-დასდებელი, ლიტანიის იბაკობები, ეამისწირვის ფსალმუნური საგალობლები და „სიწმიდისაა“, დამატებულია მწუხრის „ოხითაა“.

21. „ენებისა ორშაბათსა“ 132v—135v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,31), განსხვავებულია მხოლოდ „უგალობდითოსას“ ტექსტი: „უგალობდითსა, დასადებლნი ჳა ა. უგალობდეთ გალობითა ახლითა მაცხოვრსა და ღმერთსა...“

22. „სამშაბათსა ვნებისასა“ 135v—138v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,32), „ოხიილსას“ ტექსტი მცირედ განსხვავდება.

23. „ოთხშაბათსა“ 138v—141r.

შენიშვნა: თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,33).

24. „ხუთშაბათსა“ 141r—148r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,34)

იმ განსხვავებით, რომ Sin. 40-ში არ არის კოზმა მვალობლის კანონი, აგრეთვე „აქებლითსა“ და „უფალო ღალაღყავას“ მეორე ფენა.

25. „დიდსა პარასკევსა“ 149r—153v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,35) იმ განსხვავებით, რომ ცისკრის კანონი არ შეიცავს „ღალაღყავას“, რომელიც აქ შაბათის ოთხფსალმუნშია შეტანილი (იხ. აქვე I:26, შენიშვნა).

26. „დიდსა შაბათსა“ 153v—156v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,36) შემდეგი განსხვავებით: ცისკრის კანონში შეტანილია „ღალაღყავას“, რომელიც Sin. 18-ში დიდი პარასკევის კანონში დასტურდება (იხ. აქვე, I:25, შენიშვნა), არ შეიცავს გალობათა და „აქებლითსა“ „სხუანით“ აღნიშნულ ფენებსა და მწუხრის ფსალმუნ-დასდებლებს.

27. „აღზესებასა“ 156v—157v.

შენიშვნა: შეიცავს მხოლოდ ეამისწირვის საგალობლებს: „ოხითაჲს“, ფსალმუნ-დასდებელს, „აღლუჲაჲს“, „ველთაბანისაჲს“ და შენიშვნას: „მეცხრესა ეამსა ლიტანიად ყოველივე აღასრულონ, ვითარცა კანონმა მოსცეს. იერუსალემს მთად წმიდად აღსლვად არს“. „ოხითაჲს“ და ფსალმუნ-დასდებელი ემთხვევა Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,37).

V. 1. „იბაკოა ხარებისად ჳა ა. საჯუმილმან ბაბილოვნს სამებისა რიცხუთა მიპირიდა...“ 157v—158r.

შენიშვნა: შეიცავს 2 იბაკოს.

2. „ქრისტეს შობასა, იბაკოა ჳა ა. ბაბილონ შინა ღირსთა ყრმათა ერუნენე ვითარცა ანგელოზი...“ 158r—v.

შენიშვნა: შეიცავს 2 იბაკოს.

3. „იბაკოა წმიდათა მოწამეთად ჳა ა. რომელთა უშურველი წყაროა კურნებისად მოიგეთ, წმიდანო მოწამენო...“ 158v—159r.

შენიშვნა: შეიცავს 3 იბაკოს.

4. „იბაკოა მოციქულთასა ჳა ა. ღირსად, უფალო, მოციქულთა შენთა სიხარული მიანიჭე...“ 159r—v.

შენიშვნა: შეიცავს 2 იბაკოს.

5. [იბაკოა] მღდელთ-მოძღუართაჲ. ღირსნი მღდელთ-მოძღუარნი, ვითარცა წარუვალნი მნათობნი, გამობრწყინდეს...“ 159v.

VI. 1. თა მარტსა კე, ხარებაჲ. დასადებელნი, ოო ღ ღტყესა ჳა ბ. მანარებელი გაბრიელ მოივლინა მარიაჲისა, ეტყოდა მას...

ოხთაჲ კჳა გ გ. ი. ღმრთისა მიერ მოივლინა გაბრიელ ანგელოზი ხარებად შენდა...

უგლბდითსა კჳა ა. უგალობდით ვალობითა ახლითა მაცხოვარსა და ღმერთსა, რომელმან მონებისაგან მტერისა ვანმათავისუფლნა...

აქბდთსა კჳა ბ. სიხარული იქმნა დღეს ყოვლისა სოფლისაჲ, ოდეს მთავარანგელოზსა ერწმუნა ქალწული...“ 160r—166v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონი 9 ვალობისაგან შედგება.

2. „აქბდითსას“ მოსდევს ეპისკოპოსის საგალობლები, რომლებიც ლექციონარის გვერდით დგება (იხ. შ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 268, 273, 275, 276).

2. თა დეკენბერსა კე, შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი. წინა დღით მწუხრისა ეჰმა შევიდენ, ყონ კუერქესი და ლოცვაჲ თქუან, იბაკოჲ კჳა დ გ. ი. მაღალთა ზედა დიდებაჲ, ქუეყანასა ზედა მშჳდობაჲ...

ღზლი. ქუეყანამან გამოსცა ნაყოფი თვისი მაკურთხე.

[იბაკოჲ]. პირველადვე თქუა ესაია: ეჰა, ესერა ქალწულმან მუცლად-ილოს და შვეს ძეს...“

შენიშვნა: მოსდევს ფსალმუნ-დასდებელი და „ალელუა“.

„დასადებელნი ოო ღღტყესა კჳა დ გ. ი. ანგელოზთასა შენდა შევესწი-რავთ ვალობასა, რომელი ქალწულისაგან განჰკორციელდი...“

შენიშვნა: მოსდევს ეპისკოპოსის ფსალმუნ-დასდებელი, „ეკლთაბანისაჲ“, „სიმ-მილისაჲ“ და შენიშვნა: „ოხითაჲ წინა ჰპოო“. ამ შენიშვნის შესატყვისი „ოხითაჲ“ მოთავსებულია მომდევნოდ დასაწყისით: „ყოველთა დაბადებულთა შემოქმედი...“ საგალობლები ლექციონართან დგება (იხ. შ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 6, 10, 11).

„შოვალამითგან იწყონ საკითხავთა კითხვად და ამით დასადებელთა იტყოდინ კჳა ბ. შობასა უფლისასა ბეთლემს წმიდისაგან ქალწულისა განათლ-და სოფელი...“

ფწი. აღმუთქენ გულმან ჩემმან სიტ“.

შენიშვნა: წარმოდგენილია 11 ჰოეტური დასდებელი და შესაბამისი 11 ფსალმუნი. ტექსტობრივად დგება ლექციონართან, გარდა მე-3 ფსალმუნისა. თან-მიმდევრობა ოდნავ განსხვავებულია (იხ. შ. თარხნიშვილის გამოცემა, I, № № 13—23; II, Appendix I, № № 8—18). IX—XI დასდებლები Sin. 18-ის თანხედრობა (იხ. Sin. 18:1,1).

„უგალობდითსა კჳა დ გ. ი. ისრაელი მონებისაგან იცენ, უფალო, მკლავითა შენითა...“

შენიშვნა: მოსდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობელს (იხ. Sin. 18:1,1) იმ განსხვავებით, რომ არ შეიცავს ვალობათა „სხუანიო“ აღნიშნულ ფენებს.

„აქბდთსა. ვაქებდეთ ქრისტესა მეუფესა, რომელი კაცთმოყუარებისათს ქუეყანად გარდამოვდა...“

ოხითაჲ კჳა ა. ყოველთა დაბადებულთა შემოქმედი ღმერთი...“ 166v—176v.

შენიშვნები: 1. „აქებღისას“ მისდევს Sin. 18-ს (იხ. Sin. 18:1,1) იმ განსხვავებით, რომ არ აქვს „სხუანიო“ აღნიშნული ფენები.

2. „ოხითაჲს“ ახლავს შენიშვნა: „ზემო ვეცევე სქქუა“ (იხ. აქვე, შენიშვნა, რომელიც შეეხება შობის წინაღღის „ოხითაჲს“).

3. „ოხითაჲს“ მისდევს ფსალმუნ-დასდებელი, „ალელუაჲ“ და შენიშვნა: „ქელთაბანისაჲ და სიწმიდისაჲ უკუანავე სქქუა“ (იგულისხმება შობის წინაღღის საგალობლები).

3. „თჳ იანვარსა ვ, განცხადებაჲ“ 176v—184v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ს (იხ. Sin. 18:1,6) შემდეგი განსხვავებით: ა. Sin. 40-ში არ არის „უფალო დადაყავსას“, ცისკრის ვალობანისა და „აქებღისას“ „სხუანიო“ აღნიშნული ტექსტები, წყლის კურთხევის მეორე „იბაკო“ და შუაღამის მეთე დასდებელი ფსალმუნითრობ. ბ. ტექსტობრივად განსხვავებულია წინაღღის „იბაკო“ და „ოხითაჲ. გ. ეამისწირვა წარმოდგენილია ფსალმუნ-დასდებლით, „ალელუაჲთ“ და შენიშვნით: „ოხითაჲ და ქელთაბანისაჲ და სიწმიდისაჲ წინაღღით მწუხრი კპოთ უკუანა“.

4. „თჳ იანვარსა კვ, წმიდათა მამათა საკენებელი“ 184v—188v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის ანტონის ხსენების რიგით პირველ „უფალო დადაყავსას“ და კანონს, აგრეთვე ეამისწირვის „ოხითაჲს“, „ქელთაბანისაჲს“ და „სიწმიდისაჲს“, განსხვავებულია „აქებღისას“ და ეამისწირვის ფსალმუნები (იხ. Sin. 18:1,8).

5. „თჳ ფებერვალსა ზ, მიგებებაჲ“ 188v—195v.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,10) შემდეგი განსხვავებით: Sin. 40-ში არ არის „უფალო დადაყავსას“, ცისკრის ვალობანისა და „აქებღისას“ „სხუანიო“ აღნიშნული ტექსტები და „სიწმიდისაჲ“; ცისკრის ვალობათა ზოგიერთი ტროპარი და „ქელთაბანისაჲ“ განსხვავებულია; ლიტანიის იბაკოები ჩართულია „აქებღისას“ მომდევნოდ.

2. 195v-ზე ბოლოში წაშლილი ტექსტის კვალია დარჩენილი.

6. „მექქუსესა ხეთშაბათსა, ამაღლებაჲ“ 196r—200v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,42) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 40-ში არ არის მწუხრის „ოხითაჲ“, „უფალო დადაყავსას“ ემოხევეა Sin. 18-ის მესამე ფენას, „სიწმიდისაჲ“ განსხვავებულია.

7. „დასადებელნი მარტურიასანი“ 200v—204v.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,47) იმ განსხვავებით, რომ არ შეიცავს მწუხრის „ოხითაჲს“ და მეცხრე ეამის საგალობლებს. ვალობათა ზოგიერთი ტროპარი განსხვავებულია.

2. 204v-ზე არის შენიშვნა: „სიწმიდისაჲ ალელუაჲთა შემოიყვანონ. თუ კელა მარტოჲ იყო, რაიცა იცოდე, იგიცა ბრძანე“.

8. „თა ავგუსტუსისა ვ, ფერისცვალება“ 205r—209r.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,50), არ შეიცავს „უფალო ღაღადყავას“ მეორე ფენას, მწუხრის „ოხითას“ და ფსალმუნ-დასდებელს.

2. 209r-ზე არის შენიშვნა: „სიწმიდისაი აღელუაათა. თუ კულა მარტოა იყო, რააცა გინდეს, სთქუა“.

9. „თა ავგუსტოსისა იე, მარიამობა“ 209r—213v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,51) იმ განსხვავებით, რომ არ შეიცავს ცისკრის გალობათა „სხუანიო“ აღნიშნულ ტექსტებს.

10. „თა ავგუსტოსისა კთ, იოვანშს თავის კუეთა“ 213v—220v.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,52), არ შეიცავს მწუხრის „ოხითას“, ხოლო ჟამისწირვის „ოხითა“ ტექსტობრივად ემთხვევა Sin. 18-ის მწუხრის „ოხითას“.

11. „თა სეკდენბერსა მ, ღმრთისმშობლისა შობა“ 220v—224r.

შენიშვნა: თანხდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,53).

12. „თა სეკდენბერსა იგ, ენკენია“ 224v—229v.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,54), იმ განსხვავებით, რომ არ შეიცავს „უფალო ღაღადყავას“, ცისკრის გალობათა და „აქებდითას“ „სხუანიო“ აღნიშნულ ტექსტებს.

2. 229v-ზე არის შენიშვნა: „სიწმიდისაი აღელუაით შემოიყვანე. თუ კულა მარტოა იყო, რათაცა ჰბრძანო, შემოიყვანე“.

3. ენკენიის დასდებლები მეორდება ხელნაწერის 247r-251v-ზე. ცისკრის კანონის ტექსტი უმნიშვნელოდ სხვაობს; კანონსა და „აქებდითას“ შორის ჩართულია „გამოავლინეს“ ტექსტი: „რამეთუ საინო-იყო უფალმან სიონი...“ „აღელუა“ განსხვავებულია. 251v-ზე არის შენიშვნა: „სიწმიდისაი აღელუაათა შემოიყვანე, თუ კულა მარტოა იყო, რააცა ჰბრძანო, თქუ. თუ კულა გინდეს, ესე სთქუა: „შენდა მსხეტარლსა შეესწირავთ და სახელსა შენსა ვადიდებთ...“

13. „თა სეკდენბერსა იდ, ჭუართა აპყრობა“ 229v—235r.

შენიშვნები: 1. მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,55) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 40-ში არ არის „უფალო ღაღადყავას“, ცისკრის გალობანისა და „აქებდითას“ „სხუანიო“ აღნიშნული ტექსტები, „პელთაბანისა“ სხვა, დამატებით შეტანილია „სიწმიდისა“.

2. დღესასწაულის ბოლოს მიწერილია: „ესე ოხითაი და ყოველი — თოხშაბათ-პარასკევსაცა სთქუა, თუ სხუა არაა იცოდი და გაერები(!)“.

14. „დასადებელნი შესუენებულთანი“ 235r—240r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,58) იმ

განსხვავებით, რომ არ შეიცავს „აქებდითისას“ „სხუანიო“ აღნიშნულ ტექსტს, ვამისწირვა წარმოდგენილია სრულად.

15. „დასადებელნი შესუენებულთანი ყოველთა კმათა, კჳა ბ. ყოველისა მპყრობელო, სულსა შესუენებულთასა განუსუენე საყოფელსა მართალთასა...“ 240r—243r.

შენიშვნა: შეიცავს მეორე-მეოთხე ხმების დასდებლებს.

16. „თა იენისსა კლ, შობაჲ იოვანე ნათლისმცემელისაჲ“ 243r—247r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საკალობლებს (იხ. Sin. 18:1,49) იმ განსხვავებით, რომ არ შეიცავს მწუხრის „ოხითაჲ“.

17. „სეკედნებრსა იგ, ენკენიაჲ“ 247r—251v (იხ. აქვე, № 12, შნშ. 3).

18. [ოხითაჲ]. „მხოლოდშობილი ძმ და სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, უკუდაცუ არსებაჲ...“ 251v—252r.

შენიშვნები: 1. უძღვის შენაშენა: „საყუარელო ქრისტესო, ოხითაჲ ყოველთა კრიაყეთა ზემო დამიეწყუდა და აქა დეჩხრიყე, შემიდგე“.

2. Sin. 40-ის რედაქციული რაობის შესახებ იხ. შენიშვნები Sin. 18-ის აღწერილობის ბოლოს (11, 12).

3. Sin. 40-თან დაკავშირებით იხ. ა. ცაგარელი, კატალოგი, გვ. 83, № 67; ივ. ჭავჭავაძე, აღწერილობა, გვ. 107—109. 3 ინგოროყუა, თხზულებათა კრებული, III, თბ., 1965, გვ. 217—218, 561—566.

მინაწერები: 1. (გადამწერისა). „ესე იადგარანი დაჩხრეკილანი თეგდორე პალაქერლმან დაყუდებულმან დამაწერინა ცოდვილსა მე, სკმეონს მ[გ]ალობელსა, და აწ გვედრებით ჩუენ, ორნივე ცოდვილნი, ყოველთა, რომელნი იმსახურებდეთ იადგართა ამათ, რაათა მოგვკენენეთ ჩუენ ცოდვილნი ესე წმიდათა შინა ლოცვათა თქუენთა, ამენ და თქუენცა ქრისტემან შეგიწყალენ[ინ], ამენ. დიწერნეს საბაწმიდას შინა“ (253r).

2. (მეორე მიმგებლისა, ნუსხურით): „სახელითა მამისათა და და(!) ძისათა და სულისა წმიდისათა და მეოხებითა წმიდისა ღმრთისმშობლისათა და ძლიერებითა ცხოველსყოფელისა ჭუარისათა და წმიდისა ნათლისმცემელისა და მოციქულთათა და მეოხებითა მოსმსითა და ელიაჲსითა მე, გლაზაკი და ცოდვილი გრიგოლ და უნარჩევსი ყოველთა მდღელთაჲ, ღირს-ყო ღმერთმან წმიდასა ამას მთასა შემოსლვად და დაჭდომად ადვილსა, სადა მოსე უფალი იხილა, და მუნ შინა მოვიგენ წმიდანი ესე იადგარანი გამოკრებულნი სასწავლელად ჩემდა უცბისა და სალოცველად ყოველთა თვისთა ჩემთათეს შეუცვალებულთა და შეცვალებულთათეს. აწ გვედრებთ ყოველთა, რომელნი იმსახურებდეთ, წმიდასა ლოცვასა თქუენსა მოგვკენენით, და თქუენ უფალმან შეგიწყალენინ, ამენ. და რომელმან ამათ შრომაჲ თავს იღუა და მომიგნა, ივანე კუჰმურდოელი ქრისტემან შეიწყალენ, ამენ“ (253v—254r).

3. (მხედრულით) „მ უფალო ჩემო და ღმერთო ჩემო [იესუ] ქრისტე, აღაოე (?) პირი მი (!) ჩემი და ვანახუენ ... ღნი გუნებისა... რაათა ვისმინე მე... ნი შენნი და გული[სკ]მა-[ვ]ყავ ყოველნი მცნებანი შენნი, უფალო მ...ცხო... ქუყუა[ნა]სა და ნუ დამიეწყი (?)“ (253r—v).

4. 254v-ზე გადარეცილი ტექსტის კვალი ჩანს.

იაღვარი. X

183 ფ.; 17×14; ეტრათი; უყლო; შთაერთული, სათაურები და საზედაო ასო-ები სინგურით; [X ს.]; თაე-ბილო ნაკულელი; შეიცავს ე-კვ რვეულებას: ე რვეული ნაკულთა, ექვსფურცლიანია, მომდევნო ვ რვეული ათფურცლიანია, ხოლო ყველა დანარჩენი — რვაფურცლიანი. გარდა კვ, აგრეთვე ნაკულელი, შეიდფურცლიანი რვეულსა.

I. [დასადებელნი ადგომისანი]... „...დაუსაბამო თანა-მოსაყდრე მიმისაი შორის ავაზაკთა დაისაჯე. კურთხეულ ხარ შენ, უფალო ღმერთო მშით...“ 1r—123v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი იწყება II ხმის „კურთხეულარსადა“.

2. საგალობელთა სტრუქტურა: „უფალო დადაწყავსა“, „ოხითაჲ“, „კურთხეულარსა“, „აქა აკურთხედიტსა“, „ჯუარისანი“, კანონის ცხრა ვალობა („მოიხილესა“ ჩათვლით), ცისკრის ფსალმუნ-დასდებელნი, „გარდამოთქმანი“, „აქებდითსა“, „შესხმანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი“, სამხრად ფსალმუნ-დასდებელი, აღმ, „ველთბანისაჲ“, „სიწმიდისაჲ“. VII ხმაში არ შედის „აქა აკურთხედიტსა“, ცისკრის ფსალმუნ-დასდებლები, „ველთბანისაჲ“ და „სიწმიდისაჲ“, ხოლო VIII ხმაში — „აქა აკურთხედიტსა“. მხოლოდ III ხმაში, „ოხითაჲ“ და „აქა აკურთხედიტსა“ შორის, ჩართულია „კურთხეულარსა“. „კურთხეულარსა“ შეტანილია ცისკრის კანონშიც VII ვალობად, ტრადიციით განკუთვნილ ადგილზე (განსხვავებული ტექსტით).

3. ღმრთისმშობლისადმი მიძღვნილი ტროპარები „აქებდითსა“ მომდევნოდ ყველა ხმაზე გამოყოფილია სათურით „შესხმანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი“.

4. აღდგომის საგალობელთა სამხრის ფსალმუნ-დასდებელნი და ალელუიამთ ფსალმუნნი დგება ლექციონარის საეკირაო ფსალმუნურ საგალობლებთან (მდრ. მ. თახჩინშვილი, ლექციონარი, II, № № 1679—1692).

5. აღდგომის საგალობელთა ტექსტი ძველი რედაქციისა, დგება Sin. 18-სა და Sin. 40-ში დაცულ შესაბამის საგალობლებთან (Sin. 18, 177v—230v; Sin. 40, 1r—47v).

ანდერძი: „დიდება ღმერთსა უყენისამდე. დაესრულნეს კმანი, ლოცვა-ყავთ, სანატრელნო და პატიოსანო“ (123v).

II. [მარხვანი] 1. „ღლესა კორცითა აღებასა“ 124r—v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით თანხვედბა Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. აღწერილობა, Sin. 18:1,11).

2. „ყველითა აღებასა კურიაყესა ღლიესა“ 124v—126v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით, აგრეთვე ტექსტში ჩართული კომენტარებით თანხვედბა Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,12; Sin. 40:IV,1).

3. „წმიდათა მარხვათა პირველსა ბ-შაბათსა“ 126v—127v.

შენიშვნა: დიდმარხვის პირველი კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები შედგენილობითა და ტექსტით თანხვედბა Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,13; Sin. 40:IV,2), მხოლოდ Sin. 40-ში ოთხშაბათს დამატებულია მწუხრის ფსალმუნური საგალობლები და „სიწმიდისა“.

4. „მწუხრი თევდორე წმიდისათუს და ცისკრად გალობათა მეორისა კმისანი მოწამეთანი ამსახურენ.

მწუხრი, ფნი. მე ვთქუ, უფალო, მიწყალე მე. დსბლი. ნეტარ არს, რომელმან.

შაბათსა სამხრად, ფნი კა ა გი. პატიოსან არს წინაშე უფლისა. დსბლი. მრწმენა მე რომლისათუსცა. აღა გ გი. მიცევე მე, ღმერთო, რამეთუ შენ გე-საე... 130v—131r.

შენიშვნები: 1. შდრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემულ ლექციონარს, I, № 355 სქოლიო. № № 356 და 163.

2. Sin. 18-ში ამ დღეზე გატანილია აგრეთვე „ოო დადაყავსა“, ცისკრის კანონი და „აქებდიოსა“ (შდრ. Sin. 18:1,14).

5. „ბ კურიაკსა“ 131r—v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,15; Sin. 40:IV,4), Sin. 40-ში განსხვავებულია მხოლოდ ფსალმუნური საგალობლები.

6. „ბ-შაბათსა“ 132v—136v.

შენიშვნა: დიდმარხვის მეორე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები შედგენილობითა და ტექსტით თანხდება Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,16; Sin. 40:IV,5), განსხვავებულია მხოლოდ Sin. 40-ის ოთხშაბათის ფსალმუნ-დასდებელი.

7. „შაბათსა“ 136v—137v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,17; Sin. 40:IV,6) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 40-ში არ არის გატანილი ფსალმუნური საგალობლები.

8. „გ კურიაკსა“ 137v—138v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,17; Sin. 40:IV,7). განსხვავებულია მხოლოდ Sin. 40-ის „აღელუა“ და მწუხრის ფსალმუნური საგალობლები.

9. „გ ბ-შაბათსა“ 138v—143v.

შენიშვნა: დიდმარხვის მესამე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები შედგენილობითა და ტექსტით თანხდება Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,19; Sin. 40:IV,8). მხოლოდ Sin. 40-ში გადაადგობულია ოთხშაბათისა და ხუთშაბათის მწუხრის ფსალმუნ-დასდებლები.

10. „შაბათსა“ 143v—144r.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,20), Sin. 40-ში ამ დღეს გატანილია მხოლოდ „აქებდიოსა“ განსხვავებული ტექსტით (შდრ. Sin. 40:IV,9).

11. დ [კურიაკსა] 144r—v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,21; Sin. 40:IV,10), განსხვავებულია მხოლოდ Sin. 40-ის მწუხრის ფსალმუნური საგალობლები.

12. „ღ ზ-შაბათსა“ 144v—149v.

შენიშვნა: დიდმარხვის მეოთხე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები შედგენილობითა და ტექსტით თანხვდება Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,22; Sin. 40:IV,11).

13. „უკუეთუ ორმოცთასა აქა ჰყოფდე...“ 149v—154v.

შენიშვნები: 1. თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,23) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 41-ში ცისკრის კანონის ნაცვლად კომენტარია: „გალობათა მოწამეთანი ამსახურენ“ კომენტარს მოსდევს „აჟურთხეველითსა“ და „აღიდებდითსა“ გალობანი. „აჟურთხეველითსა“ თანხვდება Sin. 18-ის „აჟურთხეველითსა“ „სხუანის“ ფენს

2. Sin. 41-ში ორმოცთა საგალობლების დასასრულს შენიშვნაა: „უკუეთუ მარტა ცხრასა ჰყო — ესე ყოველი, მაშა აქზდსა ესენი ჯა გ. გაქებენ ანგელოზნი გალობით ცათაგან მალათა შინა... უნი გ. საესენებულად საუკუნოდ არს მართალი. დზლი. ნეტარ არს კაცი“.

14. „ე კურიაკესა“ 145v—155v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,24; Sin. 40:IV,13), მხოლოდ Sin 40-ში განსხვავებულია „აღელუა“ საგალობელი.

15. „ღ ზ-შაბათსა“ 155v—161r.

შენიშვნა: დიდმარხვის მეხუთე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები შედგენილობითა და ტექსტით თანხვდება Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,25; Sin. 40:IV,14).

16. „შაბათსა“ 161r.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,26). Sin. 40-ში ამ დღეს გატანილია მხოლოდ „აქებდითსა“ განსხვავებული ტექსტით (მდრ. Sin. 40:IV,15).

17. „ვ კურიაკესა“ 161r—162r.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ისა და Sin. 40-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,27; Sin. 40:IV,16).

18. „გ ზ-შაბათსა“ 162r—166v.

შენიშვნა: დიდმარხვის მეექვსე კვირის ორშაბათ-პარასკევის საგალობლები შედგენილობითა და ტექსტით თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,28).

19. „ბზობისა შაბათსა კსენებაჲ ლაზარსი“ 166v—169r.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობელს (იხ. Sin. 18:1,29).

20. „ბზობისა დასადებელნი“ 169v—182r.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით მისდევს Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,30), განსხვავებულია მხოლოდ ლიტანიამი ჩართული II და III იბაკობი: „ჲ ჯ დ. მარჯულ მამისა მკდომარჲ კიცთა კაპარუსისაჲთა მოვალს...“; „ღ გ. ი. დღეს აღესრულა წინაწარმეტყუელება ზაქარიაჲსი...“

21. „ზ ბ-შაბათსა 182r—183v.

წყ დებ ბ ა: „...შენ, რომელმან მოციქულთა ასწავე სიმდაბლჲ და თხოვაჲ იგი ძეთა მათ ზებღღსთაჲ, შეუძლებელ ჰყავ დიდე...“ 182r—183v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის გალობანი წარმოადგენს სამუსალმუნს — „უგალობდითასა“, „აქურობედიტასა“ და „ადიდებდითასა“, წყდება „ადიდებდით-საზე“. Sin. 41 ვნების კვირის ორშაბათის შემორჩენილი საგალობლებით თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს (იხ. Sin. 18:1,31).

2. მარხეანის მასლა ეამისწირვის საგალობლებით დგება ლექციონარის გვერდით.

3. Sin. 41-ის მარხვის საგალობლები შედგენილობითა და ტექსტით თითქმის ზედმიწეენით თანხვდება Sin. 18-ის შესაბამის საგალობლებს. მცირეოდენი სხვაობანი ასახულია შენიშვნებში. რედაქციულად მათთან დგას Sin. 40-იც, თანხვდრის შემთხვევებში მოხმობილია Sin. 40-ის აღწერილობაც.

4. ხელნაწერის კიდებზე, გალობათა თუ სტიქარონთა დასაწყისების გასწვრივ, ხშირად ჩაწერილია ქანწილი, რომელიც შემკულია სამა, თითოჯერ ორა (115v), ან ექვსი (117v) ნასკვით (6v, 9v, 58v, 67v, 71v, 82v, 83v, 86v, 99v, 101v, 112v, 115v, 117v, 121v, 124v, 149v, 166v, 169v, 177v, 181v). ზოგჯერ დასაწყისებს მიანიშნებს ასო ქანის მსგავსად გადაკვეთილი ხაზები, რომელთა კიდევებს შორის დასმულია წერტილები (46v, 77v, 78v, 82r, 87v, 95v, 96v, 105v, 111v, 166r), ან ქანწილის შესამკობად გამოყენებული ნასკვი, რომელსაც თავსა და ბოლოში ახლავს ქანის მსგავსი ნიშნები (107v, 109v, 110v, 111v, 114v, 123v).

5. ხელნაწერში თავისებურადაა დაქარაგმებული თანდებული -გან და ზმნისწინი გან- (გან ე: ფარშებით).

6. ხელნაწერი Sin. 41 აღწერილია ნ. მარის მიერ (იხ. მისი აღწერილობა, გვ. 27—31).

49

იადგარი

120 ფ.: 15,8×13,5; ეტრატე; უკლო; კიდევები დაზიანებული; ზოგიერთი ფურცელი უხეშად გადაკერებულია სივრძივ ან სიგანით; პალიმფესტური გვერდები: 11r, 13r—v, 14r, 19r, 22r—v, 25r, 26v, 30v, 40r—v, 42r—v, 47v, 113v; ქვედა ტექსტი ბერძნულია (ჰდრ. ნ. მარი, აღწერილობა, გვ. 60); შედგება 15 რვეულისაგან; რვეულებრივი აღრიცხვა იწყება 21-ე რვეულით; გამოიყვანა ორი ხელი, ორივე ითანე-ზოსიმეს უნდა ეკუთვნოდეს: 1 ხელით (1r—32v) გადაწერა-

ლია Sin. 26-ის ნაწილი (26r—115v); მეორე, შედარებით გაკრული ხელით, ვაღა-
 წერილია Sin. 66 (17r—133v); [X ს.].

1. [ით ივნისი, ამბაკუმ წინასწარმეტყუელი] „...ამბაკუმის დღესასწაულ-
 სა, რომელმან გუახარა მოსლვაჲ მეუფისა...“

აქბთსა. რომელსა ქადაგებდეს. — რომელი საღმრთოთა მით ბრძანე-
 ბითა აღტაცებულ იქმენი შენ...“ 1r—3r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ისა და Sin. 64-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღ-
 წერილობა Sin. 59:59, Sin. 64:11,108).

2. „თა იელისსა გ, თომა მოციქულისაჲ, თო ღლტყსა ჳა დ გი. უფალო,
 დაღაცათუ ქრისტესა. — უფალო, დაღაცათუ არაჲ უწყოდა განსყიდაჲ თჳსი...“

ოგლბსა ჳა დ. ფარაოჲს ეტლები. — მოვედით, კადნიერად სიმღერდრი-
 სა მომგებელსა საღმრთოთა მადლისასა...“

აქბთსა. — რომელმან დიდებულ ჰყავ თომა მოციქული...“ 3r—8v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ისა და Sin. 64-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღ-
 წერილობა Sin. 59:63, Sin. 64:11,117).

3. „თა იელისსა ი, თომეოცდა ხუთთა მოწამეთა, დასდებელნი თო
 ღლტყსა ჳა ბ. გიხაროდენ და მხია. — ჟუარი ქრისტესი აიღეს წმიდათა სა-
 ჰურველად...“

ოგლბთსა დ გი. ვალობაჲ შეიწ. — კრებასა მას მოღუაწეთასა სურვიე-
 ლად ვაქებდეთ, ერნო...“

აქბთსა. — ქრისტეს მოწამენო ნეტარნო, ჰეშმარიტად გამოიშნდით
 მძლედ მტერთა მიმართ...“ 8v—16v.

შენიშვნები: 1. Sin. 59-ისა და Sin. 64-ის კალენდარში 10 იელისი გამოტო-
 ვებულია.

2. აღიშის (171r), იელისა (233r) და ახალ საწელიწდო იადგარში (Ier. 42,
 226r) „თო ღლტყსა“ არ არის, კანონი და „აქბდთსა“ კი Sin. 49-ის იდენ-
 ტურია.

4. „იელისსა ია, მართაჲსი სუმეონის დედისაჲ, თო ღლტყსა ბ გი. ჟუა-
 რითა შენითა. — ჟუარითა შენითა ქრისტე შეიჰურა...“

ოგლბსა დ გი. ვალობაჲ. — ვალობასა შევსწირავთ შენდა, მართა,
 ყოვლითა გულითა ჩუენითა...“

აქბდსა. ცხოვრების მომ. — ვითარცა ვენაჳმან რქა შუენიერმან გამოიღე
 შენ ნაყოფი სათნოჲ...“ 16r—22r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ისა (იხ. აღწერილობა Sin. 59:67) და აღიშის
 იადგარის (117v) შესაბამის მასალას.

5. „იელისსა იგ, გაბრიელ მთავარანგელოზისაჲ, თო ღლტყსა ჳა ა.
 წმიდანო მარტულნო. — გაბრიელ დიდებული გონებითა ღმრთივეგანათლებუ-
 ლითა მარადის ჰხედავს ნათელსა მას...“

ოგლბსა დ. ზღუაჲ უ. — ვითარცა მდგომარე ხარ შენ ნათელსა მას უს-
 ხეულოსა...

აქბთსა. მოგიცემის. — საღმრთოისაგან ელვისა განათლებულ ხარ, გაბ-
 რიელ...“ 22r—31r.

შენიშვნები: 1. თანხედება Sin. 59-ისა (იხ. აღწერილობა Sin. 59:68) და ადი-
 შის იადვარის (184v) შესაბამის მასალას. ეგვიპე მასალა შესულია გიორგი ათო-
 ნელის რედაქციის „თუნეში“ (იხ. Ier. 104, 58r).

2. „თუნესი“ მიხედვით კანონის ავტორია „ანდრია“ (იხ. Ier. 107, 58v).

6. „იელისსა იზ, მარინა მოწამისაჲ, ოგლბთსა კჲა დ. ზღუსა მის. — სიდ-
 რმება ლუაწლისა შესლვად კადნიერ იქმენ, ქრისტეს მოწამეო...

აქბსა. ცხორე. — ხილული ესე საშუებელი კორცთა ზრონვისაჲ განაგდ
 შენ...“ 31v—42v.

შენიშვნები: 1. თანხედება Sin. 59-ისა (იხ. აღწერილობა Sin. 59:70), იელისა
 (გვ. 236) და ადიშის (216v) იადვარების შესაბამის მასალას. სამივე კრებულში
 წარმოდგენილია მხოლოდ კანონი.

2. 33r-დან იწყება იოვანე-ზოსიმეს გაკრული ხელი.

7. „თა ავსტოსა კა, მამისა ეგლოს, ოგლბსა კჲა დ გი. უგალობდეთ
 უფალსა, რნ გან. — ეგლონ ღმერთშემოსილო, განმინათლე გონებაჲ და ცნო-
 ბაა...

აქბთსა. ცხორე. — ხილული ესე საშუებელი კორცთა ზრუნვისაჲ განაგ-
 დე შენ...“ 37v—42v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ისა და Sin. 65-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღ-
 წერილობა Sin. 59:81, Sin. 65:18).

8. „თა ავსტოსა ლ, იოვანეს თავის კუეთისანი, ოგლბსა კჲა გ. უგა-
 ლობდეთ უფალსა, მორწმუნენო. — უგალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო, რო-
 ნელმან მოსცა სოფელსა მნათობი განმანათლებელი...“ 42v—48v.

შენიშვნები: 1. საგალობლის ბოლოს, ტექსტის ხელით მიწაწერია: „წმიდაო
 ნათლისმცემლო, მეოხ მეყო წინაშე შენ მიერ ნათელდებულსა ქრისტესა ცოდ-
 ვილსა ამაჲ, ამენ“ (48v).

2. თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღწერილობა Sin. 59:83);
 Sin. 65-ში ხსენება ივრეა, მაგრამ მასალა განსხვავებული (იხ. აღწერილობა Sin.
 65:25).

3. საგალობელი აკროსტიქულია: „უგალობდეთ წინამორბედსა იოვანეს, შე-
 ვამკ(ობდეთ)“. აკროსტიქის მიხედვით ჰიმნოგრაფიულ მასალას აკლია „ობდეთ“
 ასოებზე გაწყობილი „აქებდითსა“. ეს „აქებდითსა“ შემოინახა Sin. 59. (იხ. აღ-
 წერილობა Sin. 59:83).

9. „იელის[ს]ა კა, სუმეონ სალოსისა, ორო ღლტყესა კჲა დ. მოგიცემი-
 ეს. — დღეს დამეკუიღრენით, ღირსნო, უდაბნოს ერთითა სულითა...

ოგლბსა გ გი. ღმერთსა, რნ დაანთქ. — თანამოსაყდრესა მამისასა, რო-
 ნელმანცა იქსნა იწლი...

აქბთსა. დღეს ადგა. — აღდგომისა ცხოველისა და პატიოსნისა მის ჟუა-
რისა მოვიდეს ღირსნი იგი დღეს...“ 49r--54v.

შენიშვნები: 1. თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღწერილობა Sin. 59:71); აღიშის იადგარში (გვ. 231) ტექსტი მცირედენ სხვაობას იძლევა.

2. კალენდრის რიგის მიხედვით 21 ივლისისა (სუმეონ სალოსი) და მისი მომ-
დევნო 13 აგვისტოს (მარიაშობა) მასალა უნდა მოსდევდეს 17 ივლისს (წმ. მარია-
ნა). როგორც ჩანს, ფურცლები კი არ არის არეული, არამედ გადაწერის დროს-
ვეა დაშვებული შეცდომა: წმ. მარინას „აქბთსა“ თავდება 37v-ზე და იმავე გვე-
რდზე იწყება 21 აგვისტოს (ეგლონ განწორებული) ხსენება და ჰიმნოგრაფიული
მასალა.

10. „თა აგვისტოსსა იგ, მარიაშობაჲ, ორ ღღტყსა კა დ. მგნო. — მო-
ვედით დღეს, მორწმუნენო, განწყობილნი ვალობითა...“

ოგლბსა კა ა გი. ეტლთა სიმრავლე. — მივისწრაფთ გესმანიად საფ-
ლავად დედისა ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისა...“

აქბთსა. რაჲამს შევიდეს. — კრებული უკორცოთაჲ დღეს უხილავად...“
54v—63v.

შენიშვნები: 1. კანონი და „აქბთსა“ აკროსტიქულია: „მიცალებასა ყოლად
უბიწოხასა ვალობით შევაჰკობდეთ...“

2. თანხედება Sin. 59-ისა და Sin. 65-ის შესაბამის მასალას. (იხ. აღწერი-
ლობა Sin. 59:78, Sin. 65:11).

3. კალენდრის არრევის შესახებ იხ. აქვე 49:9 მშშ. 2.

11. „სეკდენბერსა გ, ისუ ნავესი, ორ ღღტყსა კა დ გი. — უფალო,
დაღაცათუ სტრატილონად ებრაელთა ისუ ნავესი სათნო-ყავ...“

ოგლბსა. უგალობდეთ უფალსა, რწ განიყვანა. — უგალობდეთ უფალსა,
რომელმან განაპო იორდანე მდინარეჲ...“ 64r—65r.

შენიშვნა: თანხედება გიორგი ათონელის რედაქციის „თუენის“ (Ier. 124,
7v), Sin. 59-ისა და Sin. 65-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღწერილობა Sin. 59:86,
Sin. 65:28). „აქბთსა“ იადგარებში (Sin. 49, 59, 65) არ არის. Sin. 65-ში მხო-
ლოდ შენიშვნაა: „აქბდთსა ორ ღღტყვისანი სთქუნე“.

12. „სეკდენბერსა ე, აპრონისი, ოგლბსა კა დ. ზღუსა მის. — ზღუჲა ალ-
ძრული ღელვითა განაჰმე წამისყოფითა, მაცხოვარ...“

აქბსა. ხისა მიერ. — მოსე და აპრონ, ეგუიპტეს სასწაული აჩუენეს მრ-
ავალი...“ 68r—73r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ისა და Sin. 65-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღ-
წერილობა Sin. 59:87; Sin. 65:29).

13. „სეკდენბერსა იგ, ეფემიაჲკი, ორ ღღტყსა კა გ. — ჰემმარტი სას-
მელი თუისისაგან სისხლისა მოღუაწებით...“

ოგლბსა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გან. — შემოკრებულნი
ქებად ერნი შეუნიერად უგალობდ ყოვლად საგალობელსა...“

აქბსა ა გ^ი. რაჟამს შევი. — რაჟამს შევიდეს ცხოველსა მას ქორწილსა უკუდავი იგი...“ 73r—77r.

შენიშვნები: 1. თანხედება გიორგი ათონელის რედაქციის „თუნენს“ (Ier. 124, 69r), Sin. 59-ისა და Sin. 65-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღწერილობა Sin. 59:93, Sin. 65:40) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 65-ში კანონს არ მოსდევს „აქება-დიოსა“. Sin. 59-ში კი „აქებდითსას“ ტექსტი განსხვავებულია.

2. კანონის ავტორია იოვანე დამასკელი (იხ. გიორგი ათონელის რედაქციის „თუნენს“ — Ier. 124).

14. „სეკდენბერსა კთ, კუირიაკოზ^იისა, ო^ო ღ^ღტყსა კ^კა დ გ^გ. ჰ სას-წაული საკურველი. — ჰ სასწაული საკუირიველთაჲ, რომელი ღმრთისმხილველმან მოხე კუერთისსა ცემითა განაპო...“

სხუანი. ვითარმედ გხადზდით. — კრძალულებისა აღუირითაჲ მით მოაკოდინენ ვნებანი...“

ოგ^ღლბსა. გალობაჲ შეგ^გ. — ცნობაჲ საღმრთოჲ მომ^მმ^მადლე მე, ქრისტე...“

აქბსა. ნესტუსა და. — აჰკედ ზედა სიმაღლესა ქუეყანასა კეთილად ქცეეთა ზეცისათა...“ 77v—85v.

შენიშვნები: 1. თანხედება Sin. 59-ისა და Sin. 65-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღწერილობა Sin. 59:99, Sin. 65:49) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 59-სა და Sin. 65-ში „უგალობდითსას“ უძღვის „ოზ^ზთ ჰ გ^გ“ და „იბ^ბკა დ გ^გ“.

2. გიორგი ათონელის „თუნენს“ თანხედება მხოლოდ უფალო ღაღატყავისას „სხუანი“. (იხ. Ier. 124, 110v).

15. „სეკდენბერსა დ, ქსენფოროესი და ძეთა, ო^ო ღ^ღტყსა კ^კა ა გ^გ. სუფევს ღმერთი წარ. — კრებულნო მორწმუნენო, მოვედით დღეს კსენებასა მრავალსურნელისა მის ყუაველისა...“

ოგ^ღლბსა. ეტლთა. — იესუ ყოვლად ძლიერო, მომეც მონათა შენთა ძლევაჲ წინააღმდეგობთაჲ...“

აქბსა. რაჟამს შევი. — დღეს დიდებული დღესასწაული ღირსთაჲ ადესრულებიგს...“ 85v—91r.

შენიშვნები: 1. კანონი და აქებდითსა აკროსტიქულია: „იოვანეს და არკადის ქებით შეგასაჰმთ დღეს“.

2. თანხედება Sin. 59-ისა და Sin. 65-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღწერილობა Sin. 59:100, Sin. 65:50).

16. „ოკდონბერსა ე, გრიგოლი სომხითისა, დასდებელი ო^ო ღ^ღტყსა ჰ გ^გ. ყ^ყლი ნათე. — წმიდაჲ იგი ზოსტერი წისხ^სლითა წამებისაჲთა შელეგე, სანატრელო...“

ოგ^ღლბსა კ^კა დ. დანთქენ ე. — ვითარცა მწყემსი უძილი მდგომარე ხარ კადნიერად წინაშე სამებისა...“

აქბთსა კ^კა გ გ^გ. მოლუაწეო კ^კცო — მდღელთმოდღუარო გრიგოლი ქრისტეს მოწამეო, სამკაულო და შეუნიერებაო ეკლესიისაჲო...“ 91v—97v.

აქბსა კა დ გი. ლახუარსა. — უბიწოდ სცხონდებოდე, ღირსო მდღელ-
 მოძღუარო ღმერთშემოსილო ყოვლად ნეტარო... 113r—117r.

შენიშვნა: თანხლება Sin. 65-ის შესაბამის მასალას (იხ. აღწერილობა Sin. 65:92).

21. „დეკენბერსა იდ, მოდისტოსისნი, უგლბსა დ. ზღუფსაი მის. — ვით-
 ხოვთ შენგან, მაცხოვარო მაღალო, ყოვლისა მპყრობელო...“ 118r.

შენიშვნები: 1. Sin. 49. თავ-ბოლონაკლულია. შეიცავს საწელიწდო იადგა-
 რის სათუეო ნაწილს (იენისი-დეკემბერი).

2. რედაქციულად დგას საწელიწდო იადგარის პალესტინური გგუფის კრებუ-
 ლებთან: Sin. 59, Sin. 64, Sin. 65. ამ კრებულებთან შედარებით Sin. 49 გამოკ-
 რებილია.

3. გამოიყოფა ორი ხელი: ერთი — კალიგრაფიული (1r—32v), მეორე გაკ-
 რული, არაკალიგრაფიული (33r—120r). ორივე იოანე-ზოსიმეს უნდა ეკუთვნო-
 დეს. პირველი ხელით გადაწერილია Sin. 26-ის ნაწილი (26r—115v), მეორე ხე-
 ლით გადაწერილია Sin. 66-ის 17r—113v.

4. აქვს რვეულებრივი აღრიცხვა, რომელიც იწყება 21-ე რვეულით. შეიცავს
 13 რვეულს. პირველი ხელით გადაწერილია 21—24 რვეული, მეორეთი კი დანარ-
 ჩენი. 26-ე რვეულის ბოლო გვერდზე თავდება იოანე ნათლისმცემლის „აქებდიო-
 სა“ შინაწერით (იხ. აქვე, 8 შწმ. 1). გადამწერის ხელი გრძელდება, მაგრამ იწყ-
 ყება ახალი რვეულებრივი აღრიცხვა (პირველი, მეორე...).

5. მკვლევარი პ. ინგოროყვა მასალის ერთ ნაწილს (მარინა მოწამე, იოანეს
 თავის კვეთა, მარიამობა, გრიგოლ სომხითელი, ქსენეფორე, მოდისტოსი) იადგა-
 რის უძველეს რედაქციას აკუთვნებს და ავტორად გრიგოლ ხანცთელს მიიჩნევს,
 რაც საფუძველს მოკლებულია (იხ. პ. ინგოროყვა, თხზ. კრებული III, 1965,
 გვ. გვ. 257—258, 260, 264, 570—573).

6. ხელნაწერი აღწერალია: იხ. ნ. მარი, აღწერილობა, გვ. 59.

59

იადგარი. X

226 ფ.: 24,5×19; ეტრატე; უყდო, დაზიანებული; კალიგრაფიული წვრილი
 ნუსხურით, სათაურები და სახედლო ასოები მთავრულით; [X ს.]; ნაკლული.

1. [დეკემბერსა კდ, კრებაი სამწყსოს]. „...იშეა მკსნელი ადამიანთაი და
 მან განმიხუნა ბჭენი სამოთხისანი...“

აქბდოსა, ჳ სასწაული საკვრველთაი, რომელსა-იგი სიბრძნით უპყრიან
 ცანი...“ 1r—v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი თავნაკლულია, იწყება IX რვეულით, 24 დეკემ-
 ბრის „ღაღატყავას“ ბოლო ტროპართ.

2. სათაური აღდგენილია ხელნაწერ Sin. 64-ის მიხედვით (Sin. 64, 12v).

2. „დეკემბერსა კე, შობაი უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, დწდბელ-
 ნი ოო ღღტყესა კა ბ. გიხილეს რაი ქრისტე. — ვითარცა იხილვე, ქრისტე.
 ბეთლემს, ქალაქსა დავითისსა...“

სტიქერონი ბ გი, ფილიპე ბეთლემი. ფესუთა მათგან ოქროანთა შემკობილ ხარ შენ, ქალწულო...

შენიშვნა: „სტიქერონი“ აკროსტიქია: „ფილიპე ბეთლემი“, დაწერილია მალა-ლი შაირის 16 მარცვლიანი საღეჭო საზომით (იხ. ნ. მარის აღწერილობა, გვ. 102—103; პ. ინგოროყვა, თხზულებანი, III, თბ., 1965, გვ. 40, 41, 366, 553).

ოხთა ჯა დ. რაჟამს მიმცვალე ღმრთის, ამახ ზედა. — რაჟამს მოივლინე სიტყუაჲ დამბადებელი მათდა, რომელნი-იგი შენ შეპქმნენ კაცნი...

ქელთაბზნსა ა გი. ევფრენე ურანსე იმის. — იხარებენ ცანი და იშუებს ქუეყანაჲ...

უგზბდთსა ჯა დ გი. გალობაჲ შევწიროთ, მორწმუნენო. — რომელი მთიებისა წინა იშეე მამისაგან, მხოლოდ-შობილო...

შენიშვნა: ცისკრის კანონი შეიცავს მეორე გალობასაც „მოიხილესა“.

აქბდთსა დ, იო ს ე ბ ი ს ი. იოსებ საკვრველი, დღეს ღმრთისაგან განწესებული, გამორჩეულ მქმნა მცველად ღმრთისა დედისა...

სტიქერონი დავით-იაკობისი ა. ზეცისაგან. — მეფობისა ქვევითა ღირსად მოღუაწებით დავით წოდებულმან მან...“ 1v—5v.

3. „დეკემბერსა დ, წმიდათა მოციქულთაჲ ზებედეს ძეთაჲ იაკობ და იოვანესი. ორ ღღტყესა ჯა დ გი. ნეტარო ღმრთის-მეტყუელო იაკობ, შენ ჭამა იგი სიტყუსაჲ რაჟამს გესმა და შეიწყნარე...“

ოხთა ა გი. იესუ ქრისტეს მოციქულთა და განბრძნობილთა სულისა მიერ წმიდისა, ყოველნი საღმრთოათა გალობითა შევასხმიდეთ ჩუენ ღირსსა იაკობს და იოვანეს...

იბკა ა. ქრისტესა დამოწაფჲ და ჰსუ სასუმელი მისი...

უგზბდთსა ჯა დ. ზღუსა მის მეწამულისა. — იაკობს და იოვანეს ჩუენ ყოველნი უგალობდეთ დღეს...

აქბდთსა. მკნეო, შორის მწყემსად ჭეშმარიტებისად ეკლესიასა ქრისტესსა პირველად გამოშჩნდი...“ 5v—7v.

4. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკოპოსისაჲ დასადებელნი. ორ ღღტყესა ჯა დ. რომელი იწოდეთა ზედა. — რომელი იწოდე სენა სასუფეველის მღდელობაჲ ქრისტესი, ღირსო...“

სტიქერონი ა გი თეოფანის სახელსა ზედა. — თანა-არსი იგი მამისაჲ...

შენიშვნა: სტიქერონი აკროსტიქია: „თეოფანი“ (ამასთან დაკავშირებით იხ. ნ. მარის აღწერილობა, გვ. 102).

იბკნი დ გი. გამოუთქუმელისა სიბრძნისა საღმრთოასა ზილვითა...“ 7v—9r.

5. „თა იანვარსა ბ, კსენებაჲ სილიბისტროს ჰრომთა პაპისაჲ. ორ ღღტყესა ჯა ა. ზეცისა გან. — ღმრთის-მსახურსა მას მეფესა, დიდსა კოსტანტინეს, გამოუჩნდეს ბრწყინვალედ პეტრე და პავლე...“

უგზბდთსა. მარჯუნჲ შენი უ. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: სილბესტ-

როსს, რომთა ვასკოლავსა, ვაქებდეთ, ერნო-ესრე გარდავალს. — სილბისტროს, ბრწყინვალესა ვარსკულავსა, ყოველნი შემოკრებულნი ვაქებდეთ...

აქბდთსა. ზეცისა განწესებულ. — ესროდ შენ, მამაო, მწვალებელთა ერსა შურდულითა სიტყუათა...

სტიქერონი. წმიდანო მარტუ. პატერ სილბისტროს. — მამაო სილბესტროს, სიბრძნით ფრთოვან აქმენ შენ სიმალესა...“ 9r—12r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებდითა“ აკროსტიქია: „სილბესტროსს. რომთა ვარსკულავსა, ვაქებდეთ, ერნო“ (ამასთან დაკავშირებით იხ. ნ. მარის აღწერილობა, გვ. 102).

6. „ღმრთის გამოცხადებისა წინა კურიაკესა, ოდეს ესე სახარებამ იყოს და თავადსა იესუს ეწყო, დასადებლნი. ორ ღღტყვისა ჯა ა. ზეცისა ძალნი შედ. — წარმართთა ეკლესიაო, ბრწყინვალედ შემკვე, ქრისტე მოახლებულ არს...

ოხთა დ. მთიები ქალწულისაგან შობილსა მზესა მოელის დღეს...

უგლბდთსა ა. მონებისა მისგან მწარი. აზღუდნეს ზღვსა იგი წყალნი. — ქრისტეს ეგულების ნათლის-ღებამ, ქრისტე იორდანედ მოახლებულ არს...

აქბდთსა დ გი. უფლისა ტაძრად მიყვანებისანი, შობითგან მერვესა დღესა წინადაცუეთაი. უფალო, შენ დაუსაბამოა გამოშინდი დაუსაბამოსაგან ღმრთისა...

სტიქერონი. რომელმან ედემს შინა ოდეს. — შჯულისაი ყოველი აღასრულე...“ 12r—14v.

შენიშვნა: მხედვეს შესაბამის დასდებულს Sin. 64-ში. განსხვავებულია მხოლოდ „აქებდითსა“ სტიქერონი (მღრ. აღწერილობა Sin. 64:11,18).

7. „განცხადებასა წინა დღეთ დსდბლნი. ორ ღღტყვისა გ გი. იკვკვლუმელთა. არღარა მძღე. — ღმერთი განკორციელებული გამოგვჩნდი ჩუენ და აღმავსენ ჩუენ სიხარულითა მოსღვისა შენისადათა...

უგლბდთსა. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა მეწამულსა. — ღმერთსა, რომელმან განაახლა ბანითა მით მეორედ შობისადათა პირველ-შექმნული ადამ, უგალობდეთ...

აქბდთსა. დღეს აღ. — ვითარცა კაცი ლიტონი წარმოდევ შენ, ქრისტე...“ 15r—16r.

8. „იანვარსა ე, კალამონს ღამის თევამ, დსდბლნი ნათლისღებისანი. ორ ღღტყვისა ჯა ა. სამწუხ. — სამწუხროსა ლოცვასა შეგწირავთ შენდა მიმართ, უფალო...

უგლბდთსა. უგალობდეთ ყოველნი მწარისაგან. — ურწმუნო ქმნული ერი პერიოთაი, ღმრთის მბრძოლი, არა იპოვნეს შვილად აბრაჰამისა...

აქბდთსა. რაჟამს დაემშუჟალე ჟუარსა ძელი. — რომელი განჰკორციელდი სიტყუად ღმრთისა...“ 16r—18r.

9. „მე-ბ დღესა ნათლის-ღებისანი და ქსენებამ აბოასი, დსდბლნი. ორ ღღტყვისა ჯა დ. ხისა მიერ ადამ. — იყო ოდესმე იორდანე შემწყნარებელ კი-დობნისა შჯულისა უფლისა...

უგზბდთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — რომელმან
 დართენ წყალთა ზედა ზესკენელი...

აქბსა ბ. მოვედით, უგალობდეთ მადლობით ქრისტესა...

სტიქერონი. სამებასა ერთარებასა ჩუენ ვადიდებთ“ 18r—19v.

10. „მე-გ დღესა ნათლის-ღებისანი, ოო ღლტყესა ჯა გ. სპერინონ იემ-
 ნონ პროს ფერ. — მწუხრისა გალობასა შევსწირავთ შენდა, ქრისტე...

სტიქერონი. განკაცებითა შენითა ბუნებაჲ კაცთაჲ განადმრთვე, უფალო...

უგზბდთსა. უგალობდეთ უფალსა მორწ. — ჯელმან ღმრთისამან მიქსნა
 ბიროტთავან...

აქბდთსა. მოვედით თქუენ, წარმართო, და იხილეთ ძალი უფლისა იესუ-
 სისი...“ 19v—21v.

11. „მე-დ დღესა ნათლის-ღებისანი. ოო ღლტყესა ჯა დ. ბუენი რვალი-
 სანი შეჰმუსრენ და მოქლონნი რკინისანი განჰხეთქენ, ქრისტე ღმერთო...

სტიქერონი. ნათელს იღებს დღეს ქრისტე...

უგზბდთსა. რომელმან გამომიქსნა. — რომელმანცა განწმიდნა დღეს
 ბუნებანი კაცთანი...

აქბდთსა. კლდენი განსთქდეს. — ქუაბსა შინა ჰმსწირობდ, ქრისტე...“
 21v—23r.

12. „მე-ე დღესა ნათლის-ღებისანი. ოო ღლტყესა ჯა ა გი. სუფევს
 ღმერთი წარმართთა ზედა...

სტიქერონი. დაჰქსნდა საცთური პირველი...

უგზბდთსა. გამოჩნდა ღმერთი კორც. — ქრისტემან რაჲ ნათელ-ილო
 წყალთა შინა...

აქბდთსა. მოვედით აღვ. ოოთ თავმასონ. — ეჰა საკრველებაჲ, რამეთუ
 უხილავი ღმერთი გამოუჩნდი სოფელსა...

სტიქერონი. გიხაროდენთა ზედა. — უფალო, რაჲამს ნათელ-ილე კორცი-
 თა წყალთა მათ შინა...“ 23r—24v.

13. „იანვარსა იბ, ფილოთეოსისი და მოყუასთა მისთაჲ. ოო ღლტყესა
 ჯა ბ გი. ჭუართა შენითა. — განგუნათონა ჩუენ, ქრისტე, ნათლის-ღებამან
 შენმან...

უგზბდთსა გ გი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა. — რომელმანცა განწ-
 მიდა კორცთ-შესხმულმან ქრისტემან განბანითა პირველ-შექმნული იგი...

აქბდთსა. დღეს აღდგა. — შენ, ქრისტე, გამოჰბრწყინდი დღეს კორცითა
 იორდანეს...“ 25r—27r.

14. „განცხადებისა მსგევსი. უგზბდთსა დ გი. ისრაელი მონა. — ნათ-
 ლის მომცემელო და საუკუნეთა მათ შემოქმედო...

აქბდთსა. ლახურისავან. — ნათლის-ღებამან შენმან უბიწომან კაცთათჳს,
 მქსნელო, გამომიქსნნა ჩუენ წყევისა საცთურთავან...“ 27r—28v.

15. „იანვარსა იდ, ნინოასი. ოო ღლტყესა დ გი. მომიკ. — სამოციქუ-
 ლოსა მას დიდებულსა ბართლომეოსის ნაწილსა ჩრდილოთ კერძოასასა მას
 ღირს-აქმენ შენ, სანატრელო...

უგზბდსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან გა. — მოვედით, უგალობ-
 დეთ შესხმითა ქებისათა მქნესა ნინოს...

აქბდთსა. ცხორების-მომცემე. — ცხორების-მომცემელითა ვნებითა მით შენითა, ქრისტე, დამდაბლდეს ბორცუნი...“ 28v—30r.

შენიშვნა: „აქებდითსას“ გასწვრივ კიდეზე მთავრულით მიწერილია „კრ“.

16. „იანვარსა იმ, პავლე განშორებულისაჲ. ოო ღლტყესა კაჲ ა. — მოვედით, მოყუარენო დღესასწაულისანო, და უგალობდეთ ღირსსა, ქრისტეს გამორჩეულსა პავლეს ნეტრეულსა...“

უგლბდთსა. მარჯუენმ შენი. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: პავლეს იოვანე გლახაი აქებს. — პავლე განშორებული, სათნოებითა შემკული, ქრისტემან ღირსად აღიდა...“

აქბსა. ნისტვან სეივტონე კათი. — მარხვითა და ლოცვითა განსწმიდე სუელი შენი, ღმერთ-შემოსილო პავლმ...“ 30r—32r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია.

17. „იანვარსა ით, კსენებაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა ანტონი ეარახისაჲ(!). ოო ღლტყესა კაჲ დ ვო. მომიკსენენ ჩუენ, ქრისტე. — ღირსო მამაო, რაჲამს გესმა ვამა იგი სახარებისაჲ, თქუმილი უფლისა მიერ...“

უგლბსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. — მოვედით, მორწმუნენო, მარტულთ-მოყუარენო, სარწმუნოებით უგალობდეთ ანტონის...“

აქბდსა. მამაო წმიდაო, შენ შეიჭუერ წყობად უღმრთოთა...“ 32r—33r.

18. „იანვარსა კა, ღირსისა მაქსიმოს დამსკელისაჲ. ოო ღლტყესა კაჲ ა. წმიდანო მარტულნო. — მართალო მაქსიმოს, ღირსო, სარწმუნოებისათჳს მკნედ მოღუაწეო...“

სტიქერონი დ ვი. ალაღის ტუ კვრიოთი ე მაქსიმოს. — ხარებდ უფლისა მიერ, ღირსო მაქსიმოს, სიბრძნითა მით განმტკიცებულო...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განი. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: დიდებულსა მაქსიმოსს ოგალობდით. — დიდებულო მაქსიმოს, საღმრთოჲ იგი მაღლი სულისაჲ დღეს ენისაგან შენისა ღმრთიე განბრძნობილისა დააწითე ჩემ ზედა...“

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია.

აქბდთსა. მოწაფეო მაცხოვრისაო, მღდელთ-მოძღუარო. — ვითარცა მღიდრად ღმრთის-მეტყუელმან მართლმადიდებლობისამან მაქსიმე პატივი საუკუნოჲ მოიგო ქადაგებითა ქრისტეს ღმრთისა ჩუენისაჲთა...“ 33r—35r.

19. „იანვარსა კბ, ტიმოთე მოციქულისაჲ. ოო ღლტყესა დ. ხისა მიერ. — ხვლოდე, ნეტარო, მცნებათა გზასა დაუბრკოლებელად...“

უგლბდთსა. დაანთქენ ვნებანი სული. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: ტიმოთეს, მთიებსა ეფესოსისაჲ, ოგალობდეთ. — ტაძრად სამეფუოდ გამოვჩნდით და აღვაშენეთ თავნი ჩუენნი სადგურად სულისა წმიდისა...“

აქბდთსა. ბოროტმან ერმან უღმრთომან ბოროტი ზრახვაჲ აზრახეს...“ 35r—37r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებღისთა“ აკროსტიქია.

20. „იანვარსა კვ, იუდა მოციქულისაჲ. ო^ო ღ^ღ ღ^ღ ტყცსა ა. ზეცისა სუფევი-სათსუ გსუროდა შენ, ღირსო...

უგ^ღ ღ^ღ ბდთსა. მარჯუენე შენი უძლე. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: გიხაროდენ, იოდა, მოციქულო ქრისტესო. — გიხაროდენ, იუდა, მოციქულო ქრისტეს მეუფისაო...

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია.

აქ^ბ ღ^ღ ბდთსა. წმიდანო მარტუ. — გიხაროდენ, ბრძენო, ღირსო მოციქულო უფლისაო...“ 37r—39r.

21. „იანვარსა კვ, გრიგოლი ღმრთის-მეტყუელისაჲ. ო^ო ღ^ღ ღ^ღ ტყცსა დ. ტიპზრინი სულღოსისუ თეო. — ცეცხლისა ენითა მაგით, ღმრთის-მეტყუელო შენ გრიგოლი, ღმრთის მბრძოლთა მათ მწვალებელთანი განუხერხენ ენანი ნათნი...

იბ^კ ა დ გ^გ ი. ტის ევსევიას უპოკუმფსას ტო ხრის. — ღმრთის-მსახურებისა-სა მოუდერე ტკბილსა უღელსა...

უგ^ღ ღ^ღ ბდთსა წ^ა ა. მონებისა მისგან მწარისა. — ქრისტემან განაპო ზღუაჲ ბრძანებით...

აქ^ბ ღ^ღ ბდსა. ღმრთის-მსახურებისა ტკბილსა უღელსა მოუდრიკე ქედი შენი...

იბ^კ ა დ გ^გ ი. თეუ გელონოს სტომა თეო ღრაფო. — ღმრთისა პირ აქმენ შენ, ღმრთიე დაწერილი...“ 39r—41v.

22ა. „იანვარსა კვ, კსენებაჲ იოვანე ოქროპირისაჲ. ო^ო ღ^ღ ღ^ღ ტყცსა წ^ა ა. ზეცი. იოვანეს სახელსა ზედა. — იაკობ მოხუცებული, გონება მხედველი ღმრთისაჲ, იქმნა მომასწავებელ ნიშნა მას ჟღარისასა...

ოხ^თ ა. წმიდანო მარტულ. — ოქროსა ენასა, ღირსსა, განათლებულსა მას, ზეცით ცნობილსა...

უგ^ღ ღ^ღ ბდთსა ა. უგალობდეთ ყოველნი, რომელმან მწარისაგან. — ოქროპირო, ქრისტესგან აქმენ შენ ღმერთ-შემოსილ...

აქ^ბ ღ^ღ ბდთსა დ. მენე. ხრუსუტილავენ სტეონ. — ოქროსა უბრწყინვალესად ბრწყინავ სწავლითა მოძღურებისაჲთა...

სტიქერონი დ. მკ. ექსეთუქი ტუ თეუ. — შენ მიერ დანერგულ აქმნა გულთა ჩუენთა ნიქი იგი...“

შენიშვნა: „ო^ო მესმას“ გასწვრივ, კიდევ, მიწერილია: „აკლ“. ამავე ადგილას ეს მინაწერია Sin. 64-შიც (58v).

ბ. „ოქროპირისანივე ო^ო ღ^ღ ღ^ღ ტყცსა წ^ა დ. მკნეო შორის. — ოქროვანსა ორღანოსა და სულიერსა ებანსა, წყაროსა ღმრთისმეტყუელებისასა, ღირსსა ეკლესიასა...

სტიქერონი. მოგიცემის, ღმერთო, სს. — მოგუეცა ჩუენ ყოველთა მწყემსი კეთილი...

იბ^კ ი დ. იტუ სტომატოს სუ. — პირით შენით, ნეტარო, გამობრწყინდა მადლი...“

გ. „სხუაჲ ჳა გ. სკეოს ენ თეონ. — საღმრთოთა შიშისა მოგებთა ჳურ რჩეულ იქმენ შენ...“

უგალობდითსა დ გ. ი. ეტლთა მფლობელი და. — იქმენ ქადაგ სინანულის მკურვალედ, ღმერთშემოსილო მამაო...“

აქბდთსა ჳა ა გ. ი. საბა ნეტაროთა ზედა. — ღირსო მამაო იოვანე, ყოლად ნეტარო...“

სტიქერონი. გიხაროდენთა ზედა არიან. — გიხაროდენ, ოქროსა ნესტუ. ღმრთისა ეკლესიისა სულიერო ებანო...“ 41v—47r.

შენიშვნა: 46r-ზე, „აკურთხევდითსა“ გასწვრივ, კიდეზე, ტექსტის ხელით მიწერილია „აკლს“.

23. „იანვარსა ლ, იგნატის პატოსანთა ნაწილთა აღმოყვანებამ პრომიო ანტიოქს. ორ ღლტყესა დ. ღმრთისმეტყუელებისა თავად. აღმოჰბ. ნაწილნი.“

ონთა ჳა ა გ. ი. გიხაროდენ, ღმრთის-მოძღურებისა ყუავილო...“

იბკნი ჳა გ. თეო პნევმატი პეფოტის მენოს. — საღმრთოთა სულითა განათლებულმან ამპარტავანებამ მძღავრთაჲ განაქიქე...“

სხუაჲ ჳა დ გ. ი. ი ტონ ლოღონ სუ ხარის. — სიტყუთა შენთა მაღლი და სულიერი მოძღურებამ შენი გუექმნა მორწმუნეთა კიბე...“

უგლბდთსა დ. ზღუსა მის მეწა. ითუნას პროსარ. — მეოხებთა შენითა, ღმერთ-შემოსილო ეგნატი, კეთილად განაგე ცხორებამ ჩემი.“

აქბდთსა. ხისა მიერ ადამ, ამას ზედა. — სერაბინმან ესაჲს ბაგეთა შეახო ნაყუერცხალი...“ 47r—49v.

24. „თა ფებერვალსა გ, მიცვალებამ სუმეონ მოხუცებულისაჲ. ორ ღლტყესა ბ. ე სუ სიონ აგივრეკეს ტ. — შენ, სიონ, მოუწოდე შვილთა შენთა დღესასწაულებად...“

სტიქერონი გ გ. ი. მჯდომარე ეტლ. — შეამკვე დღეს სასძლოჲ შენი, სიონო...“

უგლბდთსა ა. რომელი შეეწია ღმერთი მოსეს. — რომელი განკორციელდა ჩუენთს ქალწულისაგან ღმერთი...“

აქბდთსა. წმიდაო მარტულ. — რომელი პირველად მოსეს მთასა სინასა ნოსცა შჯული...“ 49v—51r.

25. „ფებერვალსა დ, ელია მოწამისა დამასკელისაჲ. ორ ღლტყესა ჳა დ გ. ი. მომიკსენენ ჩუენ, ქრისტე, სოფლის. — შევასხმიდეთ ყოველნი ღირსსა ელიას გალობითა საღმრთოთა...“

უგლბდთსა. გალობამ შეეწიროთ, მორწ. ფერთონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: გალობით შევასხმიდეთ მოწამესა ელიას. — გალობამ შეეწიროთ, მორწმუნენო, დღეს გონებითა უბიწოთა...“

აქბდთსა. ლაზუარსა. — ღმობიერად ყოველნი ვისწრაფით აღსრულებად...“ 51r—53r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ აკროსტიქია.

26. „ფებერვალსა მ, კსენებამ ალათიანგელოზ მოწამისაჲ, დამასკელ მთა-

ვარებისკოპოსისაჲ. ო^რ ღ^ლტყვესა ჯ^ა ა. ზეცისა განწყობილთა მათ სიჩქედთ-
გან ჰბაძეველი...

უგ^ლბდთსა. მარჯუენჲ შენი. — საღმრთოჲსა სულისა წყაროჲ უმურველი
მოგუმადღე ჩუენ მეოხებთია შენითა...

აქ^ბდთსა. წმიდანო მარტულნო. — იხარებს დღეს ღირსად წმიდაჲ და ყო-
ლად დიდებული ეკლესიაჲ...“ 53r—55r.

27. „ფებერვალსა თ, მამისა ჯერასიმესი. ო^რ ღ^ლტყვესა დ გ^ი. უღაბნო-
თა შინა იორდანისთა ფრად განჰბრწყინდი...

უგ^ლბდთსა. გალობაჲ შეეწიროთ. — სიღრმჲ სიბრძნისა საღმრთოჲსაჲ,
ღირსო...

აქ^ბდთსა. ცხოვრების მომ. — ჰყუაოდე შორის მათ მონაზონთა, ღირსო,
ეთარცა ვარდი...“ 55r—56v.

28. „ფებერვალსა ივ, ჯსენებაჲ ჰამილე კესარიელისაჲ და მოყუასთა მის-
თაჲ. უგ^ლბდთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღ. — გიგალობთ შენ, უფალო
ღმერთო ჩუენო...“ 56v—57v.

29. „ფებერვალსა კვ, ჯსენებაჲ პორფირი ღაზეღ ეპისკოპოსისაჲ. უგ^ლბ-
დთსა ჯ^ა ბ. ლელვათა დანათქა პ. — ენისა ჩემისა კრულებაჲ განჰჰსენ, მეუ-
ფეო...“ 57v—59r.

30. „ფებერვალსა კვ, ჯსენებაჲ პროტერეოს აღექსანდრელ პატრიარქისაჲ.
ო^რ ღ^ლტყვესა ჯ^ა ა. ეპა საკურველთა ზედა. — შენ, მოღუაწეთა მათ სიქადუ-
ლო და სათნოებთა საუნჯეო, ნეტარო...

სტიქერონი. წმიდანო მარტულნო, ს^წფლე. — სიბრძნითა შემკობილმან ნა-
თლად განაბრწყინვე სათნოებაჲ შენი...

იბ^კა ჯ^ა დ. ორკერძო შენდა გვრჯვნი უხრწნელებისაჲ ქრისტემან, ნეტა-
რო, მოგანიჰა...

უგ^ლბდთსა დ. ფარაოს ეტლები. — აგებულებისაებრ. კაცთა ბუნებისა
ოთხთა ნიეთთა ზედა ოთხნი ნაყოფნი გამოხუენ...“ 59r—61v.

31. ა. „წმიდასა კურიაკესა კორცითა აღებასა დ^სდბლნი. ო^რ ღ^ლტყვესა
ჯ^ა ა. დიდი მღღელთმ. პროს კათარომენ აგტუს ადელფუ. — განვიწმიდნეთ
თავნი, ძმანო, სათნოებთა სამეფოთა ღირსებითა...

სტიქერონი. სამწუხროსა ლოც. დია ნისტუას კათართინე სპევსომენ. —
მარხეთა ვისწრაფთ განწმედად მწინკულისაგან ცოდვათაჲსა...

უგ^ლბდთსა. მარჯუენე შენი უძ. — ვინ შემძლებელ არს მითხრობად სა-
ხარებისა შენისა, ქრისტე ღმერთო...

აქ^ბდთსა ჯ^ა ბ. ზეღუმან მან წინაღწარ. ელამდსენ ტის ენკრატისა ტუნ. —
გამობრწყინდა მარხვისა შეუენიერებაჲ დღეს...

მწუხრი, ო^რ ღ^ლტყვესა ჯ^ა ბ გ^ი. უფსკრულმან. — ოდეს მოხვედ დიდე-
ბით, მსაჯულო სიმართლისაო...

ოხ^თა ა გ^ი. განვიწმიდნეთ თავნი ჩუენნი, ძმანო...“ 61v—65r.

შენიშვნა: მოსდევს ორშაბათ-პარასკევის ხეედრნი: ორშაბათსა კორკიელსა
(უგ^ლბდთსა ა, აქ^ხდთსა, აღ^ბდთსა), სამშაბათსა (მ^წხლსა ბ, აქ^ხდთსა, აღ^ბდთსა),
ოთხშაბათსა (გ^წმ^წლ^წსა ბ, აქ^ხდთსა, აღ^ბდთსა), ხუთშაბათსა (ო^რ მ^წსა დ, აქ-
ხ^წდთსა, აღ^ბდთსა), პარასკევისა (ღ^წმთგ^წნსა დ გ^ი, აქ^ხდთსა, აღ^ბსა) 65r—67v.

ბ. „ყველიერისა შაბათსა, ყოველთა მამათა სახელებისა კსენებაჲ. ორ ღლტყვსა ჳა დ გი. — მოვედით, მორწმუნენო, ყოლად ქებულთა მამათა გლობით შევასხმიდეთ...“

უგლბდთსა. გალობაჲ შეეწიროთ, მორწმუნენო. — გალობითა სულიერითა დღეს ყოველნი შევასხმიდეთ ღირსად ნეტართა მამათა...“

აქბდთსა. ვითარმე გაქებდეთ თქვენ, მამანო, სამოთხედ სამუებლისად აღყუავებულად...“ 67v—72r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი შეიცავს მყოფე გალობასაც — „მოიხილესა“.

32 ა. „წმიდასა კრიაკესა მარხვათასა ყველიერსა. ორ ღლტყვსა ჳა ა. რაჟამს დაემშჳულაჲ ჳუარსა ძელისა. ტისნის ტიას ისიდონ დოქსომეთა. — მოწევნასა მარხვისასა მივეგებვოდით, ძმანო...“

სტიქერონი დ. ელამფსენ იხარისუ კურიე. — გამობრწყინდა განმანათლებელი სულსა...“

უგლბდთსა ბ. დღევათა დაანთქა. — ამაღლდა ქრისტე ჳუარსა ზედა და წინააღმდგომი მტერი განაქარვა ღმრთეებით...“

აქბდთსა ჳა ა გი. დედანი იგი მირბიო. დევტეპესტი აპერლასომეთა ტის ლამპრა. — მოვედით, მორწმუნენო, და შევიცვალნეთ ჩვენ ნათლად საქმენი ბნელისანი...“

მწუხრი, ორ ღლტყვსა ბ გი. სასოწარკუეითილ. — ვინ არაჲ მტიროდის მე შეტოთმილსა ამას...“ 72r—75r.

შენიშვნა: მოსდევს ორშაბათ-პარასკევის ხეღერნი: პირმარხვად ცისკრად (იბაკონი ჳა ა, უგლბდთსა ბ, აქბდთსა, აღბდთსა, აქბდთსა, მწუხრი ორ ღლტყვსა ჳა ა გი), სამშაბათსა (იბაკონი ჳა ა გი, შხლსა, აქბდთა, აღბსა, აქბდთსა), ოთშშაბათსა (იბაკონი ბ, გმძლდსა, აქბსა, აღბსა, აქბსა), ხუთშაბათსა (იბაკონი ა გი, ორ შსა, აქბდთსა, აღბდთსა, აქბსა დ, მწუხრი, ორ ღლტყვსა დ), პარასკევსა (იბკნი ჳა ბ, ღმთგნსა, აქბდთსა, აღბდსა, აქბდთსა დ გი) 75r—80v.

ბ. „მე-ბ შაბათსა, თევდორესი. ორ ღლტყვსა ჳა დ. ეგზებოდე ცეცხლითა მით შურისა მის საღმრთოჲსაჲთა...“

ონთჲ ა გი. საბა ნეტარო. — ღმრთივ განბრძნობილო, ბრწყინვალეო თევდორე...“

იბკჲ დ გი. თეავგი პანტეე ქიან. — საღმრთოჲსა მადლისა აღებითა კერპთა საცთური დაანთქი...“ 80v—81v.

33. „მე-გ კურიაკესა, ორ ღლტყვსა ჳა ა გი. გიხაროდენტა ზედა. ტუ სტადიონ ტონ არეტონ კეიტ. — ასპარეზი სათნოებთაჲ განდებულ არს...“

უგლბდთსა გ. რომელმან წამის-ყოფით შეკრიბნა. — უღმრთოებაჲ აიღეს უვარის-მყოფელთა ქრისტეს ღმრთისათა...“

აქბსა ბ გი. ოსპერეფის ხრისტოს ტის მათი ტისტა. — ვითარცა ჳრქუა ქრისტემან მოწაფეთა: ილჳებდით და ილოცევდით...“

მწუხრი, ორ ღლტყვსა, წინაწარმეტყუელთაჲ ჳა ბ გი. უფსკ. — შენ, დაუსაბამოჲსა მამისაგან შობილსა უგორცოდ, გამოუთქუმელად...“ 81r—83v.

შენიშვნა: მოსდევს ორშაბათ-შაბათის ხვედრნი: ორშაბათსა (უგლბდთსა დ გი, აქლდთსა, აღბსა), სამშაბათსა (მზლსა დ გი, აქლსა, აღბდსა), ოთხშაბათსა (გნძლდსა გ, აქლდთსა, აღბდთსა), ხუთშაბათსა (ოო მსა ბ გი, აქლდთსა, აღბდთსა). პარასკევსა (ღმთგსა ა გი, აქლდთსა, აღბდსა), შაბათსა (ღლტყესა გ, კზლსა, აქლსა, აღბდსა, აქბდთსა) 83v—88v.

34. „მე-დ კურიაკესა, ოო ღლტყესა ბ გი. უფსკრუ. — პატერას ეტოკტის ტინ ტინე პილრაფესთუს. — მამაო სახიერო, შემოქმედო ყოველთაო, მომხედენ უცხო-ქმნულსა აპას...

სტიქერონი ა. აბოსუტუ პროს ოპუტონ. — პირისაგან შენისა განძებულ ვიქმენ, უფალო...

უგლბდთსა დ. ზლუსა მის მეწამულისა ლე. — კრებად უერის-მყოფელთა უმჭულთა შეკრბა ამოდ...

აქბდთსა ბ. რომელი იშვა მამისაგან. — ტონ ხალეპონ ტონ ფრესმატონ ეან სალ. — უგუნურებით სასიძობელი იგი სამკაული განვიძარცუენ...

მწუხრი, ოო ღლტყესა კა ბ. გუნდი მარტულთაჲ. — მოვედით აწ ყოველნი, შეურდეთ უფალსა სინანულითა...“ 88v—91r.

შენიშვნა: მოსდევს ორშაბათ-შაბათის ხვედრნი: ორშაბათსა (უგლბდთსა დ გი, აქლდთსა, აღბა), სამშაბათსა (მზლსა კა გ, აქლდთსა, აღბდსა), ოთხშაბათსა (გნძრლდსა ბ, აქლდთსა, აღბდსა), ხუთშაბათსა (ოო მსა კა ბ გი, აქლდთსა, აღბდსა), პარასკევსა (ღმთგსა ა, აქლდთსა, აღბსა), შაბათსა (ღლტყესა დ გი, კზლსა, აქლსა, აღბდსა, აქბდთსა) 91r—95v.

35 ა. „მე-ე კურიაკესა, ოო ღლტყესა დ. ხისა მიერ ადამ. ზილოსომენ უი პისტი ტონ თეო. — მივჰბაძვიდეთ, მორწმუნენო, მეზუერისა მის სულ-თქუმით ლოცვასა...

უგლბდთსა ა გი. ეტლთა სიმრავლმ მკედ. — ძლიერმან ბრძოლასა უფალმან, მეუფემან ქრისტე, განუღვა მავმ მტერსა...

აქბდთსა დ. კლდენი განი. მიმისომეთონტელო ნუთიბტთა. — მივჰბაძვიდეთ, მორწმუნენო, მეზუერისა მის სინანულსა...

მწუხრი, ოო ღლტყესა კა ბ გი. მძლე ვქმენ. — დასთარგუნე შენ, ქრისტე, მთავრობად იგი ბნელისაჲ...“ 96r—98r.

შენიშვნა: მოსდევს ორშაბათ-სამშაბათის ხვედრნი: ორშაბათსა (უგლბდთსა კა გ, აქლდთსა, აღბსა), სამშაბათსა (მზლსა დ გი, აქლსა, აღბსა). 98r—100r.

ბ. „ოთხშაბათსა შოა მარხვისასა, კოსტანტინეპოვლის გამოყვანებად ძელისა ცხორებისაჲ, დსდლნი ოო ღლტყესა კა ა. ზეცისა ძალნი. — ბრწყინვალედ შეენიერ არს ჩუენდა კრებად ესე...

უგლბდთსა. დღესა მას აღდგომისასა ვი. — დღესა ცხორებისასა ვიხარებდეთ, ერნო...

აქბდთსა. რაეამს დაემშუქალმ ჭუარსა ძელისა. — რაეამს დამბადებელი მოწყალმ ექმნა წყალობით თუსთა დაბადებულთა...“ 100r—102v.

გ. „მე-ე ხუთშაბათსა, კსენებად წმიდისა იოვანე ნათლისმცემლისაჲ. ოო

დღტყვსა ა გ.ი. გიხაროდენ, თავო შეუნიერო, ბრწყინვალეო და ანგელოზთა-
 გან პატივ-ცემულო...

სტიქერონი დ გ.ი. ვითარმედ გხადოდი. ლუხნოს ნუ. — მთიები იგი ბრწყინ-
 ვალც გამოვჩნდა...

იბკნი კა ბ. მნიმი დიკეონ მე ტონ კომიონ. — საქსენებელი მართალთაჲ
 ქებით აღესრულების...

სხუაი დ. ოს თეონ თისავრისმა. — ვითარცა საუნჯე დამალული ქუეყანასა,
 ქრისტემან გამოვცხადა თავი შენი, წინამორბედო...

სხუაი დ გ.ი. ოსენ ტა მითთისავროსის დოქსის. — ვითარცა მარგალიტი
 მრავალსასყიდლისაჲ, დადებული სარქუანსა შინა, თავი წინამორბედისაჲ აღ-
 მოვცვენდა...

უგლბდთსა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — ვითარცა მთიებსა, წინამბრძოლსა
 მზისა მის სიმართლისასა, განგიციდი თუალითა სულისაჲთა, წინამორბედო...

აქბდთსა. მოვიცემიეს, ღმერთო, სასწაულად. იანჯქე პროპილე ატი სინკ-
 რატიას. — განახუნა წინა ბჰენი მარხვათანი საგალობელმან თავმან შენმან
 იოვანე...“ 103r—106r.

დ. „მე-ე პარასკევსა, ჭუარისაჲ. იბკნი კა დ. რომელი აჰმალდა ჭუარსა
 ზედა ნეფსით თუსით...

უგლბდთსა. ზღუსა მის მეწამულისა. — რომელმან ცანი გარდაართხენ,
 განიპყრენ კელინ ჭუარსა ზედა...

აქბდთსა. რომელმან დაითმინე ვნებაჲ ჩუენთუს ჭუარსა ზედა, ქრისტე
 ღმერთო ჩუენო...“ 106r—108v.

ე. „მე-ე შაბათსა, კსენებაჲ წმიდათა წინაწარმეტყუელთაჲ და მოწამეთაჲ.
 უგლბდთსა დ. დაანთქენ ვნებანი. — მდგომარენო საყდარსა ღმრთისასა კადნი-
 ერად წინაწარმეტყუელნო...

აქბდსა დ გ.ი. უფალო, დაღაცათუ მრავალ არიან ცოდვანი ჩემნი წინაშე
 შენსა...“ 108v—110r.

36 ა. „მე-ე კურიაკესა, ოო ღღტყვსა ა გ.ი. მოვედით, აღ. ტინ ტრავმატო-
 თისან კეესტინ. — წყულუსა სულსა ჩემსა და დამდაბლებულსა, უფალო,
 ულხინე...

სტიქერონი დ. რაჟამს მოწყალც ექმნა. — რომელსა ყოველთა კაცთაჲ გნე-
 ბავს ცხოვრებაჲ...

უგლბდთსა ბ გ.ი. უქუელეველად ზღუაჲ წიაღ ვლო. — შენ, რომელმან
 თავს-იდევ ვნებაჲ კორცთა ნეფსით თუსით, მაცხოვარ...

აქბდთსა ა გ.ი. მასტიქიტის ტონ ტონი ემუ. — წყალობითა შეცოდებ-
 ლულთაჲთა იგუემნეს ბჰენი ჩემნი ავაზაკთა მიერ...

მწუხრი, ოო ღღტყვსა ბ გ.ი. ანგელოზთა მკედ. — ანგელოზთა კრებულ-
 ნი განკვრეებულნი მწოდინ...“ 110r—113r.

„მე-ვ ორშაბათსა, უგლბდთსა დ. დაანთქენ ვნე. — დაშრიტე, მოწყალეო,
 სულისა ჩემისა დამოქმელი ზღუაჲ...“

შენიშვნა: მოსდევს მე-ვ სამშაბათის ხედრი (მხლსა ბ გ.ი, აქბდთსა, აღბ-
 დსა).

ბ. „მე-ვ ოთხშაბათსა, ღმრთისმშობლისაჲ. უგლბდსა დ. ზღვსა მის მეწამულისა. — ყოველთავე ჭირვეულთათჳს შენ ნუგეშინის-მცემელად გამოშინდი...“ 115v—117v.

შენიშვნა: „ლამითგანასა“ ტროპარის — „შენ, უფალო, მარხვითა განწმენდილსა ელისეს უწოდე“ — გასწვრვებ კიდევ მთავრულით მიწერილია „ჟრ“.

გ. „მე-ვ ხუთშაბათსა, მოციქულთანი. უგლბდსა დ. ზღვსა მის მეწამულისა. — სულსა მიერ წმიდისა განათლებულნი მოციქულნი, განგვანთლეთ გონებაჲ ჩუენი...“ 117r—119r.

დ. „მე-ვ პარასკევსა, კსენებაჲ კვირილე იერუსალემელ პატრიარქისაჲ. ორ ღლტყესა გ გი. მოღუაწენო წმიდანო ცხ. — მღდელთ-მოდღუარო კვირილე, თანა-ზიარ მადლთა ქრისტესთა ქუეყანასა გამოშინდი...“

უგლბდსა გ გი. რაითა უგალობდე დიდებასა შენსა, ქრისტე, გამო. — მართლმადიდებლობისა სუეტო, სიქადულო და შუენიერებაო...

აქბსა. დღვ ვენებისა შესცვ. — მღდელთ-მოდღუარო კვირილე, სანატრელო, მოგემაღლა ღმრთისა მიერ სიბრძნე...“ 119r—121r.

ე. „მე-ვ შაბათსა, მთავარანგელოზთაჲ. უგლბდსა დ. დანთქენ ვენებანი. — ბუნებით ბრწყინვალენო, საღმრთოჲსაგან დიდებისა ბრწყინვალედ ელვითა განათლებულნი ანგელოზნო...“

აქბსა. რომელი მკდომარე ხარ ცეცხლისფერთა ეტლთა ზედა...“ 121r—123r.

ვ. „მე-ვ კვირიკესა, ორ ღლტყესა დ გი. სარწმუნოებით ყოველნი. ტის ფსუხოვლაუს ისა ოდის. — სულთა ვენებისა საკეთურთაგან განმთავისუფლენ ჩუენ...“

უგლბდსა გ გი. წამის-ყოფითა, ღმერთო, ბუნებანი. — სიბრძნეთა შენთა, ქრისტე, მიუწოდმელთა სიღრმითა, ვერ შემძლებელ არს ბუნებაჲ დაბადებულთაჲ ცნობად...“

აქბდსა დ გი. რომელმან ედემს შინა ოდესმე. კოკინონ ვისონ. — ბისონითა და ზეხითა იხარებდა ბრწყინვალედ მდიდარი იგი...“

მწუხრი, ორ ღლტყესა ბ გი. თქუენ, წინაწარმეტყუელნი და. — აღდევით, აღვიდოდეთ ყოველნი ღელესა მას იოსაფატისასა...“ 123r—125v.

ზ. „მე-ზ ორშაბათსა, უგლბდსა დ. ზღუჲა უვალი. — ჭუარსა ზედა განიბყრენ მკლავნი შენნი, ღმრთისა სიტყუაო...“

აქბდსა. მოგუეც მოშიშთა შენთა სასწაული, უძლეველი ჭუარი შენი, ქრისტე...“ 125v—128r.

შენიშვნა: მოსდევს სამშაბათ-ხუთშაბათის ზედრნი: სამშაბათსა (მზლსა ბ გი, აკხსა, აღბდსა), ოთხშაბათსა (ვწმლდსა გ, აკხდსა, აღბდსა), ხუთშაბათსა (ორ მსა დ გი, აკხდსა, აღბდსა) 128r—130v.

გ. „ზ ბზობისა პარასკევსა, მღდელთ-მოდღუართაჲ. ორ ღლტყესა კჲ ბ გი. სასოწარკუეითლთა ზედა. — მოგუეცა წამალი სალხინებელი...“

სტიქერონი ა. აგიოს მარტუროს კვიროს. — უფროჲს მზის-თუალისა ბრწყინვალედ გამოშინდით, ღმერთ-შემოსილნო...“

უგლბდთსა დ გი. ეტლთა მფლობელი და. — უგალობდეთ ქრისტესა მეუფესა სიხარულით, მორწმუნეო...

აქზდთსა. იშვე შენ ქუეყანასა, იესუ. — აღსარულე ყოველივე სიმდაბლმ კაცთათჳს შენ, მეუფეო...“ 130v—133v.

დ. „შაბათსა ზ-სა, ლაზარესი. ორ ღღტყვსა კა დ გი. უფალო, ლაზარე. — უფალო, შენ თანა წარიყვანენ მოწაფენი იგი შენნი...

უგლბდთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა ვითარცა. — რომელმან სიტყვთა ყოველივე, ღმერთო, არაარსისაგან არსად მოიყვანენ...“ 133v—136r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონს მოსდევს „ხედრნი ლაზარესნივე დ გი“ (ღღტყვსა, აქზდთსა, აღზსა, აქზდთსა). „აქებდითსა“ სათაურის გვერდით, მთავრულით მიწერილია „კრ“. ეს მინაწერია Sin. 64-შიც (132r).

38 ა. „დსდბლნი ხარებისანი. უგლბდთსა კა დ. დაანთქენ ვნებანი. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: ლე ო ნ ხოცისა პროპატიციელისა თქმოლი. — ლამპრითა ბრწყინვალითა მივეგებნეთ შემკობად მოწვეწულსა ბრწყინვალესა დღესასწაულსა...“ 136r—137r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია (ამასთან დაკავშირებით იხ. ნ. მარის აღწერილობა, გვ. 102; პ. ინგოროყვას თხზულებანი, III, გვ. 552). აღწერილობაშიც და გამოკვლევებშიც ეს აკროსტიქი შეცდომით მითითებულია ხარიტონის საგალობელთანაც (იხ. Sin, 59, 221v).

ბ. „ხარებისანივე. უგლბდთსა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: გიხაროდენ, მომადლებულო, ოფალი შენ თანა. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან სათნო-ყავ სიმდაბლით ქალწულისაგან განკაცებამა...“ 137r—138v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია.

39. „დიდსა ზეთშაბათსა შოალამისანი კა ბ გი. ედრამენ ლედონ იუდას ტუს. — ის[წ]რაფა იუდა და ჰრქუა უშჯულოთა მწიგნობართა...

სხუაჲ გ. ზ იუდას სონ ეფონ ისენ სე. — იუდა განგყიდა შენ, უფალო...

ფსალმუნი. მაცხოვრე მე, ღმერთო, რამეთუ მოაკლ.

სხუაჲ გ. ესტისან ტა ტრიკონტა არჯურია. — განაჩინეს ოცდაათი იგი ვეცხლი სასყიდელად პატიოსნისა...

სხუაჲ ესე კმითა გარდათქუან: მივსენ მე მტერთა.

ფსალმუნი. მივსენ მე მოქ...

სხუაჲ გ გი. კვრიე იპიტობათოს. — უფალო, რაჟამს წარსდევ ნეფსით ვნებად...

ფსალმუნი. ღმერთო, ღმერთო ჩემო, მომხე.

სხუაჲ ბ გი. იკევეტუ აპოსთისან ეკტის შიროს სუ. — რამეთუ იგინი კელისა შენისაგან განგეშორნეს... ესე კმითა სთქუა ამით ფსალმუნითა მიმოგდებით ორ-ორით: ღმერთო, შევიდეს წარმა...

სხუაჲ ბ გი. ლეჯეო იუდა. — თქულა იუდა, უშჯულოო და შემასმენელო... ფსალმუნი. შენდამი, უფალო, კმა-ვყავ.

სხუა ბ გ^ი. ანტი ტუ ალაპოან მეენდე ებალ ლონ. — სიყუარულისა ჩე-
მისა წილ მასმენდეს მე...

სხუა ბ გ^ი. ო ანაბალომენოს ფოსოს იმატიონ. — რომელსა შეემოსა ნა-
თელი ვითარცა სამოსელი...

სხუა ბ გ^ი. დუნატო სიკურიე კეიალითია. — ძლიერ ხარ შენ, უფალო...
ფსალმუნი. წყალობათა შ^ა.

სხუა ბ გ^ი. ტრი ტონ არნისამენოს პეტროს. — სამგზის უვარ-გყო პეტ-
რე...

ფსალმუნი. მიცევ მე, ღმერთო, რამეთუ შ.

სხუა დ გ^ი. რაპისმად ექსოსია. — ყურმილის ცემა შეიწყნარე, დამ-
ბადებელო კაცისაო მაცხოვარო...

ფსალმუნი. უფალო ღმერთო ცხო.

ოხ^{თა}. აჰა ესერა მორწმუნენი მოვიდეს სიხარულით ქებად...“ 139r—
140r.

შენიშვნა: შეღამის დასდებულები თანხედება Sin. 64-ის შესაბამის დასდებ-
ლებს, აკლია მხოლოდ ბოლოს დართულა „ოროთა“ (მღრ. აღწერილობა Sin.
64:II, 67 ბ, შგშ.).

40. „ღ^სდბლნი სულისა წმიდისანი. უგ^ლბდთსა დ გ^ი. ისრაელი მონა
ქმ. — ენათა რამ ცეცხლისათა ზრახვიდეს მოწაფენი ქრისტესნი სულითა წმი-
დითა...“ 140r—v.

41. „ღ^სდბლნი ამაღლებისანი. ო^ო ღ^ლტყესა ჯ^ა ა. მეღა კეპარადოქ-
სონ. — დიდ არს საკრველი საიდუმლოა განგებულებისა შენისაჲ, ქრისტე
ღმერთო...

უგ^ლბდთსა ა გ^ი. ეტლთა სიმრავლ^მ. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე:
ცად აღმიყვანა ქრისტემან ამაღლებითა. — ცად აღმიყვანა ჩუენ ქრისტემან...

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია (იხ. პ. ინგოროყვას თხზულებანი,
III, გვ. 553).

აქ^ბდთსა. სიტყუსა ღმრთისა განჭორციელებულისა ზეცად აღსლვასა ან-
გელოზნი განკრვებულ აქმნეს...“ 141r—143v.

42. „აპრილსა ა, მარიამ მეგვპტელისაჲ. უგ^ლბდთსა ჯ^ა ა გ^ი. ეტლთა
სიმრავლ^მ. — ვითარცა მოიღე შენ მალლით, წმიდაჲ მარიამ, მოსაგებელი
ლუაწლთაჲ...

აქ^ბდა. რაჟამს შეიწდეს მეუფ^მ“ 143v—144v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 64-ში იმ განსხვავებით
რომ Sin. 64-ში ცისკრის კანონს არ მოსდევს „აქებდითსა“ (მღრ. აღწერილობა
Sin. 64:II, 77 შგშ.).

43. „თ^ა აპრილსა ბ, ჯსენებაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანე მძოვრი-
საჲ. ო^ო ღ^ლტყესა ჯ^ა დ გ^ი. ნესტუსა დაჰბ. — აჰმაღლი ზეცად ეტლითა...

უგ^ლბდთსა დ გ^ი. უგალობდით უფალსა, მორწმუნენო. — ყოველი უმეც-
რებაჲ მოსპე ჩემგან...

აქბდთსა. იხარებზ ლავრამ დიდი ღმერთ-შემოსილისა საბა მკნედ მოლუა-წისაჲ...“ 145r—147r.

44. „მაისსა ე, სტრატივისი. აქბდთსა დ გ^ი. ლახუარსა. — ლოცვითა და მარხვითა მოაკუდინენ ვნებათა იგი გესლნი...“

შენიშვნა: „აქბდთისა“ სტიქარონის ტექსტი თანხვედბა Sin. 64-ის „ო^ო ლატყავსა“ სტიქარონს (მდრ. აღწერილობა Sin. 64:II, 85).

45. იობისი. აქბდთსა დ. მოგიცემიეს, ღმერთო, სს. — მართალი და უბიწოჲ, ჰეშმარტი, შეუვინებელი...“

შენიშვნა: Sin. 64-ში იობის ხსენება გატანილია 6 მაისს (Sin. 64:II,85). განსხვავებით Sin. 59-ისაგან, Sin. 64-ში გატანილია ცისკრის კანონიც, „აქბდთისა“ სტიქარონი კი თანხვედრილია Sin. 59-სა და Sin. 64-ში (მდრ. აღწერილობა Sin. 64:II,85).

46. ესაჲასნი. აქბდთსა დ. მოგიცემიეს, ღმერთო. — ნაკურცხალი ცეცხლისაჲ სერაბინისაგან საღმრთოჲსა შეგებო ბაგეთა შენთა, წინაწარმეტყუელო ესაჲა...“

იბ^კჲ კ^ჲ დ გ^ი. შენ ღმრთისა მიერ განწმიდელ აქმენ...“ 147v—148r.

შენიშვნა: Sin. 64-ში ესაჲა წინაწარმეტყუელის ხსენება გატანილია 10 მაისს. განებაში ჩართულია ცისკრის კანონიც (მდრ. აღწერილობა Sin. 64:II,89).

47. „მაჲსსა თ, წმიდისა ებიმახოს მოწამისა ფარანელისაჲ. უგლბდთსა კ^ჲ დ გ^ი. ქუეყანასა მწყურნებსა. — სხეულითა ენითა, რომელთა შესხმად ჰნებაეს...“ 148r—149v.

48. „თ^ა მაისსა ია, კსენებაჲ სოფრონი იერუსალემელ პატრიაქისაჲ. უგლბდთსა კ^ჲ ბ. მოვედით, ერნო, უგალობდეთ გლ. — მოვედით, ერნო, მღღელთ-მოდღურისა საქსენებელსა სოფრონისსა ვაქებდეთ...“ 149v—151r.

49. „თ^ა მაისსა იე, ვარლობაჲ წმიდისა ღმრთისმშობელისაჲ, დ^სდბლნი. ო^ო ღ^ღტყვსა კ^ჲ ა გ^ი. სუფევს ღმერთი წარმა. — მარიამ მკევალი და დედაჲ და ყოლად უბიწოჲ ქალწული...“

უგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლჲ მკედრებ. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — ვაქებდეთ, ერნო, შესხმითა სულიერითა ღირსად დღესასწაულსა ამას დედოფლისა ჩუენისასა...“

აქბდთსა. რაჲამს შევიდეს მეუფჲ. — შენ, კურთხეულო შორის დედათა, ქალწულო გამოუცდელი...“ 151r—153r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია, იკითხება: „ვარლობა ღმრთისმშობელისაჲ“.

50. „თ^ა მაისსა კბ, კსენებაჲ ღმრთის-მოყუარისა კოს[ტან]ტინე მეფისაჲ. ო^ო ღ^ღტყვსა კ^ჲ დ. მოგიცემიეს, ღმერთო. — მოეც მონასა შენსა, ქრისტე, საპურველად ძლევისა ჭუარი შენი უძლეველი...“

უგლბდთსა. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — შენ, რომელი ჰსუფევ საუკუნოდ უკუნისამდე...“

აქბდღთსა. ვის არა უკვრდეს ხილვაი ღუაწლისაი. — ვის არა უკვრდეს ხილვად, მეუფეო გვრგვინოსანი, სარწმუნოებაი შენი...“ 153r—155r.

51. „თა იენისსა ბ, კსენებაი იოვანე ებისკოპოსისა ქოზიბელისაი. უგლბდღთსა ბ. მოვედით, ერნო, უგლ. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — ქებითა შესხმად ვერ შეუძლებს ენაი ბრძენთაი გამოთქემაღ...“ 155r—156v.

შენიშვნა: სავალობლის აკროსტიქში იკითხება: „ქოზიბელსა იოვანეს შევასხმიდეთ“.

52. „თა იენისსა დ, კსენებაი კონონ მოწამისაი იკონიელისაი. უგლბდღთსა კა ა გი. ეტლთა სიმრავლე მკედრე. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — კონონს, მოწამესა ქრისტესსა, უგალობდეთ, ერნო...“

აქბდღთსა. რაქამს შევი. — რაქამს სრულ-აქმნა წამებაი თქუენი, ღირსნო...“ 156v—158r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებღათსა“ აკროსტიქზეა გაწყობილი: „კონონს, ქრისტეს მოწამესა, უგალობდეთ, ერნო“.

53. „თა იენისსა ე, კსენებაი წმიდისა ირინე მოწამისაი. უგლბდღთსა კა ა გი. ეტლთა სიმრავლე მკედ. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — მკედრობაი და ძლიერებაი და სპარაზენთა სიმრავლე...“

აქბდღთსა. რაქამს შევიდეს მეუფე. — დღესასწაულობს ეკლესიაი ქრისტესი...“ 158r—159v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებღათსა“ აკროსტიქია: „მოწამესა ირინის ქებით შევასხმიდეთ“.

54. „თა იენისსა ი, ბენეფორე მძოვრისაი. უგლბდღთსა დ. ზღუსა მის მეწამულისა. — ვალობით ყოლად წმიდასა კსენებასა შენსა, ღირსო ბენეფორე, მორწმუნენი აღვასრულებთ დღეს...“

აქბდღთსა. მკეო შორის მწ. — ღირსო მამაო, ნეტარო, ჯუარი ქრისტესი აიღე...“ 159v—161r.

55. „იენისსა ია, ბარნაბა მოციქულისაი. უგლბდღთსა კა დ. ზღუსა მის მეწამულისა ღე. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — განსცხრებოდეთ ყოველნი დღესასწაულსა ბარნაბაისსა, ქრისტეს მოწამისა შენისასა...“ 161r—162r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია: „გიხაროდენ, ბარნაბა, მოციქულა ონისაო“.

56. „იენისსა იბ, ბართლომე მოციქულისაი. ორ ღტყესა დ. რომელი იწ. — მქადაგებელი საღმრთოჲსა მის მოძღურებისაი, ნესტუ იგი კმატკბილი...“

ოხთაი კა ა გი. გიხაროდენ, მერცხალო მეტყუელო, მქადაგებელო ცხოვრებისა მის ზაფხულისაო...“

იბკა დ გი. სიღრმესა უმეცრებისასა დანთქმულნი სულნი, ყოლად ბრძენო, სამკედღურითა საღმრთოჲსა სიტყუსაითა აღმოიყვანენ...“

12. სინური კოლექცია

უგლბდთსა **ბ.** ლელვათა დაანთ. — პირველ-მცნობელი ყოველისაჲ ღმერთი მეციერი აქმნა სიბრძნესა გონებისა შენისასა...“ 162r—164r.

57. „იენისსა **იგ**, ტრუფილე კუპრელ მთავარებისკობოსისაჲ. ორ ღღტყესა დ გ.ი. მამაო ტორუფლე (!) ნეტარო, განსაცდელთა აღძრვანი ზეგარდამოთა შეწევნითა ლოცვითა დაშრიტენ...“

სტიქერონი. მოვედით, მორწმუნენო, დიდებულსა მღვდელთ-მოძღუარსა ყოველნი შევამკობდეთ...

ონთაჲ **ა** გ.ი. ნელსაცხებელსა ჰეშმარიტებისასა სათნობათასა ნაწილნი შენნი, მამაო ტრიფილჲ, უხუებით აღმოუცენებენ საკურნებელად მორწმუნეთა...

უგლბდთსა დ გ.ი. ვალობაჲ შეეწიროთ. — დიდებაჲ ღმერთსა ჩუენსა მხოლოსა...

აქბდთსა **დ.** რომელი იწოდე ზეგა. — სამბრწყინვალედ განათლებულ აქმენ, ნეტარო...“ 164r—166v.

58. „იენისსა **იზ**, კსენებაჲ ამოს წინაწარმეტყუელისაჲ. ორ ღღტყესა **ჯ** **ა**. წმიდანო მარტუ. — შენ, წინაწარმეტყუელო, ქადაგო ქრისტესო, რომელი საყდართა მადლისათა წინაშე მდგომარე ხარ...“

უგლბდთსა **დ.** რომელმან გამომიგნა. — რომელმან აღამაღლა ამოს წინაწარმეტყუელისა საკსენებელი...

აქბდთსა. მოვედით, მორწმუნენო, შევამკობდეთ კსენებასა კმამალად...“ 166v—167v.

59. „იენისსა **ით**, ამბაკუმ წინაწარმეტყუელისაჲ. ორ ღღტყესა **ჯ** **ა** დ. მკნეთთა ზედა. — ბრწყინვალეებაჲ რაჲ სულისაჲ მიიღე შენ, სანატრელო...“

იბკნი დ გ.ი. რაჲამ სიმრთისა სათნოთა ღამისა ლოცვათა აღასრულებდი...

უგლბდთსა **ჯ** **ა** დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღ. — განმამლიერენ ჩუენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...

აქბდთსა. რომელი იწოდე ზე. — რომელი საღმრთოთა მით ბრძანებითა აღტაცებულ აქმენ...“ 167v—169v.

60. „იოვანეს შობისანი. ორ ღღტყესა დ გ.ი. უპროდრომეტის ტარას. — წინამორბედო, ქადაგო წმიდაო...“ 169v.

61. „იენისსა, **კზ**, კვირლე ალექსანდრელისაჲ. ორ ღღტყესა დ. გამობრწყინდი შენ, კვირლე, მოძღურებითა მით საღმრთოთა...“

უგლბდთსა **დ.** ზღვსა მის მეწა. — ღმრთისა მიერ მოცემული მადლი, განმანათლებელი სულისაჲ, მიიღე...

აქბდთსა. რომელ იხარებდით. — რომელმან განიოტენ მგელნი იგი საცნაურნი სამწყსოთ შენით, ღირსო...“ 170r—171r.

62. „იენისსა **კთ**, პეტრე-პავლეთაჲ. ორ ღღტყესა დ. რომელი იწოდე ზე. — რომელმანცა ზეცით შეიწყნარე მადლი, ოდეს-იგი ჰკითხვიდა მაცხოვარი ათორმეტთა მათ მოწაფეთა...“

ონთაჲ **ა** გ.ი. გიხაროდენ, თავო ყოველთა, მოციქულო პეტრე...

აქბდთსა დ გ.ი. მომიგსენენ ჩუენ, ქრისტე. — მიახუნა კელმწიფებით ქრისტეს ღმრთისაგან პეტრე...“ 171r—172r.

63. „თა იელისსა **გ**, თომა მოციქულისაჲ. ორ ღღტყესა დ გ.ი. უფალო,

დალაგათუ. — უფალო, დალაგათუ არაჲ უწყოდა განსყიდაჲ თჳსი მორჩილმან მან შენმან თომა...

უგლბდთსა დ. ძაროჲს ეტლები და ძლიერე. — მოვედით, კაღნიერად სიმდიდრის მომგებელსა...

აქბდთსა. რომელმან დიდებულ-ჰყავ თომა მოციქული...“ 172r—173v.

64. „ივლისსა ვ. იოვანე პალავრელისაჲ. ორო ღლტყესა დ გი. მამაო იოვანე, ბრძენო, ანგელოზებრ ქცევითა ღმერთსა ყოველთასა სათნო-ეყავი...“

უგლბდთსა დ. ზღუსა მის მეწამულისა. — სიყუარულითა ღმრთისაჲთა განათლებულ იყავი...“ 173v—175r.

65. „ივლისსა ზ, მამისა სისოისი. ორო ღლტყესა კჲ დ გი. ნესტუსა დაჰბე. — ზეშთა არიან ბუნებასა კაცობრივსა სიმრავლენი სათნოებათა შენთანი...“

იბკჲ დ გი. ანგელოზებრი მოქალაქობაჲ აზუენე კორცითა ქუეყანასა ზედა...

უგლბდთსა დ გი. გალობაჲ შეგწირით, მორწმუნენო. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — სისოჲს უგალობდეთ, ერნო, რომელი მდგომარე არს წინაშე საყდართა მეუფისა ქრისტესთა...

აქბდთსა კრ. ჰ სასწაული საკვრველი...“ 175r—177r.

შენიშვნა: ციკრის კანონი აკროსტიქია: „სისოის გლახაკი იოვანე გალობით შეასაჰას“. „აქებდითსას“ ტექსტის დაწყებამდე მთავრული ჩაწერილია „კრ“ (შდრ. აღწერილობა Sin. 64:II,119).

66. „ივლისსა მ, პროკოპისი. უგლბდთსა ა გი. ეტლთა სიმრავლმ. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: ა, ბ, გ, დ, ე, ვ, ზ. — აღყუავილენ, ბრწყინვალეებითა განშორებისაჲთა განაბრწყინვე სული შენი და მორჩილებითა კორციათაჲთა გამოიჭურვე, პროკოპი, უსისხლოდ...“

აქბდთსა. რაჟამს შევიდეს. — შენ, სიქადულო მონაზონებისაო და სიხარულო მოწამეთაო, პროკოპი ნეტარო...“ 177r—178r.

შენიშვნა: ციკრის კანონი და „აქებდითსა“ გაწყობილია აკროსტიქიზე ანბანის მიხედვით. ა-ძ ასოებზე. ეს დასდებელი განსხვავებულია Sin. 64-ის პროკოპის დასდებლისაგან (შდრ. აღწერილობა Sin. 64:II,120).

67. „ივლისსა ია, მართამსი, სუმეონის დედისაჲ. ორო ღლტყესა ბ გი. ჰუართა შენითა, ქრისტე, ვ. — ჰუართა შენითა ქრისტე შეიჭურა...“

უგლბდთსა დ გი. გალობაჲ შეგწირით, მორწმუნენო. — გალობასა შეგსწირავთ შენდა, მართა...

აქბდთსა. ცხორების. — ვითარცა ვენაჰმან რქა-შუენიერმან, გამოიღე შენ ნაყოფი სათნოჲ...“ 178v—179v.

68. „ივლისსა იგ, გაბრიელ მთავარანგელოზისაჲ. ორო ღლტყესა ა. წმიდაო მარტუ. — გაბრიელ, დიდებული გონებითა ღმრთიე-განათლებულითა, მარადის ჰხედავს ნათელსა მას...“

უგლბდთსა დ. ზღუჲა უფალი, რომელი მყა. — ვითარცა მდგომარე ხარ შენ ნათელსა მას უსხეულოსა...

აქბდთსა. საღმრთოთხსაგან ელვისა განათლებულ ხარ, გაბრიელ...“ 179v—181v.

69. „იელისსა იე, კვრიაკესი და იელიტაისი. უგლბდთსა ქა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — კვრიაკეს, ღუაწლისა მძღესა, დღესასწაულს ქებით შევამკობდეთ... აქბდთსა. მენეთ შორის მოწამეთა. — კმაჲ პრამათ ისმოდა პირველ ღაღადებისაჲ გოდებით...“ 181v—182v.

70. „იელისსა იზ, მარინა მოწამისაჲ. უგლბდთსა ქა დ. ზღუსა მის მეწა. — სიღრმესა ღუაწლისასა შესღვად კადნიერ აქმენ, ქრისტეს მოწამეო...“ 182v—184r.

71. „იელისსა კა, სვმეონ სალოსისაჲ და იოვანესი. ოო ღლტყესა დ. მოგიტე. — დაემკვდრენით, ღირსნო, უდაბნოს ერთითა სულითა...“

იბკა ა. გზისა მიერ იწროთსა სიერცითა სარწმუნოებისაჲთა განვკლეთ სოფელი ესე...

უგლბდთსა გ გი. ღმერთსა, რომელმან დაან. — თანა-მოსაყდრესა მამისასა, რომელმანცა იქნა ისრაელი...

აქბდთსა. დღეს აღღა ქრისტე. — აღდგომისა ცხოველისა და პატიოსნისა მის ჭუარისა მოვიდეს ღირსნი იგი დღეს თაყუანის-ცემად...“ 184r—185v.

72. „იელისსა კბ, მარიამ მავდანელისაჲ. ოო ღლტყესა კა ა. წმიდანო მა. — მირთნი შესწირე უფლისა საფლავსა მდებარისა...“

უგლბდთსა დ გი. ქუეყანასა მწყურნებ. — საღმრთოთა მოქალაქობითა და სათნოდ მოღუაწებითა და ვედრებითა შენითა ღმრთისა მიმართ...

აქბდთსა. ლახურისა განმღე. — ლახურითა განღებულნი საღმრთოთა გუერდი იხილა რაჲ მკედარმან მან, ძედ ღმრთისად ქადაგა...“ 186r—187v.

73. „იელისსა კდ, ბართლომეოს მოციქულისაჲ. ოო ღლტყესა დ გი. რომელმან ედღე. — სიღრმითგან უმეცრებისათა დანთქმულნი სულნი იქსნენ...“

უგლბდთსა. გალობაჲ შევწიროთ მ. ფერთონ აკროსტიზონ ტოი ანდე. — ბრწყინვალე არს ჩუენდა კრებაჲ ესე...

აქბდთსა. ლახუარ. — დიდების-მეტყუელებით ვადიდებთ ჩუენ ყოლად საგალობელსა საკსენებელსა შენსა, ბართლომეოს ბრძენო...“ 188r—189r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ გაწყობილია აკროსტიქზე: „ბართლომეოს მოციქულსა ღირსად უგალობდეთ“.

74. „თა ავსტოსსა ბ, პონაჲ სტეფანეს ნაწილთაჲ. ოო ღლტყესა დ გი. დღეს ეკლესიაჲ განმდიდრდების, რამეთუ მოეცა მას მარგალიტი პატიოსანი...“

უგლბდთსა. ეტლთა მფლო. — სულისა წმიდისა მადლითა შემკობილი ბრწყინვალედ გამოიჩინდი, სტეფანე...

აქბდთსა. მომიკსე. — შენ მაცხოვარსა ჩუენსა ემსგავსე, მშუდო...“ 189r—191r.

75. „ავსტოსსა ვ, ფერისცვალებაჲ. ოო ღლტყესა კა დ. პირველ ჭუარკუმისა და ვენებისა შენისა აღიყვანენ, ქრისტე...“

უგლბდთსა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, მორწმ. — გამოუბრწყინდა დღეს ღმრთეებისა იგი მადლი ბუნებასა კაცთასა...

აქბდთსა. პროს ტუ სტავროს. — პირველ ჭუარცუმისა შენისა, უფალო, მთაჲ, ცათა მოზაძავეი, ღრუბლისა ტალავრითა შეამკვე...“ 191r—192v.

შენიშვნა: Sin. 65-ში 6 ავეისტოს ფერისცვალებაზე გატანილია „ოო ღ-ლტყყესა“ ა ხმისა და „უგალობდითსა“ დ ხმისა, ხოლო 7 ავეისტოს იგივე მსაქ-ლაა, რაც Sin. 59-ში 6 ავეისტოს (შდრ. აღწერილობა Sin. 65:111,7).

76. „ავესტოსსა მ, მეღჭიზედეკისი. ოო ღ ღლტყყესა ჯა ბ. რაჟამს გარდა-მოჰკ. — შენ ხარ უწინარეს საუკუნეთა პირველ მთიებისა შობილი, სიტყუთა ღმრთისა მაღლისაო...“

უგლბდთსა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან. — ენაჲ მეცნიერე-ბით და ბაგენი შემსგავსებულად ვერ შემძლებელ არიან გალობით შესხმად შე-ნდა, მეღჭიზედეკ უბიწო...“ 192v—193v.

77. „ავესტოსა თ, მატათია მოციქულისაჲ. ოო ღ ღლტყყესა ჯა ა. წმიდანო მარტუ. — მატათია მოციქულო, რიცხვ მოციქულთაჲ აღავსე შენ...“

ოხთა ა გი. გიხაროდენ, წარმართთა მნათობო...“

იბკა დ გი. ცეცხლისა ენითა, რომელი მოადე ნუგეშინისმცემელისა სუ-ლისა წმიდისა მოსლეთა...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვ. — უგალობთ მორ-წმუნენი საკსენებელსა შენსა, მატათია...“

აქბდთსა. ლახურისა განმღე. — ლახურითა განღებთა გუერდისა შენი-საათა, მკსნელო, იქმნა მრავალთა დაცემად და აღდგომად...“ 193v—195v.

78. „ავესტოსა იგ, მარიაზობაჲ. ოო ღ ღლტყყესა. მკნეთთა ზედა. — მოვე-დით, მორწმუნენო, განწყობილი გალობითა...“

უგლბდთსა ა გი. ეტლთა სიმრავლჲ. ფერონ აკროსტიზონ ტოი ანდე. — მივისწრაფით გესამანიად საფლავად დედისა ჭრისტეს ღმრთისა ჩუენისა...“

აქბდთსა. რაჟამს შევიდეს მეუფჲ დიდებისაჲ. — კრებული უჯორცოთაჲ დღეს უხილავად განსლვასა შენსა ძეთა თანა კაცოასა გალობით შეასხმენ უბი-წოსა გუამსა შენსა...“ 195v—197r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ აკროსტიქია: „მიცვალებასა ყო-ლად უბიწოებისა გალობით შევამკობდეთ“.

79. „ავესტოსა იგ, სიონით გესმანად მიყვანებად ღმრთისმშობელისაჲ. ოო ღ ღლტყყესა ჯა ა. განახლებასა დასაბაჰისასა და ცეცხლისა მიერ შეუწვევლსა მა-ყუალსა...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ ყოველნი, რომელმან მწა. — აგამიღოთ შენ, ღმერთო, მაცხოვარო ჩუენო...“

აქბდთსა კრ. რაჟამს დაემშუკულჲ ჭუარსა ძელისასა. — რაჟამს სიტკობ-ებად იგი კაცთ-მოყუარისა მაცხოვრისა ჩუენისაჲ გამოჩნდა კსნისა ჩუენისა-თჲს...“ 197r—199r.

შენიშვნა: „აქებდითსა“ სათაურის გვერდით მთავრული ჩაწერილია „კრ“.

80. „ავესტოსა იგ, კრებაჲ ნიას, ღსდბლნი. ოო ღ ღლტყყესა ჯა დ. მო-ვისწრაფოთ, მორწმუნენო, ტაძრად დედისა უფლისა...“

უგლბდთსა. დაანთქენ ვნე. — აღახუენ ბაგენი ჩუენნი შესხმად დღესას-
 წაულისა მშობლისა შენისასა, უფალო...

აქბდთსა. ქადაგათაგან საღმრთოთა პირველვე მოესწავა ეკლესიაა...“
 199r—200v.

შენიშვნა: „ო“ ლატყყესა“ აკროსტიქია: „მარიაჲ“.

81. „აგესტოსა კა, ეგლონ განშორებულისაჲ. უგლბდთსა კა დ გი. უგა-
 ლობდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. — ეგლონ ღმერთ-შემოსილო, განმინათ-
 ლე გონებად და ცნობად ვედრებითა შენითა...“

აქბდთსა. ცხორების მომცე. — ხილული ესე საშუებელი ჯორცთა ზრას-
 ვისაჲ განაგდე შენგან...“ 200v—201r.

82. „აგესტოსა კჲ, მამისა პიშენისი. ო“ ლატყყესა კა დ გი. უფალო,
 ცეცხლთა მით სიყუარულისა შენისაჲთა აღეგზნა პიშენ...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. — პიშენ ღმერთ-
 შემოსილო, მჭურვალეებითა ღმრთისა სიყუარულისაჲთა მოთმინენ ვნებანი...“

აქბდთსა. მომიჯენენ. — ეუწყა შენთვის, პიშენ, დიდსა ანტიანის სული-
 სიგან წმიდისა ღირსებაჲ შენი...“ 201r—202v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ აკროსტიქია: „პიშენს, სამწყსო-
 თა მწყემსსა, ყოველი უგალობდეთ“.

83. „აგესტოსა ლ, იოვანეს თავისა კუეთაჲ. ო“ ლატყყესა კა დ გი. ჰ
 სასწაული საკრველთაჲ, რამეთუ გულის-თქუმითა შეპყრობილ აქმნა ჰე-
 როდე...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, მორწ. — უგალობდეთ უფალსა, მორ-
 წმუნენო, რომელმან მოსცა სოფელსა მნათობი განმანათლებელი...“

აქბდთსა. ლახუარსა განმღებელსა. — კრავი ღმრთისაჲ, რომელმან აიხუ-
 ნა ცოდვანი სოფლისანი...“

აღვსნთსა. ჰშუენის ეკლესიასა დღესასწაულებაჲ...“ 202v—204v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ აკროსტიქია: „უგალობდეთ,
 წინამორბედსა იოვანეს შევაძკობდეთ“.

84. „თა სეკდემბერსა ა, გვრკვი წელიწადისა სიტკობებით მოქცევისაჲ.
 ო“ ლატყყესა ა. რაჲამს დაემჭულ. უ ბასილეს სუ ქე უ ბასილე. — სუ-
 დევაჲ შენი, ქრისტე, საუკუნო არს...“

სტკერნი. რომელმან ნეფსით ჯრ. — რომელმან გამოთქუმელითა სიბ-
 რძნითა დაჰბადნა უფალმან სიტყუთ ყოველნი...“

უგლბდთსა კა დ გი. გალობაჲ შევწი. — ყოველნივე უგალობდეთ
 ღმერთსა...“

აქბდთსა. სარწმუნოებით ყოველნი ვდღესასწაულობდეთ. — შემოსლ-
 ვასა წელიწადისასა შეგივრდებით შენ, ქრისტე...“

სხუანი ჯა ა. თვთმეტყუელისა და საღმრთოთა ქრისტეს მოძღურებისა...“

იბკნი ბ. ოპასის იკტისეოს. — რომელი ყოველთა დაბადებულთა შემოქმედი ხარ...

სხუად დ გრი. ტიოს დესპოტის. — ვითარცა მეუფესა ყოველთასა და მომცემელსა ყოველთა კეთილთასა შეგივრდებით. უფალო...“ 204v—206r.

85. „სეკდენბერსა ბ, მამასი. ოო ღლტყვსა კა დ გრი. ჰ სსწაულთა ზედა. — ჰ მამა, ყოლად უბიწოო, სისხლნი შენნი წმიდანი შესწორენ ქრისტეს მეუფისა...“

იბკა კ[ა] დ გრი. საპყრობილეს პყრობილთა მარტულთა იყავ შვილ შეუნიერ, მოწამეო მამა...“ 206r—v.

86. „სეკდენბერსა გ, ვსენებად ისუ ნავესი. ოო ღლტყვსა კა დ გრი. უფალო, დაღაცათუ სტრატეილთად ებრაელთა ისუ ნავესი სათნო-იყავ...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან. — უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განაპო იორდანე მდინარე...“ 206v—207v.

87. „სეკდენბერსა ე, აპრონ მდღელისა. უგლბდთსა დ. ზღუსა მის მეწამული. — ზღუად აღძრული დღღვითა განაქვე წამის-ყოფითა, მაცხოვარ...“

აქბდთსა. ხისა მიერ ადამ. — მოსე და აპრონ ეგვპტეს სასწაული აჩუენეს მრავალი...“ 207v—209r.

88. „სეკდენბერსა მ, ღმრთისმშობლის შობაჲ. ოო ღლტყვსა დ. რომელმან ცხორებაჲ. — დღეს იოვაკიმ იხარებს მადლითა და აღიდებს ღმერთსა მხოლოსა...“

სტიქერონი. მოგიციმეის, ღმერთო. — დღეს ანას უბიწოსა მოაქტეს სასაკუმეველი იგი ცეცხლისა მის ცხოველისაჲ...“

სხუანი ა გრი. ბერწობისათჳს მწუხარმან ანა ცრემლითა და სულთქუმითა ღმრთისა მიმართ ღალატ-ყო...“

იბკნი ა. ხოროს ტონ პროფიტონ. — წინაწარმეტყუელთა განწყობანი პირველვე ქადაგებდეს შენთვის...“

უგლბდთსა ა. მონებისა მისგან მწარისა. — დღეს იხარებს ანა მუცლადღებითა ქალწულისაჲთა...“

აქბდთსა დ. იხარებენ ზეცისანი, იშუებენ ქუეყანისანი...“ 209r—211r.

89. „სეკდენბერსა ი, ლომგინოზისი. ოო ღლტყვსა კა დ. მკნეო შორის. — რომელი განკაცნა ჩუენთვის და ჯუართა ივნო ნეფსით...“

უგლბდთსა. ზღუსა მის მეწამულისა. საგალობელ არს ლონგინოზ ქართველთაგან. — საღმრთოთა ნათლითა შემკული და ანგელოზთა წესითა განბრწყინებული მდგომარე ხარ წინაშე ქრისტესა...“ 211r—212v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია: „საგალობელ არს ლომგინოს ქართველთაგან“.

90. „სეკდენბერსა ივ, ენკენიაჲ. უგლბდთსა კა ბ. განაპო სიღრმე. — გამოჩნდა წარმართთა აღმოწოდებაჲ და შენ მიერ სამებაჲ მოგუესწავა...“

აქბდთსა. შჯულმან მან წინა. — სატფურებისა მადლითა სამართლად ბრწყინვალესა გვრგვნა მისცემს...“ 213r—214v.

91. „სეკდენბერსა იე, სატფურებაჲ ჯუარისაჲ და ვსენებაჲ ევსტუქი პატრიარქისაჲ იერუსალემელისაჲ. უგლბდთსა დ გრი. სიღრმე მეწამულისაჲ პირ...“

ველვე გა. — ჭუარისა კულად შესხმასა და სატფურებისა კრებასა აღვიტყუ-
ელნეთ კელნი ჩუენნი...

აქბდთსა. სე უ ბასილევას კაი დისპ. შენ, მეუფესა და უფალსა. — დღეს
ამაღლდების ჭუარი ცხორება-შემოსილი...“ 214v—215v.

შენიშვნა: Sin. 65-ში ეს მასალა გატანილია 16 სექტემბერს (იხ. აღწერილობა Sin. 65:III,38).

92. „სეკდენბერსა ივ, კვრიაკოზ მდღელთ-მოდღურისაჲ. უგლბდთსა ბ.
მოვედით, ერნო, უგალობ. — მოვედით, ერნო, განწყობილნი გონიერად შე-
ვასხმიდეთ უბიწოსა კვრიაკოზს...“ 216r—v.

შენიშვნა: Sin. 65-ში ეს მასალა გატანილია 17 სექტემბერს (იხ. აღწერილობა Sin. 65:III,39).

93. „სეკდენბერსა იმ, ეფემიასი. ორ ღღტყვსა გ. აღითიას კრა ხირა
ისკ. — ჭეშმარიტი სასუმელი თვისიგან სისხლისა მოღუაწებით ყოლად ქე-
ბულმან მოწამემან ქრისტესმან ასხურა წმიდასა ღმრთისა ეკლესიასა...“

უგლბდთსა დ გ.ი. უგალობდით უფალსა, რომელმან განი. — შემოკრე-
ბულნი ქებად ერნი შეუნიერად უგალობდით ყოლად საგალობელსა ეფემი-
ასის...

აქბდთსა დ. მკნეო შორის მოწამეთა. — რაოდენ საკსენებელი...“
216v—217v.

94. „სეკდენბერსა ით, ენკენისა მსგეფსი. უგლბდთსა დ გ.ი. გალობაჲ
შეკვი. — მოგუენიჭა ჩუენ შეუნიერი ტაძარი, შემკობილი...“

აქბდთსა დ. განვაახლოთ, მორწმუნენო, ცხორებაჲ ჩუენი...“ 218r—219r.

95. „სეკდენბერსა კ, ლუკა მახარებლისაჲ. ორ ღღტყვსა ა. შენ ღრუბ-
ლად. — ქრისტეს მოწაფესა მას და აღმწერელსა სიბრძნით სახარებისა...“

სტიქერონი. ზეცისა ძალნი. — გონებით ბრწყინვალეთა სულისა კალმითა
აღმწერელსა მას სიბრძნით პავლეს ებისტოლეთა ვაქებდეთ...“ 219r—v.

შენიშვნა: Sin. 65-ში შეტანილია VIII ხმის დასდებელი (მღრ. აღწერილობა Sin. 65:III,44).

96. „სეკდენბერსა კვ, ეესტათისი და შვილთა მისთაჲ. ორ ღღტყვსა ა
გ.ი. სუფევს ღმერთი წა. — ხხარებს დღეს ეკლესიაჲ დღესასწაულსა ბრწყინ-
ვალესა...“

უგლბდთსა დ გ.ი. ეტლთა მფლობელი ფარაო. — ევა სიტყუაო ცხორე-
ბისაო ქრისტე...“

აქბდთსა. მომიკსენენ ჩუენ, ქრისტე. — ანგელოზნი გადიდებენ ცათა
შინა დღეს...“ 219v—221r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი აკროსტიქია: „ეესტათის და შვილთა მისთა უგა-
ლობდეთ“.

97. „სეკდენბერსა კჲ, ზილვაჲ ზაქარიასი. ორ ღღტყვსა დ. მოგიცემიეს,

ღმერთო. — მღღელობისა მადლითა ღმრთისა მიერ შემოსილ აქმენ, ზაქარია დიდებულიო...

იბკა დ გი. ვითარცა მღღელობის მოღუაწმ...“ 221v.

98. „სეკდენბერსა კმ, წსენებამ ხარიტონისი. ოო ღღტყესა დ. რომელი იწოდე ზე. — რომელმან ვნებანი იგი საცთურისანი მოკუდინებთია კორცთამთა და დაქნობთია...“

ოხთა ა გი. გიხაროდენ, ღმერთ-შემოსილო, განბრწყინებულო ღუაწლითა და საფასეო სათნობათა...“

იბკა დ გი. რომელი მოწამებისა ღუაწლითა ტკივილითა ბრძმედსა შინა გამოიჭრე...“

აქბდთსა. მოგიცემიეს, ღმერთო. — მოვედით, ვადიდებდეთ ქსენებასა ბრწყინვალისა მოღუაწისა, მოწამისა ხარიტონ შუენიერისა...“ 221v—222v.

შენიშვნა: ხელნაწერ Sin. 65-ში ამ დღეს ვატანილია „ოო ღღტყესა“ (ძირითადი და „სხუანის“ ფენა), „ოხითამ“, „იბაკოა“, ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ (ძირითადი და „სხუანის“ ფენა). „ოხითამს“, „იბაკოს“, „ოო ღღტყესას“ და „აქებდითსა“ „სხუანის“ ფენა ამ ორი ხელნაწერისა თანხვედრილია (მღრ. აღწერილობა Sin. 65:III,48).

99. „სეკდენბერსა კთ, კვრიაკოზ პალავრელისამ. ოო ღღტყესა კა დ გი. ჰ სასწაული საკვრელთამ, რამეთუ ღმრთის მხილველმან მოსე კუერთხისა ცემითა განაპო კლდმ უდაბნოს...“

სტიქერონი. ვითარმედ გხადოდით თქუენ. — კრძალულებისა აღვრითა მით მოაკუდინენ ვნებანი...“

ოხთა ბ გი. ყოველი მოსწრაფებამ განამრავლე ღმრთისა მიმართ...“

იბკა კა დ გი. ზეცისა სუფევისათუს დაუტევე დიდებამ...“

უგლბდთსა. გალობამ შეეწიროთ, მორწმუნენო. — ცნობამ საღმრთომ მომმადლე მე, ქრისტე...“

აქბდთსა. ნესტუსა დაპბე. — აპკედ ზედა სიმაღლესა ქუეყანასა კეთილად ქევეითა ზეცისათა მათ...“

სტიქერონი. ღირსო მამაო კვრიაკოს, საკვრელ იქმნა ჩუენგან ანგელოზებრივი მოქალაქობამ შენი...“ 222v—225r.

100. „სეკდენბერსა ლ, ქსენეფორეს ძეთამ არკატისი და იოვანესი. ოო ღღტყესა კა ა გი. სუფეგს ღმერთი წარმა. — კრებულნო მორწმუნეთანო, მოვედით დღეს საქსენებელსა მრავალსურნელისა მის ყუავილისა...“

უგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლმ მკე. ფერონ აკროსტი. — იესუ, ყოლად ძლიერო, მომეც მონათა შენთა ძლევა მწინააღმდგომთამ...“

აქბდთსა. რაჟამს შევიდეს მეუ. — დღეს დიდებული დღესასწაული ღმრთისთამ აღესრულების...“ 225r—226v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი და „აქებდითსა“ აკროსტიკა: „იოვანეს და არკადის ქებით შევასხამთ დღეს“.

101. „თა ოკდომბერსა ა, არეთამსი. ოო ღღტყესა დ. მკნეო შორის“

მწმთ. — ღმრთივ წოდებულსა კრებულსა სანატრელთა განწყობილთა...“
 წყდება: „საღმრთოთა დაიმკვდრეს ღბ...“ 226v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი ნაკლულია: იწყება თ რვეულით, წყდება ლწ რვეულით მეექვსე ფურცელზე. ნაკლული ვ და ზ რვეულების რამდენიმე ფურცელი შეცდომით ჩაენიჭებულა Sin. 1 ხელნაწერში. თიხი ფურცელი ვ რვეულიდან (11—12 და 21—22 ფფ.) „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის“ ფრაგმენტი, შეიცავს VIII ხმის „ღამთიგანას“ — „აქურთხევედისას“ დასაწყისს (11v—12v) და „აქურთხევედისას“ (გაგრძელება) — „ადიდებდისას“ (21r—22v) (ამასთან დაკავშირებით იხ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 0106). „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანის“ გამოცემაში ხელნაწერი Sin. 59 აღნიშნულია h ლიტერით. 13—20 ფფ-ზე წარმოდგენილია შობის წინა კვირის მასალა (იხ. აღწერილობა Sin. 1:III (Sin. 59).

2. ზოგი საგალობელი იწყება ქართული ტრანსკრიპციით ნაწერი ბერძნული ზედწარწერებით. ბერძნული ზედწარწერებით მითითებულია აკროსტიქული საგალობლები (იხ. ნ. მარის აღწერილობა, გვ. 101—102).

3. იადვარში შესულ ხსენებათა შორის ნ. მარია სავანეებოლ მიუთითებს გ რ ი გ ო ლ ჰ ა რ თ ე ლ ზ ე (იხსენიება ყველიერის შაბათს), ა ბ ო ზ ე (იხსენიება ნათლისღების მეორე დღეს), ნ ი ნ ო ზ ე (იხსენიება იდ იანვარს, აქვე გამოქვეყნებულია ნინოსადმი მიძღვნილი საგალობელი) და ლ ო ნ გ ი ნ ო ზ ზ ე (იხსენიება ი სევედნებრს). აღწერილობაში მოხმობილია აგრეთვე მასალა ტერმინებისათვის „სოხასტრელი“ და „ვარდობისთვე“ (იხ. ნ. მარის აღწერილობა, გვ. 103—107).

4. 204v-ზე სექტემბრის თვის დასაწყისი, „გვრგვნი წელიწადისაჲ“, გამოყოფილია მხატვრული ხაზით.

5. ტექსტში ზოგან ა გ რ ა ფ ი ე უ ლ ა დ ი-ს (ცელის, ზოგან მონაცელებს ო და უ.

6. პ. ინგოროყვა ხელნაწერ Sin. 59-ს მიიჩნევს პალესტინური „საწელიწოდო იადვარის“ II რედაქციის შემცველ ნუსხად (იხ. მისი ოზხულება, III, გვ. 541). ამასთან, ხელნაწერ Sin. 59-ს თელის უფრო ადრინდელად, ვიდრე Sin. 64 და Sin. 65 ხელნაწერებს, და უფრო გვიანდელად, ვიდრე Sin. 1-ს — აქედან გამომდინარე, Sin. 59-ს ათარიღებს 940—970 წლებით (იხ. იქვე, გვ. 542).

ხელნაწერ Sin. 59-ის ვადამწერის თაობაზე პ. ინგოროყვა შენიშნავს: „არაა გამორიცხული ვადამწერი იყოს პალესტინური სკოლის მეთაური გიორგი საბაშიძელ-სინელი“, გიორგის მიიჩნევს Sin. 59-ში შესული ჰიმნების დიდი ნაწილის ავტორად (იქვე, გვ. 542, 550). ამასთან დაკავშირებით იხ. აგრეთვე ე. მეტრეველის ძლისპირნი... გვ. 049.

ხელნაწერ Sin. 59-თან დაკავშირებით იხ. პ. ინგოროყვას დასახ. წიგნში 116, 143, 219, 239, 253, 255, 257, 354, 355, 363, 365, 407, 414, 482—484, 527, 540—543, 548, 553, 586 გვ. გვ.

7. ხელნაწერების Sin. 59-ის, Sin. 64-ისა და Sin. 65-ის დასდებულთა უმეტესობა ზედმიწევნით თანხვედრილია შედგენილობით და ტექსტობრივად. დასდებულთა სრული სტრუქტურა ტექსტებითურთ გატანილია Sin. 59 ხელნაწერის აღწერილობაში, ხოლო Sin 64 და Sin. 65 ხელნაწერების აღწერილობებში თანხვედრილ დასდებულთან მითითებულია Sin. 59 ხელნაწერის აღწერილობა.

Sin. 59-ის თანხვედრილი დასდებულებისათვის Sin. 64-სა და Sin. 65-ში იხ. აღწერილობა Sin. 64:II,8, 14, 16—18, 20, 22, 27, 29, 32, 33, 35—38, 40, 42, 46, 47, 49, 50, 52—54, 57, 58, 60—66, 74 ბ, 77, 78, 88, 90, 92, 94, 99—106, 108, 111, 113, 117—119; აღწერილობა Sin. 65:III,2, 7—11, 15, 18, 22, 26, 28—30, 33, 34, 38—41, 46, 48—50.

9. ხელნაწერის აღწერილობისათვის იხ. ა. ცაგარელი, კატალოგი, გვ. 73, № 45; ნ. მარია, აღწერილობა, გვ. 99—107.

მინაწერები: (ვადამწერის ხელით) 1. „შემინდეთ, ღმრთისათვის“ (65r).

2. არაბული მინაწერია 58r-ზე.

იაღვარი. X ს. II ნახევარი

207 ფ.; 32×27,5; უყდო, შემორჩენილია მხოლოდ ყუის საცავი ნაპერი; ეტრავი; ნუსხური, სათაურები და სახელო ასოები მთავრულით, სინგულით; გადამწერი: იოვანე (2r, 19r, 52r, 53v, 99r, 159r); მომგებელი: კარიე (2r, 52r, 159r); [X ს. II ნახევარი]; ნაკლული.

I. [ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი]. „არამ დავცხრებით ქებად შენდა, ქალწულო...“ 1r—2r.

შენიშვნა: შეიცავს მერვე ხმის „კუთხეულარსას“ ბოლოს, „აკუთხეულთისას“ და „ადიდებდითას“ (შდრ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 194—204).

II. 1. „ქრისტეშობასა წინა კვრიაყესა გინა თუ შაბათსა კსენებაჲ წმიდათა მამად-მთავართაჲ და დღესასწაულებაჲ მკსნელისა ჩუენისა შობისაჲ, დსდბლნი ორ ღალატყვსა ჯა დ გი. რომელმან ედემს შინა ოდესჲე. — პირველთა მამათა, მორწმუნენო, კსენებასა ერთობით აღვასრულებდეთ...“

ცისკრად იბაკონი ჯა ბ. დიდ არს სარწმუნოებისა საქმეთა წარმართებაჲ...

უგლბთსა ა. მონებისა მისგან. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე: მამად-მთავარნი წადიერნი ხილვად დღესა ამას. — მამად-მთავართა დღეს ყოველნი შევასხმიდეთ პირველთა შუღლისათა...

აქბთსა დ გი. ეტონ ტუ ორღანონ. — საუცრად განცხრომაჲ დააცხ[არ]-ეთ თქუენ, რაჟამს სასმენელ ჰყავთ თქუენ გალობა იგი უფლისაჲ...“ 2v—4r.

შენიშვნა: კანონი აკროსტიქია: „მამადმთავარნი წადიერნი ხილვად დღესა ავ[ას]“.

2. „ქრისტეშობა[სა] წინა მასჲე კვრიაყესა დსდბლნი. ორ დღტყვსა ჯა ა. უ ტუ პარადოქსო თავმატს. — ეჰა დიდებული, საკრველი...“

უგლბთსა იბიკონნი, იოვანეს დამასკელისა თქუმულნი. ყოველსა მუტლსა ა შეტყუებაჲ არს, ვინ გაიგონოს. ჯა ა. სასწაულობა იქსნა ერი უფალმან. — საშოით წმიდისაით სიტყუაჲ ღმრთისაჲ გამოჩნდა...

აქბთსა. ქალწულო, ყოლად ქებულო, ღმრთისა სულიერო ტაძარო, შეუენერო...

„აღვიცნთსა ჯა ა გი. გიხაროდენ, ყოლა[დ] წმიდაო ღმრთისმშობელო — ძძლისპირთა ჰპოვნე. — ჩხელი, განჯორციელებული მისგან, პირველ საუკუნეთა სიტყუაჲ ღმრთისაჲ...“

წინა კვრითგან ორ დღტყვ-აქბდთსა ჯა ბ გი. ანგელიე. — ანგელობთა დღეს წინა უფილოდეს ძალნი... 4r—5v.

3. „დეკემბერსა კ, წინა დღმსასწაულებაჲ უფლისა ჩუენისა შობისათჲს. ორ დღტსა ჯა დ. მოგიცემიეს, ღმერთო. — ესე არს ღმერთი ჩუენი და არაჲინ არს სხუაჲ ღმერთი, ვითარ ქრისტე ღმერთი ჩუენი...“

უგლბთსა. დაანთქენ ვნე. აღალე ურანე. — იხარებდით ცანი, განსცხრე-
 ბოდენ ქუეყანაა...

აქბთსა დ გი. უფალო, მოწყალებისა შენისა დღეს სიმრავლითა ქუეყა-
 ნად მოხუედ...“ 5v—7r.

4. „დეკემბერსა კა, დღესასწაულებაჲ მკსნელისა ჩუენისა განკაცებისა-
 თჳს. ოო ღღტჳსა კა ბ გი. ანგელოზთა დღეს. — მოვედით, ერნო, დღეს
 გალობითა ახლითა ვდღესასწაულობდეთ განახლებულნი სულითა...“

უგლბთსა. უკუკლეველად (!) ზღუაჲ წიად ვლო ისრაელ. — სულმცირი-
 სა ღრუბლისაგან ნათელი ჩუენ მზმ გამოგზბრწყინდების...“

აქბთსა. დაუვალი იგი მზმ ქალწულისა საშოისაგან გამობრწყინვებად
 მოვალს...“ 7r—8r.

5. „დეკემბერსა კბ, წინა დღესასწაულებაჲ შობისათჳს უფლისა ჩუენისა.
 ოო ღღტჳსა კა დ. რაჲმს მოწყალე. — კმაჲ ესაჲმასი აღესრულების
 დღეს...“

უგლბთსა. დაანთქენ ვნებანი. აღალიას თო იკტისის. — იხარებდით, ერ-
 ნო, რამეთუ დღეს უფალი გამოგზჩნდა ჩუენ...“

აქბთსა. მოგიცემიეს. — დღეს ზესკნელისა ბჳენი განახუენით შიშით,
 მთავარნო...“ 8r—11r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი შეიცავს მეორე გალობასაც „მოიხილესა“.

6. „დეკემბერსა კგ, წინა დღისანი. ოო ღღტჳსა კა ბ. გიხაროდენ,
 ქალწულო მარიამ, შეუწ. — მოსე ჳუარის სახედ კელნი განიპყრნა მთასა ჳე-
 და ცად მიმართ...“

უგლბდთსა დ გი. განუკუეთელი განკუ. — განუყოფელი იგი სიტყუაჲ
 მამისაჲ და წმიდისა ცხოველს-მყოფელისაჲ სულისაჲ...“

აქბდთსა. დღეს, ქრისტეს მორწმუნენო ერნო, ყოველნი ვიხარებდეთ...“
 11r—12v.

7. „დეკემბერსა კდ, კრებაჲ სამწყსოს, დღსდბლნი ოო ღღტჳსა კა დ.
 ხისა მიერ აღამ. — შობასა შენსა, ქრისტე, გამოუთქუმელად ქუაბსა შინა...“

უგლბს[ა] დ გი. რომელმან დაანთქა ზღუასა. — რომელი არს დაუსა-
 ბამოჲ სიტყუაჲ ღმრთისაჲ...“

აქბთსა. ჳ სასწაული საკრველთაჲ, რომელსა-იგი სიბრძნით უპყრიან
 ცანი ძალითურთ...“ 12v—13v.

8. „დეკემბერსა კე, შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, დღსდბლნი“
 13v—16r.

შენიშვნა: შედგენილობით და ტექსტით მისდევს Sin. 59-ში დაცულ ამ
 დღის დასდებელს იმ განსხვავებით, რომ Sin. 59-ში „აქებდითას“ მომდევნო-
 და „სტიქერონი დავით-იაკობისი“ ა ხმაზე (მღრ. აღწერილობა Sin. 59:2, იხ.
 აგრეთვე Sin. 64:II,14, შწშ).

9. „თა დეკემბერსა კე, შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, დღსდ-
 ბლნი ოო ღღტჳსა კა გ. ტო კვრიო იესუს ჳენიუნტოს. — უფლისა იესუს“

შობასა ჩუენთს ბეთლემს ჰურისტანისასა აღმოსავალით მოვიდეს მოგუნნი
თაყუანის-ცემად...

სხუანი დ გ.ი. მოვედით, მორწმუნენო, ბრწყინვალითა გონებითა...

სხუანი ა. მოვედით და მივიწინეთ ყოველნი დღეს ბეთლემდ...

ოზ ბ გ.ი. დღეს ქრისტე იშვების ბეთლემს ქალწულისაგან უბიწოდას...

უგზბთსა, კოზმანის თქუმულნი. მონებისა. ხრისტვს ჯენოტე დოქსა.

— ქრისტეს შობასა ვადიდებდეთ, ქრისტესა ზეცისასა მივეგებოდით...

აქბდთსა. დიდებაჲ მაღალთა შინა გუესმა ჩუენ ბეთლემით...

აღვივსთსა კა ბ. რა-მე შევწიროთ შენდა, ქრისტე...“ 16r—18r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი შეიცავს მეორე გალობასაც „მოიხილესა“.

10. „დეკემბერსა კვ, დავით-იაკობისი დსდბლნი. ოო ღლტყსა კა დ.
კოზმან: ღმრთისმშობლო ქალწულო, დედაო მაცხოვრისო, დაჰკეს წყევამ
პირველი დედისა ევაისი...“

იოვანე: დღეს ანგელოზნი ქებით აღიდებენ მეუფესა ღმერთსა, განკა-
ცებულსა ქუეყანასა ზედა...

უგზბთსა, კოზმან და იოვანეს თქუმულნი. კოზმან: გიგალობთ
შენ, უფალო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...

იოვანე: აღმასრულებელნი დღესასწაულსა ჩუენთს შობილისა ღმრთი-
სა კუალად უგალობდეთ იაკობს, უფლისა ძმასა, და დავითს, მამასა მისსა...

აქბსა. ბეთლემდ მოისწრაფეს მწყემსთა, რაათა ქადაგონ მწყემსი ჰეშმა-
რიტი...

იოვანე: ჩჩუალად გამოჩინებულმან ქალწულისა წიაღთა საჯსენებელი ორ-
თაჲ, დავითისი და იაკობისი, აღიდა...“ 18r—19r.

შენიშვნა: მონაცელოზს კოზმან იერტსალიმელისა და იოვანე
და მასკელის გალობანი.

11. დეკემბერსა კვ, წმიდისა სტეფანესი დსდბლნი. ოო ღლტყსა კა დ.
მკნეო შორის მოწამე. — სულისა მიერ წმიდისა აღვსებულ იქმენ, სტე-
ფანე...

სხუანი კა ა გ.ი. ტალაგარნი ზეცისანი განგვხუნეს შენ ზესკნელისანი...

უგზბთსა. ეტლთა სიმრავლმ. — ქრისტეს მორწმუნენო, მოვედით...

აქბდთსა. მოვედით, აღვიდე. — რომელი იშვა ჩუენთს ბეთლემს კორ-
ცითა დღეს, მოწამმ სტეფანე...

აღვივსენთსა კა დ გ.ი. სტეფანეს, ერნო, უგალობდეთ...

ოზ კა ა გ.ი. გიხაროდენ, თავო ყოველთა მოწამეთაო...“ 19r—20v.

12. „დეკემბერსა კვ, პეტრესი და პავლესი დსდბლნი. ოო ღლტყსა
კა დ გ.ი. მოვედით, მორწმუნენო, მოციქულთა უფლისათა სიხარულით ვა-
ქებდეთ...“

უგზბდთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო. — გიგალობთ შენ,
უფალო ღმერთო ჩუენო...

აქბთსა. მოსცენ ცოდვილთა სახედ სათნოებისა მოწაფენი შენნი, ქრის-
ტე...“ 20v—22r.

13. „დეკემბერსა კმ, ჩხულთა ყრმათა დსდზლნი. ორო ღლტყესა ჯამ დ გი. ედემთა ზედა. — მეუფემ დიდებისამ, უფალი ჩუენი იესუ ქრისტე, მოწყალეობითა სიტკობებისამთა სიმდაბლით სოფლად მოვიდა...“

უგლზბთსა. ისრაელი მონა-ქმნუ. — რომელი იშვა პირველად მამისაგან უდელოდ...

აქბთსა. მოგუნი, ბაბილოენით მოსრულნი, ბეთლემდ მოიწინეს...“ 22r—23r.

14. დეკემბერსა ლ, წმიდათა მოციქულთა ზებედეს ძეთამ იაკობ და იოვანესი“ 23r—24r.

შენიშვნა: მისდევს Sin. 59-ში დაცულ ამ დღის დასდებელს იმ განსხვავებით, რომ Sin. 64-ში „აქებდითსას“ მომდევნოდ დამატებულია „სტიქერონი დავით-იაკობისი ა. მეფობისა ქცევითა ღირსად მოლუაწებით დავით, წოდებულ-მან მან მამად ღმრთისა, ოდესმე მოკლა ვოლიათ...“ (მდრ. აღწერილობა Sin. 59:3) ეს სტიქარონი Sin. 59-ში ერთის 25 დეკემბერს შობის დასდებელს (მდრ. Sin. 59:2, იხ. აგრეთვე Sin. 64:11,8 56შ).

15. „განცხადებასა წინა კურთხისა დსდზლნი. ორო ღლტყესა ჯამ დ გი. რომელმან ედემს შინა. — აწ, იორდანე მდინარეო, იხარებდ...“

უგლზბთსა იაბიკონნი ეგრევე შეწონილნი, ვითარცა ქრისტეშობისანი, იოვანე დამასკელი ა თქუმულნი, ჯამ ბ. ზღვსა ღელვათა. — შენ, მეუფეო, რაჟამს გამოაბრწყინე ცისკარი დღისამ...

აქბთსა. გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, შეუ. — ოდეს მოხუედ წყალთა მათ ზედა იორდანისთა, კაცთ-მოუყარეო უფალო...

აღვივსნთსა დ. ხისა მიერ ადამ. — დაძულებული ადამ იორდანისა წყალთა განაახლე...“ 24r—25v.

16. „თა იანვარსა ა, ბასილი მთავარებისკობისისამ დსდზლნი“.

შენიშვნა: დასდებლის დასაწყისი „ორო ღლტყესა“ სტიქარონები დ და ა გი ხმებზე, აგრეთვე „იბაკონი“ დ გი თანხვედბა Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (მდრ. Sin. 59:4). მომდევნო ტექსტი მხოლოდ Sin. 64-შია.

[ორო ღლტყესა]. ტონ პატრონ. — მდღელთ-მოდღურებისა სრულებამ გამოშინდი...

ორო ღლტყესა სხუანი ჯამ დ გი. ნესტუსა დაპბერე, საგალობელო, ჯმითა მით...

უგლზბთსა ჯამ ბ. მოვედით, ერნო, უგალო. — ჯერ-არს შესხმად ქებათ თქუმულთა შენთამ, ბასილი...

აქბთსა ჯამ დ. ხისა მიერ. — მამად-მთავარმან დავით სამითა ქვითა მოკლა გოლიად...

აღვივსენითსა დ გი. შუენ ღმრთის-მეტყუელებისა ნესტუდ ღმრთისა ეკლესიასა გამოუჩინდა, ღირსო ბასილი, ჯამ სამეუფოამ...

სხუანი აქბდთსა დ გი. უფლისა ტაძრად მიყვანებისანი, შობითგან მერვესა დღესა წინადაცუეთამ. უფალო, შენ დაუსაბამო გამოშინდი...

სტიქერონი. შჯულისამ ყოველი აღასრულე, შჯულისამ და მადლისამ წინამძღუარი...

სხუა. დიდებულსა და უხრწნე. — სიტყუაჲ კორციელ-ქმნული ჩუენ-
 თჳს უფროჲს ბუნებისა...“ 25v—27v.

17. „იანვარსა ბ, კსენებაჲ სილიბისტრ[ოს]ს ჰრომთა პაპისაჲ“ 27v—29v.

შენიშვნა: მისდევს შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა,
 Sin. 59:5).

18. „ღმრთის გამოცხადებისა წინა კურიაკესა გინა თუ იანვარსა გ დსდ-
 ბლნი.

აქბდთსა. ნათელი საღმრთოჲ, განმანათლებელი კაცთაჲ...“ 29v—31r.

შენიშვნა: მისდევს შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში, განსხვავებულია
 მხოლოდ „აქებდითსა“ სტიქარონი (შდრ. აღწერილობა Sin. 59:6).

19. „იანვარსა დ, დსდბლნი ნათლის-ღებისანი. ოო ღლტყვსა გ გი. არ-
 ღარა მტერ. — ღმერთი განკორციელებული გამოგვჩნდი ჩუენ...
 უგლბდთსა. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა. — ღმერთსა, რომელმან გა-
 ნაახლა ბანითა მით მეორედ შობისაჲთა პირველ შექმნული ადამ...
 აქბდთსა. დღეს აღდგა. — ვითარცა კაცი ღიტონი წამოუღვეგ შენ, ქრის-
 ტე, წინამორბედსა დღეს...“ 31r—32r.

20. „იანვარსა ე, კალამონს ღამის თევჲ, დსდბლნი ნათლისღებისანი“
 32r—33r.

შენიშვნა: მისდევს შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (შდრ. აღწერილობა
 Sin. 59:8).

21. „იანვარსა ვ, განცხადებაჲ, დსდბლნი ოო ღლტყვსა კჲ ა. ფოს ევ
 ფოტოს. — ნათელი ნათლისაგან გამოუჩნდი სოფელსა...
 სხუანი. რაჲჲმს იორდანეს ნათელს-იღებდ შენ, მაცხოვარო ჩუენო...
 უგლბდთსა კჲ ბ, კოზმანის თქუმული. განაპო სიღრმე. — ნათელს-იღებს
 ქრისტე...
 აქბდთსა. რაჲჲმს დაემშუ. — რომელი განკორციელდი სიტყუაჲ ღმრთი-
 საჲ...“ 33r—34v.

22. „იანვარსა ზ, ნათლის-ღებისანი და კსენებაჲ ჰაბოისი“ 34v—35v.

შენიშვნა: მისდევს შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (შდრ. აღწერილობა
 Sin. 59:9).

23 ა. „იანვარსა ც, ნათლის-ღებისანი და იოვანე სოხასტრელისა. ოო
 ღლტყვსა კჲ ბ. პირველ საუკუნეთა მამისაგან შობილი ღმრთისა სიტყუაჲ
 განკორციელდა ქალწულისა მარიამისგან...
 უგლბდთსა. მოვედით, ერნო, უგა. — რომელი ჩუენთჳს ქალწულისაგან
 ღმერთი განკორციელდა...“ 36r—37r.

ბ. „იანვარსა **გ**-ვე, ნათლის-ღებისანი. ო'ო ღ'ღტყსა **ჯ**ა **გ**. სპერიონ' **რ**ვი
 ნონ პროს ვერ. — მწუხრისა გალობასა შევსწირავთ შენდა, ქრისტე...

სტიქერონი. განკაცებითა შენითა ბუნებაჲ კაცთაჲ განაღმრთვე, უფალო...
 უგ'ლბთსა. უგალობდეთ უფალო (!). მორწმუნენო. — ჳელმან ღმრთისა-
 მან მიქსნა ბოროტთაგან...

სხუანი. ღმერთსა, რომელმან იქსნა პირველ ერი. — ღმერთსა, რომელ-
 მან მოუღრიკა წინამორბედსა თავი თჳსი უბიწოჲ...

აქ'ბთსა. მოვედით თქუენ, წარმართო...“ 37v—38v.

24. „იანვარსა **თ**, ნათლის-ღებისანი. ო'ო ღ'ღტყ'ვსა **ჯ**ა **დ**. ბჳენი რვალი-
 სანი შემჳსრენ და მოქლონნი რკინისანი განხეთქენ, ქრისტე ღმერთო...

სტიქერონი. ნათელს-იღებს დღეს ქრისტე...

უგ'ლბთსა. რომელმან გამომიქსნა. — რომელმანცა განწმიდნა დღეს
 ბუნებანი კაცთანი...

აქ'ბთსა. კლდენი განსქდეს. — ქუაბსა შინა ჰმსწირობდ, ქრისტე...“
 38v—39v.

25. „იანვარსა **ი**, ნათლის-ღებისანი. ო'ო ღ'ღტყესა **ჯ**ა **ა** გ'ი. სუფევს
 ღმერთი წარმართთა ჴედა...

სტიქერონი. დაჳწსნდა საცთური პირველი...

უგ'ლბთსა. გამოიჩნდა ღმერთი. — ქრისტემან რაჲ ნათელ-ილო წყალთა
 შინა...

აქ'ბთსა. მოვედით, ალ. ო ტო თავმასონ. — ეჳა საკურველებაჲ, რამეთუ
 უხილავი ღმერთი გამოუჩნდა სოფელსა კაცთ-მოყუარებით...

სტიქერონი. უფალო, რაჲამს ნათელ-იღე ჳორცითა წყალთა მათ შინა...“
 39v—40v.

26. „იანვარსა **ია**, წმიდისა ძმისა ჩუენისა თევდოსისი. ო'ო ღ'ღტყ'ვსა **ჯ**ა
ა გ'ი. ღირსო მამო, ღმერთშემოსილო თევდოსი, დიდად ილუაწე საწუთროსა
 მას ცხორებასა გალობითა...

უგ'ლბთსა **ჯ**ა **ბ**. ღელვათა დაა. — ვითარცა ბრძენი, წესიერი მოძღუარი
 ჩუენი...

აქ'ბთსა. ღირსო მამო, ვითარცა მდინარეთა სღვაჲ ახარებს ქალაქსა
 ღმრთისასა...

ალეიგენითსა **ა** გ'ი. გიხაროდენთა ჴედა. — გოდოლი მალალი სათნოე-
 ბათაჲ აღაშწნე...“ 40v—42r.

27. „იანვარსა **იბ**, ფილეთეოზ და მოყუასათა მისთა“ 42r—43r.

შენიშვნა: მისდევს შესაბამის დასდებულ Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა
 Sin. 59:13).

28. **ა**. „იანვარსა **იგ**, მამათა სინელთა და განცხადებისა მსგევსი. ო'ო
 ღ'ღტყსა **ჯ**ა **დ** გ'ი. უფალო, და[ლა]ცათუ ვითარცა კაცი წინაშე იოვანესა
 სდგე...

უგ'ლბთსა. უგალობდეთ უფალსა მორწმ. — დასწუენ იორდანისა მდი-
 ნარეთა ცოდვანი კაცთანი, ღმერთო...

აქბთსა. უფალო, ლაზარეს. — უფალო, აღსრულებად ინებე საიდუმლოა განგებულად...

აღვიგანთსა. იშვე შენ ქუეყანასა, იესუ...“ 43r—44v.

ბ. „განცხადებისა მსგეფსსავე. უგლბთსა დ გ.ი. ისრაელი მონა-ქმნუ. — ნათლისა მომცემლო და საუკუნეთა მათ შემოქმედო...“

აქბთსა. ლაზარსა გან. — ნათლის-ლებამან შენმან უბიწომან კაცთათუს, მკსნელო, გამომიკსნა ჩუენ წყევისა საცთურთაგან...“ 44v—45v.

29. „იანვარსა იდ, ნინოასი დსდბლნი“ 45v—46v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:15).

30. „იანვარსა ივ, ქოზიბას ღმრთისმშობლისაჲ დსდბლნი. ორ ღლტყსა კა დ გ.ი. შ დიდებული სკუ — ძლისპირთა ჰპოვნე.“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა. — ღმრთისმშობელო ქალწულო, მტვრთველო სიტყუსა მის საღმრთოასაო...

აქბთსა. რომელმან შეიწყნარე — ძლისპირთა ჰპოვნე“ 46v—47r.

31. „იანვარსა იზ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ანტონისი დსდბლნი. ორ ღლტყსა კა ა გ.ი. გიხაროდენ, თანაზიარო ანგელოზთაო მად[ა]ლთა შინა ანტონი...“

უგლბთსა დ გ.ი. ისრაელი მონა. — ღმრთივ განბრძნობილსა ანტონის, მოვედით, უგალობდეთ...“

აქბდთსა. ნესტუსა დაჰბე. — აჰმალღდი ზეცად, სანატრელო ანტონი...“ 47r—48r.

32. „იანვარსა იც, პავლე განშორებულისაჲ“ 48r—49r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:16).

33. „იანვარსა ით, წმიდისა მამისა ანტონი ვარახისაჲ(!)“ 49r—50r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:17).

34. „იანვარსა კ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ეფთუმსი. ორ ღლტყსა კა ა. წმიდანო მარტულ. — მამაო ეფთუმე, შობასა შენსა მოივლინა ანგელოზი მა-უწყებელად...“

უგლბსა დ. არარაჲ არს სახედ. — განაქარვე მწუხარებჲა მშობელთა შენთაჲ, ღირსო...“

აქბდთსა დ გ.ი. შ სასწაული საკ. — ღირსო მამაო ეფთუმე, დაუტყვე ქუეყანაჲ და ქრისტესა შეუდეგი...“ 50r—v.

35. „იანვარსა კა, ღირსისა მაქზიმოს დამასკელისაჲ“ 50v—52r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:18).

36. „იანვარსა კბ, ტიმოთე მოციქულისაჲ“ 52r—53r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:19).

37. „იანვარსა კგ, იუდა მოციქულისა დსდბლნი“ 53r—54v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:20).

38. „იანვარსა კდ, გრიგოლი ღმრთისმეტყუელისაჲ“ 54v—56v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის გრიგოლ ღმრთისმეტყველის დასდებულს IV ხმაზე, რომელიც გატანილია 25 იანვარს (იხ. Sin. 59:21), Sin. 64-ში 25 იანვარსაც გრიგოლ ღმრთისმეტყველის დასდებელია, მხოლოდ V ხმისა.

39. „იანვარსა კე, გრიგოლისივე. ორ ღღტყსა კა ა გი. ვიხაროდენ, ღირსო წყარო ღმრთის-მეტყუელებისაო და მადლისა სადგურო...
უგლბთსა ა. მხილველი ღმრთისაჲ მო. — სისხლსა გამოქსნისასა, რომელი გარდამოეცა გუერდსა უფლისასა...

აქბთსა. მამაო გრიგოლი, საფლავმან, რომელ არს მიზეზი დავიწყებისაჲ, ვერ დაადუმნა ბავენი შენი...

აღვივწითსა კა ბ. სამებასა კორცინი და საცნობელნი განუწყმიდენ. ღმრთისა მტყუელო...“ 56v—57v.

40. „იანვარსა კვ, კსენება იოვანე ოქროპირისაჲ“ 58r—59v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის იოვანე ოქროპირის დასდებულს I ხმაზე (იხ. აღწერილობა Sin. 59:22).

41. „იანვარსა კზ, იოვანე ოქროპირისაჲვე. ორ ღღტყსა კა დ. შემს-გაესებულად ქალაქსა სამეუფოსა იოვანე ღირს იყო მამადმოავრად...
უგლბდა დ გი. გალობაჲ შევწირო. — სიბრძნე უზეშთაეი მოგცა, ვითარცა სოლომონ, ღმერთმან, ღირსო იოვანე...

აქბთსა. ნესტუსა დაპბე. — ბავეთა შენთა თათლი გარდმომდინარე, ოქროპირო, დამატკობებელ არს ყოველთა...“ 59v—61r.

42. „იანვარსა კდ, ოქროპირისაჲვე“ 61r—62v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის იოვანე ოქროპირის დასდებულს IV ხმაზე (იხ. აღწერილობა Sin. 59:22). 62v-სა და 63r-ს შორის მიკროფირს აკლია: 62v-ზე წყდება იოვანე ოქროპირის დასდებელი „ეურთხეულარსსაზე“, ხოლო 63r იწყება 30 იანვარს იგნატის დასდებლის „აეურთხევედითსა“ ბოლო ტროპარებით.

43. „იანვარსა ლა, კვროს და იოვანესი. ორ ღღტყსა კა ა. ზეცისა განწყე. — ზეცისა მკედრობათა თანა ვდღესასწაულობთ საკსენებელსა თქუენსა, კვროს და იოვანე...

უგლბთსა კა დ. ზღსა მის. — საცთურა მტერისა დაჰკსენ, ნეტარო მოლუაწეო კვროს...

აქბთსა. მკნეო შორის მოწა. — ორთა ამათ მოწამეთა, სამეხისა მოლუაწეთა...“ 63r—64r.

44. „თა ფებერვალსა ა, წმიდისა ეფრემისი დსდბელნი. ოო ღლტყსა კა ა. ზეცისა გან. — სამოთხისა სიკეთესა განიცდიდი, ღირსო...“

უგლბთსა ბ. ყოველი ერი უგა. — მოვედით, მორწმუნენო, დღესასწაულსა წმიდისა ეფრემისისა...

აქბდსა. გიხაროდენ და მზია. — რაჟამს, მამაო, ნისლი იგი განაქარვე...“ 64r—65r.

45. „ფებერვალსა ბ, მიგებებად, დსდბელნი ოო ღლტყსა კა გ გი. მჭდომარც ეტლთა ქერობინთა...“

უგლბთსა გ. უქმი ქუეყანად სამკვდრ. — ზეცით აცურის ღრუბელთა დღეს წყალობად...

აქბთსა გ გი. პირმშოა, შობილი მთვარისად მის...

აღვიცნისთსა კა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, დღესასწაულის მოყუარენო...“ 65r—66v.

46. „ფებერვალსა გ, მიცვალებად სუმეონ მოხუცებულისა“ 66v—68r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:24).

47. „ფებერვალსა დ, ელია მოწამისა დამასკელისა“ 68r—69r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:25).

48. „ფებერვალსა ვ, ივლიანე მოწამისა და მოყუასთა მისთა. ოო ღლტყსა კა დ გი. მომიკსენენ ჩუენ, ქრისტე, სოფლის მაცხოვარ...“

უგლბთსა. ისრაელი მონა. — კსენებასა ივლიანე, სილოვანე, მოქიმო, ლუკაის თანა ღლუაწლისა მძლეეთა, მორწმუნენო, ვაქებდეთ და ქრისტესა უგალობდეთ...

აქბთსა ა. მოვედით, მოყუარენო, დღესსა — შაბათთა ჰპოო ა კმასა“ 69r—70r.

49. „ფებერვალსა მ, ალათეანგელოზ მოწამისა დამასკელ მთავარებისკობოსისა“ 70r—71v.

შენიშვნა: მისდევს შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:26).

50. „ფებერვალსა თ, წმიდისა მამისა ჯერასიმესი“ 71v—72v.

შენიშვნა: მისდევს შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:27).

51. „ფებერვალსა ი, წმიდისა თეოდნიასი დსდბელნი. ოო ღლტყსა კა

დ. მკნეო შორის. — ჭუარითა იქმენ შექურვილ, მღღელთ-მოდღუარო უფლი-საო...

უგლზთსა ჯა ა გი ეტლთა სიმ. — სამებაო წმიდაო, ნათლისა მომცე-ნელო...

აქბთსა. გიხაროდენ, სამკვდრებელო. — ღირსო მღღელთ-მოდღუარო თეონია, დაიცვენ შენ მცნებანი იგი ქრისტესნი...“ 72v—73v.

52. „ფებერვალსა ივ, კსენებაჲ ჰამფილე კესარიელისაჲ და მოყუასთა მისთაჲ“ 74r—v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:28).

53. „ფებერვალსა კვ, კსენებაჲ პორფირი ღაზელ ებისკოპოსისაჲ 74v—75v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:29).

54. „ფებერვალსა კვ, კსენებაჲ წმიდისა პროტერეოს ალექსანდრელ პატრიარქისაჲ“ 75v—77r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:30).

55. „თა მარტსა თ, წმიდათა ორმეოცთაჲ დსდბლნი. ოო ღღტყსა ა გი. გიხაროდენთა ზედა. — გიხაროდენ, შეერთებულნო ახოვანნო, ძლიერნო... სხუანი. სუფევს ღმერთი. — ორმეოცთა მოწამეთა, ახოვანთა მეუფისათა, ეარსკულავთა მათ სულეერთა...

უგლზთსა ბ. მოვედით, ერნო. უგა. — უგალობდეთ გალობითა საღმრ-თოათა გუნდსა მას ორმეოცთა მოწამეთასა...

აქბთსა დ გი. ვითარცა ედემს შინა მყოფ იყვენს მოწამენი ქრისტეს-ნი...“ 77v—78v.

56. „მარტსა ით, მამათა დამწუართაჲ დსდბლნი. ოო ღღტყსა ჯა დ. მკნეო. — რომელთა ცხორებაჲ ესე წარმავალი შეუტრაცხ-ყავთ...

უგლზთსა დ გი. გალობაჲ შეეწიო. — ცნობაჲ განმინათლე მე, ქრის-ტიე...

აქბთსა. უფალო, დაღაცათუ მსახურთა შენთა დაუტევეს სოფელი ესე...“ 78v—80r.

57. „მარტსა კდ, წინა ღღით დსდბლნი ხარებისანი“ 78v—80r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:38a).

58 ა. „მარტსა კე, ხარებაჲ, დსდბლნი ოო ღღტყსა ჯა ა. ეპა ღღიდ-ბული, საკვრველი...

უგლბთსა ჯა დ. რომელმან გამომიგნა ჩუენ. — რომელმან მოგივლეს
 დღეს მთავარანგელოზი ხარებად...

აქბთსა. რაჟამს მოწყალე ექმნა დამბადებელი წყალობით დაბადებულ-
 თა...

აღივსნთსა ჯა დ გი. მთავარი ზეცისაჲ გაბრიელ ნაზარეთად მოვი-
 და...“ 81r—82r.

ბ. „დსდზლნი ხარებისანივე დ“ 82v—83r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა
 Sin. 59:36ბ).

59. „გორცითა აღებისა ჰარასკევსა ნინეველთაჲ. უგლბთსა დ გი. ისრა-
 ელი მონა. — მოგუანიჭა ღმერთმან ჩუენმან კაცთ-მოყუარებისათჳს მიზეზი სი-
 ნანულისაჲ...“

აქბთსა ბ გი. გამოუქ[უ]ლევლო ყოველთაო უფალო, რომელი იშვე
 ჩუენთჳს გორცითა...“ 83r—84r.

60. „წმიდასა კურიაკესა გორცითა აღებასა დსდზლნი“ 84r—89v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერს აკლია 84v-სა და 85r-ს შორის: 84v-ზე ტექს-
 ტი წყდება I ხმის „ო“ მესამასა“ მეორე ტროპარზე, 85r-ზე ტექსტი იწყება
 VI ხმის „ო“ ღალადყვისას“ მეორე ტროპარიდან.

2. შედგენილობითა და ტექსტით თანხედება Sin. 59-ის გორცითა აღების
 კვირის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:31ა).

61. „წმიდასა კურიაკესა მარხვათასა ყველიერსა“ 90r—96v.

შენიშვნები: 1. ყველიერის კვირის დასდებულები შედგენილობითა და ტექ-
 სტით თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin.
 59:32).

2. Sin. 64-ში თევდორეს დასდებულს VIII ხმის „იბაკოს“ მომდევნოდ,
 Sin. 59-ისაგან განსხვავებით, ერთვის: „უგლბთსა დ გი. ქუეყანასა მწყურ-
 ნებსა. — მეცნიერ ვართ შენდა, სანატრელო წმიდაო თევდორე...“

აქბდთსა ჯა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ ქა. — შენ ნიჭად განმამ-
 დიდრებულად ქრისტემან ღმერთმან მოგცა სოფელსა, წმიდაო თევდორე...“

62. „მე-გ კურიაკესა“ 97r—101v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის
 დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:33).

63. „მე-დ კურიაკესა“ 101v—106r.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის
 დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:34).

64. „მე-ე კურიაკესა“ 106r—115r.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებლებს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:35).

65. „მე-ვ კურიაკესა“ 115r—123v.

შენიშვნა: შედგენილობითა და ტექსტით თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებლებს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:36).

66 „მე-ზ კურიაკესა“ 123v—133r.

შენიშვნები: 1. შედგენილობითა და ტექსტით თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებლებს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:37).

2. Sin. 64-ში, განსხვავებით Sin. 59-ისაგან, დამატებით შეტანილია „მასვე შაბათსა დასდებლნი ლაზარესნი ორ ღღტყესა ჯა და გ.ი. უფალო, ლაზარეს საფლავისაჲ გენება ხილვამ...“

უგლბთა. უვალბდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. — უვალბდეთ უფალსა, რომელმან გამოიყვანა ლაზარე ოთხისა დღისაჲ საფლავით...

აქბთსა. ეტყოდე შენ, უფალო, წინასწარ მართას და აბტუ: მე ვარ აღგამა...“ (132r—133r).

67 ა. „მე-მ კურიაკესა, ბზობასა დასდებლნი. ორ ღღტყესა ჯა და გ.ი. ისარებდ, ქალაქო დირსო სიონ, და განსცხრებოდე შენ, ეკლესიასო ღმრთისათ...“

ესე მოსართავად სთქუა დასა ზედა. შსანა მალალთა შინა. კურთხეულ ხარ შენ, რომელი მოხუედ მეუფედ ისრაელთა. ონანა (!) მალალთა შინა.

უგლბთსა ჯა და. იხილვა კმე. — პირითა ყრმათა უბიწოთაჲთა შეჰმზადე მოსლვისა შენისა ქებაჲ...

აქბთსა და გ.ი. მოვიდა მცხნელი წმიდად ქალაქად სიმდაბლით იერუსალემად...

აღვიცენითსა. რაჲსა დადადებ შენ, ზაქარია...

მწუხრი, ორ ღღტყესა და გ.ი. ცხოველს-მყოფელი ენებაჲ ქრისტესი ესერა მოიწევის, მივეგებოდით, ერნო, სიხარულით...“ 133r—135r.

შენიშვნა: მოსდევს ორშაბათ-ოთხშაბათის „ხუედრნი“: დიდსა ორშაბათსა (უგლბდთსა ჯა ბ, აქხთსა, აღბთსა, აქბთსა, მწუხრი ორ ღღტყესა ჯა ა გ.ი), დიდსა სამშაბათსა (მზლესა ბ ბ.ი (!), აქხთსა ბ, აღბთსა, აქბთსა, მწუხრი ორ ღღტყესა ჯა ბ), დიდსა ოთხშაბათსა (გნძლესა ბ, აქხთსა, აღბთსა, აქბთსა, მწუხრი ორ ღღტყესა ჯა ბ გ.ი) 135r—137r.

ბ. [დიდსა ხუთშაბათსა], „უგლბთსა. ზღუაჲ მეწამული კუე. — ღმრთისა სიბრძნემან, სოფლისა ამის ცხორებისა მიზეზმან...“

აქბთსა. იუდა მზაკუევარმან და მიმცემელმან ამბორის-ყოფითა სიცრუეისაჲთა მისცა მაცხოვარი უფალი...

დიდსა ხუთშაბათსა, მწუხრი, ორ ღღტყესა ბ გ.ი. უფსკრულმან სიბრძნისამან, მოტეგებისა წყარომან...“ 137r—139r.

შენიშვნა: მოსდევს „შუალამისანი ჯა ბ გ.ი“. Sin. 64 ამ ნაწილში მოსდევს Sin. 59-ს, აკლია მხოლოდ ბოლოს დართული „ოხთა“ (იხ. აღწერილობა Sin. 59:39).

გ. „პარასკევსა, უგ^რლბდთსა ბ გ^რ. უქ^ქლუველად ზღუამ წი. — შენ, როგორც მელი მოსლვად ხარ განშჯად სოფლისა...“

მასვე პარასკევსა ღ^მითგ^ნსა ღ^სდბლნი, კო ზ მ ა ნ ის თქუმელნი, ბ გ^რ. შენდა აღვიმსობთ. — ზიარებითა საიდუმლოთაჲთა პირველად განიწმიდნეს საღმრთოთა მით მსახურნი შენნი...“ 139^რ—141^რ.

შენიშვნა: შედგენილობა: ღ^მითგ^ნსა, აკ^რსა (!), ად^ბთსა, აქ^ბთსა, აღვივ-სენთსა. დიდსა პარასკევსა მწუხრი ო^რ ღ^ღტყ^ვსა კ^ა დ გ^რ, ო^ბა.

დ. „დიდსა შაბათსა ცისკრად, უგ^რლბდთსა კ^ა ბ გ^რ. რომელმან დაფარა სიღრმესა. — ზ შენდა, მაცთურო ჯოჯოხეთო, ბნელო...“

აქ^ბდთსა. რაჲამს გარდამოვსნა ძელისაგან არიმათიელმან მაცხოვარი ყოველთაჲ...“

დიდსა შაბათსა, მწუხრი, ო^რ ღ^ღტყ^ვსა კ^ა ა. ეჰა დიდებული, საკვრეველი, რამეთუ. — ნათელი სამწუხროჲ გამოვჯნდა მყოფთა ბნელისათა...“

უგ^რლბთსა. დღესა მას ადგომისასა ვი. — განვიწმიდნეთ საცნობელნი ჩუენნი...“

აქ^ბთსა. აქებდით ცანი ძალთა თანა...“

აღესებასა, მწუხრი, ო^რ ღ^ღტყ^ვსა კ^ა გ გ^რ. რაჲამს ასდევ საფლავით, დამბადებელო...“ 141^რ—144^რ.

68. „ახალკურიაკესა ღ^სდბლნი. ო^რ ღ^ღტყ^ვსა ა. რომელი ბჭეთა კშულთა მოწაფეთა კრებულთა თანა შეხუედ ცხადად, ყოლად ძლიერო...“

უგ^რლბთსა. დღესა მას ადგომისასა ვიხ. — დასაბამი დასაბამისაჲ და პირ-მშობი დღეთაჲ, რომელსა შინა აღდგა იესუ...“

აქ^ბთსა. შემდგომად რვა დღისა ადგომისა შენისა, ქრისტე, ეჩუენე მოწაფეთა...“

მწუხრი, ო^რ ღ^ღტყ^ვსა კ^ა ა. ზეცისა განწესებულთა. — ყოველთა დღესასწაულთა უდიდებულესი, ბრწყინვალედ შუენიერი და გვრჯუნშემოსილი ახალკურიაკე...“ 144^რ—145^ვ.

უგ^რლბთსა, კო ზ მ ა ნ ის თქუმული. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან მწარისაგან. — დღეს არესა სულთასა, ოდეს ქრისტე საფლავით, ვითარცა მზე, აღმოჰქდა...“ 145^ვ—146^ვ.

69. „მე-ბ სამშაბათსა, დედათა მენელსაცხებლეთაჲ: მარიამ ღმრთისმშობლისაჲ, მარიამ მაც^ქდანელისაჲ, მარიამ კლეოპასა, მარიამ იაკობისი, მარიამ იოჰანესი და ლაზარეს დათაჲ, რომელნი ნელსაცხებლითა გლოით საფლავად მივიდეს, ღ^სდბლნი ო^რ ღ^ღტყ^ვსა კ^ა ა. ზეცისა ძალნი შეძრწუნდეს, რაჲამს გიხილეს შენ ამაღლებული ნიფსით ჯუარსა ზედა, მაცხოვარ...“

უგ^რლბთსა კ^ა დ. გიგალობთ შენ, უფალო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო...“

აქ^ბთსა. რომელი ხარ დიდებულ. — რომელი დამეშქუალე ჯუარსა ზედა ნიფსით თვისით, ქრისტე ღმერთო ჩუენო...“ 146^ვ—147^რ.

70. „მეორესა ხუთშაბათსა, ელია წინაწარმეტყუელისაჲ ღ^სდბლნი. ო^რ ᦒ^ღტყ^ვსა კ^ა ა. ეჰა ვითარ ბაგეთა ჯორციელთა გამოთქუან ქებაჲ შენი...“

უგლბთსა ა. მარჯუენც შენი უძლეველი მო. — უგალობდეთ ელსა წინააღმდეგად წარმეტყუელსა, ნათლითა ელვარესა...

აქბთსა. შენ, რომელმან ელია თეზბიტელი ქუეყანით ცეცხლისა ეტლითა, მოწყალო, მისცვალც...“ 147r—148v.

71. „მე-ბ შაბათსა, განრღუეულისაჲ დსდბლნი. ოო ღლტყსა კჲ ა. ზეცისა განწყებუ. — რაჟამს ახუედ, ქრისტე, ქალაქად იერუსალემდ...

უგლბთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩ. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ მიახუენ ჩუენგან სნეულებანი ჩუენ[ნი]...

აქბთა. რომელი მოხუედ ზეცით ძიებად წარწყმედულთათჳს, ქრისტე ღმერთო ჩუენო...“ 148v—149r.

72. „შემდგომად ახალკვრიაკისა, რომელ კვრად იყოს იოსებ არიმათიელი-საჲ. ოო ღლტყსა დ გ.ი. ჰ დიდებულო ბრძენო, დაღაცათუ დაგვარა შენ საფლავმან ბუნებისა მისებრ კაცობრივისა...

უგლბთსა. ისრაელი მონა-ქმნული. — ვსენებასა დიდებულსა იოსებ არიმათიელისასა უგალობდეთ სარწმუნოებით...

აქბთსა ბ. რაჟამს გარდამოკს — დიდსა შაბათსა ჰპონენ“ 149r—150v.

73. „განზოგებასა ზატიკათასა ოთხშაბათსა მე-დ, ვსენებაჲ ადამისი და წმიდათაჲ, რომელნი აღდგეს მკუდრეთით და შევიდეს წმიდასა ქალაქსა იერუსალემსა და გამოეხცდნეს (!) მრავალთა, დსდბლნი უგლბდთსა კჲ ა. მხილველი ღმრთისაჲ მოსე იმ. — გალობითა ახლითა უგალობდეთ მომცემელსა ცხორებისა...“ 150v—151v.

74. ა. „მე-ვ ხუთშაბათსა, ამაღლებაჲ უფლისა ჩუენისა, დსდბლნი ოო ღლტყსა კჲ ა. იშვე ქალწულისაგან, ქრისტე ღმერთო ჩუენო...

უგლბთსა ა გ.ი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთსა. — უგალობდეთ, ერნო, ქრისტესა, რომელიცა ბეჭთა ზედა დღეს ქერობინთასა აჰმალდა ზეცად დიდებით...

აქბთსა. მოვედით, აღვიდეთ მთასა ღმრთისასა ზეთის-ხილთასა...“ 151v—152v.

ბ. „ღსდბლნი ამაღლებისანივე“ 152v—154r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:41).

75. ა. „მარტვრისა დსდბლნი. ოო ღლტყსა დ გ.ი. მოვედით, მორწმუნენო, განწყმედილითა გულითა...

უგლბთსა გ გ.ი. უფსკრულთა ზღუ. — ვითარ-იგი აღუთქუ პირველად მოწაფეთა, მოუვლინე მათ, ქრისტე, სული ნუგეშინის-მცემელი...

აქბთსა. ამაღლდა ზეცად მხოლოდ-შობილი იგი, რომელიცა განუშორებელ იყო მამისაგან...

მასვე დღესა მწუხრი, დსდბლნი ოო ღლტყსა კჲ ბ. უფალო, მოსლვამან სულისამან აღავსნა დღეს მოციქულნი მადლითა...“ 155r—v.

ბ. „დღესა ორშაბათსა, უგლბთსა სულისა წმიდისანივე, იაბიკონნი, იოვანე დამასკელინსა თქუმულნი, ა შეტყუებაჲ ე-კერ იბ. თიო კა-

ლუფთისობრომ. საღმრთომან ნათელმან. — ამცნო სიტყუამან თაყუანისცემელმან, საყუარელნო, განუშორებელ იყვენით...

აქბთსა. მოგიცემის, ღმერთო. — დღეს დანერ[გ]ვამ სულისა ყოლად წმიდისა ზეგარდამოა...“ 155v—156v.

„ორშაბათსა მწუხრი, ორ ღღტყვსა კჳ გ. ზატიკი აქუს და მსგეფსამდე ამას იტყუან სიონს. — დღესასწაულად ყოველთა იხილენეს ენანი და ურწმუნო იქმნეს ჰურიანი კორცთათჳს ქრისტესთა...“

უგლბთსა გ გ. ი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა მწ. — მეერგასისესა დღესა ვდღესასწაულობთ საღმრთოჲსა მოსლვასა...“

აქბთსა. ნუგეშინის-მცემელი გუაქუს მამისა მოსლვაჲ...“ 156v—157v.

გ. „ღსდბლნი სულისა წმიდისანივე“ 157v—158r.

შენიშვნები: 1. ტექსტის დასასრულს შენიშვნა: „შემდგომად მარტველისა ოხშაბათსა ქართლს ჯუარისაჲ მამსა ზ კპოენე“ (158r)

2. თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:40).

76. „მარტველისა მსგეფსსა, წმიდისა მოწამისა ქრისტინაჲსი. ორ ღღტყვსა დ გ. ი. უფალო, მოწამემან შენმან ქრისტინა შედგომად შენი შ[ე]იყუარა...“

უგლბთსა. ისრაელი მონა. — დღესასწაულსა წმიდისა ქრისტინაჲსსა ვაქებდეთ...“

აქბთსა. ზ სიბრმე. — ვინ არაჲ განემზადოს ქებად, რამეთუ მოწამემან ქრისტინა ქრისტეს სურვილითა განავდო მისგან სიყუარული მშობელთა თჳსთა...“ 158r—159r.

შენიშვნა: ტექსტის დასასრულს ანდერძია: „დიდებად შენდა, სამებაო წმიდაო. დაესრულა იად გარი სა ზ ამთროჲ და სა ზ ატიკოჲ, ქრისტე, შენიყალე კკრიკე მოძღუარი, ამისი მომგებელი, და იოვანე უცხად მწერალი. ლოცუა-ყავთ“ (159r).

77. „თა აპრილსა ა, მარამ მეგვბტელისაჲ“ 159r—v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში იმ განსხვავებით, რომ Sin. 64-ში კანონს არ მოსდევს „აქებლითსა“ (იხ. აღწერილობა Sin. 59:42).

78. „აპრილსა ბ, კსენებაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანე მძოვრისაჲ“ 159v—161r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:43).

79. „აპრილსა კგ, წმიდისა გიორგისი ღსდბლნი. ორ ღღტყვსა კჳ დ. მკნეო შორის მოწამეთა, ლუაწლისა მძლეო გიორგი...“

უგლბთსა. მწყობრი ისრაელთაჲ. — მორბედებაჲ ლუაწლთაჲ რაჲ მოიგე, რაჲამს მიისწრაფე ზეცისასა მას, დიდებულო...“

აქბთსა კჳ ბ. მოვედით, ერნო, დიდებისა საჯსენებელსა მოლუაწისასა ვდღესასწაულობდეთ...“ 161r—162v.

80. „აპრილსა კდ, გიორგისივე. ოო ღღტყვსა კა დ გი. მოვედით, მოვედით, მოვედით, მოვედით...“

უგლბთსა. უგალობდეთ უფალსა, მო. — რომელმან აღმოუბრწყინვა სოფელსა დღესასწაული ბრწყინვალე ღუაწლისა მძლისა გიორგისი...

აქბთსა კა ა. გიორგი, მკედარი მეუფისა დიდისა, წინა აღუდგა სამჯავროსა მძლავრთასა...

აქბთსა, უკუანა კგ. გიხაროდენ, წმიდაო გიორგი, ახოვანო მკედარო უფლისაო...“ 162v—163v.

81. „აპრილსა კე, მარკოზ მახარებლისა დსდბლნი. ოო ღღტყსა კა ა. ეპა მარკოზ წმიდაო, სადა-იგი პირველ განმრავლდა უღმრთოებად...“

უგლბთსა კა დ. ზღუსა მის მეწამულისა. — სიმკნით ქუეყანასა ზედა იღუაწე, მარკოზ დიდებულო...

აქბთსა. ჰ სასწაული. — მარკოზ მახარებულო, სანატრულო, რომელმან გუხარენ ჩუენ სადღუმლონი ღმრთისანი...“ 163v—164v.

82. „თა მამსსა ა, იერემია წინაწარმეტყუელისა დსდბლნი. ოო ღღტყვსა კა დ გი. უფალო, უპირატეს დაბადებისა უწყოდე შენ იერემია...“

უგლბთსა. ქუეყანასა მწყურნე. — პირველ დაბადებისა შენისა გიცნა შენ უფალმან...“ 164v—165v.

83. „მამსსა ბ, ათანასი აღექსანდრელ მამად-მთავრისა. ოო ღღტყვსა კა დ. სწავლათა შენთა ველმან უკუდავებისა ყუაველნი, ათანასი ნეტარო, აღმოაცენა...“

უგლბთსა დ გი. ეტლთა მფლობელი ფარაო. — ქებასა შევასხმიდეთ ჩუენ ათანასის...“

აქბთსა. უფალო, აღასრულე. — საყური საღმრთოო, კმა-შუენიერად მგალობელი ათანასი დღეს მომიწოდს ქეშმარიტად...“ 165v—167r.

84. „მამსსა ე, სტრატეკე საბაწმიდელ მამასახლისისა. ოო ღღტყსა დ გი. ლახუა. — ლოცვითა და მარხვითა მოაკუდინენ ენებათა იგი გესლნი...“

უგლბთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განი. — გსუროდა შენ უფლისა და დაუტევენ გემონი ჯორცთანი...“

აქბთსა. მამანო წმიდანო, სოფელი ესე არად შეპრაცხეთ...“ 167r—v.

შენიშვნა: Sin. 59-ში გატანილია მხოლოდ „აქებდითსა“, რომლის ტექსტიც თანხვდება Sin. 64-ის „ოო ღღტყვსა“ სტიქარონს (შდრ. აღწერილობა Sin. 59:44).

85. „მამსსა ვ, იობ მართლისა დსდბლნი. ოო ღღტყსა კა დ. ღუაწლსა განსაცდელთასა, სანატრულო, დაუთმე ძლიერად...“

უგლბთსა. მწყობრი ისრაველთა რაა. — მოთმინე განსაცდელთა მრავალთა, შემკობილი გვრგვინთა მით მოღუაწეებისათა...“

აქბთსა. მოგიციემეს, ღმერთო, სასწა. — მართალი და უბიწოო, ქეშმარიტი, შეურგულებელი...“ 167v—169r.

შენიშვნა: Sin. 59-ში მხოლოდ „აქებდითსა“ სტიქარონია (შდრ. აღწერილობა Sin. 59:45).

86. „მაისსა ზ, ჭუარისა გამოჩინებამ, დსდბლნი ოო ღღტყსა ჯა დ. მოგიცემიეს, ღმერთო, სასწაულად მოშიშთა შენთა ჭუარი შენი უძღვევლი... უგლბთსა. სიღრმე მეწა. — ჭუარი ქადაგა მოსე კუერთხისა ცემითა... აქბთსა. ლახუარსა, განმღებელსა გუერდისა შენისასა, მესნელო, გზა სცა მახულმან...“

აღვიესნსა. ჰ სასწაული საკვრველთა...“ 169r—170v.

87. „მაისსა ც, იოვანე მახარებლისა და არსენი მონაზონისა. ოო ღღტყსა ჯა დ გ. ოსანატრელო იოვანე, მოიგე შენ მკურვალე ქრისტეს მიმართ სიყუარული...“

უგლბთსა. ეტლთა მფლობელი ფა. — იყავ შენ წმიდა და საყუარელ ნათლისა მიუაჩრდილებლისა...“

აქბთსა. უფალო, დაღაცათუ მოწაფე შენი იოვანე მკერდსა მიგეყრდნა...“ 170v—172r.

88. „მაისსა თ, ეპიმახოს მოწამისა ფარანელისა“ 172r—173r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:47).

89. „მაისსა ი, ესაია წინაწარმეტყუელისა და დსდბლნი. ოო ღღტყსა ჯა დ. მოგიცემიეს, ღმერთო. — ნაკუერცხალი ცეცხლისა სერაბინისაგან საღმრთოისა შეგეხო ბაგეთა შენთა...“

იბკა დ გ. შენ ღმრთისა მიერ განწმედილ იქმენ სულითა და ჯორცითა...“

უგლბთსა ჯა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — განმანათლე, უფალო ღმერთო ჩემო...“

აქბთსა ჯა ა. წინაწარმეტყუელნო ყოლად ქებულნო, თქუენ მეფეთა ამხილებდით...“ 173r—174v.

შენიშვნა: Sin. 59-ში ესაიას ხსენებაზე გატანილია მხოლოდ „აქებდითსა“ და ხმაზე და „იბაკო“, რომლებიც თანხედება Sin. 64-ის „ოო ღღტყსა“ და „იბაკოს“ (მდრ. აღწერილობა Sin. 59:46).

90. „მაისსა ია, კსენება სოფრონი იერუსალემელ პატრიარქისა“ 174v—175v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:48).

91. „მაისსა იბ, ეტუფანე კვარელ მთავარეპისკოპოსისა. ოო ღღტყსა ჯა ა. ჭუარი აემართა თხემისა ადგილსა...“

უგლბდსა. მარჯუენე შენი ღმრთიე. — რაემს იყავ სარწმუნოებით მორბედ წერილსა შინა შჯულისასა...“

აქბთსა დ. ხისა მიერ ადა[მ]. — სუეტად ნათლისად აქუ შენ ეკლესიასა, ღირსო მამაო...“ 175v—176v.

92. „მაისსა იე, ვარდობა წმიდისა ღმრთისმშობლისა“ 176v—177v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა 59:49).

93. „მაისსა კ, იერუსალემის წარტყუენვაჲ, დსდბლნი. უგლბდთა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან. — წარტყუენვასა წმიდისა ქალაქისა იერუსალემისასა ლმობიერითა კმითა შემსგავსებულად ქრისტესა უგალობდეთ...“

აქბთსა. ქრისტეს მოწამენი ყოველთა...“ 177v—178v.

94. „მაისსა კბ, კსენებაჲ ღმრთის-მოყუარისა კოსტანტინე მეფისა“ 178v—179v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა 59:50).

95. „მაისსა კდ, სუმეონ ანტიოქელისა დსდბლნი. ოო ღლტყვსა კა ა გი. ღირსო მამაო, ჰპოე კეთილი სუეტი...“

უგლბთსა დ გი. ეტლთა მფლობელ. — აღსარებაჲ უფლისაჲ ჭემმარტარს...“

აქბთსა. ხატად დაწერილად გაქუნდა სათნობაჲ სიყრმითგან ხილვით და საქმით, სუმეონ...“ 179v—181r.

96. „მაისსა ლ, წმიდისა მამად-მთავრისა კვპრიანესი. ოო ღლტყსა კა ა. დიდი მღღელთ-მოდღუარი, დიდებული, დიდებასა აღწევეული გონებითა...“

უგლბთსა დ. ზღუსა მის მეწამული. — საცხენებელი წმიდისა კვპრიანესი იდიდების...“

აქბსა. მღღელთ-მოდღურებისა მადლითა და წამებისა სისხლითა ღმერთსა მიეახლე შენ განსრულებით, კვპრიანე...“ 181v—182v.

97. „მაისსა ლა, კატიანოზ და ნისთერეონისი. უგლბთსა კა დ. არარაჲ სახედ შენდა. — ალაღ დღეს პირი ჩემი შესხმად, უფალო...“

აქბთსა. მამათანი სთქუნე“ 182v—183r.

98. „თა იენისსა ა, წმიდისა ქრისტეფორესი დსდბლნი. ოო ღლტყვსა კა დ გი. უფალო, დაღაცათუ მოწამე შენი ქრისტეფორე სოფელსა შინა უცხო სახედ იხილვებოდა...“

უგლბთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყვანა. — უგალობდეთ უფალსა, რომელმან ყო მოწამე ქრისტეფორე...“

აქბთსა. მომიკსენენ ჩუენ, ქრისტე, სოფლის მაცხოვარ, ვითარცა ავაზაკი წინაშე ჭუარსა...“ 183v—184r.

99. „იენისსა ბ, კსენებაჲ იოვანე ებისკოპოსისა ქოზიბელისაჲ“ 184r—185r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:51).

100. „იენისსა დ, კსენებაჲ კონონ მოწამისა იკონიელისაჲ“ 185r—186r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:52). დასდებელი აკროსტიქზეა გაწყობილი: „კონონს, ქრისტეს მოწამესა,“

უვალობდეთ, ერნო“. ტ-თი დაწყებული აბზაცი გამორჩენილია Sin. 64-ში (მდრ. Sin. 59, 157r).

101. „იენისა ე, კსენებაჲ წმიდისა ირინე მოწამისაჲ“ 186r—187r.

შენიშვნა: თანხდება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:53).

102. „იენისა ი, ბენეტორე მძოვრისაჲ“ 187v—188r.

შენიშვნა: თანხდება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:54).

103. „იენისა ია, ბარნაბა მოციქულისაჲ“ 188r—189r.

შენიშვნა: თანხდება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:55).

104. „იენისა იბ, ბართლომე მოციქულისაჲ“ 189r—190v.

შენიშვნა: თანხდება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:56).

105. „იენისა იგ, ტრუფილე კვრელ მთავარეპისკოპოსისაჲ“ 190v—192v.

შენიშვნა: თანხდება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:57).

106. „იენისა იზ, კსენებაჲ ამოს წინაწარმეტყუელისაჲ“ 192v—193v.

შენიშვნა: თანხდება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:58).

107. „იენისა იძ, ლეონტი მოწამისაჲ. უგლბთსა კა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — სათნოებაჲ უზეშთაეს [ა]რს შჯულსა ქებისასა, აქბთსა დ გ. ი. რამე-სახელ-გდვათ შენ, დიდებულო, ბერძენთა სეფის-ღირსო წმიდაო ლეონტი...

აქბთსა დ გ. ი. რამე სახელ-გდვათ შენ, დიდებულო, ბერძენთა სეფის-კუერო...“ 193v—194v.

108. „იენისა ით, ამბაკუმ წინაწარმეტყუელისაჲ“ 194v—196r.

შენიშვნა: თანხდება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:59).

109. „იენისა იგ და იდ, ფებრონიასი, დსდბლნი ორ ღლტყვსა კა ბ. გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, შე. — რაჟამს დაამტყიცე სოფელი ვენებითა შენითა, ქრისტე...

უგლბთსა. მოვედით, ერნო, უგა. — მოვედით დღეს, მორწმუნენო, ძლევისა გალობითა...“ 196r—v.

შენიშვნა: ხელნაწერს აკლია 196v-სა და 197r-ს შორის: 196v წყდება ფეხბრუნის საკალობლის „აქუროხევედისაზე“, 197r იწყება იოვანე ნათლისმცემლის საკალობლის „ადიდებდისათი“.

110. „იენისა კვ, იოვანეს შობაჲ, ზაქარიასი და ელისაბედისი. უგლბდ-თსა დ. დანთქენ ვნებანი. — რაჟამს მოივლინა პირველ მზისა ცისკარი... აქბთსა და ორო ღღტყვსაცა კვა დ გი. ო პროდრომეტი სტარას. — წინამორბედო ქრისტესო, წმიდაო...“ 197r—198r.

111. „იენისა კვ, კვრილე ალექსანდრელისაჲ“ 198r—199r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებელს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:61).

112. „იენისა კვ, პავლე მოციქულისაჲ დსდბლნი. ორო ღღტყვსა კვა ბ. ეჰა, გვრგვრო ქებისანი, შემკობილნო თქუენ, პეტრე და პავლე... უგლბსა დ გი. განუყუეთელი. — ქრისტემან ღმერთმან, რომელმან გიწოდა შენ უქმსა...“

აქბთსა კვა დ. რაჟამს მოწყალე ექმნა. — რომელი იწოდა ზეგარდამო მაღლით, რაჟამს დაუბნელდეს თუალნი სიბნელითა მით...“ 199r—200v.

113. იენისა კთ, პეტრე-პავლეთაჲ“ 200v—201r.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებელს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:62). შეიცავს „ორო ღღტყვსა“, „ოხითაჲ“ და „აქებდისაჲ“ სტიქარონებს. Sin. 64-ში „ოხითაჲს“ მომდევნოდ შენიშვნა: „გალობანი დეკენბურსა კვ ჰპონე“.

114. „სხუანი დსდბლნი ათორმეტთა მოციქულთანი, ოდესცა გინდენ. ორო ღღტყსა კვა დ. ვითარცა თუალის მხილველთა და მოწაფეთა სიტყუსა განტორციელებულისათა, გნატრით თქუენ...“

უგლბთსა. ზღუსა მის მეწა. — კრებულსა მოციქულთასა გალობად წადიერთა, ქრისტე, მეოხებითა მათითა მომეც...“ 201v—202r.

115. „იენისა ლ, წმიდისა ფოკასი მოწამისა დსდბლნი. უგლბთსა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — განანათლე ნათლითა მით შენითა მიუწდომელითა, განმანათლებელო ყოველთაო, სული და გონებაჲ ჩემი დღეს...“ 202r—203r.

116. „თა ივლისა ბ, წმიდათა მოწამეთაჲ პავლს, ბილონ, თეონ, ირონ. უგლბთსა დ. არარაჲ არს სახედ შენდა. — ლუაწლთა თქუენთაგან, ნეტარნო მოწამენო ქრისტესნო, იძლევის დღეს გონებაჲ...“ 203r—v.

117. „ივლისა გ, თომა მოციქულისაჲ“ 203v—204v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:63).

118. „ივლისა ვ, ი[ოვანე] პალაერელისაჲ“ 204v—205v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:64).

119. „იელისა ზ, მამისა სისოისი“ 205v—207v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს, „აქებდითსა“ სათაურის მომდევნოდ, ტექსტის დაწყებამდე, მთავრულით ჩაწერილია კრ“ (იხ. აღწერილობა Sin. 59:65).

120. „იელისა G, წმიდისა პროკოპისი დსდბლნი. ოო ღლტყესა კა ა. ზეცისა განწესებუ. — გამორჩეულ იქმენ შენ მუცლითგან დედისათ... უგლბდთსა დ გწი. უგალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო, რომელმან დაა. — ვითარცა მთიები რაი აღმობრწყინდა წმიდაი მოწამე პროკოპი...“ 207v.

წყდებ ა: „...ხოლო შენ, ღირსო, შეურაცხ-ჰყავთ ბრძანებაი უღმრთოთათ...“

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი ნაკლულია: თავში აკლია პირველი ხუთი რვეული და მეექვსე რვეულის ორი ფურცელი, წყდება ლა რვეულის მეხუთე ფურცელზე — „ოო მესამსაზე“, აკლია შუამიცი (იხ. Sin. 64:11,42 შწწ., 60 შწწ., 109 შწწ.).

2. ზოგი სავალობელი იწყება ქართული ტრანსკრიპციით ნაწერი ბერძნული ზედწარწერებით, მითითებულია აკროსტიქული სავალობლებაც, ზოგან ტექსტი ნევიპირებულია.

3. 73v-ზე ნახატი: პატარა აქლიში წოვს დედა აქლემს. ნახატი შესრულებულია კონტურებით. აქლემის გვერდით დაბატულია გარეული თხა (ნ. მარის აზრით), ირემი (ა. ცავარლის აზრით), რომელსაც პირში უჭირავს ტოტი. 83v-ზე დაბატულია ჩაცუცქული ძალი პირში თავისივე კედით (იხ. ა. ცავარელი, კატალოგი, გვ. 72, № 42; ნ. მარი, აღწერილობა, გვ. 135).

4. პ. ინგოროყავს აზრით, Sin. 64 და Sin. 65 ერთი ხელნაწერია. ორ ტომად გაყოფილია სიდიდის გამო (იხ. მისი თხზულებათა კრებული, III, თბ., 1965, გვ. 541, ამასთან დაკავშირებით იხ. აგრეთვე ნ. მარი, აღწერილობა, გვ. 141).

5. პ. ინგოროყავს ხელნაწერები Sin. 64 და Sin. 65 შიამნია იოვანე-ზოსიმეს გადაწერილად არა უგვიანეს 970-იანი წლებისა (იხ. იქვე, გვ. 542), Sin. 64 და Sin. 65-ის გადაწერილი იოვანე არ არის იოვანე-ზოსიმე (იხ. ც. ჰანკიევი, პალესტინელ გადაწერ „იოვანეთა“ შესახებ, მრავალთავი, III, თბ., გვ. 45—48).

6. პ. ინგოროყავა Sin. 64 და Sin. 65 ხელნაწერებს მიიჩნევს პალესტინური „საწერილწო იაღპარის“ II რედაქციის შემცველ ნუსხად (იხ. იქვე, გვ. 541).

7. Sin. 59 და Sin. 64 ხელნაწერების დასდებულთა უმრავლესობა თანხედრულია. თანხედრული სავალობლები აღწერილობაში ყველგან მითითებულია.

8. ხელნაწერ Sin. 64-თან დაკავშირებით პ. ინგოროყავს დასახ. წიგნში იხ. გვ. 116, 143, 219, 239, 246—257, 270, 354, 355, 363, 365, 407, 414, 481, 483, 484, 527, 540—543, 545, 546, 548, 586.

9. ხელნაწერის აღწერილობისათვის იხ. ა. ცავარელი, კატალოგი, გვ. 72, № 42; ნ. მარი, აღწერილობა, გვ. 135—141.

მინაწერები (გადამწერის ხელით, მთავრულით და ნუსხურით): 1. „ქრისტე, შეიწყალე კჳრიკე მოძღვარი და იოვანე, შვილი მისი, ამენ“ (2r).

2. „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე, ლოცვა-ყავით“ (19r, 53v, 99r).

3. „წმიდაო ნინო, მეოხ-მეყავ წინაშე ქრისტესა“ (46v).

4. „წმიდაო ევთემე, მეოხ-მეყავ წინაშე ღმრთისა, ლოცვა-ყავით“ (50v).

5. „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე. ქრისტე, შეიწყალე კჳრიკე, მოგებელი ამისი“ (52r).

6. „წმიდაო, მეოხ-მეყავ წინაშე ღმრთისა“ (53r).

7. „ქრისტე, შეიწყალე იოვანე“ (57v, 69r, 106r, 133r).

8. „ქრისტე, შეიწყალე კჳრიკე მოგებელი და იოვანე“ (65r).

9. „წმიდაო ღმრთისმშობელო, მეოხ-მეყავ წინაშე ქრისტესა“ (82v).
 10. „ქრისტე, შეიწყალე კვიცი“ (99r, 103r).
 11. „ქრისტე, შეიწყალე კვიცი მომგებელი და იოვანე მწერალი“ (183r).

65

იაღგარი, X ს. II ნახევარი

220 ფ.; 32×26,5; უყდო, შემორჩენილია ყუის საცავი ნაჭერი; ეტრბტი; ნუსხური, სათაურები და საზედაო ასოები მთავრულით, სინგურიით; გადამწერი: იოვანე, მომგებელი: კვიცი (191r); [X ს. II ნახევარი]; ნაკულუო.

I. „ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი. ოო ღლტყესა კა [ღ]. რუსე იმას. — ღმრთისმშობელო, უზეშთაეს ხარი შენ შორის დაბადებულთა...“ 1v—22v.

შენიშვნები: 1. უძღვის წინა ვალობის ბოლო ხუთი სტრიქონი.

2. შეიცავს IV—VIII ხმების ძლისპირებს. ყველა ხმა იწყება „ოო“ ღალდაყავ-სას“ ძლისპირებით, გარდა VII ხმისა. ეს უკანასკნელი იწყება ვისკრის კანონის ძლისპირნით (იხ. ე. მეტრეველი, ძლისპირნი, გვ. 0108).

3. ძლისპირებს ახლავს ქართული ტრანსკრიპციით გადმოცემული ბერძნული შესატყვისის დასაწყისები.

4. ხელნაწერი Sin. 65 შეიცავს იდო ძლისპირნის უძველეს რედაქციას (იხ. იქვე, გვ. 012).

5. ტექსტი გამოცემულია (იხ. ე. მეტრეველის დასახ. წიგნი). Sin. 65 გამოცემაში აღნიშნულია O ლიტერიო. ხელნაწერს აკლია IV ხმის „განძლიერდასადან“ „კურთხეულარსამდე“.

6. ვალობანის სახელწოდებანი, რომლებიც ხელნაწერებში, ჩვეულებრივ, შემოკლებული ფორმით გვხვდება, აქ სრულადაცა ნახმარი: „უვალობდითსა“, „განძლიერდასა“, „ოო მესმასა“, „ღამითვანსა“, „ღალდაყავსა“, „კურთხეულარსა“, „კურთხეულარსა“, „კურთხევდითსა“, „აღიდებდითსა“.

ანდერძი (გადამწერისა): „ღიდებამ შენდა, სამებაო წმიდაო, დამადებელო ყოველთაო. ლოცვა-ყავო, ღმრთისათვს, იოვანე გლაზაკისა და ფრიად ცოდვილისა, მშრომელისა ამის წიგნისა და თქუნცა უფალმან შეგიწყალენინ, ამენ“ (22v).

II. 1. „იბაკონი ბერძულნი ადგომისანი კა გ გ. რაჟამს მიხიდენ (!), მაცხოვარ, მშობელისა შენისა ტირილსა და მოწფისა შენისა ტკივილსა...“ 23r.

2. „ქრისტემობასა გ გ. ყოველთა აღმოგვბრწყინდა მაცხოვრისა ჩუენისა შობამ...“ 23r.

3. „მიგებებასა გ გ. მადიდებელსა მოსესსა, საღმრთოთა მის მხილველსა ზედა მათსა წმიდასა სინასა...“ 23r.

4. „სულისა წმიდისა მოსლვასა გ გ. შეკრებულთა დიდებულთა შენთა მოციქულთა, მაცხოვარ, შემდგომად ადგომისა შენისა განჩინებულად, განცხადებულად სიონს ეტყოდე...“ 23r.

5. „ოხა სტეფანესი კა ა გ. გიხაროდენ, თავო ყოველთა მოწამეთაო და მოღუაწეთა დასაბამო...“ 23v.

6. „ოზ“ განცხადებასა ა გ.ი. რაემს ქრისტე ნათელს-იღებდა, შეძრწუნ-და იოვანე სულითა...“ 23v.

7. „ოზ“ იოვანე სახატრელისაჲ ჯა ა გ.ი. ჰურო სიწმიდისაო, ღირსო, ღმრთისა მიერ ქმნილთა...“ 23v.

8. „ოზ“ მარტულიასა და განცხადებასა დ გ.ი. დევტე ბისტუ ტინ ტრის.— მოვედით, მორწმუნენო, სა[მ]გუამოვნებასა ღმრთეებისასა...“ 23v.

III. 1. „თა ავსტოსა ა, წმიდათა მაცაბელოთაჲ. ოო ღღტყვსა ჯა ა. წმიდანი მარტულნი. — შჯულისა იგი კრავი, შვლთა სუეტთა ზედა აღმართე-ბული, მძლავრმან ვერ შეარყია...“

უგლბდთსა დ გ.ი. ქუეყანასა მწყურნებსა. — ასწავა ელიაზარ მართალ-მან ჰეჰმარტი გონება ღმრთის-მეცნიერებისაჲ...“

აქბთსა. ვინ არა მოისწრაფოს ქებად...“ 24r—25r.

შენიშვნა: სათაურს უძღვის: „დიდებამ შენდა, სამებაო წმიდაო, ერთარსებაო, დიდებულო, განმაძლიერებულო მოსავთა შენთაო“ (24r).

2. „ავსტოსა ბ, პონამა სტეფანეს ნაწილთაჲ“ 25r—26r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:74).

3. „ავსტოსა გ, [ელიაისი]. ოო ღღტყვსა ჯა დ გ.ი. უფალო, დაღაცა-თუ წინაწარმეტყუელი შენი, დიდებული ელია, ქორებს შინა შეურვებული, ღმობიერად გევედრებოდა...“

ოზ ა გ.ი. გიხაროდენ, ჰურო ჰეჰმარტიო, შუენიერო, სულისა მის წმი-დისაო...“

უგლბდთსა დ გ.ი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. — გიხარო-დენ, ელისე, რომელი სცხონდებოდე ანგელოზებრ...“

აქბთსა ჯა დ. ხისა მიერ ადამ შე. — ელისე მიზეზი არს დღისა მის დღესასწაულისაჲ...“ 26r—27r.

4. „ავსტოსსა დ, ელია წინაწარმეტყუელისაჲ. ოო ღღტყვსა ჯა ბ. გი-ხაროდენ, ქალწულო მარიამ, შეუწყუე. — რაემს შენ, წინაწარმეტყუელი საკრველო ელია, უბიწოდ მოქალაქობითა სათნო-ეყავ ღმერთსა, დამბადე-ბელსა ყოველთასა...“

უგლბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წა. — მოვედით, უგალობ-დეთ სასწაულთა ელიაისთა...“

აქბთსა ბ გ.ი. თქუენ, წინაწარმეტყუელნი და ქრისტესა მომასწავებელ-ნი...“ 27r—28r.

5. „ავსტოსსა ე, მოსე წინაწარმეტყუელისაჲ. ოო ღღტყვსა ჯა დ გ.ი. უფალო, დაღაცათუ ქ. — უფალო, ოდეს მოსეს გამოუცხადე საადუმლოჲ შენი პირველად...“

უგლბდთსა ... მოსე წინაწარმეტყუელმან ზღუესა შინა პირველად იხილა დიდებამ ღმრთისაჲ...“

აქბთსა. სტინ ბასილი. — იხილეს მეუფებამა შენი ღმრთებრი...“ 28r—29r.

14. სინური კოლექცია

6. „ავსტოსა ვ, ფერისცვალებაჲ. ორ ღღტყვსა კჳა ა. ო პალეტომოსი ხრიმატისას. — რომელი ეჩუენა მოსეს პირველად მთასა სინასა...

უგლბთსა დ. მწყობრი. — ჰრქუა ქრისტემან საყუარელთა თვსთა სიტყუაჲ ცხორებისაჲ...

აქბდთსა ... მორწმუნენო გულსმოდგინენო ზეცისათა...“ 29r—30r.

7. „ავსტოსა ზ, ფერისცვალებისანი“ 30v—31r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:75). ეს მასალა Sin. 59-ში გატანილია 6 აგვისტოს.

8. „აგვისტოსა მ, მელქიზედეკისი“ 31r—32r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:76).

9. „ავსტოსსა თ, მატათია მოციქულისაჲ“ 32r—33r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:77).

10. [მარიამობაჲ]. — „...აქბთსა. რაჟამს შევიდეს მეუფე. — კრებული უკოროცოთაჲ დღეს უხილავად განსლვასა შენსა“ 33v—35v.

შენიშვნა: Sin. 65-ის მიკროფირში გამოჩენილია 33v და 34r, 34v იწყება მარიამობისადმი მიძღვნილი საგალობლის „უგალობდითსას“ ბოლო ტროპარით. თანხედება Sin. 59-ის მარიამობას დასდებელს, რომელიც გატანილია 13 აგვისტოზე (იხ. აღწერილობა Sin. 59:78).

11. „ავსტოსა ივ, მარიამობაჲ“ 35v—37r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის 16 აგვისტოზე გატანილ საგალობელს, რომლის სათაურია „სიონით ვესმანად მიყვანებაჲ ღმრთისმშობელისაჲ“ (იხ. აღწერილობა Sin. 59:79).

12. „ავსტოსა იდ, მარიამობაჲ, დსდბლნი ორ ღღტყვსა კჳა დ. მენეო შორის. — დიდებულსა და ქებულსა დაძინებასა შენსა დღეს, ღმრთი[ს]მშობელო ქალწულო, ცანი იშუებენ...

უგლბთსა. ზღუდა უვალი. — ალაღე პირი ჩემი...

აქბთსა. შენ უზეშთაესო სერაბინთა და ქერობინთაო...“ 37r—38v.

13. „ავსტოსსა იე, მარიამობაჲ, დსდბლნი ორ ღღტყვსა კჳა დ გ. ი. მოვედით, მორწმუნენო, ღმრთისმშობელსა უბიწოსა გალობით შევასხმიდეთ...

უგლბთსა. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — გიგალობთ შენ, რომელმან მიჩუენ ჩუენ დღესასწაული...

აქბთსა. რომელმან ცხორებაჲ ყოვლისა სოფლისაჲ მუცლად-იღე...

ოწა კჳა დ. რაჟამს მიაცვალე, ღმრთისმშობელო ქალწულო...“ 38v—

39v.

14. „ავსტოსა ივ, წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ სიონით გესამანიად წარყვანებაჲ, დსდბლნი ორო ღლტყვსა... ეჰა საკრველი საკრველებათაჲ...“

უგლბთსა. ბუნებაჲ იგი მდინარეთა. — პირად-პირადად შემკობილმან საღმრთოთა მით დიდებითა, ქალწულო...

აქბთსა... მხედველთა სიტყუსათა და მსახურთა...

ილივესენითსა კა დ გი. რომელნი სამოთხით საშუებლისაჲთ პირველვე განვისხენით...“ 39v—41r.

15. „ავსტოსსა იზ, კრებაჲ ნიას წმიდისა ღმრთისმშობლისა ეკლესიასა“ 41r—42v.

შენიშვნა: თანხედება შესაბამის დასდებულს Sin. 59-ში (იხ. აღწერილობა Sin. 59:80).

16. „წმიდისა ღმრთისმშობლისათუს დსდბლნი, ოდესცა გინდენ. ორო ღლტყვსა კა ა. ზეცისა განწესებულთა ძალთა სიჭადულო და ქუეყანისა კაცთა შემწეო...“

უგლბთსა. მარჯუნც შენი უძლე. — რომელი გალობა ჯერ-არს დიდებდა შენდა ჩემ მიერ, ღმრთისმშობელო...

აქბთსა. ქალწულო ყოლად ქებულო, მოსე საიდუმლოჲ შენი პირველი იხილა...“ 42v—43r.

17. „ავსტოსა კ, სამოელ წინაწარმეტყუელისაჲ. ორო ღლტყვსა კა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ იყ. — მოვედით, ერნო, პატრე-სცემღეთ ბერწისა ნაყოფსა, კეთილსა წინაწარმეტყუელსა...“

უგლბთსა. რომელმან განაგმო ზღუაჲ მ. — რომელმან არა უგულებელსყო ვედრებაჲ უნაყოფოსა ანაისი, დაფარული სულთქუმიტ...“ 43v—44r.

18. „ავსტოსა კა, ეგლონ განშორებულისა“ 45r—46r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:81).

19. „ავსტოსა კბ, ლუკიოზ მოწამისაჲ. უგლბთსა კა ბ. განაბო სიღრმე ზღუსაჲ. — ლუკიოზ, მთიები მოწამეთაჲ, აღმსარებელი სამებისაჲ...“

აქბთსა დ გი. ვის არა უკვრდეს სასწაუ...“ 45r—46r.

20. „ავსტოსა კდ, სამთა ყრმათაჲ. ორო ღლტყვსა კა დ გი. ედემთა ზედა. — რომელმან წმიდანი ყრმანი შენნი ცეცხლისა მისგან იკსენ...“

უგლბთსა. ეტლთა მფლობე. — ყრმანი კეთილად მსახურნი, განსწავლულნი შჯულსა შინა მამულსა...

აქბდისა. უფალო, დაღაცათუ სამთა მათ ყრმათა დაუტევეს ქუეყანაჲ მათი...“ 46r—47r.

21. „ავსტოსსა კვ, საბა ასურისაჲ, უგლბდთსა კა დ გი. უფალსა ღმერთსა უგალობდეთ, ერნო, მოქმე. — დასდევ გზასა აღმყვანებელსა ღმრთისა...“ 47r—48r.

22. „ავსტოსა კზ, მამისა პიმენისი“ 48r—49r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:82).

23. „ავსტოსსა კმ, იოვანეს თავისა კუეთაჲ. ო^რ ღლტყ^ვსა კ^ა დ გ^ი“
 ჰ სასწაული საკრველთა, რამეთუ გულის-თქუმითა შეპყრობილ იქმნა ჰე-
 როდე...

უგლ^ბდთსა. უგალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო. — უგალობდეთ უფალ-
 სა, მორწმუნენო, რომელმან მოსცა სოფელსა მნათობი განმანათლებელი...

აქ^ბდთსა. ლახუარსა განმდე. — კრავი ღმრთისაჲ, რომელმან აახუნა
 ცოდენი სოფლისანი...“ 49v—51r.

24. „ავსტოსსა კთ, იოვანეს თავისა კუეთაჲ. ო^რ ღლტყ^ვსა დ გ^ი. მოვე-
 დით, მორწმუნენო, სულიერსა მას კრებასა...

უგლ^ბდთსა. ისრაელი მონა-ქმნული ვამოი. — იოვანეს, ღმრთისა კაცსა,
 წამებულსა ქრისტესგან...

აქ^ბდთსა. ჰ სიბრმე იგი ჰეროდესი, რომელმან შეურაცხ-ყო მცნებაჲ
 ღმრთისაჲ ქეშმარიტი...“ 51r—52r.

25. „ავსტოსსა ლ, [იოვანეს თავისა] კუეთაჲვე. ო^რ ღლტყ^ვსა კ^ა დ
 გ^ი. პრეპე ... პრეპე ლაონ ტოუ. — ჰშუენის ეკლესიასა დღესასწაულებჲჲ, ჰშუ-
 ენის ერსა ღმრთისასა მოქალაქობაჲ ანგელოზებრი...

უგლ^ბდთსა. გალობჲჲ შეგვიროთ, მორწმ. — მოვედით, კსენებასა წმი-
 დასა ვლესასწაულობდეთ...“ 52r—53v.

შენიშვნა: დასდებულს მოსდევს შენიშვნა: „ავსტოსა ლა იოსებ და ნიკოდე-
 მოზისი ახალკერიაკისა მსგევსა ჰპონე“ (53v).

26. „თ^ა სეკდემბერსა ა, გვრგვნი წელიწდისაჲ, სიტკბოებით მოქცევაჲ“
 53v—54v.

შენიშვნა: თანხლება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს იმ განსხვავებით,
 რომ Sin. 65-ში ცისკრის კანონამდე ჩართული იბაკონი, ხოლო Sin. 59-ში —
 კანონის მომდევნოდ (მღრ. აღწერილობა Sin. 59:84).

27. „სეკდემბერსა ბ, მამაისი. ო^რ ღლტყ^ვსა კ^ა დ გ^ი. [ჰ სასწაულთა
 ზედა]. — ჰ მამა, ყოლად უბიწოო, სისხლნი შენნი წმიდანი შესწირენ...

იბ^კა კ^ა დ გ^ი. საპყრობილეს პყრობილთა მარტულთა იყავ შეილ შეე-
 ნიერ, მოწამეო მამა...

უგლ^ბდთსა დ გ^ი. უგალობდეთ უფალსა გ^ლ. — გალობით უგალობდეთ
 მამა მკნედ შემოსილსა სიხარულით...

აქ^ბდთსა დ. რომელ ხარ დიდებულ კსენებასა წმიდათასა...“ 54v—56r.

შენიშვნა: Sin. 59-ში მხოლოდ „ო^რ ღლტყ^ვსა კ^ა სტიქარონია და „იბაკოა“
 (მღრ. აღწერილობა Sin. 59:85).

28. „სეკდემბერსა გ, კსენებაჲ ისუ ნაესი“ 56r—57r.

შენიშვნა: თანხლება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს იმ განსხვავებით,
 რომ იქ არ არის გატანილი „აქებდითსა“ სტიქარონი, ხოლო Sin. 65-ში შენიშ-
 ნულია: „აქ^ბდთსა ო^რ ღლტყ^ვსა სტიქენე“ (მღრ. აღწერილობა Sin. 59:86).

29. „სეკდემბერსა ე, აპრონ მღდელისაჲ“ 57r—58r.

შენიშვნა: თანხედება Sin 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:87). Sin. 59-ში დასდებული წარმოდგენილია კანონით და „აქებდითსა“ სტიქარონით, Sin. 65-ში — „ოო ღალადყავსა“ სტიქარონით და კანონით, „აქებდითსასთან“ კი შენიშნულია: „ოო ღლტყვისნა სოქუნე“.

30. „სეკდემბერსა ზ, ღმრთისმშობლისა შობაჲ“ 58r—60r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის 8 სექტემბრის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:88).

31. „სეკდემბერსა ზ, ღმრთისმშობლისა შობაჲ. ოო ღლტყვსა კჲ ბ გი. სიმერონ ოტუს. — დღეს მჯდომარემან საყდართა ზედა სუფევისათა ქრისტემან...“

ოხჲ ა გი. ნუნეფრან ითე სჯნტიელა, კილოჲ სახარებისაჲ. — დღეს იხარებენ ადამ და ევა, რამეთუ ყოველი სიგლახაკე და ხრწნილებისა სამოსელი შეურაცხი განავდეს...

სტიქარონი ა გი. გიხაროდენტა ზედა. — ბერწობისათჳს მწუხარემან ანა ცრემლითა და სულთქუმითა ღმრთისა მიმართ ღალატყო...

უგლბდთსა კჲ ბ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარ. — ...სულითა ქალწულსა უბიწოსა...

აქბთსა. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ, ქალაქო ღმრთისაო სიონ...“ 60r—61v.

32. „სეკდემბერსა თ, იოვაკიმ და ანასი ... [ოო] ღლტყვსა კჲ დ გო. მოვედით, მორწმუნენო, სულიერად ვიხარებდეთ...“

უგლბდთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა. — რომელი საუკუნითგან განსაზღვრებულ იყო დედად ქრისტეს მაცხოვრისა...

აქბთსა. სარწმუნოებით ყოველნი ვდღესასწაულობდეთ...

აღვივენითსა კჲ ა. ეჰა დიდებული, საკრველი წყაროჲ ცხორებისაჲ ბერწისაგან იშვების...“ 61v—63r.

33. „სეკდემბერსა ი, ღონგინოზისი“ 63r—65r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:89).

34. „სეკდემბერსა იბ, ენკენიაჲ, წინა დღით“ 65r—66v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის 13 სექტემბრის დასდებულს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:90).

35. „სეკდემბერსა იგ, ენკენიაჲ. ოო ღლტყვსა კჲ ა. ზეცისა საზრდელითა. — ზეცისა განწყობილებაჲ დღესასწაულობს...“

უგლბდთსა. მარჯ. — უგალობდეთ, ერნო, ჳმითა ქებისაჲთა დღესა სატფურებისაჲ...

აქბდთსა. შჯულმან წინააღწარმან სამართლად პატივსცა ახალსა შჯულსა...“ 66v—67v.

შენიშვნა: საგალობელი გაწყობილია ანბანურ აკროსტიქზე ა-დან მ-მდე (იხ. პ. ინგოროყვა, თხზულებანი, III, გვ. 194—195, 425).

36. „სეკდემბერსა იდ, ჟუართა აყრობაჲ. ოწ ღლტყესა]. რომელმან ედემს შინა ოდესმე ხმ იგი საცნაური...“

უგლბდთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო. — გიგალობთ შენ, რომელმან მიჩუენე ჩუენ საქურველი უძლეველი, ჟუარი შენი, ქრისტე...

აქბთსა. ხისა მიერ ადამ შეცთომილი განგარდა სამოთხით...

აღვიესნითსა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, ცხორების მომცემელსა ძელსა ჟუარისასა თაყუანის-ვსცემდეთ...“ 67v—69v.

37. „სეკდემბერსა იე, სატფური სიონისა. ოწ ღლტყესა ჯა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, განათლებულნი სულითა და ვდღესასწაულობდეთ ამას დღესა ბრწყინვალესა...“

უგლბდთსა ჯა ბ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა. — უგალობდეთ უფალსა გალობითა ახლითა...

აქბთსა. მოვედითნი სთქუნე“ 69v—70v.

38. „სეკდემბერსა იგ, სატფურებაჲ ჟუარისაჲ და ქსენებაჲ ეესტუქი პატრიარქისა იერუსალემელისაჲ“ 70v—72r.

შენიშვნა: თანხვედბა Sin. 59-ის 15 სექტემბრის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:91).

39. „სეკდემბერსა იზ, კვრიაკოზ მღდელთ-მოძღურისაჲ“ 72r—73r.

შენიშვნა: თანხვედბა Sin. 59-ის 16 სექტემბრის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:92).

40. „სეკდემბერსა იც, ეფემიამის“ 73r—74r.

შენიშვნა: თანხვედბა Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:93) იმ განსხვავებით, რომ Sin. 65-ში ცისკრის კანონს არ მოსდევს „აქებლითსა“ სტიქარონი.

41. „სეკდემბერსა ით, ენკენიასა მსგეფსი“ 74r—75r.

შენიშვნა: თანხვედბა Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა Sin. 59:94).

42. „ღსდბლი მსგეფსისანივე და სადაცა გინდენ, იაბიკონნი ქართულსა ანბანსა ზედა ძუელნი. უგლბდთსა ჯა დ ვი. ანგელოზთა თანა და ძალოთა ზეცისათა მოვედით, ერნო, ვდღესასწაულობდეთ...“

აქბდთსა. წმიდა არს ტაძარი შენი, საკვრველ არს სიმაართლითა...“ 75r—76v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი შეიკავს მეორე ვალობასაც „მოიხილესა“. „იაბიკონნი“ გაწყობილია ქართულ ანბანზე ა-დან მ-ს ჩათვლით, ტექსტი გამოცემულია (იხ. ნ. შარის აღწერილობა, გვ. 146—149).

43. „სატფურებასა ბეთლემისსა და სადაცა გინდენ. უგლბდთსა ჯა დ.

ზღვსა მის მეწამელისა. — სუეტითა მით ღრუბლისაათა ჰნათობდ ერსა ისრა-
 ელისასა...

აქბთსა. სატურებისა დღესა სულიერად ვდღესასწაულობდეთ...“ 76v—
 77v.

44. „სეკდემბერსა კ, ლუკა მახარებლისაჲ. ოწ ღღტყესა ჳა დ გ. ო. რაჲ
 სახელ-გდვათ შენ, მოციქულო...“

სტიქერონი ჳა ა. შენ ღრუბლად. — ქრისტეს მოწაფესა მას და აღმწე-
 რელსა სიბრძნით სახარებისასა...

უგლბდთსა ჳა გ. უვალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო. — მოვედით,
 პატივ-სცემდეთ, მორწმუნენო, სიბრძნით მწერალსა...

აქბთსა დ გ. ვითარ-მე გაქებდეთ, ღმრთის-მეტყუელო, საუნჯედ განკ-
 რძალულად...

სტიქერონი ა. ზეცისა განწესებულთა. — გონებითა ბრწყინვალითა სუ-
 ლისა კალმითა აღმწერალსა სიბრძნით პავლეს ებისტოლეთა ვაქებდეთ...“
 77v—79v.

შენიშვნა: Sin. 59-ში გატანილია I ხმის დასდებელი (შდრ. Sin. 59:95).

45. „სეკდემბერსა კე, ესტადი მოწამისაჲ. ოწ ღღტყესა ჳა ა. ზეცისა
 გან. — ყოველივე ქუეყანისაჲ დიდებაჲ განიძარცუე, მოწამეო ესტადი...“

უგლბდთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო. — მოვედით, დღეს გა-
 ლობით ვადიდებდეთ მკნესა ქრისტეს მოწამესა, წმიდასა ესტადის...“

აქბთსა. მოგიცემის, ღმერთო. — რაჟამს წოდებულ იქმენ ზეგარდამო,
 მკნეო ეესტათი...“ 79v—80v.

46. „სეკდემბერსა კვ, ეესტათისი და შეილთა მისთა“ 80v—82v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა
 Sin. 59:96).

47. „სეკდემბერსა კზ, ზაქარიაჲს დაღუმებაჲ. ოწ ღღტყესა ჳა დ გ. ო.
 ჳ სასწაული საკრველთაჲ, რომელი-იგი ზეცას წინაშე უფლისა მყოფ არს...“

იბკოჲ დ გ. ვითარცა [შემ]კული ვაშკასითა მით...

აქბთსა დ. მოგიცემის, ღმერთო. — მღღელობისა მადლითა ღმრთისა
 მიერ შემოსილო იქმენ...“ 82v—83v.

48. „სეკდემბერსა კწ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ხარიტონისი. ოწ
 ღღტყესა ჳა დ. ღმერთშემოსილო ხარიტონ, შემდგომად გარდაცვალებისა შე-
 ნისა ცხოველ ხარო შენ...“

სხუანი. ...რომელმან ვნებანი იგი საცთურისანი...

ოხა ჳა ა გ. ვიხაროდენ, ღმერთშემოსილო, განბრწყინვებულო მად-
 ლითა...

იბკოჲ დ გ. რომელი მოწამებისა ღუაწლითა ტყვილითა ბრძმედსა
 შინა გამოიჭურვე...

უგლბდთსა ჳა დ. ზღვსა მის მეწა. — სიღრმეთა მათ ღუაწლისათა შთა-
 რაჲ-ჰქედ, მამაო ხარიტონ...

აქბდთსა. ცხორებაჲ შენი, ღირსო, უბიწოვებით აღასრულე...

სხუანი. მოგიცემიეს, ღმერთო. — მოვედით, ვადიდებდეთ ესენებასა ბრწყინვალესა მოღუაწისა მოწამისასა ხარიტონ შეუნიერისასა... 83r—86r.

შენიშვნა: „ოხითას“, „იბაკოს“, აგრეთვე „ო“ ღალატყვისას“ და „აქებ-
 ღისას“ „სხუანის“ ფენა თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (მდრ.
 აღწერილობა Sin. 59:98).

49. „სეკდემბერსა კთ, კვრიაკოზ პალავრელისაჲ“ 86r—88v.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა
 Sin. 59:99).

50. „სეკდემბერსა ლ, ქსენეფორეს ძეთაჲ არკატისი და იოვანესი“ 88v—
 90r.

შენიშვნა: თანხედება Sin. 59-ის შესაბამის დასდებელს (იხ. აღწერილობა
 Sin. 59:100).

51. „თა ოკდომბერსა ა, არეთაჲსი. ო“ ღალატყვისა ჯა ა. წმიდანო მარ.—
 ჰურიათა უგბილთა სიმკნით წინა აღუდეგ, წმიდაო არეთა...
 ოხა ჯა ა გ.ი. ...ანგელოზთა განწყობილსა მისგავსებულნო...
 იბკოჲ დ. სიხარულისა ჩუენდა მომატყუებელად მოიწია ნათლით შემო-
 სილი მოღუაწეთა დღესასწაული...
 უგლბდთსა ბ. მოვედით, ერნო, უგ. — ტევანი იგი ტკბილი წამებითა მო-
 ესთულე შენ, ღმერთშემოსილო არეთა...
 აქბთსა ჯა დ. ღმრთივ წოდებულსა კრებულსა...“ 90r—91v.

შენიშვნა: Sin. 59-ში ამ დღეზე გატანილია IV ხმის მასალა (მდრ. აღწერი-
 ლობა Sin. 59:101).

52. „ოკდომბერსა ბ, ესენებაჲ ანანია დამასკელ პირველ მთავარებისყო-
 პოსისაჲ. უგლბდთსა ჯა დ გ.ი. ქუეყანასა მწყურნე. — აღვახუნეთ დღეს ბა-
 გენი ჩუენი გალობად ღმრთისა მიმართ...
 აქბთსა. მატითა ტუ სოტირო. — მოწაფეო მაცხოვრისაო, მღდელთ-მოძ-
 ლუარო...“ 91v—92v.

53. „ოკდომბერსა გ, წმიდათა მოწამეთაჲ ბიკტორისი და სტეფანდისი.
 უგლბდთსა ჯა დ გ.ი. უგალობდეთ უფალსა, მორწმუნენო. — ალაღე პირი
 ჩემი, ქრისტე ღმერთო...
 აქბთსა. ქრისტეს მოწამენი ყლ...“ 92v—93v.

54. ოკდომბერსა დ, დანიელ წინაწარმეტყუელისაჲ. ო“ ღალატყვისა ჯა
 დ გ.ი. უფალო, დაღაცათუ ქალდეველთაგან წარიტყუნე...
 უგლბდთსა. ქუეყანასა მწყურნებ. — მოვედით, უგალობდეთ უფალსა...
 აქბთსა. ქრისტეს მოწამენ. — ვაქებდეთ ყოველნი მორწმუნენი საკსენე-
 ბელსა დიდებულისა დანიელისა...“ 93v—94v.

55. ოკდომბერსა ზ, სერგის-ბაქოზთაჲ. ო“ ღალატყვისა ჯა დ გ.ი. ზ... —
 დღეს, მორწმუნენო, გამობრწყინდეს მნათობად ცის კიდეთა ორნი...

უგლბთსა კა ა. უგალობდეთ ყოველნი, რომელმან მწა. — ორთა მათ მოწამეთა, რომელთა გონება აქუს ზეცად მიმართ...

აქბთსა. წმიდანო მარტულნო, მძლავრთა იგი მძვნვარე გულის-წყრომა...“ 94v—96r.

56. „ოკდომბერსა ი, ქსენებაჲ გრიგოლი პართელისა სომეხისაჲ. ორო ღლტყვსა კა ბ გი. ყოველი სასოებაჲ მათი დადევს. — წმიდაჲ იგი ზოსტერი სისხლითა მით წამებისათა შეღებე, სანატრელო...“

იბკა დ გი. ქრისტეს მეუფისა ყოველთაჲსა იქმენ მღღელთ-მთავარ, მოწამეო გვრგვნოსანო...

უგლბთსა დ. დანთქენ. — ვითარცა მწყემსი უძილი, მდგომარე ხარ კადნიერად წინაშე სამებისა წმიდისა, გრიგოლი...

აქბთსა კა გ გი. მოლუაწენო. — მღღელთ-მოძღუარო გრიგოლი, ქრისტეს მოწამეო, სამკაულო და შუენიერებაო ეკლესიასო...“ 96r—98v.

შენიშვნა: ცისკრის კანონი შეიცავს მეორე გალობასაც „მოიხილესა“.

57. „ოკდომბერსა ია, ქრისტეს მოწამეთაჲ რიფსიმესი და გააანესი. შოლაკათისი. ორო ღლტყვსა კა ა გი. გიხაროდენთა ზედა. — გიხაროდენ, ნაყოფ-შუენიერო, ტკივილთა მოთმინეო...“

იხნა კა დ. საღმრთოთა წერი. — ცხოვრებისა წინამძღუარსა განუკუთნე თაგი შენი...

უგლბთსა დ გი. ქუეყანასა მწყურნებსა. — ქრისტეს მეუფისა შეწევნითა მკნემან რიფსიმე დათრგუნა მზაკუვარი მრავალმანქანაჲ იგი ვეშაპი...

აქბდთსა. უფალო, დაღაცათუ სოფლისა ამის დიდებაჲ და შუენიერებაჲ შეურაცხ-ჰყვეს წმიდათა შენთა რიფსიმე, გააანე შოლაკათითურთ...“ 98v—101r.

58. „ოკდომბერსა ივ, გრიგოლი ნოსელისაჲ. ორო ღლტყვსა კა გ გი. დღვ ვნებ. — მღღელთ-მთავარო გრიგოლი, შუენიერო, შენ სიბრძნითა განამდიდრე ეკლესიაჲ ქრისტესი...“

უგლბთსა კა დ გი. უფალსა ღმერთსა უგალობდეთ, ერ. — უფალსა ღმერთსა უგალობდეთ, ერნო...

აქბდთსა. შენ, გრიგოლი, ჰბაძევი დიდსა ბასილის...“ 101r—102v.

59. „ოკდომბერსა იზ, კოზმან და დამიანესი. ორო ღლტყვსა კა ბ გი. ყოველი სასოებაჲ მათი დადევს ცათა შინა...“

უგლბთსა დ გი. გალობაჲ შეეწიროთ, მორ. — მოვედით დღესასწაულსა ამას ორთა ამათ მოწამეთასა...

აქბთსა. უფალო, დაღაცათუ სიყუარულითა შენმიერთა შეკრულ იქმნეს კოზმან და დამიანე ღირსნი...

სტიქერონი ა გი. ... კაც იქმნა და მოსპო ამპარტავანებაჲ მაცთურისა...“ 102v—104v.

60. „ოკდომბერსა კ, კორნელიოს ასისტავისაჲ და შემდგომად ქრისტეს მოციქულისაჲ. ორო ღლტყვსა კა ბ. რაჟამს გარდამოივსნა. — რაჟამს წმიდითა გონებითა უფროსს გულსმოღვინე იქმენ...“

უგლბთსა დ. ზღუსა მის მეწა. ფორონ (!) აკროსტიხონ ტოი ანდე. — ყოველი გულითა შენითა განსწმიდე...

აქბთსა. მოგიცემიეს, ღმერთო. — ლმობიერად ვითხოვდეთ წყალობასა ქრისტეს ღმრთისაგან...“ 104v—106r.

შენიშვნა: აკროსტიქში იკითხება: „ყოლად საღმრთოსა გიხაროდენ, კორნელი“.

61. „ოკდომბერსა კა, წმიდისა ილარიონისი. ორო ღლტყვსა კა დ. რო-მელი იწოდე. — ... განჰბრწყინდი სულითა და გულითა...“

უგლბთსა კა ა გი. ეტლთა სიმრავლე. — სული წმიდაა, რომელი დაემკვდრა შენ თანა...

აქბდთსა კა ბ გი. ყოველი სასოება მათი. — შეევედრე უფალსა, სანატრელო ილარიონ...“ 106r—107v.

62. „ოკდომბერსა კბ, წმიდისა მამისა მაკარისი. ორო ღლტყსა ა. ღირსო მამაო, საშოთგანვე წმიდა-გყო დამბადებელმან...“

უგლბთსა კა გ. გალობითა ახლითა დღეს უგალობდეთ ჩუენ, განწმე-დილნი სულითა, ძლიერსა ღმერთსა...

აქბთსა. მოვედით თქუენ წარმარ. — მოვედით დღეს, მორწმუნენო, და ვჰნატრიდეთ ჩუენ შემკულსა სათნოებითა დიდსა მაკარის...“ 107v—109v.

63. „ოკდომბერსა კგ, ანასტასი მოწამისაჲ. უგლბდთსა კა გ. ღმერთსა, რომელმან იქსნა პირველ ერი ზ. — მკნედ გამოჩინდა ღუაწლსა შინა ქრისტეს მოწამე...“ 109v—110r.

64. „ოკდომბერსა კდ, სოფიასი და ასულთა მისთაჲ. ორო ღლტყსა კა ა გი. მოვედით დღეს და ვიხილოთ ღუაწლი კეთილი...“

ოგლბთსა. ეტლთა სიმრავლე. — დაუსაბამოო ღმერთო, ყოვლისა მსპრობელო, სიბრძნე გონიერი მოგუმაღლე...

აქბთსა. რაჟამს შევიდეს ცხოველსა მას ქორწილსა უკუდავი იგი სიმე ზეცისაჲ...“ 110r—111r.

65. „ოკდომბერსა კე, ვაროს მოწამისაჲ. ორო ღლტყვსა კა დ გი. სარ-წმუნოებით ყოველნი.—ეჰა სარწმუნოება მტკიცე, ეჰა სრული სიყუარული..“

უგლბთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — საღმრთოთათა სიტყვთა ქებად შენდა ღირს-მყავ, მაცხოვარ...“ 112r—114r.

შენიშვნა: აკროსტიქი ფოტოზე სრულად არ იკითხება. ჩანს მხოლოდ: „საჯ-სე... სისი მოიწ...“

66. „ოკდომბერსა კვ, იოვანე ნათლისმცემელისა თავისა პოვნაჲ. ორო ღლტყვსა კა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, განბრძნობილნი გონებითა...“

უგლბთსა კა ბ გი. უკუღვევლად ზღუაჲ წიად ელო ისრაელმან, ვითარცა ფრ. — მოვედით დღეს, მორწმუნენო, შევასხმიდეთ სულითა ძლიერი-თა ქადაგსა სიტყვასა...“

აქბდთსა დ გი. ჰ სასწაულთა. — დღეს თავი ნათლისმცემელისაჲ, ვითარცა ნესტუ, ოხრის...“ 114r—115v.

67. „ოკდომბერსა კზ, წმიდისა იოვანე ნათლისმცემელისაჲვე. ორო

ღღტყვსა კჳა ა. წარკუეთასა თავისა წინამორბედისასა აღვასრულებთ გალობით...

უგლბთსა კჳა ბ. მოვედით, ერნო. უგა. -- ტაძარსა შენსა, წინამორბედო, გურგვინოსან იქმნების მორწმუნეთა კრებული...

აქბთსა. მოვედით, პატრონისა თავსა მახვლითა მოკუეთილსა ნათლისმცემელისასა, მორწმუნენო...“ 115v—117v.

68. „თა ნოემბერსა გ, სატფური ლუდიას წმიდისა გიორგის ეკლესიისა. ორო ღღტყვსა კჳა ბ. მოვედით, ერნო, დიდებულსა საქსენებელსა მოღუჟვისასა ვდღესასწაულობდეთ...

უგლბდთსა. ბუნებია წყლისა მღინარისა შეპყინდა და შეკრბა კუალად ქცევიითა...

აქბდთსა. რომელმან სისხლითა ახლისა აღთქუმისადათა განაახლა ხატო თვისი...“ 117v—120r.

69. „ნოემბერსა წ, წმიდათა მთავარანგელოზთა. ორო ღღტყვსა კჳა ა გ. ი. გიხაროდენ, რომელნი მსთავრობთ ბევრის ბევრეულთა ზეცისა უქორციოთა...

უგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლმ მკედრები. — მომეც მე, ქრისტე, სიტყუთა ღმრთისაო, მადლი შენი...

აქბთსა კჳა ა. წნ მორწ. — მიქაელ და გაბრიელ, დიდნო მთავარნო ღმრთის მეცნიერებისანო...“ 120v—121v.

70. „ნოემბერსა თ, წმიდათა მთავარანგელოზთა. ორო. ღღტყვსა კჳა დ გ. ი. მოვედით, მორწმუნენო, დიდთა მთავარანგელოზთა, ზეცისა ერისთავთა...

უგლბთსა. გალობა შევწირით. — უგალობდეთ ღირსად, მორწმუნენო, გუნდსა მთავარანგელოზთასა...

აქბდთსა. მიქაელ მთავარანგელოზო ცეცხლის ფერთა გუნდთაო, რომელი დიდებესა გამოუთქუმელსა საღმრთოსა ცაათა შინა ჰხედაეთ...“ 121v—123r.

71. „ნოემბერსა ი, წმიდისა გიორგისი. ორო ღღტყვსა კჳა ა გ. ი. სუფევს ღმერთი საყდა. — რაჟამს-იგი დაეპყრა ბნელსა ქუეყანაჲ საცთურსა მას ძნელსა...

უგლბთსა. ეტლთა სიმრავლე მკედ. — მადლი მე აწ მომანიჭე სულისა წმიდისა საუნჯეთაგან, ქრისტე...

აქბდთსა. გუემათა შენთა შემდგომად გიწყო მეფემან ვედრებად...“ 123r—124v.

72. „ნოემბერსა ია, მინა მოწამისა. ორო ღღტყვსა კჳა დ გ. ი. ჰ სასწაულთა ზედა. — შენ, მინა, ყოლად დიდებულო, მიემსგავსე ვნებათა ჩუენთვს ვნებულისა ქრისტესთა...

უგლბთსა კჳა დ. მწყობრი რაჲ. — ერი მორწმუნეთაჲ მოსეს თანა მარიამითურთ ქრისტესსა ვადიდებდეთ...

აქბდთსა კჳა ბ. გიხაროდენ და მხიარულ იყავ, წმიდაო ეკლესიაო, ტაძარო წმიდათა მოწამეთაო...“ 125r—126r.

73. „ნოემბერსა იბ, იოვანე მოწყალისა. ორო ღღტყვსა კჳა დ გ. ი. მღდელთ-მოძღურობისა იგი ტლანტი მიიღე რაჲ, ნეტარო...

უგლბდთსა კჳა ა. მარჯუნმ შენი უძ. — ზეცით გარდამოავლინე, მეუფეო, მადლი სულისა შენისა წმიდისა...

აქბთსა. საქსენებელი... 126r—127r.

74. „ნომებერსა იდ, წმიდათა მთავარანგელოზთაჲ. ორ ღლტყესა კა დ. რომელმან შეჰქმნენ პირველად ანგელოზნი შენნი სულად...

უგლბთსა. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რომელმან დაჰბადენ პირველად ანგელოზნი სულად...

აქბდთსა. პირველ საუყუნეთა დაბადებულმან გონებათამან ნათლად გამოგაჩინა შენ...“ 127r—128v.

75. „ნომებერსა იე, აბიბოს, გურია. სამონა მოწამეთაჲ. ორ ღლტყესა ა. მოწამებისა ღუაწლითა ღმრთივ განბრძნობილნო...

უგლბდთსა კა დ გი. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განაყი (!). — თქუენ, ღუაწლით შემოსილნო, ღმერთი, დამბადებელი ცათაჲ, აქებს მოღუაწებასა თქუენსა...

აქბთსა კა ბ. მოვედით, მარტკვლთ მოყუარენო, სარწმუნოებით...“ 128v—130r.

76. „ნომებერსა ივ, ფილიპე მოციქულისაჲ. ორ ღლტყესა კა ა. ზეციისა ცხოვრებისა სიხარული იგი ახარე, სანატრელო, მკვდრთა ქუეყანისათა...

სტიქერონი ბ გი. ყოველი სასოებაჲ მათი. — ყოველივე სოფლისაჲ პატრივი და საშუებელი საუცრად შეჰრაცხე შენ...

იბკოჲ კა დ გი. ნიჭი იგი ღმრთისაჲ ზეგარდამო მოგეცა შენ...

აქბთსა დ გი. ჰ დიდებული საიდუმლოთა, რომელი-იგი იყო თვე[ხ]თა მონადირე პირველ...“ 130r—v.

77. „ნომებერსა იზ, ბასილ-გრიგოლთაჲ. ორ ღლტყესა კა დ გი. ჰ სასწაულ. — მოვედით, ერნო მორწმუნენო...

უგლბდთსა. ქუეყანასა მწყურნებსა. — მღდელთ-მოძღუართა შორის მოწამე და მოწამეთა შორის მღდელთ-მოძღუარო ბასილი...

აქბთსა. რაჲ-მე სახელ-გდვით, ბრძენო გრიგოლი, სასწაულთა მოქმედო...“ 130v—132v.

78. „ნომებერსა ით, თალელე მოწამისაჲ. უგლბთსა ა. რომელი შეეწია ღმერთი მოსეს. — მთიებად გამობრწყინდა, ვითარ თოვლი განსპეტაკებულნი...“ 132v—133r.

79. „ნომებერსა კ, ტაძრად მიყვანებაჲ ღმრთისმშობლისაჲ. ორ ღლტყესა კა ა. დღეს განსცხრებოდეთ, მორწმუნენო, ვალობისა შესხმითა ვადიდებდეთ ქრისტესსა...

იბაკონი კა ა. დღეს ნაყოფი მართალთაჲ იოვაკიმ და ანაჲს მიძღუანების უფლისა...

სსუჲ კა დ. დღეს ღმრთისა სათნოებისა ჩუენდა განმღებელი...

უგლბდთსა კა დ. ზღუჲა უვალი. ფერთონ აკროსტიხონ ტოი ანდე. — განმანათლებელისა ჩუენისა დედოფლისა ქალწულისასა ტაძრად მიყვანებასა აღვახუნეთ ბაგენი ჩუენნი ქებისა შესხმად...

აქბთსა. მკნეო შორის მოწა. — დღეს წმიდაჲ, ყოლად უბიწოჲ ქალწული...“ 133v—136r.

შენიშვნა: აკროსტიქში იკითხება: „განმანათლებელსა ჩუენსა დედოფალსა უგალობდეთ დღეს“.

80. „ნოემბერსა კა, მათე მახარებლისაჲ. ო^რ ღღტყ^ვსა კ^ა დ. რომელი იწოდე. — რომელი განიკითხავს გულსა კაცთასა...

უგ^ლბდთსა. ზღვსა მის მეწამულისა. — შენ, ქრისტე, რომელი სწყალობ ყოველთა კაცთა ბუნებასა...

აქ^ბბთსა. ხისა მიერ. — უფლისა მოწაფესა, საიდუ[მ]ლოსა მადლთა მეტყუელსა...“ 136r—137v.

81. „ნოემბერსა კგ, მერკური მოწამისაჲ. უგ^ლბდთსა კ^ა გ გ^ი. წამის-ყოფითა, ღმერთო. — მერკურიოს, გვთხოვე უხუცებით მადლი ზეცისაჲ...“ 137v—138v.

82. „ნოემბერსა კდ, კსენებაჲ ეკატერინე მოწამისაჲ. ო^რ ღღტყ^ვსა დ. მოგი. — კსენებასა დღეს, ეკატერინა მოწამეო, აღვასრულებთ მორწმუნენი...“ 138v.

შენიშვნა: წარმოდგენილია მხოლოდ „ო^რ ღღტყ^ვსა“ სტიქარონით.

83. „ნოემბერსა კე, პეტრე ალექსანდრელისაჲ. ო^რ ღღტყ^ვსა კ^ა ა. მწყემსობითა გამოზარდე ერი, მღდელთ-მოძღუარო...

უგ^ლბდთსა კ^ა დ გ^ი. გალობაჲ მეგწირ. — მოვედით სარწმუნოებითა მადლითა სულიერითა...

აქ^ბბსა. უფალო, აღსრულებად ინე. — პეტრე, დიდებული მღდელი მოწამე, გვრგვოსან ვყოთ ქებითა...“ 138v—140v.

84. „ნოემბერსა კზ, იაკობ დაჭრილისაჲ. ო^რ ღღტყ^ვსა კ^ა ბ. სოფლისა ამის საშუებელნი ერნი და ნათესავნი დაუტ[ე]ვენ, იაკობ...

ოზ^ა დ. საღმრთოთა წერილ. — ნაწევარნი ასითანი დაქსნდებოდეს რაჲ იაკობსა...

იბ^კკოჲ დ გ^ი. ვარსკულავი ეგე ბრწყინვალე სპარსეთით გამოვირჩია ქრისტემან, იაკობ...

უგ^ლბდთსა დ გ^ი. ქუეყანასა მწყურნებსა. — სიღრმე საღმრთოსა სიბრძნისა...“ 140v—142r.

85. „ნოემბერსა კვ, ანდრეა მოციქულისაჲ. ო^რ ღღტყ^ვსა კ^ა ა. წმიდანო მარტულ. — ვითარ-მე გადიდებდეთ, მოციქულო, სურვილითა შენითა შეპყრობილნი...

უგ^ლბდთსა. მარჯუნაჲ შენი უძლე. — ... განწმიდე წყაროთა...

აქ^ბბდთსა. წმიდანო მარტულნო. — ვითარცა ნელსაცხებლითა ღირსად, მოციქულო, აღივსებიან საყნოსელნი მათნი...“ 142r—143v.

86. „ნოემბერსა ლ, იოვანე მოწყალისაჲ. ო^რ ღღტყ^ვსა კ^ა დ. ჰ დიდებული, საკურველი საფასის მომცემელმან მან ღმერთმან მდიდრად წყალობითა მწყემსთ-მთავრად გამოაჩინა...

უგ^ლბდთსა დ. მწყობრი. — შემწე მეყავნ ჩუენ სიწმიდე შენი, ღირსო იოვანე...

აქ^ბბთსა. საკსენებელი მართლისაჲ ქებით აღსრულების...“ 143v—145r.

87. „ო^რა დეკემბერსა ა, იაკობ ძმისა უფლისაჲ. ო^რ ღღტყ^ვსა კ^ა დ. მოგიცე. — მოვედით, კსენება[სა] იაკობ ძმისა უფლისასა შევეამკობდეთ, მორწმუნენო...

უგლზდთსა დ გი. ვალობაჲ შევ. — საშოათ დედისაით ჭეშმარიტად გან-
სწმიდენი, სავალობელო...

აქბთსა. უფალო, დაღაცათუ ფრთესა მას ზედა ტაძრისასა დაღვა
იაკობ...“ 145r—146v.

88. „დეკემბერსა გ, წმიდისა ბარბარაჲსი. უგლზდთსა კა დ გი. უვა-
ლობდეთ უფალსა, მორწმ. — სამებაჲ წმიდაჲ აღიარე, ღირსო...“ 146v—
147r.

89. „დეკემბერსა დ, ბარბარაჲსი და იოვანე დამასკელისაჲ. ოო ღღტყსა
კა დ. მგნეო შორის. — სძლად სიძისა უკუდავისა სარწმუნოებით მამამან ზე-
ცისამან შეგიწყნარა შენ, ქალწულო...

უგლზთსა. ... დაანთქა. — შენ, სამებაო ერთარსებაო...

აქბთსა. რაჟამს იხილა სამჯავროსა მას საშინელსა...“ 147v—149v.

შენიშვნა: სავალობელში მონაცელოებს ბარბარასა და იოვანე და-
მასკელისადმი მიძღვნილი ტროპარები, იოვანე დამასკელისადმი მიძღვნი-
ლი ტროპარების გასწვრივ მიწერილია იოვანე.

90. „დეკემბერსა ე, ნეტარისა მამისა ჩუენისა საბაჲსი. ოო ღღტყსა კა
ა გი. საბა ნეტარო, ანგელოზთა თანაზიარო...

უგლზთსა დ გი. სიღრმე მეწამელისაჲ. — ...მკვდრ იქმენ უდაბნოს, ნე-
ტარო საბა...

აქბთსა ... სიმაღლესა მიმყვანებელსა ზეცად, ნეტარო...

აღვიცხენითსა კა ა გი. გიხაროდენ, სამუდრებელო შეუნიერო ჭეშმარი-
ტისა ღუაწლისაო...

იბკონი კა დ. საყოფელი შენი ღმრთისა მიერ გოდოლი შენი მაგარი,
ზღუდმ შენი მტკიცე...

დ გი. ოთხნი კრებანი, რომელნი შეკრიბნეს და შეაერთნეს ღირსთა მა-
მათა...

დ გი. სოფლისა საცთური დაუტევე, დანიელ...

დ გი. ზეცისა მოქალაქობაჲ განამრავლე...

დ გი. ყოველი ცხოვრებაჲ ქუეყანისაჲ წარმავალი, ვითარცა სიზმარი, ნა-
ცილად შეპრაცხე...

ოხა კა დ. ნათლითა ბრწყინვალითა გულისკმის-ყოფისაჲთა გუამი შენი
დასწვ...“ 150r—152v.

91. „დეკემბერსა ვ, ნიკოლაოზ მღდელთ-მთავრისაჲ. ოო ღღტყსა კა...
ეკლესიისა შეიღნი სწავლითა აღაფრინვენ, ვითარცა მართუენი ზეცისა ბუდი-
სანი...

უგლზდთსა. მხილველი ღმრთისაჲ. — ვალობითა ახლითა უვალობდეთ
ყოველნი ღირსსა ნიკოლაოზს...

აქბთსა კა ბ. მავრონ ქალაქსა დაემკვდრე, ჭეშმარიტად მიპრონად გა-
მოშინდი, წმიდაო ნიკოლაოზ...“ 152v—154v.

92. „დეკემბერსა ზ, ნიკოლაოზისივე. ოო ღღტყსა კა დ გი. იხილეს
მეუფებაჲ. — სამებისა ნათელსა ჰხედავ მარადის...

უგლზთსა კა გ გი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა მწ. — მღდელთ-მოძ-
ლუარსა ნიკოლაოზს, მოვედით, დღეს შევასხმიდეთ ქებასა...

აქბთსა დ გი. ლახუარსა გან. — უბიწოდ სცხონდებოდე, ღირსო მღღელთ-მოდღუარო...“ 154v—155v.

93. „დეკემბერსა წ და იბ-საცა, მამისა საბაისი, დსდბლნი ოო ღღტყესა ძუელნი ქართულნი ქა დ გი. — ბუნებათა შეცვალებითა და ბოროტისა განდევნითა უზეშთაეს იქმენ ყოველთა საცთურთა ამის სოფლისათა, წმიდაო საბა...“

უგზბთსა. ეტლთა მფლობელი ფა. — სამებისა წმიდისა ნათლითა განპბრწყინდი, საბა, სიწმიდით...“

აქბდთსა ქა ა. ხონენ უ თავმატო ტო მეგეთა. — მაღლი საკრველებათა შენთაჲ უაღრეს არს...“ 155v—158r.

შენიშვნა: „ოო ღღატყავსა“ აკროსტიქია. იკითხება ბ ა ს ი ღ ი. საგალობელი დაწერილია „წყობილი სიტყვის“ ფორმით (იხ. პ. ინგოროყვა, თხზულებანი, III, გვ. 193—194). ტექსტი გამოცემულია (იხ. ნ. მარის აღწერილობა, გვ. 149—150, პ. ინგოროყვას დასახ. წიგნი, გვ. 424—425).

94. „დეკემბერსა თ, იოვანე დამასკელისაჲ. ოო ღღტყესა ქა დ. რომელი იწოდე ზ. — რომელი გამორჩეულ იქმენ სოფლისაგან...“

უგზბდთსა. იხილუა კმელად. — მოვედით, ჭეშმარიტხო ზიარხო ვნებათა მათ ქრისტესთა...“

აქბდთსა დ გი. მოწაფეო მაცხოვრისაო, მღღელთ. — ხრწნილებჲა განიშორე და უხრწნილებჲა შედაყუარე შენ, ღირსო იოვანე...“ 158r—160v.

95. „დეკემბერსა ი, სფურიდონ კვპრელისაჲ. უგზბდთსა ქა დ გი. ეტლთა მფლობელი. — ყოლად ძლიერთა მარჯუენითა დაუძლეველითა, მაცხოვარ, დანთქ ფარაო სიღრმესა უფსკრულთასა...“ 160v—162r.

96. „დეკემბერსა იგ, ეესტატისი და მოყუასთა მისთაჲ. ოო ღღტყესა დ ...ლად მკედარ იქმენ შენ მეუფისა მის ძალთაჲსა...“

უგზბდთსა. ზღუსა მის მეწ. — [მგდო]მარე მაღალთა შინა იხილავს მოწამეთა ღუაწლსა და მკლავითა ძლიერთა მისცემს უზეშთაესსა ნიჭსა...“

აქბდთსა. მოგიცემიეს, ღმერთო. — ბრწყინავს საკსენებელი მოღუაწეთა შენთა წმიდათაჲ სოფელსა შინა, უფალო...“ 162r—163v.

97. „დეკემბერსა ... გელასისი. ოო ღღტყესა ქა დ გი. მომიგსენენ ჩუენ. — ღმრთისა მიერ ჩუენებით ეუწყა შენთჲს მონასა მას ღმრთისასა, ღირსსა სუმეონს...“

უგზბთსა. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განა. — [აღ]მაღლდა უზეშთაეს სიმაღლწ საკრველებათა შენთაჲ, უფალო...“ 163v—164v.

98. დეკემბერსა იზ, მოდისტოსისი. უგზბდთსა დ. ზღუსა მის მეწამ. — ვითხოვთ შენგან, მაცხოვარო მაღალო, ყოველისა მპყრობელო...“

აქბთსა ბ გი. ჭუართა შენითა, ქრისტე, ვიქ. — იყავ რაჲ დამკვდრებულ უდაბნოს...“ 164v—166r.

99. „დეკემბერსა კ, წმიდისა იგნატისი. ოო ღღტყესა ქა დ. მგნეო შორის. — ღმრთისმეტყუელებისა თავად და თანა-მკვდრად მსახურად მოციქულთა კულსა შეუღდგ, იგნატი...“

უგლბთსა კა ბ. რომელმან წამის-ყოფით შე. — მოვედით, მორწმუნე-
ნო, და განვიწმიდნეთ სულნი და კორცნი ჩუენნი...

აქბთსა. ეპა მკნესა და მოთმინესა სულსა შენსა, ღირსო ნეტარებისაო
იგნატი...“ 166r—167v.

ანდერძი (გადამწერისა) მთავრულით: „ღიდებაა შენდა, სამებაო წმიდაო,
ღამბადებელო ყოველთაო. დასრულა იადგარი საწელიწდოა. ჭრისტე,
შეიწყალე იოვანე მწერალი, ფრიალ ცოდვილი, და კვრიკე მოძღუარი და
ყოველნი ძმანი, ამენ“ (167v).

IV. 1. „შესხმანი ღმრთისმშობლისანივე, ყოველთა ჭირვეულთა საღბინე-
ბელნი. უგლბთსა კა ბ. მოვედით, ერნო, უგა. ფერონ აკროსტიხონ ტოი ან-
დე. — ...ღირსად ღმრთისმშობელად უბიწოდ აღგიარებენ, წმიდაო...

აქბდთსა. გიხაროდენ, ქალწულო მარიამ, შეუ — სძლისპირთა ჰპოვენე“
168r—169v.

შენიშვნები: 1. აკროსტიქი ფოტოზე სრულად არ იკითხება, ჩანს მხოლოდ
„...ელტიან შენდა... [ქა]ლწულო“.

2. უძღვის შენიშვნა: „შესხმანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი ოო ღღტყვი
და გალობანი და აქებდითი კა ა — ესე ყლაჟ ჰპოო აგვსტოსა იმ“ (168r).

„შესხმანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი. უგლბთსა კა ა გ. ეტლთა
სიმრავლს. — სიტყუანი შესხმისანი, გალობაჲ, ვედრებაჲ და ლოცვაჲ...“
169v—171v.

შენიშვნა: ცისკრას კანონი შეიცავს მეორე გალობასაც „მოიხილესა“.

„შესხმანი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი. უგლბდითსა კა გ გ. ღმერ-
თსა, რომელმან დაანთჲა მეწა. — ღმერთსა, რომელმან იეასხნა კორცნი შენგან,
უბიწოო ქალწულო...“ 171v—172r.

2. „ღსდბლნი წმიდათა წინაწარმეტყუელთანი, ვისთსცა გინდენ. უგლ-
ბდთსა კა ა გ. მკნელსა ჩუენსა ღმერთსა, რომელმან. — [გე]ვედრები
სულსა წმიდასა, სახიერსა...“ 172r—173r.

3. „ღსდბლნი წმიდათა მოციქულთა და მახარებელთანი. უგლბთსა ა გ. ი.
ეტლთა სიმრავლს. — ქებაჲ შესხმისაჲ მეთევზურთაჲ და მეზუერეთაჲ მასწა-
ვე მე, უფალო...

აქბთსა. ცასა და ქუეყანასა დაუკვრდა სიბრძნე უსწავლელთა [მოცი]-
ქულთა წმიდათაჲ...“ 173r—174v.

შენიშვნა: ერთვის შენიშვნა: „ღსდბლნი მოციქულთანივე ოო ღღტყვი და
გალობანი ჰპოვენ იენისსა კო, წინაჲთ“ (174v).

4. „ღსდბლნი წმიდათა მღდელთ-მოძღუართანი. ოო ღღტყსა კა ა დ.
მკნედ დაუთმეთ სატანჯველთა, სანატრელნო მღდელთ-მოძღუართო...

უგლბთსა დ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განიყ. — დაარღვეთ
წყვალებაჲ (!) წინა[ა]ღმდგომთაჲ, ღირსნო მღდელთ-მოძღუართო...

აქბთსა. მოეც, ქრისტე ღმერთო, მონათა შენთა სიტყუა სიბრძნისაა...“
174v—175v.

5. „ღსდბლნი წმიდათა მამათანი, ვისთვისცა გინდენ. უგლბთსა ჳა დ გი. გალობაჲ შევწიროთ. ფერონ აკროსტიხონ ტიო ანდე. — ღირსად მეტყუელი ენაჲ მომეც დღეს...“

აქბთსა. ლახუარსა გ. — ზედოდეთ თქუენ გზათა მათ ელიასთა და იოვანესთა...“ 175v—177v.

შენიშვნა: აკროსტიჲ ფოტოზე არ ჩანს, იკითხება მხოლოდ: „ღმე... ამათა გალობა...“

6. „ღსდბლნი წმიდათა მთავარანგელოზთანი. ორ ღღტყვსა ჳა ა. ზე-ცისა განწყობილთა მათ ძალთა უჭორცოთა ანგელოზთა მთავარნო...“

სტიქერონი. ანგელოზთა კრებული ყოველი დღეს იხარებს...

უგლბდთსა. ზღუსა ღღღღანი. — ანგელოზთა მთავარნო, მორწმუნენი გიგალობთ თქუენ...“

აქბდთსა ჳა ბ გი. უფალო, ცანი და ქუეყანაჲ კაცთა თანა დღესასწაულობს...“ 177v—178v.

7. „რაჲამს მიღებდენ ძმანი ნიქსა წმიდისა სქემისასა, დსდბლნი ორ ღღტყვსა დ გი. რომელმან ედემს შინა ოდე. — ...თა ესე შეუტარცხ-ყვეს დიდებაჲ ქუეყანისაჲ...“

უგლბთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — შეაწყნარეთ, ძმანო, წმიდაჲ ესე სქემაჲ...“

აქბთსა. მკნეთ. — მოვედით ჩემდა ყოველნი მამუტარლნი და ტვართ-მძიშენი...“

რაჲამს აღბარსვიდენ ჳა ა. წმიდანო მარტულნო. — თეკლა ეტყოდა პაეღეს: ესერა მე აღვიბარსო თმაჲ თავისა ჩემისაჲ...“

ოდეს შეჰმოსდეს: რომელთა სარწმუნოებით ჭუარნი ქრისტესი ადღეთ მკართა თესთა...“ 179r—181r.

შენიშვნა: ცისკრის კანონის მეორე გალობა „მოიხილესა“.

8. „ღსდბლნი შესუენებულთათუს. ორ ღღტყვსა ჳა დ გი. მოვედით, მორწმუნენო, ცხოვრებისა ჩუენისა ძელსა ყოველთა თაყუანის-ვსცეთ...“

უგლბთსა. ისრაელი მონა-ქმნული. — ევედრენით, მორწმუნენო, ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა...“

აქბთსა. ცხოველთაჲ და მკუდართაჲ ხარ ღმერთი მრავალ-მოწყალე...“ 181r—182v.

9. „სხუანი სულისანივე. უგლბდთსა ჳა ბ გი. მკსნელი ისრაელისაჲ. — შენ, რომელმან ყოველნი მიწისაგან დაჰბადენ...“

აქბდთსა. პნემატოს კუ(!) ადღ. — თქუენ, სულიერნო ძმანო, ნუსადა და მივიწყებთ ლოცვათა თქუენთა ღმრთისა მიმართ...“ 182v—183v.

V. 1. „ღსდბლნი ადგომისანი. ორ ღღტყვსა ჳა ა. ტოს ეს. — სამწუხროსა ლოცვასა შევსწირავთ შენდა მიმართ, უფალო...“

15. სინური კოლექცია

უგლბთსა. სასწაულითა იგნა. — რომელმან დაჰქუსი სიმრგულმ ცისაჲ, სიტყუაო...“ 183v—184v.

შენიშვნა: „ოო ლტყვას“ მეორე და მესამე ტროპარები იწყება ბერძნული ზედწარწერებით.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ა. მონებისა მისგან. — ქრისტემან ღმერთ-მყო კორცთ-შესხმითა...“ 184v—186r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ჯა ა. ბუნებაჲ იგი მდინარე. — განვიდევენით დიდებულისა სამკვდრებელისა მისგან...“ 186r—187r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა კა ა. მარჯუენეჲ შენი უძლ. — რომელმან ჯელითა საღმრთოთა პირველად დამბადა მიწისაგან კაცად...“ 187r—188r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა კა ა. მხილველი ღმრთისაჲ მოსე. — სახიერ, შესწირე შენ სისხლი შენი მამისა კნისათეს ყოველთა ნათესავთა, მოსავთა შენთა...“ 188r—189r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ა. უგალობდეთ ყოველნი, რომელმან მწა. — უგალობდეთ ქრისტესა, რომელი ნეფსით თვისით ჭუარს ეცუა ძელსა ზედა...“ 189r—190r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ა. ზღუსა ღელვანი გან. — წარმოსტყუნე ძალი სიკუდილისაჲ დღეს...“

აქბდთსა. ოტე პრისილოტის ტოქსო. რაჟამს დაემშუქუაჲ ჭუარსა ძელისასა, მაშინ მოაკუდინე ძალი სიკუდილისაჲ...“ 190r—v.

შენიშვნა: „აქებდითსას“ სხვა ტროპარებიც ბერძნული ზედწარწერებით იწყება.

2. „ღსდბლნი ადგომისანი. ოო ლტყვას ბ. რომელი იშვა მამისაგან წინადასწარ საუკუნეთა სიტყუაჲ საღმრთო...“

უგლბთსა. ზღუსა ღელვათა მძჲ. — ძელსა ზედა რაჲ ნეფსით დამოეციდე, ღმრთისა სიტყუაო...“ 191r—192r.

შენიშვნა: „ოო ლტყვას“ ღვთისმშობლის ტროპარი ბერძნული ზედწარწერით იწყება.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ბ. განაპო სიღრმე ბ. — ჭუარს-ეცუ, ქრისტე, უშჯულოთა მიერ...“ 192r—193r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა ბ. ღელვათა დაანთქ. — მთავარი იგი ამის სოფლისაჲ, რომელმან დამიმონნა გარდასლვითა მცნებათა შენთათა, ღმერთო, ჭუარითა დასაჯე შენ...“ 193r—194r.

„ღსდბლი ადგომისანი. უგლბთსა ბ. მოვედით, ერნო, უგა. — ჭუარსა ზედა აჰმალდი, ქრისტე მაცხოვარ...“ 194r—195r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ბ. უგალობდეთ უფალსა გალობითა სკ. — ვენებითა მით შენითა, ქრისტე ღმერთო, რომელნი ვიყვენით დამონებულ ცოდვასა, განმათავისუფლენ ჩუენ...“ 195r—v.

„უგლბთსა ზ. უგალობდეთ უფალსა, რომელმან წარუ. — უგალობდეთ უფალსა, რომელმან განზრახვით ჭუარსა ზედა კელნი განიპყრნა...“ 196r.

შენიშვნა: შეიცავს მხოლოდ „უგალობდითსას“ და „ადიდებდითსას“.

„უგლბთსა. ყოველი ერი უგა. — ერმან უღმრთომან ჭუარსა შემშუალეს ღმერთი...“

აქბდოსა. გიხილეს რაჲ, ქრისტე, დაბადებულთა ჭუარსა ზედა...“ 196r—v.

შენიშვნა: შეიცავს მხოლოდ „უგალობდითსას“ და „აქებდითსას“.

3. „ღსდბლნი ადგომისანი. ოო ღლტყესა კა გ. ჭუართა შენითა, ქრისტე, დაჰქსენ ძალი სიკუდილისა...“

უგლბთსა. უქმი ქუეყანაჲ სამკვდრე. — განიპყრენ შენ ნეფსით კელნი თუსნი ჭუარსა ზედა, იესუ, ღმერთო ჩუენო...“ 196v—197v.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა გ. რომელმან წამის-ყოფით. — რომელმან საგუემელად ჰრქუა ქუეყანასა გამოღებად ეკალი ურჩთა მათთუს...“ 197v—198v.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა გ. ღმერთსა, რომელმან იცნა ერა. — ქრისტე რაჲამს დაემშუალა კორცითა ნეფსით ჭუარსა ზედა კაცთათუს...“ 198v—199v.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა გ. უგალობდეთ მორწმუნენ. — კელმან საღმრთომან მიქსნა ბოროტთაგან, ვითარცა ისრაელი სიღრმისაგან...“

აქბდოსა. დევტე პან ტანტა ეთნი ღონოთე. — მოვედით თქუენ, წარმართო, და იხილეთ ძალი უფლისა იესუსი...“ 199v—200r.

4. „ღსდბლნი ადგომისანი. ოო ღლდყესა კა დ. სამწუხროსა მას გალობასა და მსხუერბლსა შენდა, ქრისტე, შეესწირავთ...“

უგლბთსა. იხილვა სიღრმე. — ჰქმენ, ქრისტე, მაცხოვარებაჲ შორის ქუეყანასა...“ 200r—201r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა დ. ზღუსა მის მეწამუ. — აჰმალღდი შენ ჭუარსა ზედა, მაღალო, ძელსა უბიწოსა...“ 201r—202r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა დ. ზღუაჲ უვალ. — განჰკურნენ წკლულეზანი კაცთანი, ქრისტე...“ 202r—203r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა დ. დაანთქენ ვნე. — დაიყო დღეს ბირი უშჭულოთა მგომბართაჲ...“ 203r—204r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა დ. მწყობრი ისრაელთაჲ. — ჭუარსა ზედა კელნი რაჲ განიპყრენ ნეფსით თუსით...“ 204r—205r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა დ. გიგალობთ შენ, უფალო ღმერთო ჩუენო. — გიგალობთ, უფალო ღმერთო ჩუენო, რამეთუ აჰმალღდი ნეფსით ჭუარსა ზედა...“

აქბთსა. კლდენი განსქდეს, ქრისტეს (!) რაჲამს დაენერგა გოლგოთას...“ 205v—206v.

5. „ღსდბლნი ადგომისანი. ოო ღლტყესა კა ა გი. სუფევს ღმერთი წარმართთა ზედა, გიხაროდენ ყოველსა ერსა...“

უგლბდთსა. ეტლთა სიმრავლჳ მკედრები. — ერმან ჰურიათამან, ეკლის გამომღებელმან, თავი შენი, სახიერ, ეკლითა გურგვოსან-ყო...“ 206v—208r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ა გ.ი. ზღუაჲ წიალ ელო. — ვიყვე-
 ნით ჩუენ ღამონებულ ცოდვასა კელის წერით...“ 208r—v.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა ა გ.ი. მკსნელსა ჩუენსა ღმერთ-
 სა. — ნეფსით ჯუარსა ზედა ამაღლებულსა, რომელმან ძუელი ცთომამა ჩუენი
 აპკოცა...“ 209r—v.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბთსა ა გ.ი. გამოჩნდა ღმერთი კორ. —
 ქრისტე ჯუარსა დაემშუჟალა...“

აქბდთსა. შენ, რომელი ასდგე მკუდრეთით, ნათელო წარუვალო...“
 209v—210r.

6. „ღსდბლნი ადგომისანი. ოო ღღტყვსა კჳ ბ გ.ი. ჯუართა შენითა,
 ქრისტე, ვიქალით და ადგომასა შენსა ვადიდებთ...“

უგლბდთსა. უკუღვევლად ზღუაჲ წი. — გან-რამ-იბურენ კელნი თუსნი
 ჯუარსა ზედა, იესუ სახიერო...“ 210r—211r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა ბ გ.ი. კუერთხმან განა. — ძმ
 ღმრთისაჲ მხოლოჲ, ორი ბუნებით, ერთი არს გუამითა...“ 211r—212r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა ბ გ.ი. მკსნელი ისრაელისაჲ. —
 რომელმან მოწყალებით ადამ თანა აღადგინა, მას მხოლოსა უგალობდეთ...“
 212r—v.

„ღსდბლნი ადგომისანი და ათენაგესა მოციქულთაჲ და მღდელთ-მოძ-
 ლუართაჲ. უგლბდთსა ბ გ.ი. რომელმან ზღუასა მეწამულსა. — რომელმან
 სახიერებით იფო კორციითა ჯუარსა ზედა ჩუენთუს...“

აქბდთსა. ნიკინე ტონ ქე. — მძლე ექმენ შენ, ქრისტე, ქუესკენლსა ჯო-
 ჯოხეთსა...“ 213r—214r.

7. „ღსდბლნი ადგომისანი. ოო ღღტყვსა კჳ გ გ.ი. ღღჳ ვენბისაჲ შეს-
 ცვალე ღამედ, ქრისტე...“

უგლბდთსა. უფსკრულთა ზღუ. — კელნი თუსნი ჯუარსა შემშუჟალნა მაც-
 ხოვარმან...“ 214r—215r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა გ გ.ი. რამთა უგალობდე დიდება-
 სა. — მოვედით, ვადიდებდეთ ვენბათა მათ ქრისტესთა...“ 215r—216r.

„ღსდბლნი ადგომისანი, უგლბთსა გ გ.ი. წამის-ყოფითა, ღმერთო. —
 დაისაჯა სიკუდილი, რაჟამს დაისაჯე, ქრისტე...“ 216r—217r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა გ გ.ი. ღმერთსა, რომელმან დაანთქა
 მეწა. — რომელი ჯუარს-ეცუ ნეფსით ძელსა ზედა კორციითა...“

აქბდთსა. ანესტი ხრიტე. — ღღეს აღღა ქრისტე საფლავით...“ 217r—v.

8. „ღსდბლნი ადგომისანი, ოო ღღტყვსა კჳ დ გ.ი. უფალო, დაღაცა-
 თუ სამჯავროსა მას წინაშე პილატესა წარსდგე...“

უგლბდთსა. ეტლთა მფლობ. — ვის არა უჟკრდეს ღმრთებჲაჲ ქრისტესი
 და ძლიერებჲაჲ მისი...“ 217v—219r.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა დ გ.ი. ქუეყანასა მწყურ. — მწუხა-
 რებისა კარნი განეხუნეს...“ 219r—v.

„ღსდბლნი ადგომისანი. უგლბდთსა დ გ.ი. გალობაჲ შევწიროთ. — იესენ
 სოფელი ვენბათაგან ვენბითა შენითა, ქრისტე...“ 219v—220v.

„ღ„სდბლნი ადგომისანი, უგლ„ბდთსა დ გ„ი. სიღრმე მეწამ. — აჰმაღლ-
და ჟუარსა ზედა და მოიწყალ გუერდით ლახურითა...“ 220v.

წყ დ ე ბ ა უგალობდითსას მეორე ტროპარზე: „...ეპა მიუწოდომელსა სულ-
გრძელე...“

შენიშვნები: 1. აღდგომის საგალობელთა ტექსტი ახალი რედაქციისა, ეს რე-
დაქცია შესულია Sin. 1-შიც (შდრ. აღწერილობა Sin. 1:XI).

2. ხელნაწერი ნაკლულია. თავში აკლია პირველი ორი რვეული და მესამე
რვეულის სამი ფურცელი. V რვეული ათფურცლიანია: პავინირებულია პირველი
და მეცხრე ფურცლები, მეათე ფურცელი პავინაციის გარეშე ჩართული მეხუთე
და შეექვსე რვეულებს შორის. კ და კა რვეულებს (136r, 144r) უზის სხვა ნუმე-
რაციაც: იე და ივ. ბოლო XXX რვეულიდან შემორჩენილია ხუთი ფურცელი.

2. 16r-სა და 138v-ს კიდებზე თანაბარიკიდებთან ჯვრის გამოსახულება.
90v-ს კიდებზე, არეთასდამი მიძღვნილი საგალობლის გასწვრივ, ქალის გამოსახუ-
ლება. 89r-ზე სექტემბრისა და ოქტომბრის თვეების მასალა ვამიჯნულია მზატე-
რული გრეხილით. ტეხილი ხაზებითაა გამოყოფილი აღდგომის დასდებლების მა-
სალა ხმების მიხედვით (183v, 191r, 194r, 196v, 197v, 200r, 206v, 210r, 217v).

3. Sin. 59 და Sin. 65 ხელნაწერების აღწერილობაში ყველგან მითითებულია.

4. ხელნაწერ Sin. 65-ისათვის იხ. აგრეთვე ხელნაწერ Sin. 64-ის აღწერილო-
ბის 2, 5 და 6 შენიშვნები.

5. ხელნაწერ Sin. 65-თან დაკავშირებით იხ. პ. ინგოროყვა, თხზულებანი,
III, გვ. 219, 239, 256—264, 266, 339, 340, 345, 363, 365, 424, 425, 527, 540—
543, 546—548, 586.

6. ხელნაწერის აღწერილობისთვის იხ. ა. ცაგარელი, კატალოგი, გვ. 73,
№ 44; 5. მარი, აღწერილობა, გვ. 141—152.

მინაწერები: (მთავრულით): 1. „ქრისტე, შეიწყალე, იო ვ ა ნ ე“ (24r).

2. „წმიდაო ღმრთისა დედაო, მეოხ-გუეყავ წინაშე ღმრთისა“ (37r).

3. „ლოცვა-ყავთ ღმრთისათჳს“ (123r).

4. „ქრისტე, შეიწყალე კ ვ რ ი კ ე და იო ვ ა ნ ე, ლოცვა-ყავთ“ (191r).

5. 40r-ს ზედა კიდებზე ბერძნული მინაწერია.

H—2123

ჰილ-ეტრატის იადგარი. IX—X სს.

313 ფ.; აინმული 3 ტომად: I — 1r—119v; II — 120r—219v; III —
220r—313v; საშუალო ზომა 11,1X9,8; ეტრატი (129 ფ.) და ჰილი (194 ფ.); არა-
კალიგრაფიული, ნუსხურნარევი მთავრულით; გადწერილია ერთი პირის მიერ,
შავი მელნით; დღესასწაულთა და საგალობელთა სახელწოდებები და ტროპართა
დასაწყისები სინგურით. ნაწერია ერთ სვეტად, სტრიქონთა რაოდენობა ცალკეულ
გვერდებზე ერთნაირი არ არის; ნაკლული; რვეულებრივი სათვალავი ჩანს 34
რვეულის ფარგლებში. პირველი და მეორე რვეული დაკარგულია, მესამე რვე-
ულს აკლია რიგით მეორე ფურცელი; მეოთხედან ოცდამეათორმეტის ჩათვლით
რვეულები სრულია (ყველა ათ-ათ ფურცლიანი); ოცდამეცამეტე რვეულიდან
მოღწეულია ექვსი ფურცელი, დაკარგულია ორ-ორი ფურცელი ამ რვეულის თავ-
სა და ბოლოში; ოცდამეათოთხმეტე რვეულიდან მოღწეულია პირველი რვა ფურ-
ცელი. ფურცელთა გარკვეული ნაწილი, განსაკუთრებით ჰილის ფურცლები, ძლი-
ერ დაზიანებულია. ეტრატის რამდენიმე ფურცელი პალმიფესტი, ქვედა ტექს-
ტი ქართულია (194, 195, 214, 215) ან ბერძნული (191, 198, 294, 295). იხ. ა. შა-
ნიძე, ჰილ-ეტრატის იადგარის გამოცემა, გვ. 215; ტექსტში გამოყენებულია

სხვადასხვა ნიშნები, მეტწილად საგალობელთა ერთმანეთისაგან ვასამიჯნად. ხელნაწერის აწიებზე გამოასახულია სხვადასხვა ფორმისა და სიდიდის ჭვრები (5r—v, 6r, 7r, 9v, 10v, 11v, 12r—v, 13v და ა. შ.). არის აღმაინის პრიმიტიული გამოასახულებებიც (133v, 147v, 155v, 160r, 174v, 177r, 204v, 218v, 260v და ა. შ.) ვადამწერი: იოვანე (!) (1v); ვადამწერილი ჩანს საბაწმიდაში. [1X—X ს.ს.]

1. 1. [თოუესა დეკემბერსა კე შობაჲ უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესნი... აქებდითსა] „...ჩუენ თუით, რომელნი ვიკადრებთ ქებასა...“ 1r—v.

შენიშვნები: 1. დღესასწაულის სახელწოდება აღდგენილია Sin. 40-ის მიხედვით (იხ. Sin. 40:vl,2).

2. უბის დღესასწაული ბოლონაყლელია ფერცლის კლების გამო.

2. [თოუესა დეკემბერსა კვ დავით-იაკობისი, დასადებელნი... აღიდებდითსა] „...ღირს-იქმნეს მეორედ შობასა] სულისა წმიდისა...“ 2r—4r.

შენიშვნა: თვანაყლელია, დღესასწაულის სახელწოდება აღდგენილია Sin. 18-ის მიხედვით (იხ. აღწერილობა Sin. 18:1,2).

3. „თსა დეკემბერსა კვ სტეფანესი, დასადებელნი ორო ღლტყესა კა ბ. ვადიდებდეთ მამასა და ძესა და წმიდასა სულსა...“ 4r—7v.

შენიშვნა: 4v-ს მარცხენა აწიებზე მიწერილია: „გალობათა დედდობასა(!) ჰპოვენ“. ამ შენიშვნის შესაბამისი მასალა მოთავსებულია ხელნაწერის 81r—84v-ზე.

4. „თა დეკემბერსა კვ ბეტრე-პავლეთაჲ, დასადებელნი [ორო] ღლტყესა კა ა. ... ლი... [მოციქულნი უფლისანი [და] ქადაგნო ჰეშმარებდითსა-ნო...“ 7v—9v.

შენიშვნები: 1. „უფალო ღაღაყესას“ მომდევნოდ შენიშნულია: „გალობათა ათენაგენასა ჰპოვენ“. ამ შენიშვნის შესაბამისი მასალა მოთავსებულია ხელნაწერის 202r—204v-ზე.

2. „აღიდებდითსა“ ერთის შენიშვნა: „ზემო დამირჩეს და ქუემო დავქერენ. დედაჲ აღქატი იყო“. შენიშვნა განმარტავს ვადამწერის მიერ დაწებულ შეცდომას — „აღიდებდითსა“ შეცდომით მოთავსებულია „აქებდითსა“ შემდეგ.

3. 9v-ს მარცხენა აწიებზე მიწერილია: „ოხითა, [ფ]სალმუნი, კელთაბანისა — ყოველი ათენაგენასა ჰპოვ“. შენიშვნის შესაბამისი მასალა მოთავსებულია ხელნაწერის 206r—207r-ზე.

5. „დასადებელნი მღდელთ-მოძღუართანი თა იანვარსა ერთსა, ორო ღლტყესა კა ა გი. ღირსნი მღდელთ-მოძღუარნი, წმიდასა საკსენებელსა თქუენსა გალობით და მადლობით აღვასრულებთ...“ 9v—18v.

შენიშვნა: კალენდარულ მითითებას უშუალოდ მოსდევს მინაწერი: „დეკემბერსა კთ იოანესი და იაკობისი დასადებელნი განცხადებასა წინა ჰპოვენ“ (იოანეს და იაკობის ხსენება იხ. მომდევნოდ, 1,6).

6. „თა დეკემბერს კთ იაკობ მოციქულისაჲ და იოანე მახარებელისაჲ, დასადებელნი ორო ღლტყესა კა დ. რომელი მიუწდომელისა ბუნებისა ღმრთეებისაჲ იქმენ მახარებელ...“ 18v—19v.

შენიშვნა: „უფალო ღალადყავას“ მოსდევს შენიშვნა: „ოხითა და გლო-ბათა დასადებელი ყოველი მოციქულთაჲ ამსახურო, ათენასა ჰპოვეო“. შენიშვნის შესაბამისი მასალა მოთავსებულია ხელნაწერის 202v—204v.

7. „იანვარსა ე ცისკრად, ღამისთევად-ღა გათენებოდის, დასადებელნი აქებდითსა ჯა ბ გი. მზისა აღმობრწყინებასა მთუარეჲ და ვარსკულავნი არაჲ ბრწყინვენ...“ 20r.

8. [იანვარსა] „ვ განცხადებამ. მწუხრისა ყამსა თქუან წარდგომამ ჯა დ გი. შენ შეჰქმენ თაბორი და ერმონი...“ 20r—37v.

9. თა იანვარსა ჯ წმიდისა აბოისი დასადებელნი, ორ ღლტყესა ჯა დ გჰა, დიდებულ[ი], საკუირველი წმიდისა და ახონისა ქრისტეისისა აბოისი...“ 37v—41r.

შენიშვნა: 38r-ს ქვემო აშიაზე არის მინაწერი, რომელიც ნაწილობრივ იკითხება: „ეეე აბოისნი დ ზატიესა რომელ მეოთხესა სწერიან... მ... აერ... ბერს...“

10. [7 იანვარი]. „მწუხრი ზატიესანი, ორ ღლტყესა ჯა ბ. სიხარუ...“ 41r—42r.

11. „ღლესა გ, ორ ღლტყესა ჯა გ. ღლეს გამოგუიხნდა ჩუენ მეუფეჲ მეუფეთაჲ წმიდასა იორდანესა...“ 42r—43v.

12. „მეოთხესა ღლესა, ორ ღლტყესა ჯა დ. ნათელი მოვიდა სოფლად, დაუტევეთ...“ 43v—44r.

13. „მე-ე ღლესა, ორ ღლტყესა ჯა ა გი. ახლისა რჩ...“ 44r—45r.

14. „მე-ვ ღლესა, ჯა ბ გი, ორ ღლტყესა. უღესკრულნი შეძრწუნდეს, რაჟამს გიხილეს...“ 45r—46r.

15. „მე-ზ ღლესა, ორ ღლტყესა ჯა გ გი. ვლადატ-ყავ შენ...“ 46r—47v.

16. „ღლესა მე-მ, ორ ღლტყესა განცხადებისანი ამსახურენ და ესე გლობათა კუირაესა ზატიესა სთქუნენ.“ 47v—53r.

ოგლობთა ჯა დ გი. უგლობდეთ უფალსა მალალსა...“ 47v—53r.

17. „თსა იანვარსა იჴ-სა ანტონისი, ორ ღლტყესა ჯა ბ გი. კსენებასა შენსა, მამაო ანტონი, მორწმუნენი აღვასრულებთ...“ 53r—59r.

18. „თსა იანვარსა კმ მამათაჲ, ორ ღლტყესა ჯა ა გი. ღირსნო მამა-ნო, გამობრწყინდეს საქმენი თქუენნი...“ 59r—63r.

შენიშვნა: „უფალო ღალადყავას“ გასწვრივ აშიაზე მიწერილია: „სხუანი თუ გინდეს, აჰა სთქუნენ, თუ გინდეს, აქებდითსა“.

19. „თსა იანვარსა კთ ჭუარის გამოჩინებამ, რომელი კოსტანტინე მეფე-სა გამოუჩნდა ზეცით. დასადებელნი ორ ღლტყესა ჯა ა გი. მოვედით ერ-ნო დიდებულსა, საკუირველსა ცნობითა ჭუარასა...“ 63r—64r.

შენიშვნა: ცისკრის საგალობლების შესახებ შენიშნულია: „გლობათა სეკ-დემბერსა იდ ჰპოვენ. აქებდითსა მათსა ჰპოვენ ჴ-სა“. შენიშვნის შესატყვისი მასალა ხელნაწერში მოთავსებულია 186r—187r-სა და 237v—243r-ზე.

20. „თსა ფებერვალსა ზ მიგებებამ, ორ ღლტყესა კჳა დ. რომელი ნეფსით ჩჳილ იქმენ ქალწულისაგან...“ 64r—74v.

21. „დღესა კორცითა აღებასა სამხრად, ფსნი კჳა ა გი. აღავსე პი...“ 75r—75v.

22. „ყველით აღებასა კუირაესა სამხრად, ფსნი კჳა დ გი. ილოცეთ და მიეცით უფალსა ღმერთსა ჩუენსა...“ 75v—76v.

შენიშვნა: „სიწმიდისას“ და მწუხრის „ოხითას“ ახლავთ შენიშვნა: „ვიდრე ბზობამღ“.

23. „ორშაბათსა, აქებლითსა კჳა დ. ქებამა ცისკრისა შევეწიროთ ქრისტეს...“ 76v—80r.

შენიშვნები: 1. მარხვის პირველი კვირის დანარჩენი დღეები (სამშაბათი-პარასკევი) სავალობელთა სახეებით და თანმიმდევრობით იმეორებს ორშაბათს.
2. ოთხშაბათის მწუხრის „ოხითას“ ახლავს შენიშვნა: „ყოველთა ოთხშაბათ-პარასკესა“.

24. [შაბათსა]. თევდორე წმიდისაჲ, ორ ღლტყესა კჳა ბ. ჭუარი ქრისტესი იალო წმიდამან თევდორე...“ 80r—88v.

შენიშვნა: ჭამისწირვის სავალობლებს ახლავს მინაწერი: „აღელუა და დასადებელი ყოველი მოწამეთა სთქუა“.

25. მე-ბ-სა კუირაესა, ფსნი კჳა ა გი. შევსცეთი... 88r—88v.

26. მე-ბ-სა ორშაბათსა, აქბთსა კჳა ა გი. ვედრებასა ჩუენ ცოდვილთასა ნუ უგულებელს-ჰყოფ...“ 88v—92v.

შენიშვნა: მარხვის მეორე კვირის დანარჩენი დღეები (სამშაბათი-პარასკევი) სავალობელთა სახეებითა და თანმიმდევრობით იმეორებს ორშაბათს.

27. „ზ შაბათსა, აქბთსა კჳა გ გი. დამბადებელსა ღმერთსა და შემოქმედელსა ყოველთასა...“ 92v—93r.

28. „მე-გ-სა კუირაესა, ფსნი. ყურად-იღე...“ 93r—94r.

29. მე-გ-სა ორშაბათსა, აქბთსა კჳა გ. ზეცისა ძალთა თანა გაქებთ შენ...“ 94r—99r.

შენიშვნა: მარხვის მესამე კვირის დანარჩენი დღეები (სამშაბათი-პარასკევი) სავალობელთა სახეებითა და თანმიმდევრობით იმეორებს ორშაბათს.

30. „მე-გ-სა შაბათსა, აქბთსა კჳა ბ. ცისკრისა ქებასა შესწირვენ შენდა მთავარანგელოზნი...“ 99r—v.

31. „მე-დ-სა კუირაესა, ფსნი. ისმინე ჩემი, უფალო, რამეთუ...“ 99v—100v.

32. „მე-დ-სა ორშაბათსა, აქებლითსა კჳა ბ. ანგელოზთა კმითა ფსალმუნისაჲთა და კურთხევისაჲთა აქებლით...“ 100v—104v.

შენიშვნა: მარხვის მეოთხე კვირის დანარჩენი დღეებიდან სამშაბათ-ხუთშა-

ბათი სავალობელთა სახეებითა და თანმიმდევრობით იმეორებს ორშაბათს. პარასკევი წარმოდგენილია მხოლოდ „აქებდითსათი“.

33. [შაბათსა] „დასადებელი ორმოცობისანი, ორ ორ დღეცყვა კა გ. საცენებელსა წმიდათა ორნეოცათსა, უფალო, ანგელოზთა განწყობილებამ დღეს ხხარებს...“ 104v—110v.

შენიშვნება: 1. სათაურთან შენიშნულია: „გაჩინებული დღეა მარტსა ცხრასა არს, შენ საღა გინებს, ყავ. თუ კულა სხუას საღა მიხდეს, შაბათსა ყოველი წმიდათა ამსახურო“.

2. ცისკრის კანონთან შენიშნულია: „გალობათა თევდორობასა ჰპოენე“. ამ შენიშვნის შესატყვისი სავალობლები მოთავსებულია ხელნაწერის 81r—84r-ზე.

3. ეამისწირვის სავალობლებთან შენიშნულია: „ველთაბანისაჲ, სიწმიდისაჲ ყოველი თევდორობასა ჰპოო“. შენიშვნის შესატყვისი მასალა მოთავსებულია ხელნაწერის 87v—88r-ზე.

4. 110v-ს მარცხენა აწიაზე მიწერილია: „ამის შაბათისა დასადებელნი ქუე-მით ჰპოენე მერვესა ფურცელსა, კამა მესამეჲ“. შენიშვნის შესაბამისი სავალობელი მოთავსებულია ხელნაწერის 119r-ზე.

34. „მე-ე-სა კუირაესა, ფსნი კა ა გ. ი. სლვანი ჩემნი...“ 110v—112r.

35. „მეხუთესა ორშაბათსა, [აქებდითსა] კა ბ გ. ი. ანგელოზთა ერნი შენ...“ 112r—117r.

შენიშვნა: მარხვის მეხუთე კვირს დანარჩენი დღეები (სამშაბათი-პარასკევი) სავალობელთა სახეებითა და თანმიმდევრობით იმეორებს ორშაბათს.

36. „მე-ე შაბათსა, აქებდითსა კა გ. სიერცეჲ ცისაჲ და სიმრავლეჲ თეს-ლებისაჲ შენ გივალობს...“ 117r—118r.

შენიშვნა: ახლავს განმარტება: „ამას შაბათსა ყოველი მღვდელთ-მოძღუართა ამსახურო“.

37. „მე-ვ-სა კუირაესა, ფსნი კა დ გ. ი. ვლაღატ-ყავ ყოვლითა გუ...“ 118r—v, 119v.

შენიშვნები: 1. მარხვის მეექვსე კვირადღის დასადებლებს შორის ჩართულია მე-4 პარასკევისა და შაბათის გამორჩენილი სავალობლები (118v—119r).

2. ამავე დღის „უფალო დაღადაყვასს“ ეტება მინაწერი 119v-ს მარცხენა აწიაზე: „ღმერთმან დაგაჭეროს, ყოველითა შემინდვეთ, ესე დასადებელნი არა ამის ადგილისანი, განა დედანი ურვილი ჰქონდეს“.

38. „მე-ვ-სა ორშაბათსა, აქბთსა კა გ გ. ი. გაქებთ შენ დაუსაბამოსა მამასა...“ 120r—125r.

შენიშვნა: მარხვის მეექვსე კვირის დანარჩენი დღეები (სამშაბათ-ხუთშაბათი) სავალობელთა სახეებითა და თანმიმდევრობით იმეორებს ორშაბათს. პარასკევი წარმოდგენილია მხოლოდ „აქებდითსათი“ და შენიშვნით: „და ეამისწირვასა ყოველი მღვდელთ-მოძღუართა ამსახურო, თუ გინდეს, ბერძენი კულა ყოველსა ლაზარესსა იტყუიან“.

39. „მე-ვ-სა შაბათსა ლაზარეისი, ოო ღღტყესა კა დ გი. ეტყოდა უფალი იერიქოს მოწაფეთა თუისთა...“ 125r—129v.
40. „ბზობასა, ოო ღღტყესა კა ა. მწუხრისა მსხუერბლსა შეესწირავთ შენდა, ქრისტე ღმერთო...“ 129v—140r.
41. „მე-ჴ-სა ორშაბათსა, ოგღბთსა კა ა გი. ღმერთი გამოხნდა კორცითა თანა-განმგებელი მამისა...“ 140r—143v.
42. „მე-ჴ-სა სამშაბათსა, მზლსა კა ბ გი. მიეცით, ერნო, დიდებამ ქრისტესა, ღმერთსა ჩუენსა...“ 143v—146v.
43. „მე-ჴ-სა ოთხშაბათსა, გძრდსა კა ა. რომელმან განგებულებამ ცხოვრებისა ჩუენისა ჭუართა ჭერ-იჩინე...“ 146v—149r.
44. „მე-ჴ-სა ხუთშაბათსა, ოო მესმსა კა გ გი. მესმა კმისა შენისა და შემეშინა...“ 149r—159r.
45. „პარასკევსა, ღმთგნსა კა ბ. ღამისა წარსლითა მოგუეახლა დღეა...“ 159r—164v.
46. „შაბათსა ცისკრად, ნეტარიანთა. კმასა შეესწირავთ...“ 164v—173v.
47. „აღსებასა სამზრად, ოხთამ. მხოლოდ შობილი...“ 173v—174v.
48. „ახალყუირაესა, ოო ღღტყესა კა ა. განვაბრწყინეთ, ერნო, ლამპარნი ჩუენნი...“ 174v—181r.
49. „მე-ბ-სა შაბათსა განრღუეულისა, ოო ღღტყესა კა გ გი. ადგონამ ქრისტეისი ვიხილეთ...“ 181r—182r.
50. „მე-გ-სა ხუთშაბათსა [ჩჩუილთა ყრმათამ], ოო ღღტყესა კა ა. მწუხრისა ლოცვა ჩუენი შეიწი...“ 182r—183r.

შენიშვნა: დღესასწაულის სახელწოდება აღდგენილია Sin. 18-ის მიხედვით (იხ. აღწერილობა Sin 18:1.41).

51. „თსა აპრილსა კგ გეორგი წმიდისა, ოო ღღტყესა კა დ გი. მოწამენო უფლისანო, ყოველთა ადგილ...“ 183r—185v.
52. „თსა მაისსა ჴ-სა ჭუარის გამოჩინებამ, ოო ღღტყესა ჰპოვნე თთუესა იანვარსა კთ-სა, ვალობათა თთუესა სეკდენბერსა იდ-სა ჰპოვნე“. აქბთსა კა ბ გი. გაქებთ შენ, ქრისტე, რომელი იშვე ქალწულისაგან...“ 185v—187v.

შენიშვნა: მითითებული „უფალო დადაყვასა“ მოთავსებულია ხელნაწერის 63r—64r-ზე, ვალობანი — 237v—243r-ზე.

53. „აღსებითგან მე-ვ ხუთშაბათსა ამაღლებამ, ოო ღღტყესა კა დ. მწუხრისა მსხუერბლსა შეესწირავთ შენდამი, ქრისტე...“ 188r—192v.
54. „მასვე შაბათსა სილოვანს ბრმისა განკურნებამ, ფსნი. რამეთუ შენგან არს წყარო...“ 192v—193r.
55. მე-ჴ-სა კუირაესა მარტულიამ. ოო ღღტყესა კა ა. მამასა და ძესა უვალობდეთ...“ 193r—197v.
56. „თა ივნისა ივანეს შობამ კე, ბერძულად. ოო ღღტყესა კა დ გი. შობასა წინამორბედისასა ქრისტეის მიმართ ვლაღადებდეთ...“ 197v—202v.

57. „თსა იენისა კვ ფებრონიამი — ყოველი წმიდათაი ამსახურო“ 202r.

58. მარტულიითგან მე-ზ-ს[ა] კუირაესა მოციქულთანი, ოო ღლტყესა ჯა ბ. წმიდათა მოციქულთა მეოხებითა ჩუენთუის ქრისტეის ვალობითა ყოველი საცთური კერპთაი დაქსნდების...“ 202r—207r.

შენიშვნები: 1. კალენდარული მითითების გასწვრივ ამაზე მიწერილია: „ათენაგენა“.

2. „აკურთხედითსას“ მოსდევს შენიშვნა: „სხუანი თევდორობასა ჰპოენე“. მითითების შესატყვისი სავალობელი მოთავსებულია ხელნაწერის 85r-ზე.

59. „თსა აგუსტოსა ვ ფერისცვალებამ, ოო ღლტყესა ჯა ა. იხარებდით ცანი და ვალობდით საფუძველნი ქუეყანისანი...“ 207r—211v.

60. „თსა აგუსტოსა იე მარიამობამ, ოო ღლტყესა ჯა გ. გარდაიცვალე სოფლით, ღმრთისმშობელო ქალწულო...“ 211v—224v.

შენიშვნა: 218v-ზე არის შენიშვნა: „სიწმიდისა ხარებასა ჰპოო“.

61. „თსა კთ იენისა პეტრე-პავლეთაი საქსენებელი“ 224v.

62. „თსა იელისა იე კუირიკეისი — ყოველი წმიდათაი და კვ თეკლამ-სი“. 224v.

შენიშვნა: ეს კალენდარული მითითებები ფურცლის ამაზეა მიწერილი.

63. „თსა კთ აგუსტოსა იოანეს თავის კუეთამ, ოო ღლტყესა ჯა დ გ.ი. საქსენებელი წინამორბედისაი აღვასრულოთ...“ 224v—232r.

64. „თსა მ სეკდემბერსა ღმრთისმშობელისა შობამ, ოო ღლტყესა ჯა ა. იხარებს ნათესავი კაცთაი შობასა შენსა, ქალწულო...“ 232r—235v.

65. „თსა იგ-სა სეკდემბერსა ენენიამ, ოო ღლტყესა ჯა ა. კლდესა ზედა სახარებისასა დამპტიცე ეკლესიამ შენი, ქრისტე...“ 235v—245v.

66. „თსა იდ სეკდემბერსა ჭუართა აპყრობამ, ოო ღლტყესა ჯა დ. სას-წაულ არს ჩუენდა ნათელი პირისა შენისა...“ 245v—259v.

შენიშვნა: მოსდევს ენენიის შემდგომი დღეების ფსალმუნ-დასდებლები.

67. „თსა სეკდემბერსა კდ თეკლამსი, ოო ღლტყესა ჯა დ. განმკნდე-ბიან წინა-ადგომად მძლავრისა მცს დედანიცა...“ 259v—262v.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონის წინ შენიშნულია: „ვალობათა აპრილსა ჰპოენე კვ“. მითითებული სავალობლები მოთავსებულია ხელნაწერის 183v—185r-ზე.

2. ეამისწირვის „ალელუიას“ შემდეგ მიწერილია: „სხუამ ყოველი მოწამეთაი ამსახურო“.

68. „თსა სეკდემბერსა კზ ზაქარიამს დადუმებამ, ოო ღლტყესა ჯა ვ გ.ი. საკუირველსა უყესთაეს საკუირველებათასა...“ 262v—265r.

69. „თსა სეკდემბერსა კმ ხარტონისი — ყოველი ანტონისი ამსახურო, ანუ მამათამ“ 265v.

70. „თსა ნოემბერსა გ წმიდისა გეორგისი, ოო ღლტყესა ჯა ვ გ.ი. საქსენებელსა წმიდათა შენთასა გილადადებთ...“ 265v—269r.

შენიშვნები: 1. ცისკრის კანონთან მიწერილია: „ვალობათა თევდორე წმიდი-

სა ჰპოვნე მარხვათა“. მითითებული მასალა მოთავსებულია ხელნაწერის 81r—87r-ზე.

2. უამისწირვის „აღელუჟაჲ“ შემდეგ მიწერილია: „სხუაჲ ყოველი მოწამეთაჲ სთქუა, თვედორობასა ჰპოო“. მითითებული საგალობლები მოთავსებულია ხელნაწერის 87v—88r-ზე.

71. „თსა იდ ნოემბერსა მთავარანგელოზთაჲ, ორ ღღტყვსა კჲა ბ გი. მთავარანგელოზნო ქრისტესს მოწყალისა ღმრთისანო...“ 269r—271r.

72. „სულთანი. ორ ღღტყვსა კჲა ა. რომელნი გარდასცვალენ, უფალო, სამოთხესა ფუფუნებისასა დააწესენ..“ 271r—275v.

II. [იბაკო-წარდგომანი].

1. „დასადებელნი ხარებისანი აქა დავწერენ, წარდგომადცა სთქუნენ, კჲა ა. მწუხრისა მსხუერბლსა შევსწირავთ შენდა, ქრისტე ღმერთო...“ 275v.

2. „იბკნი ხარებისანი კჲა ბ. ანგელოზისა ხარებაჲ შეიწყნარა ქალწულმან...“ 275v—276v.

3. იბკნი ქრისტესს შობისანი კჲა ა. საფასეჲ დაფარული გამოსჩნდი დღეს, რომელი მთიებისა წინა იშვევ...“ 277r—278r.

4. „იბკნი სტეფანესნი კჲა ბ. ოდეს ემხილებოდა პირველისაგან მოწამისა ურჩულოთა...“ 278r—279r.

5. „ღსდბლნი მოწამეთანი წარდგომადცა სთქუნენ კჲა დ გი. მოწამენო ჭეშმარიტნო და მოღუაწენო ქრისტესანო, თქუნენ ვნებათა ამის სოფლისათა...“ 279r—v.

6. „წრდგმნი და იბკნი მოწამეთანი კჲა ა. რომელთა უშურველი წყაროჲ კურნებისაჲ მოიგეთ...“ 279v—281v.

7. „იბკნი მოციქულთანი კჲა ა. ღირსად, უფალო, მოციქულთა შენთა სიხარული მიანიჭე...“ 281v—283r.

8. „მღღელთ-მოძღუართანი. ღირსნი მღღელთ-მოძღუარნი, ვითარცა წარუვალნი მნათობნი, განობრწყინდეს...“ 283r—284r.

9. „იბკნი განცხადებისანი კჲა ა. შემდგომად შობისა შენისა უხრწნელად მოხუედ იორდანედ...“ 284r—285r.

10. „იბკნი ანტონისნი კჲა ა. საკუირველ სულიერ პირი შენი იყო, ღირსო მამაო წმიდაო ანტონი...“ 285v—286r.

11. „იბკნი ჭუარის გამოჩინებისანი კჲა გ. იხარებდა ბანაკი ანგელოზთაჲ...“ 286r.

12. „იბკნი ლამპრობისა კჲა ბ. სუმიერნ მოხუცებული უქესთაჲს რღეს ზეცისა ძალთა გამოჩნდა...“ 286r—287v.

13. „იბაკონი ლაზარესნი კჲა ა. მი-რამ-ხუედ ბეთანიად მომცემელი უქუდავებისაჲ...“ 287v—288v.

14. იბკნი ბზობისანი ა. აივსო სიხარულითა სიონი...“ 288v—28 v.

15. დიდსა ორშაბათსა. ყოველი იგავი ჩემ...“ 289v.

16. „დიდსა სამშაბათსა კჲა ბ გი. ბრძენთაჲ მათ ქალწულთაჲ მღუღიძარებაჲ მომმადლე, ქრისტე ღმერთო...“ 289v.

17. „დიდსა შაბათსა. სულნი კელმწიფეთანი...“ 290r.

18. „იბკნი ახალკუირიაკისანი კჲა ა. ჭუარცმისა და დაფლვისა და აღდგომისა შენისაჲ...“ 290r—291r.

19. „განრღვეულისაჲ ჳა ა. დაუფლველი მკუდარი იყო განრღვეული იგი, რაჟამს გიხილა შენ...“ 291r—v.

20. „ჩიჴილთა ყრმათაჲ. ჳმაჲ შენ მეუფისა ჩუენისაჲ ესმა ეროდეს...“ 291v.

21. „იბჳკნი ამალღებისანი ჳა გ გი. ფრთეთა ჳერობინთასა მჯდომარე ხარ...“ 291v—292v.

22. „იბჳკნი მარტულიისანი ჳა ა გი. ღმრთეებისა სულისა თანა ძრიე-ღებაჲ კუალად ჳრისტემან თავისა თუისისაჲ და თუისისა მამისაჲ თუისთა მოწაფეთა ასწავა...“ 292v—293v.

23. იბჳკნი იოვანეჲს შ[ობი]სანი ჳა [?]. კლდეჲ განიბო [უდა]ბნოსა და შეიწყნარა ელ[ისა]ბედ...“ 293v—294r.

24. „იბჳკნი ფერისცვალებისანი ჳა ბ. ოდეს მოციქულთა დიდებაჲ შენი არუენე მთასა ჴედა თაბორსა...“ 294r—295v.

25. „იბჳკნი ღმრთისმშობელისანი ჳა ა. გიხაროდენ, სახარულევანო ღმრთისმშობელო, რამეთუ შენგან გამობრწყინდა მზეჲ...“ 295v—296v.

შენიშვნა: სათაურის გასწვრივ აშიაზე მიწერილია: „მარიამობისანი“.

26. „იბაკონი თავის კუეთისანი ჳა ა. წინამორბედისა შენისა, მქადაგებელისა ღმრთისა სიტყუისა დაყენებასა ჳგონებდა...“ 296v—297v.

27. „იბჳკნი მარიამის შობისანი ჳა ბ. ტაძარსა შენსა, ღმრთისმშობელო, შემოკრებულნი გიგალობთ...“ 298r.

28. „იბჳკნი ენკენისანი ჳა ა. წმიდა ხარ, ჳრისტე ღმერთო, და წმიდისა შინა განისუენებ...“ 298v—299v.

29. „იბჳკნი ჳუარისანი ჳა გ გი. იხარებდა ბანაკი ანგელოზთაჲ...“ 299v.

შენიშვნა: ბოლნაკლული ჩანს მომღვენოდ ფურცელთა კლების გამო.

30. [იბაკონი მთავარანგელოზთანი]. „ჳა ა. ხატად ფუფუნებისა სამოთხისა არს ტაძარი და სახედ აქუ საიდუმლოდ შენ...“ 300r.

შენიშვნა: სათაური აღდგენილია Sin. 34-ის მიხედვით (იხ. 137v).

31. „იბჳკნი სულთანი ჳა ა. სამოთხესა შენსა, უფალო, საყოფელსა...“ 300r—302v.

32. „წარდგომანი და იბაკონი აღგომისანი ჳა ა. ერი შენი შენ გი...“ 302v—305r.

33. „ანგელოზთანი ჳა [ა]. [შენსა] გარემოს დგ...“ 305v.

34. [წარდგომანი და იბაკონი სინანულისანი] „...უძრული სული ჩემი მოცილტის შენდა, მკუთრნალო განწირულთაო...“ 306r—v.

შენიშვნა: სინანულის იბაკო-წარდგომანი მოღწეულია თანაკლულად ფურცელთა კლების გამო. სათაური აღდგენილია Sin. 34-ის მიხედვით.

35. „ლიტანიისანი ჳა ა. საფარველი და შესავედრებელი...“ 306v—307v.

შენიშვნა: ტექსტი ძლიერ დაზიანებულია.

III. [დ]ასადებელნი ადგ[ომისა]ნი, ორ ღღტყესა ჯა [ა. მწუხრისა
 ევ]დრებასა შენდა [შევსწ]ირავთ...“ 307v—313v.

შენიშვნები: 1. მოღწეულია აღდგომის დასდებლების ორი ხმის ძალიან დაზიანებული ტექსტი. ერთი ხმის ფარგლებში საგალობლები შემდეგ თანმიმდევრობას გვიჩვენებენ: უფალო ღაღადაყესა, ოხითა, აჟა აჟრთხვედითსა, ჭუაროსანი, ცისკრის კანონი (9 ოლიანი), ცისკრის ფსალმუნ-დასდებლები, გარდამოთქმა, აქებდითსა, სამხრად ფსალმუნ-დასდებელი, ალელუა, ჳელთაბანისა, სიწმიდისა.

2. საგალობლების დიდი ნაწილი მოტანილია მხოლოდ დასაწყისებით.

3. ჳილ-ეტრატის იადგარი პალესტინური წარმოშობისაა, წამოღებულია საბაწმიდიდან XIX საუკ. 50-იან წლებში პ. უსპენსკის მიერ. შემდგომში იგი დაცული იყო პეტერბურგის საჯარო ბიბლიოთეკის ხელნაწერთა ფონდში (ახალი სერის № 11). ამჟამად დაცულია კ. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტის ხელნაწერთა ფონდის H კოლექციაში (H—2123).

4. ჳილ-ეტრატის იადგარი წარმოადგენს იადგარის უძველეს ტიპს და დგება Sin. 18, Sin. 40, Sin. 41 ხელნაწერთან და Sin. 34 კრებულის ძველ იადგარულ ნაწილთან (იხ. ამასთან დაკავშირებით: ლ. ხევსურიაი, ჳილ-ეტრატის იადგარის შედგენილობა. კ. კეკელიძის სახ. ხელნაწერთა ინსტიტუტის XV სამეცნიერო სესია, მუშაობის გეგმა და თეზისები, თბ., 1973, გვ. 8—10).

5. ჳილ-ეტრატის იადგარის ეამისწირვის და სხვა დანიშნულების მცირე ფორმის პოეტური და ფსალმუნური საგალობლები და ლიტურგიული შენიშვნები შედმიწვევით მისდგენ „იერუსალიმურ ლექციონარს“ (მღრ. მ. თარხნიშვილის გამოცემა: *Le grand Lectionnaire de l'Église de Jérusalem (V^e—VIIIe siècle)*. I—II. Louvain, 1959—1960).

6. ჳილ-ეტრატის იადგარის საღღესასწაულო და აღდგომის სტიქარონები და ცისკრის გალობანი ძირითადი ტექსტის გარდა უმეტეს შემთხვევაში შეიცავენ კიდევ მცირეულ ფენებს — „სხუანებს“.

7. ხელნაწერი აღწერილია: 1. А. А. Цагарели, Памятники грузинской старины в Святой земле и на Синае. Православный Палестинский сборник, т. IV, вып. I, СПб., 1888, с. 159—163. 2. К. С. Кекелидзе, Литургические грузинские памятники в отечественных книгохранилищах и их научное значение, Тифлис, 1908, с. 350—372. 3. ილ. აბულაძე, ქართული წერის ნიმუშები, პალეოგრაფიული ალბომი, მე-2 გამოც. თბ., 1973, გვ. 338, ტაბ. 15, 16. 4. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა (H კოლექცია), ტ. 5, შედგ. და დასაბეჭდოდ მოზადებული ლ. მეფარიშვილის მიერ, თბ., 1949, გვ. 76. 5. ა. შანიძე, ჳილ-ეტრატის იადგარი (აღწერილობა), წიგნში: ჳილ-ეტრატის იადგარი, თბ., 1977, გვ. 213—219.

8. ხელნაწერი გამოცემულია: ჳილ-ეტრატის იადგარი. გამოსცეს და გამოკვეცა დაურთეს ა. შანიძემ, ა. მარტიროსოვმა და ა. ჳიშიაშვილმა. ა. შანიძის რედ. თბ., 1977, 300 გვ. არსებობს აბოს საგალობლების რამდენიმე პუნლიკაცია: 1. კ. კეკელიძისა, Литургические грузинские памятники... გვ. 357—358. 2. პ. ინგოროყვასი, ძველი ქართული სასულიერო პოეზია, ტფ., 1913, გვ. წ-ი. 3. ს. ყუბანეიშვილისა, ძველი ქართული ლიტერატურის ქრესტომათია, ტ. I, თბ., 1946, გვ. 325—326.

9. ხელნაწერი სხვადასხვა თვალსაზრისით განხილულია ა. ცავარლის, კ. კეკელიძისა და ა. შანიძის, ა. მარტიროსოვისა და ა. ჳიშიაშვილის დასახელებულ ნაშრომებში. ჳილ-ეტრატის იადგარის შესახებ იხ. კიდევ: 1. კ. კეკელიძე, ახალი საგალობლები აბო თბილელისა. ჟურნ. „მწევესი“, 1905, № 13, გვ. 3—5; იგივე: ეტიუ-

- დები ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან, ტ. 6, 1960, გვ. 414—417.
 2. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. 1, 1960, გვ. 594—595.
 3. კ. კეკელიძე, უცნობი რედაქცია ქართული ჰიმნოგრაფიული თეენისა. ეტიუდები ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან, ტ. 8, 1962, გვ. 9—20. 4. ელ. მეტრეველი, ძლისპირნი და ღმრთისმშობლისანი, ორი ძველი რედაქცია X—XI სს. ხელნაწერების მიხედვით, თბ., 1971, გვ. C7—C8, O40—O42.

10. ჭილ-ეტრატის იადგარის გადაწერის დროის შესახებ არსებობს სხვადასხვა მოსაზრება: ა. ცაგარლის აზრით გადაწერილია არაუგვიანეს VIII საუკუნისა, იხ. Памятники грузинской старины. ... გვ. 159), კ. კეკელიძის აზრით — IX საუკუნეში (იხ. Литургические груз. памятники ... გვ. 351), ილ. აბულაძის აზრით IX—X ს.ს. (იხ. პალეოგრაფიული ალბომი... გვ. 76), ა. შანიძის აზრით — XI საუკუნეში (იხ. ჭილ-ეტრატის იადგარი... გვ. 218—219).

მინაწერები: (გადაწერის ხელით): 1. „ღმერთო, შეიწყალე იოვანე, ამენ“ (IV), 2. „ლოცვა-ყავთ“ (74v).

პირთა საძიებელი

ბ

აბიბოს (გურია, სამონა) (მოწ.) 1:IX 72; 65:III 75.
 აბო, შაბო თბილელი (მოწ.) 34:II 36შ.
 2; 59:9, 101 36შ. 3; 64:II 22; H 2123:
 I 9, III 36შ. 8.
 აბულაძე ილ. H 2123:III 36შ. 7, 10.
 აღამ 1:VIII 8; 64:II 73.
 ათანასი ალექსანდრ(ი)ელი 1:IX 6; 14:
 III 58; 26:I 30; 64:II 83.
 ათანასი კულუშმელი 1:IX 22; 14:III
 82.
 ათანელიშვილი ლ. 26:III 10 36შ.
 აშაკუშ წინაწარმეტყუელი 49:1; 59:59;
 64:II 108.
 ამოს წინაწარმეტყუელი 59:58; 64:II
 106.
 ანა (და იოვაკიმე) 1:IX 47; 65:III 32.
 ანა (და სუიმეონ) 14:I.
 ანანია დამასკელი 65:III 52.
 ანასტასი (მოწ.) 1:IX 63; 65:III 63.
 ანდრეა, ანდრია მოციქული 49:19; 65:
 III 85.
 ანდრია (კრიტელი, ავტორი) 49:5 36შ. 2.
 ანტონ წმ. მამა 1:V 16; 14:III 16; 18:I
 8; 26:I 8; 34:VII 17, XIII 5; 64:II
 31; H 2123:I 17, 69, II 10.
 ანტონ ვარახი(!) (რავახი) 59:17; 64:II
 33.
 არეთა (მოწ.) 1:IX 57; 59:101; 65:III
 51.
 არკადი, არკატი (და იოვანე) ქსენეფო-
 რეს ძე 49:15 36შ. 1; 59:100, 36შ.;
 65:III 50.
 არსენ მონაზონი 1:IX 9; 14:III 61; 64:
 II 87.

არჩილ მეფე 34:II 36შ. 2.
 ასვალგი ი. 34 დამატ.: VI 36შ. 4, VII
 36შ. 4, VIII 36შ. 2, XIX 36შ. 10.
 ალათიანგელოზ დამასკელი (მოწ.) 59:
 26; 64:II 49.
 აპრონ 34:XXV 36შ. 2.
 აპრონ მღვდელი 49:12; 59:87; 65:III 29.

ბ

ბარბარა, ბარბარე (მოწ.) 1:IX 79; 34:
 VI 21; 65:III 88, 89, 36შ.
 ბართლომე, ბართლომეოს მოციქული
 59:56,73 36შ.; 64:II 104.
 ბარნაბა მოციქული 59:55, 36შ.; 64:II
 103.
 ბარსანოფი 34:XXIII.
 ბასილი 34:XXIII ანდ.
 ბასილი (საბაწმიდელი, ავტორი) 65:III
 93 36შ.
 ბასილი კესარიელი 1:V 8, IX 73; 14:I,
 III 8; 18:I 5; 26:I 3; 34:I 36შ. 2 (ავ-
 ტორი); 34 დამატ.: IX 5, 36შ. 1 (ავ-
 ტორი); 40:IV 18 36შ.; 59:4; 64:II 16;
 65:III 77.
 ბაქო (და სერგის) (მოწ.) 1:IX 60; 65:
 III 55.
 ბაქრაძე დ. 34 დამატ.: XII 4 36შ. 3,
 XIX 36შ. 7.
 ბენეფორე მძოვარი 59:54; 64:II 102.
 ბიკტორ (და სტეფანიდე) (მოწ.) 1:IX
 58; 65:III 53.
 ბილონ, ბელონ (პავლე, თეონ...) (მოწ.)
 1:IX 19; 14:III 78; 64:II 116.
 ბროსე მ. 34 დამატ.: XVII 36შ. 3, XIX
 36შ. 6,10,11.

გაბრიელ 34:XXIII ანდ.; 34 დამატ.: XIX შნშ. 9ა.
 გაბრიელ მთავარანგელოზი 34:XIX 1 შნშ.; 34 დამატ. ტექნ. აღწ., XIX შნშ. 9დ; 49:5; 59:68.
 გაიანე, გაიანე (და რიფსიმე) (მოწ.) 65: III 57.
 გარიტი უ. 14: I შნშ. 3; 34 ტექნ. აღწ., II შნშ. 3—4, XXVII შნშ. 9; 34 დამატ.: XIX შნშ. 11.
 გეზელ 34:XXV შნშ. 4.
 გელასი (მოწ.) 65:III 97.
 გეორგი იხ. გიორგი, გეორგი საბაწმიდელ-სინელი.
 გვარამია რ. 1:III 6 შნშ. 4.
 გიორგი 1:IX 83 შნშ.; 26 მინაწ. 3; 34: XXIII ანდ., XXVI 10 ანდ.
 გიორგი, გეორგი წმ. 1:IX 2, 3, 65, 68; 14:III 55; 18: I 48 შნშ. 4; 26: I 28; 34: XXVI შნშ. 2; 64: II 79, 80; 65: III 68, 71; H 2123: I 51, 70.
 გიორგი ათონელი 49:5 შნშ., 11 შნშ., 13 შნშ. 1—2, 14 შნშ. 2, 16 შნშ. 1—2.
 გიორგი, გეორგი საბაწმიდელ-სინელი (ავტორი) 34:XXVI 10 შნშ.; 59:101 შნშ. 6.
 გორდი (მოწ.) 14: I.
 გრიგოლ (საკურველთმოქმედი) 1:IX 73; 65: III 77.
 გრიგოლ (მომგებელი) 40 მინაწ. 2.
 გრიგოლ ნოსელი 49:17; 65: III 58.
 გრიგოლ პართელი სომხთისა 49:16, შნშ. 2—3, 21 შნშ. 5; 59:101 შნშ. 3; 65: III 56.
 გრიგოლ ღმრთისმეტყუელი 1:V 19; 14: III 19; 26: I 11; 59:21; 64: II 38, შნშ., 39.
 გრიგოლ ხანცთელი 49:21 შნშ. 5.
 გურია (აბიბოს, სამონა) (მოწ.) 1:IX 72; 65: III 75.
 დავით (წინაწარმეტყუელი) 1:V 4; 14: 16. სინური კოლექცია

III 4; 18: I 2; 59:2; 64: II 8 შნშ., 10, 14 შნშ.; H 2123: I 2.
 დამეანე, დამიანე, დამეა (და კოზმან) (მოწ.) 1:IX 15, 23, 61; 14: III 78, 83; 65: III 59.
 დანიელ წინაწარმეტყუელი 1:IX 25, შნშ. 1—2, 59; 65: III 54.

ე

ეგლონ, ეგლოს განშორებული 49:7, 9 შნშ. 2; 59:81; 65: III 18.
 ევოზუმე, ევოზუმი, ევოზუმე იხ. ეფოზუმე, ეფოზუმე.
 ევსტათი, ესტადი (მოწ.) 1:IX 54; 59:96, შნშ.; 65: III 45, 46.
 ევსტრათი, ევსტატი (მოწ.) 1:IX 82; 65: III 96.
 ევსტუქი იერუსალიმელი 59:91; 65: III 38.
 ეზრა წინაწარმეტყუელი (ავტორი) 34 დამატ.: XV, 2, XIX შნშ. 5, 7.
 ეკატერინე (მოწ.) 65: III 82.
 ელია დამასკელი (მოწ.) 59:25; 64: II 47.
 ელია იერუსალიმელი (ავტორი) 1:VI 1, 4, 6, 10; 34: VIII 1.
 ელია წინაწარმეტყუელი 1:VIII 5, IX 31; 14: III 46, 90; 26: I 24; 40 მინაწ. 2; 64: II 70; 65: III 3, 4.
 ელიანოზ (მოწ.) 1:IX 34; 14: III 95.
 ელისაბედ (იოვანე ნათლისმცემლის დედა) 14: III 73; 64: II 110.
 ელისე წინაწარმეტყუელი 1:IX 30; 14: III 89.
 ეპიმახოს ფარანელი (მოწ.) 59:47; 64: II 88.
 ეპიფანე კპრელი 1:IX 11; 14: III 63; 64: II 91.
 ესაია, ესაია წინაწარმეტყუელი 1:IX 10; 14: III 62; 59:46, შნშ.; 64: II 89, შნშ.
 ესე (ავტორი) 49:16 შნშ. 1.
 ესტადი იხ. ევსტათი, ესტადი.

ეტუზანე, ეტუზანე კვარელი, კუბრელი
 ის. ეტიფანე კვარელი.

ეფემია (მოწ.) 49:13; 59:93; 65:III 40.

ეფთუმე, ეფთუმე (მოწ.) 1:V 17; 14:III
 17; 26:I 9; 64:II 34, მინაწ. 4.

ეფრემ (ასური) 1:V 22; 14:I, III 22;
 26:I 14; 34:I შწმ. 2 (ავტორი), XXI
 (ავტორი); 34 დამატ.: IX 2 (ავტო-
 რი); 64:II 44.

3

ვაროს (მოწ.) 65:III 65.

%

ჯაქარია (და ელისაბედ) 1:IX 55; 14:
 III 73; 18:I 56; 34:XIII 22, XVII
 შწმ.; 59:97; 64:II 110; 65:III 47;
 H 2123:I 68.

ზებედე (მოწ.) 59:3; 64:II 14.

თ

თალეღე (მოწ.) 65:III 78.

თარსნიშვილი მ. 18:I 1 შწმ. 4,2—3 შწმ.
 2,4 შწმ. 2,4; 5 შწმ. 2,6 შწმ. 6, 8
 შწმ. 2,10 შწმ. 4,11—12 შწმ. 2,13
 შწმ. 3,15 შწმ., 16 შწმ. 2,17—18 შწმ.,
 19 შწმ. 2,20—21 შწმ., 22 შწმ. 2,23
 შწმ. 3,24 შწმ., 25 შწმ. 2,27 შწმ., 28
 შწმ. 3,29 შწმ. 2,30 შწმ. 2—3,31—
 33 შწმ. 2,34 შწმ. 6, 35—37 შწმ., 38
 შწმ. 1,39—43 შწმ., 47 შწმ. 3—4,48
 შწმ. 3,49 შწმ. 2,50 შწმ. 3,51—53
 შწმ. 2,54—55 შწმ. 3,57 შწმ. 1,II
 შწმ. 5,8; 20:V შწმ. 4; 26:III 1 შწმ.,
 IX შწმ. 3; 34:XIII 2 შწმ., 4—23
 შწმ. XVI შწმ.; 40:I შწმ. 3,III 3
 შწმ., VI 1—2 შწმ.; 41:I შწმ. 4,II 4
 შწმ. 1; H 2123:III შწმ. 5.

თევლორე 1:IX 83 შწმ.

თევლორე პლაგარელი (მომგებელი) 40
 ტექნ. აღწ., მინაწ. 1.

თევლოსი (ავტორი) 34 დამატ.: XIII.

თევლოსი წმ. მამა 1:V 13; 14:III 13;
 26:I 5; 64:II 26.

თეკლა პირველმოწამე 1:IX 26; 14:III
 85; H 2123:I 62,67.

თეოდორე ასტოღელი (სტოღელი) (ავ-
 ტორი) 34:VII 9.

თეოდორე, თევლორე (ტირონი) 1:VI 5;
 14:III 28; 18:I 14; 26:I 16; 34:
 VIII 2 შწმ. 3; 41:II 4; 59:32 ბ; 64:
 II 61 შწმ. 2; H 2123:I 24,70 შწმ. 1.

თეონ (პავლე, ბილონ...) (მოწ.) 1:IX 19;
 14:III 78; 64:II 116.

თეოფანე (ავტორი) 59:4, შწმ.

თეოდონია მღვდელთ-მომღუპარი 14:III
 25; 64:II 51.

თომა (გადამწერი) 34 ტექნ. აღწ., XXV
 შწმ. 1—2, ანდ.

თომა მოციქული 49:2; 59:63; 64:II
 117.

ო

ოაკობ დაჭრილი 1:IX 70; 65:III 84.

ოაკობ მოციქული (ზებედეს ძე) 59:3;
 64:II 14; H 2123:I 6.

ოაკობ უფლის ძმა (მოციქული) 1:V 4,
 IX 78; 14:III 4; 18:I 2; 59:2; 64:
 II 8 შწმ., 10,14 შწმ.; 65:III 87;
 H 2123:I 2.

ოგნატი, იგნატი (ანტიოქელი) 1:IX 83;
 59:23; 64:II 42 შწმ.; 65:III 99.

ოერემია, აერემია წინაწარმეტყუელი
 1:IX 5; 14:III 57; 64:II 82.

ოესუ ქრისტე 1:III 2—5; V 1—3,9; 14:
 III 1—3; 18:I 1; 26:II 1—3; 34:VI
 1,9, XIII 1,2, XVII შწმ.; 40:V 2, VI
 2; 59:2,6; 64:II 1—9; 65:II 2; H 2123:
 I 1, II 3.

ოვანე, იოვანე (გადამწერი) 1 ტექნ. აღწ.,
 IV შწმ. 4,VII 7 შწმ., IX 83 შწმ.,
 XI 8 შწმ., XIII ანდ. 1,2; 26 ტექნ.
 აღწ., IX ანდ., მინაწ. 2,3.

ივანე კუმურდოელი 40 მინაწ. 2.

ივლიანე, ავლიანე (მოწ.) 1:V 24; 14:III
 24; 64:II 48.

ივლიტა (და კურიაკე) (მოწ.) 59:69.
 ილარიონ წმ. მამა 1:IX 62; 65:III 61.
 ინგოროყვა ჰ. 1:XIII 2 შნშ. 4; 14:III 96 შნშ. 6; 18:II შნშ. 10; 20:II 10 შნშ. 3,V შნშ. 4; 26:IX შნშ. 5; 34:I შნშ. 7,VIII 9 ანდ. XXVI 10 შნშ., XXVII შნშ. 9; 34 დამატ.: I 3 შნშ. 3, XII 4 შნშ. 2,XVII შნშ. 2,4, XIX შნშ 11; 40:VI შნშ., 3; 49:21 შნშ. 5; 59:2 შნშ., 38ა შნშ., 41 შნშ., 101 შნშ. 6; 64:II 120 შნშ. 4—6,8; 65:III 35 შნშ., 93 შნშ., V 8 შნშ. 5; H 2123:III შნშ. 8.
 იობ, აობ მართალი 1:IX 7; 14:III 59; 26:I 31; 59:45; 64:II 85.
 იოვაკიმ, იოვაკიმე (და ანა) 1:IX 47; 65: III 32.
 იოვანე 26 მინაწ. 3; 34:XXVI 10 ანდ.
 იოვანე (და არკადი) ქსენეფორეს ძე 49: 15 შნშ. 1; 59:100, შნშ.; 65:III 50.
 იოვანე (და ბარსანოტი) 34:XXIII.
 იოვანე (და კუროს) (მოწ.) 1:V 21; 14: III 21; 26:I 13; 64:II 43.
 იოვანე (და სუმეონ სალოსი) 59:71.
 იოვანე (გადამწერი) 20 ტექნ. აღწ., V შნშ. 4, ანდ.: 64 ტექნ. აღწ., II 76 შნშ., 120 შნშ. 5, მინაწ. 1, 2, 5, 7, 8, 12; 65 ტექნ. აღწ., I ანდ., III ანდ., მინაწ. 1, 4.
 იოვანე (გადამწერი) 34 ტექნ. აღწ., I ანდ. 1.
 იოვანე (გადამწერი) H 2123 ტექნ. აღწ., მინაწ. 1.
 იოვანე (გადამწერი) იბ. ივანე, იოვანე (გადამწერი).
 იოვანე გლაზაკი (აეტორი?) 59:16,65 შნშ.
 იოვანე (იერუსალიმელი) 34 დამატ.: XIX შნშ. 9ა.
 იო(ვ)ანე, აოვანე დამასკელი 1:V 1,4 შნშ. 9 (აეტორი), VII 5 (აეტორი), VIII 11 (აეტორი), IX 79; 14:III 4 შნშ. 2, 39 (აეტორი), 42—43 (აეტორი), 52; 18:I 37 შნშ. (აეტორი); 49:13 შნშ. 2 (აე-

ტორი); 64:II 2 (აეტორი), 10 შნშ. (აეტორი), 15 (აეტორი), 75ბ (აეტორი); 65:III 89, შნშ., 94.
 იოვანე, იოვანე-ზოსიმე 1:VIII 1 შნშ.: 14:I შნშ. 4; 18:I 4 შნშ. 5; 23 შნშ. 4—5,24 შნშ.; 28 შნშ. 4; 44 შნშ. 1; 46 შნშ. 3; 48 შნშ. 4; 51 შნშ. 3; 57 შნშ. 2,3; II შნშ. 3,9; 20:V შნშ. 4; 26 ტექნ. აღწ., I 15 შნშ., II 8 შნშ., 11 შნშბ., 12 შნშ., 17—18 შნშ., 21—22 შნშ., III 1 შნშ., 10 შნშ., IV 1 შნშ., 3 შნშ., 5 შნშ., 7—8 შნშ., 11 შნშ., 12 შნშ. 1,V შნშ. 2,VI შნშ., VII 1 შნშ., 2 შნშ. 1—2,3 შნშ. 1—2,4 შნშ. 1—2,5 შნშ. 1—2,6—8 შნშ., 9 შნშ. 1,VIII 1 შნშბ., 3 შნშ., 8ა შნშ., 8ბ შნშ. 1,IX შნშ. 2,4, მინაწ. 3; 34 ტექნ. აღწ., I შნშ. 1,2,6—8, ანდ. 2, მინაწ., II შნშ. 1, ანდ. 1,III 1 შნშ. 2,2—13 შნშ., IV შნშბ., V შნშ. 2,VI 2 შნშ. 2—3; 5—8 შნშ., 10—11 შნშ., 13—14 შნშ., 18 შნშ. 1, 19 შნშ., 22—23 შნშბ., VII 2 შნშ. 1—4, 3 შნშ. 2,3; 5 შნშ. 1—2, 7—8 შნშ., 10 შნშ. 1, 13 შნშ. 2,16—17 შნშ., 19 შნშ., VIII 1 შნშ., ანდ., 2 შნშ. 1—3, 3 ანდ., 4 ანდ., 5 შნშ. 1—2, 6 შნშ. 1, ანდ., 8 შნშ., 9 შნშ. 2—3, IX შნშ. 2,5,X შნშ. 2—3, XIII 1—3 შნშ., XVIII ანდ., XXIII ანდ., XXIV შნშ. 2,XXVI 6 შნშ., 10 ანდ., XXVII შნშ. 2,5,7; 34 დამატ. ტექნ. აღწ., I 1 შნშ. 3,2 შნშ. 2,3 შნშ. 2,IX 5 შნშ. 2,X 1 შნშ. 2,XI შნშ., 1,XII 2 შნშ. 2—3,3 შნშ. 2—3,XIV შნშ. 3—4, XVI შნშ. 3, XVII შნშ. 1, XIX შნშ. 2,3გ, 4,5,9ა; 49 ტექნ. აღწ., 6 შნშ. 2,21 შნშ. 3; 64:II 120 შნშ. 4—5.
 იოვანე მახარებელი 1:V 7, IX 9; 14:III 61; 34 დამატ.: XII 2, შნშ. 1; 59:3; 64:II 14, 87; H 2123:I 6.
 იოვანე მოწყალე 1:IX 77; 65:III 73, 86.
 იოვანე, ივანე ნათლისცემელი 1:IX 43, 64; 14:III 72; 18:I 49,52; 26:II 15,18, IV 4; 34:III 4, VI 11, VII 6,19, XIII

- 15,18, XVII შწმ., XVIII ანდ.; 40:VI 10,16; 49:8 შწმ. 1,3;21 შწმ. 4—5; 59:35გ, 60,83 შწმ., 64:II 109 შწმ., 110; 65:III 23—25,66,67; H 2123: I 56,63, II 23,26.
- იოვანე, იოვანე ოქროპირი 1:V 20; 14: III 20; 26:I 12; 34:VI 19; 34 დამატ.: XIX შწმ. 9ვ (ავტორი); 59:22; 64:II 40, შწმ., 41,42, შწმ.
- იოვანე პალაფრელი 59:64; 64:II 118.
- იოვანე საბაწმიდის ეპისკოპოსი (ავტორი) 34:VI 19.
- იოვანე, იოვანე სოხაბრელი, სოხაბრელი 1:V 12; 14:III 12; 64:II 23ა; 65: II 7.
- იოვანე ქოზიბელი 59:51, შწმ.; 64:II 99.
- იონა წინაწარმეტყუელი 34:VII 16 შწმ., XXIV შწმ. 2.
- იოსებ არიმათიელი 1:VIII 7; 14:III 48; 26:I 25; 59:2; 64:II 72; 65:III 25 შწმ.
- ირინე (მოწ.) 59:53, შწმ.; 64:II 101.
- ირონ, ირონ (პავლე, ბილონ...) (მოწ.) 1:IX 19; 14:III 78; 64:II 116.
- ისააკ ასური, ისოსაკი 34 დამატ.: XIX შწმ. 9გ.
- ისუ ნავეხი 34:XXIV შწმ. 2; 49:11; 59: 86; 65:III 28.
- იუდა მოციქული 59:20; 64:II 37.

3

- კალისტოს (ავტორი) 34:I შწმ. 6; 34 დამატ.: I 3 შწმ. 2.
- კატიანოზ (და ნისტერეონ) (მოწ.) 1:IX 15; 14:III 67; 64:II 97.
- კეკელიძე კ. 34:II შწმ. 3; 34 დამატ.: II 3 შწმ., 4 შწმ., XV 2 შწმ. 2, XVII შწმ. 4, XIX შწმ. 6,11; H 2123:III შწმ. 7—10.
- კვირიაკოზ 1:III 6 შწმ. 4.
- კოზმა მაგლობელი იხ. კოზმან იერუსალიმელი.

- კოზმან (და დამეანე) (მოწ.) 1:IX 15,23, 61; 14:III 78,83; 65:III 59.
- კოზმან იერუსალიმელი (ავტორი) 1:II, V 3,4 შწმ., 10, VII 4, შწმ. 2,6, VIII 3; 14:III 4 შწმ. 2,3,4,40,44; 18:I 34 შწმ., 44 შწმ. 2; 40:IV 24 შწმ.; 64:II 9,10, შწმ., 21,67გ, 68.
- კონონ იკონიელი (მოწ.) 14:III 69; 59: 52, შწმ.; 64:II 100, შწმ.
- კორნელი, კორნელიოს, კორნელეოზ ასისთავი 49:18, შწმ. 1; 65:III 60, შწმ.
- კონსტანტინე მეფე 18:I 9; 59:50; 64:II 94; H 2123: I 19.
- კრავაა (გადამწერი) 14 ტექნ. აღწ., მინაწ. 1,2.
- კუპრიანე, კუიპრიანე, კუპრიანე (ანტიოქელი) 1:IX 14; 14:III 66; 64:II 96.
- კურიაკე, კურიიკე (და იელიტა) (მოწ.) 1:IX 21; 14:III 81; 59:69; H 2123: I 62.
- კურიაკოზ მღვდელთ-მოძღუარი (იერუსალიმელი) 59:92; 65:III 39.
- კურიაკოზ, კურიაკოზ პალაფრელი 49:14; 59:99; 65:III 49.
- კურიკე (მომგებელი) 20 ტექნ. აღწ., ანდ.; 26 მინაწ. 3; 64 ტექნ. აღწ., II 76 შწმ., მინაწ. 1,5,8,10,11; 64 ტექნ. აღწ., III ანდ.; მინაწ. 4.
- კურილე ალექსანდრ[ი]ელი 59:61; 64:II 111.
- კურილე იერუსალიმელი 59:36დ.
- კუროს, კურიოზ (და იოვანე) (მოწ.) 1: V 21; 14:III 21; 26:I 13; 64:II 43.

ლ

- ლაზარე 1:VI 14,16; 14:III 33; 18:I 29; 34:VI 4 შწმ., VIII 8, XIII 11, XV შწმ. 3, XVII შწმ.; 40:IV 19; 41:II 19; 59:37დ; 64:II 66 შწმ. 2; H 2123: I 38 შწმ., 39, II 13.
- ლაზარეს დანი 1:VIII 4; 14:III 45; 64: II 69.

ლეონ პროპატივიელი (ეტიორი) 59:38ა.
 ლეონტი (მოწ.) 1:IX 17; 14:III 71,93;
 64:II 107.
 ლონგინოზ, ლოგვინოს, ლომგინოზ
 (მოწ.) 59:89, 95, 101 96შ. 3; 65:
 III 33.
 ლუკა მახარებელი 1:IX 53; 34 დამატ.:
 XII 2 96შ. 1; 59:95; 65:III 44.
 ლუკიოზ (მოწ.) 1:IX 40; 65:III 19.

მ

მათე მახარებელი 1:IX 74; 34 დამატ.:
 XII 1,2 96შ. 1; 65:III 80.
 მაკაბელნი წმ. 1:IX 29; 14:III 88; 65:
 III 1.
 მაკარი (მეგვებელი, ავტორი) 34:I 96შ.
 2; 34 დამატ.: IX 3—5 96შ. 2.
 მაკარი წმ. მამა 65:III 62.
 მალაქია წინაწარმეტყუელი 14:I.
 მამა (მოწ.) 1:IX 44; 59:85; 65:III 27.
 მამა კათალიკოსი (ქართლისა) 34:II 96შ.
 2.
 მანახე (ავტორი) 34:I 96შ. 6.
 მართა (სუმეონის დედა) 49:4; 59:67.
 მარი 5. 41:II 96შ. 6; 49 ტექნ. აღწ., 21
 96შ. 6; 59:2 96შ., 4—5 96შ., 38ა 96შ.,
 101 96შ. 2,3,9; 64:II 120, 96შ. 3,4,9;
 65:III 42 96შ., 93, 96შ., V 8 96შ. 6.
 მარიამ იაკობისი, იაკობისი 1:VIII 4; 14:
 III 45; 64:II 69.
 მარიამ იოჰანანისი 1:VIII 4; 14:III 45;
 64:II 69.
 მარიამ კლოპაძისი 1:VIII 4. 14:III 45;
 64:II 69.
 მარიამ მაგდანელი 1:VIII 4; 14:III 45;
 59:72, 64:II 69.
 მარიამ მეგვებელი 59:42; 64:II 77.
 მარიამ ღმრთისმშობელი, მარიამობა 1:
 VIII 4, IX 35—38,46,47, X 1; 14:III
 15,45,96; 18:I 44,51,53; 20:II 3; 26:
 I 7, II 17,19, III 1,10, IV 2; 34:VI 13,
 14, VII 1—4; XIII 17,19, XIV, 96შ.,
 XVII—XVIII 96შ., ანდ., XIX 1—3,
 XXVII; 40:VI 9, 11; 41:1 96შ. 3,

მინაწ. 2; 49:9 96შ. 2, 10, 21 96შ. 5;
 59:36ბ, 49, 96შ., 78, 79,80 96შ., 88;
 64:II 30, 69,92, მინაწ. 9; 65:III 10,
 96შ., 11—16,30,31,79, IV 1, 96შ. 2;
 H 2123:I 60,64, II 25, 27.
 მარინა (მოწ.) 49:6, 9 96შ. 2, 21 96შ. 5;
 59:70.
 მარკოზ მახარებელი 1:IX 4; 14:III 56;
 26:I 29; 34 დამატ.: XII 2 96შ. 1; 64:
 II 81.
 მარკოზ მონაზონი (ავტორი) 34:I 96შ.
 2; 34 დამატ.: IX 1, XIX 96შ. 9ბ.
 მარტიროსოვი ა. H 2123:III 96შ. 8, 9.
 მატათია მოციქული 59:77; 65:III 9.
 მაქსიმოს, მაქსიმოს დამასკელი 59:18;
 64:II 35.
 მეღვინეულები 59:76; 65:III 8.
 მენა იხ. მინა, მენა
 მერკური, მერკური (მოწ.) 1:IX 75; 65:
 III 81.
 მერტვეელი ელ. 1:I 96შ.; 14:II 96შ.
 1; 20:I 96შ., V 96შ. 5; 26:II 11 96შ.,
 V 96შ. 1, IX 96შ. 5; 34:VIII 9 ანდ.,
 XXVI 10 96შ., XXVII 96შ. 4,9; 59:
 101 96შ. 1,6; 64:I 96შ.; 65:I 96შ. 2,
 5; H 2123:III 96შ. 9.
 მეფარიშვილი ლ. H 2123:III 96შ. 7.
 მინა, მენა (მოწ.) 1:IX 69; 65:III 72.
 მოდისტოს (იერუსალიმელი) 49:21,
 96შ. 5; 65:III 98.
 მოხე (გალამწერი) 14:III 80 96შ.
 მოხე წინაწარმეტყუელი 1:IX 32, 45;
 14:III 91; 40 მინაწ. 2; 65:III 5.

ნ

ნათლისმცემელი იხ. იოვანე ნათლის-
 მცემელი.
 ნიკოდემოზ (და იოსებ) 65:III 25 96შ.
 ნიკოლოზ მღვდელთ-მოძღვარი 1:IX 81;
 49:20; 65:III 91, 92.
 ნინეველი 1:VI 3; VII 1 96შ.; 14:III
 26; 34:VII 16, 96შ.; 64:II 59.
 ნინო წმ. 34:II 96შ. 2; 59:15, 101 96შ.
 3; 64:II 29, მინაწ. 3.

ნისთერეონ (და კატინაოზ) (მოწ.) 1:IX 15; 14:III 67; 64:II 97.

ბ

ბავლე (ბილონ, თეონ...) (მოწ.) 1:IX 19; 14:III 78; 64:II 116.

ბავლე განწორებული 59:16; 64:II 32.

ბავლე მოციქული 1:V 6; 14:III 6,75,76; 26:I 1; 34 დამატ.: XII 3; 59:62; 64: II 12, 112, 113; H 2123:I 4, 61.

ბაზილიე კესარიელი 59:28; 64:II 52.

ბანტელემონ, პანტელემონ (მოწ.) 1:IX 28; 14:III 87.

ბარანიკასი მ. 18:34 შნშ., 37 შნშ., 44 შნშ. 2.

ბეტრე (მოციქული) 1:V 6; 14:III 6, 76; 26:I 1; 59:62; 64:II 12, 113; H 2123: I 4, 61.

ბეტრე ალექსანდრ(ი)ელი 1:IX 76; 65: III 83.

ბიგულევსკაია ნ. 34 დამატ.: XIX შნშ. 10.

ბიგუნ წმ. მამა 59:82, შნშ.; 65:III 22.

ბორფირი დაზელი 59:29; 64:II 53.

ბროკოპი (მოწ.) 1:IX 20; 14:III 79; 59: 66, შნშ.; 64:II 120.

ბროტერეოს ალექსანდრ[ი]ელი 59:30; 64:II 54.

რ

რიფსიმე (და გაიანე) (მოწ.) 65:III, 57.

ს

საბა ასური 1:IX 42; 65:III 21.

საბა განწმედელი, საბაწმიდელი მამა 1: IX 80; 18:I 45, 57 შნშ. 3; 26:II 22 შნშ.; 34:VI 18,19, შნშ., 20,22,23. შნშ. 3; 34 დამატ. ტექნ. აღწ., XIX შნშ. 9ა, ე; 65:III 90,93.

სამოელ წინაწარმეტყუელი 1:IX 39; 65: III 17.

სამონა (აბიბოს, გურია) (მოწ.) 1:IX 72; 65:III 75.

სერგის (და ბაქოზ) (მოწ.) 1:IX 60; 65: III 55.

სილიბისტრო ჰრომაელი 14:I; 59:5, შნშ.; 64:II 17.

სინელი მამები 14:III 14; 64:II 28.

სისო წმ. მამა 59:65, შნშ.; 64:II 119.

სოფია (და ასულნი მისნი) (მოწ.) 65: III 64.

სოფრონ იერუსალიმელი 59:48; 64:II 90.

სტეფანე მძოვარი 59:43; 64:II 78.

სტეფანე პირველმოწამე 1:V 5; 14:III 5; 18:I 3; 26:I 1 შნშ.; 59:74; 64:II 11; 65:II 5, III 2; H 2123:I 3, II 4.

სტეფანიდე (და ბიკტორ) (მოწ.) 1:IX 58; 65:III 53.

სტრატიგი, სტრატიკე, სტრატიჯი საბა- წმიდელი 1:X 5; 59:44; 64:II 84.

სუმეონ, სუ(ი)მეონ ანტიოქელი 1:IX 13; 14:III 65; 34 დამატ.: II 3—5 (ავტორი); 49:4; 59:67; 64:II 95.

სუმეონ მაგლობელი (გალამწერი) 40 ტექნ. აღწ., მინაწ. 1.

სუმეონ, სუმეონ მესხეთე, ჰალაფელი 1:IX 27; 14:III 86.

სუმეონ, სუმეონ მოხუცებული (და ანა) 14:I; 59:24; 64:II 46.

სუმეონ ხალოსი 49:9, შნშ. 2; 59:71.

სფურიდონ კვარელი 65:III 95.

ტ

ტიმოთე მოციქული 59:19; 64:II 36.

ტიმოთე მღვდელი (მომგებელი) 1:IV შნშ. 4, VII 7 შნშ., IX 5 შნშ. 2,83 შნშ.

ტიშენდორფი კ. 34 დამატ.: XIX შნშ. 11.

ტრუფილე კვარელი 59:57; 64:II 105.

უ

უსპენსკი პ. H 2123:III შნშ. 3.

ფ

ფებრონია (მოწ.) 1:IX 18; 14:III 74;
64:II 109, შნშ.; H 2123:I 57.
ფილეთეოზ იხ. ფილოთეოს, ფილეთეოზ
ფილიპე ბეთლემ(ელ)ი (ავტორი) 59:2
შნშ.
ფილიპე მოციქული 65:III 76.
ფილოთეოს, ფილეთეოზ (მოწ.) 59:13;
64:II 27.
ფოკა (მოწ.) 14:III 94; 64:II 115.

ქ

ქრისტეფორე (მოწ.) 1:IX 16; 14:III 68;
64:II 98.
ქრისტინა (მოწ.) 1:IX 1,24; 14:III 54,
84; 64:II 76.
ქენეფორე (და ძენი მისნი) 49:15, 21
შნშ. 5; 59:100; 65:III 50.

ღ

ღმრთისმშობელი იხ. მარიამ ღმრთის-
მშობელი.

ყ

ყუბანეიშვილი ხ. H 2123:III შნშ. 8.

შ

შანიძე ა. 26:III 10 შნშ.; H 2123:III
შნშ. 7—10.
შუშანიკ დედოფალი (მოწ.) 34:II შნშ.
2.

ც

ცაგარელი ა. 1:XIII 2 შნშ. 5; 14:III 96
შნშ. 7; 20:V შნშ. 5; 34:XXVII შნშ.
9; 40:VI შნშ. 3; 59:101 შნშ. 9; 64:II
120 შნშ. 3,9; 65:V 8 შნშ. 6; H 2123:
III შნშ. 7, 9, 10.

ჭ

ჭანკიევი ც. 20:V შნშ. 4; 34:VIII 9 ანდ.;
64:II 120 შნშ. 5.

ხ

ხარიტონ (მოწ.) 1:IX 56; 59:38ა შნშ.,
98; 65:III 48; H 2123:I 69.
ხეცსურიანი ღ. 18:II შნშ. 11; 26:VIII
8ბ შნშ. 3; 34:I შნშ. 5, VIII 9 ანდ.,
IX შნშ. 3, X შნშ. 1, XXVI 1 შნშ.,
16—17 შნშ.; 34 დამატ.: IV შნშ. 1, 2,
VI შნშ. 3, VII შნშ. 3; H 2123:III
შნშ. 4.
ხრისტი ვ. 18:34 შნშ., 37 შნშ., 44 შნშ.
2.

ჯ

ჯავახიშვილი ი. 1:XIII 2 შნშ. 5; 14:III
96 შნშ. 7, მინაწ. 3; 18:II შნშ. 13;
20:V შნშ. 5; 26 ტექნ. აღწ., III 10
შნშ., IX შნშ. 5; 34 ტექნ. აღწ., II
შნშ. 3, XXVII შნშ. 9; 40:VI შნშ. 3.
ჯერასიმე წმ. მამა 59:27; 64:II 50.
ჯიშიაშვილი ა. H 2123:III შნშ. 8, 9.

ჰ

ჰაბო იხ. აბო.

გიორგაზიულ სახელთა საძიებელი

ა	ბ
ანტიოქია 59:23.	პალესტინა 34 დამატ.: XIV შწმ. 3.
ბ	ბ
ბეთლემი 1:IX 48, 51; 65:III 43.	საბას ლავრა, საბაწმიდა 14:III 12; 34:I შწმ. 8, II ანდ. 1, VI 19,22; 34 და- მატ. ტექნ. აღწ., III, IV, VI 19,22, XII 3 შწმ. 3. XIV შწმ. 3, XIX შწმ. 9ა; 40 ტექნ. აღწ., მინაწ. 1; H 2123 ტექნ. აღწ., III შწმ. 3.
გ	გ
გესამანია, გესმანა 59:79; 65:III 11 შწმ. 14.	საბერძნეთი 34:I შწმ. 8, II ანდ. 1; X XIV შწმ. 2; 34 დამატ.: X 2, 3.
დ	დ
იერუსალემი, იერუსალემი 1:VIII 8, IX 12; 14:III 64; 34:II ანდ. 1; 34 და- მატ.: XIV შწმ. 3, XIX შწმ. 9ა; 64: II 93.	სილოამი, სილოვანი 18:I 43; H 2123:I 54.
ე	ე
კალამონი 59:8; 64:II 20.	სინა, სინაწმიდა 34:I შწმ. 8; 34 დამატ.: I 2 შწმ. 2.
კოსტანტინეპოვლი 59:35ბ.	სიონი 1:IX 50; 59:79; 65:III 11 შწმ., 14, 37.
ვ	ვ
ლ	სომხითი 49:16.
ლუდია 1:IX 65; 65:III 68.	ძ
მ	ქართლი 1:IX 1; 34:II შწმ. 2; 64:75ბ შწმ. 1.
მანგლისი 34:II შწმ. 2.	ქოზიბა 1:V 15; 14:III 15; 26:III 1; 64: II 30.
მცხეთა 14:III 54; 34:II შწმ. 2.	რ
ნ	შატბერდი 34 დამატ.: I 3 შწმ. 2. შოლაკათი 65:III 57.
ნია 59:80; 65:III 15.	ს
	ჭრომი 59:23.

დაიბეჭდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის
სარედაქციო-საგამომცემლო საბჭოს დადგენილებით

*

ИБ—688

გამომცემლობის რედაქტორი ც. ჯ ი მ შ ე ლ ე ი შ ვ ი ლ ი
ტექნოლოგიური ნ. ო კ უ ჯ ა ვ ა
კორექტორი ბ. თ ო ლ უ რ ი ა

გადაეცა წარმოებას 17.3.1978; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 28.11.1978;
ქალაქის ზომა 70×108¹/₁₆; ქალაქი № 1; ნაბეჭდი თაბახი 22.05;
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 16.62;
უე 01209; ტირაჟი 1200; შეკვეთა № 997;
ფასი 2 მან.

გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, 380060, კუტუზოვის ქ., 19
საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის სტამბა, თბილისი, 380060, კუტუზოვის ქ., 19

Издательство «Мецниереба», Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19
Типография АН Груз. ССР, Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19

ОПИСАНИЕ ГРУЗИНСКИХ РУКОПИСЕЙ

Синайская коллекция

Часть I

(На грузинском языке)

გამომცემლობა „მეცნიერება“ უახლოეს ხანში გამოსცემს „შატბერდის
კრებულს“.

შემჩნეული შეცდომების გასწორება

გვერდი	სტრიქონი		დაბეჭდილია	უნდა იყოს	ვისი შეცდომაა
	ზემ.	ქვემ.			
7	1		50	51	ავტ.
19		9	უგალობდეს	უგალობდეთ	ავტ.
94		22	24 — 146 ფფ.,	25 — 146 ფფ.,	ავტ.
97	11		Gérard, Garitte	Gérard Garitte.	სტამბა
205		9—12	აქბთსა დ გ ^{რი} . რაამე სახელ-გდვათ შენ, დიდებულო, ბერძენთა სეფის ღირსო წმიდაო ლეონტი... აქბთსა დ გ ^{რი} რაამე სახელ-გდვათ შენ, დიდებულო, ბერძენთა სეფის-კუერო..." 193v—194v.	ღირსო, წმიდაო ლეონტი... აქბთსა დ გ ^{რი} . რაამე სახელ-გდვათ შენ, დიდებულო, ბერძენთა სეფის-კუერო..." 193v—194v.	სტამბა
246, II სვ.	6		84 : VII 9	84 : VIII 9	ავტ.

სინური კოლექცია, I

